اودادن چقان توركی
١

~~كتاب في بيان سلوك الاهلين~~
~~ووصول عالم اليقين~~

كتاب ارشاد المريد الى المراد في ترجمة مرصاد العباد

١٥
سح

من اراد ان يعرف اسمه
فلينظر الى الورقة كرآمح
عشر
قدير
م

١٦٥٠

قد وقف هذه النسخة الجليلة سلطاننا الأعظم والخاقان المعظم مالك البرين والبحرين خادم الحرمين الشريفين السلطان ابن السلطان السلطان الغازي محمود خان وقفاً صحيحاً شرعياً لمن طالع واستفاد واستعد خلد الله ملكه الأمجد حرره الفقير أحمد شيخ زاده المفتش بأوقاف الحرمين الشريفين غفر لهما

بسم الله الرحمن الرحیم وبه نستعین

حمد بی نهایت و ثنای بی غایت اول پادشاه حضرتنه کیم هر
برادلمشنوك وجودی عطاسی نتیجه سیدر و هر موجودك فوائدی
انوك وجودنه حمد و ثنا ایتمکله درکه وان من شیء الا یسبح
بحمده اول قادر که غریب صنعتدن و عجیب حکمتدن کرم
قلمیله نفوس نقوشنی عدم صحیفه سنوك اوزرنده ثبت ایتدی
و معرفتنوك آب حیوتنی بشریت خلقیت ظلماتنده تعبیت ایلدی
وفی انفسکم افلا تبصرون اول طالبلری که قلندر صفتدر
سکندر کبی انلر صدق قدمیله صفات بشری ظلماتنده سیر
ارزانی قلدی و علت سز عنایت برله خضر کبی اول محبت
اودنه جکری بیشلری معرفت آب حیاتنوك سرچشمه سنه یتشدردی
که او من کان میتا فاحییناه وجعلنا له نورا یمشی به فی الناس
و صلوات بی حد و تحیات بی عد اول یوزی بیکرم درت بیك
انبیاء کرامنوك ارواح مقدسه سنك اوزرنه اولسون که هر بری نقطه
نبوتدن و عنصر فتوتدن درد شیله کیم انلر حقیقت عالمنوك

سروری لریدر و شریعت مملکتنوك مهتری لریدر که اولئك الذین
آتیناهم الکتاب و الحکم و النبوة علی الخصوص فراش فرش
شریعت و نقاش نقش حقیقت پیشوای عاشقان امت رهنمای مشتاقان
ملت شمس الضحی و بدر الدجی و علم الهدی محمد مصطفی اوزرنه
اولسون صلی الله علیه و سلم و علی آله و اصحابه و خلفائه الراشدین
و سلم تسلیما کثیرا الی یوم الدین اما بعد بلوکز ای عزیز
قرنداشلرم و ای تقواده معاونلرم حق تعالی سزه توفیق
ویرسون تا که ایتمکلکا بشریت الحقلغندن عبودیت کمالکنه
دکین دوز قلسون سزه و بزه صفات نفسانیدن آزاد اولوب صفات
ربانیله آراسته اولمقلغه که مقصود بو جمله مخلوقاتدن انسان
وجودیدر و هر نکیم ایکی عالمده انوك وجودی انسان وجودنه
تابع اولب اندن اوترو وجوده کلدی و اکر تمام نظر ادجك
اولورسك سکا معلوم و محقق اولا کیم دکان الوهیتنك وجود انسا نیدر
بیت جهانرا بلندی و پستی توئی ٥ ندانم چه‌ای هرچه هستی توئی ٥
امدی مقصود وجود انسانیدن حق تعالینوك ذاتنی و صفاتنی بلمکدر

نتاکه داود پیغامبر علیه السلام سؤال ایلدی که یا رب لماذا
خلقت الخلق یعنی مقصود وجود انسانیدن ندر حق تعالی جواب
ویردی که کنت کنزا مخفیا فاحببت ان اعرف فخلقت الخلق
لاعرف لاجرم مقصود معرفت اولدی امدی معرفت حقیقی انساندن
اوزکه‌ده بولنماز زیرا که ملک وجن اگرچه عبودیت وظیفه
سندن انسانه شریک اولوب دررلر امانت معرفت یوکینی کتورمکده
انسان جمله کائناتدن ممتاز اولدی که انا عرضنا الامانة
علی السموات والارض والجبال فابین ان یحملنها واشفقن منها
وحملها الانسان امدی مراد کوکلردن انوک اهلیدر که ملایکه
در ویردن دخی مراد هم انوک اهلیدر که حیوانات وجن وشیاطین
در وطاغلردن دخی مراد هم انوک اهلیدر که وحوش وطیور وسباع
بهایمدر ندن اوترو انسان بنلردن ممتاز اولدی هیچ بلورمیسین
بلیاندن اوتروکه نفس انسانی بر آینه اولسه گرکدی که حضرت
الوهیت جمال انده تجلی ادوب اول حقک صفاتنه مظهر دوشوب
هم مظهری صفات حق اولدیکه ان الله خلق آدم علی صورته

همان بو معنیه اشارتدر بس امدی نفس بر آینه اولدی که ایکی
جهان انوک غلافیدر وحضرت الوهیتوک جمال وجلالی بو آینه
واسطه سیله ظاهر اولور که سنریهم آیاتنا فی الآفاق وفی انفسهم
چونکه نفس انسانیده بو قابلیت واردر که آینه اولا وقتی که
آنی تربیت ایدوب کندو کمالنه ایرشه پس حق صفاتنک ظهورین
کندوده مشاهده قلور اندن صکره بلور که انی ندن اوترو
یرتمشلردر لاجرم من عرف نفسه فقد عرف ربه معنیسی انده
محقق اولور هم کرو معلوم ایدر اول که تنک سردن اوترو
کرامت وفضیلت بولمشدرننه که شیخ بیوردی قدس الله روحه العزیز
ای نسخهٔ نامهٔ الهی که توئی ؛ وی آینهٔ جمال شاهی که توئی
بیرون زتو نیست هرچه در عالم هست ؛ در خود بطلب هرانچه خواهی که توئی
ایکیسی قلدی نسخه نامسنه اول اله ؛ هم جمالن گرمکا کوزگی ادندی گاه گاه
هر نه کیم عالمده وار سنده تمام موجوددر ؛ سنده استرکیم بولاسن قلمیاسن آه آه
ولیکن نفس انسان کندونوک کمال مرتبسنه ایرنجه کیم اول آینه
صافی اولمقدر و نیجه اوزون مسافتلر وحدسز آفتلر ومهلکلر

قطع ایتمك كركدرنا جاري امدي اول نسنه آلديرمن مادام كه
شريعت وطريقت وحقيقت جادسنده سلوك اولميا تدريجله شول
دمركبي دركه اول امرده ان معدندن چقاردرلر پس اكا لطيف
حيله لر ادوب صوده واوده يدوردش ودرلو بنجه استاذ الذن
كچر تا اينه اولنجه امدي بو طريق اوزره وجودي انساني داخي بو
آينه نوك دموري دركه **الناس معادن كمعادن الذهب والفضة**
پس اول امرده اول دموري وجودي انساني معدنندن حسن
تدبيرله چقرمق كرك و يدوردش برله آكل آكل ان آينه لق
مقامنه ايرشدورمك كركدر تا كه دمشلردر **ان الفتاة**
التي شاهدت دفعتها شمواتنبت انبوبا فانبوبا لاجرم بو كتاب
سلوك دين بيان ايتمكده وعالم يقينه ايرشمكده ونفس انساني
تربيت ادوب وصفات دنايي بلمكده بيش باب وفوق فصل اولدي
بعون الله وحسن توفيقه وبالله نستعين **الباب الاول في ديباجة**
الكتاب وهي تشتمل على ثلثة فصول

الفصل الاول في بيان ان الكتاب لاي فائدة وضع في كلام اهل الطريقة

تم فهرست الابواب ∴ الباب الاول في ديباجة الكتاب

يعني اولك باب ديباجهٔ كتاب بيان ادر امدي بو بابده اوچ

فصل ذکر اولور الفصل الاول في بيان الكتاب لماذا وضع في كلام
اهل الطريقة يعني اولكي فصل اني بيان ايدركه بو كتاب اهل
طريقت كلامنده وضع اولندوغينوك معنيسي نه در و سببي نه در و هم سلوك
بيان ايدركه نه نسنه در قال الله تعالى فانما يسرناه بلسانك
لتبشر به المتقين وتنذر به قوما لدا وقال النبي صلى الله عليه وسلم
كلمة الحكمة ضالة كل حكيم عزيزم بلكل كه حقيقت سوزي و
طريقت يولنه سلوك ايتمكوك بياني شوق و اظهار طلب ايدر مستعد
طالبلرك باطننده و محبت اودينوك نوعيني صدق ايلرکوکلنده مشتعل
قيلور خصوصا كه اول كلام صادق عاشقلر ترجمه سندن و كامل محققلر
نظرندن صادر اولا بيت آنرا كه دل از عشق پر از آتش باشد

هر قصه كه كويد همه دلكش باشد ✤ تو قصهٔ عاشقان همي كم شنوي
بشنو بشنو قصهٔ ايشان خوش باشد

ترجمه

انوك كه عشقله کوكلی مدام اولا محرم ✤ نه قصه كيم ديه اول ليدر کوکلدن غم
سن آز کوره بو دردا هلنوك كلامي ✤ بولاره حقدن ايرر فيض باطني هردم
بر دخي فايده بو كه بي خبرلره بو كلاموك دولتنده انتباه حاصل اولا

دنیاكه بلمك اولمزكيم بو سعادتك تعلي قتنق مفتاح برله آچلور
وهم دي مشكلدر كيم والاذن تعشق قبل العين احيانا يعني بيت

كلنلر جون دي مشكل بزدن اوكدن ✤ كه قولق عاشق اولى کوزدن اوكدن

برنجه قوم بو حديثوك دولتي سمع قوسندن کندي شيله كيم
اول امرده ايشدلر اننا سمعنا مناديا ينادي للايمان ان آمنوا
بربكم فامنا بلكه عشق تخمني کوکلري ير نده حق تعالى الست
عهدنده کندو يدي قدرت يله صچمشدر اما كيم نه بلسون كيم اول
تخم تربيت ايتمك توفيقي قنق صاحب دولته ديرمشلردر زيراكه
عشقك ابدي مملکتني و سرمدي دولتني هر شاهه ويرمزلر بيت

ملك طلبش بهر سليمان ندهند ✤ منشور غمش بهر دل وهرجان ندهند
درمان طلبان زدرد او محرومند ✤ كين درد بطالبان درمان ندهند
طلب ملكن انوك دكمه سليمان بولمز ✤ غم منشورن هر کوکل وهرجان بولمز
قلدي دردندن انوك نومید درمان ✤ كه بو دردوك دين هيچ طالب درمان بولمز

نجا هرباش بو حديثوك تمناسنوك سوداسندن خالي دكلدر و ليكن
هر تمنا ايدنوك الي بو دولت كبرياسنوك اتكي اوجنه ايرشمز و بر عرض

دخی سلوك بیان ایتمكدن بودر كه تا حجت اولمیه اشول بطاللر وهوا پرستلر
اوزرینه كه بهیمه كبی جمیع همتلرین لذات شهوانیه و تمتعات
حیوانیه یه صرف ایتمشلردر شول درت ایاقلو جانور تركیب و قنوق
نقدینه راضی اولوب اولیا مشایخدن و آنلرك مقاماتندن نومید
اولوب بس نمازلرك و اوروجلرك صورتنه قانع اولمشلردر و غفلت
آتلریله ملوث قلمشلردر آنلره بو حجت اوله تا كه قیامت كوننده
قالانلر بی سعادتلر كیم بو حدیثلرك دولتندن بی خبرلردر
ایشیدركه لو كنا نسمع او نعقل ما كنا فی اصحاب السعیر
جنید قدس الله روحه صوردیلر كیم مریده مشایخ كلماتندن فایده
ندر بس ایتدی فایده بودر كه آنلرك كوكللرندن تقویت ایدر و
قدملرین مجاهده و ریاضت ایچنده محكم دوتر و همت طلبلرینه
زیاده طلب بغشلر اندن ایتدیلر هیچ بو سوزه بر دلیل مؤكد و مدد
قرآندن ایتدی بلی وكلا نقص علیك من انباء الرسل ما نثبت به
فؤادك وهم دیمشلردر كه كلمات المشایخ جنود الله فی الارض یعنی
مشایخ سوزلری حق تعالینك لشكریدر یریوزنده طالب كره

معین و مدد قلیجدر شول كه اكر بر بیچاره نوك بر كامل شیخ اولمسا
بس شیطان دلسه كه طلبی و مجاهده سی ایچنده بر شبهه یه بر بدعته
انوك یولن اوروب یولدن الده لاجرم اول وقت اول ضعیف مشایخ
كلماتیله تمسك ایده و كندونك اول واقعه سنی آنلرك بیان
محكنه اوره تا كه شیطان وسوسه سندن و نفس غدغسندن خلاص
بولوب صراط مستقیم اوزره ثابت قدم اوله زیرا حراملر بو یول
اوزره اكوشدر شیاطین و جن انسدن بس وقتی كه سالكه دلیل سوز
بوله كره قتلا اوزی اولمسه در حال بو حرامیلر آنی یولدن اوروب
مهالكه براغورلر بو رسمه جوق اولمشدر فكم مثلها فارقتها وهی
تصفو شیخ ابو سعید بن ابو الخیر رحمة الله علیه دیمشدر كه
مریده هر كون بر سیپاره مقداری كركدر كه بو كلامدن دیه و
ایشده وهم دیمشلردر كه من احب شیئا اكثر ذكره بس بو مقدمات
حكمیله بعضی سالكلر كه بو دولتدن نصابه كوكللری یتمزدی تا كه
طریقت یولنه سیر ایدوب حقیقت عالمنه ایرشلردی و آنلرك كه
كوكللری یترردی بس ان لكل شئ زكوة قضیه سنجه بو یولی

بیان ایلمکی بونلری اوزره واجب بلدیلر وحق مستحقه ایرشدردیلر
ومعرفت آب حیاتنوك سرچشمه‌سندن اول طلب بریه‌سنده صوصمش
سوخته‌لره شربت ایچوردیلر تاکه انلروك دردلری اوزدنه درد
وشوقلری اوزدنه شوق وطلبلری اوزدنه زیاده طلب اولا بیت
من چون دیکم غم تو چو آب خوردم ٭ هرچند که بیشتر بخوردم تشنه ترم
وصلی الله علی سیدنا محمد وآله اجمعین الفصل الثانی فی ان الکتاب
فی ای نمط رتب یعنی ایکنجی فصل انوك بیانندەدر که بو کتاب
نه ترتیب ونه طریق اوزره مرتب اولدی قال الله تعالی وهو
الذی یبدؤ الخلق ثم یعیده ٭ وقال النبی صلی الله علیه وسلم
یموت الانسان علی ما عاش علیه ویحشر علی ما مات علیه
عزیزمن بلکل که انسانه بو آیت وبو حدیث حکمیله اوچ حالت
ثابت اولور اول بدایت فطرت که آکا مبدا درلر وایکنجی مدت
ایام حیات که آکا معاش درلر اوچنجی اول که اول روح بدندن
کسه تعلق اختیارله یا خود اضطرارله آکا معاد درلر وهر
اصلده بر باب قونلمشدر که اول باب مشتمل در برنجی فصل تاکه

هر مقامده احوال انسانندن بعضسنی بو مختصر ایلیه مثلا مبدا
بابنده فطرت ارواحوك بدایت وملك ملكوتك شرح معلوم اولسه
ومعاش بابنده انسانوك تربیتی وانوك سیر سلوك اطوار بشریده
وتبدیل اخلاق وتغییر صفات واحوال معلوم اولسه ومعاد بابنده
نفوس سعدا ونفوس اشقیانوك مراجعی ومقصدی ومعادی
مذکور اولسه شول قانون اوزره کیم انبیا واولیا علیهم السلام
سلوك ایتدیلر وبر باب دخی طوایف مختلفه سلوکن بیان ایتمکچون
ذکر اولدی تاکه هر طایفه بو کتابوك فایده‌سندن نصیب
بولب مستفید اولالر وبر باب داخی دیباجه کتابده رسم اولدی
پس بو کتاب بیش باب وقرق فصل اوزرنه بنا اولدی تاکه
فهرستنده شرح اولدی اما بیش باب اولدوغنده حکمت اولدر که
اسلاموك بیش رکننه مناسب اولا نته که خواجه علیه السلام بیوردیکه
بنی الاسلام علی خمس وداخی قرق فصل اولدوغنده سر بودر که
انسان تربیت ایتمکده عدد اربعینوك خصوصیتی واردر تاکه
بیوردی واذ واعدنا موسی اربعین لیله وهم خواجه علیه السلام

بیورر کیم من اخلص لله اربعین صباحا ظهرت ینابیع الحکمة
من قلبه علی لسانه و اندن صکره هر فصلک اوّلنده بر آیت
قرآندن و بر حدیث حضرت رسالتدن شویله کیم مناسب در اول فصله
ذکر اولدی تا که تمسّک کتاب سنّت بوله اوّلا و ابتدادن تا
انتهایه دکین انسانک کمال و نقصانی و هم کیفیت سیری و احوال
هر برینک شرح بر وجهله تفصیل معلوم اوله تا که طریقت و
حقیقت بولنه کدن مدّعیلره اصحاب سلوک معرفت محک اولا
شویله که کندولرک اولی و قتلرین اول محکه اوره لر اکر بو مقامات
بر مقامک علامتی اوزرلرنده بوله لر مظفر اولوب امیدوار اوله
که قدملرین صراط مستقیم اوزره دتوب مقصد و مقصوده ایرشلر
و اکر بو معنیدن کندولرده بولمیجاق اولورلرسه لا جرم
نفس غروردن و شیطان وسوسه سین دماغلرندن چیقاره لر و صواب
طریق اوزره قدملرین طلبلرین طلب یولنده دایم و قایم دتوب
بوسبب خسته قلره مغرور اولمیه لر شویله که بیت
سودای میان تهی زسر بیرون کن ﴿ وز ناز نگاه در نیاز افزون کن ﴿

استاد تو عشقست چو آنجا برسی ﴿ او خود بزبان حال کوید چون کن ﴿
سودای خام باشکا تاج ایلمه جغر ﴿ هیچ درد مه نازلنه نیازه ایله سفر ﴿
عشق یتشجک سکه استاذ بتر ﴿ کیم حال دلیله سکا اول ویرر خبر ﴿
چونکه مرید صادق و طالب عاشق بو کتاب مطالعه قلسا صدق
تایی بو زندن شویله کیم هوای تمنّی بو زندن اولمسه بو فصوللک
اصوللرینه مطلع اولمسه اول وقت خبردار اولور کیم اول کمدر و
نه یردن کلدی و نیه کلدی و نه یره وارسر و مقصود نه نسنه در و روح
معلوم اولورکه بو روح پاککیم علوی و نورانی در آنی بو صورتده
و قالبه کیم سفلی در و ظلمانی در کندرر کلوردن حکمت ندر
و اکلیه اندن مفارقت ایدوب روح بدندن تعلقنی قطع ایدوب بو
صورت خراب قلدوغنه سرّ نه در و کرو حشر کونده روح بدنه
کندروب حشر اجساد اولدوغنه سبب ندر بس اول وقت اول شخص
اولئک کالانعام بل هم اضل جماعتندن طشره چقوب انسانیت
مرتبه سنه ایرشور و بو غفلت حجابنکه یعلمون ظاهرا من الحیوة
الدنیا و هم عن الآخرة هم غافلون اکا اشارتدر اول حجابدن

اول وقت خلاص بولور اندن صکره قدمی سلوک ازده ذوق
وشوق بوله قوتشیله که هر نظری نیه ایرشه ان قدم التنه الور
کم نظر ثمره سی ایماندر وقدم ثمره سی عرفاندر بیچاره فلسفی
ودهری طبایعی که بو ایکی مقامدن قلمشلردر وسرکشته اولوب
کم کشته اولمشلردر نتا انوک بری که انلروک قاتنده فضل حکمت
وکیاست بوله معروف ومشهوردرکم آدی عمر خیامدر کورد
کم ضلالت بریه سنده غایت حیرتدن بو جنسدن ابیات دمشدر
وکندونوک کوزسزلکینی اظهار ادوب جهلنی بیان اتمشدر **قطعه**

در دایره که آمدن ورفتن ماست ** اورا نه بدایت ونهایت پیداست
کس می نزند دمی درین عالم راست ** کین آمدن از کجا ورفتن بکجاست
دارنده چو ترکیب طبایع آراست ** باز از چه سبب فکندش اندر کم وکاست
گر زشت آمد این صورت که عیب کراست ** ور خوب آمد خراب از بهر چه است

اول دایره کیم دایم طابر اولورز انده ** نه اول آنوک نه آخر هم پیدا
هیچ کیمسه بو عالمدن بر طوغری دم اورمدی ** کیم گلمک کوز قندان یا کتمکلو کوز قندا
چون بو درج کامل ترکیبده دزجیدی ** نیچون قلدی زشت بر بربی قلدی زیبا

چون صورت زشت اولدی عیب کیموک اولور ** چون خوب اولیجق صورت نیچون اولدی افنا
بو ترجمسیدر اول سرکشته وکم کشته کلامنوک واول کوکل
کوزی کور اولمش مغرور که **فانها لا تعمی الابصار ولکن تعمی
القلوب التی فی الصدور** صفتیله موصوفدر هیچ خبری یوقدر
که حق تعالینوک قوللری واردر که سید اولین وآخرینه
متابعت اتدکلری برکاتنده کلی کائناتدن کچوب **قاب قوسین**
مقامنه ایرشوب **او ادنی** ده بکلی وجودلرین یاو قلدیلر وبصیرت
کوزینه **ما زاغ البصر وما طغی** کحلندن سرمه چکدیلر اندن
صکره **لقد رای من آیات ربه الکبری** مطالعه سندن نور حاصل
اتدلر **یهدی الله لنوره من یشاء** انوارندن پس اول نور ایله
بی یبصر مقامنده عالم امروک بدایتنی که مبدا اول احددر
مشاهده قلدیلر وهم کوردیلر کیم عدمدن هر نسنه نیته وجود
صحراسنده نیته ظاهر اولور ونیجه اولجقدر تا عالمدر کنجه
وهر موجودک سرین بلوب وهر نوعک موجوداتنده نهایتنی معلوم
اتدیلر وهر طایفه نوک مرجعین ومعادین معاینه قلدیلر وانلردن نیجه

سندن ابده وابده دکاهندن ازله نظر ایتدلر وبر کاه کبی ابد
دایره سیی طواف ایتدلر وکرات ایله وجوددن عدمه واردیلر
وعدمدن وجوده کلدیلر کاه موجود اولب معدوم اولدیلر
وکاه معدوم اولب موجود اولدیلر وکاه نه موجود ونه معدوم
اولدیلر لاجرم بو یرده بی نوالروک اسراری اکسندر وبو معانی
ادراکنه انتکاه هر شخصوک عقلی وفهمی ایرشمز واکثر خلق بو
معانیی مجرد طامات عبارت صنورلر وبونک هر بری بر اولو سردر
غیبوک کزلو اسرارندن شیله که کروان اهل غیب بلور نته که
دینلمشدر مصراع زبان لالان هم مادر لالان داند یعنی دل سوزن
اغلنلر سوزن هم کرو انلر بلور که نه دیدلر بیت

تا با غم عشق تو هم آواز شدم — صد بار زیادت بعدم باز شدم
زان سوی عدم نیز بسی پیمودم — دادی بدم وکنون همه راز شدم
اولالیدن برو ده دیدله کوکلمز دوشن — نچه کتت عدمه جانوم ایلدی پرواز
عدم یوزندن اوده کلو سفرلر ایتدکم — بو جمله دازمی جاوش سرله ایلدی راز

قنده در اولکم کشته لر کیم اکر انلرده کومکلک طلب ایدردی

واردیلر تایید ربانی برله سهل رونکار ده طریقت صنعتنله
خود بینلک سبیلنی حقیقت کوزیجی کوزلی نورک اوزرندن کتورلر
دی وتسلیم شرطیله صم بکم عمی فهم لا یعقلون کوزلو کیدن
آزاد اولالردی وجمله سی لو کشف الغطاء ما ازددت یقینا
لافن اوررلردی چونکه مقصود بوینله بیدی که بو کتابوک مایده
سندن خواص وعوام فایده دوتلر وهر طایفه انواع خلقدن
علی الاختلاف طبقاتهم مقدارلو مقدارنجه معتبرلر مقامندن بر
نصیب تلمیالر واولیا مشایخندن جاشنی سوز اولمیالر تا که
صنعتلردن وحرفتلردن طشره جقوب وارکلمک اولمز زیرا اشلر
مهمل قلور وخلقوک حاجتلری مختل اولور پس بیله اولجاق بشنج
بابده هر طایفه نوک سلوکنی علی التفصیل بیان اولسز زیرا هیچ
طایفه حرفت وصنعت اهلندن یقدور که انوک حضرتنه بر یول
وبهشته بر یول ودوزخه بر اولمیا بلکه هر کشونک قدم اکسنده
بو اوجنه یول کدر اما صراط مستقیم اول یولدر که حقه وارا
وبهشت یولی صاغ یکادن ودوزخ وجهنم یولی صول یکادن کدر نته

که یوردر وکنتم ازواجا ثلثة فاصحاب المیمنة ما اصحاب المیمنة
واصحاب المشئمة ما اصحاب المشئمة والسابقون السابقون
اولئك المقربون وهم مشایخ قدس الله ارواحهم دیمشلردر که
الطرق الی الله بعدد انفاس الخلایق یعنی حضرته یوللر خلایقك
نفسلری صاییسنجه در دیمشلر مراد انفاس خلایقدن انلروك قدملری
وحرفتلری وصنعتلری در که بونلردن انلردن نفس اورر دم اورلر
وبونك مثالی کعبه یولنه بکزر شویله که کیم هر برطرفدن وهر جهتدن
بر یول اکه دورر نته که بیوردی ومن حیث خرجت فول وجهك
شطر المسجد الحرام اما اول شرط که خروجدر اول شرط در بوبابده
وقتی که اول حاصل اولسه بس ایکنجی شرط که توجه ایتمکدر جهت کعبیه
اولهم واجبدر اما ایچ تمام کماله ایرمز اوچنجی شرط بولنمینجه
کیم اول اراق مسافتلری قطع ایتمکدر وقتی که بواوچ شرط یرینه کلسه
حج تمام میسر اولور بس بو تجلیلر هر طایفه کندولرك صنعت حرفت
لرندن کلور اول خروج ایدر وهر برشدن توجه صدقله حق تعالی
طرفنه دوتارلر وطغورلق قدمیله یادلق مسافتی قطع ایدرلر تا که

وصال کعبسنه یتشالرکه فاینما تکونوا فثم وجه الله ایمدی هر
طایفنك حقنده معامله سلوك شرح کندو مقامندن برسبیل ایجاز و
اختصار ذکر اولنسه ان شاء الله تعالی شویله که غریب عباددن
وتکلف بوله الفاظدن محفوظ اولا تا که مبتدی ومنتهی اندن
فایده دوته وخواص وعوام فهمنه لایق اولا وصلی الله علی سیدنا
محمد وآله اجمعین الفصل الثالث فی ان الکتاب لماذا وضع
بالترکیة یعنی اوچنجی فصل انی بیاندر که بو کتاب ترکی دلنده
وضع اولدوغنه حکمت ندر قال الله تعالی وما ارسلنا من رسول الا
بلسان قومه وقال النبی صلی الله علیه وسلم کلموا الناس علی قدر عقولهم
عزیز من بلکل که طریقت یولنه سیر ایدوب حقیقت عالمنه ایرشمك
استیین طالب صادقلره سلوك بیانن ایتمکده مشایخ قدس الله ارواحهم
خیلی کتابلر تالیف ایتدیلر شویله که بعضی عربی وبعضی عجمیدر لکن اما
اول طالبلر که عربیته راجل وهم عجمیته قاصردر اول کتابلردن
استفاده ایتمکدن بی خبر اولوب معانیسنه مطلع اولمزلر ممکن که برکمسه دن
استماع ایدرلر بس اول وقت فایده دوتارلر لاجرم بیله اولیجق بوضعیف

فقیر و بی نوای حقیرکیم بونلروك شکسته بسته محب معتقدیدر کیم
اول قاسم بن محمود قره حصاریدر دیلدی که بو ایکی دیلدن بی خبر
اولان طالبلره داخی آنلروك کلامندن بی نصیب قلمیالر دیو نیجه کره
طلب ایتدیلر بو ترکی دیلده بر کتاب بولمدی که مشایخ محققین
بیان ایلدکی سلوك انده مذکور اوله تا که بو طالبلرك دردلری
جراحتنه مرهم اوله و هم کندونك اول قدر مایهسی و سرمایهسی یوغدی
که مستقل بر کتاب تألیف ایدوب سلوك انده بیان ایلیهیدی لاجرم
بیله اولجق مصلحت گوردی کیم مشایخ کتابلرندن برن ترکیه ترجمه
ایلیهیسر طاقتی یتدکجه تتبع ایدوب بر کتاب استردی کیم روحك
بدایت مبداندن تا نهایت معادینه دکین سیری و سلوکی انده مذکور
اوله و هم قلیل الحجم اوله کثیر المعنی اوله و هم عاشق معشوق و مقصدن
و مقصودن بیان ایلیه و هم مبتدی ناقصولك استفادهسنه و هم منتهی
کاملوك افادهسنه کامل اوله پس کوردی که اول بلبل بوستان شریعت
طوطی شکرستان طریقت هدهد سلیمان معرفت سیمرغ کوه قاف
حقیقت شیخ وقت نجم الملة والدین والحق قدس الله سره المقدس

باسراره و نور قلوبنا بشموس عرفانه و انواره بو بابده اول جکر
سوخته دردمندلر ایچون مرصاد العباد کتابنده مخلوقاتك
مبداندن بدایت و نهایت معادینه دکین سیر سلوك بیان ایلمش
مشوق عبارات و محرك اشارات برله کرچی کبار کرچه بو ضعیفك
اول قدر بضاعتی یوغدی که اقدام ایدوب انوك اول اشاراتنی
فهم ایدوب و عباراتنی جمله حل ایدیدی فاما بو فضیحه که لیس
ما لا یدرك کله یترك کله دیمشلردر پس فهم ایتدکی قدر حق
تعالی حضرتنه التجا ایدوب و شیخوك روحندن استمداد ایتمکله
بو کتاب فارسی دیلندن چقروب ترکی لباسنه قویدی تا که اول
معانی ابکار غیبیه هم بو دیل کسوتنده طالب سوختهلره جمال کمالی
عرضه قله و بونلر داخی بهرهمند اولوب مغتنم اولالر و هم شیخوك
قدس الله سره العزیز صافی شرابندن صفا اولوب و شافی بیانندن
شفا بولهلر و بو ضعیف نحیف اگرچه اول استحقاقی بولمادی که
انلروك کلامنه تصدی ایدوب ترجمه قلیدی اما بو طایفه محبتی
غایت اولدیغیچون دیلدی که انلروك کلاملیله انس دوتوب اکلنه که

من احب شيئا فقد اكثر ذكره وهم طالبلردن بر نفس مبارك دعا
تلەدييب اقدام ايلدي والا اول قتدن اندروك كلامي قتدن بيت
بنده اويم كوكە بهيجم مشماد :. من كه باشم كه دراري نومر اشمار
جونكه ترجمه مرصاد تمام اولدي بفضل الله وعنايته بس بو ضعيف
دايم فكراده ايدي كه تنق پادشاهوك خزينەسي بو كوهر صدف
اولاكه بوني اكا تحفه الده ايلهكه اول سلسلهٔ تخت سلطنت
اندره منفرد اولا واستيلا ايله اسباب مملكت مسخر اولا وهم نظري
پاك وهمتي عالي ومشرب صافي وطبع سليم وذهني مستقيم اولا وهم
فقرايه محب ومعتقد اولا واندروك كلامنه جان دلدن طالب و
راغب اولا زيرا كه خواجه عليه السلام بويوردكه لاتعطوا الحكمة
غير اهلها فتظلموها وهم اهل كرم ومروت اولا تاكم اكر
ترجمه خلل واقع اولسه دخي حال كرم بكليه آن ستر ايليه بيت
وعين الرضا عن كل عيب كليلة :. ولكن عين السخط تبدي المساويا
بس بو ضعيف نيجه كه فكر ايلدي فكري اكا ينشدي كه بو كمالات
شمدكي عصرده موصوف دكلدر الا امير الوقت والزمان عظيم القدر

والشان منبع الفضل والعرفان معدن الجود والاحسان قامع الظلم
والطغيان مانع الفسق بالاستحسان اعني المراد من آل عثمان سلطان
بن سلطان مراد بن محمد خان بن بايزيد خان اعلى الله في الدارين
اعلام دولته ونشر في الخافقين جناح سلطنته انوك خزينەسندن
اوزكه بر امين بولمدي بو اسرار غيبيه بكرلرين انده امانت
قويدي وهم اول قدر قدرشناس صرّافلر بولمدي كه بو جواهر
الدروب عرض ايديدي پس ننه كه شيخ حضرت قدس الله روحه بو
جواهروك اصلني كيقباد خزينەسنه لايق كوردب اكا تحفه
قلمشدي كيم بو ضعيف داخي شاه مراد خزينەسنه لايق كوروب الدي
سلطانمه كلدي تاكه جميع مقاصد حاصل اولا بالكلية زيراكه
امانته لايق انوك خزينەسيدر لاشك ولاشبهه ومذكور كمالات
هم اول احاطه قلمشدر واول صرافلر كه بو حضرتده حاضرلردر
اندروك ماتندي قتده بولنور اللهم ايدهم بروح القدس واستجب
لهم دعوة الجن والانس واذقهم لذة المشاهدة والانس آمين
يارب العالمين امدي عزيزمن بو كتاب صورتسك آدي كتاب

ارشاد المريد الى المراد في ترجمة مرصاد العباد تحفة لسلطان
مراد مد ظله على كافة العباد اللهم ايده بدعوة العلماء
والعباد وانصره بهمة الفقراء والزهاد والبسه لباس الهدى
والرشاد والهمه طريق الصواب والسداد واهلك اعداءه
كما هلك ثمود وعاد واحشره في زمرة الصديقين يوم المعاد
انك لا تخلف الميعاد وصلى الله على سيدنا محمد وآله اجمعين

الباب الثاني في مبداء الموجودات وهو مشتمل على
خمسة فصول بمقابلة خمس صلوات يعني ايكنجي باب موجوداتك
بدايتني بيان قلور واول باب بيش فصل مشتمل در بيش وقت نمازه
مقابلسنه الفصل الاول في بيان فطرة الارواح ومراتب الموجودات
ومعرفتها يعني اولكي فصل ارواحك خلقتني وموجوداتك
مراتبني ومعرفتني بيان قلور قال الله تعالى لقد خلقنا الانسان
في احسن تقويم ثم رددناه اسفل سافلين يعني خلقنا الارواح
الانسانية ثم رددناه اسفل سافلين يعني الى القالب بونك معنى
اولدر كه حق تعالى بيورر كه انسانك ارواحني اول خلق ايتدك

پس آن اعلاء عليين دن كه عالم ارواحدر اسفل السافلين كندردك
كه اول بدندر نته كه بيان اولنسه يرنده وقال النبي صلى الله عليه وسلم
ان الله خلق الارواح قبل الاجساد باربع آلاف سنة وفي رواية
بالفي سنة عزيز من شيله بلكل كه بو حديث مفسري دمشدر
بو آيتك اول معنيه كه ارواح انساني اول يرده ايدي اندن صكره
اجسام ظهوره كلدي امدي مخلوقاتك وموجوداتك اصلي
مبداء ارواح انساني اولمشدر وارواح انسانيك مبداء روح
محمدي كلمشدر صلى الله عليه وسلم نته كه بيوردي اول ما
خلق الله روحي وبر روايتده نوري دمشدر جونكه خواجه انبيا
عليه السلام موجوداتك كزيني وخلاصه سي اولدي وكائنات
اغاجنوك يمشي اولدي كه لولاك لما خلقت الكون انوك شاننده
كلمشدر پس بو وجهله مخلوقاتك مبداء كرو اول اولدي هم
يكركي ايلدر كه بو بله اولا زيرا كه يرادلمش بر اغاج مثالنده در
وخواجه عليه السلام اغاجوك يمشيدر اغاج خود يمشوك تخمندن
وجكردكندن حاصل اولور حقيقتده پس حق تعالى جونكه دلدي

موجوداتي اول امرده احديت پرتوندن وجوده كتوردي پس
نور محمدي ظهوره كتوردي نته كه خواجه عليه السلام خبر ويردكم
انا من الله والمؤمنون مني وبعض روايتده كتوردركه حق تعالى
جل جلاله نظري محبت بله نور محمديه بر كره نظر ايلدي حيا
انوك اوزرينه غالب اولدي وبو حيادن درلدي اندن حق تعالى
انبيانوك ارواحني اول درلروك قطره سندن يرادوب ظهوره
كتوردي اندن صكره اوليا ارواحني انبيا ارواحنوك انوارندن
مؤمنلر ارواحن ايجاد ايتدي ومؤمنلر ارواحنوك انوارندن
عاصيلر ارواحن اظهار ايلدي وعاصيلر ارواحندن كافرلر
ومنافقلر ارواحن يرتدي اندن صكره انسان ارواحنوك
صوكندن ملايكه ارواحن ظهوره كتوردي وانلروك ارواحندن
جن ارواحن وجوده كتوردي وجن ارواحندن شياطين وابالس
ارواحن يرتدي وانلروك ارواحندن بو درلو درلو حيوانات
كه واردر انلروك ارواحني يرتدي اندن ملكوتيانوك
ارواحني يرتدي ونباتوك ومعادنوك نفوسني ايجاد ايلدي

اندن صكره عناصروك مفرداتن ومركباتن اختراع ايلدي اندن
صكره عالم اجساموك مراتبني وجوده كتوردي نته كه ايكنجي واوچنجي
فصلده شرح اولسردر ان شاء الله تعالى امدي سكا بر تمثيل
ادايم تانيس قلوب ايچون شويله بلكل كه بو مراتبوك مثالي اكا
بكزر كه بر قناد يعني شكرجي دكانده آق قنددن نبات شكري
جقره بركرت اني قيندورور اول حده دكين كه انوك معلوم درد
بش نبات شكري [illegible] حاصل اولور ؛ وايكنجي كره قيندرر قرنفل شكر
حاصل اولور ؛ واوچنجي كره قيندرر ابلود شكر حاصل اولور ؛
ودردنجي كره قيندرر شكر طبرزد حاصل اولور ؛ وبشنجي
كره قيندرر قالب شكر جقر ؛ التنجي كره قيندرر اول جرك كيم
انوك دبنده اكا قطاره درلر اول حاصل اولور غايت قره وبولنق
اولور واول قندلغوك اول مرتبه سندن تا قطاره يه دكن اقلق
وصافيلق اكسلور تا شولقره وبولنق قلنجه امدي نجان بركشي
استادوك تصرفندن خبري اولمسا اكا يقين حاصل اولمز كه
بونجه درلو مختلف جنسلر كه بر قنددن نجه جقر ديو كل قبول

ایلمز بلمك انكار ادوب ایدر كه بو نه در و بولنق كه اكا قطاره
دیرلر هركز بو آق صافی قنددن دكلدر آنی بلمز كه بو سواد
وكدورت اول آق قندوك وجود اجزاسندن تعبیه اولمشدر اما
كوردكمز نتاكه دیمشدر بیت زانمی خوردم كه یارمن زان میخورد
او دارخ سوخت آمد ما دارخ زرد ؛ وحقیقتده شویله بلمك كركدر كه
ظلمت وكدورت قند صافلغنك وجود اجزاسنده تعبیه اولمشدر اولا
تا كه قند قندلغی مقامنده یكن اندن بر نصیب الوب كتوره كیم
اول ظلمت وكدورت خاصیتیدر كندونك احتیاج دكلو وچونكه
نباتلغی مرتبسنه ایرشه اندن كروهم كندو نصیبنی اله وچونكه
شكرلكی مقامنه ایرشه بخلین قیاس ایله هر بری كندو مقامنده
استعداد مقداری آقلقدن وصفادن وظلمتدن وكدورتدن كه
قندوك وجودی اجزاسنده تعبیه اولمشدر هر بری نصیبلرن الورلر
وقالان قورلر تا آخر قطاره قالجق اندن بو صفا وآقلقدن آز قلور
باقیسی جمله ظلمت وكدورت اولور ونبات شكرده ظلمت وكدورت
آز اولور باقیسی صافلق وآقلق اولور شویله كه اول ظلمت وكدورت

بو كوزله كوردكمز اما واردر قطارده دخی آقلق وصافیلق كرچه آز
اما واردر امدی بو تفاوت كیم واردر صفا وظلمتدن شویله كیم
نباتوك وقندوك شكروك وقطارنوك هر برنده بر خاصیت واردر
كه بو تفاوت سببله كیم غیرنده بو خاصیت یوقدر مثلا اول یرده كیم
قندلوك بریسی كرك اولا غیری اول یرده یرامز شویله كه اكر
نبات شكر مفید اولسه بش طبیب طبرزذ یومز واول یرده
كیم طبرزذ اكا مناسب اولمز و بو قندلوك هر برینوك هیچ بری
برینه دونمز لاجرم هر برینوك كندو مقامنده بر كمال واردر كه
غیرنده اول كمال یوقدر نتاكه بیوردی الذی احسن كل شیء خلقه
وقتی كه بو تمثیل كلدك ایسه امدی شویله بلكل كه اول قند
صافی بو مثالده روح پاك محمدیدر علیه السلام واول حقیقتده
ارواحوك آتاسیدر نتاكه آدم علیه السلام خلقوك آتاسیدر
شویله كیم اكا ابو البشر دیرلر خواجه علیه السلام ابو الارواح
كلمشدر نتكیم بو معنایه دیلمشدر بیت وانی وان كنت ابن آدم صورة
فلی فیه معنی شاهد بابوتی ؛ یعنی اكرچه بنم صورتم آخرده تابع

اولدی آدمه اما روحم اولری مقدم اولمشدر اڭا واحدن بن انبیانوڭ
ارواح شول نبات شکر صفاتنده روح محمدیدن ظهوره کلدی
واولیا ارواح قزل شکر مثابسنده کلدی ومؤمنلر ارواح آبلود
شکر مثابسنده وعاصیلر ارواح طبرزذ مثالنده وکافرلرڭ
ارواح قالب شکر مثابسنده کلمشدر همان بو قیاس اوزره ارواح
ملك وجن وشیاطین انلردن حاصل اولمشدر تا شوکا دکین
ایرشدی که قطاره کلدی پس انوڭ لطیفندن روح حیوانی ونباتی
اولدی یعنی جانورلر واوتلر ارواحی اولدی وکثیفندن بو درت
عناصرڭ مفردی ومرکبی اولدی وظهوره کلدی وجمیع کائناتوڭ
مراتبی بو مثالده در مفهوم ومعلوم اولدی اما بو مقامده بر
لطیفهٔ غیبیه یوز کوستردی غایت لطافتده شویله کیم بوندن
اوکدن آن هیچ کمسنه عبارتنه کتورممشدر شیخ وقت مؤلف
مرصاددن اوزکه قدس الله روحه العزیز واول بودر کیم ظلمت
وکدورت که قندده تعبیه اولمشدر هر بری بر نسنه‌نڭ مرکبی
اولمشدر مثلا ظلمت مرکبی حرارتوڭ وکدورت مرکبیدر کثافتوڭ

تا هر قندده که ظلمتدن وکدورتدن بو مختلف جنسلرده واردر
مثلا نبات شکر وقالب شکر وطبرزذ وقطاره کبی بونلرده
ارتق بولنسه بس حرارت وکثافت دخی ارتق اولورسه که قزیل
شکروڭ نباتدن بر درجه حرارت وکثافت اولور قالان داخی
بو قیاس اوزره معلوم اولسون ودخی شویله بلکل که حرارت اودوڭ
صفاتیدر واودوڭ محبتنوڭ اصلی وخمیری مایه‌سیدر وکثافت طبراق
صفتیدر وطبراقدن سستلق وصوقلق ظاهر اولور کبر وانجلاین
اودوڭ خاصیتی سرکشلك وبوجه‌لك طلب اتمکدر وبوندن ارتزو
ابلیس انا خیر منه دیدی زیرا که اول اوددن ایدی ترفع ایستدی
وطپراغوڭ خاصیتی خست والجقلقدر بوندن ارتروکه حیواناتوڭ
طبیعتلری رکیك اولب وهمتسز اولورلر وجمله سنوڭ میلی شول
غذالرده در که فانی وسفلیدر زیرا که انلروڭ اصلی طپراقدندر
وداخی شویله در کیم اودوڭ صفاتندن حاصل اولان همان ظلمدر دلر
کیم قهری بندرر وطپراغوڭ صفاتندن حاصل اولان همان ظلمدر دلر
کیم قهری بندرر وطبراغوڭ صفاتندن حاصل اولان همان جهلدر

ارتق دكل وجونكه بو ايكي صفت كماله ايرشسه پس ظلوم وجهول
اولور يعني بغايت ظلم ادجي وجهل ايتجي اولور زيرا كه بو لفظ
مبالغه در اندن اترو حق تعالى ايتدي انه كان ظلوما جهولا
ديدي پس ايمدي جونكه بو ايكي صفت ظلمت وكدورتدر اكرجه
قندده تعبيه اولنشدي اما ظاهر دكولدي نه قندده ونه نباتده
نه دخي عنبرنده وليكن بو ايكي صفاتوك كمال قطارده ظاهر
اولب وجوده كلدي آنده آقلق وصافيلق آزدر اما ظلمت وكدورت
وافردر ونباتده داخ صفا وآقلق بولدردو ظلمت وكدورت آزدر
بو مثال اوزره قياس ايلكل ارواح نوراني كه نبات مرتبه سنده
دوشمشدي حرارت كه محبتوك اصليدر آنده اما آزدر وكدورت
كه نقصانوك ماده سيدر اول داخ واردر وليكن آزدر پس جونكم
بو ايكي صفت ارواحده كامل دكلدي اندن اترو معرفت امانتني
بوكتمكه جكمدلر وجونكه حيوانيت ماده سي قطار سنده صفا ونورانيت
روحاني آزدي كامل دكولدي هم اول داخ بويوك جكمديكه
امانت معرفتدر پس بر مجموعه كركدر كه عالم روحانيدن

وعالم جسمانيدن مركب اولا شول كه محبت عبوديت آلت وهم
معرفت علم آلت انده كامل اولا تاكه بو يوكي مردانه و
عاشقانه جان ارقسي اوزرنه يوردي انا عرضنا الامانة على
السموات والارض والجبال فابين ان يحملنها واشفقن منها و
حملها الانسان انه كان ظلوما جهولا پس ظالملق وجاهللق
انسانوك حالنه لازم كلدي زيرا كه بو يوك بو ايكي صفتدن اوزكه
نسنيله جكلمز ايمدي بو بر نوكدركه بو كوز برله كورنمز بلكه
بو روحانيت كوزيله كورنور ملايكه روحانيت كوزيله كوردلر
اما اول قوت واستعداد كه جسمدن حاصل اولور انلرده يوغيدي
اندن اترو جكمدلر وحيوانوك قوت وجسماني استعدادي واردي
اما روحانيت كوزلري آجوق دكلدي تاكه اول يكوك سرني
كورلردي پس اندن اترو قبول ايتمدلر بو يوكي اما جونكه انسان
عالم جسمانيوك وعالم روحانيوك مجموعي ايدي پس اول روحانيت
نوري وجسمانيت آلتي وقوتي اكسيكسز واردي لاجرم بو امانت
يوكني كوترمك لكن كرامتيله مشرف ومكرم قلدلركه

ولقد كرمنا بني آدم وحملناهم في البر والبحر انوك حقنده كلمشدر
امدي روح ندر وحقيقتي نه نسنه در بلمك دلرسك بز بوندن بر
رمز بيان ايدلوم اكرچه مشايخ سلف قدس الله ارواحهم انوك
بياننده زياده شروع ايتمدلر امدي اول بودر كه حضرت شيخ
مؤلف مرصاد قدس الله روحه بيورر كه تنده يدي
صفت تعبيه اولنشدر اقلقدن وقرالقدن وصفا وكدورتدن
ولطافتدن وكثافتدن وحلاوتدن بو رسمه كه روح بر لطيفهء
ربانيدر آنده دخي يدي صفت تعبيه اولنشدر مثلا نورانيت
ومحبت وعلم وحلم وانس وبقا وحيا كبي وفي كه روح ايرشه
بدن بر له جمع اولا بو صفاتوك هر بر ندن بو نجه صفتلر داخي ظاهر
اولور انوك شرحي داخي كلسا كرك كندو مقامنده ان شاء الله تعالى
امدي بو صفتلر كه روحده واردر تنلرده هر برسي شول تنده
دكي صفتلرك هر برسي برنده در مثلا نورانيت كه روحده واردر
شول تنده دكي اقلق مثابه سنده در ومحبت قرالق برنده در تنه كيم
معلوم اولنشدر وعلم صفت صفا مثابه سنده در ودخي هر صفت كه

تنده انوك اثري آندر همان اول قياس اوزره روحده داخي شول
صفت كه انوك برنده در هم اول صفتوك اثري آندر پس آن دلسلر كه
كماله ايرشه پس اول صفت بر معدنه ايلتمك كركدر انوك كمالي ظاهر اولا
مثلا اوش ظلمت كبي كه تنده واردر اما آندر واكر دلسلر كه
اول صفت كماله ايرشه پس آن قطاريه نرشدرمق كركدر كه اول
معدن در ظلمتوك تا كه تنده داخي بو قطارده بر له سياه اولب ظلمت
حاصل ايده امدي روحده جونكم محبت صفتي كم ظلمت مثابه سنده در
تنده آن ايدي ودلرلردي كه محبت روحده كماله ايرشه پس روح بدنه
تعلق دتدو غنوك بر سري بو دروجونك ارواح ملائكه بدنه بر له
تعلق دتمامش ايدي پس انلروك محبتلري تخم هركز تربيله كماله
ايرشمدي واول ايمشركه **يحبهم ويحبونه** بتور هيچ وجوده كلمز
تا كر بر كشي **سؤال** ايدوب ايدورسا كه سن ايتدوك كه روح پاك محمدي
تنده ظلمت وكدورت تعبيه اولنش ايدي ودخي شرح ايتدك كه انسانك
ارواح بو صفتلره محتاج در زيرا كه هر بري كندو مقامنده معرفت اولسه
كرك ديدوك ودخي بويله تحقيق ايتدك كه روح محمدي احديت

پرتوندن ظهوره كلدي ديدوك پس بوندن بويله اكلنور كه احديت
نورنده بو صفتلر تعبيه اولنشدر دياورز اكر ديرسك كه بويله در
پس حق تعالي محتاج اولمق لازم كلور زيرا كه ظلمت وكدورت ممكن
صفتدر وهر ممكن خود محتاجدر واكر ديرسك كه بويله
دكلدر پس روح پاك محمديه بو صفتلردن ظاهر اولدي چونكه
نور احديتده يوغيدي امدي بو سؤاله **جواب** اوچ وجهله ويرورز
اول بودر كه بز ايدرز اكرچه نور محمدي قند احديتده
شكوفه پرتوندن ايدي ولكن صفت حدوث كه غيب صفتدر انوك
بله موصوف ايدي وبو صفت احديتده يوغيدي زيرا هر شي كه حادث
خلقيتدر ظلمت مطلقا اكا حاصلدر ونور مطلقا حق تعالينك خاص صفت
دركه **الله نور السموات والارض** وظلمت مطلقا خاص خلقيت صفتدر
كه **ان الله خلق الخلق في ظلمة** پس بو ظلمت وكدورت وكثافت
كه نور احديتده يوغيدي روح انسانيده واردر كه خلقيت وحدوث
صفتندن اولا في ذاته اولميا **الخ** وجه بودر كه ذات احديت موصوف
در لطف وقهر صفاتيله پس بويله اوچنجي هر نه كه اوراحده واردر

نورانيتدن جاندر كه لطف صفتي پرتوندن اولا وهر نه كه ظلمت
وكدورتدر قهري صفت پرتوندن اولا **اوچنجي** وجه بودر كه
ظلمت قندده شول محبت مثابه سنده فودوق كه روحده واردر امدي
شك دكلدر كه محبت تخم اداواحوك استعدادندن جميع صفاتنده
اول تعبيه اولندي وجمله سندن محبت صفتي مقدمدر نته كه
شيخ قدس الله روحه العزيز بيورمشدر كه **بيت**

ما شير غم عشق تو باهم خورده ايم ؛ با عشق تو در طفوليت خو كرده ايم
ني ني غلطم چه جاي اينست كه ما ؛ با عشق تو در ازل بهم پرورده ايم

سوديله عشقوك شرابن بن اما دكل اچمشون ؛
حال طفوليتده بن عشقوك خو بيله بتمشون ؛
يوق يوق خطا قلدوم خطا بو سوز دكل اصلا روا ؛
زيرا ازلدن تا ابد عشقكله محرم كتمشون ؛

بو يقيندر كه محبت صفت روحده قلان صفاتلردن اولدر زيرا
كه محبت روحه **يحبهم** اثارندن حاصل اولدي اكر يحبهم سابق
دكلمشسه **يحبونه** اولدنه هيچ كشنوك ذهن سي يوغيدي كه محبت

لامتی اوده بیلدی بو لانوك اصلی یحبهم انبساطندن ظاهر اولدی
گستاخ تو کرده مرا بولب خویش ۞ ورنی من بیچاره چه مرد نو ام ۞
لاجرم بو محبت دعوبسنك قاپوسی یحبهم اختلاطندن آچلدی
یعنی خلق محبتنه حق محبتی سبب اولدی ومحبة الله خود قدیمدر
پس محبت ازواح اکا مقابلدر دوشدی ویحبونه دمکله اولداخ بو قدیم
صفتبرله موصوف اولدی زیرا که روحه هیچ بر صفت قدمدن
اولشمدی الا محبت صفت اولشدی لاجرم قدیم اولدی الحادث اذا
قرن بالقدیم لم یبق له حکم العدم وبو نکته ده اسرار اکوشدر شویله
که هیچ بر کتاب انوك شرحنه تحمل ایتماز فذروه فی سنبله امدی
شویله بلکل که جمله ملاء اعلا مثلا کروبی وروحانیدن که وار
هیچ بری محبتدن دم اورمز زیرا که محبت بویکی جکمدلرکم اول
محنتدر امدی محبت محنت الیسی بر آددن دروهم کلوامر بر بیله
یاددشمشدرکه شیخ عبدالله انصاری رحمة الله علیه دمشدرکه
محبتدن کوفت محنت جواب داد مسکین بنی آدم ظالمون وجاهلون
اوجهدن بر یوك کتوردی که اکی جهان خلقی اول یوکدن قجدی واول

محنت ابدی اختیار ایلدی نته که شیخ بیوردر قدس الله روحه بیت
عشقست که لذت جوانی ببرد ۞ عشقست که عیش جاودانی ببرد ۞
عشق ازجه که آب زندگانی دلست ۞ لکن زدل آب زندگانی ببرد ۞
عشق درد کم کوترر لذتلری ۞ عشق در کیم کوترر محنتلری ۞
عشق اگرجه سلوتی درکوکلك ۞ لیك کوکلدن الور سلوتلری ۞
وصلی الله علی سیدنا محمد وآله اجمعین الفصل الثانی فی شرح الملکوتیات
ومراتبها ومدارجها یعنی ایکنجی فصل ملکوتیات شرح ایدوب
احوالنوك مراتبنی بیان قلور قال الله تعالی فسبحان الذی بیده ملکوت
کل شیء والیه ترجعون وقال النبی صلی الله علیه وسلم اول ما خلق الله العقل
عزیزمن بلکل که عالم ارواحك نته که اصلی ومبداء روح محمدیدر
اولمشدر شویله که شرح اولدی ایکلین عالم ملکوتك اصلی ومبداء عقل
کل اولمشدر وملکوت دیو بو جهانوك باطننه دیرلر وظاهرنه
ملك دیرلر وحقیقتده هر نسنه نوك ملکوت اول نسنه درکه اول
شیء انوکله قایمدر امدی جمیع ارواحك قوام حقوك قیوملغی
صفتیله درنتکه بیوردی بیده ملکوت کل شیء وهیچ بر شیء کندو

ذاتیله قایم دکلدر الا حق تعالی درکه کندو ذاتیله قایمدر و داخی شویله
معلوم اولسون که هر شیئک ملکوتی کندویه مناسب اولور نتاکه
دیمشدر اولم ینظروا فی ملکوت السموات والارض کوکلرک ملکوتی
مناسب اولور کوکلره و یرلرک ملکوتی مناسب اولور اما ملکوتیات
درلو درلودر لیکن جمیعسی ایکی قسمدر بر قسم عالم ارواحدندر
و بر قسم عالم نفوسدندر اول قسم که عالم ارواحدندر اول دخی
ایکی نوعدر بری علوی و بری سفلی مثلا ارواح جن و شیاطین و باقی
حیوانات کبی و سفلی شول روح نامیدر که نباتده و حیوانده اولور
امدی بو قسمک اصلی و منشاء روح محمدیدر علیه السلام و اول
قسم که عالم نفوسدندر اول دخی ایکی نوعدر بری علوی و بری
سفلی علوی نفوس سماوی کبی یعنی کوکلرک و یلدزلرک و بروج
نفوسی کبی و سفلی نفوس اجسامدر که یرینده اولور اول دخی ایکی
نوعدر بری مفرد و بری مرکب مفردی عناصر اربعه کبی کیم اود
ییل و صو و طپراقدر امدی بونلرک ملکوتی کرو کندولرک
طبیعتلری و خاصیتلریدر مثلا صونک برودت و رطوبت طبیعیدر

و عطش کیدرمک خاصیتیدر و طپراغک طبیعی برودتدر و یبس دوتمک
خاصیتیدر و یلک رطوبت و حرارت طبیعتیدر و روحه مدد
ویرمک خاصیتیدر کلدک امدی مرکب دخی ایکی نوعدر جماد
و نبات جماد اولدر که اندن نشو نما کلمیه طاش کبی نبات انواعی
خلافنجه درکه دایم بتر و اردر بونلرک ملکوتی داخی هم کندولرک
طبیعتلری و خاصیتلریدر و هم بو قسمک داخی اصل عقلدر و بونلر
داخی بیلکل که ارواح ملکوتیله نفوس ملکوت نباتده جمع اولب
بولنربندن اثر ودرکه نباتک ملکوتیته روح نامیه دیرلر و نفس نامیه
دیرلر زیرا که اول واسطه اولمشدر عالم حیوانیله عالم جمادی
اراسنده مثلا جونکیم انده نشو نما وار بس بو صفات جمادک دکل
حیوان صفتیدر بو وجهله جانلولردن صایلور لاجرم انوک ملکوتنه
روح نامیه دیرلر و جونکه انده اکلمک و اختیاریله حرکت ایلمک یوقدر
و بونسنه جماد صفتیدر بس بو وجهله اکا نفس نامیه دیرلر و داخی
شویله درکیم ارواح نفوس ملکوتیتک هر برنده کرک علوی اولسون
کرک سفلی بر صفت قلان ملکوتیات صفاتندن بولنمق اولور شویله که

ارواح ملكوتنده نفوس ملكوت وار ونفوس ملكوتنده هم ارواح
ملكوتنوك صفتي وار اما چونكه هر برنده كم اول نوع غالبدر شدي
قلان مغلوب اولدي پس اول غالب برله آد ويروب اكا دلر وبونوك
هر برين شرح ايتمك طول ويرار در اما مقصود بودر كه جميع يرادلمش
ايكي نوع در بري ملك وبري ملكوت امدي ملك اولدر كه بو
كوزله كوريله وبو قولق برله ايشديله وملكوت انوك خلافنجه در
وبونلره خلق وامر داخي ديرلر نته كه حق تعالى بو جملسنوك ذكرني
بر آيتده جمع ايليوب بيورديكيم قال الله تعالى ان ربكم الله الذي
خلق السموات والارض في ستة ايام ثم استوى على العرش يغشي الليل
النهار يطلبه حثيثا والشمس والقمر والنجوم مسخرات بامره الا له
الخلق والامر تبارك الله رب العالمين امدي عالم امر ديو عالم
اجساموك ضدنه ديرلر ومخالفنه ديرلر شونله كيم آني تقديرله
قياسلمق ممكن اولمز وهم اولكن اشارتيله وجوده كلمشدر
عالم خلق بو عالم اجسامدر كرك كثيف اولسون كرك لطيف
اولسون شونله كيم آني تقدير ايدوب قياسلمق ممكندر اكرچه كه

اول دخي كن اشارتيله ظاهر اولدي لكن واسطه برله وامتدادي
ازمان برله حاصل اولدي كه خلق السموات والارض في ستة ايام
اما امر ديو ارواح ملكوتنه ونفوس ملكوتنه السنه بله شاملدر
نته كه بيوردي ويسئلونك عن الروح قل الروح من امر ربي
وهم بيوردي والشمس والقمر والنجوم مسخرات بامره اما روح
انساني مخصوصدر من روحي اضافتنوك شرفنه قلان ارواح دكل
بندن در انوك شرف وكرامتي كه ولقد كرمنا بني آدم وحملناهم في
البر والبحر انوك حقنده كلدي امدي بو آيتنوك ظاهر معناسين
ايشتمش اولاسن وهم معناي باطني داخي ايشت كيم قرآنوك ظاهري
وهم باطني واردر كه ان للقرآن ظاهرا وباطنا اول بودر كه حق
تعالى ايدر بز بني آدم كتوردوز عنايتمزله برده وبحرده امدي بر
ديدكي عالم اجسامدر كه عالم ملكدر وبحر عالم ملكوتدر اندن بو
ايكي ديدوك آدم ناديكنو رمزين بيلكه اول بزوم امانتموز يوكني
چكر بر وبحر خوذ اول يوكي چكامدي كه فابين ان يحملنها واشفقن منها
وحملها الانسان چون آدم اول يوكي كتردي بودر كلي عجز وضعفله

پس بو دکلو کمال و قدرتموز بیله بزه ازلی و لکن اولدر که
انوک یوکین بز چکاوز زیرا که بز هم عاشقوز وهم معشوقز اول ناز
دنیا که بوملہ انسان اراسنده واردر هرکز غیرله بزوم ارامزده نغیدر
کردل هوای نو دی برجوشد   صد نو دکه برو عرضه کنی ننیوشد
پس عاشقله معشوق اراسنه کیمسنه صغمز معشوقک عشق یوکینی
عاشق چکا بلور وهم عاشقلوک عشق بلاسنی کرو معشوق کتوره بلور
نتکه عاشقه معشوقک سوسی خوب کلور معشوقه دخی عاشقک
هرجنبشی خوش کلور معشوقک محبت عاشقه عاشقک معشوقه
محبتندن اولکدر زیرا که عاشق کندو وجودندن اول معشوقه مرید
دکلدی اما معشوق عاشق وجودنه مرید و عاشق ایدی نتکه شیخ
ابو الحسن خرقانی بیورر رحمة الله علیه اورا خواست که ما را خواست
یعنی اول ارادت محبت حق تعالی طرفندن قوبدی اندن صکره
بزده ارادت و محبت ظهوره کلدی   بیت

شمع ازلی فتاد در پروانه ؛ جان همه عالم هم جانانه
از شوق سر زلف چو زنجیر تو ؛ دیوانکی دل من دیوانه

ازلی شمعه کوکل دشدی اولب دیوانه ؛ یقدی بو جانی جانان بولنه مردانه
زلفوک سلسلسی اوجی یتشور کوکله ؛ اولور اول سوخته سودایی و دیوانه

اکرچه حقیقتده عاشقله معشوق اراسنده یادلق واکیلک یوق
سن بن و بن سن طونوک یقاسی سن و اتاکی بن بلک عشق خلعتی
یحبهم اتاندن حاصل اولب یحبونه اکننه کلدی و بو قفتنه قیا دخی
کلامک باشی بوغ فاحببت ان اعرف اشارتندن قوبدی ولیکن
لمسنوک زهره سی یغدندکه دوردق دیردوب سوز سیلیو بله اما
برموسی کبی علیه السلام بها دورکرک که بو میدانده اغزاجوب
ان هی الا فتنتک جملسنی ایده بیله اکرچه آن داخ لن ترانی ضربیله
کوش مال اتدیلر تا حدیکه ملائکه طور طاغنده طعنه اوروب دیل
اوزتدیلر دیکه یا ابن النساء الحیض ما للتراب ورب الارباب
یعنی ای حایضه عورت اوغلی طبرق قندن و ذات پاک احدیت
قندن دیدیلر و اول ساکت اولب دل دیرمدی ولیکن حال دلیله
دیدی که بکا ایدرسنیز ما للتراب ورب الارباب نیچون اکا دمزسنکه
ما للترب و رب الارباب یعنی ذات احدیت قندن و طپراق قندن

که بو کله عشق بازلق ادردی ساکن بنوم باشومه قانجه بن خود
طبراقلق مقامنه داخی اولمشدم دادا قلق کلیمونک کوشه سنی
جکنمه صلمشدم و قناعت بجاغنده همت ایاغین تسلیم اتاکنه
صرمشدم داخ یقین بلمشدم که پادشاهلر حضرتنه یقین اولمقده
اکرچه فواید چوقدر اما آفتلری شماده کلمز بیت
وما السلطان الا البحر عظما ۞ وقرب البحر محذور العواقب ۞
داخی بوندن قورقرم که مبادا سرمایه الدن کیده و اصیح دخی اله
کرمیه عاقبت بو طبراقلق مرتبه سی داخ صویه وده کیرو اله
کرمیه که یا لیتنی کنت ترابا حسرت اوده دوشب فراق اغوسنی
اچیدم اما بلدوم کیم علتسز عنایتندن و کمال محبتندن
بو ادا قلق کلیمنی بنوم اکمنزدن جقردی و اول سعادت
خلعت که من روحی اضافتندن حاصل اولر بنه کیوردی و اول کرامت
که بیدی دن وجوده کلمشدر بنه ارزانی قلدی و اول خلافت تختنکه
وجعلکم خلائف الارض در انده بزی ایمین ایلدی و محبت تاجینی
باشمزه اوردی و جمله ملائکه جمع اولوب تخمزن الینده سجود ایتدردی

اندن صکره الذین اصطفینا من عبادنا لباسین عالم ملکوتنه اوردی و
اول قدر نسنلر که بزم معشوق قلمغمز اسبابدر کم عطا ادجک اولورسم
جندان نازاست زعشق تو در سر من ۞ کاندر غلطم که عاشق تو بی بر من
یا خیمه زند وصال تو در سر من ۞ یا در سر این غلط رود این سر من ۞
اول قدر نازباشمده سنوک عشقکدن وار ۞
۞ که سنی با که محب ظن ادرم دایم ای یار
یه وصالوک قونده خیمه بو بنم سر مدن ۞
۞ یه بو سر یجون ادم بو سری آخر بر دار
کرو آیتوک اوله کلاوم وحملناهم فی البر والبحر در امدی بر عالم
ملک در و بحر عالم ملکوت در بتناکه هر قنده که بر وار در انوک
انزنده بحر وار در انجلین هر قنده که ملک وار در انوک اوزنده
ملکوت وار در یعنی حق تعالی ایدر بنی آدم ملک و ملکوتده بن
کتوردوم عنایتموزله اول معنیه که اکر ملک اکر ملکوتده
انوک روح وار حیات انوک روح بر تودن اولورمثلا ملایکه
وجن و شیاطین و حیوانات و نباتات کبی وهر نسنه کیم انوک

نفس واردر اوش لوکلو و الدوزلو و بر لوکی قامسی بو نفسه
خمیس مایسی انوک عقلی نتیجه سندن اولور ودخی بونی بلکل که
عقلوک روحه نسبتی حوا نسبتی کبیدر آدمه علیه السلام نتکه
حوایی آدمک صول بکلو سندن یرتدی ایجلین عقلی داخی روحک
صول بکلو سندن الدلر اما بونده بر لطیف اشارت واردر و اول
بودر که حضرت رسالت علیه السلام بیورر که وشاورهن وخالفوهن
یعنی بیورر که عورتلرله مشورت ایدوک اشلرده وهر نکیم انلر
دیلر انوک خلافن ایشلک کیم طغری فکر اولدر زیرا که انلر اکری
سکوکدن اولمشدر واکر بنوک خلاف طغری اولور بونده داخی
جونکه عقل روحک صول بکلو سندن ظهوره کلدی پس انوکله مشورت
ایتمک کرک حق تعالینک ذاتن وصفاتن بلمکده وهر نیه که انوک
بلمسی واکلمسی یتشر ذاتندن وصفاتدن حق تعالی اندن منزه در
واول نه دیرسه انوک خلافنجه در زیرا که عقل انوک ذاتنک و
صفاتنک نهایتنی بالکلیة ادراک اتمز انوک ذاتن کرو صفاتنله
بلمک اولمیه که دیمشلردر عرفت ربي بربي ولولا فضل ربي ما عرفت

ربي و بونده بر لطیفه دخی یوز کوسترر و اول بودر که خواجه علیه
السلام بیوردی که اول ما خلق الله القلم اول ما خلق الله العقل
واول ما خلق الله روحي اوچی دخی راستدر وهم اوچی بردر
اکثر خلایق بونده سرکرداندر که بونجه اولوردی بو امدی شیله
بلکل که اولکیم بیوردی اول ما خلق الله القلم اول بزوم قلمومز
دکلدر بلکه حق تعالی قلمدر کندونوک عظمت جلالنه
مناسب امدی اول دکلدر الا ارواح پاک محمدیدر علیه السلام
اول وقت که حق تعالی نظر محبت برله روح محمدیه نظر ایلدی
پس حیا انوک اوزرینه غالب اولدی اندن ایکی پاره اولدی عقل
بر شق اولدی بندن در که هر قنده کیم عقل اوله حیا دخی اولور
وهر قنده که عقل یوقدر حیا هیچ یوقدر الحياء شعبة من الإيمان
سری بودر جونکه حق تعالینک قلم ایکی شق اولدی بریسی روح و
بریسی عقل اکرچه ایکی کورنور اما بر قلمدر ایکی شق واردر
اندن صکره قلم حق تعالینک ید قدرتیله هر نه کیم دلدی ملک
ملکوتدن سری قلم واسطسیله یزدی پس حق تعالی آنی محل قسم

ادوب آنا اجدی که ن والقلم وما یسطرون وبو قدر دخی اظهار ایتدوکجون
کندویه ثنا قلدی که اولیس الله الذی خلق السموات والارض بقادر
علی ان یخلق مثلهم بلی وهو الخلاق العلیم انما امره اذا اراد
شیئا ان یقول له کن فیکون فسبحان الذی بیده ملکوت کل
شیء والیه ترجعون

الفصل الثالث فی ظهور العوالم المختلفة من الغیب والشهادة

یعنی اوچنجی فصل اول مختلف عالملرك
ظهورین بیان قلور شویله که برنجاسی عالم غیبدن و برنجاسی عالم
شهادتدندر قال الله تعالی ان فی خلق السموات والارض
واختلاف اللیل والنهار والفلك التی تجری بما ینفع الناس وما
انزل الله من السماء والارض لآیات لقوم یعقلون وقال النبی
صلی الله علیه وسلم خلق الله التربة یوم السبت وخلق الجبال
فیها یوم الاحد وخلق الشجر یوم الاثنین وخلق المکروه یوم
یوم الثلثاء وخلق النور یوم الاربعاء وبث فیها الدواب
یوم الخمیس وخلق آدم بعد العصر یوم الجمعة فی آخر ساعة من
ساعة فیما بین العصر واللیل عزیزمن بلکل که عالم ارواحك

مبداندن تا عالم اجسامك نهایتنه دکن حق تعالی درلو درلو عالم
یرتمشدر که بر برنه بکزمز مثلا دنیا وآخرت کبی و داخی هر عالمده
بر درلو مخلوقات یرتمشدر روحانیدن وجسمانیدن و بونلرك
هر برندن انواع مختلف یرتمشدر و هر برنده بر درلو خاصیت قومشدر
تا که ملك نوع که اول جملدن بریدر اندن نجه درلو ملائکه
وجوده کلمشدر مثلا کروب بر نوع و حملهٔ عرش بر نوع داخی
اوکلی قات کوکدن تا یدنجی قات کوکه دکن هر برینك فرشتلری
بر نوعدر که بر برنه بکزمز و سفرهٔ بره که قرآنده صریح ذکردر
اول داخی بر نوعدر و کراما کاتبین هم بر نوعدر و اول فرشتلر
که هواده اولورلر و یغمورلر و بیلدلر انلرك حکمندهدر انلر دخی
بر نوعدر تا داخی وانده کلمشدر که هر قطره که انر اکا اول دم بر ملك
موکلدر تا اول قطره یره کلنجه و اول فرشتلر کیم دکیزلره اوزرنه
موکلدر انلر دخی بر نوعدر و بر نوع دخی کنج ستلینلردر و بر نوع
دخی ذکر حلقسنده حاضرلردر انلر داخی بر نوعدر و انلر که
آنه قرننده رحمه موکلدر انلر داخی بر نوع و بر نوع دخی انلر که

شیطانی بنی آدمدن دفع ایدرلر و بر نوع داخی انلردر که اغلبنجقلری
سئلرلر منکر و نکیر بر نوع و داخی انلردر که عذاب ایدرلر
و هم بر نوع انلردر که حالت موتده بشارت قیلورلر و هم بر نوع حیات
ملائکه و بر نوع موت ملائکه و انلردر که بر الشده اولورلر بر نوع
در و اول ملکدر که اکوز و بالق و دنیا انوك اوزرنده در و اولداخی
بر نوع و انلردر که یروك و طاغلروك طمرلری انلروك الندهدر و هم
اولداخی بر نوعدر و مالك هم اول داخی بر اوزگه در و روح که
اول بر صفده اولب و جمیع ملائکه بر صفده اولا هم اول داخی
اوزگه در و انلردر که بهشت خزینه دارلریدر هم بر نوع و هم
بهشتده انلردر که خدمتکاردر اول داخی بر نوع و دخی نیجه درلو
ملائکه واردر یرده و گوکده انوك حدن کم بله و کیفیتن حقدن
اوزگه کیسه بلماز پس امدی چونکه بو درلو درلو عالملردن بری که
عالم ملك ایدی اشده اشتدوك که بونجه انواع ملائکه بو بر عالمدن
حاصل اولدی که هر برینوك بر صفت و بر خاصیت واردر امدی گرو
قلن عالملردن نه گلو انواع مخلوقات حاصل اولمش اولا بوکا گوره

معلوم ایله کل انساندن و حیواندن گرك یرده اولسون گرك
بحرده اولسون داخی انواع جندن و شیاطین و ابلیسلر و مرده و
غیلان و نسنان و اهل جابلقا و جابلسا و یاجوج و ماجوج کبی
و داخی انواع خلق که قصص اجره ذکر اولورلر بر آن تحقیق بلمازدر
و داخی انواع حوردن و غلماندن و ولداندن و انواع نباتدن و جماداتدن
و معادن و لطیف و کثیف اجسامدن و مفرد و مرکب و عناصر و
انواع نوردو جواهر و اعراض و الوان و طباع و طبایع و حواس و
صفات و نتایج و اشکال و هیئات و صور و معانی و اسرار و حقایق
و لطایف و حواس ظاهره کبی مثلا سمع و بصر و شم و ذوق و لمس
کبی و حواس باطنه مثلا عقل و قلب و سر و روح و خفی کبی و داخی
قوای انسان کبی مثلا قوت متخیله و متوهمه و متفکره و حافظه
و مدبره و حس مشترك و اول که عالم علویاتدندر مثلا گوکلر و
عرش و کرسی و لوح و قلم و بروج و افلاك و کواکب سیارات و
ثوابت و نوازل و بیت المعمور و سدرة المنتها و قاب قوسین و لامکان
و داخی انواع موجودات و اصناف مخلوقات که انوك شرح ممکن دکل

انوك حقیقتنی حق تعالیدن اوزکه کیمسه بلمازدنته که بیوردی وما
یعلم جنود ربك الا هو اما جمله عالملروك عددی بعضی روایتده
اون سکیز بیك عالم کلمشدر و بر روایتده یتمش بیك عالمدر
و بر روایتده اوچ یوز آلتمش بیك عالم کلمشدر ولیکن مجموع
بو ایکی عالموك ایچنده مندرجدر اکا خلق و امر دیرلر و راجع
ملك و ملكوت اطلاق ایدرلر نیتکه بیوردی الا له الخلق والامر
و بونلری ایجاد ایلدی و کندویه ثنا قیلدی که فتبارك الله رب
العالمین اما شمدن کیرو عالم ملك و ملكوتوك مراتبنی شرح
ایدلوم بعون الله و حسن توفیقه ایمدی شویله بلکل که اول
عالم ملكوتدر و اول ایکی قسمدر بری ارواح و بری نفوس ایمدی
ارواحوك اول مراتبی ارواح انساندر نیتکه اولکدونك فصلده
کچدی ارواح انساندن صکره ارواح جن مراتبیدر واندن
صکره ارواح شیاطین مراتبیدر اندن ارواح حیوانات مراتبیدر
واندن صکره نفوس نامیه مراتبیدر که نباتاته تعلق دوتاد واندن
صکره معادنوك خواص و طبایع مراتبیدر اندن صکره جمادات که

مرکباتدر انلروك خواص و طبایع مراتبیدر اندن صکره عناصر
درکه مفرداتدر انوك خواص و طبایع مراتبیدر بس اندن نفوس
کلدوك ایمدی شویله بلکل که نفوسك اول مراتبی عقلدر و مراتب
عقولدن صکره افلاك و بروج مراتبیدر اندن صکره کواکب
سیاره و ثوابت نفوسنوك مراتبیدر و اندن صکره مرکزلر
مراتبیدر شویله که اودوك مرکزی اثیردر و یلوك مرکزی
محیط و طپراغوك مرکزی یردر و اندن صکره مرکبات
نفوسنوك مراتبیدر ایمدی بو قدر اختصار و جمله قلمه کلدی
ملکوتیات مراتبندن و هم کفایت ایدر ایمدی بو جمله مذکورات
کشف اولور شول سالکلره که صاحب بصیرت اوله نیتکه بیوردی
سنریهم ایاتنا فی الآفاق وفی انفسهم و بو مراتبه که شرح اولدی ایمدی
اهل حکمتوك بونده مذهبلری مختلفدر شویله که هر برینوك
نظری حسابنجه بر مذهب واردر نیتکه دمشلردر بیت
نظاره کنان روی خوبت ؛ چون درنکرند از کرانها
در روی تو روی خویش بینند ؛ زان بیست تفاوت نشانها

اهل دللر كم زوایاده ایدرلر اعتكاف ؛ هر طرفدن سبن كوزلر جمع اولوب تصاف صفا
كندولر ایدرلر یوزلرن بونلكه كوررلر عیان ؛ پس نشانلرده انوكچون واقع اولدی اختلاف
اما عالم مراتبنی بلمك استرسك كو كلوك حاضر دوت كه بیان ایدالوم
انشاء الله تعالی روایتده كلمشدر لما اراد الله ان یخلق هذا العالم
خلق جوهرا فنظر الیه بنظر الهیبة فاذابه فصار نصفین من
هیبة الرحمن نصفه ماء ونصفه نارا فاجری النار علی الماء
فصعد منه دخان فخلق من ذلك الدخان السموات وخلق من زبده
الارض یعنی بیوردی كه حق تعالی جوندی بو عالمی یرده پس بر جوهر
یرتدی داخ آكا نظر ایلدی بر كرت شویله كه اردی اكی پاره اولدی
رحمان هیبتندن یاروسی صو اولدی و یاروسی اود اولدی اندن
دوندی اودی صویه حواله قلدی اندن بخار ظاهر اولدی اول
بخاردن كوكلری یرتدی و كوپوكندن یرلری یرتدی پس یرلر
و كوكلر بر جوهردن بو ترتیبله ظهوره كلدی و اول نسنلر كه یر
یوزنده خلق اولدی انوك مراتبن بیان ایدالوم اول اهل اوزره كیم
خواجه علیه السلام بیوردی فصلوك اولنده كی حق تعالی یری شنبه

كون یرتدی و اول كونلروك اولدر زیرا كه كون زماندن حاصل اولور
و زمان داخ كردش افلاكدن ظاهر اولور جونكه حق تعالی كوكلری
یرتدی در حال دونكا باشلدی و اول حالده كون ظاهر اولدی انوك
آدن شنبه كونی قودلر و اكنجی كون یكشنبه در اندن طاغلری یرتدی
و دوشنبه كون نباتات یرتدی و سه شنبه كون رنج و بلا و زحمت
لری یرتدی و چهارشنبه كون نوری یرتدی و پنجشنبه كون حیوانات
ایجاد ایلدی انواعله و آدینه كون اكندودن صكره آخر ساعتنده
آدم یرتدی علیه السلام امدی بو مراتبه ظاهردن نص دلیل
اشتدوك اما باطندن دخی اشتكل عزیزمن بلكل كه اول
نسنه كه خواجنك علیه السلام روح پرتوندن سیر ایدوب ارواحوك
ملكوتیاتنه اندن سفر قلدی كه تا موجوداتوك آخری كه عناصر
مفرد ملكوتیات در آكا ایرشدی و اول نسنه كه نفوسك ملكوتیتنه
كدر قلب بنشدی اول داخ هم خواجنوك علیه السلام روح نورنوك
پرتوندن ایدی آكا عقل دیدلر تا آخر عناصر ملكوتنده تمام اولدی
شویلكه مثالنده كه دایره نوك جو دسین دوران ایدر دقتی كه

آخره يتشه اكسه بر اولور نته كه دائره نوك اولى بر نقطه در وقتى
كه آني بركادله چكسك دائره وجوده كلور ودائره نوك نهايت
همان كرو اول نقطه در كه دائره اندن وجوده كلدي امدي اول
ايكي برسي روحدن وبري عقلدن قوبمشدي پس سبب ايليوب ارواح
ونفوس ملكوتيدن كذر قلدي لر تا آخر مراتبه دكين كيم
اول عناصر ملكوت در اكا وارجق بر بريله بولشوب اولشدلر
وهرجه كه اول ايكي لطيفه نوك صانسي ادي خرج اولمشدي شول طريق
اوزره كه ذكر اولدي واول بقيه كه قطاره كبي قلمشدي
پس اندن بر جوهر بتدي نته كه بيورر خلق جوهرا فنظر اليه فذابه
اول جوهره نظر هيبت برله نظر ايلدي پس ايكي پاره اولدي برسي
اود اولدي برسي صو اولدي اندن صكره اوده صويه حواله قلدي
تا كه صودن دتون ظاهر اولدي واول بكسكا قصد ايلدي اود داخي
بيله يوز دوتدي علويه غايت لطافتندن وهم بنزلكندن اما صو
يرنده قلدي غايت كثافتندن وطبيعت سستلوكندن وداخي بو
لطيفه اشكل كه حق تعالي چونكه اول جوهري كندو نظريله منظور

ايلدي پس اول جزؤ كه روح محمديدن قوبمشدي ممتاز اولب
ايرلدي وشوق بوكا غالب اولمشدي اول نظردن ايكلين قصد قلدي
علويه اول جزؤ كه عقل نسرده دن قيمش ادي اتكي باش اولب
بونده كرو تلدي وبو خاصيت اندن حاصل ايمشدي كه روح
محمدينوك درلو درلو صفات وردر نته كه انوك شرح ذكر اولدي
واول صفتدن بر بر محبت صفتدر وبر صفت نور ادي امدي محبت
بر اوددر بيند دجي ونور بر سست نسنه در سكيب در دجي پس اول
لطيفه كه روح محمديدن قوبدي وارواح مراتبنه اغربوب
بجدي امدي اول محبتندن ادي واول جزؤ كه عقلدن قيمش ادي
نفوس مراتبنه كذر قلدي پس اول نوردن ادي لاجرم اصحاب
عقل انوار اهل اولدي واهل محبت ارباب اسرار كلدي امدي
محبتله عقل آراسنده دايم مخالفت وار هركز بر بريله درلمز هر
منزلده كه محبت رختن شده عقل اول آرادن كوجر وهر قنده
كه عقل يورت دوتسه محبت اول يوردتدن رختن دوشرور
نته كه شيخ بيورر قدس الله روحه العزيز بيت

عشق آمد عقل کرد غارت ؛ ای دل تو بجان بر این بشارت
ترك و عجمست د دین بشارت ؛ کز ترك عجب نیست غارت
میخواست که دد عبادت آرد ؛ وصف رخ او باستعادت
نور رخ او زبا نها زد ؛ هم عقل بسوخت هم عبادت
عشق کلدی و ایتدی عقل یغما ؛ اولسون سکه قتلو جان بو سودا
ترك و عجم بیل ایمدی عشقی ؛ اول کوکله کیم ودانه پروا
بر دمنزله شهلری ایدمات ؛ بر غمزه‌له یتورود سر و پا
عابدلری اول ملامت قلور ؛ ناهدلری داخ مست شیدا
کیموك که بو اود باطننده ؛ یانسا اوله چهرسنده پیدا
قطع ایده انوك تعلقاتن ؛ تا غیردن ایله هم تبرا
عشقیله وصل اولو میسر ؛ عقلیله فراق اولور مهیا
دلدیکه عقل عشق تعبیر ؛ ایدیدی عبادتیله شتا
بر قوغ دقندی عقله اولدم ؛ ایلدی عبادتیله افنا

جونکه محبت صفت ارواح و ملکوت مراتبنه سفر قلدی کندو مقامندن غربته دشدی بنجه حجب اراسنده قلدی محبوبندن اراق دشب فراقله مبتلا اولدی هیچ بر تسنیله انس دتوب قرار اتمدی تا که ناکاه عناصر ملکوتنده اغریبو کلدی اول لطیفه یه که عقل عالمنه ایدی اندن بلشلك قوقش کلدی زیرا که اکسی هم شهری ایدی بر ولایتدن کتشدی اکرجه محبت سلطان و بودر بات ایدی اما اشنالق حکمیله حب الوطن من الایمان شوق انوك نهادنه دشب حرکت ایلدی پس فریاد ایلدی که بیت

بماز بوی مولیان آید همی ؛ بوی یار مهربان آید همی

یعنی کندو محبوب اشتیاقندن الن اول لطیفه عقلوك که انوك محبوب ذاتدکلدر بوبننه حمایل ادوب و بو درباعی ورد ادوب تکرار ادردی که سیلیوب بیت

بر یاد لبت لعل نکین می بوسم ؛ آنم جو بدست نیست این می بوسم
دستم جو بدست بوی وصلت نرسید ؛ می کویم و زمین خدمت می بوسم
بولمدق عشق اودزهرینه مرهم بذلوم ؛ بنه تریاق بر بنه اجلوم سم بدلوم
براوب ادا قدن بزه خدمت ؛ دکولوز جونکه الوك ایکله محرم بدالوم

ولیکن جونکم بو مقامده محبوب حقیقی نظرندن صفا و شوق انوك جاننه

قوندي پس الكن اول محبوب مجازي كه عقل ادي در نحال انوك بوتندن
كتردي ويوزين اندن جوردي وبوالكي لك صفت بر ليكدن
صكره ظاهر اولدي لاجرم جوهر الكي ياده اولمغوك معنيسي همان
بندن عبارت اولدي جونكه جوهر الكي شق اولدي بري عقل بري
محبت ادي اولكم عقلدي طبيعت سست لوغندن فوندقدي و
ترقودن ادبوب صو اولدي واولكه محبت ادي محبوب نظرندن
شوق اكا غذا اولب اشتياق غلبه قلدي اولكز لو اودوك
شعلسندن بر اود اشكاره اولدي صو بيله اودوك اراسنده ضديت
ومخالفت وار در شوله كيم اكس بر پرده پرلمز انجلين عقلله عشق
اراسنده هيچ برلك يقدر لبس عشق عقلله قرار دوتب اكلنمدي
انوك ترك ايدوب محبوبنه وحقيقي دوستنه توجه ايلدي بيت
عقل دابا عشق كار نيست روش نيبه كن تا جه خواهد كرد آن آتش دل جولا
پس اول بچاپه قصد قلدي كوكلدر والدوزلر ودخي هر نه كيم
عالم علويدن وار در اندن ياردلدي واول جزؤ كه الحمد قلدي ييلر
وطاغلر ودكزلر وهر نه كه عالم سفلي ده وار در اندن دوزلدي

شول ترتيب اوزره كه ذكر ايتدوك اندن صكره اشت بر حكمت عالم
شليدن داخ اول لطيفه كه محبت محمدي صنفندن قيمش ادي اول
آن ارواح ملكوت دايره سنده طواف ايتدورديلر واندن صكره ملك
ملكوت صورتنده سيران ايتدرديلر انلروك جوهري درواره سندن
تا كه هيچ ذره بو كايناتدن وعالم ملك ملكوتدن قلمدي كه اندن بر
اسرار محبتندن اولماش اولا بو نيدن اثر ايتديلر كه هيچ بر ذره كندو
خالي محبتندن استعدادنه كوره خالي اولميا وحال دليله حضرت
عزته حمد وثنا ايلميه تنه كه بيورمشدر وان من شيء الا يسبح بحمده بيت
كر عرضه دهند عاشقانت ره هر ذره كه باشد بشما د آيند
طاوس بتك مكس محل باشد جون نازغم تو در شكار آيد
سنى سونلري كو عرضه قلسدكاي ياد نه دكلو ذره كه وار جميع اولا شماد
مكس مقابل اولا منزلنده طاوسه غمو كله نادوك اكر اولسكر اده سوار
اي ملايكه سين مسبح لك لاين اولمدك وكندوكوزي وارلق مقامنده
دوتمكوزدن ودعوي قلمكوزدن كه ونحن نسبح بحمدك ونقدس لك اولكم
دوده نه سندنكه بوم عالي حضرتومه تسبيح وتقديس ايتماز تنه كه

بیوردی سبح لله ما فی السموات وما فی الارض و داخی بنوم حضرتوم اندن
عزیزدرکیم هر کیشی بنوم حمد ثنام ایتمکه طاقتی ایرشا پس هر
تسبیح و تقدیس که یرلو و کوکلر اهلندن کورورسین و هر ذره‌ده
قلورسین بو جملسی بن کندو حضرتومه ثنا ایتدوکوم یرتوندندر که
سبحان ربک رب العزة عما یصفون اما بو دکلو واردرکیم جونکه روح
محمدی کندو ذاتنه آینه قلدی پس آینه‌نوک نوری عکس اوردی
ذرات کائناته بوندن اترودر که جمیع مسبح و مقدس اولدیلر
انلر شیله صندلرکیم اول تسبیح و ثنا ایتمک کندولوک عبودیت
خاصیتندندر بلمدیلر که بو جمله ثنانوک منشاء اندندر جونکه
نوبت خلاصه موجوداته ایردی که حضرت رسالتدر انوک اول
طینتی نقطسی که کائنات شجره‌سنوک تخمی اولمشدی برکار صفت
ملک و ملکوت دورانن ایلدی اندن ثمره اولب مخلوقات اغاجنوک
بلاغ اجنده ظاهر اولدی که قاب قوسین اندن عبارتدر و دخی
سر او ادنی تصرفیله انوک اول حقیقتن کروجی کوزن اچمدلر همان
دم خطاب عزت ایردی که ای محمد قلن موجودات کیبی سنداخ

بکا ثنا قل که اثن علی خواجه علیه السلام یقین کوردی که
بو جمله کائنات اول حضرته ثنا ایتدکی جمله عاریتدر کرو
صاحبنه رد اولور بو نصیحه که ان الله یأمرکم ان تؤدوا الامانات
الی اهلها پس اول امانت رد اودوب ایتدی که ذات قدیمه ثنا ایلمک
بر دل برله که اول حدوث صفتیله کنک و لال اولمشدر نجه ممکن
اولا اندن اترو بیوردی که لا احصی ثناء علیک کرو سنوک ذاتوکا
ثنا ایلمک هم کرو صفاتوکله میسر اولور انت کما اثنیت علی
نفسک بو مقامده ملائکه شول اطفال مکتب اولدی که آدم علیه
السلام مکتبنده علم اکرنورلر نته که بیورر یا آدم انبئهم باسمائهم
یعنی انلره کندولروک آدلرن اکرت که انلر آدلرن داخی
بلمزلرکیم ندر عزیزمن بو فنده قلدی که ملکه آدم کیم انلروک
معلمیدر جمیع اولاده حضرت رسالت ثناسنوک علم اکشدن حشر
اولا که آدم و من دونه تحت لوائی یوم القیمة ولا فخر و بیدی لواء الحمد
ولا فخر پس بوندن معلوم اولدی که مخلوقاتنوک تخمی محمددر
علیه السلام و هم یمشی اول اولدی و حقیقتده بو جمیع موجوداتنوک

شجرسی کرو وجود محمدی دن نه که کلدی **بیت**
جون هرچه هست در همه عالم منم ٭ مانند در دو عالم از انم بدید نیست ٭
ای احدیت شمعنوک پروانسی وای حقیقت بحرینوک شهدانسی نه
عجب هماسین اکی جهاندن طلوددن هنوز سن قندوک قافوب
بوالکدن اجوب ایرلمدوک مقام اصلده مقیم سن جونکه موجوداتوک
شجرسی خواجه اولدی پس انوک کوکی عالم ملکوت نباتات اولدی و
اوزدکی عالم جسمانیات اولدی و بوداقلری انبیا اولدی علیهم
السلام و یپراقلری ملائکه اولدی اما یمیشنوک حقیقتنی بیان
ایلمکا یرمز عبارته کلمز و بواکی دللو قلم برله اول اکی یوزلو
کاغذ اوزره دیمک اولمز زیرا که بونلر نامحرم در **بیت**
قصهٔ میوه نوشت خامه نی ٭ جون قلم انجا رسید سر بشکست ٭
پس نتکه شجرده ثمره تعبیه اولمش در انجلین داخی شجرده تعبیه
اولمشدر تا هیچ ذره ثمره دن یقدر که شجره وجودندن اندن اولمیا
و داخی هیچ ذره شجره دن یقدر که ثمره وجودندن خالی اولا امدی
اصل تخم خود احدیت نوری پرتوندن ایدی لاجرم هیچ ذره شجره دن

و ثمره دن یقدر که اندن احدیت نوری پرتوندن اولمیا تا که بیورر
ونحن اقرب من حبل الوريد وهو معكم اينما كنتم سری بنده
معلوم اولور و داخی **الله نور السموات والارض** خاصیت بنده ظاهر اولور
امدی شویله بلکل که هر نسنه کیم حق تعالی عالم معانیده ایجاد
ایتمشدر عالم صورتده دخی انکا بر صورت اظهار ایتمشدر شویله الحاق
جمیع ملکوت معانیسنوک صورت شخص محمدی اولدی علیه السلام
و نور احدیت پرتونک صورت کلمهٔ لا اله الا الله کلدی لاجرم اولیا
کلدوکنوک سری بو در که بو توحید تخمنی کوکلر یرنده اکلر که
الدنيا مزرعة الآخرة خواجه بندن اتری بیوردی که **امرت ان اقاتل الناس**
حتى يقولوا لا اله الا الله وصلی الله علی سیدنا محمد وآله اجمعین
الفصل الرابع في بداية خلقة الانسان یعنی دردنجی فصل انسانوک بدن خلق
اولدوغنی بیان قلور قال الله تعالی **اني خالق بشرا من طين** و قال النبی صلی الله
علیه و سلم حکایة عن الله عز و جل **خمرت طينة آدم بيدي اربعين**
صباحا عزیزم بلکل که حق تعالی جونکه انسانوک قالبنی بو
درت عناصردن بر تمق دلدی پس بو تنلری بو عنصرلرینی و مفردلرکی

صنعتنده قومدي بلكه نجه دركاته كندردي امدي ايله بلكل
كه اول بو مركبلك دركسي ادي زيرا كه عنصر مفرددر مادام كه
مفردلك مقامنده در اول عالم ار واحه ياقنرق دردر شول طريق
اوزره كه كچشيدي وقتي كه مركبلك مقامنه ايرشمش اولا پس
مفردلك مقامندن كچمش اولا لاجرم بردركه ايراق دوشمش اولا
وچونكه نباتلق مقامنه ايرشه پس مركبلك وجمادلك مقامندن
كچمش اولا لاجرم بردركه داخ عالم ار واحدن ايراق دوشر وچونكه
نباتلق مقامندن حيوانيته ايرشه بردركه داخي اشغا كتمش اولور
وچونكه حيوانيت مقامندن انسانيت مرتبسنه يتشه بردركه داخ
ايراق دوشر پس شخص انساني قالبندن ايراغرق دركه اولمامش اولدي
امدي بو عناصرده دركه تغير احوال برله بو دركاته ينشدي
ار واحدن ايراق دوشمكله وقتي كه عناصره نظر ايتسك دركات
حاصل اولور اما اكر نظر ملكوت جماديه ايدرسك اولورسك كه
بو مراتبدن تا آخر مرتبهٔ انسانيه ايدي بو معنيه درجات اولور
دركات اولمز زيرا كه هر مقامده ار واحده يقينرق اولور ايراق

دوشمز انوڭچون كه جمعيت هر برنده ار تفرق اولور اوكدر نكدن
اما بزوم سوزومز عناصروك صورتنده كلدركيم ملك عالمدر
ملكوت دكل پس امدي بو اشارت برله كه دردوك وبو تقرير برله
كيم بيان ايلدك قالب انسان جميع مخلوقاتدن غايت اشغا اولدي
مرتبده لاجرم اسفل سافلين حقيقتنده اول اولدي وداخ ثم رددناه
اسفل سافلين ديدكي روحك بدنه تعلق اولدي پس بوندن
معلوم اولدي كه اعلاء عليين روح انسان واسفل سافلين قالب
انساني كلدي هم بونده كلمش كه بيت جهانرا بلندي وپستي توئي
ندانم چه هر چه هستي توئي وشيخك شيخي كه سلطان وقت
مجد الدين بغداديدر رضي الله عنهما مصنفاتنوك بعض مجموعسنده
بيورر فسبحان من جمع بين الاقرب الاقربين وابعد الابعدين
امدي حكمت نيدي كه قالب انساني اسفل سافلين دن اولا وروح
اعلاء عليين دن اولا پس حكمت بويدي چونكه انسان امانتي بوكبي
جلسه كركدي پس اكا الكي عالموك قوت كمالده كرك شوله
كه الكي عالمده اندن قوتلو هيچ نسنه اولميا تا كه اول يوكي كوتورمكا

قادر اولامدي اول قوت كيم وار در صفات بولندن كرك در
صورت بولندن دكل يعني صفتده قادر اولا صورتده اولميا لاجرم
اول قوت كه روح انسانينوك واردر جونكه اعلاء عليين دندر
آنجلين قوت هيج بركمسنوك يقدر عالم ارواحده مثلا ارواح
ملك كبي وارواح شياطين كبي دخي بوندن غيري نه كيم وارسه
بنلو ارواح انسانيه قوتده هيج مقابل اولمز واندن صكره نفس
انسانينوك قوت دخي جونكه اسفل سافلين دندر هيج نسنوك عالم
نفوسده انجلين قوت يقدر مثلا نفوس بهايم ونفوس سباع وقلان
جانورلر كبي كه هيج برينوك قوت نفسيتسي انسانه مقابل اولمز كلدوك
امدي اول جار عنصر كه انسانوك قالب اندن دوزلدي اول
ارواحوك بقيه سندن ايدي كه اكا قطاره ديرلر نته كه انوك شرح
نصل اولدوغي كلدي قند قناد مثالنده كجدي پس اول طريقجه هر
صفت كه ارواحده واردي وبز اكا قند ديدوك اندن برجاشني
بقيه قطارده واردي نته كه عوالم مختلفه فصلنده تقرير اولدي پس
اول لطيفه نوك ساير بو درلو درلو موجودات شكله ايدي كه

هيج برنده ده تلمديدي كه عالم ارواحدن وانوك صفاتندن انده
برجاشني بوغدي كه بونجلين عناصر اربعه دخي الكوجه موجوداكن
غايت اراق دوشمشلردن ايدي عالم ارواحه ليكن اندن عالم ارواح
صفاتنوك انواعندن برجاشني تعبيه اولنمشدي والكوجه ادموك
بالجلين بغرن معده جميع صفات شيطاني وسبعي وبهيمي ونباتي وجمادي
موجود وحاصل ايدي اما جونكه اول تخمير كندويه اضافت قلدي
بيدي ديدي يعني ايكي الوملة يغردم كه بري صفت جمال وبري
صفت جلال دور پس بو صفات ذميمه نوك هر بر صفت الوهيت صفاتندن
بر صفاتنوك كوهرينه صدف اولدي بو اضافت بوله نته كه كونش
نظري نصرفيله اول قات طاش لعل كوهرنه صدف اولور ويا قوت
وزبرجد حاصل اولور اول نظردن پس كور امدي كه بو تخميري
كندويه اضافت ايتدوكندن صكره ادموك بالجفي نوك كبي جوهره
صدف اولانكه بيورر خمرت طينة آدم بيدي اربعين صباحا
ديرروايتده كلمشدرهم اربعين عاما پس امدي بو شرف آدمه روح
نفخ اولنمزدن اولكدن ايدي قالبنوك سعادت ايدي كه سرايه خليفه

اولسه کرک ایدی شویله که فرق بیل کندو کمال قدرتیله ایش
ایشلردی اول بلوردی که انده نه خزاین کزلمشدی کورمزمسین
که صورت پادشاهلری دکلسترکه بر عمارت بنیاد ایدرلر بن خدمت
کارلره امر ایدرلر طاش و طپراق و بکچی ایشین ایشلرکندولر
عمارت ایدرلرکه الترین بلمزلر وقت که ایش اکا ایرشه که
پادشاه انده کنج و خزینه قوساکرک بن جمله خدمتکارلری
امر ایدوب کیدررانده کندو الین بلمزلر اول یری انده
قلور کنج صغاجق دکلو واشت قلور و اول کنج باشنی کندوزین بن کدور
اندن صکره انوک اوزرینه بر طلسم دوزر تا که اغیار نظرندن
محفوظ اوله شویله که هیچ کمسه اکا مطلع اولمیه پس تجلین حق تعالی
دخی جونکه انواع موجودات یرتدی دنیا و آخرتدن و جنت و جهنم
دن پس انواع دلو وسایط هر مقامده هر برین بر ایش اوزره قودی
جونکه نوبت آدم برغما ایرشدی پس ایتدی انی خالق بشرا من طین
اندن ملایکه شبهه عارض اولب ایتدیلر الهی بو یرلره کوکلرسنک
خلقوک دکلدر و سن دن مدد وکمی دیدیلر ایتدی بونده اختصاص واردرکه

انلرده اول بو قدرت زیرا انلری کن اشارتیله خلق ایتدوم که
انما قولنا لشیء اذا اردناه ان نقول له کن فیکون انده مجرد قول
دن ادتوت نسنه یوغیدی اما بونده قول فعل ختم ایدرم که بیدیّ
در بونی کندو کمال قدرتمله بی واسطه خلق ایدرم زیرا که
معرفت کنجین بونده تعبیه ایتمشم کرک بن جبرائیله بیوردی که
وار یر یوزندن بر اوج طپراق کتور و بکا کتور پس جبرائیل واردی
دیلدی که بر اوج طپراق کتوره طپراق ایتدی ای جبرائیل بن ندرسن
جبرائیل ایتدی سنی حضرتنه الدورم که سندن بر خلیفه دوزه کیم
بیت الاسرار اوله اندن طپراق ایتدی بعزة ذی الجلال بن التما
که بنوم قربه طاقتوم یقدر بن انوک حرمنه لایق دکولم بو ارا
لق اندن اترو اختیار ایتدوم که قهر الوهیتدن بن بسندن خلاص
بولام که یقین لغوک فرقو سردر که والمخلصون على خطر عظیم
نزدیکانرا بیش بود حیرانی :: کا ایشان دانند سیاست سلطانی ::
جبرائیل علیه السلام جونکه آنی اشتدی کرو حضرته رجوع ایدوب
ایتدی خداوندا سن اعلم سن که طپراق ال ویرمز پس میکائیله امر

ایتدی که سن وار اول داخ واردی اکا داخی بودسمه آند
ویردی اول داخ کیرو دوندی اندن حق تعالی عزرائیله کندردی
وار غل اکر ترابی اولمازسه کوجله کتوردی پس عزرائیل
کلدی اکا داخی آند ویردی کوردی که مطیع اولمز اکراهله
بر اوج طپراق جمیع یر یوزندن کوتوردی دیتدکه شویله درکه
یر یوزندن قرق آرش طپراق کتورمش ایدی الذی اول طپراغی
مکه و طایف اراسنده دوکدی اول شرف که طپراق حاصل ایتدی
اول ایدی که بو نجه ایلجی بر له حضرتنه اقوردی و اول ناز ایدوب
ایدر ایدی که بنوم بو حدیثدن فراغنوم واردر بیت
حدیث من ز مفاعیل فاعلات بود :: من آنجا و سر مملکت زجا
آدی قاعده بویله در که هر کیشه که عشقه منکر اولسه وقتی که
عاقبت عشق غلبه ایدوب درسوای اولسه کرکدر بیت
هر که بر عاشقان کند انکار :: زود در عاشقی فتد ناچار
جمله ملائکه بو حالده تعجب برماغن تحیرده شیله اصردیلر پس
ایتدیلر بو نه سردر که خاک ذلیلی حضرت عزت بو دکلو اعزازله کندویه

اوندر بو کیم کمال مذلتده و خوارلقده درنه رتبه حضرت کبریایه
ناز و تعزز ایدر بو قاموسیله حضرت عزت کمال استغنایله غیرت
ایدوب آن ترک ایتمدی یرینه بر داخ اوندمدی و بو سری انوکله
کندو اراسنده قودی غیری نسنده قومدی پس حق تعالی کمال
حلمیله انلروک سرنه ندا قلدی که انی اعلم ما لا تعلمون
سزنه بلورسز که بو بر اوج طپراغله ازلدن ابده دک نه
ایشلر ایشلسرم درکه بیت عشقیست که در ازل مرا در سر بود
کاریست که تا ابد مرا در پیش است :: سن معذورسین که عشقله
سر و کار کورز و حظ کورز یقدر و مناسبت کورز اولمامشدرسین
اول خشک زاهدلرسین که خطایر قدس صومعسنده کوشه نشین
اولب معتکف اولمشسن اول خرابات عشق رندلری بوک شیوه لرندن
نه خبر کوزوار در زیرا سلامت اهلنوک نه ذوق اولسون اهل
ملامت حلاوتندن تنا که مناسبت ایله کلمشدر بیت
درد دل خسته دردمندان دانند :: خوش منشان خود خواب خداوند دانند
از سر قلندری تو زان دم زده ام :: سریست در آن شیوه که رندان دانند

خسته كوكللر دردني هم بنه دردا اهل بله ؛
وردن سحرده بلبلوك هم بنه ورد اهل بله ؛
اهل محبت سوزينوك سر نه جبن ايل ادمدي ؛
زيرا حرارت اهلني حاشاكه برد اهل بله ؛

بر قاچ كون صبر ايلكوز تا كم بو بر اوچ طپراغوك اوزرنده كندو كمال قدرتم سيزه كوسترم كه انوك اول خلقتي زنكني آينسي يوزندن سلم تاكه سيز بو آينه ده دورلو دورلو نقشلر مشاهده ايده سيز اول نقش اول اوله كه جميعكوز اكا سجده اداسين ليس محبت يغمورين حق تعالى آدموك طپراغ اوزرنه يغدردي بلجغ ايلدي قدرت ايليله وبو كل اچنده كلدن دل ايلدي ودل اچنده شور وفتنه حاصل ايلدي تاكه شيخ بيوردركه بيت

از شبنم عشق خاك آدم كل شد ؛ صد فتنه وشور درجهان حاصل شد ؛
سر نيشتر عشق بر دك روح زدند ؛ يك قطره فرو چكيد ونامش دل شد ؛

ترجمه

طپراق بو آدموك شبنمله چون اولدي طين ؛ ظاهر اولدي فتنلر كلدي وجوده بعض كين ؛
جان طمرينك اوجنه اردي عشق نشتري ؛ قطره خون طملدي قلب اكا ديدلر همين ؛

جمله ملايكه كروبي وروحانيدن بو حالده تعجب ادب بقرلردي وحضرت عزت كندو كمال قدرتيله آدموك بلجوغنه قرق كون ودون تصرف ايدردي شول بردنجي كبي كه دلسه كه بر پاره بلجوقدن بردق دوزه ليس آني الدن اله كجورب يغوردن آدم دخي انجلين تخمير ايلدي كه خلق الانسان من صلصال كالفخار وهر ذره سنده اول بلجوغوك دل تعبيه ادردي وآن عنايت نظري برله تربيت ايلردي وحكمت ازلي درج ايلردي اكه ودخي ملايكه ايدردي كه سيز دله نظر ادوك كله نظر اتمك بيت

من نظري بسنك بركما دم ؛ ازسنك دل سوخته برون آدم ؛

بعضيد وابتده شبله دركه قرق سل مكه وطايف اراسنده آدموك بلجوغني كمال حكمتيله بي واسطه ترتيب ايلردي وانوك اچنده طاشنده كندو صفاتندن مناسبني هر محلده قودي شيله كه هر محل هر بر صفتوك مظهري اولا امدي اول كه مشهوردر بيك بر آينه دوزدي كه بيك بر صفته مناسب انوكچون دوزدكيم صاحب جمالوك اكرچه الوكن كومش چوق اولور اما انوك قتنده كز لودن

دغدغه‌لو اولماز دنیا که کندوی انده مشاهده قلور اکر التوندن
کمشدن خلل ظاهر اولسه هرکز صاحب جمال انوک یولنه مشغول
اولماز ولیکن بر آناجق غبار آینه یوزنده ظاهر اولسه دل حال
کدرم یکیله و تمام حرمتله اول غباری کوزکو یوزندن سلرر اکر
بیک یوک التوندن کومشدن حلیی و بزکی اولسه آن یا بو یننده یا
تلاغنده دوتر اما اکر بر کوزکوس اولسه یوزن بو جمله سندن
دندورب آکا دوتر نته که دیمشلردر بیت

ما فتنه بر تو ایم تو فتنه بر آینه ،، ما را نکاه در تو و تو اندر آینه
تا آینه جمال تو دیده تو حسن خویش ،، تو عاشق خودی و تو عاشق شد آینه

بزی مفتون ایدر جذبک سنی کوزکو ایدر محبوب ،،
،، سکا بز طالب اولمیشز ولی کزکو سکه مطلوب
دتالی کوزکو یوزدوکا قول ایلدی اوزن اوزوکا ،،
،، سن اولمیش سن آکا داغ ولی سنسن آکا مرغوب

هر آینه که آدموک نهادنده قونلدی اول جمال کوزکوده بر جمال
کوروج کوزکو داخ قودولدی تاکه بو بیک بر آینه دریجه سندن

نظر ایتسه آن بیک بر کوزله کوره نته که بیت

درمن نکری همه تنم دل کردد ،، در تو نکرم همه دلم دیده شود

بونده عشق معکوس اولور یعنی عاشق معشوق اولور بوکز اندن
بو عاشق اولور بیک بر الله اتکنه یاپشر اول نیدی که اول
تجردی بیورن ورمزدی حضرتنه شمدی نه اولدی که اندن ایرلمزسین
اول وقت اندن اترو تجردم که بو کون آکا ایرشم دیردم بیت

تو سنی کردم ندانستم همی ،، کز کشیدن سخت تر کردد کمند

اول کون کل ادم اندن اترو تجردم شمدی که باشدن ایاغه کوکل
اولدم سنسز اولمازم اکر اول بر کوکل ایله سنی سومدوسه
انوک غرامت بو کونی اوش بیک کوکل ایله سنی سوارم بیت

این طرفه نکر که خود ندارم یک دل ،، وانکه بهزار دل ترا دارم دوست

یودسمه آدموک قالب ملکه لطایف اراسنده فرق سل ایتردی وهر
لحظه غیبوک کزلو خزاینندن بر کوهری لطیف و بر جوهری شریف
آدموک نهادنده تعبیه ایدرلردی نه کلو که غیب خزاینده نفیس
نسنلو واردی جملسنی انوک قالبنده دفین ایدرلردی جونکه نوبت

كوكله ايرشدي پس انوك بلجوغني بهشتدن الدلر وحيات صوي
برله بو غنجه‌لري واول اوج يوز التمش كوشله اول بلجوغا پرورش
ويرورلردي پس بو لطيفه ايشت كه اوج يوز التمش عددي ندن
حاصل اتمشدي اندن اتمشدي كه آدمك قالب قرق بيل اچنده تخمير
اولمشدي امدي قرق ييل اوج يوز التمش جله اولور وهر جله كه انوك
اوزرندن كچردي حق تعالينوك بر نظرنه مستحق اولوردي چونكه
اوج يوز التمش جله چقردي اوج يوز التمش نظره مستحق اولدي ولايق اولدي
يك نظر از دوست صد هزار سعادت ؛ منتظرم تا كه وقت آن نظر آيد ؛
چونكه قالبوك احوال بو كماله ايرشدي كه بو كوهرلركه غيب
خزاينده كزلويدي شويله كيم ملكوت خزينه دارلرندن محفوظ ايدي انوك
خزينه‌داري حق تعالي اولمشدي پس ايتدي اكا هيچ بر خزينه لايق دكلدر
الا بنوم حضرتوم يا آدموك قلب لايق دردي امدي اول نه نسنه‌در
اول نسنه محبت كوهري ايدي امانت صدفنده معرفت ميراثي تعبيه
قلمشلردي پس جمله ملك ملكوت استدلر هيچ بر نسنه بولمدلركه
اول جوهره خزينه يه خزينه‌دار اولمغا لايق اولا الا آدموك قلبي

بولدلر زيرا كه اول نه آفتاب نظريله تربيت بولمشدي وخزينه دارلغا
هم آدموك جانن لايق كوردلر زيرا كه اول نجه بيك ييل احديت
نوري پرتوندن پرورش بولمشدي وعنايت نظريله تربيت بولمشدي فرد
بانكار كاردمن آن روز افتاده ؛ كه آدم ميان مله وطايف قتاده بود ؛
عجب بنده‌در كه نجه ييل انواع درلو لطف وعنايت حق تعالي طرفندن
آدموك جاننا وقلبنا ايرشوردي وهيچ ملايكه مقربين‌دن كمسنه
اول اشده محرم اتمشلردي وانلردن هيچ بري آدم تانمزلردي
بر بر آدموك قالب اوزرنه كچرلردي وايدرلردي كه عجب بو نه
نقشدر كه بزلر ونه قلمون‌در كه غيب پرده‌سندن طشره كتوردلر
اما آدم اكر اكل طوداغ اوجيله ايدردي كه اكر سيز بني بلمز سكوز
بن سيزي بلوردم صبر ايلكوز تا كه بو اويقودن باش كتوردم آدلركوزي
بر بر سيز ايدوردم بنده كي اول قدر قلدي خزانوك بر سي جميع اسمادر
كه وعلم آدم الاسماء كلها اول خزينه آجوب سنره تعليم ادم پس
ملايكه نجه كه آدم فراسنله تجسس ادرلردي بلمازلردي كه بو
مجموعه نه‌در تا ابليس بر صفت تلبيسله اول داخ كلب آدم طواف

ایدردی اول بر حال کز بله اغزی کب نظر ایلردی کوردی که آدموك
اغزی آچق پس ابتدی ایومك بو مشکل واقعه‌یی حل ایدجك بول
بولدوم سیز دردکوز بن بوده لو کدن اجری کریم کودیم کیم نجه
یردنجونکه اجری کوردی آدموك ایچین طواف ایلدی انوك
نهادن صغری بولدی هر نه کیم عالم کبراده کورمش ایدی اول
عالمدن انده جاشنی بولدی مثلا آدموك باشن کوك مثالنده بولدی
یدی طبقه تنه که یدی قات کوکده یدی ایلدوز واردر سیر ایدر
باشوك داخی یدی طبقه‌سنده یدی قوای بشری بولدی که هر بری
سیاره مثابه‌سنده ایدی بری قوت متخیله وقوت متوهمه وقوت
متفکره وقوت حافظه وقوت مدبره وقوت متذکره وحس
مشترکه داخی تناکه کوکلرده ملائکه واردی باشده داخی حواس
بولدی هر بری ملك مثالنده مثلا بری حاسه بصر وحاسه سمع
وحاسه شم وحاسه ذوق یعنی کورمك واشتمك وبلمك وطتمق
بنلوك هر بری بر ملك یرنده در واندن صکره آدمك بدنی
یر مثالنده بولدی تناکه یرده اوتلر واغجلر وادماقلر وطاغلر

واردی تنده داخی اول قیللر اوزدر صاج وصاقل کبی اغاج
مثالنده ایدی واولکه قصا ایدی اوت مثالنده ایدی وتندکی طمرلر
ادماقلر مثالنده ایدی وسکوکلر طاغلر مثالنده ایدی وداخی تنکه
عالم کبراده فصول اربعه واردی بری اول بهار وبری یای
وبری کوز وبری قیش آدمده داخی درت طبیعت واردی مثلا
حرارت وبرودت ورطوبت ویبوست ایمدی بو دردی
درت نسنه‌یه تعبیه اولمشدر مثلا صفرا وسودا وبلغم وقان
وداخی عالم کبراده درت یل واردی بهار یلی ویای یلی وکوز
یلی وقیش یلی بهار یلی اغاجلری یکلو قلب اندن یپرق جقارور
سننه حاصل اولور ویای یلی یمشلری بتورر وکوز یلی اول یمشلری
بشورب تمام بخته ایلر وقیش یلی اغاجده نه وارسه یره دوکر
بو درسه عالم صغراده داخی درت یل واردی بری جاذبه بری
حاضمه بری ماسکه بری دافعه اول جاذبه طعام جذب ادوب
حلقه ینشدورر هاضمه‌یه اصمرلر هاضمه هضم ادوب سکودر اندن
ماسکه‌یه اصمرلر ماسکه انوك منفعتلوسین تمام الور اندن قلانن

دافعه اصمزلو دافعه آن طشره دکر تا که بو دردن بیلدن بری
عالم کبراده اولمیجق اولورسه جهان خراب اولور انجلین اکر
بو دردندن بری عالم صغراده اکسوک اولورسه بدنوک قوام
کیدر خراب اولور وداخی تا که عالم کبراده درت درلو صو
واردر بری طوزلو وبری قوقار وبری آجی وبری طتلو آدمده
داخی درت درلو صو واردر بری آجی آن قولقده قودیلر تا که
حشرات وموذیات قولغا کرمیا وطوزلو صوی کوزده قودیلر
زیرا که کوزده یاغ واردر ویاغوک بقاسی طوزله دردر ویاغ کوزی
صقلر وکوز قراسن صقلر وقره بیکی صقلر وبیک محل نظردر ونظر
سبب رؤیتدر جونکه نوری باصره واسطه سیله حاصل اولدی
پس کوزک داخی طبقات یدی اولدی واول صوکه قوقردی آنی
بروندن قودیلر اول دماغدن این نسنلری جمعنا قومیا واول
صوکه طتلو بیدی آنی اغزده قودیلر تا که اغزی خوش دوتا ودلی
آغز اچنده سوزده دام ایلیه وطعام بیشروا ولا تا که حلقه
ینشدده وداخی بنلرده بیجه زیاده حکمتلر واردرکه اکر حسابه

کا

کلسه سوزاوزندن غرض اولدر که هر نسنه که عالم کبراده واردر
عالم صغراده برجاشنی واردر پس ابلیس جونکه قالبوک اچین طواف
قلدی هر نه که کوردی معلوم ایتدی که هر بری بر نستنوک نموداری
ومثالیدر عالم کبراده اما جونکه قلبه یتشدی کوردی یکه تلب
برکشک مثالنده سینه میدانشوک الیندن دونلمش یاد شاهلو سرای
کبی بیجه که دوردشدی یول بولمدی که ایجروکیره پس ایتدی
شدیا دکن سهل ایدی اما مشکل واررسه بونده در اکر بنا آفت
یتشجک اولور بو کشیدن بو مقامدن ایرشور واکر حق تعالی بو
قالبده اسراردن نسنه تعبیه ایتمش ایسه بو اراده اولسه کرک
دیو بیک دردلو اندیشه برله نومید اولب تلبوک قپوسندن
کرو دوندی جونکه کوکله کرمکا ابلیسه یول ویرمدیلر رد
طبنجه سیله بوزنه اوردیلر لاجرم جمیع کوکلردن مردود اولدی
پس مشایخ طریقت قدس الله ارواحهم بندن دیمشلردر هر که
بر کوکلدن مردود اولسا جمیع کوکلردن مردود اولور وهر
که بو کوکلده بر ایلیوب مقبول اولسا جمیع کوکلرده مقبول اولور

اما شول شرطله كه اول كوكل اوله زيرا كه خدايغوك اكثر نفس كوكل صوكولو
آن بوزدلكه وقت بيحا يح :. اندن صوكره خدا تنيابي هيچ :.
ابليس جون كه محروم و مغبون قالب اجندن طشره جقدي ملائكه
ايتدي بو شخص محقق دركندويه مالك دكلدر هيچ غم يمكوز
اول غدايه محتاج اولسردر شهوت استي اولجق در قدان جيوانلر
كبي لبس آن سهل نسنيله الدمغا يرار اما بو قدردواددركه
انوك كوكسنده بر كشك كوردم نه قاپوس وار نه طام اكا
يول بولمادوم بلمزم كه اول نه نسنه در اندن ملائكه ايتدي
هنوز مشكل بونده در اول كه اصل مقصود در بلنمادي دديلر پس
حضرت عزته يوز دوتدلر كه خداوندا بو مشكللري سن
اچوير ونه بلدركه بو نه نسنه در نيجه زماندر كه بو براوج
طپراقده كندويه قدرتك له تصرف ايلرسين بو عالم دخي
يرتدوك نجه خزينه انده كزلدوك ونه هيچ بلدرمدوك و بو
واقعه لمسه موزي محرم ادنمدوك باري بزه ايتكل كه بونه
اولسا كرك الوق ساعت خطاب عزت ايرشدي اني جاعل

في الارض خليفة يعني بن بو يربوزنده كندو حضرتومه لايق بر
خليفه و بر نايب يراددم هنوز تمام اولميوبدر بو سين كوزكوز
انوك سراي و تختكاهيدر جونكه بوني تمام داستم ابليم آن خلافت
تختنده خليفه دكرم پس جمله كوزه كركي اولدر كه تمام اولجق
اول تخت اوزره پادشاه اولجق انوك تخت الينه اكا سجود
ايليا سز تناكه يورور فاذا سويته ونفخت فيه من روحي فقعوا له
ساجدين پس بر برنه ايتدلر كه مشكل زياده اولدي بزي اكا
سجده قلمغا بيورور آني كندو خليفه دردي بز بلمازدوك كيم
اندن ايرق كمسنه سجده لايق اولا ياخود انوك شريك اوله
بز آن بي شريك و بي ماننده وبي زن و بي فرزند بلوردك انوك خود
بر كمسه سي وارمش كه نايب اولب خليفه سي اولاكلو كوز
بز كزدن ونالوم بو كعبه نوك حرامين طواف ايدلوم و بو اوك
اسبين ايو بلالوم پس كلوب قالب طواف ايدرلردي و هر بري اكا
نظر ايدردي ايتدلر بز بونده آب كلدن ارتق نسنه كورمازوز
بنده خلافت جمال يوز كسترمز سجده يه لايق اولماق قنده قلدي.

اما غیبدن بو نلرك جاننه اشارت كلدي كه **بيت**

معشوق بچشم دیگران نتوان دید ؛ جانان مرا بچشم من باید دید ؛

اندن ایتدیلر بن بو شخصك صورتنه نظر ایلدوك جندان صورتنه اعتبار اولمز مكر بو شخص استحقاق صفات بولندن اولا كلوكوز صفاتنه نظر ادالوم دیدلر چونكه نظري تدقيق ایتدیلر آدمك قالبنی دورت عنصردن دوزلمش بولدیلر كم اود ییل وصو وطپراق بنلر بو دورت صفاتنه نظر ایتدیلر طپراغ سكونت صفتنده بولدیلر ویلی حركتده بولدیلر پس بر برینه مخالف بولدیلر وهم اود علوي وصوي سفلي بولدیلر انلر دخي بر برینه مخالف اكلدیلر وبر كرت دخي نظر ایلدیلر طپراغوك طبیعت خشك ویلوك نرم وصونوك صوق واودوك ایسي بولدیلر كوردیلر كه بو جملسي بر برینوك ضد ومخالفدر پس دیدیلر كه هر قنده كه اكي ضد جمع اولا فساد ظلمدن ادنق نسنه ظاهر اولماز تاكه بیوردي **لو كان فیهما آلهة الا الله لفسدتا** چونكه عالم كبرا ضدیت ومخالفت بله فساده وارجق پس عالم صغري فساده واردوغي داخي اولي اولا دیدلر لاجرم بركزدن كوحضرتنه رجوع ادوب ایتدیلر كه **أتجعل**

فيها من يفسد فيها ويسفك الدماء یعني خلافت بر كسيه ویرمش سن كه انوك ایشي قان دوكوب فساد ایتمك اولا **ونحن نسبح بحمدك ونقدس لك** چونكه بز پاك لورز ومفسد سلر ومسبحلر اولورز حضورتكده پس خلافت استحقاق بزه اولي اولا دیوا ایتدیلر شویله دركه هنوز بو سوز تمام اولمدین حق تعالینك جلال احدیت پرده لرینوك اردندن وبر اود ظاهر اولدي بقدي بنلردن برنجه جماعت یقوب خرد ایلدي **بيت**

چراغي كه ایزد بر فروزد ؛ هر آن كو بف كند حالي بسوزد ؛

اول ملامت كه جهانده اولدي آدمه اولدي واول ملامت ادجي ملايكه اولدي اكر حقیقتده نظر ادجك اولورسك اول ملامت حضرت عزته اولدي كه **أتجعل فيها من يفسد فيها** عجب اشارتدر كه عشقك بنیادن ملامت طاش اوزره قلمشلردر **بيت**

عشق آن خوشتر كه با ملامت باشد ؛ آن زهد بود كه با سلامت باشد ؛
عشقي كه نه تا دوز قیامت باشد ؛ بر عاشق ومعشوق غرامت باشد ؛
عاشقوك مشرب ملامت دور ؛ زاهدوك مذهب سلامت دور ؛
عشق كيم دنیا قیامته دك ؛ بو ینه عاشقوك غرامت دور ؛

آدمك جان حال دليله حضرتنه ايلتدي بن امانت بوكين مدامت
ايله بغلوب جان ادتسنك جكاروز سلامت صوب مدامت المشون
اغيار نكتسندن قيوماروز نتاكه كلدي بيت
بل تا بدندن بوستنم همه پاك ٭ از بهر نواي يار عيار جالاك
در عشق يكانه از خلق جهه باك ٭ معشوقه ترا وبر سر عالم خاك
تو غل بني ادا ايم خرقم او جندنجاك ٭ انوكجون كه جهاندن بن اولمشم بي باك
بو عشق اجنده ايكن وصالكا ايرنوك ٭ مرادي اولدي تمام باشنه بو خلعتك خاك
آدمه تشريف وكرامت بو قدر تمادم كه حق تعالي يرلري وكوكلري
آلتي كون اچنده يراتدي كه خلق السموات والارض في ستة ايام
بو كم عالم كبرا ايكن بيدي تشريف آكا حاصل اولمدي آدم كه عالم
صغري در آني يراتدوغ وقت قرق كون نه حواله قلدي ودخي خلقت
بيدي كرامتن ارزاني قلدي تا اولبي خبرلر بلالر كه آدمينوك
حضرت عزتنه بر اختصاص واردر كه قلن موجوداتوك يقدر دخي
بو كيم آدم يراتمقده بيدي واسطه سيله انده برسر تعبيه قلدي كه قلن
موجودات ظهورده كلمكده اولسره تابع ادي عزيزمن بلكل كه

بو تاموسين كيم كوروسين هنوز انوك قالب تشريفدر كه عالم صغري
در نسبت ادجك عالم كبرايه پس انده كيم روحك خصوصيتي واردر
حضرتنه كه ونفخت فيه من روحي كوركه نه تشريفلر وكرامتلر بولمش اولا
حق تعالي قدرتنه نجه بيك بيل وجونكه روحله بدن جمع اولادتن
كماله ايرشه كوركه نه دولت وسعادت بلرووك قرقته نثار اولمش
اولا بيجاده اول كشي كه كندو كمالندن محروم اولب حقارت كوزيله
كندويه نظر ايلر اول مرتبه انسانيت كه اشرف موجوداتدر
آني اخس موجوداته صرف ايلركيم مشتهيات حيواندر وكندو
نوك قدرين بلماز نتاكه كلمشدركه بيت
ترا از دو كيتي براورده اند ٭ بجندين مايح برون برده اند
نخستين فطرت پسين شمار ٭ تواين كاد باذهم بپا بان بيار
حق تعالي سني يقدن وار ادب بولدوك ظهور ٭
نجه بيل عالمده هم اغريب قلدوك عبور ٭
فطرتوك سن اول دشدوك شمادوك آخري ٭
پس سكا لايق دكل بو غفلت ولعب وغرور ٭

بيتله

وصلى الله على سيدنا محمد وآله اجمعين الفصل الاول في بدو تعلق الروح
بالبدن يعني بشنجي فصل روح بدنه تعلق ايتدوغين بيان قلنور
قال الله تعالى فاذا سويته ونفخت فيه من روحي فقعوا له ساجدين
وقال النبي صلى الله عليه وسلم ان خلق احدكم يجمع في بطن امه
اربعين يوما ثم يكون علقة مثل ذلك ثم يكون مضغة مثل
ذلك ثم يبعث الله الملك باربع كلمات قال يقول اكتب رزقه
وعمله واجله وشقي ام سعيد فيكتب رزقه وعمله واجله وشقي
ام سعيد عزيزمن بيلكل كه چون تسويه قالب كماله ايرشدي پس
حق تعالى تنكم ادمك بلچوغين يغرمقده هيچ كمسنه يه محل تصرف ويرمدي
وكندو كمال قدرتيله اول ايشي اشلمكده اقدام ايلدي انجلين
روح بدنه تعلق ايتدوغ وقتده هيچ بر نسنه واسطه ايتمدي هم
كندو كمال قدرتيله روح نفخ ايتمكه التزام كوستردي بنده بر لطيف
اشارت وشريف بشارت واردر كه روحي نفخه خاص حمايت بر له
كندرودكانه حق تعالى ديدكيم آن ارواح مراتبنوك اعلاسندن
عالم اجسام دركاتنوك اسفلنه دك ينوز بندن اكا وارنجه خيلي

مسافتدر وهم دوست دشمن مبالغه دركه مبادا كه يومنزلرده دوسته
ودشمنه مشغول اولا وبني اونوده ودخي اول بزوم حضرتموزده
بلدوغ انس يا وقله زيرا كه يولده احراملر اوكشدر تا كه
دمشكلدر مصراع ز دوستان نحسود ز دشمنان غيور وقتي كه بزوم نفخه موز
اثري انوكله بله اولا قومزكه اول انسوز ذوق انوك دماغندكن
زائل اولا وبر لطيفه داخي بوكه روحه چونكه بو اوج يوز التمش بك
عالمه كه بعض روحاني وبعض جسمانيدر انلره عبور ورسون كرك
در وهر عالمدن اكا بر نزول دوشمشدر وبر خزينه انوكچون دفن
ايلمشوز اول وقتده كه آن عالم اجسامه خلافته كندراورز
اول نزوللري وخزينه لري اكا عرضه قلب روان ايداورز وهيچ
كمسنه اول خزينه لره مطلع قلمدوق كه ما اشهدتهم خلق السموات
والارض چونكه جملسين بن قومشم پس بن بلوردم كه نه قومشم امدي
يكركي اولدر كه جمله مقامنده روحك دليلي ورهبري بن اولم بو
جميع خزينلري ودفينه لري اكا بلدردم اول نسنه كه دنلكنده
اكا كركدر وهم كندونوك معيشته سببدر اني اكا بغشليم واول

نسنه که اول عالمده ایشنه یرامز وکرو حضرتمه رجوع ایدجک کرک
اولور آنی شیله قویم واول طلسملرکه اغیار نظرندن بو یولده
دونمشم تا کیم هر مدعی کزاف بره بنوم حضرتموزه یول بولمیا
پس انوک اچلماسنی اکا عرضه قلم تا که مراجعت وقتنده یول اکا
آسان اوله وهم ایودن بنلودن خبردار اوله وبر داخی بو که چونکه
روح خلافته مملکتنه کندوروز اکا پادشاهلق بغشلرز نیجه
مدتدرکه انی جاعل فی الارض خلیفة آوازه سنی جهانده برقمشوز
جمیع دوست ودشمن ویاد وبلیش انوک قدومنه منتظردر پس
آنی تمام اعزازله کندرمک کرک لاجرم ملائکه یه بیوردوم که
اول خلافت تختنه کیجک جمیعکوز انوک تخت آلتنده سجده قلوک
تا که بنوم اعزازموز اثرین انده مشاهده قلوب حرمت ایده لر
پس روح پاکنجه بیک یل حضیرۀ قدس خلوت خانه سنده چله چقرمشدی
وهم بی واسطه عنایت نظرندن بولمشدی وخلافت ادابنی ونیابت
رسملرنی ومملکت قواعدنی کندو پادشاهندن اوکرنمشدی
تا که پادشاهوک خلیفه سی بر نیجه زمان پادشاه حضورنده سلطنت

ترسنی ومملکت عادتنی اوکرنور اندن صکره خلافته اهل اولور
روح داخی بو رسمه خلافت اهلیتنی کسب ایلدی لاجرم آنی پادشاهک
خاص مرکبنه سوار ایتدیلر اندن مملکتنه کوندردیلر که
ونفخت فیه من روحی درر تا که دنلمشدر بیت

هم عقل دویدر دکابش :: هم عشق خزیندر بناهش
مه طاسک کوزن سندش :: شب طرۀ برجم سیاهش
عقل روحک اولکنجه اولدی کودان :: دخی عشق بیلسنجه اوردی جولان
لجانوک ظلمت زلفندن ایدی :: بدر هم جبهسی نوردندن ایدی

اندن صکره اول خلعت که من روحی اضافتندن اولور کیوردیلر
داخی اول روحانی وجسمانی مملکتلرینوک جمیعسنه ینشدوروب
کزدردیلر وهر منزلده که ایرشدی اول منزلده نه دکلو که کنزلو
خزینه وار ایسه روان قلدیلر اندن صکره انسان مملکتنده خلافت
تختی اوزرنده امین دکدیلر درحال جمیع ملاء اعلی کروبی وروحانی
دن انوک تخت آلتنده سجده قلدیلر که تسجد الملائکة کلهم
اجمعون وجبرائیل اول درکاهه حاجب دکدیلر ومیکائیل خزینه دار

ملدلر وجمله ملائكه‌نك هر برى بو درد كاهده بر ايش اوزره قودلر
اندن صكره ديلدلر كه بو سياست سلطاني قاعده‌سني بركدلر وبر
كيشي داده چكالر تا كيم ملك ملكوتده بركمسنه‌نك زهره‌سي اوليه
بو خليفه‌يه مخالفت قلمغا پس اول مغرور سياه كليم كه ابليسدر
آكا تهمت ادوب دوتدلر زيرا كه اول فضوللق ادوب بي اجازت آدمك
قالبنه كيرمشدي وحقارتله كوزيله انك خلافت مملكتنه نظر
ايتمشدي ودلمشدي كيم آدمك قلب خزينه‌سنه دلوك دلوب يول بوله
ميسر اولمامشيدي پس آنى بو تهمتله دوتدلر وشقاوت ايله بغلدلر
تا اول وقت كه ملائكه سجده قلدلر اول قلمادي زيرا كه شقاوت
ايله بغلمشلردي آنى اول كون كه دستورسز غيب كارخانه‌سنه
كيرمشدي روايتده كلور جونك قيامت كوني اولا جميع خلايق
عرصه عرصاته الدلر كه يوم يكشف عن ساق دربنور حق
تعالى انواردن تجلي ايده جمله خلايق ديلرلر كه سجده قلالر پس
هر كمسه كه دنياده حق حضرتنه سجود قلمشلردي سجده‌يه وارلر و
انلر كه هوايه وبتلره ودنيايه سجود قلمشلردر هركز سجده‌يه قدرت

يتميادي زيرا كه انلرك باشي شقاوت ايله اول كون بغلمشلردي
وسجود حق حضرتنه قلمامشلردي اما اول ايب بوكن ظاهر كوزيله
كورنماز پس هر كمسنك كه باطن كوزي آچلمشدر اول كيشي كورر
وانلرك فيقعون سنده اولور شويله كه توبه واستغفار مقراض بوله
آن كسر بو كون كسمجك اولورسه انجلين بادن قيامتده اني زنجير
لر وبندلر بوله بغلو عرصه عرصاته كتورلر تنكه سورور
اذ الاغلال في اعناقهم والسلاسل يسحبون پس اول بندلر اندن ظاهر
اولسه در لاجرم ابليسك باشي تلبيس ايله اول وقت بغلمشلردي
كه جمله كائنات اراسندن كستاخلق ادوب اجازتسز غيب
كارخانه‌سنه كيرمشدي وبو قدر ماننه مخالفت ايتمشدي كه لا تدخلوا
بيوت النبي الا ان يؤذن لكم لاجرم قهر زنجيريله بغلدلر تا كه اول
سجده ايدمدي كه الا ابليس ابى واستكبر اما ابليس جميع خلايق
شويله صنورلردي كه ابا واستكبار سجده وقتنده اديديله دكل
بلكه صورت ابا واستكبار اول وقتن ظاهر اولمشدي كه يمش شالنده
در وليكن انلرك حقيقت كه تخم بيندي در اول ابليسك شقاوت نطفه‌سنده

لما حق تعالى امر ايلدي ملائكه سجده ايلدي ه

اکلدی که ادب صقلمدی و بی اجازت عیب کارخانسنه کردی
و چونکه جقدی استکبار ادوب که خلق مجوفا لا یتمالك دیدی
کندویه عزت نظریله باقدی و حقك خلیفه سنه حقارت نظریله
باقدی اول نجه زمان تربیت بولدی پس انوك غرببی
سجده دقتنده ابا و استکبار ظاهر اولوب وجوده کلدی لاجرم هم
کروان شقاوت ایله نکلبوب لعنت دلبه جکدلر که وان علیك
لعنتی الی یوم الدین و بودارك ازدنده تا قیام قیامت اولنجه
شیله قودلر سیاست اجون بلك ابد الابدین بودارك هیچ اندرمیلر
تا که بندن صکره بو جمیع مملکت اجنده بر کشنوك زهر ببی
اولمیا کیم حقك خلیفسنه حرمتسزلك ایده و هر کیمسه که ابلیسه
متابعت قله بو مملکتده آنی داخ ابلیس برله بو ایله بغلیلر و
جهنم زندانه کندرلر که لاملان جهنم منك وممن تبعك منهم
اجمعین روایتده شیله در که چونکه آدمك روحی قالبنه کردی
درحال بدنوك جمیع مملکتنی طواف ایلدی کوردی که بر اوده
غایت ظلمان و اجی طلو وحشت و انوك بنیادی درت دلك

اوزره در که عناصر اربعه در بربرینوك ضدی و مخالفدر که
هرکز انوك بقاسی اولمیسر پس کوکلنی اکا ودمدی کوردندی
اکلین نظر ایلدی کوردی کیم بر اوده غایت طرحق و قرانکو بنجه
بیك حشرات و موذیات انده موجود ایلانلر و عقربلر و اژدهالر
کبی و داخ بر نجه جانورلر و ارسلان و پلنك و آیو کوردی که
بر کزدن اکا حمله ادرلردی هر بری بر طرفدن بر زخم اوروردی
اندن صکره نفس اماره یی کوردی که بر اژدها کبی یدی باشی وار
مثلا بری حرص در و بری حسد و شهوت و غضب و بخل و حقد و کبر
پس بو یدی باشله باشکوروب اکا قصد ایلمشدی روح پاکه
نجه بیك بیل حق تعالی جوادنده ناز و نیاز له تربیت بولمشدی
بو نسنه لردن غایت اورکدی اول حضرت عزت انسینوك قدرینی
که شمدی یادکین بلمامشدی بو کز بلدی و اول نعمت وصالکه
همیشه اکا مستغرق ادی و انوك حقنی اکلمامش ادی بو کرت
اکلدی پس فراق اودی جاننده مشتعل اولدی و هجران تنوری باشنه
آغدی و درد و آه برله بو رباعیی ورد ادوب تکرار ادردی بیت

دی ماوی عشق خوش دوی نکار • امروز غم و غریبی هم فرقت یار •
ای گردش ایام تا هر دو بکیست • جان بی‌کس امروز نهم دی بازار •
نه عجبدرکه دون اول یاده برادکهدم • بوکون آواده دشب کوکلمز اولدی بوغم •
سنوک گردش ایام اشکدن نه عجب • دوکاسینی وصلت اجنه فرقت سم •

در حال اول وحشتدن دندی که کورکده اول یول که اندن کلمشدی اناشردی عزمم درست کشت کز بنجا کنم رحیل • خوذ آمدنم جه بود که پایم شکسته باد • نجا که ایستدی اول یول و اول مرکبی که بنوب کلمشدی کرو اکا بنه زیراکه اول بیا کلمامشدی نفخه مرکبنه سوار اولب کلمشدی نتکه ایستدی بولمادی زیراکه اجازت یوغیدی که کدیدی لاجرم شکسته اولدی پس اکا ایتدلر بنوم سندن مرادموز بو شکسته لک ایدی دیدلر اندن قبض ملالت انوک اوزرنه غالب اولدی پس بر آه ایلدی اندن ایتدلر سنی بو آهجون ویر بدوک دیدلر اندن اول آهوک بخاری ادموک دماغنه آغدی اخسردی و حرکت ایدوب کوزن اجدی و بو عالموک وسعت کوردی و داخ کونشوک نورین مطالعه قلوب ایتدی **الحمد لله** در حال خطاب عزت ینشدی که **یرحمک ربک**

یعنی سنکه حمد ثنا ایتدک حضرتمزونه موجب رحمتدر بنوم طرفموزدن سکا جونکه بو خطابوک ذوق جاننه یتشدی بر پاره قرار ایدوب ساکن اولدی اما هر وقت که اول قربت ذوقنی و انس حضرت صفاسنی اکا و اول عالموک وسعتن تخیل ایدردی دیرلردی که بوندن قفاسی صیا اولطورن که آب کلدن کیو مشلردی آنی جفاده کرو اوتلکی بو اسدن یکا پرواز قله تکه ردی

بیت

آن بلبل محبوسکه نامش جانست • دستش بشکستن قفص بی نرسد •

پس نته که طفل و نارسیده اوغلنجقلری رنکین نسنلرله آوودرلر و بخشاغو اوازیله و نقل حلوا ایله مشغول ایدرلر اکجلین آدم دخی آوودرلردی گاه ملائکه معلم ایتمکله و گاه ملائکه اکا سجده قلماغله و داخ کوکلرده کزدرمکله مشغول ایدرلردی تاکه انوک اشتیاقی اودی حضرت عزت جمالنه بر پاره ساکن اولا و بردخی نسنیله انس دوتب اکلنه تاکه اول وحشت اندن زایل اولا اما اول حال دلیله بونی ایدردی که **بیت**

هرکز نشوذ ای بت بکزیده من • مهرت زدل و خیالت از دیده من •

کر ازین مرکب من بجویی یابی ۰ مهر تو در استخوان پوسیده من

نه روا درکه خیالک اولا کوزدن زایل

یه نه سوزدرکه بو قلبم اوله غیره مایل

بن الب خاک اولجق کرسنمی استرسک

بولسین عشقک سن هر سکو کمدن سایل

آندن خطاب ایرشدی که ای آدم بهشته وار ساکن اول نیجه

دلرسک ایله قیل وهم بی وایه خوش کچ وهر نیله دلرسک انی دوتکه

یا آدم اسکن انت وزوجک الجنة وکلا منها رغدا حیث شئتما

هر بارکه آدمک قلبنه بو رسمه خطاب ایردردی اول ایدردی که بیت

حاشا که دلم از تو جدا داند شد ۰ یا با کس دیکر آشنا داند شد

از مهر تو بکسلد کرا دارد دوست ۰ وز کوی تو بکذرد کجا داند شد

حاشا که بنوم کوکلم دردکدن اولا خالی

کوکل که اوله سنسوزکی مشکل اولور حالی

سندن کسلوب کوکل کیمی دوتسر محبوب

کوجوب بو محلتکدن قنده وارسر بادی

جونکه آدمک وحشتی هیچ زایل اولمدی ودخی بر کمسنه‌یله انس

دوتمز ترار ایتدی لاجرم کرو انوک نفسندن حوایی یراتدی

انوک کناردنده قودی تاکه کندو جنسیله انس دوتاکه وجعل منها

زوجها لیسکن الیها آدم جونکه حوا انوک جمالنه نظر ایتدی حق تعالی

نوک جمالی یرتون حواده مشاهده قلدی که کل جمیل من جمال الله

پس اول جمالوک ذوقنی کرو بویله ایدردی که بیت

ای کل تو بروی دلربایی مانی ۰ وی می تو زیاد من بجامی مانی

وی بخت ستیزه کار هردم با من ۰ بیکانه تری با آشنا می مانی

ای کل ندن دلداروک یوزینه دشدک سن نظیر

وی می بو ذوقی سن نکر لعلندن ایتمشسن عصیر

ای بخت اقبالوم بنوم سکا ندی جانم تنوم

ظاهرده یادیسک نه وار لیکن بیلش در ضمیر

جونک دلدار اول انس معاملسنوک ذوقنی بوله ووصلت حاصل ایلیا

اما انوک یقین نفسی ایودی اویندی پس شهوت حرکت ایلدی

دوحله حضرت انسنوک آراسنده حایل ومانع اولدی زیرا که حجاب

اولوسی شهوت صفتیدر اندن صکره قلان حیوانیت صفتلریدر
که یمک ایچمک و اویومقدر آنلر دخی غلبه ایتدی پس حجاب زیاده
اولدی اول انسکه حضرتدن بولمشدی اکسلدی زیراکه
آدمده شهوات حیوان صفتلرندن و مرادات نفسانی لذاتندن
ندکلوکه زیاده اوله و آنلرکله ذوق ادنوب غرق اولا اول مقدار
حقوک انس کوکلندن اکسلور بو معنی عظیم مبتلادر و اکثر
خلق بوکه ابتلادر آز کیشی بندن خلاص بولمشدر و اول اولدر
که آدمیتدن عدمیته وره پس اندن آدمک بهشت برله اولقدر
انسی ظاهر اولدیکیم حق تعالی شول نسنه‌دن که نهی ایتمشدی آنی
ولا تقربا هذه الشجرة دیو آخر ابلیس آنی ملک بهشت برله الدادی
دیدیکه هل ادلك على شجرة الخلد وملك لا يبلى کوزادی که
آدمک ملک بهشتله انسی و ذوقی اولحده ایدیدی حق رضاسی
ترک ایدوب بهشت اختیار ایلدی رحمان فرمانن قویوب شیطان
امرنه مطیع اولدی غایت حرصندن جنته در حال حق تعالی غیرت
ایدوب ایتدی که ای آدم بن سنی بو تمتعات نفسانی ایچون یرتمدوم که

أفحسبتم أنما خلقناكم عبثا وأنكم إلينا لا ترجعون
کوزادی بن سنی بر دم کون بهشتده قودوق ادی سن بنی نیجه
انی ندوک بندن غیره مشغول اولب انس دوتدک و بی فرمانلق
ایدوب نعدایی بیلدوک اکر بر کون تمام قویوجق اولورسوز بر کز
دن سن بنی اونددسین و هم بو بلشلکی یادلغه دوندوردسین
ایروق ترک ایدوب اکمزسین تاکه بیت

یادی که همیشه در وفای ما بوده ۞ کارش همه جستن رضای ما بوده
بیکانه چنان شد که نمی داند کس ۞ کو دره همه عمر آشنای ما بوده
اول یار کیم ایدردی بن ملکه وفا داری ۞
اولوردی رضا منزده هر لحظه یاری ۞
بیکانه اولب بندن اونتدی بنی شمدی ۞
احباب ملول ایتدی شاد ایلدی اغیاری ۞

ای آدم بهشتدن چق و ای حوا اندن ایرل که اهبطوا منها جمیعا
و ای تاج باشندن کت دل و ای حله بدنندن ادا اول و ای حوری
لر تشییع ایدوب ندا قلوک که وعصى آدم ربه فغوى نه حکایت در

بلورمسن ملامت طاشی سلامت شیشه سنه اوردوز و آدموك
وارلغی یا غنی مذلت بینه دکروز و انوك همتی قلجنی امتحان
برله ابتلا طاشنه چلاروز چونکه آدمی اول انس مقامندن
وحشت منزلنه کتوردك و اول وصلت عالمندن بو فرقت سراینه
صالدك غریب نفیر و متحیر سرکردان یردن اواره دوشابدردی
نه هم نفسی نه همدمی نه یاری ؛ مشکل دردی طرفه غمی خوش کاری
چونکه بو طریق اوزره بر نیجه مدت سرکردان اولدی هیچ بر
فریادرس بولمدی پس یوزن حضرته دوبت ایتدی خداوندا
بکا بو سرکوداتمق واجب ایدی تا که سنك الطاف کرمك
قدرن بلم و انوك حقن اکلیم کیم بو بر اوج طپراغه کندو
فضلکدن نه احسان ایلمشدوك نه دکدن نوك کبی درجه
یتشدرمشدك وخلقت بیدی کرامتیله مکرم و مشرف قلمشدوك
وجمیع کمالات برله مزین ایتمشدوك بوکون عاجز و بیچاره درکاهکا
کروندوم عذرم دلمکه دلوم قنادر **بیت**
در حضرت تو عجز نیاز آوردم ؛ نه روزه و نه حج نه نماز آوردم

نتدی که بمن سین ده بوذی پاك ؛ قلب و دغل شکسته باز آوردم
آنم که نفس بهر کنا هی دادم ؛ و ز کرده پشیمانم آهی دادم
با آن همه غصه و کناه بسیار ؛ نومید نیم چون تو پناهی دارم
الهی عرض ادادم حضرتوکه عجز و نیاز ؛ کتوردمدم سکه صوم زکوة حج نماز
اوکم اصمرلمشدوك ان بکه پاك ؛ شکسته قلب دغل اوش سکا کتوردم مار
بن اول قولم که هزاران کناه بردمده ؛ قلوب فغان ادادم شمدی اندن واز
بو جمله ذلتله کرورن دتا دم امید ؛ کیم اولسنی بکا سن کنه همدم همراز
بو تضرع و زاری برله آدم درت یوز ییل بر روایتده شیله سرکردان
وجکری بریان قلدی و حضرت ربوبیت کبریاء و عظمت برله آدموك
جان مستمندنه و دل دردمندنه خطاب ایدردی کیم ای آدم
بن سنی بر اوج طپراقدن یرتمش اولم و سنی ملائکه مقربیندن
کزیده قلم و جمیع ملائکه یه سجده بیوردم سکا جمله سی بکا سندن اترو
تهمت ادلرکه اتجعل فیها من یفسد فیها دیالر و عزازیل سنوك
دوستلغوکدن اترو دشمان دتام و سکا سجده قلمدوغیچون انوك
یدی یوز ییللق سجده سین هباء منثور یره کرد و رد ضربسیله آنی

كندو جوادمدن صورم سن بو نعمت لايق بلميا سين و انوك حقني
اكلميا سن و سنوك قدركي بلميا سين و دشمن دوست و دوست دشمن
بلسين بني و سني دشمن دلنه برغاسين لاجرم بنوم قهار لغوم سطواتنه
اوغردوك بو فضيحته كيم ولئن كفرتم ان عذابي لشديد پس اكلين
آدم دردي كلمين جكننه الدي ربنا ظلمنا ديو نياز ايلدي عجزي
علمني نياز قلميله تقصير صورتك صفحسنه نقش ايلردي و دل
بريان و چشم كريان برله ايدردي كيم خداوندا تحقيق بلدوم
كه عاجز بنم قادر سنسن قلمش بنم مدد سنسن آني كيم سن
كتوردوك بوراقمه و آني كيم سن عزيز قلدوك خوار ايلمه و آني كيم
سن شاذ قلدوك غصه‌لو و پريشان ايلمه و بو مدت معذور دوت
كيم وصاله اكرمنم فراقه دخي مزم نعمته اكرمنم حسرتنه
دخي مزم بني اشبو فراق دكيرندن مدد سوز قومه بيت
ما كنت اعرف مقدار هجركم :: حتى عرفت و بعض الهجر تاديب ::
چونكه آدمك زاريلغي حددن كچدي و نيازي بو سرحده يتشدي
كه فتلقى آدم من ربه اقبالنوك كونش مطلعدن طلوع ايلدي انوك اول

فراق كيجه‌سنه صبح سعادت وصال ايرشدي و الطاف ربوبيتدن
آدمونك جاننه خطاب ايرشدي نته كه بيت
باذاي وزانجه بودي افزون باشد :: ورتا بكنون نبودي اكنون باشد ::
آن كه بوقت جنك جان وجهانى :: بنكر كه بوقت آشتى چون باشد ::
كل بنى زادلق ايله همتن جك حسرتي :: مرتبك اتلوم زياده عالي دوت تكري ::
جنك اخندسن بنوم جان وجهانم اولحق :: آشنالقده كراسين قني بني وحدتني ::
كجان كجدي محبتي اكلين بشلغل پس حق تعالى بيوردي كيم
وعصى آدم ربه آوازسين جهانده كسالر انوك برينه ان الله
اصطفى آدم نداسين اوردلر اندن صكره ثم اجتبيه ربه فتاب عليه و هدى
دبدبه‌سين ملك ملكوتده اظهار ايدرلر و حق تعالى الطاف كرمندن
آدمونك عذري كندو ديلدي كيم فنسي ولم نجد له عزما پس بوندن صكره طعن
دلين طبايعكوزه جكوك و انكار زنكين كوكل آينه‌سندن يوغلوك بيت
معشوقه بسامان شد چين بادا :: كو رش همه ايمان شد چين بادا ::
بلورمسين كه اول دردلو دردلو نصرتلر بندي آدم بويدي كه
خدا تعالى بزاكا تربيت و پرورش ويردوك انوك اول محبتي نقطه

سنی بو تربیت بر له کماله ایرشدردک کیم ان البلاء موکل
بالانبیاء ثم بالاولیاء ثم الامثل فالامثل والله اعلم واحکم

الباب الثالث فی المعاش وهو مشتمل علی عشرین فصولا

الفصل الاول فی بیان حب الروح الانسانی من التعلق بالبدن وآفاتها
یعنی اول فصل روح انسانیکه اول بدنه تعلق ایتدکندن
حاصل اولن حجابلری بیان قلور قال الله تعالی والعصر ان الانسان
لفی خسر الا الذین آمنوا وعملوا الصالحات وقال النبی صلی الله علیه وسلم
ان لله سبعین الف حجاب من نور وظلمة لو کشفها لاحرقت سبحات
وجهه ما انتهی الیه بصره بلکه چون ارواح انسانی
حق تعالینک قرب جوارندن مفارقت بلوب قالب عالمنه یول ورمش
لردی تاکیم دنیا سراینه تعلق دوتب بو عناصری ظلمانی یواسنده
قرار ایلیا پس اندن اوکدن روح انسان عالم ملکوتده طواف
ایدرودی هر عالمه کیم یتشدی اول عالمک زبده سین وخلاصه
سین اکه بولداش قلدی کیم شول نسنلری که روح انوکله جذب
منافع ودفع مضرات ایده بیله پس امدی روح انسانی مقام اصلیسندن
سیّاح دوب بو نجه بیک عالمه اوغریب تا آخر قالبه یتشنجه یتمش
بیک حجاب بعضی ظلمانی و بعضی نورانی ظاهر اولب وجوده کلشدی
وحقیقتده نظر ایدجک اولورسک بر عالمده روح نیه التفات
ایلدی اندن اکا بر حجاب ظاهر اولدی پس بو حجابلر سببیله روح
ملکوت مطالعه سندن وجمال احدیت مشاهده سندن وخطاب
حق ذوقندن وقربت شرفندن نومید اولب محروم قلدی زیرا
کیم قربتوک اعلای علیین مقامندن طبیعتوک اسفل سافلین درکه کسنه
دوشدی ننکه بیورد بیت خوش بود مرا با تو زمانه نگذاشت
آسوده بذم با تو فلک نپسندید بر تخ کون ایچنده کی بدنه تعلق
دوتدی بو قدر نسنیله اول روح پاک که نجه بیک ییل که خلوت خاصده
واسطه سوز قربت حق شرفنه بولمشدی اولقدر حجاب حاصل اولدی
که بر کزدن اول دولتلری اونوتدی که نسوا الله فنسیهم دمشدر
بو کون بو حالده نجا کیم اندیشه قلوب فکر ایدر اول عالمدن
هیچ بر نسنه انوک یادینه کلمز اکر بو حجابلر شوم دکلسایدی
بو قدر انونمیادی اول کیم بو لمشدی آن بر کزدن بو سرای وحشته

تبديل ايتميدي وحقيقي جان ايله ود ايتميدي بو زندانه كرفتار اولميدي
لولا مفارقة المحبوب ما وجدت   لهنا المنايا الي ارواحنا سبلا
وداخ بلكه كه انسانوك آدي اندن مشتقدر كه اول انس بولمشدي
تاكه دمشلردر سمي الانسان انسانا لانه انس وهم حق تعالي زمان
ماضيدن آن انسان آديله ذكر ايلدي تاكيم بيوردر هل اتي علي
الانسان حين من الدهر لم يكن شيئا مذكورا يعني خطاب قدسده
يدي بو عالمه هركز كلمامشدي و بر يرده داخي بيوردركيم
لقد خلقنا الانسان في احسن تقويم يعني عالم ارواحده خلق
ايتدوك وچونكه بو عالمه اولمشدي اول انسي اونتدي لاجرم اكا
بر مناسب آد دخي ويردلركيم اول ناسدر يعني اونودجي ديمك
اولور اكثر حق تعالي بو آد برله خطاب ايدردي كه يا ايها الناس
دير يعني ديمك اولوركه اي اول بزمله اولن انسي اونودجيلر
بندن اترو بو آد برله خطاب ايدركيم شايد اول اول كه انسي
اكالر و بره توجه قلب قطع علايق ايدالر بندنمدر خواجه امر
ايتدوكي قرآن ايچنده كيم وذكرهم بايام الله يعني انلركم دنيايه

مشغول اولمشلردر انو تمشلردر اول كونلري كه حضرت عزت
جوارنده مقام قوبده انس بولمشلردي اكدوريا محمد انلره
اول كونلري باشذكيم كرو مهر و محبت كوكلرنده حركت كله
واكلين اولكي يواسنه وحقيقي وطننه يونه لر اوده كيم لعلهم
يتذكرون لعلهم يرجعون اندن عبادتدر كلدوك امدي اول وطن
اهل محبتي اكركو كلده حركت قلسه اول عين ايماندركه
حب الوطن من الايمان اولدر و اكر مراجعت قصدين قلسه
اول يولله كيم اندن كلمشدي اول وقت مرتبه ايماندر و اكر
بندن صكره اول وطن اصليه كرو ايرشه اول وقت احساندر
و اكر وطن اصليدن لجوب تني ايدجك اولورسه اول وقت
سرحد عرفان اولور و اكر بنده دخي توقف ايتمجك اولورسه
بلك بارگاه الينه قدم قويجق اولورسه درجه عيان اولور
وبندن صكره نه حد ايله وصف و نه دليله بيان اولور و اكر اول
محبت حركت ايتمجك اولورسه العياذ بالله وهم مراجعت قصدين
ايتميوب بلكه كوكلي بو جهان مزخرفاتنه بغليجق اولورسه

اول وقتده نسیان اولور و نهایت درکات اولور تا که بیورر
ولکنه اخلد الی الارض پس هر که بو حجابلر الندن قورمانده
تله و نسلدن هیچ بر نسنه کتورمکه امکانی و همتی اولمیا اول عین
خسران اولور که والعصر ان الانسان لفی خسر یعنی حق تعالی
قسم یاد ایدر که روح انسان مجرد قالبه تعلق دوتدوغیله خسران
آفتنه کرفتار اولمشلردر و خلاص بو خسراندن و بو حجابلر
شومندن ایمانله و عمل صالح معا و نتیله اولور که قانون شرع
اوزرنه اولا تا که بیورر الا الذین امنوا و عملوا الصالحات و بونک
شرحی کلسردر کندو مقامنده ان شاء الله تعالی امدی شبله بلدکلر
که بو طفل اوغلان انه رحمندن جو نکه ظاهر اولب وجوده کله
اول وقتده انوک حجاب هنوز تمام اولمامشدر زیرا که حضرت
عزتدن بندن یکیله کلمشدر پس اول حضرتوک انسی و انوک
ذوقی هنوز باقیدر و وقتی که اناسندن جدا اولا پس اول عالموک
مفارقتی رنجندن در حال اغلمغه باشلر و هر ساعت که شوق غلبه
ایدر فریاد و زاری قلور انوک اول رنجور کوکلی و مهجور جانی

حال دیلیله حضرت عزتنه مناجات قلوب ایدر که بیت
آن دل که تو دیده نکوانست هنوز ؛ وز عشق تو با ناله و زارست هنوز
وان آتش دل برسر کار دست هنوز ؛ وان آب دو دیده برقرارست هنوز
اول کوردوکی کوکل کینه دردیله درحزین ؛
؛ زاری و ناله اوزینه قلدی همنشین ؛
اول عشق ایدی کیم بن ار دی بسنمدی ؛
؛ اول کوزنیشی کیم افزدی درمدی همین ؛
پس هر لحظه اول طفل اودرلر اول نسنیله کیم انوک نظرنه
مناسب اولا و طبیعتنه خوش کله تا کیم اول عالم اوندن بو عالمه
انس دوته دایم آنی شبله الدیب مشغول ایدرلر اما شول بیل
که هندستان دوشنده کوروب زاری قلدوغی کبی وقتا اولور که
اول عالم بوداخ ایغوسی اجنده کوروب زاری قلور بیشک اجنده
اضطراب ایدوب فریاد ایدر الوک ساعت آنی کوکسی اغزنه
ورور سود ذوق انوک دماغنه ایرشر تدریجله اول سود دله
انس دوتماغه باشلر و اول اصلی انسین اونددر تا بلوغیت حدنه

ایرشنجه آنوك ایشی بو عالمه انس دتمق دد واول عالمن
انوتمق بوندن اترودرکیم هر نسننوك نسلی سهل دوزکارده
تربیت بولب کندو مصلحتنه طاقت کتوردی بیلور و کندو جنس
کمالنه ایرشوب تمام قوت برله کوده بغلنور اما آدم نسلی قرق
یلده کندو کمالنه ایرشور نجون زیراکه اون بیش یلده بلوغیت
حدینه ایرشور و نجه مدت کرکدر کم کندو مصالحنه طاقت کتوری
بیله و قوت کسب ایلیه امدی بونجون دربلورمسین اندن اترودر
کیم آدموك اول عالمیله کیم عالم ارواحدر انسی واردی پس
انوك ذوقی و صفاسی جاننده بیر ایلمشدی چونکه بو عالمه کلدی
یتشدی اول انس فراقی اودی جاننده مشتعل اولب بو عالمه بوله
دوکنب اکلنماز ادی مکرکه روزکار نجه تا که اول عالموك
ذوقین اونودوب بو عالمیله انس دوتنه تا شوکه دکین کیم بك جهت
اولا بالکلیه بلشلکی تلمیا اندن صکره کندو کمالنه ایرشور
بیله اولجق ای نجه مکر و حیله اتمکه بشلر کندویه برار نسنلری
کسب اتمکده و یرمزیا ترك اتمکده شیله کیم هیچ حیوان

و شیطان انوك مکرینه یتشمز اما جونك حیوانلرك اول عالمده
خبرلری یوغدی برکزدن بو عالمه انس دتدلر و جمیع همت
لرین شهوتلری مقتضاسنجه صرف ایدلر پس انلر ول اول عالمه
تحسرلری اولمدی لاجرم سهل تربیتله کندولروك کمالنه ایرشدی
لر امدی غرض اولدرکه روح انسانی اندن که عالم ارواحدر
سفر ایدوب نجه بیك عالملری کچوب قالبه یتشنجه دولو دولو
حجابلر کسب ایدر و قتی که بدنه ایرشه بو آلتلری استعمال
ایلیه کندو مصالحی اجون پس آنوك سببی برله نجه حجاب زیاده
اولورکه هر بری بعد و ظلمت ایدر و هم روحی محروم قلور
اول عالم ارواح جاشنی سندن تا شوکه یتشورکه برکزدن
اول عالم اونودر و اکر اکا بیك کیشی کلورسه و خبر ورسه
کیم سن فلان وقتن بر عالمده دخی ادوك دیسه هرکز قبول اتمز
و اکا ایمان کتورمز العیاذ بالله اما اول طایفه کیم حق تعالینك
عنایت نظریله منظور اولدیلر و اول انسی که حضرت عزت قرنده
بولمشلردی هنوز باقی ادی اکرجه اول عالمده بونجه دکین.

بلمزلردي اما دقتي كه بر مخبر صادق القول اكر انلره خبر
ويرسه در حال انوك صدقنه نور دنوك اثري بونوك انسي اثريله
بولشوب بلشور وبري برينه صرمشر زيرا كه بو الكيسي بر ولايتدن
كلمشلردر انده هم آشنا لردي پس اول موافقتوك اثري اول
طايفنوك كوكلنه ايرشور جميع افرادوب ايمان كتوررلر وهر
كمده كيم اول انس كلمشدر و كوكلي قپوسنه عالم غيب
بغلنمشدر اول كيشيدن هركز ايمان ممكن دكلدر نته كه
بيورر سواء عليهم ءانذرتهم ام لم تنذرهم لا يؤمنون
بعضي قوللري اولور كه حق تعالي حجابلري انلروك نظريندن
كوتورر و اول اغريوب كلدكي مقاملري كه روحاني وجسماني در
كرو بنده كوره در روروقت اولور كه روح بدنه تعلق ديدوغي
وقتده انلروك خاطرنده شويله ثابت قلور اتا بيلندن انا رحمنه
دوشب بو عالمه كلنجه كندويه نه اولدوغني بلور نته كه شيخ
محمد كوفي رحمة الله عليه نيشابورده حكايت ايدردي شيخ علي
موذنه كيم بنم روحوم اول وقتن كم عالم قدن بو عالم بعده كلوردي
دي

بنم اولمغه دركه كوكلره اغردرلردي وهر كوكا كم يتشوردم اول
كوكك اهلي بكا نظر قلوب ايدردي كيم بو بيچاره قرب عالمندن
بعد عالمنه الدورلر اعلا عليين دن اسفل سافلين دركنه
ينشدردي بوندن اتورتاسف ادوب تحسر ايدرلردي اندن
حضرت عزتدن انلره خطاب ايرشدي كه سز صنما كوزكه بن آني
اول عالمه كوندردكموز انوك حوارلغندن اولا جلال عزتم
حقيچون اكر جميع عمرنده اول شخص بر كز برصو قيوسنوك اوزرنده
دوروب بر قيونوك سكا كبي صوقيوردوكي بكوك اولا اندن كه
بيك بيك سبحت حضيره قدس سنده يا سبوح يا قدوس ديا سن باشوكوزي
كل حزب بما لديهم فرحون كليمنوك كوشسنه چكوكوز بنوم اشوم
بكا اصمرلكوزكيم اني اعلم ما لا تعلمون وصلى الله على سيدنا محمد وآله
اجمعين الفصل الثاني في بيان تعلق الروح بالبدن وفوايدها
يعني ايكنجي فصل انوك بياننده دركه حكمت نيدي كه روح بدنه تعلق
دتدوغندن وهم فوايدي ندر قال الله تعالى وما خلقت الجن والانس
الا ليعبدون وقال النبي صلى الله عليه وسلم الدنيا مزرعة الآخرة

عزیزمن بلكل كه زمین دنیایه اول استعداد و اول قابلیت ویردیلر
كه بو دردلو دردلو دانه لری و تخملری اكسلر و یروردش و دسلر
یربوزی یشل دنك اولب بردانسی یوزدانه اولور تا یدی یوزه
جقنجا تا كه یورر كمثل حبة انبتت سبع سنابل فی كل سنبلة مائة حبة
والله یضاعف لمن یشاء پس حقیقت دنیایه دخی بو قابلیتی
ویردیلر كیم مزرعة آخرت اولا انده بو اعمال صالحه تخمین
اكالر تا قیامت كوننده بربنه اون تا یدی یوزه جقنجا ثمرات كوردلر
كیم الحسنة بعشر امثالها سبعمائة ضعف و بعضی اوله كیم بی نهایت
كوره تا كه یورور انما یوفی الصابرون اجرهم بغیر حساب
پس بیلكل انسانوك بدنی برینه دخی اول استعداد ویرمشلردر
كه وقتیكم حق تعالی روحانیت تخمنی ونفخت فیه من روحی
اكمسیله اندن اكسه و عنایت كونشیله و شریعت صوی برله پرورش
ویرسلر اندن قرب معرفت ثمراتنی اول قدر كتوره لر كیم هیچ
یردلمشوك فكرینه و عقلنه صغماز و حدینوك غایت بیانه كلمز الا
بو قدر كلور تا كه یورر اعددت لعبادی الصالحین ما لا عین

رأت ولا اذن سمعت ولا خطر علی قلب بشر پس اندن صكره تا
كیم دنیا اوی تخمین اكوب كماله ایرشنجه انواع دولو اسباب و
آلات كرك تا كه مقصود حاصل اوله مثلا اول یر كرك كه
انده تخم صجالر و هم كوكلر كرك تا كیم یغمور یغا و كونش كرك
تا كیم طوغوب تربیت ایلیه تخمی و داخ هوا كرك زیرا كه یرك طبیعت
صوقدر و كونش ایسی لاجرم هوا سببیله اعتدال ظاهر اولور و اندن
صكره قلان اسباب داخ كرك جفت كبی و دمور و ایب و قایش
و اغاج كبی پس احتیاج دوشدی دمورجیه و كمورجیه و منافه و
دولكره تا كیم بونلری راست ایلیه و بونلره داخی بونجه خلق كرك
تا كیم بونلره ایش اوزرینه اوله لر مثلا اتمكجی و قصاب و بقال و اشجی
و جلاه بونلره دخی بونجه خلق كرك تا كیم انلر داخ كندو ایشلرینه
مشغول اوله بیله لر مثلا دكرمنج و جلب و چوبان كبی داخ ایشو
دسمه قیاس ایله هر طایفه بربنجه جماعت كرك كیم انلروك
مصالحنی بتوره تا كیم انلر ایشلرینه مشغول اوله بیله لر و اندن
صكره بر پادشاه عادل كرك تا كیم خلایقی عدلله صقلیا شیله كه

کلوبی ضعیفی هداك ایلمیا و جمیع خلق امن و فراغت برله کندو
اشلرنه مشغول اولالر جونکه سن خوش تأمل ادوب نظر ادجك
اولورسك هر نکه وار در دنیاده مثلا کوکلردن و الدوزلردن
و آی و کونشلر و عناصر و نباتات و حیوان و ملك و جن و انس و اهل
صنایع و تجار و علما و امرا و اعیان بو قاموسی ایش اوزرنه
اولمق کرك تاکیم بو دنیاوی تخمن الکوب تربیت و برلر و اندن
ثمرات کتوردالر پس اندن که روحانیت تخمن اکلر که اول خاص
من روحی انبادندن در ونفخت فیه الیخلکی برله انسانیت قالبوك
یرینه صچالر پس اول تخم تربیت بولب اندن ثمرات که معرفت
قربت در حاصل اولیجا کورکه ندکلو الات و اسباب کرك اولا تا
که مقصود حاصل اوله امدی حقیقتده نظر ادجك اولورسك دنیا
و آخرت و سکز اجماق و یدی طامو و داخ بنلورك اراسنده نه
وارسه جمله سی بو تخمی تربیت اتمکجون هر بری ایش اوزرنه اولمق
کرك تاکه معرفت کماله ایرشه نتاکه بیورر وما خلقت الجن و
الانس الا لیعبدون ای لیعرفون یعنی حق تعالی دیرکم بن انس و جن

بن تمدم الا بنکا عبادت اجون بن تدوم دین امدی عبادت معرفتیله
تفسیر اتدلر اندن صکره شیله بلکلر که اکرچه روحك عالم
ارواحده حق تعالینك قرب جوارنده ذوق واردی و اول عالمه
مناسب معرفت و مشاهده سی واردی و مکاشفه واردی اما بو
مقام ملوك تمام و بو سعادتلروك کمال روح بدنه تعلق تدوغندن
صکره اولسردی زیراکه اول التلرکیم ظاهردن و باطندن
وجوده کلور و معرفته الت اولورر اول نسنلر اشبو مقامده بولنر
مثلا نفس و جکر و سر و خفی کبیب و بر نوع دخی اول بیش حواس
ظاهری کبیب امدی روحوك کمال خود بو التلریله ظاهر الور
زیراکه روحك غیب عالمنده اکرچه روحانی نوری واردی
شیله که کلیات علوم انوکله ادراك ادردی و اما اول التلر
کیم بو عالمده اکن و اول عالمده اکن انو کله جمع ایلیوب کلیات
جزویات ادراك ایده بیله پس بو نلر بو عذی اول عالمده پس
بنده حاصل ایده بلور و بنلورك واسطه سیله معرفت حقیقی که
حقوك ذات و صفاتن بلمکدر آن بندن صکره حاصل ادر نته که

بیوردی فاحببت ان اعرف امدی بیلکل که معرفت اوچ نوعدر بری
معرفت عقلی و بری معرفت نظری و بری معرفت شهودی یعنی بری
اولکم عقل ایله حاصل اولا الخ اول که قلبله حاصل اولا اوچنجی
اول که معاینه ایله اولا امدی معرفت عقلی عوام مؤمنینه در زیرا
که کافر و مسلمان بو معرفتده برابردر و هم جهود و ترسا و ملحد
و دهری انده مشترکدر زیرا که عقله بر بریله شرکت بولمشلردر
و جمله سی حق تعالینک وجودینه اتفاق ایدرلر اما اختلاف حق
تعالینک صفاتنده در ذاتنده دکل و اهل اسلام آراسنده دخی اختلاف
واردر صفاتنده ذاتنده دکلدر زیرا که جمیع اتفاق ایدرلر که
حقک وارلغنه تا که کفار حقنده بیورمشدر ولئن سألتهم من خلق
السموات والارض لیقولن الله پس معلوم اولدی که یعنی
یا محمد بری کورکی بونلره صورسک که کیم سزی خلق ایتدی پس جواب
ویروب ایدرلر که الله یرتدی و داخی بتپرستلر دیرلر که
ما نعبدهم الا لیقربونا الی الله پس معلوم اولدی که حق برلکنده
جمیعسنک اتفاق واردر انلرک وجودنده شک یوقدر اما بو نوع

معرفت سبب نجات اولمز الا انلره اولور که عقللری مؤید اولمشدر
نور ایمان ایله تا کیم نبوته اقرار ایدوب شرعه مطیع اولالر اندن
نجات بولوب مظفر اولورلر و داخی شویله بیلکل که بو معرفت عقلیده
قلنمدیکانده داخی احتیاج واقع اولور مثلا بیش حواس ظاهری
کبی و داخی حواس باطنی و قوای بشری کبی شویله کیم حواس ظاهری
ایله محسوسات عالمنه نظر ایلیا و قوای باطنی ایله عالم معقولاته
نظر ایلیا بیله اولجق در حال حکم ایدر کیم بو مصنوعه بر صانع
کرکدر چونکه تدریجیله بو ایکی نوعله که دیدوک انده نظر ایلیسا
هر شی کیم واردر آنی حق تعالینک تحت تصرفنده مصروف بولور پس
استدلال ایدر که بو تجلی فعللر بر قادر حکیمدن صادر اولور شویله
کیم اول عالم و سمیع و بصیر و متکلم اولا پس هر کیمک کیم نظری
راست و عقلی صافی اولا انوک هم حجابی از اولور و ریاضی و فکری
ارتق اولور و هم انوک استدلال انواع مخلوقاتدن خالقه زیاده
اولور و هم دلائل وحدانیت اوزرینه قاطع اولور اما شویله بیلکل
که روح بدنه بو معرفتدن اثر و کندرمدلر زیرا که بو نوع معرفت

دلیلن طلب ایتمکدن ایمدی دلائل اجنده خوذ تفاوت اکوش اولور
کورمزمیسن کم کافرلر و ملحدلر و فلاسفه هر بری کندولرك
کفرلرینه نه دکلو دلائل بر له استدلال ایتمشلردر و فتی کیم
دلائل اراسنده مخالفت دوشه تنفی دلیلکه فوق تلودر انوك داخ
غایت و نهایت مجرد صانع اثبات ایتمکدر ارتق دکل دوخ
خوذ بدنه تعلق دتمزدن اوك حقوك معرفتنده بندن ارتق نجا
مقامات داخ واردی که بو حسابه کلمزدی بو کون دلیل عقلی بر له
ایشتدوکنی انده واسطه سوز ایشدردی که الست بربکم خطابنی
ایشدوب بلی جوابنی ویردی ایمدی بو خوذ کورمك کبیدر کل
دردتناکه دمشلردر لیس الخبر کالمعاینة پس بونده کلدوکی اندن
ارتوددرکه اول معاینه خبرویره و عیان بیانه کتوره و فتی که
بونی معلوم ایتدوکسه کلدوك ایمدی معرفت نظری دخی خواصه
مخصوصدر و اول شیله درکه چون روح تخم بشریت یرینه اکلدی
پس انی شریعت قانونی بر له و طریقت پروردشیله تربیت ایده که
اوش تخلیهء روح نصلنده کلیسادر ان شاء الله تعالی تا که شجرهء

مثمره لکی مقامنه ایرشه و اول خاصیت که تخمده واردی یمشده
ظاهر اوله اضعاف نیجه و اول نسنلر که تخمده بلنمازدی هم انی
داخ بیله کتوره شول زردالو تخم کبی مثلا انجونکه دیکلر اندن
بر باغ ظاهر اولور و یشیل یپرق و بوداق و جیجك و حفله و زردالو
وجوده کلور و اصل تخم خوذ بر ادی پس نیجه بیك داخ اول جنسدن
بعینه ظاهر اولور و اول زردالونوك یوستی و بداغ و اغاج
و کوکی بنلر اول تخمده یوغدی انلری دخی بیله کتوردی و برنده
بر خاصیت واردر که اول تخم کیم جکردکدی انده یوغدی
مثلا اغنزوك تخم اول تخمدن ادی همان شمدی کور کیم اغنزوك
هم اغاجدن و هم یمشدن حظی و نفیسی واردر شیله کیم اغاج
لذتنی هم اول یمشده ذوقله بلور و هم کزوك داخ حظی واردر
که سبزه دن حاصل اولوردکه الخضرة تزید فی البصر و هم دماغوك
داخ نصیبی واردر جچکلردن که بیلوردر و هم دایحی خوش کلور و هم
الوك داخ حظی واردر دتمغدن زیراکه اندن عصا دوزدلر و هم
ایاغوك داخ حظی واردر زیراکه نعلین اولور و داخ نیجه خواص

ومنافع واردركه تخمده بو غدي اما انده تعبيه اولنمشدي پس بو
طريق اوزره قياس ايله تخم روح داخي چونكه انده تن شجره سي
ظاهر اولدي بر طرفنده نفس صفاتنوك بوداقلري بتدي و بر طرفنده
قلب صفاتنوك بوداقلري وجوده كلدي وهم حواس ظاهري يبراقـ
لري آشكاره اولدي و قواي باطني كوكلري محكم بركدي و سبزه
چچكي اچلدي و خفي خفلسي ظهوره كلدي و اندن صكره معرفت
ذرداليسي يوزكستردي پس بيله اولجق روحه نتيجه الترظاهر
اولب حاصل اولدي بو مرتبه ده كه اول بوغدي مثلا مدركات
ظاهريدن و مدركات باطني اما ظاهري اوش حواس خمسه كبي كيم
كورمك و ايشتمك و دادمق و دوتمق و بيلمكدر امدي جميع عالم
شهادتكه آكا عالم ملك ديرز بو بيش حواس ايله ادراك اولنور و اول
عالمكه بنلروكله آني ادراك ايتمك ممكن دكلدر اما عالم ملكوت
درلركه عالم غيبدر پس آني مدركات باطني بر له ادراك ايدرلر
كه بري عقل و بري قلب و بري روح و سر و خفيدر نتاكه حواس
ظاهرينوك هر برسيله بر نسنه ادراك اولنور كه قلانيله آني ادراك

ايتمك ممكن دكلدر و انده تصرفي يقدر مثلا اول حاسه بصركه
آني كله كوزه كوردنور نسنه ادراك ايدرلر و اول نسنه كه
ايشتمكله ادراك اولنور پس آني هركز كوزله ادراك ايلمك
ممكن دكلدر و ايشتمكله اولن داخي هركز غيريله ادراك
ممكن اولماز بوني بلدوكسه انجلين حواس باطني نوك بر بسيله هر
نكيم ادراك اولنور غيريله ادراك ايلمك ممكن دكولدر مثلا
عقل قلبوك مرتباتنده دخل يقدر و قلب داخي دخل ايدامز عقلك
معقولاتنده و تصرفنه مجالي يقدر پس انلركه معقولات عقل بر له
ادراك ايدرلردي كيم قلبوك مرتباتنده عقلله سير ايتمك هركز
مطيع اولب ميسر اولمزدي زيرا ممكن دكلدركه قلب و سر و روح
و خفي عالملرن عقل ادراك ايليه بله لاجرم عقل انلره عقل اولب
زندقيه و فلسفيه ينشدوردر اما اول صاحب دولتلركه وأتوا البيوت
من ابوابها قبو سندن چونكه اچرو كردي تخم روحه پرورشي قانون
شرع اوزره ويره و بو آلتلري كه مدركاتدر كماله ايرشده وهر
نه كه ملك و ملكوت اچنده وار اوج يوز التمش بيك عالمدن پس بو

مدركات ظاهري وباطني بر له ادراك تمام ايليه اول وقت روح
غيب عالمنده كليات علوم ادراك ايدردي انجق شمدي غيب
شهادتده كليات وجزئيات بيله ادراك ايليه وهر ذره ده كيم
بو عالمك ذاتنده واردر شوله كيم هر بري حقك بر صفاتنه
مظهر دشمدر وحقك آيتي انده تعبيه اولنمشدر پس اول
ذره نك بو زندن حجاب نقابن كتوره وحقك آيتي جمال آشكارا
عيان اوله كه وفي كل شيء له آية تدل على انه واحد
بو مقام عالم ايقان اشيكنك سرحدي در تا كه كلدي بو آيتده
وكذلك نري ابراهيم ملكوت السموات والارض وليكون من
الموقنين بو منزلده حقك ذات وحدانيت بر له بلنور وصفات الوهيت
عين اليقين بر له مطالعه اولور بو اول مقام در كه عزيز ديمشدر
ما نظرت في شيء الا ورأيت الله فيه ايدي بو مرتبه اكرچه
عالي وشريف در وهم خواص مقام در اما بو قدر وار كه روح بو
عالمه بو معرفت كه چجك مثابسنده در انسان شجره سندن اثر و
كندرمدلر بلكه خواص اخص كه كمال استعداد وحسن تربيت اذاني

تلذ

تلذذ لركه تا انلري بو شجره انسان اوزرنده چيچك كبي قومدلر بلك
اول حقيقي معشوقك درجسنه يتشدردلر كيم اول معرفت شهودي
در و مخلوقات وجوده كلدوكندن مقصود واصل بو معرفت در
نتا كه بيورر فخلقت الخلق لاعرف اما بو غيب كليدنوك بو زندن عزت
نقابني انبيادن واوليادن اوزكه لمسه كتورممشدر وجمال و
كمالني غيرت سرايندن وغبطت سراپرده سندن كن لمشدر تا كه
هر اغيار ونا محرم انوك جمالنه كوزي طوش اولميا وهر اهل
ونا اهل آني كورميا كه العين حق بيت

آتش در دن زكين يار در كويش ** تا ده نبرد هيچ فضولي سويش
وان رويي چو ماه پوش ازمويش ** تا ديده هر خسيس نه بيند رويش

سن انوك محلسنده يري كبريادن بق
كم ايرميا اصلا اكه هر خسيس احمق
داخ اول قره صحندن اوده كوز بوزنه بر فغ
كه امين اوله نظردن بوزجون عين در حق

آيجونك نقابسز تا ايني بر له جمال كستردي بندن اثر و دركه آني

هر اهل نا اهل بر مقبله كوسترملو اولدی اما چونكه كونش بو
حكایت كوردی غیرت ایدوب سرعت دوران برله جولان اوردی
وهم نوردن تیغلر دوزوب سربند ایدندی تا كه هر كسی اكر خام
طمع قلوب آنی كوزلیجك اولورسه پس انوك اول نظری بو ینی
بو نورانی تیغلر برله اوروب سلامت نقاسن دوته وهر اهل و
نا اهل نظری شو مندن لاجرم آیه آفت یتشوب نقصان بولدی و
كونش بو آفت ونقصاندن امین اولدی تیغلر سببیله امدی
كنش تیغلری كوردجی وكوزدجی كوزندن اتی وكوتردی اول
كوزكیم كوردر اكه نه تیغ كرك در اول خود كورمز امدی مشایخ
طریقت قدس الله ارواحهم بو طریق اوزره طاقتلری یتدوكجه
عزت برقعنی غیب نكارلرینوك یوزلرینه دوتلردی وغیرت
دوتوغین بیان الینه ویرمزلردی تا كه عرفان جمال عیان اولوب
آنی هر اهل نا اهل كورمیا بندن اتوا درلردی كیم مردانه لك
وخدمت هر طایفه كورمزلردی اما بعضی خواصه مشاهده قلور
لردی نته كه خبرده كلمشدر كه حسن منصورك بر قرنداشی واردی

شیله كه بو طریقت وطریق اچنده اذلك دعولسنی ادردی وهم
بدیع الجمال ادی بغداد اچنده كزردی یوزینوك یاروسین
اورتردی ویاروسین اچق قوردی پس عزیزلردن بری سؤال
ایلدی كه نچون یوزوكی تمام اورتمزسین اندن اول دردی كیم
سن بكا بر تمام اد كوستر كه بندخی بو یوزم تمام اورتم تمامت
بغداد اچنده بر یرم كیشی واردر اول حسن منصوردر رحمة الله علیه
اكر اول دخی كلمشسه بو یوزمك یاروسین داخی اورتمزدم
دیدی امدی عزیزمن بو كون معرفت آی عزت اغیلنوك دایره
سندن طشره كلیجك اولورسه هیچ كوسترمجی اكا زخم اورمیا زیرا
انلر كه بر مقبله كوسترورلردی هم انلر دخی بر ماغله كسترملو
اولدی ندن شهرت بلا سندن كوراولب كرمزلر وانجیلن
اكر وحدت كنشی غیبت دوتوغنی صلوب ایتنبیت كوه قافنوك
اردندن طلوع ایدجك اولورسه هیچ باكی یقدر زیرا اول كورجیلر
كیم هر بری سیمرغ وقت ایدی شمدی بو غربت قافنوك اردنده
كیم بدأ الاسلام غریبا وسیعود كما بدأ غایب اولمشلردر اكر

وهم غیب کلنلری یوزلرندن پرده لرین کتورجك اولورسه اغیار
ملامتندن امین اولمش اولازیرا اول عزیزلرکه رجولیت طونینی
میدانده لاف طونینی اوررلردی شمدی اعرافنده محبوس قالمشلر
درکه وعلی الاعراف رجال سبحان الله مضوا وتفضوا عجب حالدرکیم
هیچ بر قلمادی انلردن شیله دکلدی که صناس که بیت
کوییء آن خلق خادمان بودند که خود از نسلشان یکی نماند
اما معرفت شهودیکیم اخص خواصه مخصوصدر امدی انلر
موجوداتوك خلاصیدر وکایناتوك کزیده سیدر ودنیا و
آخرت انلروك وجودینه تابعدر بلکه حقیقتده اول ابد دایره
سینوك نقطه سی انلردر شیله بلکزکه روح بدنه تعلقدن غند
فایده بودرکیم بونوع معرفت وجوده کلب ظاهر اولازیراکه
ارواح بشری نوك صفات ربوبیتدن نصیبی واردیتکه ملائکه
نوك واردی اما عزت ربوبیتوك اردندن ادی نجه یل که حجاب
نورانی واسطه سیله ادی ایله حجابلرکه اکر انلری برکزدن
کوتریدی جمیع ملایکه جبرائیل کبی که روح القدسدر دنی یانادلردی

که لو دنوت انملة لاحترقت هنوز بو احتراق حجاب نورانی
پرتونیك خاصیتیدر اندن که صفات الوهیت تجلیسی ظاهر اولا معرفت
شهودی انوك نتیجه سیدر پس جاء الحق وزهق الباطل اوپیجق اولورسه
معرفتدن نصیبی اپتی کیم کنتدریله انوکچون کنزمنکه روح غایت
لطافتده در پس حق تعالینوك صفات الوهیت تجلیسنوك عکسنه
قابل اولمدی زیراکه کثافت یغدرکه انده نقش بغلنه کلدوك
امدی ملایکه نوك وحیواناتوك بو بیش مدرکاتی یوغدی کیم
بری عقل وقلب وسر وخفی درناکه انوار تجلی صفاتن ادراك
ایده بیله لردی بنلروك سببیله لاجرم حق تعالینك بی نهایت
حکمتی وبی غایت قدرتی شیله اقتضا ایلدی که آدموك باجعنی
بعوردعی دفتن کندو ید قدرتیله که غیب کنج خانسی اولسه
کرك ادی اندن بر قلب دوزه زجاجه صفاتنده شیله کیم هم
انوك کثافتی اوله وهم لطافتی غایتده اوله اندن صکره آنی
مشکات اچنده قودی که اول بدندر دوندی اول قلب زجاجسنوك
اورتاسنده بر مصباح دزدی که اول چراغ دردنه که سوزور

المصباح مثل نوره كمشكاة فيها مصباح مصباح ديدوكی اول
سردركه قلبوك ایچنده در اندن صكره بو فتیله دردیجراغوك
ایچنده كیم اول خفی در اندن دوندی جان یاغی قلبوك زجاجسنده
دكلدی كیم اول شجرهٔ مباركدن ایلمشدركه مزوجی درشیله كیم
اول شجرهٔ مباركه نه شرقی ونه غربی در شرقی دیدوكی عالم
ملكوت در وغربی دیدوكی عالم ملك در یعنی بو شجره كیم بو
ایكی عالمدن دكلدر امدی بو باغ كه دیدوك غایت صفا ونورانیت
دهادی دیلردی كه مصباح نور بغشلیه اگرچه اوده تیماشدی
تنا كیم بیورر یكاد زیتها یضیء ولو لم تمسسه نار نور علی نور
دیدوك یاغی غایت نورانیتده اولدیغیچون قلب زجاجسنی كمال
نورانیته ایرشدردی كه كانها كوكب دری كوكبه تشبیه ایتدوكی
اندن اتوردركه انوك نقصان اولمز تنا كه آیوك وكون نسنوك
نقصان اولور پس اول نورانیتنوك عكسی زجاجدن مشكاتوك
ایچندكی هوایه دوقندی لاجرم عقل اول نورانیتدن عبارت اولدی
اندن اول مشكاتك ایچندكی هوا كه زجاجه نورانیتنوك عكسنه قابل

اولدی اكا قوای بشری دیدیلر یعنی اول قوتلركه انسانه انوكله
قایمدر انلر وجوده كلدی بری قوت جاذبه كه جذب ایدوب حكم
وبری هاضمه دركه هضم ایدوب سكیرور وبری ماسكه دردآخ بندن
غیری نه وار ایسه واول بو نوركه مشكاتوك دریچه لرندن
طشره چقدی اكا حواس خمسه دیدیلر كه كورمك واشتمك وطتمق
ودوتمق وبیلمك در مادام كه بو اسباب وبو آلت بو طریق اوزره
كماله ایرشمدی هركز كنت كنزا مخفیا سری آشكاره اولمدی
یعنی الله نورینوك ظهورینه بو مصباح بو آلتیله اولمسیدی انوك
نوری ننه ظاهر اولیدی اگرچه نور الهی جمیع كائنات
قیلمشدركه الا انه بكل شیء محیط اما بو قدر وار دركه
كنت كنزا مخفیا سری كزلو یدی پس اول نار نورینوك ظهورینه
بو مصباح بودكلو اسباب بله ضروری كرك اولدی امدی بو
معلوم اولدیسه دخی بلكل كیم عالم ار واحده مجرددر وحانیت
یاغی جونكه نادوك نورانیتنه قابل دكولدی وهم عالم حیوانیتده
جونكه مشكات واردی اما مصباح وباغ وفتیله یوغیدی پس اول

داخل نارك نورانيتنه قابل اولمدي لاجرم بر مجموعه دوزدیلر
بو ایكي عالمدن كه انده بو دو كلي بولنه امدي اول مجموعه كلدر
الا انسان در شويله كيم انوك جسدني مشكات ايلدي و قلبني زجاجه
قلدي و سرني مصباح و خفيسني فتيله ادوب روحيني ياغ ايلدي
پس نور الهينك نادي اول مشكاتكه بدندر اجندكي مصباح كيم
سردر تجلي قلدي تا كه خواجه عليه السلام خبر ويردكه ان الله خلق
آدم فتجلى وهم حق تعالى اول تجليسوك بياننده بيوردكيم
الله نور السموات والارض مثل نوره كمشكاة فيها مصباح المصباح
في زجاجة الزجاجة كانها كوكب دري يوقد من شجرة
مباركة زيتونة لا شرقية ولا غربية يكاد زيتها يضيء
ولو لم تمسسه نار نور على نور يعني نور مصباح الله نورندن ظاهر اولمشدر
على نور دركي يعني نور الهي تجلي قلدي روح ياغنه كيم اول
نوردي يهدي الله لنوره من يشاء يعني حق تعالى كندو نوريله
منور قلور دلدركي كيشونك مصباحنه بو اشارتدر اكا كه
مشكات ومصباح هر شخصه حاصلدر اما الله نوري هر مصباحه

حاصل اولمز اما هر مصباح كه سردر روح ياغنوك نوريله منور
قلدي وهم انوكله منوردر وهم هر قلبوك وهر شخصوك قلبي
زجاجسي اول نورانيتدن ايدنلق بولمشدر كه اكه عقل دلو ودخي
اول نورانيتك عكسي مشكاتكه بدندر انوك اجي طاشني قواي
بشري يله و بش حواس برله منور قلور تا حدي كه شول طايفه كيم
هر نسنك معرفتني عقله حواله قلور شويله صنورلركه كندولرك
مصباحلري نوردي خفي برله منوردر بلمدلركه هر نورانيتكه
كندولرده بولدلر اول روح ياغنوك نوري عكسندندر واول
حوذ مجازيدر شويلكم يكاد زيتها يضيء اكا اشارتدر زيرا انوك
معنسي بودركه دلردي كيم روشن قله اما قلمزدي پس اول
طايفنوك مصباح الله نورينوك نادندن سونمش اولدي اما انلروك
خبرلري يقدر زيرا اولكشنوك خبري اولوركه بر وقتنا انوك
مصباح نور خفي برله منور اولمش اوله و انوك ذوقني بولمش اوله
اول وقتن كه سونه انوك خبري اولور سبندكندن و الا خبردار
اولمز امدي حق تعالى خبر ويرور اول طايفه دن كيم بر نجاسنوك

مصباح الله نوریله منوردر و بنجا سنوك مصباح الله نوریندن اول
نوردن محروم اولمشدر بو آیتده کیم اومن کان میتا فاحییناه وجعلنا
له نورا یمشی به فی الناس کمن مثله فی الظلمات لیس بخارج منها
پس معرفت شهودی نوك شرحی بودر اول مقداده کیم حیز
عبادتده و محل اشادتده صغر عرفها من عرفها جهلها من جهلها
هر شخص که اول نوریله دیدی اولدی اول فهم ایدر و انوکله منتبه
اولور نته که بیورر لینذر من کان حیا و هر کیم اول نوردن محروم
اولمشدر اکر اکا نیجه بیك کرت دیوب اکدرجق اولورسك بر
حرف ایشتمزکه انك لا تسمع الموتی پس امدی شویله بلکل که روح
بدنه تعلق دتدوغی بو معایندن اترودر کیم اکر بو تعلق دکل
مسه روحه بو آلتلر کیم غیبی و شهادتی در حاصل اولمسیدی که
بنلر وکله ادراك میسر اولوردی لاجرم هرکز روحه ادراك حاصل
اولمزدی پس بو آلتلر کرکدر تا کیم روح قابل و لایق اولا
صفات الوهیته تجلیسنه و حق تعالینک ذاتن و صفاتن بلمکه
مصباحلق ذوقن بولا اکر یوز بیك عاقل دلسلر کیم مصباحك

نورانیتندن خبر ویره لر هرکز نکیم دیدلرسه دوکلی مجاز اولب حقیقی
اولمیا پس خبر حقیقی اولدر که فتیله و یاغ خبر ویره زیرا که
بندکند ولرن محو ایدوب بذل ایلمشلردر تا که معرفت شهودی
نورانیتی و نادیتی ذوقندن خبر ویرلر که بیت

ای شمع بخیره چند بر خود خندی ۰ نو سوز دل مرا کجا مانندی
فرقست میان سوز کز جان خیزد ۰ تا انجه بر و بریسمانش بر خود بندی
ای شمع ینه عوکا تکیه قلب ایتمه سرور ۰ یاقین دکلسین قلبوك سوزنه ندر امدی دور
شول اوده که ایلکله بغلمشسن باشوکا ۰ بکزمایا اول اوده کم جاندن نجب بوله ظهور

عجب سردر بو دوکلی وسایط و آلات کرکدر کیم اش اوزره اوله
تا که جان یاغی کندو وجودنی آتش حقیقیه فدا ایلیه فتیله هم بهانه
در ارادت تا که روح مجازی وجودن مبدل قله اکا اول حقیقی
اولدیغی وجودی که کزلویدی آن ظاهر قله پس حقیقتده تا کیم
یاغ اولدوك عاشقیدر اودخی یاغوك عاشقیدر تا که کندونوك
کزلو کنجنی آشکاره قله پس یحبهم و یحبونه سری و هم کنت
کنزا مخفیا فاحببت ان اعرف حقیقتی بو اولدی اکر روح

قالبدن بو آلات و بو اسباب حاصل قلمسیدی و بو مدرکات آله
کتورمسیدی که بعضی غیبی و بعضی شهادیدر پس هرکز توحید معرفتنده
روح بو مقامه ییتشمزدی و حق تعالینک نیابتنه و خلافتنه لایق
اولمزدی و امانت یوکنه تحمل ایدمزدی و حقک جمال و جلال
صفاتنه آینه اولمزدی و هیچ کمسنه کنت کنزا مخفیا حقیقتنه
ایرشمازدی نتکه حضرت شیخ قدس الله سره بیورر بیت
درکوی نوره نبوذده ما کردیم ۞ در آینه بلانکه ما کردیم
خوش بود مرا عیش تنه ما کردیم ۞ هیچکس آکاه نبود آکه ما کردیم
سنوک محلکه یول یوغدی بز ایتدوک راه ۞
۞ سنک بلاک کوزکو سنده کوزلدک هر کاه ۞
بو عیشموز خوش ایدی مکدر ایلدوک اوسن ۞
۞ دکولدی کمسه خبردار بز ایلدوک آکاه ۞

الفصل الثالث في بيان الاحتياج الى الانبياء وفي تربية الانسان

یعنی اوچنجی فصل خلق انبیایه محتاج اولدوغنی بیان ایدر تربیتنده
قال الله تعالی اولئک الذین هدی الله فبهدیهم اقتده وقال النبی
صلی الله علیه وسلم الانبیاء قادة والعلماء سادة یعنی بلکل که حق تعالی
ملک ملکوتده طلسمنی بر بریه بغلدی روح انسانی بدن برله بربرینه
واسطه سیله و بو طلسمه شول بندلری محکم اوردی کم هیچ آدم
و هیچ ملک کندو تصرفیله نه دکلو دورشجک اولورسه اول
طلسم اچلمازدی بیراکه تمشیتک حجاب باغیله آنی بغلدی که
بعضی نورانی و بعضی ظلمانی درشیله کیم اکر بر بندن کنوردیدی
روح مسکین دنیا زندانینده قرار قلما بیدی که الدنیا سجن المؤمن
پس اول طلسم اعظم کندو عظمتیله بغلمشدر کمسنوک آکا نه
اطلاع اولسون ما اشهدتهم خلق السموات والارض ولا خلق انفسهم
لاجرم بنوک اچلماسی آکا مخصوصدر کیم فتاح حقیقی اولدر
و جمیعنوک مفتاحی انوک الندهدر که له مقالید السموات والارض
امدی بو طلسموک بندلری اچلماز الا انوک النده اچلورکه فتاح
در بیه اول کشنوک اچلور که مفتاح اولورمش اولا الیه پس
امدی حق تعالی دلدی که آدموک نسلی جهانده قله آدمی یرتدی
طپراقدن آتاسوز و آناسوز اندن صکره حوایی یرتدی آدمدن

اناسوز كندو قدرتن اظهار ايتمكچون اندن صكره آدمك نسلين
يرتمغه واردي حوايي آدمه سوردي بر برينه جفت ايلدي تاكه
بني آدم ظاهر اولوب وجوده كلدي اندن صكره دلدي كه
موجوداتوك طلسم اعظمني اچا و روح انسانيه بو بدن زندان
بندندن نجات ويره و قربت عالمنه كرو يتشدوره نجه فوايدلر
وحساب سوز عنايتله كه بو بولده حاصل قلمشدرنته كه كلدي
حديثده تسافروا تصحوا تغنموا پس هر زمان اچنده جمله مخلوقات
آراسنده بن اوتردي الر وجكدي و عنايت نظريله منظور
ايلدي و معمور قلدي نته كه كلدي بيت
نظري كردروزي بمن سوخته دل هرچه من يافته ام جمله ازان يافته ام
ايمدي بو سعادت تخمن عالم ارواحده صچمشلردي اول مقامده كه
واسطه سوز نظري بولمشدي لاجرم بنده دخي قربت يمشي بي واسطه
اكا حاصل اولدي نته كه خواجه عليه السلام بيوردي الارواح
جنود مجندة عهد اولده ارواح جمله سي درت صف ايدي صف
اول ارواح انبيا ايدي عليهم السلام كه واسطه بو عدي اللهو كله

حق تعالى آراسنده اكنجي صف ارواح اوليا ايدي اوچنجي صف مؤمنلر ايدي
دردنجي صف كافرلر ارواحيدي پس اول ارواح كه اوتكلي
صفده ايدلر بي واسطه حقنك خاص نظرين بولوب و بو قابليتي حاصل
قلديلر ديكيم بو صورت عالمنك طلسمني اچمقلقده آدم وقت
اولالركه هيچ كمسنه متابعت قلميوب كندولر اچالر اندن
صكره خلايق انلروك هدايتني واسطه سيله بو طلسمي اچمغي انلردن
اوكرنلركيم اولئك الذين هدى الله فبهداهم اقتده يعني انبيايه
بن اوكرتدوم كندو عظمتوم ملهبي واسطه طلسم اچمقلغي زيرا كه
انلر نجه يللر واسطه سوز بنوم نور رمز پرتوندن نظر بولمشلردي
شول استعدادي كسب ايتمشلردي كه غيب بولندن جذبات الوهيه
تصرفيله انلروك كوكل قتولن بن اچاورنه و طلسم اچماغوك
سرني الرحمن علم القرآن مكتبنده بن اوكردورن انلركه
اولئك الذين آتيناهم الكتاب والحكم والنبوة اما اولكيلر
كه عالم ارواحده بنوم فضلمز فيضانني انبيا ارواحنوك حجاب ارادندن
بولمشلردي واسطه سببيله پس بوكون بنوم حضرتموزده واسطه سوز

يول بلميالر واول بر اوردر عموز طلسم كند ولر احميالركه ولن تجد
لسنة الله تبديلا الا اول كشلر اجلركه انبيادر كاننه وادوب
انلره شاكرد اولا ومتابعت استقامت بوله يو نه كتورده تناكه سورمش
دروان هذا صراطي مستقيما فاتبعوه ولا تتبعوا السبل فتفرق بكم عن سبيله
لاجرم شرايع مكتبنده اول ابجدكيم اوكرندلر اوامر ونواهي
كه شي يعنوك اوامر اول طلسم اعظم بندلرينوك حقيقتده اخترلري
دوجونله هر بر بني كند ومقامنده كركي كبي عمله كتورداسين
اول طلسموك اوزرندن بندلري كتورمش اولورسين ونفحات الهي
نسيملرندن جانوك دماغنه يتشا كه ان الله في ايام دهركم نفحات
الا فتعرضوا لها امدي نفحاته تعرض ايلمك شرعوك اوامرن
ونواهيسين بيلوب يرنه كتورمكدر وهر قدم كه شريعتده متابعت
طريق اوزره قوياسين بر قربيت حاصل اولور حق تعالي حضرتنه
يعني اول عالمكه اندن كلدوك انوك منازلندن بر منزل قطع اتمش
اولورسين كه لن يتقرب المتقربون الي بمثل اداء ما افترضت عليهم
جونكه بو طريق اوزره قدموك صدقله قوياسين لاجرم الطاف ربوبيت

سكا استقبال ادوب دستكيرلك ايليا نتادمشدر خواجه عليه السلام
من تقرب الي شبرا تقربت اليه ذراعا ومن تقرب الي ذراعا تقربت
اليه باعا ومن اتاني يمشي اتيته هرولة يعني حق
تعالي ديديكيم كه بر قارش يقين كلسه بن بر ارش يقين اولورم وكلكه
بكا بر ارش يقين كلسه بن اكا بر قولاج يقين اولورم وكلكه بكا
بربو كلسه بن اكا يله يله وارورم نته كه كلدي بيت
كردره عاشقي قدم واست نهي ؛ معشوقه باول قدمت بيش آيد
جون معلوم اولدي كه وجود انساني طلسمنوك بندلري شريعت
كليدندن اوزكه نسنيله اجلماز پس حقيقت بلالر كه شريعته صاحب
شرع كرك امدي صاحب شرع خود انبيادر عليهم السلام لاجرم محتاج
اولندي انلره باقي بر نجه وجه دخي اول فصلده كه شيخه احتياج بيان
ادرانده كله انشاء الله تعالي تا معلوم اولاكه شيخه حاجت
واقع اولجق پيغمبره احتياج دخي اولي واكثر اولا وصلي الله علي سيدنا محمد وآله اجمعين

الفصل الرابع في بيان سبب نسخ الاديان وختم النبوة بمحمد عليه السلام

يعني دردنج فصل دينلر نسخ اولدغنوك سببني ونبوت حضرت رسالت

بوله ختم اولدی وغنی بیان قلور قال الله تعالی ماكان محمد ابا احد
من رجالكم ولكن رسول الله وخاتم النبيين وقال النبي
صلى الله عليه وسلم فضلت على الانبياء بست جعلت لي الارض مسجدا
وترابها طهورا واحلت لي الغنائم ونصرت بالرعب واعطيت
الشفاعة وبعثت الى الخلق كافة وختم بي النبيون
عزیزمن بیلكل كه حضرت عزت بی علت عنایتندن خواجه‌نك نسبتی
آدمدن و سایر آدمدن كسدی انوك نسبتی نبوت و رسالت عالمینه
درست ایلدی نتكه بیوردی ماكان محمد ابا احد من رجالكم
یعنی محمد علیه السلام نه سیزدن و نه سیزوك عالمكوزدن ایدی
بلكه رسول رب العالمين و خاتم انبیا ایدی سن صنما كه عالموك ایدن
لغی محمد نوریندن در كل در آنوك بو آب كل عالمنه نه نسبتی واردر
آدم انوك طفیلیدر محمدی آدم طفیلی صنما بیت
ناظر نبری كه مازآدم بوده‌یم ۞ آن دم كه نبود آدم آن دم بوده‌یم
بی زحمت عین شین قاف كل دل ۞ معشوقه وما و عشق همدم بوده‌یم
سن شویله ظن ایتماكه آدم اولا اصلن ۞ اولدم كه آدم بوعدی شاهله وردی وصلمز

عشق لفظ تركیب اولمدن كوكله تالیف اولمدن ۞ معشوق عشقیله بزوم وار ایدی عهد و قولمز
اكر بر شهباز بن یاد شاهوك قولندن قنت قاقوب شكار طلبندن
اتوب پرواز قلسا بو اشاده استراحت اچون بر قی یوك دیواری
كناره سنده اتورسا پس اول شهباز بو قدر سبب بوله اول قی یوك
ملك اولمغه دكل در نه دكلو چق اتورسه اول وقت كه ارجعی
طبلنوك آوازه سین ایشیده در حال پرواز قلب شاهوك قولنده بولنور
با شمع رخت دمی چو دمساز شوم ۞ پروانه و مستمند و جانباز شوم
از شه چو صفیر ارجعی روح شنود ۞ چون شهبازی بدست شه باز شوم
شاهوك جمال و فتنه وقتی كه باقرم ۞ پروانه كبی جانومی بن اوده یاقرم
شاه ارجعی صداسین اورو جان ایشیدجك ۞ شاهین كبی كرو شاهوك الینه آقرم
وهم خواجه علیه السلام بیوررکیم مالی وللدنیا انما مثلی كمثل راكب
راح في يوم صائف فنزل فاستراح في ظل شجرة ثم ترك وراح
بن قندن دنیا قندن بن اولم كه مقام سدره دن هر نه كه ملك ملكوتك
جواهری واردی غیب خزاینه جمله بكا عرضه قلدلر بن هیچ برینه كوزی
قیرو عیله هیچ اكا التفات اتمدم كه اذ یغشی السدرة ما یغشی ما زاغ

البصر وما طغى بلکه وجودم نقدین اول قمارخانه‌ده یوقلدوم یر واز ایله عدمه دره‌وانه سندن مقام اصلیکه او ادنی دردکرو اکا یتشدوم وهم نته که کلدی **بیت**

بادی بوذم یرنده اذ عالم ناز ؛ تابوك برم زین شیب صیدی بفراز

اینجا جونبا فتم کسی محرم راز ؛ زان در که آمدم بدر دفتم باز

برشاهین ادم عالم تدسدن ادشدم ؛ آه التملجون انده بو صحرایه یتشدم

دادم دمکه یکشه بولمدم محرم ؛ اول یوله که کلدم کینه اول یوله قوشدم

بن کندو نسبتمی آخرتدن وهشت بهشتدن اول وقت کسدم که انا من الله نسبتمی درست ایلدم لاجرم هر حسب ونسب کسلور وبنوم نسبتم باقی در که کل حسب ونسب ینقطع الا حسبی ونسبی وقلن خلقه بیوردی که فلا انساب بینهم یومئذ ولا یتساءلون اولیت طوبنی مسابقت میداننده بن قپمشم زیرا که اول خلقته اول دیبسك وجود یمشنوك ترونده‌سی که اول قطرت اغاجنده بتدی بن ادم که اول ما خلق الله نوری واکر نبامت صحراسنده دیرسك اول اوهر که یر صدفندن باش قلدوره بن اولم که انا اول من ینشق

عنه الارض یوم القیمة واکر صراط اوزرنده ییشرو ومقتدای خلق دیرسك اول قدم اورب صراطدن برق خاطف کبی جواز بولن بن اولم که انا اول من یجوز الصراط واکر شفاعت مقامنده دیرسك اول دنیای معصیته غرق اولمشلره شفاعت ادجی بن اولم که ؛ انا اول شافع ومشفع واکر جنت صاحب صدد دیرسك اول امرده جالوم کودب هشت بهشتك قابوسی بکا آجله که انا اول من یفتح له ابواب الجنة واکر عاشقلروك سروری ومشتاقلروك مقتداسی استرسك اول عاشق صادق که وصال معشوق دولتنه یول بولان اولمکه انا اول من یتجلی له الرب بو طرفه کیم بنوم دکلدر اما دوکلی وارلق بنم اما انا فلا اقول انا **بیت**

جو ایندوی مه روی که باشم من که من باشم ؛

که انکه خوش بوم با او که من بی خویشتن باشم ؛

مراکر مایه بیبی بدان کان مایه او باشد ؛

بروکر سایه بیبی بدان کان سایه من باشم ؛

تجان کیم کورم اول جانی تنومده بلمزم جانی ؛

او وقتی خوش اولور وقتم کیم اولم بولنه فانی
اکر بنده شرف کورسک شرف اولدیغین بلکل
انوک اوستنده ظل کورسک بنم اول ظل ظلمانی

عزیز من ان اشتدکمی که خواجه نوک علیه السلام کولکسی یوغدی
تاست دور زیرا بو وجهدن خواجه علیه السلام آفتابدی که
وداعیا الی الله وسراجا منیرا کونشوک خود کولکسی اولمز وبر یوزدن
دخی خواجه نوک کولکسی یوغدی زیرا که کندوسی سایه دوشمشدی
که السلطان ظل الله فی الارض وچونکه خلقه یوزدنسا آفتاب اولوردی
که جهان منور قلوردی زیرا که اولی وآخری انوک نوردی بر توندن
در واول وقتن که حضرتنه یوزدتسه اول حضرتنه سایه دوشردی
تا هرکمسه که دلسه که حضرتنه ایرشه انوک پناه دولتنه صغنوردی
نته که بیوردر ولا تطرد الذین یدعون ربهم بالغداة والعشی یریدون
وجهه وهر وقتن که کندویه کلب آفات بولسه حضرت عزت سایه
سنه پناه ادردی که لی مع الله وقت لا یسعنی فیه ملک مقرب ولا نبی
مرسل خواجه اگرچه اصلی عالموک کنشی ادی ولیکن پرورده

ابیت عند ربی ادی یطعمنی خواننده نواله یردی بیت

خوان تو ابیت عند ربی ... خواب تو ولا ینام قلبی
خاک قدم تو اصل عالم ... زیب علم تو نسل آدم
طاوس ملایکه بدیدت ... سرخیل مقربان مریدت
چون نیست بضاعت ونه طاعت ... از ما گنه و ز تو شفاعت

بدی کوک طعام اشبو که ابیت عند ربی ... کوزکوک هم ایجوس بو که ولا ینام قلبی
بو جمیع اهل عالم قدموکده خاک پادر ... علموک دبنده بکلر دکلیسی نوادر
او مقربین ملکلر سکا ایدلر ارادت ... جبریل بک حضرت الیوکه پیشوادر
ملکوته سیاه درکن سکا انبیاد ردی ... که ای حبیب خاص حضرت سکا باش جان فدادر
سکا لایق ارمغانم نولا معصیتدن اوزکه ... بزه سن شفاعت ایله که سنوک ایشوک عطادر
صلوات حضرتوکه وردم که قبولوک ارتسون ... که مقرب اولجق کل جزوهم قربهم سزادر
داخ ویرورم صلوات انوک اول صحابسنه ... که بو خلقوک هر بر سیدین اختر رهنمادر

اگرچه انبیا علیهم السلام هر بری بر امتوک قافله سالاری ایدی که
تلک الرسل فضلنا بعضهم علی بعض تا هر بری بر امتوک پیشواسی اولب
میدان عرصاتنه الدلر اما خواجه علیه السلام بر قافله سالاری دی که

کتم عدمدن قدم طشره بصوب جمیع موجوداته پیشوا اولب وجود
صحراسنه کتوردی که نحن الاخرون السابقون اول دقتن که قافله کرو
دونبی اولدی امتوك قفاداری اولب اندجه کلدی انلری رعایت
ایلکوندن که وختم النبیون بی داخ بیوردی که فضلت علی الانبیاء بست
یعنی بکا فضیلت ویردلر سایر انبیانوك اوزرینه التی نسنیله اول اول
درکه هر پیغامبرك بر معین مسجد واردی که نمازی انده قلورلردی
اوزکه مقامده درست دکلدی چونکه نوبت بکا ایتشدی جمله یریوزن
بکا مسجد قلدلر و هر قنده کیم بن و امتوم دلسه نماز قله درست در
امدی بونیه اشارتدر که یریوزی مسجد اولا اکا اشارتدر
که فلان پیغامبرلر ولایتنوك طول عرض اول قدر ایدی که بر مسجد
مقداری اطراف زمیندن نبوت اکسیری برله پاك طاهر ایدرلردی
و زمین دنیای روضهٔ اخروی دوزرلردی چونکه نوبت حضرت
رسالته دکدی که محبوب ازل و ابد در انوك نبوت اکسیری اول قدر
قوتده ایدی که جمله یریوزی کیم اقطاع شیطان و نامنظور رحمان ایدی
ما نظر الله الی الدنیا منذ خلقها بغضا لها جملهسی پاك و طاهر قلب مساجد

عباد رحمان ایلدی که وجعلت لی الارض مسجدا و داخ اول قره طپراغی
آب طهور مرتبتسنه ایرشدردی که وترابها طهورا و داخی بر
فضیلت بودر که قلن پیغامبرلروك هر بری بر معین امته بعث
اولدی جمیع خلایقه کوندرلمدی و هم کندو نفسلری جانبندن
بکلی خلاص بولمامش ایدی تا که برکسنه یه شفاعت ایده بیلرلر ایدی
لاجرم جملهسی نفسی نفسی دیو سورلر قیامتده و داخی غنیمت
اولسه کفارك مالی انلره حلال اولمزدی نبوتلری اکسیری
آنی پاك و طاهر قلمازدی چونکه نوبت خواجه یه دکدی اول شفاعت
علمینی انوك کفایتنه ویردلر که واعطیت الشفاعة و هر خلق
که قیامته دکین کلسهلر انوك امتین ایلدلر که وبعثت الی الخلق کافة
و داخی کافرلروك نجس مالنی اکسیر نبوتی برله پاك و طاهر قلوب
حلال ایلدی کیم واحلت لی الغنائم و بر داخی فضیلت بو که قلن انبیانوك
قوتی و شوکتی اول قدر ایدی که نجس کفارله جنك ایلسه یقین
دغنی دفع ایدوب صینلردی و نجن اراغ اولسا صیامزلردی اما
حضرت رسالت علیه السلام کفاری بر ایلق یردن صینلردی سطوت

خوفدن و صدمات رعبدن که ونصرت بالرعب و بر داخی بودر که قلن
انبیانوك قوت نبوتی اول مقداردی که هر کیشیه حال حیاتنده رهبر
اولب مرشد اولورلردی اما آخرنه انتقال ایتدکدن صکره بر
پیغامبره داخی محتاج اولورلردی تا که انلره مرشد اوله جونکه
نوبت خواجه‌یه دکدی انوك نبوت خطبسی اول کون کلردی اوقندی که
كنت نبیا وآدم بین الماء والطین وهم آخر نبوت خطبسی بر بوزنده
انوك آدیله ختم اولدی که وختم بی النبیون و اندن صکره شیله
معلوم اولسون که خواجه علیه السلام بو موجودات شجره سنوك ثمره
سیدر و هم کر اول شجره نوك تخمیدر و قلن انبیا اول شجره نوك
بوداقلریدر امدی بوداقلر و پیرقلر اکه دکین بتر که یمش ظاهر
اولمامش اوله و قچنکه یمش بلوروب کماله ایرشه ایرق داخی بوداق
و پیرق بتمز یمش صکره کلدوکیله تمامسنوك خاتمی اولب مکملی
اولدی اما اکر جهودلر و ترسالر سؤال ایتسلر که نه دلیل
بر له محمد پیغامبردر انوك نبوتی نیله ثابت اولدی اکر نبوت
ثابت ایسه پس نیچون انوك دینی قلن دینلری نسخ ایلدی ندن لازم اولدی

که هر قوم کندو پیغامبری دینن قویا اکا متابعت قله هر پیغامبره
خود بر کتاب کلمشدر اول داخی کلام حقدر نیچون یرامز که قلن
انبیا زمانی کبی هر قوم کندو دیننه متابعت ایده جمله دینلر
و کتابلر قتادندن قله امدی بو سؤال جواب ایکی وجهله ویررز
بر وجه معقول و بر وجه تحقیق اما وجه معقول اولدر که انلره
بز ایدرز که سز نه دلیل بر له بلدکوز که موسی و عیسی علیهما السلام
پیغامبرلردی سز خود انلری و انلروك معجزاتن کورمدوکوزدی
بوکا جواب ایکیدن خالی دکلدر یا ایدلر که تواتر خبر بر له انلروك
معجزاتن بزه ایرشدی و معجزه دلیل صحت نبوتدر دیالر یا خود ایدلر
که تصدیق قلبه که نتیجه نور ایماندر اول بزه حاصل اولدی هیچ
دلیله محتاج اولمدق دیالر بز داخی ایدروز که خواجه‌نوك معجزات
تواتر له بزه معلوم اولدی و قرآن که انوك معجزسیدر بو حالده کوره
دروررز که جمله فصحاء عرب و عجم انوك زماننده بو شمدیه دکین
انوك کبی بر کلام کتورمکدن عاجزدرلر نته که انوك دعوسیدر که
قل لئن اجتمعت الانس والجن علی ان یأتوا بمثل هذا القرآن لا یأتون بمثله

وَلَوْ كَانَ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ ظَهِيرًا دهم تصديق قلبه كه نتيجهٔ نور
ايماندر بن داخي حاصل اولدي جميع انبيايه و انلرك كتابلرينه
ايمان كتوردوم جهودلر كبي دكل كه موسي پيغامبره ايمان كتوردلر
اما عيسي پيغامبره و محمده ايمان كتورمزلر عليهم السلام و دخي
نصارىلر كبي دكل كه عيسي پيغامبره ايمان كتوردلر و قلان پيغمبرلره
كتورمزلر و دخي عيسا تكرينك اوغليدر ديرلر **و ثالث ثلثة**
ديرلر **تعالى الله عما يقول الظالمون علوا كبيرا** چونكه جهودلر عيسينك
و موسينك نبوتي تواتر له معلوم ايتدلر بن دخي خواجه‌نك نبوتي
تواتر له معلوم ايلدوك دخي هنوز قرآن كه انوك معجزه سيدر كوزه
دوررلردي كركي اولدي كه اكا دخي ايمان كتورلردي
ليكن انلرك ايمانلري كندولرك پيغامبرلرينه آتا و انا تقليدندر
نور عقل و نور ايمان نتيجه سندن دكلدر نته كه بيورر **انا وجدنا على
امة وانا على آثارهم مقتدون** و داخ خواجه عليه السلام بيوردكيم
كل مولود يولد على فطرة الاسلام فابواه يهودانه و ينصرانه و يمجسانه
اولدين كه آتادن انادن تقليد بيله حاصل اولا نوري ايمانسز اكه

اعتبار اولنمز بلكه كفر اولور اما شول سوزكه انلر ديرلر ديدكيم چونكه
محمدوك عليه السلام نبوتي ثابت اولدي مسلم دتدوق بن نچون انوك
دين قلانلري ديدلري نسخ ايلدي اكا دخي جواب ويرورز ايدورزكه
چونكه نبوتني مسلم دتدكوز كركدركيم آن صادق القول بلاسز هر
كتابكه اول كتردي آني قبول قلاسز قرآن مجيدكه انوك كتابي
در ديله بيوردكه انوك دين قلان اديان نسخ ايدر شول تنسلكه
ساير انبيانوك كتابلرنده وارد در قرآن مجيدده وارد در و اول نسلر
كه ساير انبيا شرايعنده واردرهم بنوك شرايعنده داخلدر اما
بنوك كتابنده كي و شريعتنده كي كمالات دين انلروك كتب شرايعنده
يوقدر لاجرم بنوك كتابي ناسخ اولدغنوك معاسي بو اولدي اما
بو معنيده ناسخ دكلدركه اول كتابلري بالكلية باطل قله آن
حق تعالى بلميا حاشا و كلا بلكه بو معنيه ناسخدركه اول احكام
كه انلروك كتابلرنده و مختلف شرايعنده واردر جملسي بو كتابده
و بو شريعتده جمع اولدي و اول نسلركه دينوك متممي در و دين
انوك كله تمام اولوردي آن اكمال ضمة ايلدلر تا كه دين كماله ايرشديكه

الیوم اکملت لکم دینکم تابندن صکره بلمش اولرکه هر امت
بر پیغامبره اویوب هر بری بر نبیه متابعت قلمش ایسه اما بو امت
جمیع انبیایه اویمش اولب جملسنه متابعت قلمش اولرکه اولئك الذین
هدی الله فبهدیهم اقتده بونوك مثال شیله درکه بر پادشاه دلسا
که جهانگیر اوله وکندونوك عدلنی و احکامنی دلسه که جمیع مملکتنه
ایرشدوره و رعایایه اکرام ایده پس اول پادشاه هر قومه و هر
شهره برلچی دیره و داخ مقتضای حالنه مناسب انلروك تهدید و وعید
ادرودخی وعد و طمع دیرور هر برنه سوزی و عقلی یتشدکجه وا
کوره بر نه بعضنه استمالت برله کندو حضرتنه اوقورو بعضی عنفله
و زجرله اوقور زیراکه خلایقوك مزاجلری مختلفدر شول کسی که قهره
مستحقدر اکر اکا لطفله کندرسه و انی کندویه اوقیسه انوك
تدبیرین بلمامز و اول کسی که لطفه مستحقدر اکر انی عنفله اوقیسا
اول دولتدن محروم قلور تنه که بیورر ولو کنت فظا غلیظ القلب
لانفضوا من حولك و برطائفه بیوردی که واغلظ علیهم پس هر ایلچی
لو وار هر بری بر طرفه واردی و هر بری بر قومه انلروك حالنه

مناسب

مناسب سویلدلر تدریجله سلطنت احکامنی انلره عرض ایلدلر تا که
خلایق انوکله خلق لنه پادشاهوك خدمتن ادالر وانوك امرنه
بیونن ورالر اندن پادشاهوك جمال کمالنه مشتاق اولالر اندن
صکره پادشاه کمال کرمندن بر ایلچی و بر بیتی دخی بر جمیع احکام
که اولکدنکی ایلچیله یتسنده واردی انده جمع ادر قاموسنی پس اول
رسول بو بیتی برله انلری کمال حضرتنه اوندر اول کمالات
عبودیت اولکدون کیلره حاصل اولمامشیدی بنلره حاصل
اولدی اول قربت که انلره میسر اولمامشیدی بنلره میسر اولدی
پس اول امرده بیجه لچ کرك کیم انلری بو کمالاته مستحق و مستعد
ایلیا و اکر بیله اولمسیدی یاد اولورلردی اول امرده عبودیتنه
بیونن و برمزلردی سلطانوك جمیع احکامنی قبول ایتمزلردی و
قربت مقامنه ایرشمزلردی و دخی خلافته و نیابته اهلیت اولب
مستحق اولمزلردی بو طریق اوزره حق تعالی دلدکه بو برا وج
طپراغه فضل الهیدن انعام ادوب هر برسی خلافت وجعلکم
خلائف الارض شرفیله مشرف اولا پس هر زماننده هر قومه بر رسول

ودخی احکام شریعت انلروك کتابنده انلروك حال مقتضاسنجه
بیان ایلدی کمالات دیندن بعضنی بلدردی تا هر قوم بر نوع
عبودیت برله مطیع اولدلر دین مراتبنوك بر مرتبسیله فایده دتوب
نصیب بولدلر و کفر یادلغندن نجات بولب اسلام بلشلکنه
گلدلر و طبیعت ظلماتندن شریعت نورانیتنه یتشدلر اندن صکره
محمد علیه السلام جمله کائنات اراسندن ایلرو گلدی قرآن
مجید اکا وردی جمله احکام که اول متفرق کتابلرده واردی قرآنده
جمع ایتدی که ولا رطب ولا یابس الا فی کتاب مبین آنی کافه
خلایقه ایلچی گوندردی که وما ارسلناك الا کافة للناس تا معلوم اولا
که قدان انبیا خلایقی بهشته دعوت ایتدلرسه خواجه علیه السلام
حضرتنه دعوت ایلدی وداعیا الی الله باذنه وسراجا منیرا و دینی نعمتلرن
انلره تمام قلدی که واتممت علیکم نعمتی و انلری اسلاموك اعلای
درجاتنه دلالت ایتدی که اول رضای حقدر نتکه بیورر ورضیت لکم
الاسلام دینا نیته که حقیقتده دین کامل الله تعالی حضرتنده دین
اسلامدر که ان الدین عند الله الاسلام و هر نسنکیم اسلامدن غیرده

مردوددر که ومن یبتغ غیر الاسلام دینا فلن یقبل منه وهو فی الاخرة
من الخاسرین شمدی یادکین ایشتدوك وجه معقولدی اما وجه
تحقیقده دخی اشارت عزیزمن بلکل که مقصود بو موجوداتی یاراتمقدن
وجود انساندر ومقصود وجود انساندن معرفتدر اوزکه نسنه
دگلدر نتکه بیوردی انا عرضنا الامانة علی السموات والارض والجبال
وبو معرفت یوکین چکن انساندر نتکه بیورر وحملها الانسان
ومعرفت داخی دین اچنده تعبیه اولنمشدر نقدرکیم ادمیلوك دیندن
نصیبی واردر اول قدر معرفتدن نصیب واردر وهر کمکه دینی کاملدر
معرفتی داخی کاملدر وهر کمکوك که دیندن نصیب یوقدر معرفتدن
داخی نصیبی یوقدر اندن کروشیله بلکل که انسان مطلق کمال
دینی یوکینی بر باشنه کوترمز بلکه نیجه اشخاص گرك که اول
یوکی کوتوره بیلهلر نتکه اغاجدن مقصود ثمره در و ثمره حاصل
اولمز یلکز بر بوداق بتمکله بلکه نیجه بوداقلر گرك تا کیم
اندن چچك ظاهر اوله اندن صکره یپراق وجوده گله اندن ثمره
منعقد اوله پس انسان مطلق شجره کبی اولدی تلك اشخاص بشری کیم

بو دقلریدر اعضا مثابسنده دوشدی بو وجود انسانیده اما انبیا
علیهم السلام بو وجود انسانیده اعضاء دبیسه مثالنده اولدی و
اعضای دبیسه اولدر که آدموک اشونده دکلی اولمیا مثلا باش
کبی و یوك کبی و جکر و طلوق کبی و اوپکن کبی داخ بندن اوزکه
نه وار ایسه اما خواجه علیه السلام بو اعضای دبیسه اجنده قلب
مثابسنده دوشدی وجود انسانیدن زیراکه قلب وجود انسانی نوك
خلاصیدر آنوکچون که قجان بن دلسون آدمده بر محل بولورکیم
انوك جسمانیت اولا و هم انوك ظهورنه محل اولا پس بولمادوغالا
قلبی همان انکه کلدی بیت دل آینهٔ جمال شاهنشاهست ::
وین هردو جهان غلاف این آینه است :: امدی قلب داخی بلو کون کمال دبر
که متممٔ معرفت تام در کنو ربلماز پس محتاج اولدی قلی اعضایه
آنی کتور مکه لکن اول نسنه که ثمرهٔ دین در معرفتدن اول امر
قلبه حاصل اولور تمام نصیب اول الور معرفتدن اندن صکره قلی
اعضای بنوك واسطه سیله یتشور معرفت اکرچه انلروك داخی
معرفتدن و کمال دیندن نصیب لری وار در اما بو قلبوك بر خاصیت

داخ واردر که قلی اعضاده اول یغدر و اول بودر که قلبوك بر صورت
واردر و بر روح وار اما انوك صورتنی بو آب و کل لطیفندن الدلر
کیم اول عالم عناصردر و روحنی داخی عالم ارواحوك خلاصسندن
الدلر کیم عالم ملکوتدر زیراکه عناصروك خلاصسندن آلوب
غذای نبا نبات دوزدلر اندن نبا تانوك لطیفندن غذای حیوانات
دوزدلر و حیوانات لطیفندن غذای آدم دوزدلر و انوك لطیفندن
داخی الدلر قلبوك صورتن دوزدلر قلبوك روح داخی بنجلین درزیرا
که ارواح ملکوتیانوك لطیفندن ارواح ملکی الدلر و ارواح ملکی
لطیفندن ارواح بشری الدلر و انوك لطیفندن داخ قلبوك روحن
الدلر پس قلب عالم جسمانی نوك و عالم روحانی نوك لطیفی و خلاصه
سی اولدی لاجرم معرفتك مظهری قلب اولدی بوندن بیورر دی که
كتب في قلوبهم الايمان پس انساندن هیچ بر محل قابل کتابت حق اولمدی
الا کوکل اولدی و هیچ موضع استحقاق مقر بين الاصبعين بولمدی
الا قلب بو لدی جونکه خواجه علیه السلام شخص انسانیده قلب مثابسنده
اولدی قلی انبیا علیهم السلام سایر اعضا مرتبه سنده اولدی پس

فاوحی الی عبده ما اوحی اکا مخصوص اولدی که کتب فی قلوبهم الایمان
مثابه سنده ایدی و داخی تشریف او ادنی اکا حاصل اولدی که مثابه مقر
بین الاصبعین ایدی چونکه معرفتده جمیع اعضا قلبه تابع اولمش ایدی
انجیلین نبوتده داخی جمله انبیا محمده تابع اولدیلر علیه و علیهم
السلام بوندن ایدی انوک دعویسی که لو کان موسی و عیسی حیا لما وسعهما
الا اتباعی امدی اکرچه جمیع دین تربیت اتمکده هر بری بر باشده
ایدی اما کمال دینه مظهر اولن خواجه نبوت عهدی ایدی زیرا
که حق تعالی کمال حکمتندن حقیقت دینی انبیانوک تحت تصرفنده
تربیت ایلردی شول بغدای کبی که اتمک اولنجه بنجه کشینوک
الندن کچر و هر کشی کندو صنعتن و هنرین انده اظهار ایلر بن حارسی
اول بغدای پاک قلور انوک صنعتی اولدور و بعضی ان اکیدور و بری
یغورور و بعضی نواله قلور و بعضی تنورده بشورور امدی اتمک کماله
بشورن الندن ایرشور اما بو دوکلیسی کرک کیم ایش اوزرنه اولالر
تا که بغدای اتمک اولا امدی آدم زماننده تا عیسا وقتنه دکین
علیهما السلام انبیانوک هر برلیسی دینی خمیری اوزرنه ملازمت

ایدلر و صنعتلری انده اظهار ایدلر پس دین زماننده بغدای مثابه سنده
ایدی عیسی وقتنده خمیر اولدی چونکه حضرت رسالت کلدی علیه السلام
پس آدم محبتی اودیله تنوردن قزدردی اول نواله که جمیع انبیانوک
النده ایدیلر که هدی الله فبهدیهم اقتده الدی تنور محبتنده پشوردی
اندن مدت نبوتی که یکرمی اوچ یلدی انی اول مدت اچنده بشوروب
تمام کماله ییشدردی که الیوم اکملت لکم دینکم اندن تنوری
محبتندن چقردی دعوت دکاننده قودی که بعثت الی الاحمر
والاسود در شول اچلر که علی فترة من الرسل قزلغنه اوغرمشلردر
انوک بهاسنده جان و مال و خان و مان خرج ایدلر کیم وجاهدوا
باموالکم وانفسکم فی سبیل الله اول دینوک بشمش اتمکین که نیجه
بیک امتی انوک آرزوسنده جان ویردیلر پس اول صاحب دولتلر که
وعصی آدم ربه دن آن بیوب طویلر اکرچه انبیا علیهم السلام
بو اتمک اچون هر بر صنعت ایدردی تا بغدای اولدوغی وقتن خواجه
عهدنه دکین نصیبلری کندو کروک و امتلرینوک اندن و ایدی بقای
حیات اچون یرلردی مثلا آدم زماننده اتمک هنوز بغدای ایدی اول

بغدایله ایدی لاجرم وعصی آدم ربه تشنیعی خلق اکا اوزدلر امدی
تشنیع اندن اوتروادی کیم بغدای اول وقتن ملائکه دهقانلقوک
الندن ایدی بهشت نطسنده اکلمش ایدی اکا پروردش ویررلر ایدی
مادام که آدموک قالبی مکه وطایف اراسنده تربیت ادرلردی
هم اکا غذا اچون ملایکه بغدای اکشلردی وپروردش ویررلر
دی چونکیم آدموک قالبی تمام اولدی غذاسی دخی تمام اولدی
ایرشدی پس آنی تجربه قلدلر اول خود کندونوک خاص غذاسی
بلسیدی اکه دیدلرکیم ای آدم اجماغوک انواع دولو نعمتلرینی
ایله اما اول اغاج قاتنه وارمه دیدلر پس اول خوش اولادیدی
مطیع اولدی اما نفس هیچ طعامه میل اتمازدی و انس دتمازدی
وجمله میلی وقصدی اکا ایدی تا که بر آنوک قرشوسنده بوتوتون
ادبه دوتالر و بریاره صمن اوکنده دوکلریسون توبه قاتنه
وارمسون دیو اما اول آت بوصمانی نجادی بر اما دوکلی میلی و
همتی انیدن یکاددر اما ایاغنده بندادر در قومزکه اکا یقین
وارادتیجکه بر کشی کلسه انوک باغن کنوزنسه هیچ صمانه بتماز

ادبایه مشغول اولوب امدی آدموک داخ سکز اجماق نعمتی
اکرچه النده یدی اما اول نعمتلری بغدایه نسبت ایدجک
صمان مرتبسنده ایدی انوک نفس قاتنده اندن صکره ولا تقربا
هذه الشجرة بندن ایاغنده باغ ایلدیلر تاکاه ابلیس صورت تلبیس
برله کلوب دیدیکه هل ادلکم علی شجرة الخلد وملك لا يبلى
اندن آدم ایتدی بن بلورم بکا معلم حاجت دکلدر بن ملائکه
دن دکولم که بکا تعلیم اداسین بن خود علم وعلم آدم الاسماء
مکتبنده اکرنمشم که اول اغاج نه اغاجدر وآدی ندر سن
طغرو ایدرسن که شجره خلددر وهم واسطه ملك ابدیدر
ولکن عداوت یوزندن دیرسن بوسوزی تاکه حق فرمانه من
خلاف ایلیم مردود اولم دیدی اندن ابلیس الینی آنده صوندیکه
وقاسمهما انی لکما لمن الناصحین تا فرمان باغن آدموک ایاغندن
کوتردی آدم قلبی سلامتندن اکا نظر ایلدی بیله صندیکه
حق تعالینوک کبریا وعظمته یلان یره آند اجمک روادکل
دور هیچ دیو پس بو تسلیملکه حقوک آدن دصفاتن اشتدی

الدندي تنه كه كلدي من خدعنا بالله انخدعنا حق تعالينك
آدم سوردكي بغداي يدوكي اجون سرمدي زيرا بغداي انوك جون
ياراتلمشدي اكرجه ملائكه آني تربيت ايدرلردي اما كندو
لرونك غذاسي دكلدي آدم غذاسي ايدي پس حق تعالي آني بندن ايرق
سوردي كه ابليس قرماينله يدي لاجرم وعصى آدم جهاننده اوردلر
ودانجي حق تعالينك نظري اكه ايتشدوردي كه بونوك كبي
بر خوب اغاج بيجه بلدرديكه بن آني بسلروز تا شول حده يتشدي
كه سكز اجماغوك روزنقي وزينتي انوك جمالندندر بو بر نارسيله
اوغلن كوردي قرماني صيوب هم آنوك بر بوداغين صيوب
هيج ايلدي بز راست كرمشدك كه اتجعل فيها من يفسد فيها
اما فسادنوك اول بندن ظاهر اولدي كه اكر عيبدي هر دانوك
اول استعدادي واردي كه اكر آني اكسلرهر بري بر اغاج
اولوردي مسكينلر بلمدلركه اكلجك اغاج اولور اما بنجك آدم
اولورامدي بو بر سردركه هركشونك فهم بتشماز غرض اولدور
كه آدمه تسبيع اندن انرو ايدلركه اول بغداي مادام كه انوك

زمانبدي تربيتنده يدي داخ هيچ كمسنه اندن يمامش ايدي اندن آدموك
تصرفي اولسه كركدي وهم قلان انبيانوك تربيت وتصرفي اولسه
كركدي تا اتمك اولسي وقت اولنجه پس اول وقتن استاد جهانن
كبر باكه حضرت رسالتدر انوك الينه ويرسلر كركدي تا كه
هر كيشي اندن قوت حيوتن دوزدي مثلده كلوبدوركه هركيي كه كل
كندكل خورد يعني هركه بلجق ايلدي بلجق يدي آدم عليه السلام
بغداي ايلدي بغداي يدي انلركه اون ايلدي اون يدي وانلر
كه خمير ايلدي خمير يدي پس خواجه عليه السلام محبت تنورنده
دين اتمكين اومل بشردي اندن جقرب دكاننده قودي پس منادي يلر
نداقلوب ديدي كه هركمكه دلسه كه دينوك بشمش اتمكن بيه كه
محبوب حضرت اوله محمد دكاننه كلسون كه قل ان كنتم تحبون الله فاتبعوني
يحببكم الله تا انبيا داخ دلسلركيم انلروك دخي اتملي بشمش
اوله پس آنوك دكاننه كلسون يرن قيامتلو ننده كه الناس يحتاجون
الي الشفاعة يوم القيمة حتى ابرهيم پس دينوك تربيتي وكمالي
محمدا انسان مطلق برله اولمدي بلكه انبيا له اعضا اولمشلردي شخص

انسانیده جمله سی دینی خبیر ما یسین نوك اوزرینده کمال تصرفلرین
اظهار ایتدلرکه ایش محمده دکنجه اولخود قلب متابسنده دوشمش
ادی شخص انسانیده پس کمال تربیتی و تصرف فیله ان کماله
یتشدردی که هیچ مرتبه داخ محتاج اولمدی زیرا که دینوك
کمالیتیکه **الیوم اکملت لکم دینکم** درخواجه وقتنده حاصل اولدی
وهر زیاده که کمال اوزرینه اوله نقصان اولور خواجه علیه السلام
بندن اترو بیوردی کیم **من احدث فی دیننا ما لیس منه فهو**
رد امدی دینوك داخی صفات اکوش در هر صفاتنه بر نبی گرك
کیم کماله ایشدرده نتاکیم آدم صفت صفوه کماله یتشدردی
ونوح نجات و ابرهیم صفت خلتی و موسی صفات مکالمات و ایوب
صفت صبری و یعقوب صفات حزنی و یوسف صفت صدقی و داود
صفت تلاوت و سلیمن صفت شکری و یحیی صفت خوف و عیسی صفت
رجایی کماله ایشدردی اما اول صفت کیم بو دوکلسنوك زبده
سی و خلاصه سی در که صفت محبت در آن محمد علیه السلام کماله
یتشدردی زیرا که خواجه قلب متابسنده ادی شخص انسانیده پس

محبت ایلمك قلبوك خاصیتدر قلان اعضانوك هر بری بر نوع
عبودیت تربیت ایتمکده بر صفت اوزرینه در وقلبوك صفت
تربیتی محبت در خواجه علیه السلام حبیب الله و خاتم الانبیا
اولدی پس هر کیم که دینی کامل کرکسه و محبوبلق کرکسه
اکا جان دلدن متابعت قلسون که **آدم ومن دونه تحت لوائی یوم القیمة**
ولا فخر چونکه کمال بو دینده ظاهر اولدی پس قلان دینلر منسوخ
اولدی زیرا که قنده کیم صو بولونسه تیمم کونولور بر شرح ایلدوك
کیم قلان انبیا وقتنده دینی شول بغدای و خمیر متابسنده ادی آن
یرلردی شمدی که بشمش اتمك اله کردی لاجرم بغدای و خمیر
یمك کتو رلدی بلك انبیا قیامت کننده یوزلرن بو دکانه دونوب
شفاعت ما یسنی اندن ایستیلرکه **قل ان کنتم تحبون الله فاتبعونی**
یحببکم الله انوك همتی بو جا لکن کورکه اول هنوز بو مرابته راضی
اولب قناعت ایتمز **ولا فخر** دیو بونه اشارت در یعنی دیدوکی اولور
کیم بو دوکلی سیادت و پیشوالق و عمل داولق بنم نصیم دکلدر
بلك خدایوك نصیبی در بوندن کیم **وما ارسلناك الا رحمة للعالمین**

پس بو دکلی تفاخر انلروك اولدی که بنوم کبی بر سرور
و بر مقتدی و بر دلیل و بر شفیع انلره کلدی پس انلر تفاخر
ایلسونلر اما بنوم نصیبم بی نصیبلکدەدر و بنوم مرادم نامراد
لقدەدر و بنوم ورد لقوم بو قلقدەدر و بنوم بای لقوم فقرومده
درکه الفقر فخری شیله مناسبتله کلمشدرکه **بیت**

مرا نه خراسان نه عراقست مراد ٭ وز یار نه وصل نه فراقست مراد
با هیچ مراد جفت نتوانم شد ٭ طاقم ز مرادها جو طاقست مراد
مرادم دکلدر خراسان عراق ٭ نه وصل استرم دوستدن نه فراق
مرادله هیچ جفت اولمادم ٭ که اندن بنوم طاقتم اولدی طاق

ای محمد بو نه سردرکه پیشوالقه و سرورلکله تفاخر اتمزسین
بلکه فقرله فخر ادرسین انوچون که بنوم یولوم بیتلودر و عشق
یولنده بو یول بیتلقله اولور پس سرورلك و سیاست جمله وارلقدر اشتکه

این آن راهست که جز بکم نتوان زد ٭ تا کم نشوی درو قدم نتوان زد
روزی صد بار تا کردین ره بکشند ٭ کان در طلب قصاص دم نتوان زد
کامل لقله کمسه بو یولدن اوزمزدم ٭ کم اولمیحق قو بمیه انده قدم هم

بیك کرسنی بو یولده اکر دیلیکره ٭ اولمیا قصاص اتمکچون استباس دم

کافرلر خواجه‌نوك مبارك دیشنی ابتلا طاشیله صدلر و اول دلدی
که انلره بد دعا قله خطاب ایرشدی که لیس لك من الامر شیء
عجب اشدرکه نوح پیغامبرله بو معامله اولمادی که رب لا تذر
دیو دعا قلدی در حال طوفان ظاهر اولدی جمیع کفار هلاك
اولدی زیرا که نوح صفت قهره مظهر دشمشدی کندو طریقنجه
سلوك ایلدی که قل کل یعمل علی شاکلته اما محمد علیه السلام
صفت لطفه مظهر دشمشدی انوك طریقی اولدی که شفقت و مرحمت
نظریله خلق رعایت ایلیسیدی لاجرم دیشی جقدوغندن صکره دعاسی
بو ایدی که اللهم اهد قومی فانهم لا یعلمون بو نه عجبدرکه خواجه‌دن
تصرفی سلب ایتدلر اندن بغلق صفتی انوك الینده قودلر تا که
ولیجی بغلق اجنده بولدی **بیت** تا کم نشوی و کمتر از کم نشوی ٭
اندر صف عاشقان محرم نشوی ٭ انوچون کیم بو مجازی وجودوك
وارلغیله اول حقیقی وارلغندن کسی تمام نصیب المازالا اول
مقدار اولورکه بو مجازی وجودده بذل ایلیا اول حقیقی وجود بولنه

کوزمزمسین کم اودوك اوددن نصیبی یوتدد هیچ کندو وجودی
باقی دورد کن اما شول دکلو که کندو وارلغندن اود بولنه فدا قلور
اول قدر اوددن نصیب الور و اکر بر کرزدن کندوبی فدا
ایدجك اولورسه وجودی کثیف و ظلمانی ایکن آتش لطیف نورانی
اولا پس مادام که اودك وارلغندن شیء ما قله اندن توتون چقر
اول توتون ندر اول دردکه داخ اود طلب قلور زیرا که اوددن
بر پاره ذوق طویمش در کندو اودلغنه راضی کلدر زیرا دلرکه
کندو وجودن بر کرزدن اود ایلیا پس بو حالده اودون اول
اودی قسقنور ننه کم کلدی که بیت

قد دسوزن توجه دا انتدازین مشتی خام :: هم مرا بسوز که صد بار دکر سوخته ام

جونکه تمام وجودن اوده فدا ایلیه کندوسی اود اولور اول داخ
اوددن ا سن کم کندوکبی آنی دخی بقا اود ایلیه عزیزمن بو بر
اولوسر دردکیم یوز بیك بیکرم درت بیك اوتوز اکسوك پیغامبر
علیهم السلام کندولوك وجودی بشری اودوندرن الله تعالینوك
محبتی اودنه فدا قلدلر اما هر برندن بقیه وجود قلدی نیم سوخته
اولدی بس اکسی کب اولدی که اندن توتون ظاهر اولور لاجرم
قیامتده نفسی نفسی توتن انلردن ظاهر اولسر یعنی دیمك اولورکیم
الهی بزم وجودمز اودنوك بقیه سی داخ محبت اودله احراق ایله
کیم تمام اود اولاوز اما محمد علیه السلام پروانه کبی شمع
احدیته بر کرزدن کندو وجودن فدا قلمشدی و کل وجودی اود
اولمشدی لاجرم اوددن طلب قلور کیم آنی داخ کندولبن اود ایلیه
پس اندن امتی نداسی کلور یعنی ابدکه امتوك وجودی اودوندری
بکا بغشله کیم محبتوك اودیله انلری احراق ادوب تمام اود ایلیم بیت

ما ایم زخود وجود پرداختکان :: و آتش بوجود خود در انداختکان
بیش رخ تو جون شمع شبهای وصال :: بر صفت وجود خود انداختکان
بزوم اول که وارلغندن ال یودی :: داخ عشق اودنه جانن بتیا یلدی تسلی
نجه یقماسون وجودن پروانه کبی عاشق :: کو تروب حجاب معشوق ایدیجك اکا تجلی

پس محمدوك علیه السلام کوکلسی اولمدی زیرا که کندوسی نور اولمشدی
که یا ایها الناس قد جاءکم نور جونکیم کندو کوکلسندن خلاص
بولدی دوکلی عالم انوك نورنه صغندی که آدم و من دونه تحت لوائی یوم

بیله اولکی نور محمد علیه السلام اول سرحد وجودی دوتدی که
اول ما خلق الله نوری شمدی سرحدی انبیانوک ابدی دوتدی که
لا نبی بعدی پس اندن صکره که آفتاب دولت محمدی که طلوع ایلدی
انبیانوک ولاینی الدوزلری رخشن کوردلر لاجرم قلن دینلر منسوخ
اولدیکه اذا طلع الصباح استغنی عن المصباح خواجه ایدر علیه السلام
اکرچه بنوم صورتم کونشی کل نفس ذائقة الموت مغربندن غروب
ایلدی اما دین اسلام دولتنوک کونشی تا قیامته دک باقی قله علما
دین بونلر واسطه سیله نتکه بیورر لا تزال الطائفة من امتی ثابتین علی
الحق یاتی امر الله بندن صکره داخی بر پیغامبره نه حاجت دورکه هر
بر عالم بر نبی منابسنده دورکه علماء امتی کانبیاء بنی اسرائیل
پس دینوک ظاهری اولدی و باطنی اولدی ظاهر دینی علماء متقی
واسطه سیله محفوظ اولدی و باطن دینی باقی قلدی اول مشایخ واسطه
سیله که سیر سلوک بله مقصد و مقصوده ایردلر نتکیم بیورر
الشیخ فی قومه کالنبی فی امته وحق تعالی کندو کرم و مروتنده
بو ایکی طایفه سببیله دینی صقلر نتکیم بیورر انا نحن نزلنا الذکر وانا له

لحافظون وصلی الله علی سیدنا محمد وآله اجمعین الفصل الخامس فی بیان تربیة
قالب الانسان علی قانون الشریعة یعنی بشنجی فصل انسانوک قالبی تربیتی
بیان قلوردکیم شریعت قانونی اوزرنه قال الله تعالی قد افلح من تزکی
وذکر اسم ربه فصلی بل تؤثرون الحیوة الدنیا وقال النبی صلی الله علیه وسلم
والذی نفسی بیده لا یستقیم الایمان احدکم حتی یستقیم قلبه ولا یستقیم
قلبه حتی یستقیم لسانه ولا یستقیم لسانه حتی یستقیم عمله
عزیزمن شویله بلکل که حق تعالی ارواح ملکوتدن بر یول قولک گوکلینه
تلمشدر و کوکلدن بر یول داخی قالب صورتنه ایلمشدر تا هر فیضوک
مددی که عالم غیبدن کلور اول روحه یتشور و روحدن اول
یولجه کنه قلبه یتشور و نفسه ایرشور و نفسدن بر اثر قلبه ایرشور
وقلبدن اکا مناسب بر عمل ظاهر اولور واکر قالب صورتنده بر
عمل ظلمانی و نفسانی ظاهر اولجق اولورسه اول ظلمتوک اثری
نفسه یتشور و نفس کدورت قلبه یتشور و قلبدن روحه بر پرده
یتشور که اول پرده واسطه سیله روحک نورانیت حجاب التنده
قلور شول اغیلکیکیم آیوک جوریسی دتن اندن اول حجاب مقداری

روحوك يول كيم غيب عالمنه اجلمشدي دوتلور شوله كيم اول عالموك
مطالعه‌سندن كرو قلور و فيض مددي اكا ايرشمز لاجرم حجاب
ادتغونق اولور و حجاب مقداري روحوك كوزمسي واشمسي و بولمسي
اكسلور تا حدي كه اكر شريعت مطالعه اولنمجق اولورسه شريعت
قانوني اوزره نعوذ بالله انلره ايرشوركه صم بكم عمي فهم لا يعقلون
صفتيله موصوف اولورلر امدي بوجمله‌سي اچون بر طلسم در كيم حق
تعالي روحانيدن جسمانيدن بر برينه بغلمشدر و بو طلسم اچن كليدي
شريعت قلمشدر كيم انكله اچلور بو طلسم و شريعتوك داخي ظاهري
وار و هم باطني وار ظاهري بدندن صادر اولن اعمالدر كه قالب
صورت طلسمن اچاجق كليد اولدر و بو كليدوك بيش دشي وار در
برسي شهادت و برسي نماز و برسي صوم و بري زكوة و بري حجدر زيرا
كه قالب صورتنوك طلسمي بيش حواس بله بغلمشلردر پس
انوك اچلمسي بو كليدله ميسر اولور كه انوك بش دشي اولا كه
بني الاسلام علي خمس و شريعتوك باطني اولن اعمالدر كه قلبله
و روحله و سرله اولا امدي اكا طريقت ديرلر انوك شرح اول فصلده
كه نفس و قلب و روح بيان اولنسه انده كله ان شاء الله تعالي بس طريقت
انسانوك باطني طلسمن اچاجق كليدن اولدي تا كه حقيقت عالمنه
يول بوله زيرا كه باطن طلسمي بونكله اچلور امدي خلايق ايكي نوع
دربري انبيادر عليهم السلام و بري امت اما انبيا اول عالم
حقيقت قپوسندن اچروقيدلر و فيض رباني مفتاحيله انلروك اول
روحانيت قپولرين غيب عالمنه اچدلر واسطه سوز حق تعاليوك
فيض انلرك قلبلرينه ايرشدي چونكه طريقت كليدي بله انلروك باطن
طلسملرين اچلدي اندن صكره شريعت كليديله هم نفس طلسملرين
و قاپوسن اچدلر تا كيم اول فيضوك اثري اعمال بدن صورتنده
قالبده ظاهر اولا و روحانيتدن تا جسمانيته دكن جملسي منور اولا
نور ايمان و اسلام بله نته كه خواجه‌نوك عليه السلام حالندن بو قانون
اوزره خبر ويرر كيم وكذلك اوحينا اليك روحا من امرنا ما كنت
تدري ما الكتاب ولا الايمان ولكن جعلناه نورا نهدي به
من نشاء من عبادنا اما امتي عالم صورت قپوسندن اول صورت
شرع كليديله انلروك بدنلري طلسملرين اچدلر اندن صكره طريقت كليديله

آنلروك باطن طلسملرن اچدتاكه غيب عالمنه يول بولالر اما اول مرده
مادام كه شريعت كليدنوك تصرفني متابعت قانونى اوزره قلميلر هيچ
صورت طلسمندن نجات بولميلر امدي شريعت كليدنوك تصرف شيله
اولاكيم هر عضوي بيردقلري وقت اشا مشغول قلاسن و نهي
اتدكلرندن هم يغاسين تاكيم كليدوك دشلري طلسموك بدنلرنه
راست اتوره اكر بعضي راست اوتوب و بعضي راست اوتورميجاق
اولورسه هركز طلسم تمام اچلماز الا اول مقدار اچلور كيم اول
قدر اتورمشدور وقتيكه بو دشلو تمام اتوره دو كلي راست تمام
آچلور اندن اول راستلق دله ايشور و دلدن قلبه ايرشور و قلبدن
غيبه ايرشور و غيبدن نور ايماننك قلبده ظاهر اولور كه الذين يؤمنون
بالغيب صفتيله موصوف اولور پس نه دكلو كيم اعمال بدنيده استقامت
ارتق اولا غيبدن نور ايمان زياده اولغا بشارتكه ليزدادوا ايمانا مع
ايمانهم وچونكه قالب صورتنوك ترتيبني قانون شريعت طريق اوزره
كماله ايرشه ايمان دخي كوكلده استقامته ايرشمش اولور تاكه لفظ
نبوي بيان ادركيم انهم الا كالانعام بل هم اضل اما اول اصلي كه
لا يستقيم ايمان احدكم الحديث

شريعتوك بيش دكي و بو بيش نسنوك كليد در ديدوك اندن اثر و
دركه انسانه بو بيش حس واسطسيله آفتلر و حجابلر ظاهر اولمشدر
شيله كيم بهايم و چهارپاي مقامنده تمشدر بلك اندن دخي كمتر
در اكر بو مقامده قالوب بو طلسملري اچميوب بو صفاتدن خلاص
بولميجق اولورسه آنوك حقنده بو كله كيم انهم الا كالانعام بل هم اضل
امدي بهايموك مرتبسي ناقص اولدغي خبيسلغندندر كه دايم
حيوانيت اوتلاغنده بو بيش حس واسطه سيله فايده دوتلر امدي
بو بيش حسوك بري كورمكدر و جميع حيوانات آن استر كه خوش
نسنه يه نظر ادالر و بري داخ اشتمكدر جمله حيوانات آن استر كه
خوش آواز اشدالر و هيبتلو آوازدن اوركلر و بري داخ بيلمكدر
قاموسي آن استر كه خوش قوقولر بيليلر و يرامز دوانجلر تجرلر و بري
داخ دادمقدر جميع آن استر كه خوش نسنه دادوب بيالر و يرامز
نسنه دن احترازادرلر و بري داخي طتمقدر و بونوك تعلقي جمله بدندندر
پس جميع دلوكه شهوت بهيمي لذتلرن جمله بدن برله كسب ايلديلر پس
بنلروك بلدكلري و اكلدقلري يوقدر هيچ بنلروك بر عالمدن دخي

خبرلری یقدرکه آنلرله عالم علویدن و عالم آخرتدن نصیبلری اوله
لاجرم بو یش حتی آدمه ویردیلر بندن اونکه دخی آنلر ویردیلر کیم
غیب عالمنی آنلرله ادراک ایلیا تا بهایم مرتبه‌سندن بعید اوله اکر
بکلی همتنی حیوانیت اتلاغنده تمتعات نفسانیه صرف ایدجك اولورسه
برکزدن غیب عالمنوك فوایدندن محروم اولور شول بهایم کبی
بلکه داخ کمراه اولور زیرا هر شهوات و قوت و حیوان آلت کیم بهایمده
و سباع و وحوش و طیورده واردر آنوك مجموعی انسانده واردر
و دخی آنوك اول نفسانی شهواتلری واردر که جمیع حیوانانوك
اول یقدر پس اکر حیوانات تمتعات حیوانی واسطه‌سیله محروم
اولدلرسه تمتعات روحانی ذوقندن انسانوك خود تمتعات حیوانیسی
وار تمتعات نفسانی ضم اولجق آنوك ازغنلغی قلن حیواناتدن ارتوق
اولور نجاری زیرا تمتعات حیوانیده و نفسانیده بکجهت اولور و اول
آنلرك فوایدندن محروم قلور و اکر برکزدن تمتعات حیوانی
ترک ایدجك اولورسه تا انبوك تدبیرندن کرو قلور و آنوك فوایدندن
محروم اولور پس شریعت کوندردلر تا هر تصرف که حیوانیت اتلاغنده

ایله شریعت امریله ایله طبیعت ارادتیله قلمیا زیرا که طبیعتدن
توبان جمله ظلمت و غروردر و شریعتدن کلن جمله هدایت
و نوردر زیرا که طبیعت امریله اشلسا اول وقتن کندوی کورور
تکری کورمز بو خود ظلمت و حجابدر و چون شریعت امریله اشلسا
اول وقتن حقی کورور کندوی کورمز بو خود عقلی نوردر و دفع
حجابدر پس شریعتوك بر فایده‌سی بو اولدی و بر داخ بو که
ظلمت و حجاب که تا ابد ظاهر اولور حرکات طبیعی سببیله اولور
که موافقدر مراد نفسه و چونکه شریعت امریله اوله لاجرم
اول ظلمت کوتریلور و بر داخ بو کیم هر درکن که وار ارکان
شریعتدن اکا مذکور اولب اکدره اول منازلکه اندن
کلدیدی دخ اکا ارشاد ایلیا مقام اصلیسنه رجوع ایتمکا که
رب العالمین جوار یدی و اکه مدد ایلیا رجوع ایتدوکی وقتن
مثلا کلمه لا اله الا الله اکه خبر ویرور عالم وحدانیتدن و
اول بر حالتدر که روحله عالم وحدت آراسنده واسطه بوغدی
وقتیکه اندن خبر ویرسه در حال اول عالموك شوقی و اول

حالتوك ذوق كوكلنده ظاهر اولور وهم مراجعت آرزوسن ادر
پس كوكلين بو عالم حيوانيدن كوتورر وبو شهوات نفساني انوك
انوك جان دماغنده آجي اولور لاجرم حضرته توجه ادوب بنلري
ترك ايلر پس شريعت كليدنوك بر دشي بو اولدي وقتي كيم طلسم
بندنه داست اتوردي در حال بر بندي اچلش اولدي اندن صكره
بيش دكنوك بر بسي داخي نماز در واول داخ خبر ويرر اكه
كيم بو عالمه كلمدين سن وبز اورنكه عالمده ادوك وهم كرو
اكا رجوع ايتسك كرك در زيرا نمازوك اشكال صورت قيام
وركوع وسجود وتكبيرة الافتتاح وتشهددر امدي تشهد خبر
اول شهود حضوردن كه حضرت عزت جانبنده وادي اول عالمده
وسجود خبر ويرركه چون بو عالمه كلدي اول نباتلق مقامنه اولشدي
زيرا نباتلر جميع سجده ده دركه والنجم والشجر يسجدان جمله بتشلرين
بر يوزنده قومشلردر كه سجود شكلنده حقيقتده نباتوك باش كوكدر
زيرا باش اول محلدر كيم غذا اندن يتشور قلن اعضايه امدي
نباتوك خود غذا اچجك يري كوكدر اندن يتشور قلن بوده قلره

لاجرم نباتلري كوكلري اولدي اندن صكره ركوع دخي خبر ويرر
اكه كيم نباتلق مقامندن حيوانيت مرتبسنه كلدي زيرا جميع حيوانات
ادقلرين بكوب شكلنده دورلر واندن قيام خبر ويرر اكاكه
حيوانيت مقامندن انسانيت مرتبسنه كلدي زيرا جميع انسان
قيامده دورلر مصراع نواذ ركوع وسجود آمدي بسوي قيام
اندن صكره تكبيرة الافتتاح اكا اشارت دركه يوزوك جميع
دنياوي عوضلردن دندوره سين الي الوك كوتروب كه بري
دنيايه وبري آخرته اشارت در بو ايكسني اردوكا آتاسين و
تكبير عالم حيوانيه و عالم نفسانيه ايده سين وايده سين كه
الله اكبر يعني الله اولولغيله هيچ نسنه اولو بلمياسين وهر نسنه
كه نفس وهوا آني اولو كوسترر آني حق كبرياسي يولنه فدا ايليا سين
خواجه عليه السلام بوندن بيوردي كه تكبيرة الافتتاح خير من الدنيا
ومافيها وكندولكندن سفر ايده سين وبو صورت انسان كه
تكبر وانانيت شكلدر اندن كچوب ركوع حيوانيه كلاسين كه
تواضع وشكستنه لك شكلي درتا كيم اول اوكلكي حضوروك شهود تشهدنه

اکلینی ینتشاسین که واسجد واقترب اکا اشارتدر وهم خواجه علیه السلام
بیوردقلریکم اقرب ما یکون العبد من ربه وهو ساجد بیت
ای دل تکرار در افتادکی دراجی ؛ وردنه بشوخ جشنی باعشقکی براجی
جونکه بو قابودن اچیلورکاسن اول اندکوک نوردباندن کرو رجوع
ایلدکلریکم بیوردیکه الصلوة معراج المؤمن بیت
آن داده کمن آمدم کذامست ای جان ؛ تا بازشوم که کار خامست ای جان
درهر کام هزار کامست ای جان ؛ نامرد انرا عشق حرامست ای جان
اول کلدکوم یول بکا شرح ایدکون تمام ؛
؛ تاکیم کرو دارم جون بختنه دکل بو خام
هر آدموک وار اولا باشنده هزار دم ؛
؛ نامرد لره بو عشق شراب اولا حرام ؛
اندن صکره نمازوک مناجات صفتی داخ آن اول مرتبه حیوانی
دن ونفسانی آرزولردن کچوروب ملک مقامنه ایرشدردی
وداخی بو خلقوک قیل وقالندن وشیطانوک تزویراتندن خلاص
بولب حقوک مناجاتنه ومکالمسنه ینشدرور وهمان اول ذوقکیم

الست بربکم خطابندن بولمشدی کرو اندن خبر ویردکه
المصلی یناجی ربه وداخی نمازوک اول قدر فوایدی واسراری وار
درکه اکر بیانه کلیدی نجاکتابلر آن تحمل ایلمایبیدی اما هر
بر ندن بر دمز اد الوم تاکیم بو مختصر بو قدر فایده دن خالی
اولمیا کلدوک امدی صوم داخی اکا خبر ویردر اول وقتدن
که انده ملایکه صفتیله موصوفدی وحیوانیت صفاتنوک حجابلریله
محجوب دکولدی زیراکه یمک حیوان صفتدر ویمامک ملک صفتی
در وهم حق تعالی صفتدر پس اکه بو خبری ویردر تاکیم
حیوانیت خلقلرین ترک ایده اندن متخلق اولا ومتصف اولا حق
تعالینوک اخلاق وصفاتیله که الصوم لی وانا اجزی به دمشدر
یعنی کیم اروح خاص بنم درکه حقیقتده غذادن منزه اولکن بنم
حضرتومدر باقی هر نه کیم وار غدایه محتاج در امدی بنشکرلکوک
چه غدای حیوانی یمازلر لیکن تسبیح تقدیس انلره غذا اولمشدرکه
ونحن نسبح بحمدک ونقدس لک وهر کشنوک بر منصب غذاسی اولور
لاجرم انلروک غداسی تسبیح وتقدیس اولدی وانا اجزی به دیدوکی

قول بودركه هر طاعتوك جزاسي بهشت اما صوموك جزاسي بنم
اخلاقم برله خلقلنوب و بنوم صفاتوم برله متصف اولمق انوك
جزاسيدر زيرا كه طاعتلرده هيچ نسنوك صوردي حضرت عزته
مناسب دكلدر الا صوم كيم غذاي ترك اتمكدر و حق تعالى خود
غذادن منزهدر عيسى پيغامبره عليه السلام وحي كلدي و بيوردي
كه تجوع تراني تجرد تصل الي يعني حق تعالى ايدر كيم آچ اول
كيم بني كوراسين و تعلقاتدن بندن آزاد اول تا كيم بنم حضرتمه
يتاسين و اما زكوة اول داخ تزكيه نفس ادر يعني نفس پاك ادر
حيوانيت صفاتنوك تلوثندن و حق تعالى صفتيله متصف قلور زيرا
كه حيوانوك صفتي جمع ادوب كسبه ويرمك در امدي آدمينوك
خود جمع اتمك صفت لازمي در اكر نسنه ويرميجك اولورسه
صفت حيواني تلوثندن مستغرق اولور پس زكوة ويرمك كرك تا
كه اول تلوثندن پاك اوله نتاكه بيورمشدر خذ من اموالهم صدقة
تطهرهم وتزكيهم بها دنيتي كه بيله اولسه حق تعالى صفتيله موصوف
اولور زيرا كه حق تعالينوك صفتي محضا عطادر نتاكه بيورمش كه

فاما من اعطى واتقى وصدق بالحسنى فسنيسره لليسرى امدي عزيزمن
تقوي و تصديق عبد صفاتندندر كه اول بذل عبوديتدر اما
عطا بخش حق تعالى صفاتندندر كلدوك امدي بيش ركنوك برسي
داخ حجدر و اول اشارتدر حضرته رجوع اتمكه و بشارتدر
اول بارگاهه واصل اولمغه نتاكه بيورر واذن في الناس بالحج يأتوك رجالا
يعني اي انسانيت شهرنده قرار دوتمش كشي و اي طبيعت حيواني
سراينده مقيم اولمش بيچاره و اي بزوم وصالموز كعبه سندن محروم
قلمشدر مانده نجه بر بو حيوانيت منزلنده مقام دوتاسين و اول
صفت ذميمه شيطان بندلرنده محبوس اولاسين و اول دشمنلر كه
ان من ازواجكم واولادكم عدوا لكم در انلروك بوينينه نجه بر اولوك
حمايل قلاسين و اول نعيم دنياوي بزكلرندن انرو شيطانوك غروري
دناغنده كرفتار اولاسين طورغل صادقانه بو بندلري اوزكل
مردانه واو غول قيزكيم اياق باغ اولمش و خان ومان دور الوهر داغ
ايله فانهم عدو لي الا رب العالمين آيتني بندروك حقنده اوقيوب يوزوك
تعلقات تلوثندن دوندور و صدق توجه برله بو آيتله عمل ايله كه

وجهت وجهي للذي فطر السموات والارض اندن تدم اور بو يوله
يعني بهانه ودارخ پاك اعتقاد ايله بو نيتي كوكلكده محكم قلكه
اني ذاهب الى ربي سيهدين واول منازل ومراتبكه طبيعته خوش كلور
قدموك انلردن طشره بص نفس اماره بر تيسين قطع ايلمك اردنجه
اولجونكم احرام دوتجق يره ايرشاسين كه اول قلبوك حواليسي در
انده انابت صويله غسل ايليا وبشريت كسوتني طوتندن مجرد اول
پس عبوديت احرامني بغلن وعاشقانه لبيك اور اندن معرفت
عرفاتنه اغ وجبل رحمت عنايتنه چق وقدم بروم قربنون حرمنوك
حرمنده قو اندن صكره مشعر الحرامده قوللق شعارن برينه كتور
پس اول مقامدن آرزولر مناسنه كل وبهيمي صفت نفسي اول منحرده
قربان ايله اندن صكره يوزوك بروم وصالومون كعبسنه يونلدكه
دع نفسك وتعال جونكه ايشدوك طواف قل ايرق سنوك وارلغوك دايره
سين طواف ايتما اندن اول حجر الاسودكيم سنوك كوكلوك در وهم
يمين الله در انده بروم عهد موزي تازه قل پس اول مقامدن مقام
ابرهيمه كل يعني خلت روحانيت مقامنه كل انده ايكي ركعت تحية المقام

قيل يعني عبوديت طامو واجماف اچون قلمه خذ منوزي اضطراب
عشقدن ايله شول سرمست عاشقلركبي پس اندن بروم وصالموز
كعبسنه كلوب ملتزم اول وكندوزوكي اول حلقه كبي قاپوده
آص وكندو ولكسوز اچور كركيم خوف حجاب كندولكدن قوپر و
امن وصال كندولك سوز حاصل اولور اندن صكره بر آيت
اوقوكه ومن دخله كان آمنا ثناكه كلديكه بيت

اي دل توبي دل بنوزد آن دلبر رو ** در بارگاه وصال اوبي سر رو
تنها زهمه خلق جو رفتي بدرش ** خود را بردر بمان وانكه در رو
اي كوكل قوغل بو كوكلي يوري وار اول خانه سن
** هم وصال بولنه ويربا شوكي شكرانه سن
جو تنها وارسن خلوت بولاسين قاپوسين
** وارلغوك قاپوده قو اندن كير اول سلطانه سن

پس امدي حقيقتده كليدوك بيش دنداني كه شريعتوك بيش ركني در
جونكيم بو بيش حواس بندلرينه اوتوده درحال اول روحاني وجسماني
طلسملر اچلوب مقصود حاصل اولور امدي شيله بلكل كيم صورت

شرع اذكارنوك يعني رمزين بيان ايلدوك اما خفايوك شرع اطباق
زمين و آسمانه صيغماز و اول معنينوك شرحنه عبانه تعلق دوتار
بياننه تعلق دوتر فافهم الاشارة ولا تطلبني بالعبارة الفصل السادس في بيان
تزكية النفس الانساني ومعرفتها يعني التنجي فصل تزكيهٔ نفس و معرفت
و ترتيب بيان قلور قال الله تعالى ونفس وما سويها فالهمها
فجورها وتقويها وقال النبي صلى الله عليه وسلم اعدى عدوك نفسك
التي بين جنبيك عزيزمن بلكلكه نفس بر دشمندركيم
دوستلق يوزين كوسترر و انوك مكرنوك اوجي و قيي يقدر
پس انوك شرني دفع ادوب آني قهر ايلمك اشلروك غايت كوكلو
سندندر زيراكه انوك عداوت شيطان و كفار و دنيا عداوتندن
ارتقدر تاكه خواجه عليه السلام خبر وردي كيم اعدى عدوك
نفسك التي بين جنبيك امدي آن ترتيب اتمكلك و صلاحه كتورمكلك
كمال سعادت بونده در زيراكه نفسوك ترتيبندن معرفت
حاصل اولور و نفسي بلنجك حق تعاليوك معرفت حاصل اولور كه
من عرف نفسه فقد عرف ربه امدي معرفت خود جميع سعادتلروك

تماليسي و سرمايسيدر اما بونده بر لطيفهٔ دقيقه واردر اول بودركه
تا نفس بلمينجه آن ترتيب اتمك ممكن دكلدر وهم ترتيب كماله
يتشدرمينجه معرفت حقيقي كه موجب معرفت حق تعاليدر اول
حاصل اولماز بو نسنيه چوق كتابلر ير موقكرك تاكه مقصود
حاصل اولا اما بز بونده هر برندن بر رمز مفيد بيان ادالوم
ان شاء الله تعالى كلدوك امدي نفس معرفتنوك بياننه اشترسك
شويله بلكلكه اهل طريقت اصطلاحنده نفس عبارتدر اول بخار
لطيفدن كيم انوك معدني قلبدر و حكما اول بخاره روح حيواني
ديرلر ندكلو صفات ذميمه وارسه انوك منشاء روح حيوانيدر
تاكه حق تعالى بيوردر ان النفس لامارة بالسوء اما انوك يري
آدموك قالبنده نه نسنه در بلمك دلرسك امدي شويله بلكلكه
اول بخار ندكلو اجزا وارسه بدنده انوك دوكلن احاطه قلمشدر
تاكه هيچ بر عضو اعضاي انساندن يوقدركه اندن خالي اولا
شول ياغ كبي كيم صوصوك جميع اجزاسنده واردر پس حضرت
رسالت بيوردي كه بين جنبيك دديكي يعني اكي بهلوكوك اراسنده

دردي اول قلبه اشارتدر زيرا كه اكثر انوك صفاتنوك
اثري ايكي بهلو اناسنده اولور يمك واچمك شهوتي وفرج شهوتي
دخي نكيم بوكه بكنرد وارسه امدي قلن حيوانانوك نفسلري
بدنلرنده همان بجلين در ليكن نفس انسانوك جاشني عالم بقادن
قونلمشدرتا كه بدندن مفارقت اتدوكدن صكره باقي قله اكر
بهشتده اولا يا خود دوزخده كه خالدين فيها ابدا حيوانات
نفوسنوك خلافنجه كيم انلروك جاشنيسي عالم بقادن دكلدر
زيرا كه بدندن مفارقت ادجك هيچ اولب لاشي اولورلر باقي قلمزلر
اما اول املكم نفوسك جاشنيسي عالم بقادن نجه حاصل اولور
بلمك دلرسك امدي شيله معلوم اولسون كه بقا ايكي وجهله دربر
اولدر كه دايم باقي اوله هيچ اكا عدم صفتي عارض اولمامش اوله
امدي بو بقا حق تعالي بقاسيدر كه هيچ اكا عدم طاري اولمامشدر
ايكنجي اولدر كه اول بوغدي صكره وار اولدي وشيله باقي قله هيچ
فاني اولميه امدي بو ارواح ملكوت وعالم اخرت بقاسيدر كه اول
بوغدي حق تعالي وار ايلدي تا ابد باقي قله سيدر پس نفس انسان

بقا

بقاصفتنوك ايكيانو عندندن داخ جاشني بولمشدر اما حق تعالي بقا
سنوك جاشنيسي اول وقت حاصل اولدي كه ادمونك بالجغني كندو
يدقدرتيله يغوردي كيم خمرت طينة آدم بيدي اربعين صباحا
پس صوده طپراقده كيم مايه نفسدر بقا صفاتنن قبول ايلمك استعدا دني
تعبيه قلدي كه صونوك وطپراغوك وقلن نفوسنوك اول استعدادي
بوغدي اما ارواح بقاسنوك اثري اول وقت حاصل اولدي كه روحله
بدن ازدواج قلوب اجتماع بولدي پس بنوك مثالي اولدركه براد
وبر عورت بربريله جفت اولديلر عقد نكاحله انلردن ايكي ولد ظاهر
اولدي بري اوغل وبري قيز اراوغلان اتاسنه بكزدي وقيز اناسنه
بكزدي امدي جانله بدندن داخ جونكم جفت اولديلر پس انلردن
داخي ايكي ولد ظاهر اولدي بري قلب وبري نفسدر قلب برادردر
كه اتاسنه بكزر كيم اول روحدر ونفس بر قيزدر كم اناسنه بكزر
كيم اول بدندندر ندكلو كيم صفات ذميمه بدندن وارسه انوك
منزل نفسدر اندن اولور اما جونكه نفس روحله بدندن طغشدي
انده شول بقا كه روحوك صفتيدر بلندي بو انوك فرع اولدوغيله

وداخي صفات حميده نوك بعضي كيم روحانيته تعلق دوتردي كيم
بيله حاصل اولدي لاجرم نفوس انسان بو يردن بقادن بولدي
حيوانات نفوسنوك خلافنجه كيم انلر عناصردن طغدلر وروحانيت
دن هيچ جاشني بولمدلر پس فاني اولب لاشيء اولدلر وداخ بلكل
كه اكرچه اول ايزد وداخ بولن آدموك روح وبدن بندور
عليه السلام تاكه اول ازد وداخ بوله نفس طوغدي اما آدموك
نفسنده ذريت نفوسنوك ذرات تعبيه اولمشدي تاكه حق تعالي
بيوردي واذ اخذ ربك من بني آدم من ظهورهم پس هر ذريتكم
آدموك صلبندن چقردلر انوك وجودنده ذره سنده قلبي طپراغنوك
ذره سي ونفسي ذره سي انده تعبيه اولمشدي وداخ اني عالم ارواح
مقابلسنده دوتدلر اول مختلف صفوف آراسنده ايمدي صفوف
داخ ذريت دردصف اول ارواح انبيا ايدي ايكنج صف ارواح اوليا
ايدي اوچنج صف ارواح مؤمنين ايدي دردنج صف ارواح كفار
ايدي پس هرجان كيم مناسبت بولمشدي شول ذريه كه انوك مقابلي
ايدي اول ذريه التفات ايلدي اول ذريه بن اهليت وبر استعداد

حاصل اولدي الست بربكم خطابن اشتمكا وداخي بلى جوابنه
اقدام اتمكا ايمدي بو ذره لري آدموك صلبندن چقارمقده فايده
بو اولدي وحكمت بويدي كه انلر ارواح بن توندهدرلر يعني
ارواحدن اول ذراته نور يتشدي وللاحق تعالي قادر ايديكه
آدموك بلنده يكن سؤال ايديدي انلره اما اكر ارواحدن
انلره نور يتشميدي هيچ بلى جوابن ويرمزلردي پس اندن اول
ذرات آدموك صلبندن كندردي تا قيامت اولنجه اول ذراتي
حق تعالي فضل عنايتيله صقلر آتا بلنده آنا رحمنده رعايت ايدر تا كيم
بيلدن بيله ورحمدن رحمه يتشور تا خلق اتدكي وقت اولنجا
پس اول وقت هر بن اول ذراتوك آتا وآنا صوي بوله قرشدوردر
لر اندن آتانوك صلبنه وآنانوك رحمنه كندرورلركه من ماء
دافق يخرج من بين الصلب والترائب اول وقت كيم بنلر بربرله
مجتمع اولالر پس اول حالت اخذه اول ذرات داخ بربرينه اولشور
رحمده تاكه بيوردي انا خلقنا الانسان من نطفة امشاج نبتليه
بوكز نطفه علقه اولور يعني اد يشمش قان اولور وعلقه مضغه

اولور یعنی بر پاره جیکنمش ات اولور اربعین لر انوک اوزرینه
کچمکله وچونکه اوچ چله انوک اوستندن تمام کچه پس اهلیت
بولورکه اکا بر روح متعلق اوله اول روح که عالم ارواحده
اولذ دیه نظر اتمشدی پس نته که بیورر ثم انشأناه خلقا آخر
بیجکم رحمده اولذره کیم قلبوک منشاءیدر اکا تربیت ویرورلر
تا ولد وجوده کلنجه و بلوغیت حدینه ایرشنجه نفس کندو کمالنه
ایرشور اندن صکره شریعت تکلیفنوک یوکینی کوترمکه طاقتی
یتر اولور اکر بندن اول شرع خطابی اکه یتشیدی تربیت تمام
حاصل اولمدین هرکز بو تکلیفات شرعیه یوکنه تحمل ادمزدی
واکا ممتثل اولمازدی کلدوک امدی چونکه نفسوک معرفتی
بودکلو بلندی که نفس کیمدر پس بونی دخی بلکل که انوک
تربیتی و تزکیسی نیجادر پس معلوم اولسون که نفسوک بر صفت
ذاتیسی واردر که آنی انادن بله کتورمشدر و قلن صفت ذمیمه
بو ایکی صفتدن متولد اولمشدر امدی اول ایکی صفتوک بری هوادر
وبری غضبدر بو ایکیسی عناصردن حاصل اولدی که بنلروک خاصیتدر

وبنلر نفسوک اناسیدر هوا انوک میلی الجهادر نته که بیوردی که
والنجم اذا هوی ای سقط ودخی خبرده کلمشدر کیم حضرت رسالت
علیه السلام معراجدن اشغا دوندوکی میلی صونوک وطپراغوک
ایدی بولادوک واسطه سیله ایندی وبری دخی اول صفتوک غضب
در امدی ترفع وتجبر انوک صفتیدر و بو صفت که اودوکدر
که دایم ترفع وتکبر ایدر پس امدی بو ایکی صفت که دودوک نفسوک
قدیم بولداشلریدر انا سندن کتورمشدر ودخی جهنموک خمیر
مایسی بو ایکی صفتدر بو لادوک واسطه سیله جهنمه کروردو قلن
درکات بو ایکی صفتدن حاصلدر امدی بو ایکیسی دخی البته نفسه
کرکدر تا که هوا صفتیله کندویه یرار نسنلری جکوب الا
انده تصرف ایلیا کندو بحون بو عالمده اندن غضب صفتیله دفع
ایلیا کندودن شول نسنلری که اکا زیان ایدر بو عالم کون فساد
ایچره لاجرم بو ایکی صفت بله کندویه تربیت و پرورش ویرور
تا که کندونوک وجودی باقی قله اما بو ایکی صفت اعتدالده صقلمق
کرکدر زیرا که بو صفتلروک نقصانی سببدر نفس وبدن نقصاننه

وهم داخی تنلروك زیادسی كرو سببدر عقل وایمان نقصاننه
امدی نفس تربیت اتمك بو ایكی صفت حد اعتداله یتشدرمكدر
امدی بو اشوك ترازوسی در قانون شریعت اوزره پس هر
حالده كرك كیم شرعدن تجاوز قلمیا تاكیم نفس وبدن سلامت
قله وعقل وایمان زیاده اولب ترقی بولا ودرجات حاصل ایلیا
پس هر بر بو تنلروك كندو بننده شرع امریله استعمال ایلیه
طاقتی یتدكجه تقوای رعایت قله رخصت طلبنده سعی اتمیا زیرا تقوی
بر تنلرودر كه ندكلو صفات وارسه جملسین حد اعتداله دوترر
شویله كیم بعضی غالب وبعضی مغلوب اولمغا قومز زیرا بونلرك
شول بهایم ویرتجی جانورلر صفتی در كورمزمسین بهایم اوزرنه
صفت هوا غالبدر غضب صفتی مغلوبدر لاجرم بهایم میللری
حرصه دوشدیلر وسباع اوزرنه صفت غضب غالبدر وهوا مغلوبدر
لاجرم میللری حرصه دشدلر وسباع غلبه ادوب قهر اتمك
خصلتنه اولشدردلر پس بو ایكی صفت حد اعتداله دوتمق كرك
تاكیم بهیمیت وسبعیت مقامندن خلاص بولا وقلن صفات ذمیمه

كوكلو

كه واردر بنلردن وجوده كلور شویله كیم اكر هوا اعتدال حدندن
كچسه پس صفت شره وحرص وامل وخست دناءت وبخل وشهوت
ظاهر اولور امدی هوانوك اعتدال اولدر كه كندویه یارانسه
لری حاجت مقدارنجه احتیاج وقتنده آلوب تصرف ایلیه اكر
وقت احتیاجدن میل ایلسه حرص ظاهر اولور واكر میلی بر
اولو نسنیه اولسه شهوت ظاهر اولور واكر جمع ماله میل ایلیه
بخل حاصل اولور امدی بو دكلی خوذ اسرافدر ان الله لا یحب المسرفین
واكر نفقه اتمكده خرجدن قرقسه فقره یوزدوتر پس یاوز
كوكلو وطارجق اولور واكر هوا صفتی اصل خلقتده مغلوب
اولسه مخنثلق ظاهر اولور واكر صفت غضب اعتدال حدندن
كچسه یاوزخولو اولور وكبر وعداوت وتیزلك وثبات سوزلك
وكذب وعجب وتفاخر ظاهر اولور واكر غضب منع ادمسه لاجرم
طننده حقد كینه ظاهر اولور واكر صفت غضب اصل خلقتده مغلوب
اولب ناقص اولسه پس حمیت سوزلك وكاهللك وعاجزلك ظاهر
اولور واكر بو ایكی صفت كیم هوا وغضبدر ایكیسی بله غالب اولسه

حسد ظاهر اولور زیرا هوا غلبه ایتدوکیله هر نه کیم بر کیمسه کورسه
و اکا خوش کلسه پس اکا میل ایدر غضب غلبه سندن دیلر که اول
نسنه اول کیشیده اولمایه بو خود عین حسددر نعوذ بالله من ذلك
امدی بو صفتلرکه ذکر اولندی کمده کیم بری اولسا اول کیشی
جهنمك بر درکسنه مستحق اولور و اکر اکثری بولنسه ایکی
درکسنه لایق اولور بو درتمه قیاس ایله قالانن داخی کمده کیم بیدیسی
جمله موجود اولسه پس جمله درکات جهنمه مستولی اولا و هاویه
یه مستحق اولا و هم دنیاده آنوك نفس طبیعت فساده میل ایدر اولور
پس قتل نفس و قطع طریق و انواع درلو فساد اندن ظاهر اولور
امدی ملائکه غیبی شهادت نظریله آدموك قالبنه نظر ایتدیلر
و بو صفتلری انده موجود بولدیلر پس دیدیلر که **اتجعل فیها من یفسد**
فیها ویسفك الدماء بلمدیلر که شریعت اکسیری وقتی که بو صفت ذمیمه
یه چالنسه ندکلو صفات سبعی و شیطانی وارسه جملسی صفات حمیده
و ملکی و روحانی اولور پس حق تعالی انلروك جوابنده بندن ایروب بیوردی
که **انی اعلم ما لا تعلمون** امدی شریعت کیمیاکرلکی اول درلوکه بو

ذمیمه صفتلرینی بالکلیه کیدره اول خود نقصاندور فلاسفه حکمالری
بندن غلطه دوشدیلر که شویله صندیلر که صفت غضب و صفت هوا
و شهوت داخی صفات ذمیمه بر کرزدن محو اولمق کرکدر ضروریدر
پس نیجه ییللر دورشدیلر بنلر خود محو اولمادیلر و لکن نقصان بولدی
ناقص اولدوغندن نیجه درلو صفات داخی ظاهر اولدی نته که هوا
صفتی بر کرزدن کیدجك همتسوزلك و مخنثلك ظاهر اولور و غضب
کیتدوکندن حمیتسوزلك و سستلك و حیاسوزلك وجوده کلور
پس شریعت خاصیت دینی کیمیاکرلکی اولدر که هر برن بو صفاتك
حد اعتدالده دوتا و هر برین کندو مقامنده رعایت ایلیه شویله قله که
اول بو صفاتلره غالب اولا و بنلر اکا غالب اولمیا شول یواش
آت کبی اولا هر قنده کیم دیلرسه سوره بله شویله اولمیا کیم بونلر
اکا غالب اولاتا هر قنده کیم نفسوك میلی وار ایسه آنی اسیر ادوب
اکا الده شول توسن آت کبی که باشن چکاد و اختیارسوز کندوی
و اکا بنانی دیواره اوره یا خود قیویه براغوره اکسی بله هلاك اولور لاجرم
هر وقتده شریعت کیمیاسنوك تصرفیله صفت هوای و غضب نفسك

اعند الله كنورسه دين اجنده انوك تصرفي وقلن حركات كندو خواهشيله
اولماز اولور شريعت امريله اولمش اولور بو تقديرجه نفسده
صفات حميده ظاهر مثلا حيا وسخا وشجاعت وحلم وتواضع ومروت
وقناعت وصبر وشكر كبي داخي بنجه اخلاق حميده وجوده كلور
لاجرم نفس اماره لك مقامندن مطمئنه مرتبسنه ايرشور پس
منازل ومقامات كسمكلكده براق صفت نفس روح اعلاء عليين
معارجنه وقاب قوسين مدارجنه يتشدورر ارجعي الى ربك راضية
مرضية خطابنه لايق ايلر تاكه كلمشدر كه بيت

خوي بهيمي كرنه با تو همراز شود — مرغ روحت بآشيان باز شود
خوي سبعي زنفست علو نهند — جون كركس نفس دشواي باز شود

سبعي خويك نفسوك قنوبن كركله واز
ايله روحك قوشي اعلاي مقامه پرواز
پس بو نفس كركسي يوزين بوجهده توب قلقا
واره شاهوك قولي اوزره قنوب اوله شهباز

امدي روحه نفس براق كرك اولدي تاكه سوار اولب رجوع
ايليا كندو مقامنه زيراكه اول پياده يوريمز اول وقت كه بو
عالمه اولشدي نفخه حق براقنه سوار اولب كلدي كيم ونفخت فيه
در بو وقتن كيم بو عالمدن اول عالمه كيدر نفس براقنه محتاج
اولدي تا اكا دكين كه نفس مبدا نوك سرحددر اكا يتشنجه
سوار اولا وداخي بو سفرده اكي صفته محتاج در كيم اول هوا و
غضبدر اكر سفري اعلايه اولسه يا اسفله اندر سورا ولمز نته
كه مشايخ قدس الله ارواحهم دمشلردر كه لولا الهوي ما سلك احد
الى الله طريقا امدي شيله بلكم نفس نمرود صفت اولدي اكا
كركسلر كرك اولدي هوا بر كركس وغضب بر كركس امدي
هر وقت كه نمرود نفس بو اكي كركسه سوار اولسه وبنلروك غداسين
بوقارو بغلسا كركسلر يوزلرين علوه دوتر نمرود نفس كه سفلي
ايدي آن اول عالي مقامته ايرشدوردر وقتي كه نفس مطمئنه اولسه
وذوق خطاب اكا حاصل اولسه پس هوا وغضبوك يوزين اسفلدن
اعلايه بو نلدر تاكيم انلروك داخي مطلوب ومقصودي حق حضرتنده
قربت اولور وبو تمتعات نفساني اولمز مثلا جونكه هوا علوه قصد

ایلسه بن کزدن محبت وعشق اولور وغضب داخی یوزن علوه
دونسه جمیع غیرت وحمیت وهمت اولور امدی نفس عشق واسطه
سیله یوزین حضرته دونن غیرت سببیله پس روحه بو ایکی آلت
تمام وسیله در حضرته اولشمقده بندن اوکدونکه روحک بو ایکی
آلتی یوغدی پس قلدن ملائکه کبی کندو مقامنه راضی اولمشدی
وجلال احدیت شمعندن بر نور ده وبر پرتوه قانع اولمشدی
وما منا الا له مقام معلوم وداخی ذهنی یوغدی که قدمنی اول
مقامدن ایلرو قویدی پس جبرئیل کبی فریاد ایدردی که لو دنوت
انملة لاحترقت بینه اما چونکه روح طپراغله انس بولب و بو عناصر
بله ازدواج بولب مجتمع اولدغندن نفس فرزندی وجوده کلدی
نفسدن دخی ایکی ولد ظاهر اولدی که هوا وغضبدر بری ظالم و بری
جاهل چونکه نفسک یوزی اشغله یدی بو ایکی صفت آن هدالکه یتشدردی
روح انلره اسیر اوردی پس جمله سی هلاک اولوردی وقتی که
توفیق رفیق اولدی ارجعی الی ربک جذبسی کندیله نفس که نوص
صفت ایدی عالم علوه وحضرت عزته دعوت ایلدی وروح که عاقل

سوار ایدی چونکه بلدوکی مقامه ایرشدی دیلدی که جبرئیل کبی
علیه السلام دیرکین چکوب دوره لاجرم نفس نوص صفت سؤال
پروانه دیوانه کبی ایدی بو ایکی صفت اوجندن که هوا وغضبدر
بری ظالم وبری جاهل پس کندوی جلال احدیت شمعنه اوردی
واول مجازی وجودی ترک ایدوب الن شمع وصالنوک بوینینه حمایل
قلدی تا که شمع انوک اول مجازی وجودی که پروانه وجودی
حقیقیه مبدل قلدی که اول شمعلکدر بیت

ای انکه نشسته نو بیرامن شمع ٭ قانع کشته بخوشه ازخرمن شمع ٭
پروانه صفت نه جان برکف دست ٭ تا بو که کنی تو دست در کردن شمع ٭
دور که شمعوک حی لسنده او ترب قلما ملول ٭
٭ خرمنندن شمعوک اول بردانه قلما نبول ٭
پس شو پروانه کبی آلوب الوکا باشو کبی ٭
٭ باز انوک اودینه حاصل اولا ساکا وصول ٭

امدی مادام که نفس کندونوک ظالملغی وجاهللغی صفتنی کماله
ایرشدرمیا بو مقامده نفسوک کمالی بلنماز کیم اول ندندر وندن

اترو وجوده کلدی وقنغی مقامده نتوك کبی ایشا یرمش معلوم اولمز
چونکه بو صفات کمالده اولا پس بو پروانه لك دخی اندن کجوب که
شمع که نور بخش در انکا ایرشور پس بو حدیث بله متحقق اولورکه
کنت له سمعا وبصرا ولسانا فبی یبصر وبی یسمع وبی ینطق
ودخی من عرف نفسه فقد عرف ربه حقیقتی انکا معلوم اولور یعنی
هرکیم نفسی پروانه لکله بلدی پس حضرت شمعلکله بلدی بیت
فلولاکمو ما عرفنا الهوی ﻩ ولولا الهوی ما عرفناکمو ﻩ
وصلی الله علی سیدنا محمد وآله اجمعین الفصل التاسع فی بیان تصفیة
القلب علی قانون الطریقة یعنی بودخی فصل تصفیهٔ قلبی بیان قلور
طریقت قانونی اوزره قال الله تعالی ان فی ذلك لذکری لمن کان له
قلب او القی السمع وهو شهید وقال النبی صلی الله علیه وسلم
ان فی جسد ابن آدم لمضغة اذا صلحت صلح بها الجسد واذا فسدت فسد بها
سایر الجسد الا وهی القلب عزیز من بلکل که آدمیلوك بدننده قلب
عرش کبیدر جهانده نتاکه عرش صفت رحمانیت استواسنوك محل
ظهوریدر عالم کبرده قلب دخی صفت روحانیت استواسنوك

محل ظهوریدر عالم صغرده اما فرق اکسنوك اراسنده بودرکه
عرشوك علمی یوقدر وبو استوایی بلماز دخی ترقی بلماز که قلبك
صفتلرده محل ظهور اوله اما قلبوك علمی واردر وهم قابل ترقیدر
لیکن نه وجهله عرشوك علمی یوق وقلبوك وار اوش کلوب معلوم
اولسا کرکدر امدی شویله بلکل که وقتی کیم بر اثر صفت رحمانی
فیضندن عالم اجسامه یتشمك استسه اول جسم که بو فیضی قبول ادر
عرش اولور وانوك ایکی یوزی واردر بری عالم ملکوته وبری عالم
اجسامه در اول بری که عالم ملکوته در انوکله حق تعالینوك فیضی
قبول ادر پس اول فیض کندوده قسمت اولب بخش اولور قلان
اجسامه زیرا که عرشدن بو جمیع جسمانیته مجرالر واردر یعنی
طمرلر واردر اولشمش عرشدن هر برینه شویله کیم اول فیضك
مددی اول مجرالردن بو جسمانیتوك هر جنسنه وهر نوعنه یتشور
هر برینوك استعدادنه کوره امدی بو فیضان کسلمز دایم اولور
تاکیم بو جهانوك ودخی اول مدد برله باقی قلور واکر بر لحظه
اول مدد قطع اولنجق اولورسه هیچ بر شیئوك وجودی قلماز لا شیء

اولور پس كل شيء هالك الا وجهه سري آشكاره اولور كلدك
ايمدي آدموك قلبي دخي همان بو تجليدندر كيم انوك داخ ايكي يوزي
واردر بري عالم روحانيه و بري عالم قالبه كيم بدندر پس هر
مدد و هر فيض كه روحدن الور قلب اول يوز ايله الور كه روحانيت
تلمشدر ايمدي اول الدوغي فيضي كرو كندوده قيمت اولبخش اولور
زيرا كه قلبدن هر عضوه بر رطمار اولمشدر بدندن انلره پس هر
فيض كه قلبه ايرشور انده بخش اولور هر بر عضوه نصيبلو نصيبن
قلب كندرور شيله كيم اول عضوه موافقدر اكر بر لحظه بو فيض
مددي كسلجك اولورسه قلبدن بدنه پس بدن هيچ اولور و حيات
منقطع اولور و اكر انوك مددي بر عضودن كسلسه سده سببيله
كه طمرده عارض اولور اول عضو حركتدن قلور مفلوج اولور
ايمدي معلوم اولدي كه قلب عالم صغراده عرش كبي اولدي و ليكن
قلبوك بر شرفي و بر خاصيتي واردر كه عرشوك اول يوقدر اول
بودر كيم قلبوك شعوري واردر يعني علم واردر بلور بو روحدن
كندويه ينشن فيضي و عرش بوني بلماز زيرا كه روحوك فيض قلبه

صفت برله ايرشور بو صفت قلبه حيات و علم و عقل باغشلر تا كيم
قلب اول صفتيله عالم و عاقل اولور نتا كيم كنشوك صفتي اولدر
كيم روشن ايليه و فتنى كيم بر اوه كره اول اوي منور قلور نور يله
بيله اولحق اول او صفتلنمش اولور كونش صفتيله اما حق تعاليننوك
فيضي عرشه فعل و قدرت برله يتشور صفت برله ايرشمز بيله
اولحق عرش باقي قلدي و عرشدن فعل و قدرت قلن موجوداته
ايرشوردوكلسي اول فعل برله باقي قلور مثلا طاغلر و اغاجلر و
اوتلر كبي كه عرشدن حق تعاليننوك فيضي ايرشور و اول فيضله
بتلر و دلق بولورلر اما بتلرده حيات و علم و معرفت كيم حق
تعاليننوك صفتدر بلورمز نتا كه كنش بر طاغه دوقنسه آي
ايدين قلور پس اول طاغ موصوف اولمز نورانيت صفتيله اما لعل
و عقيقه دوقنسا كه معدن اچنده در پس فعل و تاثير برله دوقنور
صفت برله دوقنمز لاجرم لعل و عقيق موصوف اولمز نورانيت
صفتيله ليكن كنشك فعل و تاثير برله صفتلنور پس انلردر كه
دنك الور لعل اولور يا عقيق اولور قلن طشلر انلر كبي روشن اولماز

زيرا كه انلره نورانيت صفتيله كوروندي پس منوّر اولديلر و داخي شويله
بلكل كه قلبوڭ صورت وار در اول در كيم خواجه عليه السلام
اكا مضغه ددي يعني بر پاره ات در كه تاموخلقوڭ واردر و
قلن حيوانلرڭ دخي واردر صول بڭلوده اولور صنوبر شكلندن
در اول انوڭ جاني واردر و اول جان قلن حيوانلرڭ يقدر اما
آدميلرڭ واردر و اول جان كيم انوڭ ايچنده در انوڭ بر
قلبي دخي واردر نور محبتدن حاصل اولمشدر مقام صفاده امدي
اولهنا آدموڭ اولمز تنا كيم حق تعالى بيورر كه ان في ذلك لذكرى
لمن كان له قلب يعني قلبا نلروڭ واردر كه حق تعالى بوله
انس بولمش اوله پس هر كشيه قلب اثبات ايتمدي و قلبدن قلب
حقيقي دلدي كه بر اكا قلب جانوڭ جاني درور بيت

از شبنم عشق خاك آدم كل شد ❀ صد فتنه و شور در جهان دل شد
سر نشتر عشق بر دل روح زدند ❀ يك قطره فرو چكيد نامش دل شد

طپراغ آدموڭ بو عشق شبنمله اولدطين ❀
❀ ظاهره كلدي نشنلر كلدي وجوده بعض كيمين ❀
جان طامرنوڭ اوجنه ايردي بو عشق نشتري ❀
❀ قطره خون كه طملدي قلب اكا ديديلر همين ❀

امدي قلبوڭ صلاح واردر و فساد واردر صلاحيتي فسادندن
صفاسنده در و فسادي كدورتنده در پس شويله بلكل كه قلبوڭ
صفاسي كندو خوش صاغ اسان اولمقدر و كدورت خواص
صيرو و ضعيف اولمقدر زيرا كيم قلبوڭ بيش حواس واردر
تنا كيم بدنوڭ واردر و قلب اول وقت سلامتلق بولور كه انوڭ
حسلري آفتدن امين اولا تنا كه بدن اول وقت سليم اولور
كه انوڭ خدمتكارلري كيم حواسدر صاغ اسان اولالر و بو
حسلر كه بدننده واردر بنلروڭ بله عالم عالم شهادت ادراك
ادوب اكلر امدي اول بيش حواس ديدكمز بري كورمك و دخي
ايشتمك و دتمق و دوتمق و ييلمق در بو عالمده بدنوڭ خدمتن
ادن بنلردر و نجلين بيش داخ قلبوڭ واردر كه اول عالمده
قلبوڭ خدمتن انلر ادر و فتي كه بنلر سلامت بولب امين اولالر
ندكلوكه غيب عالمنه كوزه كوردمز نسنلر وادسه قلب بونلروڭ

واسطه سیله آن ادراك ایدر شیله کیم قلب کوزیله غیبی نسنه‌لری
کورور و قلب قولاغیله غیب اهل کلامین ایشدور و هم حق کلامن
ایشدور و قلب شامه‌سیله غیب نفحه‌لرین تانر و قلب ذائقه‌سیله محبت
و حلاوت ایمان و لذت عرفان حاصل اولور و نته کیم حس لمس
کیم دتمقدر اول بدنك جمیع اعضاده وار ایسه جمیع اعضانوك
دتمق لذتن کلور ایچلین عقل داخی قلبه لمس مثابه‌سنده در زیرا
که جمیع قلب عقل واسطه سیله نه که کرکسه بلمك لذتن کلور و هر
کمنوك کیم بو بش حواس قلبی ساغ اسان اولا انوك قلبی صلاحیتده
اولور و تنی دخی هر آفاتدن آزاد اولور و هر کمنکه بو حواس سلامت
بولمدی قلب داخی فساده واردی جمیع تن هلاك اولدی نته کیم
خواجه علیه السلام بیوردی ان فی جسد آدم لمضغة اذا صلحت
صلح بها سائر الجسد واذا فسدت فسد بها سائر الجسد الا وهی القلب
و هم حق تعالی قرآنده همان بو معنی بیوردی که هر کمنکه حواس
قلبی سلامت اولدی پس اول نجات بولب درجات حاصل قلدی
نته که بیوردی الا من اتی الله بقلب سلیم و هر کمنوك کیم بو حواسنده

خلل و نقصان عارض اولا پس اول جهنم لك اولدی که ولقد ذرانا
لجهنم کثیرا من الجن والانس لهم قلوب لا یفقهون بها ولهم اعین
لا یبصرون بها ولهم آذان لا یسمعون بها و داخی بیوردی کیم صم بکم عمی
فهم لا یعقلون و داخی بیوردی کیم فانها لا تعمی الابصار ولکن تعمی القلوب
التی فی الصدور و بو معنادن اکوشدر قرآنده پس معلوم اولدی
که قلبوك تصفیه‌سی کندونوك حواس سلامت بولمقده ایمش و داخی
قلبوك تربیتی کوکلی حق حضرتنه یونلتمکدر و حقدن ازکدن
یوزن چویرمکدر نته که ابرهیم علیه السلام وقتیکه حقدن اوزکه‌یه
نظر ایتدی پس کندویه صبر ویردی که فنظر نظرة فی النجوم فقال انی سقیم
و چونکه بو مرضدن صحت بولدی حق طرفندن پس دیدی کیم و اذا
مرضت فهو یشفین و هم توجه حضرتنه قلوب اوزکه‌دن بیزار اولدیکه
انی بریء مما تشرکون انی وجهت وجهی للذی فطر السموات والارض
حنیفا وما انا من المشرکین و داخی شیله بلکل که قلبوك درلو درلو
اطوار وار در یعنی مراتب وار در و هر طورده بی حد عجایبلری و
بی عد معانیلری اکوشدر انوك شرحنه چوق کتابلر وفا ایتمز

امام محمد غزالی رحمة الله علیه بر مجلد کتاب دوزمشدر قلبک
عجایبنده هنوز اون بلوکدر بر بلوکین بیانی ایلمامشدر امّا بز هر
بریندن بر رمز مختصر بیان ایدالوم ان شاء الله تعالی امدی کوکلک
حاضر دوت که کوکل سوزی سویلنور اکر کوکلک وارسه ایشت
شویله بلکل که بو قلب کیم ترکیده لینه کوکل دیرلر اول کوکلک
مثالنده در و تن بر مثالنده در زیرا که جان کنشی کوکل کوکندن
طوغر و تن بر بینه نورین بیچر بس تنی منور قلور حیات نوریله دیرلدر
و داخی تنا کیم بریدی اقلیمدر و کوکل یدی طبقه در و تن داخی یدی
عضودر و قلب داخی یدی طوردر یدی قات کوکلک مثالنده که
وقد خلقکم اطوارا تنا کیم بردن هر اقلیمک بر خاصیتی واردر که
اول خاصیت داخی بر یرده یوق و هم انده بردرلو نسنه بتر که اول
نسنه داخی برده بتماز بس انجلین آدمک هر بر عضونده بر درلو خاصیت
وبردرلو ایش ظاهر اولورکه اول بر عضوده داخی یوقدر شویله کیم
کوزدن کورمک حاصل اولور و قلقدن ایشتمک حاصل اولور و دلدن
سویلمک و الدن دتمق و ایقدن یورمک بنلروک هر برسی غیرینک

ایشن ایشلیماز مثلا کوزیله سویلمک ممکن دکلدر و قلبن داخی بو
رسمه قیاس ایله و داخی تنا که کوکل هر طبقسی بر الدزوک بریدر
که انده سیر ایدر شویله کیم یدی قات کوکک یدی قات سیاره
یلدزوک محلیدر قلبک داخی یدی طوری واردر و هر بر طوری
بر کوهرک صدفیدر و معدنیدر نتکه افمن شرح الله صدره للاسلام
فهو علی نور امدی آنوک اولکی طورنه صدر دیرلر و اول اسلام
کوهرنک صدفیدر و معدنیدر کیم الناس معادن کمعادن الذهب
والفضة و هر وقت کیم اول اسلام نورندن محروم قله بس کفر و
ظلمت معدنی اولور که ولکن من شرح بالکفر صدرا و داخی شیطانک
وسوسه لری یری اولور که یوسوس فی صدور الناس وسوسنک
محلی صدردر و اول قلبک دریسیدر و قالبدر هان وسوسه اندن
ایچرو کیرمز زیرا که قلب بر حقیقتدر که کوکک مثالندهدر شیطانک
خود کوکا چقمغه طاقتی یوقدر که وحفظناها من کل شیطان رجیم
ایکنجی طورنه قلب دیرلر و اول ایمان معدنیدر که کتب فی قلوبهم الایمان
و داخی نور عقل محلیدر که فتکون لهم قلوب یعقلون بها و داخی کورمکلک

محلی دورکه فانها لا تعمی الابصار ولکن تعمی القلوب التی فی الصدور
اوچنجی طورده شغاف دیرلر و اول محبت و عشق و شغفت معدنیدر
که قد شغفها حبا ایمدی خلایقک سوکوسی شغافندن اوته جکرده دردنجی
طورده فؤاد دیرلر و اول مشاهده معدنیدر و داخی کشف و رؤیت محلی
دورکه ما کذب الفؤاد ما رأی بشنجی طورده حبة القلب دیرلر و اول حق تعالینک
محبتی معدنیدرکه اول خاصلرک اولور هیچ مخلوقاتک انده محبتی
قرار دوتمز اکلنماز نتکه دیمشلردرکه بیت

در هوای دیکری درمان نکنجد :: در دین سربیش از بن سودا نکنجد ::
التنجی طورده سویدا دیرلر و اول علوم لدنی شفاستک معدنیدر
یعنی علوم لدنی انده حاصل اولور و داخی حکمت منبعیدر و حق تعالینک
اسرار خزینهسی دورکه وعلم آدم الاسماء کلها پس انده نجه علوم کشف
اولورکه فرشتهلر آنی بلمز نتکه کلدی بیت

ای کرده غمت غارت هوش دل ما :: دردت نو شده خانه فروش دل ما ::
سری که مقدسان از آن بی خبرند :: عشق تو فرو گفت بکوش دل ما ::
ای یار غموک سنوک عقلی قلور بیهوش :: دردک بو کوکل ملکنی یغمایه ویردهم اوش ::

اوله

113

اوله سترکه فرشتهلر بنشماردی اکا :: هردم بو بنوم اوتغوم ادرلر کوش ::
یدنجی طورده مهجة القلب دیرلر و اول حق تجلیسنک انواری معدنی
دورکه ولقد کرمنا بنی آدم سری بودر بو نوع کرامت هیچ برادلمشه
اولمدی و اولجق دکلدر آه کیم بو کرامتدن مغبون قلدوم ::
اللهم وفقنا الی اللذات الروحانیة والاسرار الربانیة وخلصنا من
الشهوات النفسانیة بحرمة عبادک المقربین ایمدی شویله بلککه بو قلبک
صفاسی انده دورکه هر آفتدن امین اوله ساغ اوله فی قلوبهم مرض
رنجندن آزاد اوله پس انک سلامتنک علامت اولدرکه اشبو
یدی طورکه ذکر اتدوک کندو خدمت حقیقی حق تعالی فرمانیله
یرنه کتوره و هر بری کندو مقامنده عبودیت اداسنک شرایطی
صغلیا پس بدنکه یدی عضودر یدی عضو اوزره سجده فرض
اولدی نتکیم خواجه علیه السلام بیوردی امرت ان اسجد علی
سبعة ابواب انجلین قلب داخی یدی طوردر بو یدی طور
اوزره سجده واجب دروانک سجودی اولدرکه یوزن مخلوقاتدن
دندوره و دنیانک یماسندن فارغ اوله و کندوی بالکلیة حق طرفنه

متوجه دوته پس اندن اوركه نسنه طلب ايتميه تاكه دمشلردر
الهي سني سندن شيء ايستمكه بني بنلك حجابي باده سندن ودخي بو بيدي
طوريله باشي خدمت ايشكنده قويه بر لحظه باش اول اشكدن قلدورميا
ايدل توهزار سجده بر بيش رخش ٭ كان سجده كه تن برد نمازي بود ها
اما شيله بلكل كه بو قلبلوك اول امرده اغلنلغي وختلغي واردر
پس بو نسنلري باشريمز تا آني تربيت ايتمايجه وكندونوك بلوغنه
يتيشنجه امدي انوك تربيتي شريعتوك سنتيله اولور كه اكا طريقت
ديرلر اكا تيمار مجرب معالجات بيله اولور شوله كه قرآن قانون
اول معالجات بيله مجرب ادويه طپطلودر كه وننزل من القرآن
ما هو شفاء ورحمة للمؤمنين امدي كوكل طبيبلري كه مشايخدر
رحمة الله عليهم اجمعين بو كوكل علاجنده اختلافلري واردر
انواع اوزره وليكن هيچ بري قانون قرآندن قدم طشره بصمدلر
برنجاسي تبديل اخلاقدن دور شدلر وهر بر من صفت كه انسان
صفتندن واردر بر ايو سيله داخي كيم انوك مخالفيدر اكا معالجه
قلدلر تا كيم اول صفتي ايويه دندوردلر ودخي مثللودر كه

العلاج باضدادها مثلا حق نكه دلدلر كه بخل صفتني كيدردلر وآني
ايويه تبديل ادالر زيرا كه اول مرضدر وآني جوامردلغه دوندردلر
پس اكا بذلله يعني ويرمكله معالجه قلدلر وغضب صفتني يوموشقلغه
وحلمله تيمار ايتدلر وحرص صفتني ترك دنيا بيله معالجه قلدلر
وشره صفتني كه طويمامقدر آز يمكله واجلغله تيمار ايتدلر
وشهوت صفتني لذتلري ترك ايدوب مجاهده بيله معالجه قلدلر تا
كه صورت طبيعي برودت دفع ايتمك استسه ايسي معجونلر بيله زايل
قلور بونوك اوزرينه قياس ايله امدي بو طريق عقله وهم شرعه
موافقدر وليكن اوزون عمرلر كركدر كيم بر صفت تبديل اوله
اول داخي بر كزدن تبديل اولمز زيرا كه بو صفتلر انسانوك ذاتي و
جبلي در بيله يرده ملشدر كه ولا تبديل لخلق الله در وهم مقصود
بو صفتلري كيدرمك دكلدر فلاسفه حكما بيكلدلري بوندن غلطه
واردلر پس عمرلري تبديل صفتده صرف ايتدلر انبيايه عليهم السلام
متابعت واجب كورمدكلر ايكوكز كندولرك عقللري بيله
ايش ايتدلر بلمدلر كه عقلدن طشره داخي نيجه آلت واردر تا كه

ذکر ایلدوک پس انلر شویله صندیلر که دوکلی آلت همان عقلدر
وعقلوک آفتی خود صفتی ذمیمه دکلدر پس اول نجه صفت حمیدیه
دونسون وهر نیاکیم اقدام ایتسلر عقل نظریله ایتمک استدیلر دیدلر
که بزوم عقلومز وعلومز واردر انبیایه ایمغا نه حاجتمز
واردر دیدیلر پیغامبر اول کیشیه کرک کیم اول جاهل وکمراه
اولا عقلی کم اولا دیدیلر اما بلمدیلر که عقلدن یقارو داخی
آلتلر واردر بیک طبقه عقلدن یکرکدر مثلا قلب حقیقی کبی
وسر روح خفی کبی امدی عقلله بونسنلری ادراک ایتمک ممکن
دکلدور عقل خود کندوی بلمکده عاجزدر کیم اول نه نسنه در
وهم خسته لیغی واردر صبرو صبرویه نجه تیمار قلسون نتاکیم دمشلردر
طبیب یداوی والطبیب مریض لاجرم حق تعالی انلروک عقلی ونظری مقابله
سنده بیوردی که الله یستهزئ بهم ویمدهم فی طغیانهم یعمهون
کلدوک امدی اول طایفه که عمرلرین صرف ایتدیلر تبدیل اخلاقده
زحمت چکدیلر ومجاهده قانون شرع اوزره ایتدیلر وقتی که بر زمان
مجاهده یولادین باشندن چقاردیلر لاجرم نفس اکلین نوسنلغا

بسلر اکلدکدن فسادی ارتوق اولور نتاکه برآت چوق بغلسلر چوق
آجغور اول وقتن که باغدن شتشله انوک حرصی ارغون اولور
امدی جمله انسانوک برمن صفتلری داخی شونوک کیبیدر اکر بر
کیشی بر زمان بر صفتوک تبدیلنده مجاهده قلسه وقتی که آنی تمام
ادوب بر صفته داخی اقدام ایلمسه اول اولکی صفته خلل ایرشور
اولامکی ضایع اولور پس ایش ختک مجاهده یله بشا کلمز نتاکه
بر وقت حسین منصور ابرهیم خواص رحمة الله علیهما سؤال
ایلدی که سن نه مقامده سن اندن اول جواب ویردی که اروض نفسی
فی مقام التوکل منذ ثلثین سنة یعنی اوتوز ییلدر که نفسومه توکل
مقامنده ریاضت ویرورم اندن حسین دیدی که اذا افنیت عمرک فی عمارة
الباطن واین انت من الفناء فی الله یعنی سن خود عمروک قرنوک عمارتنده
صرف ایتمش سین پس نه وقت فنا فی الله بقاسنه ایرشسین امدی
عاشقلر طریق بردرلو وزاهدلر مذهب بردرلودر نتاکه دمشلردر
مارا جز ازین زبان زبانی دیکرست ؛ جز دوزخ فردوس مکانی دیکرست
تلاشی و رندی بود سرمایه عشق ؛ تو ای زاهد جهانی دیکرست

بیزه بودلدن اوزکه بردولو دخی واردر زبان *

* طامودن اجمقدن اوتانر اوزکه دتمیشز مکان *

عشقوك اولو سرمایه سی رندی و قلاشی در *

* تقوا و بو زهد و صلاح اول بر جهاندر ای جوان *

پس امدی مشایخ محققین قدس الله ارواحهم اندروك طریق بنوك
اوزرینه درکه اول امرده تصفیهٔ قلبه مشغول اولورلر تبدیل
اخلاقه مقید اولمزلر زیرا تصفیهٔ قلب چونکه ال وره وتوجه شرایط
برله وقتیکه حاصل اولا هم حق تعالینوك فیضنه قابلیت بولمش
اولالر اندن اول فیض برکاتندن بر زماندن اول قدر تمام صفتلر
تبدیل اولورکه نجه یل مجاهده و ریاضت برله حاصل اولمزدی
امدی تصفیهٔ قلبوك شرطی اولدرکه تجرید صورت قله یعنی دنیای
ترك ایلیه اندن عزلت اختیار ایده و اول عادتلرکه طبیعت
انوکله انس بولمشدی اندن کچا تاکه تفرید مقامنه ایرشه و اول
بودرکه انوك باطنی هر محبوبدن اعراض ایلیه حقدن اوزنه نسنه یه
میل ایلمیه اندن صکره توحیدکه فاعلم انه لا اله الا الله در

انوك سری اکا یوز کوسترر امدی توحیدوك دخی مقاملری
ومرتبه لری واردر مثلا توحید ایمانی و توحید ایقانی و توحید
احسانی و توحید عیانی و توحید عینی کبی امدی مادام که
بو جمله سنوك لذتندن دادمیا وحدانیته اول شخص ایرشمز و مادام
که وحدانیته ایرشمیا حقیقت وحدته ایرشمیا که بودر بانوك ساحلی
احدیتدر بو مقاملروك شرحی طولدر اندر آنوك بریدکلدر
مقصود اولدرکه تبدیل اخلاق حاصل اولمز الا تصفیهٔ قلب برله
وحقه توجه اتمکله اولور پس چونکه مرید صادق طاقتی ایردکجه
تجرید صوری و تفرید باطنی حاصل ایتسه تصفیهٔ قلبه قدم بصه
خلوته ملازمت ایتمکله و ذکره مداومت قلمغله تاکیم خلوتده
بو ظاهر حسلر اشدن قله کوز کورمکدن قلوق اشتمکدن الدن تعمدن
وقتیکه بیله اولجق اولرسه طشره دن کلن آفتلردن قلب سلامت
بوله زیرا که کوکله حجاب ایرشدوکی بنلردندر اول وقت کیم بنلر
یابلسه قلب آفتلردن نجات بولور نتاکیم کلدی بیت

دل زا آفت از نظر می خیزد * چون دیده بدید دل درو آویزد *

اندن صكره شيطان وسوسه سي و نفس دغدغه سي قلور اول
داخ ذكره بجد اولما غله دكوكله دوشني نفي اثبات كله جقرماغله
زايل اولور جونكه بوندن داخ فق تلدي پس ذكردن صفا
و ذوق بولمغه باشلر و اول حجابلر كه كوكلده وار ايدي ذكر نوريله
كوكلدن كيتمكه باشلر پس ذكر نوري كوكل جوهرينه ايرشب
دوقنور كوكلده خود خوف ظاهر اولور كه انما المؤمنون الذين اذا
ذكر الله وجلت قلوبهم دانندن صكره قساوت كيدر ظاهر اولور
كه ثم تلين جلودهم وقلوبهم الى ذكر الله ونيتكه ذكره مداومت قله
ذكر سلطاني كوكل ولايتنه سكردم صلر كوكلده حقدن اوزكه
هر شوك محبتي بولورسه قاموسني يغما قلور باش مو افندن بقارو كتورمز
سر بردر دل بيرده داري بنشست ❁ تا هرجه نه باد اوست وا دن نكد ارد ❁
جونكه ذكر سلطاني كوكل ولايتنده ساكن اولب قراردوتنه پس
قلب ذكرله انس دوتب اطمينان حاصل ايدر اندن ادنق نسندن
وحشت بلوب اوركركه الذين آمنوا وتطمئن قلوبهم بذكر الله
الا بذكر الله تطمئن القلوب مادام كه بر نسنه نوك ذكري و محبتي

كوكلده بولا بلسونكه هنوز كوكلده كدورت و خستلق باقي دور پس
كوره آن ذكر مصقلسيله صيقل اوروب نفي ما سوي شربتن
استعمال اتمكله زايل قلمق كركدر تاكيم حق انديشه سندن
غيري نسنه قلميا جميع فاني اولب ذكر قاميسنوك خلفي اولب
قايم مقام اولا نتا منا سبتيله كلديكيم بيت
❁ تا دل ز بد و نيك جهان آكاهست ❁ دستش ز بد و نيك جهان كوتاهست ❁
❁ زين بيش دلي بود هزار انديشه ❁ اكنون همه لا اله الا الله است ❁
❁ تا كه كوكل ايودن بيلودن اولا آكاه ❁ پس آنوك الي قمو نسندن اولور كوتاه ❁
❁ بندن اوك بر كوكل ايدي كه بر انديشه ❁ امدي كورد طبطلو دور لا اله الا الله ❁
بو وقت عشق سلطاني سلطنت علمين كوكل شهرينه ويرير تاكه
آن كوكل تن جان اقليمنوك هر جاد شوي باشنده دكلر داخ
شوق سحنسنه كيم جلاد حضرت در بيورور تاكيم اول نفس قدابي
غيرت ايله دوتوب طلب كندي بو يننه طاقوب سيا ستكاهنه
كتوره تاكيم عشق سلطانينوك علم دبنده ذكر تلجله انوك هواسي
باشن كسه و اخلاص آغاجنده اصا قويا تاكيم اول شياطين حراملري

که نفسوك یولداشلری در اشدلر بو سیاست سلطانی کورب شهری
حسددن خالی ایدلر و بو اقلیمدن رختلرین طاشیلر غوغای و
زحمت کتوردلر چونکه پادشاهوك علم شهره کیره نه دکلو اوباش
وقلماش وارسه صفات ذمیمه دن جمله سی عجزلکنن بوینن لادنم
طولابی تسلیم تیوسنه یوز اوروب ایدلر که ربنا ظلمنا انفسنا وان لم
تغفر لنا لنکونن من الخاسرین واکر قصاب
ایسك بوغزله واکر سلطانسك بغشله آزاد ایله بیت
باز آمده ام چو خوبان بر در تو ؛ اینك سر و تیغ هرچه خواهی میکن ؛
اندن سلطان عشق نه دکلو خوش صفات وارسه یرمردن انلره
نوبه ویره وخدمت خلعتن اکنلرنه برغا اندن کوکل درکاهنك
سرهنکلکین و قپوجیلغن انلره اسمرلیه که مطلوب انلردن همان بونسیدی
معشوقه بسامان تا باد چنین باداء کفرش همه ایمان تا باد چنین باداء
چونکه کوکل شهری زحمت غوغادن امین اولدی و قلب آینه سی
طبیعت زنکاردن پاك وصافی اولدی پس امدن کر وجمال
صمدیت پادکاهنه یوزدی بوکز عشق سلطان کندوسی شحنه

وسالار اولور کوکل تختنده قرار ادوب عقلی وزیر ادوب پاننه
آلور کوکل شهرین درلو درلو اخلاق حمیده جواهری بوله بزر
کم اول اخلاص ویقین وتوکل وصدق وکرم ومروت و
فتوت وجود وسخاوت وحیا وشجاعت در وداخ انواع صفات
حمیده بوله آراسته قلور ندنجا نوم حکایت نه سلطان حقیقی
کندوسی خلوت سراینه کلور ودوست قدیم جمال جلالدن توغندن
یوزین کوسترور پس ایکلین لا اله الا الله جاروسین الور بو
بادکاه صفات حمیده خاصکیلرندن داخ خلوت قلور زیرا که
تنی غیرت قلوب هیچ بر احد اندن اوزکه متع ادوب قومن
پس کوکل کیم قدیم عاشق سوخته در یعقوب وار بیت الاحزان
کیم اول سینه در انده ساکن اولمش درکرك یوسف جمالیله
کوز آچله اندن بو سینه ویران یوسف جمالیله کلشن قله غمدن
شادلغه ایرشه ومحنتدن دولته ایرشه اولشه وفراق شدتدن وصال
دیدم رخت از غم سر موئی بنماند ؛ جز بندکی روی تو روئی بنماند ؛
با دل کفتم که آرزوئی زو در خواه ؛ دل کفت که هیچ آرزوئی بنماند ؛

بوذوقی کوردم غم کتدی کوکلدن دخی حال

مستی بولان کوکله نجسی یول بولا ملال

پس دیدوم کوکله بن دلکولک وار ایسه دله

کوکل ایتدی بکا دلک بو دم نقص ومحال

اندن کوکل بو مقامده مقصودی اصلسنه ایرشور اول صفای اصلی
وذوق روحانی کیم اول وادیده آنی کوروبلور پس اول نفسک
صفات ذمیمه سی که نیجه عمرلر خشک مجاهده لر بر له تبدیل اولمازدی
ذکرک بو کیمیا کرلکنده وتوجه قلدغی برکاتنده جمله سی
صفات حمیده یه دوندی بر کزدن خدمته بیوکن ویردلی بندن
صکره حق تعالینک امری وفرمانی جمیع اعضا وصفات اوزرینه
غالب اولدی که والله غالب علی امره پس عضو وبر صفت هیچ کندو
خواستیله الذن کلمزکه اش اشلیوبله الا اشارتیله نتکیم
دمشدر کنت له سمعا وبصرا ولسانا ویدا بی یسمع وبی یبصر وبی
ینطق وبی یبطش پس بو مقامده کوکل حق صفاتنک مظهری
اولور چونکه صفت ایکی نوع ایدی یا صفات کرم یا صفات قهر

پس کوکل داخی وقت اولورکیم قهر صفاتیله ظاهر اولور دایم بو
ایکی صفاتک تصرفی آلتنده اولور خواجه علیه السلام بندن بیوردی
کیم قلب المؤمن بین اصبعین من اصابع الرحمن یقلبها کیف یشاء
وصلی الله علی محمد وآله اجمعین الفصل الثامن فی بیان تخلیة الروح
علی قانون الحقیقة یعنی سکزنجی فصل تخلیه روح بیانن قلور قانون
حقیقت اوزره قال الله تعالی ویسئلونک عن الروح قل الروح من امر ربی
وقال النبی صلی الله علیه وسلم الارواح جنود مجندة فما تعارف منها ائتلف
وما تناکر اختلف بلمک کرککه انسانک روح امر عالمندن
دراندک حق تعالی قربنه اختصاص وار در شویله که هیچ موجودک
بو تجلیدن خصوصیتی یقدر عالم امر اول عالمه دیرلرکم آنی تقدیر
اتمک ساغشیله یا قیاسیله ممکن دکلدر خلق عالمنک خلافنجه
زیرا عالم خلق اکا دیرلرکه ساغشلمق وقیاسلمق آنی ممکن اولا
امدی شویله بلمک کرکه امر آدی ارواحه اندن اوردیلر کیم کن
خطابیله حاصل اولدی هیچ زمانه موقوف اولمادن وماده یه محتاج
اولمادن اکرچه عالم خلق داخی کن خطابیله ظاهر اولدی اما

مادّه واسطه سیله اولدی وهم زمانه موقوف اولماغله اولدیکیم
خلق السموات والارض فی ستة ایام اما اول اشارتکیم حق تعالی بیوردی
که قل الروح من امر ربی یعنی کاف ونون منشأندن کن خطاب
ظاهر اولدی بر بدیع قدرتیله کیم مادّیه وزمانه محتاج اولمادن
برحیات وجوده کلدی اول حق تعالینوک هو الحی صفاتندن فیضندن
هم اول کرو قایم دور حقونک قیّوملغی صفاتیله پس عالم ارواحوک
اصلی ومادّیسی اول حیاتی اولمشدرکیم عالم ارواح اصلی ومنشأ
کلمشدرکیم اول عالم ملکوتدر امدی اول عالم که بو بیش
حاسّیله ادراک اولمز اکا عالم ملکوت درلر واول عالم که
کوزیله کورنور وقولاق برله اشدلور وداخ دوتلور وبلنور اکا
عالم ملک دیرلر وهم عالم غیب وشهادت درلر دخی امدی
شویله بلکل که جمیع عالم ملک عالم ملکوت برله قایم دور وعالم
ملکوت داخ عالم ارواح برله قایم دور وعالم ارواح روح انسانی
برله قایم دور وروح انسانی حق تعالینوک قیّوملغی صفاتیله قایم
دورکه سبحان الذی بیده ملکوت کل شیء والیه ترجعون

٥٠

پس هرنکیم عالم غیب شهادتدن ظاهر اولوردو کلیسی واسطه اولور
الا وجود انسانی دکل زیرا که اول روح کن اشارتیله ظاهر
اولدی واسطسوز وهم انونک تعالیی صورت داخی یعنی بدن صورتنوک
بتوماسی واسطسوز اولدی که خمرت طینة آدم بیدی اربعین صباحا
کرو اول وقت که روحله بدن جمع اولدی که ونفخت فیه تشریف
واسطه سوز حاصل اولب اضافتی من روحی کرامتنوک اختصاص
میسّر اولدی یعنی بر روح که اول حیّ دور بندم حیاتموز برله
پس تا که روحونک وجوده کلماسی کندو امریله اولدی که
من روحی دیدی انجلین انونک حیات کیم حق تعالینوک محیی صفاتندن
دور انونک بر تماسی هم اول حضرتنه نسبت ایلدی که من روحی
دیدی بو بر عجیب دقیقه دور پس امدی روح کمالنوک مرتبسی
آنی صفات ربوبیت برله تحلیه اولوب بر مکاندور تاکیم اول
حضرتنه خلیفه اولمقلغه لایق اولا اما بو حیثیده اهل سلوکک
مذهبلری مختلفدر بر نجه طایفه انونک اوزرنه اتفاق ایتدلر
که مادامکه تزکیه نفس حاصل اولمیا تحلیه روح هرکز میسّر

اولمز وبر طائفه داخی دیدیلر کیم تخلیهٔ روح حاصل اولمادن
تزکیهٔ نفس ممکن دکلدر شول طریق شیوه‌سنجه تصفیهٔ تلك فصلنده
شرح اولندی اما بزم مشایخمز قدس الله ارواحهم شویله بیورمشلر
لردر کیم اکر بر کشی عمرین تزکیهٔ نفسده صرف ایلیه نفس تمام
مزکی اولمیه و تخلیهٔ روحه ایرشمیه لیکن بو قدر واردر کیم
چونکه اول امرده نفس شرع حکمیله بغلیلر اندن بوزین تصفیهٔ
قلبه و تخلیهٔ روحه بوندلر بو نصیحت که حق تعالی دیمشدر
من تقرب الی شبرا تقربت الیه ذراعا الطاف الهی استقبال ادوب
عنایت جذبلری نوك تصرفلری ظاهر اولوب ربوبیت فضلی فایض
اولمغه باشلر که من اتانی یمشی اتیته هرولة حقا شویله در که بر لحظه
ایچنده اول قدر تزکیهٔ نفس حاصل اولور که جمیع عمر مجاهده
قلمقده میسر اولمازدی نتاکه خواجه علیه السلام بیوردی که
جذبة من جذبات الحق توازی عمل الثقلین اما شویله در کیم روح
اول حالده اغذان صفاتنده در پس اکا تربیت ایتمك کرك تا
کیم تخلیهٔ لایق و مستحق اوله زیرا مادام که روح کندو مقامنده

ایدی بو جسمه تعلق دوتمامش ایدی بر طفل مثالنده ایدی که انا
رحمنده ساکن اولمشدی پس نتاکه طفلوك رحم ایچنده بر مناسب
غذاسی واردر کندویه لایق و داخی علی وار و اکلسی واردر
اول مقامه موافق ولیکن درلو درلو غذالردن و اول معرفتلو
که طوغدقدن صکره حاصل اولور انلردن بیخبر اولوب محروم
در انجلین روحوك داخ عالم ارواحده حضرت عزتدن کندو
حیاتنه مدد اولحق بر غذا که حوصلسنه مناسب در واریدی
و روحوك اول مقامده همتی کلیات علومه و معارف روحانیته
ایدی لیکن انواع غذالر که ابیت عند ربی یطعمنی ویسقینی مقامندن
حاصل اولوردی انلردن محروم ایدی و داخ اول معارف که
جزویاته متعلق اولوردی بو حواس واسطه‌سیله اندن خبردار
دکلدی پس اول وقت که قالبه ایشدی شول طفل کبی بدی کیم
رحمدن ظاهر اولوب بشکا کیرور اکر اکا پرورش و تربیت
موافق ویرمسلر نیته هلاك اولور پس بر شفقتلو انا انی بشکه
قویوب بغرداقن ایله انوك الی ایاغن بغلر تا شول حرکتن که طبیعتندن

قوتن آن ادمیه ادجك اولورسه یا الن یا آیاغن خود اكری قلور
اندن صكره اول غدالركیم خوشی ادنمامشدر اندن صقلور زیرا كه
آنوك معدسی آكا طاقت كتورمز آن سكرمكه لاجرم آن شول غدا
یله بسلركیم طقوز آی رحم اچنده آن بردی كیم اول سوددر پس اول
سودله آن امزورر تا شول وقته دكین كیم بو عالموك هواسنه
اوكرنه اندن صكره بو عالموك لطیف غذالریله اكل اكل تربیت
ویرمكه بشلر تا آكا دكین كه انوك معدسی بو غدالر بركله قوت
دوتر اندن صكره غدای كثیف یعنی غلیظ طعاملری سكرمكه
قوت یتشور كیم بونی هضم اتمایجه قتی اشلر اشلمكه قادر اولمز
پس امدی روح داخی بو طفل كبی جونكیم بدن بشكنه دوشا انوك
الن آیاغن شریعت بغیله بغلمق كرك كیم اوامر ومناهیدر شول
حركات كیم طبیعت حیوانی اشلمك كیبدر اشلمك استر آن ادامیا تاكیم
كندوی هلاكه ادوب یا خود روحانیت صفتلرینك الن آیاغنی اكری
قلمیا یعنی روح صفاتلرن نفس صفتلرینه تبدیل اتمیا اندن صكره
بو ایكی امجكدن كه بری طریقت وبری حقیقتدر تصفیهٔ قلب وتجلیه

روح

روح سودن ویرمك كرك زیرا كه بو بر غدادركه اول عالمه مخصوص
دروروح داخی انده نجه زمان مقیم كان اول غدایی یردی پس
اول سودله آن بسلیا تا شو كا دكین كه قلب كیم روحوك معدسی
متابسنده دوشمشدر قوت دوته شیله اولمیا كیم بو عالم شهادت
دكی غدالركیم انوك خدا قنجون دوزولمشدر كه **وجعلكم**
خلائف الارض وهم امانت معرفت یكلنی انوكله كتوره بیلور
اكر اندن بسا اكه زیان وضرر اتمیا بلكه اكا تقویت قلوب معین
اولا وداخی نتا كه طفل سودی یا آنا یی كوكسندن یا خود دایسی
كوكسندن اممك كرك والا هلاك اولور حاصل اولماز انجلین
روح داخی اول امرده طریقت وحقیقت سودن یا نبوت اناسنوك
كوكسندن یا خود ولایت دایسنوك كوكسندن اممك كرك پس
اكا تربیت بر پیغامبردن یا خود بر شیخدن كه انوك قایم مقامدر
اولمایجق اولورسا حاصل اولماز هلاك اولور كلدوك امدی طفل
روح كه بدن بشكنه ایرشه انوك تمام كمال اول وقتدركه
بلوغیت حدنه ایرشه زیرا بالغ اولمایجه عقل اثری انده ظاهر

اولماز و احکام تکلیف لازم اولماز پس شیله بلکلکه روح اول
وقت حقوق نفخی تصرفیله کلوب انا رحمندن طفله ایرشبتا
بلوغیت حدنه وارنجه مثال ونسبتی اکه بکزرکه بر طفل انادن
طوغا امدی طغدوغی حالده بعضی اعضاسی بلورب بعض اعضاسی
بلورممش اولور تا مامی الینه اولکشا بنجه اما وجه مناسبت بودرکه
روحک بدنه تعلق تدریج بله ظاهر اولور زیرا مادام که طفلوک
بدنی رحمده در روحوک تعلقی اکه همان حیات بله اولور اندن
انوحرکت قلور رحم اچنده ایرق حواس بله تعلق ظاهر اولماز
کورمک واشتمک ودتموکبی نه بوکوزله کورور ونه بو قولق بله
اشدور اما چونکه رحمدن طشره کلدی روحوک تعلقی بوکز حواس
بله تمام ظاهر اولور لیکن قوای بشری بله تعلق تدریجیله ظاهر اولور
بودخی قیاس ایت روحوک دخی تعلق وارد رهر بر عضوه کیم
اول عضو بر صفاتوک محلی ومنزلیدر امدی روحوک تعلقی تمام بدن
حاصل اولماز تا که اول صفت که مخصوص در منزلنه اول منزلده اول
ظاهر اولمابنجه امدی آخر صفات که انسانه ظاهر اولور وهم انسان

انوک

انوک بله مکلف اولور و مخاطب اولور شهوت صفتدر وقتی که
شهوت صفتی ظاهر اولادخ روح اول صفتله تعلق بولایس غیب
رحمندن تمام طوغوب عالم شهادته قدم بصر ولادت اول وقت
تمام حاصل اولور اندن صکره اکر شهادت اهلیسه فی الحال
نبوت ما مسنوک باخود ولایت ما مسنوک الته دوشر آن شریعت
بشکنه بیلر آلن ایاغن امر وذهی یا غیله بغلر طریقت وحقیقت
انجکلندن معرفت سودن امزورور تربیته مشغول اولر انوک
تربیتی اولدر که هر تعلق کیم روح بدنله بولمشدر حواس واسطه
سیله و قوای بشری صفتلری بله انوک جمیعن آکل آکل
باطل ایلیا زیرا که روحه بنلروک هر بری بر حجاب اولمشدر
حضرت عزتدن منع ایدوب وهر نسنکم روح انوکله انس
دوتمشدر وکندوبه خوش کلمشدر اول نسنه روحوک ایاغنه
بر بند و بوینه بر زنجیر اولمشدر انوک بله حقدن یاد قلمشدر
وانوک جمال مشاهده سی ذوقندن محروم اولمشدر وقتی که
بو تعلقاتوک هر برن کندودن کسه پس ایاغندن بر بندو بویندن

بر زنجیر کونرلو و حضرت عزته قربت حاصل اید و سعادت بلی
انس قفسن جان مشامنه ایرشدوردر و اندن نفیا ذادکیم بیت

نسیم الصبا اهدی الی نسیما ❊ و من بلد فیها حبیب مقیما
کوکلم قوشی کلور هله بودك دکلودرك ❊ دلبرمدر کلن یاخود باد صبامدر
باد آمد بوی زلف جانان آورد ❊ وان عشق کهن تا شده
ای باد تو بوی آشنایی داری ❊ زنهار بکرد هیچ بیکانه مکرد
سنبل اسد دوست زلف نحوسن کترد خوش ❊

❊ اول اسکی عشق یکلنوب ینه اتدی جوش ❊
ای سنبلك بیل نخوك ده بلشلك نشان وار ❊
❊ زنهار اجنبی کوربجك اسمه اول خموش ❊

بو مقامده طفل روح اکی انا قوزیسی اولور بری طریقت و بری حقیقت
طریقت اناسی کوکسندن تعلقاتدن کسلمکلك سودن امر و
حقیقت اناسی کوکسندن ارادت غیبی سودن امر اندن صکره
تعلقات جسمانی باغندن تمام آزاد اولور و صفات بشری زنداندن
بالکلیه خلاص بولور و داخی اوکلی نظرنوك سرحدنه ایرشور و کورر

اول الست بربکم خطابنوك استماعنه لایق اولب بلی جوابنه اقدام
قلور بو ارایه ایرشجك روح بشریت لباسندن طشره چقوب و کل
کسوتندن عاری اولور و اول آفتلرکم وهم و خیال اجندن اکا
ایرشوردی اندن نجات بولور هر نکیم عالم غیب شهادت اجنده وارسه
اکا عرض قلورلر تا حدی که آفاقوك ذراتنده حق تعالینوك آیات
بیناتن مطالعه قلور اکر بو بیش حواس دیکلرندن طشره بقمق
استسه هر بنا که بقرسا حق تعالینوك آیتی اثرین انده مشاهده ایدر
بندن در اول عزیزوك سوزی کیم ما نظرت فی شیء الا و رایت الله فیه
بو مرتبده عشق صافی اولب عین و شین و قاف حجابندن طشره کلور
روح عشقده صرمست در و عشق روحله بادرشور و قادرشور پس روحله
عشقوك اراسندن اکیلك کتورلور شمدی یادکل روحله ادی بدنوك
دیرلکی ایمدن کرو روحوك دیرلکی عشقله در بیت

کر زنده همی بینیم ای عشق برست ❊ تا ظن نبری که در تنم جانی هست
من زنده بعشقم نه بجان زیرا جان ❊ اندر طلبت نهاده ام بر کف دست
کودیری کودسن بنی ای پری صفات ❊ صنما که بدنم روحله بولا حیات

عشقیله دیدی بل بنی سن روحیله دکل ؛ زیرا که رخلریوک کوزالی شاهم اولدمات
بو مقامده عشق روحک خلیفه‌سی اولب قائم مقام اولور روح جمال
صمدیت شمعنوک پروانه‌سی اولور اول اکی قنت کیم عناصره تعلق
ایتدوغندن حاصل قلنشدر که بری جاهللق و بری ظالملق که عناصروک
فایده‌سی بودر پس اول قندیله احدیت یادکاهنوک دایره‌سی
طواف قلور سرمست عاشقلر کبی بونی ایدرکه بیت

شمع رخ خوب تو پروانه منم ؛ در خویش تو اشنا بیکانه منم ؛
زنجیر سر زلف که بر کردن دوست ؛ بر کردن بند نه که دیوانه منم ؛

جمالوک شمعنه جانا بن اولدوم او شده پروانه ؛
عموک کوکلمده بیلشدی ولی جان اولدی بیکانه ؛
شو زنجیر که بینوکدن دترسن زلفوک او زره سن ؛
قلوک بو بینینه اور انی جو قلدوک انی دیوانه ؛

اول وقت الطاف الهی بو قضیحه که من تقرب الی شبرا تقربت الیه
ذراعا دمشدر آن قرشولر و روحه قربت وصالنه یول ویرر
و اول سوکه یحبهم و یحبونه دن حاصل اولمشدر حاصل اولور اورتیا

کنج روح داخل اولنادر و بیانذکه عاشقله معشوق اراسنده وارد در
خطاب شیوه‌سنجا که شروع ایتمکا یشلرجون اول قد حلرکه
انا سنلقی علیک قولا ثقیلا بیما نسندن بو روحک جلیسنا ایرشا اول
شرابوک تاثیری انوک وجودی اجزاسنده سکردم صله پس اول
دم روح و ادلق یوزینی بغلغا دندرور بو وجود عمادتیدن یوزین
فنا خرابلغنا جوردر تا کیم کلدیکه بیت

دوش کوریندم که پیری در خرابات آمده است ؛
آب چشمش با صراحی در مناجات آمده است ؛
می غسل کردد بدستش بتکده مسجد شود ؛
پیر فاسق بین که چون صاحب کرامات آمده است ؛

ترجمه

دون کیجه میخانیه پیر بیر کلدی دیدلر ؛
کوزی یاشیله صراحی واردی سوردی دیدلر ؛
سوجی بال اولور الندن دیری هم مسجد قلور ؛
پیر فاسق کور نکر اظهار قلدی دیدلر ؛

پس بندن صکره بو منزلده که اعراف صفتدر روح انده اکلر

اعراف ظاهری جنتله جهنم آراسنده مقام مخصوصك آدیدر که بر
نجلری انده اکلنورلر که وعلی الاعراف رجال اعراف باطنی
اول برزخدر که انده روح حبس اولنور بر طرفنده حق تعالینك
صفات کلستانلرینك جنتی و بر طرفنده انانیت ظلماتنك جهنمی
پس اول وقت روح جنته نظر ایتسه طمع ایدوب ایدر که ان سلام
علیکم لم یدخلوها وهم یطمعون وجهنمه نظر ایتسه فریاد ایدرکیم ربنا لا تجعلنا
مع القوم الظالمین پس انده شراب طهور کیم شراب شهوددر
انوکله اول وجودی صفاتنك بقیتسین محو ایدرلر و بو معنی اشتمادکی
که یوسف پیغامبر علیه السلام بیش یوز ییل اجماغنك قیوسنده
حبس اولوب اکلیلر قومیلرکیم کره تا که دنیانوك تعلق و آلایشی
اندن محو اوله که ونزعنا ما فی صدورهم من غل پس روح بوزندانده
که اعراف صفتدر محبوس اولجاق انوك شوقینك غلباتی حضرتنه
زیاده اولمغا بشلر و غیب عالمندن اکا کرامتلر و عنایتلر
ظاهر اولور که واسبغ علیکم نعمه ظاهرة وباطنة اکر سالك
بو مقامده بو نعمتلره التفات نظرین ایدجك اولورسا منعم پروردکار

حضرتدن

حضرتدن محروم قلور و اکر متابعت رسول ایدوب طپیا غنجانن
کوزینه توتیا قلوب جکاجك اولورسا ما زاغ البصر وما طغی
تجلیسیله بن بوزنسا حق تعالینك آیات کبراسین کوزمکا لایق
اولور که ولقد رأی من آیات ربه الکبری وهاهنا تسکب العبرات
بوبر ایشدر که یوزبیك صدیقنك قاف امتحان طپراغنده کلور
وخون بها اکلمز ای نجا سالك صادق و طالب عاشق که خرابات
ارواحده کرامت قدحیله مست لا یعقل اولمشلردر اول شرابوك
ذوقینکرو بلوب یوزلرن هرکز ایتلغا دوندرممشلردر اما
حجاب التنده اهل کرامت مجموع محجوب قلدیلر و اول کرامات کندولرن
بت قلوب طپدیلر و خلقوك اقبال و استقبال زنارن بیللرینه
بغلدیلر و یوزلرین حقدن خلقه دندردیلر نعوذ بالله من الحور بعد
الکور یعنی حضرتنه صغنورز فرقتدن بعد الوصلة بیت
ای قبله هرکه مقبل آمد کوی تست ؛ روی دل جمله جهانیان سوی تست
امروز کسی که زتو بکرداند روی ؛ فردا بکدام دیده بیند سوی تست
ای که مقبل قللوم سنبوک محالکدر مزار ؛ جمله بخت اهلی یوزین سکا دوترلیل نهار

اولكيي كيم بو زاري دونده ره سندن بوكون اوش

يادين اول ناكوزله يوزوك كروب دوتا قرار

اما اول صاحب دولتلركه ان الذين سبقت لهم منا الحسنى

كلمشدر انلروك شاننده بو كرامت نعمت شكرنوك اداسي

منعموك دينادي يله قلورلر بو فضيحه كيم لئن شكرتم لازيدنكم

حكايتدور پس منعموك وجودنه مستحق اولورلر بيت

حاشا كه دلم از تو جدا اندشد يا با كس ديكر اشنا اندشد

از مهر تو بكسلد كرا دارد دوست وز كوي تو بكذرد كجا اندشد

ترجمه حاشا كه بنوم كوكلم مهركدن اولا خالي

كوكل كم اولا سنسزكي مشكل اولور حالي

سندن كسلوب كوكل كيم دلتسر محبوب

كوچوب بو محلدن قنده ور دسر بادي

دوحاء بو مقامده خدمت وظيفسي اولدركه بو اشكدن باش

قلدورميا وجمله اغياردن همتي اتاكن چكا واوج طلا في

دنيا واخرت چادرنوك اوجنا بغليا ودرجات عاليه ومقامات

تم نوم

شريفه وبهشت نعمتلرنه باش اندرميا واكر جميع انبيانوك مقاماتي

اكا عرض اتسلر همتي كوزي قبرو غيله هيچ التفات نظرين اتميا پس

اول شهباز حضرتكه محمد عربيدر صلى الله عليه وسلم

اكا متابعت قلوب سر كوجه فقري صغليابن قدم فقر دايره سندن

طشره بصميا كه الفقر فخري دمشدر اكر بردمده بيك كرت

خطاب حضرت يتشسا كه اي بنده نه دلرسن جواب ويره كه بنده

نوك نه ديلكي اولسون دلك سنوكدر ديه زيرا كه دلك واذ لتندن

بولنور بر خودر بو قلعقده دم اوروز امدي بو بولده ايومك اولمز

اكر بيك ييل بو اشكده التفات نظرين بلميا جق اولورسا كرك

كيم ملول اولب بودرگاهدن يوز دوندرميا نتاكيم كلدي بيت

زكوي تشاي پسر اندر دبايد بازمكش اكرچه دانم كين باديه بپاي تونيست

بر استانه سر درد بر زمين مزن كه پيشكاه سراي جلال جاي تونيست

اياغم اغردي ديبوب بو يولدن قلمغل زنهار

اكرچه بو اياغيله ويمزسين نا جار

اسكي طپراغندن باش ادوب دورغل بو در تدن سراي جلالسندن چون سكا يرت

ويرمدي بو ولدار

مجموع انبیا و اولیا بو مقامده عاجز و متحیر قالمشلردر بو آرادن
منزل انسانیتی قدمیله اولمق اولمز وارلق چوکانی قوتیله طوپ
قابلیسی کلدر بیت کنجینست وصلت تو خلقیست منتظر ۞ وین کار
دولتست کنون تا کرا دهد ۞ بو مقامده هر جد اولق که جهد
ترکشنده وار ایدی مجموع طاقتی یایندن آتلور اما هیچ بری قبول
نشانه سنه یتشماز پس بهادرلق قلقانین براشوق کرک و عجز ایشکنه
تکیلنمک کرک اندن اوزکه چاره یقدر ای بیچاره بیت
ای دل مکو که از در افتادکی درآیی ۞ وز نه بشوخ چشمی باعشق کی برآیی ۞
بو منزلده معشوقک تمام نازی و عاشقک کمال نیازی ظاهر
اولور هر وقت که حق تعالینک الطاف نسیملری عنایت صحراسندن
روحک دماغنه ایرشور یعقوب وار دل بریانی و چشم کریانیله
تحسر ایدوب ایدرکه انی لاجد ریح یوسف لولا ان تفندون بیت
چون یوسف باغ در چمن می آید ۞ بوی زلیخا سوی من می آید ۞
یعقوب دلم نعره زنان می کوید ۞ فریاد که بوی پیرهن می آید ۞
جو ترجمه چونکه جان یوسفی سی کلستانن ایده سیران

۞ نفس زلیخاسی اکی بر مغبله قیله فغان ۞
هم بو محزون کوکل آه ایلیا یعقوب لین ۞
۞ دیه فریاد که کوکل قفقسی کلدی روان ۞
اول قدر شوق غلبه قلوب روح قلقادوشرکه کندو وارلغندن
ملول اولوب وجودندن ال یوردکندونوک هلاکنی استر
حلاج کبی فریاد ایدرکیم سویلنور بیت
اقتلونی یا ثقاتی ان فی قتلی حیاتی ۞ وحیاتی فی مماتی ومماتی فی حیاتی ۞
بو مدتده اجنده کی روح حضرت عزت اشکنده محبوس قالور فراق
اشکنجه سنده مبتلا اولور شول پروانه کبی دیوانه اولوب ایدرکه بیت
هر حیله که در تصرف عقل کوید ۞ کردیم کنون نوبت دیوانکیست ۞
بو اضطراب و عجز و انکسار ذل اچنده کندودن و کندونوک معامله
سندن نومید اولوب اول وقت یقین بلور که الطلب رد والسبیل سد
پس متحیر اولوب اندن اول وقت اندن اکا اکلر فریاد ایدوب ایدرکه
قد تحیرت فیک خذ بیدی ۞ یا دلیلا لمن تحیر فیکا ۞
جانم ازدرد تو چنین بود دوش ۞ مونسم تا روز یاربم بود دوش ۞

ناله من تا بوقت صبحدم ؛ یا غیاث المستغیثین بوزدوش ؛
دون گجه دردوکله بر خونی جانم بنم ؛ مونسم اولسدی اگر طاکه دک افغانم بنم ؛
صبح اولنجا ناله وزاری وآه ایدیجایشوم ؛ یا غیاث المستغیثین ایدی افغانم بنم ؛
چونکه اول عاشق سوخته نوک ناله وزاریسی بو عجز مقامنده حضرت
رحیمه ایرشه لاجرم بو قضیه کیم ام من یجیب المضطر اذا دعاه
در عزت پرده لرین جمال صمدیت اوکندن کتورلر و تنزه بر قع
لرین ذات احدیت وجهندن کتورب کندوی اکا عرض قلورلر
اندن هزار درلو لطیفه و نوازش قلورلر و ابدرکه بیت
برخیز بیا که خانه پرداخته ام ؛ واز بهر تو پرده بر انداخته ام ؛
چونکه جمال صمدیتوک شمع تجلی قله روح پروانه صفت پرواز
ادوب قنت قفا و احدیت شمعنوک بالکی پروانه نوک وار لغنی
محو ادرکندو صفتیله بر یه بو مقامده حقوک جمال نوری روحوک
جان اولورکه اولئك كتب في قلوبهم الايمان وايدهم بروح منه
اگر اول جان فانی اولدیسه اوش بر جان باقی در بیت
در عشق تو شادی و غم هیچ نماند ؛ با وصل تو سر ما تم هیچ نماند ؛

یک نور تجلی توام کرد چنان ؛ کز نیک و بد اندیش کمم هیچ نماند ؛
ترجمه عشقوکا اولشلی شاد و غم قلمدی هیچ ؛
هم وصالوک دوکونن کودالی یاس اولمدی هیچ ؛
بر تجلیله بنی شیله مست ایتدوکی کیم ؛
ایو دن یتلوی کوکلم دوشوب بلمدی هیچ ؛ بو منزل عالم فنا
ایشکی در وهم بقا نوک سرحد در بندن صکره روحوک تربیتی
جذبات الهیه برله اولورکه جذبة من جذبات الحق توازی عمل
الثقلين دنی فتدلی فكان قاب قوسين او ادنی فاوحی الی عبده ما اوحی
وصلی الله علی سیدنا محمد واله اجمعین الفصل التاسع فی بیان
الاحتیاج الی الشیخ فی تربیت الانسان وسلوك الطریق
یعنی طقوزنجی فصل شیخه احتیاج بیان قلور انسان تربیت ادوب
طریق سلوک ایتمکده ؛ قال الله تعالی هل اتبعك علی ان تعلمن مما
علمت رشدا وقال النبی صلی الله علیه وسلم الشیخ فی قومه كالنبی
فی امته عزیزمن بلکل که دین یولنه سیر ایتمک و عالم یقینه
ایرشمک ممکن دکلدر الا بر شیخ واسطیسله میسر اولورکه بو یولده

کامل ودهبر اولا وصاحب ولایت اولا شویله که حق تعالی دمش
در رسول دلیدر که اولیائی تحت قبائی لا یعرفهم غیری
موسی پیغامبر علیه السلام بو دکلو کمال نبوة ودرجهٔ رسالت
بله موصوف ایکن اول امرده اون ییل شعیب پیغامبر حضرتنه
خدمت ایلمشدر حق سلوک مکملی هرکز شرفنه اهل اولمازدی
وکلیم الله دولتنه ایرشمزدی وداخی کتبنا له فی الالواح سعادتنه
لایق اولمازدی واون ایکی سبط بنی اسرائیله پیشوا اولب وجمله
توریت حضرت عزتدن تلقی اتمزدی بو کمالات اکا اول خدمت
ثمره سیدر شعیبه علیه السلام اندن صکره علم لدن اوکرنمک
ایچون خضره علیه السلام متابعت دلدی که هل اتبعک علی ان تعلمن
مما علمت رشدا بو جمله‌یله کورکیم انوک الف بی تختسنده بنی
ویردی که بو یدیکه انک لن تستطیع معی صبرا یعنی یا موسی سن
بنم ایله بیلداش اولب صبر ادامزسین شویله که بیت
سوزی که دروهنار جان تر بانست ۰ چه جای دهل دنان بی سامانست
مغبون ومغرور اولکشی که بو وصال کعبه‌سی بر تیسین شویله صنور که

قدم

130 قدم بشری سیر ایله دلیل سوز وقلاوز سوز ایری بیله ومنزله یتشا
هیهات هیهات لما توعدون اکرچه اول هدایت بولمقدر کمسه
پیغامبره وشیخه محتاج دکلدر زیرا که اول طلب تخم درکه
حق تعالی آنی کوکل لوحه کندوسی اکمشدر هیچ بر کیمسه اکمز
کورمزمیسن خواجه علیه السلام نجاکه دورشدی تا بو تخمی
ابو طالبک کوکلنه اکا کندو خواهشیله اکمدی بلکه خطاب
ایرشدی که انک لا تهدی من احببت ولکن الله یهدی من یشاء
باختیار کسی از تو جدا نتواند شد ۰ زیرا که جدایی از تو نتوان کس بخود داده
اما بو دکلو وار که اول تخم هر قنده که اکلدی انوک پرورشنده
پیغامبره یا خود شیخه محتاج اولندی تا که بیوردی وانک لتهدی
الی صراط مستقیم امدی شویله بلکل کیم مرید سالک احتیاج
شیخ واصله نیچه وجوه بوله در اول وجه اولدر که ظاهر یول
صورتن کعبه‌سنه دلیلسز هیچ وارمز بو کله کیم یول کورمک
ممکن وهم قدم ظاهر وهم ابا قلعی معین انکه حقیقت یولدر
یوز بیک یکرم درت بیک ارتق اکسوک پیغامبرلر اول یولده

قدم اوروب سیر ایتدیلر هیچ بر نوک قدم نشانی بلورمز بیت

مردان رهش بهمت دیده روند ، زان دردره عشق هیچ اثر پیدا نیست ،

و فتحیکه حال بیله اولسه سالک مبتدی خود بو یولی نه کوره

بلسون یا نه قدمله سیر ایده بلسون اول امرده جمله انسان ظالم الملق

و جاهل لق دروازه سندن طشره کتوردیلر تا کیم هیچ کمسنه

کندودن بو یولک معرفتنی دعوی قلمیالر اولک جمله کائنات

بلکسی دنکا دیدیلر کیم ما کنت تدری ما الکتاب ولا الایمان ولکن

جعلناه نورا نهدی به من نشاء پس بیله اولسه یقین اولورکه بو نوک

کبی یا انسز بیابان دلیل سوز و قلاوز سوز قطع ایتمک ممکن

اولمیه ایکنجی وجه بودرکه تا که صورت بو لنه اغول‌لر و حرامیلر

اکثر درشیله کیم کمسه نشان سوز و قلاوز سوز بولی بو دیو بلماز

پس حقیقت بولکه دنیا نرکلریله بزنمشدرکه زین للناس حب

الشهوات من النساء والبنین و داخ نفس و هوا بو یولک حرامیلری در

قومانلرکیم کیشی منزله الا تاکه بر صاحب ولایت اکا دلیل و رهبر

اولمیجه اوچنجی وجه بودرکیم یولده آفتلر و شبهه‌لر دشوار عقبه‌لر

بی حسابدر فلاسفه حکماء چونکه دلیلسز بو یوله قدم بصدیلر

لاجرم هلاک اولدیلر دین و ایمان بیله ویردیلر نجه‌لین اهل اباحت

و اهل هوا و بدعت بو جمله انلردرکه شیخ سوز و کندو لرولک

نکولری برله بو یوله شروع ایتدیلر و بو عقبه‌لردن کچمدیلر پس

هر بری بر آفته و بر شبهه‌یه کرفتار اولدیلر یولدن صاپوب

هلاک اولدیلر بیت نوجون کودی وابن راهبست همچون موی

مرو زنهار بر تقلید بر تخمین عمیا ، پس اول صاحب سعادتلر

که مشایخ کمل ولایتنوک پناهنده سیر سلوک ایتدیلر جمله آفتنوک

و شبهه‌لرک اوجنه ایرشدیلر و هر برینوک حقیقتنه مطلع اولدیلر

و هم انلره معلوم اولدی که هر طائفه اهل هوادن و غیریندن

قنقی ارادن و قنقی سر جهدن جهنمه بر قدیلر لاجرم اول صاحب

دولتلرکه صاحب ولایت پناهنوک دولتنده اول ارادن سلامت

برله نجات بولدیلر و هم منزله ایرشدیلر دردنجی وجه بودرکه

بو یوله سیر ایدن کیشلره انواع دردلو بلالر و تجربه‌لر واقع

اولور زیرا که باشدن باشا بو یول فترات برله طوبطولودر پس بر

شیخ کرک کیم صاحب تصرف اولا تا کیم تصرف ولایت برله اگر
مریده فترت ظاهر اولسه اندن آن قدر تره اکلین انوک طلبنه
وصدق ارادتنه حرارت باغشلیا و لطیف حیله لر برله انوک
قبضنی و ملالتنی و طبیعت سستلوغنی اندن زایل قله و داعی
محرک و مشوق عبادات و اشارات برله انوک باطننده شوق و
جد اجتهاد داعیسنی اظهار ایلیا که وذکر فان الذکری تنفع
المؤمنین لشیخ وجه بودرکیم بو یوله سیر ادن کشیه مرضلر
و علتلر عارض اولور وقت اولورکه فاسد ماده لر غلبه ایدر
پس انوک سببیله طلبنده و سیرنده تغیر اولور و فترت واقع اولور
و سلوکدن قلور لاجرم بر طبیب حاذق گرک درکیم اکا معالجه
قله اول امراض دفع ایدوب اخلاط تسکین ایده علی الخصوص اول امرده
مریده بو آفتلر حاصل اولور اگر آن طبیب القلوب ادویه صالحه
برله زایل قلمیاجق اولرسا سلوک استطاعت ممکن اولماز اول
سالکلر کبی اولورکیم هر بری بر مقامده قالمشلردر و هر بری
بر درلو آفت برله معلوم اولمشلردر العیاذ بالله بو علتلر آخر وقتده

ایمانه خلل اولشدردر اگر تیمار اولمازسه النبی وجه بودرکیم
سالک بو یولده بعضی بو مقامه یتشرکه انوک روح بو بشریت
کسوتندن و آب گل خلقتندن عریان قلور اندن صکره بر نوع
حقوک صفات آثارندن اکا ایشر پس انوک اول باطل بشریت شوک
نشانلرن بی نشان قلورکه قل جاء الحق و زهق الباطل معنسی
ظاهر و آشکاره اولور بو مقامده چونکه کوکلی آینسی صفا
بولمشدی لاجرم تجلی روح حاصل اولور پس انا الحق و سبحانی ذوقی
کندوده ظاهر اولمغا بشلر اندن سالک مغرور اولب شویله صنور
که کمال بولب مقصد حقیقته ایرشدی و انوک عقلی فهم و ادراک
ایدمزکیم البته انبیادن و اولیادن بر کسی بو مقامدن یقاروق
گتمش اولا و بو ممکن دگلدر بو اعتقاد ایلدامدی بنوک
کبی ورطه ده اگر تصرفات ولایت شیخ که حق لطفنوک صورت
در بوگا دستگیر اولب مدد ایتمیجک اولورسه نعوذ بالله قورقودر
که ایمان زایل اوله وهم حلول و اتحاد آفتی بو مقامده یول بولور
پس شیخ کامل کیم واقعه دن خبردار اوله ضروری گرک درتا کیم

ولایت تصرفیله اکا بو غروردن عبوردیر و بو مهلکه‌دن مخلصیه
یتشدوره پس آنوڭ اول آفتنی و اول مقامنی بیان ایدی ویره و
اندن یڭادو مقامات انوڭ نظرینه کتوره آنی اول مقاملره
مشتاق ایلیه تاکه مرید سرجه‌دن خلاص بولا و اکلین بولین
یوله دوشوب سلوکه قدم بصه و اکر بویله اولمز ایسه بو
اشکده شبله بغلنه که هیچ وجهله خلاص بولمیا یدنجی وجه بودر
که سالك سیر اچنده غیب عالمندن کوردوکی نسنه‌لر یوز کستورر
پس واقعه‌لر یولی آچلوب آن قرشولق شیله کیم انوڭ هر بری
غیبدن اشارتدر مریدوڭ اول قتلقنه اکسو کلکنه و هم دلالت
قلور آنوڭ سیرینه و فترتنه و دمنده اولوب کوڭلنوڭ صفا و کدورتنه
و هم نفسنوڭ صفات حمیده‌سنی و ذمیمه‌سنی بلمکا و هم دنیا و آخرت
حجابلرینه و احوال شیطانیوڭ و نفسانیوڭ و رحمانیوڭ معرفتنه
علامتدر و داخی نیجه وقایع وارددر که حد و حصره کلمز مبتدی
خود اول امرده بنلروڭ هیچ برین بلماز زیرا کیم غیب دیلدر غیب
دلینی کرو اهلی بلور پس بر شیخ کرك کیم اول مؤید اوله تأیید

الهی برله و عالم اولا تأویلات غیبی علمنی تاکه یوسف پیغامبر
علیه السلام بیوردی که رب قد آتیتنی من الملك وعلمتنی من
تأویل الاحادیث پس اول داخی بو صفتله موصوف اولا تاکه مریدوڭ
واقعه‌لرین کشف ایدوب احوالن بیان ایلیه و اکا غیب دلنی اکل
آکل تعلیم ایلیه و انوڭ معلمی و ترجمانی اول اولا و اکر بو رسمه
اولمازسه مرید اول ارشادلردن محروم قلور و اول معارفدن
محظوظ اولب نصیب بولماز و داخی ترقی ایلمك اکا ممکن اولماز
و معرفت مقامات هرکز حاصل اولمز سکزنجی وجه بودر که هر سالك
که سیری کندو قدم قوتیله قله و کندونوڭ مقدارنجه ایلیا
کرك کیم نیجه یلدرده قطع ایلیا بو یول مقاماتندن بر مقاموك
مسافتنی زیرا که مبتدی نوڭ بو روشی شول ضعیف ترنجه سیرندن
دخی کمدر تاکه کلدی بیت هر مورنجا قطع کند این راه را
کین ره نه بپای هر کسی یافته اند و مقاملردن بعضی واردر که
بو یولده اندن کچمك سیرله و سیران برله ممکن اولماز بلك
طیران برله اولور مبتدی خود اچمکا طاقت کتورمز زیرا که

اول يورده مثالنده در هنوز قوشلق مقامنه ايرشمدي تا كه اوچا
بلمدي قوشلق مقامنه ايرشن شيخ در چونكه مريد كندوي شيخ
ولايتنوك پر بال آلتنده دوتوب تسليم اولا پس اول اياق مسافتلر
كه اوزون عمرلرده كندونوك تدميله آن اليمازدي پس شيخوك
تربيت بركاتنده آن اوچوب كچا اما شيخ الوقت نجم الملة والحق و
الدين مؤلف مرصاد رحمة الله عليه شويله حكايت ايدركيم بن
ضعيف خوارزم شهرنده بر سالك كوردوم آدي شيخ ابو بكر ديبي
خراسانده جام ولايتندن ايدي حق تعالينوك مجذوب قوللرندن ايدي
بر معين شيخ دكلدي اما حق تعالينوك جذبات تصرفيله عالي مقام
لره يتشب نيجا عقبلردن كچمش ايدي و خيلي مسافتلر قطع ايتمشدي بر
كون بن ضعيفله مقامات دن بر مقاموك بياننده سوز سويلردي سوز اچنده
ايدرد اندن كه قرق بيش يلدر كه سير ايتمشم تا كيم بو مقامه
يتشدوم پس بو مقاموك دشوارلغندن اكي ييل قرنومدن قان كتدي
اي نيجه تاندر بو تدوم و جانلر ايتدوم صورت و معني يوزندن تا كه
حق تعالى بني بو مقامدن كچوردي اندن بو خبري بن ضعيف حكايت

ايلدوم كندو شيخمه كه سلطان طريقت و برهان حقيقت شيخ وقت
شيخ مجد الدين بغداديدر رضي الله عنه اندن صكره مبارك
لفظيله بيله بيوردي كه هركز كمسنه مشايخوك قدريني و
قيمتني بلماز و انلروك حقيني ادا ايدامز بزوم مريدلرومزدن
واردر كه اكي يلده بو يولك سلوكيني مبداء طريقتدن تا نهايت
حقيقته دكين تمام ايلدلر پس اول وقت كه بو مقامه يتشدلر بر كونده
ياخود اكي كونده انلري بو مقامدن كچوردك انوك بكي عزيزكم
قرق بيش يل مجاهده و رياضت قلمش اولا اندن صكره دونه اكي يل
بو مقامده اكلنه بو دنكلو زحمت و شدت چكا پس امدي مشايخوك
قدرين و قيمتين كرو كندولر بلورلر بو درده اغرما بن نه بلسون
كلدوك امدي **طقوزنجي** وجه بو دركيم مريد بو يولده سير سلوك ايتكي
ذكر قوتيله و انوك سبب برله ادا بلور پس تلقين سز سلوك ممكن
دكلدر زيرا كيم اول ذكر كيم كندودن ايده مشايخ تلقين
بيله اولميا فايده ورب مقصود حاصل اولمز لاجرم اكا مشايخ ذكر
تلقين ايتمك كركدر تا كه فايده بوله مقصوده ايرشه امدي تلقين

ذكر شرح گلسادن كندو مقامنده ان شاء الله تعالى اونبجى
وجه بودر كيم صورت پادشاهلر حضرتنوك اكر بر كشى دلسا
كه بر درجه ده بر مرتبه بولايا بر ولايتنوك منصبنى الا اكرچه انوك
استحقاقنى ياخود اكا لايق خدمت اولمسا تا كه كندوسى
پادشاه حضرتندن آنى حاصل قلمه غايت مشكل اولور اما اگر
پادشاه قتنده مقربلردن بربنوك پناهنه التجا اولسه و كندوسى
اكا نسبت ايلسه پس اول مقرب كه مقبولدر پادشاه حضورنده
آنى پادشاهه عرضه قلور پادشاه اول شخصوك عدم استحقاقنه
وخدمت اكسوكلكنه بقماز وليكن اول مقرب كه بو اكا
وسيله اولدى انوك حقوق سابقسنه و كندونوك حضرتنده
كى مرتبسنه و منزلتنه نظر ايدر لاجرم اول مقربنوك قوللغى رد
ايتماز بلكه آنوك دلكنى بر نه كتوروب مقصودن حاصل ايدر
اكر اولكشى پادشاهدن كندوسى طلب قلسايدى هركز
النه كيرجك دكلدى امدى صورت پادشاهنوك تعدسى بيله
اوليجاق اولكيم پادشاه حقدر انوك حضرتنده اول مقرب قوللر

كيم واردر اكر اندن دلسلر بو عالمى زير و زبر قيل دير حال
اندروك ديلكنى روا قليدى تا كه بيوردر رب اشعث اغبر
ذى طمرين لا يوبه لو اقسم على الله لابره اول درگاهوك باشى آچوق
يالين اياق قوللرينوك مقام بو اولجاق وار قياس ايله انده كيم
دنبوك بكلرى و عالم يقينوك سرورلرى اوله كور كيم انلروك
اول حضرته نه درسه نازلرى و نه درلو مقاملرى اولا شوله كيم
عقل آنى ادراك ادوب دليله تقرير اولميا تا كه بيورر اعددت
لعبادى الصالحين ما لا عين رأت ولا اذن سمعت ولا خطر على قلب بشر
بوندن اوزكه وجوه داخى واردر بو بابده اما بز بنده بو قدر
اكتفا و اختصار ايلدوك تا كه تطويل و اطناب اولب ملالت
حاصل اولميه وصلى الله على خير خلقه محمد واله وصحبه اجمعين

الفصل العاشر في مقام الشيخية وشرايطها وصفاتها

يعنى اونبجى فصل شيخلق مقامنى و انوك شرايطنى و صفاتن بيان
قلور قال الله تعالى فوجدا عبدا من عبادنا آتيناه رحمة من عندنا و
علمناه من لدنا علما وقال النبى صلى الله عليه وسلم لا تزال طائفة من امتى قائمين

على الحق لا يضرهم من خذلهم عزيزمن بلكل كه حق تعالى خضر
پيغامبره عليه السلام شيخلق مقامنى و مقتدالق مرتبه سنى اثبات ايلدى
و موسى پيغمبره عليه السلام مريدلكى و علم لدن اوكرنمكى
ويردى بو دليل برله كيم بيوردى عبدا من عبادنا آتيناه رحمة
من عندنا و علمناه من لدنا علما پس خضر پيغامبره عليه
السلام بو آيتده بيش مرتبه اثبات ايلدى اول خاص عبديت اثبات
ايلدى كه عبدا ددى ايكنجى حقايقى قبول ايتمك استحقاقنى واسطهسز
حق تعالى ويرمسندن اثبات ايلدى كه آتيناه ددى اوچنجى رحمت
خاص بلمقلق خاصيتنى خصوصيتنى اثبات ايلدى عنديت مقامندن
كه من عندنا ددى دردنجى علوم اوكرنمك شرفنى اثبات ايلدى
واسطهسزكم وعلمناه ددى بشنجى علم لدن بلمقلق دولتنى اثبات
ايلدى حضرتدن كه من لدنا ددى بس كندوزكم شيخلغه
اهل اولمقلغوك بنيادى بنوك اوزرنه در پس شيخ كرك در كيم
بو خصلتلر برله صفتلنه و داخى بوندن غيرى خصلتلر كه كلسه در
هم انوكله داخى موصوف اولا كه شيخ اولب مقتدا اولمقلغه لايق

اولا امدى شويله بلكل كه اول عبديت مقامدر پس مادام كه
قول سواى حق تعالى تعلقى باغندن آزاد اولميا اول عبديت
اختصاصنه كه عبدا من عبادنا قوللندن اكلنور هركز آن
بلميا و داخى شويله درکه مادام كه قول كندونوك سعادت و شقاو
غمندن اولا اول هنوز آزاد اولمامش اولور وهم دمشلردركه
هرچه دربند آنى بندهء آنى يعنى نوك باغنده ايسك انوك قولسن
پس هنوز اسيرلك زندانندن خلاص بولمامشسن و آزادلق صحرا
سنه چقمايوب دورسن وهم دمشلردركه والمكاتب عبد ما بقي
عليه درهم يعنى بهاسنه كسلمش كشى مادامكه انوك بهاسندن
انوك اوزرنده براقچه قله اول هنوز آزاد دكلدر ايكنجى حقايق قبول
ايتمكدر حضرت عزتدن ويرمسندن واسطهسز امدى اول نسنه ميسر اولمان
تا كه برك زدن آزاد اولمينجه بو بشريت وروحانيت صفاتنوك
حجابلرندن زيرا هر نسنه كيم حجاب اردندن اولور واسطهله اولور
اكرچه بعضى كشيه شويله كورنور ساكه واسطهسز در بو تنا كه
موسى پيغامبر عليه السلام واسطهسز حق كلامن اشتمكلك حاصل اولمشدى

اما حقیقتده واسطه‌سز دکلدی زیرا اوقات اولردی که شجره
واسطه اولوردی که من الشجرة ان یا موسی انی انا الله رب العالمین
وکاه اولوردی که صوت ندا واسطه اولوردی که نودی من
شاطئ الوادی الایمن امدی کلام حق خود منزه‌در صوت ندادن
اما موسی علیه السلام حرف وصوت ندا واسطه‌سیله اشید بلوردی
اکر واسطه‌سز اشید بلورمسایدی حق تعالی آن خضر پیغامبره
صحبتنه حواله قلمایدی تا که انک لن تستطیع معی صبرا مصقالی
بوله انوک اول بشریتی صفتلری بر له کیم زنکنوک بقیسنی موسی
علیه السلام آینه‌سندن تناسلیندی وهم خواجه‌نوک علیه السلام
اول نبوتنده جونکه رفع حجاب کماله ایرمشدی پس حق تعالی
نوک وحی اکا واسطه‌سیله اولوردی تا که بیوردی نزل به الروح
الامین علی قلبک اما معراج کیجه‌سی جونکه پرده حقیقی کوتردی
پس واسطه دخی قلمدی فاوحی الی عبده ما اوحی تشریفیله مشرف
ومکرم اولدی اوجنجی رحمت خاص بولمقلقدر عندیت مقامندن
امدی بونسنه خاص الخاصه اولور اوزکیه اولماز زیرا که حق تعالینوک

رحمت صفاتندن نصیب بولن اوج طایفه‌در بری عوام وبری خواص
وبری خاص الخاص امدی عوامله خواص رحمتی واسطه برله بلورلر
اما خاص الخاص واسطه‌سز بولور زیرا که عوامک نصیب رحمانیت
صفتندندر امدی اول صفت مردودده مقبولده بولنور اندن اوتوری
که محبت وشفقت عیاللری اوزره کافرک وهم مسلمانوک واردر
پس بو رحمت کیم بنلرده واردر اول رحمت صفاتنوک نتیجه‌سیدر
ده بو رحمتوک اثرندن دکلمیدر که بر اجوم صوجهانده حق تعالی
کافره ویرمیشیدی زیرا که دشمندر پس اندن اولدغندن اوترو بو
جمیعسنده بلونوردی وهم اول بیوردی که سبقت رحمتی علی غضبی
دیو اول هم بو یوزدن ایدی وهم کرو بندن دمشلردر که یا رحمان
الدنیا یعنی دنیاده رحمتی عامدر دکلی مخلوقاته خاصدر کلدر
شیله کیم بعضیه اولب بعضیه اولمز دکل وخواصوک نصیبی رحیم
صفتندندر تا کیم انبیا دعوتن قبول ایتمک واسطه‌سیله وانلره
متابعت ایتمک برکاتنده هشت بهشت نعمتلرین بلورلر آخرتده تا که
بیوردی نبئ عبادی انی انا الغفور الرحیم پس رحیم صفاتنوک نتیجه‌سندن

اولدی بو نعمتلری بولمقلق وهم بندن اونوددیلر که یا رحیم الآخرة
اندن صکره خاص الخاص نصیبی ارحم الراحمین صفتندندر واسطه
سز نتا که انبیایه حاصل اولدی شویله کیم ایوب پیغامبر بیوردی
علیه السلام انی مسنی الضر وانت ارحم الراحمین وهم موسی پیغمبر
علیه السلام بیوردی که وادخلنا فی رحمتك وانت ارحم الراحمین
امدی بو آیتلر اشارتدر حق تعالینوك بی واسطه رحمتنه عندیت
مقامندن که رحمة من عندنا آکا اشارتدر واول امدی تجلی صفات
الوهیت آثارندندر وبشریت نشانلری محو اولب اخلاق ربوبیت
بریله صفتلنمقدر دردنج علوم املك لكدر واسطسز حق حضرتندن
اول داخی اول وقت میسر اولور که کوکل لوحی پاك اولا
اول نقشلردن که روحله وعقلله وسمعله وحسله حاصل اولور
پس مادام که بو انواع علوم کوکل لوحی اوزرنده ثابت اولا
اول وقت کوکل هرکز علوم قبول ایدامز واسطسز حضرتدن
کورمزمیسن که موسی پیغامبره علیه السلام توریت علمی حاصل
اولمشدی حضرتدن لیکن الواح واسطه سیله ایدی که وکتبنا له

فی الالواح پس خضر صحبتنوك بر فایده سی بو ایدی که آنوك کوکلی
حق تعالی کتابتنه استعداد بولیدی والواح زحمتی آرادن
کتورلیدی امدی بو مقام خواجه نوك خاص منصبیدر که بیورمشدر
الرحمن علم القرآن بشنج علم لدن اکرنمکدر واسطسز حق حضرتندن
اکرچه اندن غیری علوم داخی حضرتدن واسطسز اولیلور
نتا که داود پیغامبر حقنده بیوردی وعلمناه صنعة لبوس لکم
پس زره دوزمك صنعتی اکرچه حضرتدن واسطسز اولدی لیکن
علم لدن دکلدی زیرا کیم علم لدن حق تعالینوك ذات وصفات
بلمکدر واسطسز امدی اول حق تعلیم بریله اولور نتا که خواجه
علیه السلام بیوردی عرفت ربی بربی اما بو علم بولمقلق انوکله
حاصل اولور که شخص کندو وجودندن الکین طوغه نتا که بو
طغماق بریله کندو لدونندن حق لدوننه ایرشه یعنی کندو
وارلغندن حق وارلغنه ایرشه اندن صکره بو علم آکا حاصل
اولور نتا که خواجه علیه السلام بیوردی که وانك لتلقی القرآن
من لدن حکیم علیم وهم عیسی پیغامبر علیه السلام بیوردی که

لن يلج ملكوت السموات والارض من يولد مرتين صدق
يعني برلر و كوكلر ملكوتنه و آنوك اسرارنه مطلع اولمادي اول
كشي كيم الكي كرت طغمدي امدي اول طغماق بو شكله دركه
جون مريد صادق اول امرده والذين جاهدوا قضيجه قدم من طلب
يولنا قوسا و عنايت جذبلرينوك كمنديله يوزين نفسنه خوش
كلودن نسنلردن دندورسا و حضرت عزته توجه ايليسا لاجرم لنهدينهم
سبلنا سنتنجا اول وقت حق تعالى عنايتيله بر شيخ كامله كم
واصل اولا انوك جمالني مريدوك كوكلي آينسندن عرضه قلور
شيله كيم اول سالك اولا مجذوب اولميا زيرا كه مجذوبلر شيخلغا
يرمزلر اكرچه سالك هم مجذوب اولى اما مجذوب سالك اوزكه
درجونكه مريد صادق شيخوك جمالني كوكلي آينسندن مشاهده
قلسه درحال انوك جمالنه عاشق اولب بي قرار اولور سعادتوك
خودسرمايسي بو عاشقلقدر زيرا مريد مادامكه شيخوك ولايت
جمالنه عاشق اولميا كندونوك تصرف ارادتندن و اختياري
بندندن آزاد اولمز شيخوك ارادت تصرفنه تسليم اولمز پس مريد

انوكجون ديدلر كه شيخوك مرادنه مريد اولا و كندو مرادنه اولميا
اي دل كوت رضاي دلبر بايد ٭ آن بايد وكرد و كفت كو فرمايد ٭
كر كويد خون كري مكو از جه سبب ٭ ور كويد جان بده مكو جون شايد ٭
ترجمه اي كوكل استرسك دلبر موك رضاسي ٭
٭ هرنه ديديسه قبول ايت كوتري كور بلاسي ٭
كر ديديسه كه قان اغله ديمياسن نجون ٭ حكم اديديسه باش كا ديمياسن خطا سني ٭
بو حالده مريدجونكه شيخوك ولايت تصرفنه قابليت كسب ايلدي
پس شول يرده كبي اولدي لاجرم شيخ آن كندونوك بر و بال
تصرف التنده دوتر تربيت ودماجون اكا زيرا مريدجونكه يرده
صفاتنده اولدي پس كندو بشريت يرده لغنده بغلنوب اول
توشلق مرتبسندن كه عبديت خاص اندن عبارتدر كرو قلدي
اكا ايرشمدي وقتيكه توفيق رفيق اولب كندوي تسليم اداجك
اولورسه شيخوك ولايت تصرفنه ناچاري شيخ كندونوك عالي
همتني اكه صرف ايليوب انوك حالني مراقب اولور تا كه
تدريجله قتوك تصرف يرده ظاهر اولور كندونوك يرده لغي

وجودندن تغییر بولور اندن وجودن تشلق وجودنه مبدل قلور
انجلین شیخوك همتی كیمیاسنوك تصرف مریدوك عمرده صفت وجودندن
تأثیر ادوب آنی تبدیل ایدر تشلق وجودنه كه عبدیت خاصدر لیكن
صورت قشی عمرده نوك قاب بولندن بودیبو عالم ظاهره چقارورلر
لر زیرا كه آنی دنیادن اتروبادندلر اما معنی قوشی ایچ بولدن
عالم ملكوت دریجسندن طشره چقارورلر زیرا آنی اول عالمدن اترو
برمشلردر وچونكه صورت قشی عالم دنیاده ظاهر و اول قوش
كه عمرده ده تعبیه اولنمشدر اول عمرده ملكوتنده مستور ایدی
یعنی كه آنوك باطننده كزلو ایدی پس اول قوش تصرفیله
عمرده نوك ملكوتندن صورت دنیایه كلدی بو مقامده شیخ ولایتنوك
قوش عالم دنیاده ظاهر اولمازدی زیرا كه شیخ اول صورت سبب
دكلدركه خلایق آنی كورور پس شیخ حقیقی اول معنیدركه
عبدیت مقامنده اولور وهم مقعد صدقده حقوك عنایت قبلرنوك
الننده مكاندتمشدركه اولیائی تحت قبائی لا یعرفهم غیری
مردان رهش زنده بجانی دگرند ° مرغان هوایش ز آشیانی دگرند

١٤٥

منكر تو بدین چشم بدیشان كایشان ° بیرون ز دو كون و ز جهانی دگرند
ترجمه ° دیرلكی جان ایدنوك برجاندن دخی دردر
° عشق هواسی قوشی بر اوزكه مكاندن دخی دردر
سن بو كوزیله نظر قلمه اولاره كیم اولار °
دو جهاندن اوتا بر اوزكه جهاندن دخی دردر °
پس مرید وجودنوك قوشی كه بشریت یواسنده عمرداسنوك
ملكوتنده كزلو ایدی شیخ همتنوك تصرف آنی هم ملكوت دریچه...
سندن هویت هواسنوك صحراسنه كتوردر و داخ ولایت صلبندن
و ارادت رحمندن عبدیت مقامنده فی مقعد صدق عند ملیك مقتدر
آنی طغورور اگر انسانیت عمرداسی شمدی یادكن اولدیسه دنیده
امدن كرو عبدیت خاص قوشی اولدی حضرتده خواجه علیه السلام
مادامكه انسانیت عمرداسیدی كیم عبدالله قوشی آنی وجوده كترمش
ایدی احمد ایدی كه ومبشرا یاتی من بعدی اسمه احمد
چونكه عمرده وجوده كلدی وجبرائیلوك علیه السلام پر و بال
تصرف الننده نبوت پرورش بولدی آدی محمد اولدی كه

وَمَا مُحَمَّدٌ اِلَّا رَسُولٌ وجونکه یمردن کماله ایرشدی و
تمام یمرده لقدن قوشلغا اولشدی اندن قاب قوسین مقامنه
قنت قاقوب پرواز قلمغا بشلیجاق آدی عبد اولدی که سُبْحَانَ الَّذِي
اَسْرٰى بِعَبْدِهِ تا بلسین که قوشلق عبدیت خاص مقامدر با
آن که هر قوشن بو مقامده قوشلق مرتبسنه اکرچه ایرشمش اولا
بویله صنماکیم شیخلغا یربه تیناکیم صورت قوشلغی کلیم واردر
هر برینوک الندن کلمانکه یمر دلیو بله واول قوش یمرده
چقادو بیلورکه هر برینوک الندن کندو وجودنده تصرف کماله
ایرشدکدن صکره برقچ کون کندوی خروسوک تصرف الندن
دونه وتسلیم دادن اکا وین تاکیم خروسوک تصرف انده کماله
ایرشه اندن یمرده وجوده کله اول وقت که یمرده تمام ظاهر
اولا آن یمرده اوزدندن یغارلر داخی یمردا انوک الندن بیله
قودرلر تربیت بولماغچون پس بو وقت بویله اولسه انوک تصرف
یمردالرده مسلم اولور هم مقصود حاصل اولور امدی بتجلین
قیاس ایله مرید صادق داخی جونکه شیخوک ولایتنه تسلیم کالده

وین وکندو وجودی یمردا اسندن خلاص بولا پس ایکلین اول
قوشلغی مقامنده کرک احکام قضا وقدر تصرفاتنه تسلیم
اولا پس نیجه مدت بو احکاموک یوکنی جان ادقسی اوزرنده
چکا وکندونوک قوشلغی وارلغین حکمت قدیم تصرفاتنه
بذل ایلیا و وجودن احکام ازلی بولنده فدا قله جونکه بو
طریق اوزره کندوی تسلیم ایده تصرفات حقه لاجرم معانی
واسرار وحقایق علوم لدنی یمردالری انده وجوده کلمکه بشلر
صدف کبی اول اسرار انجولاریله حامله اولا اندن اول انجو
لروک نطق نظری دریجسندن برقبه اول طالب صادقلروک وجود
لرین اول قابل یمردالرکبی بو کلماتوک تصرف الننه اولا پس
انلره بو حدیثوک تصرفیله پروردش وین جونکه انوک مدت تمام
اولا وهم تصرفنوک تاثیری یمردالرده ظاهر اولا لاجرم اول
وقت حق اشارتیله وهم شیخ اشارتیله که حق اشارتنوک صورتیدر
آنی شیخلق مقامنده نصب ایدرلر واول مریدلروک وجودلری
یمردالرین تربیت اتمکا اجازت ویررلر والسلام امدی بو

جمله سیله شیخلق مقاملرینک شرح حدی وحصره کلمامز اما بو قدر وار
کیم بو ارکانله یکرمی صفت داخی انده موجود اولمق کرک
بر وجه کمال شیله کیم اکر بر صفت اول یکرمی صفتدن
اکسوک اولورسا نقصان اولور واول نقصان مقداری شیخلق
اوتاسنده خلل ظاهر اولور امدی اول یکرمی صفاتک اول
کیسی خوب اعتقاددر کرک کیم اهل سنت جماعت اعتقادیله
برنمش اوله بدعتله ملوث اولمیا تاکه مریدی بدعته برقمیا
که اهل بدعتک مشغلات سبب نجات دکلدر ایکنج علمدر
کرک که حاجت ضروری قدر علم شریعتدن خبردار اولا تا
که اکر بر مسئلهٔ ضروریه اولسه یاخود مریده محتاج اولسه
انوک حقندن کله بیله اوچنج عقلدر کرک کیم عقل دینی بیله
وهم عقل معاش دنیاوی کمالده اولا تا مرید تربیت اتمکده
شیخلق شرایطنه التزام تام واهتمام تمام کوستره بیله دردنج
سخاوتدر کرک کیم جومرد اولا مرید محتاج اولدوغی نسنیه
اقدام ایلیه شیله کیم مریدی یمکدن و کیمکدن بقدر ضروری

فارغ قله کوکلندن تشویش کیده تا بالکلیه مرید دین ایشنه مشغول
اولا بشنج شجاعتدر کرک کیم بویوکلو و بهادر اولا تاکه
خلقوک ملامتندن و انلروک فتنه سندن قورقوب تشویش یمیه و
مریدی هرکشنوک طعنیله رد اتمیا و بیخبر کشیلروک ملامتیله
یوزینی بو ایشدن چویرمیه وحاسدلروک ومعاندلروک سوزیله
عمل اتمیه آلتنج عفتدر یعنی کرک کیم پاک دامن اولا نفسنده
شهوت غالب اولمیا معتدل اولا وهم لطیفه بیله اولمیا عورتلره
وامردلره التفات اتمیا تاکیم مرید تهمت ایدوب شکه وشبهیه
دوشمیا وارادتنده فساد ظاهر اولمیا کیم مبتدینوک قوتی کم
اولور سهل نسنیله ارادتنه خلل ایرشر یدنجی علو همتدر یعنی
کرک کیم همتی عالی اولا واهل دنیایه التفات اتمیا الا ضرورت
مقداری التفات ایلیه کشنوک شول مستراحه وارمقی کبی میلی
اولا ارتق دکل وهم طمعی مریدوک مالندن کسه تاکیم
مرید اعتراض اتمیا کیم مریده هیچ آفت وهیچ فتنه اعتراضدن
اولو یقدر و اکربی قصد ارادت حق تعالی دنیای ایاغنه کتورجک

اولورسلوك كندو سعي ايتمدين آني حق يولنه صرف ايليا مستحقلره
بخش ايليه بي منت وهيچ وجهله جميع مالده سعي ايدوب كوي وجنت
لكده دوشميا كه كروانوك محبت كوكلده بيرايلوتدريجيله
كه حب الدنيا رأس كل خطيئة سكزنج شفقت دردكرك دركيم مريد
اوزرنده شفقتلو اولا وآني تدريجيله ايش اوزره حريص قيله واول
كتوردمدوكي يكي اوتميا وآني رفق ومدارايله ايشه دوته جونكه
مريده قبض يتشه ولايت تصرفيله انوك قبضني كدروب اكا بسط
بغشليا واكر بسط زياده اولسه مريده پس مقدار قبض اكا ويره
اندن بسطي اله متصل مريدوك ديني ودنياسي احوالندن غايب
اولميا تاكه هرنه علة اكا مدد ايليه طقزنج حلم دركرك كيم
حليم اولا يولجيلري اولا هرحركتنده تيز غضبه كلميا وهم مريدي
انجتميا مكركه تاديب ضرورت مقداري اولا تاكه مريد
اوركميا وارادتدن غيري طشره بحرميا اونج عفو دركرك
كيم صوجدن كجي اولا ونصيحت بوله مريده معالجه قله شيله كيم
مناسب دوشا اون برنج حسن خلق دركرك كيم خوي خوب اولا

تاكه

تاكه مريد اندن خوش خلقلر اوكرانه كيم مريدوك نهادي
شيخوك افعالنه واخلاقنه واحوالنه آينه دشمش دروهم دمثلر
دركه مشايخوك ولايت جمالني مريدلروك اخلاق آينه سنده
مشاهده قلمق اولور اون ايكنج ايثار دركرك كيم انده بذل و
ايثار اولا تاكيم مريد مصالحني كندو مصالحي اوزره ترجيح
ايدوب اختيار ايليه وكندونوك حظني ونصيبني بغشليا كه
ويؤثرون على انفسهم ولو كان بهم خصاصة اون اوجنج
كرم دركرك كيم انده مرتبه ولايت كرم اولاكم مريده
ولايت بغشليوبله شيخ احمد غزالي رحمة الله عليه بيوردكه
ايشان خداي بخش مي باشند يعني انلروك عطاسي وبخششي حق
عطاسي كبي اولور بي منت وبي غرض ويرورلر اون دردنج
توكل دركرك كيم انده قوت توكل كمالده اولا تاكيم
مريدلروك رزقلري سببيله دلتنك اولميالر ومريد اسباب معيشت
دن خوف ايلميه اكر بر اولسه ياخود بيك شيله بلالركه هر
كلسه كه آنوك قاتنه كلور رزقيله وبركاتيله بله كلورلر اون بشنج تسليم دردر

كرك كيم كندوي غيبه تسليم ايليه شيله اولا كه حق تعالى
هر كيمه كه دلسه انوك خدمتنه كندوده وهر كيمي كيم دلسه
سوه قاشدن بتلورك نه كلسنده اولا نه كلمسنده حريص اولا
ونه كتمسنده ملول اولب سستلق كستره واشياكيم بيهوده يه
زحمت چكرم نه تشويش دردي يوب واذ كلميا بلك جميع احوالده
كندوي تسليم ايليا اولكيم خدمت وظيفه سيدر آني يرنه
كتوره وهر كيشي كه انوك صحبتنه ايرشدي آني حق كندرمش
بيله پس انوك خدمتن حق خدمتن بله وهر كيمي كيم صحبتندن
سوردلرهم سورمش بيله كلوب كتمسيله انلري سن يوب اده قلميا
اون التنجي رضادر قضايه كرك كيم حق تعالينوك قضاسنه راضي
اولا مريدلري توبيت اتمكده كركي كيبي التزام كستره باقي
اولنسه كه مريده تقديد اولمشدر خيردن وشردن ورددن
وقبولدن اكا راضي اولا احكام ازليه اعراض اتميا اون يدنجي
وقاردر كرك كيم وقارله وحرمتله مريدله دندكاني قله تا
كه مريد كستاخ اولميا كه انوك ولايت مددندن محروم قله

پس مادام كه شيخوك عظمتي ووقاري مريدك كوكلنده زياده اولا
انوك ولايتندن مدد ادنوق يتشر بو بر اولوسردر بندن دمشلردر
كه شيخوك تعظيمي اتا تعظيمندن مقدمدر اون سكزنجي سكوتدر
كرك كه انده سكوت اولا واهسته دل اولا هر اشاكه شروع
اتسا اكل مريدده تصرف قله تا كه مريد خام قلميا
سلوك اچنده اون طقزنجي ثباتدر كرك كه اشلرده ثابت قدم
اولا وعزيمتي درست اولا ومريده وفادار اولب عهدي خوب
اولا تا كه بي ثباتلك وبد عهدلك برله مريدوك حقوقني
ضايع قلميا وهر حركت برله مريددن همتي كسميا وانوك سعيني
باطل قلميا يكرمنجي هيبتدر كرك كيم هيبتلو اولا شيله كيم
انوك هيبتي وعظمتي مريدوك قلبنده محكم بيز ايليا پس مريد
حاضر ومؤدب اولا وانوك نفس شيخ هيبتندن دايم شكسته اولا
امدي چون كه شيخ بو كمالات وبو صفات وبو اخلاق برله متصف
ومتخلق اولسه لاجرم مريد صادق سهل زمان اچنده انوك دولت
پناهنده وهمتي جناحنده كرك كه مقصده ومقصوده ايرشه اما

مرید داخی شویله کرك که ارادت صفاتیله بزنمش اولا و مریدلك
آدابنك شرایطیله مؤدب و مهذب اولا نتکه بیان اولسر
انوك شرح تا که نور علی نور یهدی الله لنوره من یشاء
سعادتنه ایره و هم حقوك فضلی انلروك جهدیله مقرون اولا
که اصل اولدر بو بابده نتکه کلدی ذلك فضل الله یؤتیه من یشاء
وصلی الله علی سیدنا محمد وآله اجمعین الفصل الحادی عشر فی بیان
شرایط الارادة وصفاتها وآدابها یعنی اون برنجی فصل ارادتوك و
صفاتوك و آدابنوك شرایطی بیان ایدر قال الله تعالی فان اتبعتنی
فلا تسئلنی عن شیء حتی احدث لك منه ذکرا وقال النبی
صلی الله علیه وسلم علیکم بالسمع والطاعة وان کان عبدا حبشیا
عزیزم بلکل که ارادت دولتلروك اولوسی در جمله سعادتلروك
تخمدر و داخی شویله بلکل کیم ارادت انسانیت صفاتندن دکلدر
بلك حق تعالی نوك مریدلکی صفاتوك انوادی پرتوندن در نتا
که ابو الحسن حرقانی رحمة الله علیه ایدر مصراع
اورا خواست که مارا خواست یعنی مریدلك حق ذاتوك صفتیدر

مادامکه حق تعالی بو صفتیله قلوك جانبنه تجلی اتمیا ارادت نور
نوك عکسی انوك کوکلنده ظاهر اولمیاجق نکه بو سعادت تخم
کوکل یرنده حق تعالی عطاسی برله دشدی شویله کرك کیم اول
غیب مهماندن ضایع قلمیا که اول امرده اول نور اودوقوغی
کبیدرکه قاوه یتشر اکر آنی کبریت برله کتورب و قرو اودونلرله
مدد اتمیجك اولورسه اکلینر اول بوزین کندو مقامنه دوتوب
اصلنه رجوع ایدر پس نار صفت نوروك مددی اولدر که کندوی
شیخ کامل تصرفنوك کبریتنه تسلیم ایده تا کیم انوك بشریت
صفتلرین اول اودده ترود ایلیوب یغا شویله کیم اود قوت کسب
ایلیه اندن صکره نه قودی قویه نه یاش قویه مجموعنی محو ایدوب
افناقله و هم مقصود حاصل اولا و اکر بر کیشی دلسا کیم پرورش
کندو علمیله و عقل مقتضاسنجه ایده هیچ استاده شاکرد اولمادن
هرکز بو مراده ایرشمیا بلك ورطۀ هلاکه دوشب آفتلره
کرفتار اولا عاقبت زوال ایمان اولا نعوذ بالله زیرا کندوی
کندو تصرفیله هلاکه اتدی و حق تعالی بیوردی که ولا تلقوا بایدیکم

الی التهلكة واكركسه نفس وشیطان وسوسه قلوب مغرور
قلساكه بو یولك دلیلی پیغامبردر علیه السلام وحق تعالینك
لطفندر پس قرآن وعلم وشریعت خود یولی بیان قلودر شیخه ومربیه
نه حاجت دردیسه بیت چراغ شمع چه حاجت بكاد قافله را
هزار قافله را روی تو بس است دلیل انوك جواب اولدر كه
بن ایدورز شك یقدر انده كه بو یولك دلیلی وقافله سالاری خواجه
نوك كنش جمالیدر كه وداعیا الی الله باذنه وسراجا منیرا و قرآن
وعلم شریعت بو یول بیان ایتمشدر ولكن بونك مثال اكا بكزر
كه بن نجا حاذق طبیبلر كلدیلر والهام حق انلره مدد ایلدی
تا كه اوزون عمرلرده اكثر زحمتلر چكوب سعی بلیغ ایتدیلر دردلو
دردلو امراض وعلتلری بلدیلر وادویه‌نوك خواصنه مطلع اولدیلر
ومعجونلر وشربتلر دوزدیلر شیله كیم اولو طولو دوزدیلر وداخ
طب كتابلرنده هر برنوك صلاحن وفسادن بیان ایتدیلر طب علم
وعملی اجنده اوكوش تصنیفلر دوزدیلر اندن صكره بعض شاكردلر
انلروك خلیفی اولوب بو علومی اوكرندیلر وادویه قانوننه مطلع

اولدیلر استادلرینوك خدمتنده معالجه دوزدیلر واول شغله
مباشرت ایدوب تجربه‌لر حاصل قلدیلر اندن صكره استادلری طریق
اوزره طبیب اولدیلر وبر جماعت داخی كیم بو علومك تحصیلنه
استعداد وادی انلره داخی تربیت ایدوب بو اشده كماله ایرشدر دلر
قرنا بعد قرن هر طایفه‌دن شاكردلر اوكردیلر ایدی
تا بو وقته دكین شمدی بركشیه بو روزكارده خستلق واقع
اولسه صحت آرزو قلب معالجه همت اولسه نیجا ایلیه انلروك
كتابلرنه مطالعه ایلیا واول معجونلر كه انلر دوزدیلر نیجا زمان
تجربه‌لر بوله ایتیوب كندونوك عقلیله تصرف ایدوب اطبایه هیچ
التفات ایتیوب تجربه سوز ومعرفت سوز كندو نظریله معالجه
قلدم نه اول امراضوك حقیقتنه اطلاع وار ونه ادویه‌نوك
وكمیتنه معرفت وار یاخود اطبا خدمتنه رجوع ایدوب اهل تجربه
دن اول علمه خدمت ایدوب انلروك تصرفاتنه كندویی تسلیم
ایدمی واول معجونلركه انلردن مشلردر هر شربت كه ویرورلر اكر
تلخ اكر شیرین آجی نوش ایدوب كندو هواسیله كندوده تصرف ایتیوب

جانبی بیله ویرمهمك یکرکمی اولا شك دکلدر که بو خیرلو درلو امدی
بنجلین قیاس ایله قرآن که جمله علوم دینیه که فی قلوبهم مرض
خستلغنه علاج ایتمك ایچون در انده موجوددر وهم انوکله شفا
حاصل اولورکه وننزل من القرآن ما هو شفاء ورحمة للمؤمنین
وجمله ادویه ومعجونلر وشربتلر انده جمع اولمشدرکه ولا رطب
ولا یابس الا فی کتاب مبین خواجه علیه السلام بر طبیب حاذق در
دین ایچنده که هر خسته‌لیکی بلور وهر برینوك معالجه‌سنی صواب
بیورورکه وانك لتهدی الی صراط مستقیم وداخی اصحاب انوك
خلف اولب وکامل شاکردی اولب علم طبی انوك خدمتنده حاصل
قلدیلر وتجربلر ایدوب عملسنی داخی اوکرندیلر هر بر مرضه علاج
کما لایرشدردیلر قرنا بعد قرن تابعین داخی صحابه‌دن بو علوم کسب
ایدوب تجربه حاصل قلدیلر تبع تابعین داخی تابعیندن اخذ ایتدیلر
شمدیه دکن مشغول اولدیلر وهر برینه حق تعالی بو علمده نظرلر
بغشلدی شویله کم هر قنده اول وقت قومنوك مزاجلرین بلوردیلردی
وقرآن وحدیث طریقنده انواع درلو صواب علاجلر استخراج ایدرلردی

که کل مجتهد مصیب وداخی نیجه کتابلر تصنیف ایتدیلر دیر
طبی ایچره که شریعتدر وهم علمی وهم عملی شویله کم هیچ مرض وهیچ
علاج قلمدی که بونلر آنی بلمامشدر وکتابلرنده بیان اولمامشدر
اما شویله بلمك کرك که اکر بو وقتده بر آدم خسته اولسه اکا معالجه
ایتمك کندو نظریله انلروك کتابلرندن میسر اولمیا اکرچه بو علم
ایچنده کامل دخی اولورسه زیرا دمشلردر که رأی العلیل علیل
پس اکا بر طبیب حاذق کیم صاحب تجربه اوله لاضروری کرکدر
شویله که اول مختلف مزاجلره معرفتی اوله وهم طبی علمی و عملی
اوله تا انوك اطلاعی اوله و مرضلری و علتلری تشخیص ایلیه تا که
هر بر مرضه علاج خاص برله معالجه ایدا بله اکرچه خستلق بر نوع
اولور اما مزاج مختلفدر مثلا بر مرض عارض اولسه بر اوغلانه
بعینه اول مرض بلوغنه یکته وپیره اکرچه خستلق بردر ولیکن
بونلروك مزاجلری بری برینه مخالفدر بر کشیده داخی تفاوت مزاج
بلنور شویله کم مرض اوغلانکن عارض اولدی صکره یکت اولدی صکره
پیر اولدی اکرچه مرض بردر اما مزاج مختلفدر انجلین هر آینه

وهر هواده وهر فصلده تفاوت حدوث بلنور لیکن طبیب حاذق كرك
كیم انوك دوكلسنوك علاجنده دقايق رعايت ايليا تا بو نصيحه كه
خواجه عليه السلام بيورر تداووا فان الذي انزل الداء انزل الدواء
مرض زايل اوله وصحت يوز كوستره بو بيله يكن طبيب حاذقده بر مرض
اولسه شويله كرك كه كندو نظريله كندويه معالجه اتميه لكن
آكه دخي بر اوزكه طبيب كرك نظري سليم وبدني صحيح اوله
تا كيم علاج فايده ويره زيرا كيم انوك نظري وتدبيري داخي
خسته اولمشدر خسته طبيب صيرو نظريله صواب علاج ايدجك
دكلدر طبيب يداوي والطبيب مريض

بيت

عالمت خفته است وتو خفته ** خفته را خفته كي كند بيدار **

چونكه بو معني محقق اولدي كرك كه هيچ كمسه شيطان غروريله
ونفسك ذكيله مغرور اولوب مغبون اولميه وكندونك علمنه
وعقلنه مغرور اولوب اعتماد اتميا وفتيكه ارادت تخم كوكل
يرنده دوشه آن اولو غنيمت بله وغيب عالمندن كلمش عزيز مهمان
بله آكا اول غذايي ويره كه انوك حوصله سنه مناسبدر امدي اول

مهمانوك غذاسي حقيقتده ولايت مشايخ انجمندن بولنور اوزكه
يرده بولنماز زيرا كه ارادت بر طفل مثالندر دور غيبدن بكله
طغمشدر انوك غذاسي هم اهل غيب كوكسندن اولو بلور امدي
بيله اوجاق بر شيخ كامل طلب قيله اكر مشرقده تا مغربه نشان
ويرسلر آن استبوكيده وفتيكه خدمتنه ايرشه آكا كندوي
تسليم ايده تصرف قانونته تمسك ايده واكر نفس فضوللق ادوب
بهانه قلسا كه بو شيخ كامل مدر يا ناقص مدر ديو حال بوخبروك
حكميله عمل ايليا كه عليكم بالسمع والطاعة دردويعتين بله كه عبد
جبشونك تصرفنده اولمق يكدر اندن كه كندو تصرفنده اوله انته
كه بيورمشدر وان كان عبدا جبشيا ومشايخ طريقت بندن دمشلردر
كندو تصرفنده اولمقدن چتوك تصرفنده اولمق خيرلودر وداخي
شويله كرك دركه هر كه آكه يا بنده اولوب مانع اولا مشايخ خدمتندن
كرك كه جحلسيني ابادت با روسنوك قوتيله بركزدن قطع ايليا
وهيچ عذره مقيد اولميا تا كه بو دولتدن محروم قلميه كه
بوندن محروم اولمقلق ايكي جهانده خيراغمز بلا شك وشبهه

مهمان

حقیقتدن مادام که مرید کندو وجودندن طویوب جانندن وازکلمیه
وارادت حرارتیله هرنه کیم اکا قونشو کلوب آنی یقمیه هرکز بو
حدیثه اهل اولمیه نته که کلمش در که **بیت**
پیش آمد از خویشتنی می باید ۞ بر خاسته ز جان و تنی می باید
در هر کاری هزار بند افزونست ۞ ز بن کرم دروی بند شکنی می باید
سن کرک کیم ایشو یولده کندولکدن طویسن ۞
۞ جان تندن وازکلوب دلبر یولینه قولیسن ۞
هر ادمده بیک طزاغ ادنوق اکسوک اوله بن ۞
۞ بندلری مردانه اوروب تا بندن سرلر طویسن ۞
وهر نسنه کیم بو یولده مرید صادقک یولین اورر اندن مرید چونکه
آنی تا دمار ایدن حق یولنه پس حق تعالی ۞ ولنجزینهم باحسن ما
کانوا یعملون مقتضاسنجه بیک اول قدر نسنه‌یله جزا ویرر دنیاده و آخرتده
واول قوم قبیله واقف باکه الذی ترک ادوب کوکللرین مفارقت
اودیله مجروح قلمش ادی هر برینه بر درجه و بر مرتبه بخش قله کیم
انلروک شکسته لکنه تریاق اولا زیرا که حق تعالینوک بر صفتی جبار در

وجبارلوک بر معنیسی صنوغی بتورن قلجدر ای بجاره هر نکه حق
طلبنده سن صیاسین آنی اول کندو کرمیله درست قله وهر کوکل
که اندن اوزی خسته قلاسین پس عطاسی اندن دیتی ویره
جبرئیل این چاک زحمت دهد خویشتن بین ۞ خون بهای جبرئیل از گنج رحمت میدهند
ولیکن اکر سندن کروقلجق اولورسک فرض ایله که جمله موجودات
سنوکدر بو دنیا نوک و بو حرمانوک بر بنه درمیا **بیت**
کر بامنی با همه چو بیمنی بی همه ۞ ور بی همه چو بامنی با همه
عزیزلردن بری که اول حضرته مقرب ادی اکا خطاب ایرشدیکه
انا بدک اللازم فالزم بدک یعنی کندو جانوکدن طیمغا چاره وار
اما بندن طویمغا چاره یوق پس بکا ملازمت قل که بندن ایرلمغا
چاره بولمیه چونکه همت وارادت ایله علایق و عوایق قطع ادوب
شیخ خدمتنه ایرشه کرک کیم یکرمی صفت که مریدلکوک ادب و
شرایط وار در هم اول داخی موصوف اولا تا که شیخ صحبتنه لایق
اوله بو یولا سلوکه ادا بلا امدی شرایطوک اول توبه در کرک
که توبه نصوح اده واول بودر که کوکلیله پشیمان اولا ودلیله استغفاره

كله واعضاسيله تنك ادوب داخي اشلميا وهمتي انوك اوزرنه
محكم دوده تاكه جميع اعمال واحوال بو اصل اوزره داست اولسه
كرك اكر بو بنياد محكم اولمازسه اول امرده انوك زياني
آخرتكا ظاهر اولسه ودوكلي ضايع اولب جهدي وجدي باطل
اولساد پس توبه جمله مقاماتده استعمال ايده زيرا كه سلوك مقامات
نوك هر برنده بر كناه وار دركه اول مقامه مناسبدر تاكه
حسنات الابرار سيئات المقربين پس هر بر مقامده توبه قلمه اول
مقاموك كناهندن تاكه خواجه عليه السلام بيوردكه
انه ليغان على قلبي واني لاستغفر في كل يوم مائة مرة
هنوز محجوبلق مقاموك كمالنده يكن وهم شانده بو كلمشكن
كه ليغفر لك الله ما تقدم من ذنبك وما تاخر كوردكه توبه نوك
حقيني نيجه داستادركنده يوز كره توبه قلوردي ايكنجي زهددر
كركه دنيادن بركزدن اعراض ايده كرك مال اولسون كرك
منصب واكر محتاج تعلقات واقرباسي وار ايسه جملسنه قسمت ايده
حق تعالى فرض اتدوكي اوزره اكر كمسنسي يوغسه جميعني ترك

البته

البته قويه تاكه شيخ من بعد مصالحنه صرف ايليه واول مقدار
كه شيخ كندويه ويرور قوت ولباس اچون اكا قانع اوله اوچنجي
تجريددركه مجرد اوله تعلقات سببيدن ونسبيدن كسله
احسن وجهله تاكه انلروك خاطرلري رنجيده اولميا كه انلر
دشمنلردر زيانلري دقنميا تاكه بيورر ان من ازواجكم
واولادكم عدوا لكم فاحذروهم دردنجي عقيده دركه اهل
سنت وجماعت اعتقادي اوزره اوله تاكه بدعت وضلالتدن
پاك اوله وائمه سلف مذهبي اوزرنه كره وشريعت احرم احتياط
وتقوي طريقن دوتا طاقتي يتدكجه وتشبيه واعتزال ورفضدن
پاك اوله وتعصبدن منزه اوله واهل قبله تكفير اتميه وهم لعنتي
جايز كورميا بشنجي تقوي دركه اهل يوهين اوله يمكدن و
كيمكدن كركي كبي ساقنا ليكن مبالغه اتميا كيم وسوسيه دوشميا
زيرا كيم اول داخي مذموم در پس كوچ يتدوكجه عزيمتله عمل ايليه
رخصت ميداننده جولان اتميا يعني تقوا ايله عمل ايليه فتوا ايله دكل
وطهارتده وغسلده تمام دوتا وليكن حددن تجاوز اتميا تاكه

دشوسه اولمیا جمله احوالده بو کلامله عمل ایلیا شك موهومن
یقین معلوم بولنه ترك ایلیا که دع ما یریبك الی ما یریبك
التنج صبردر کرك کیم شرعك تصرفات الیسنده صابر و مؤدب
اولا و اوامر و نواهی شربتلرین اجوب تحمل ایلیا و شیخنك اشارت
تحتنده تسلیم اولب زحمت اختیار ایلیه مدامتی هیچ کوزنه کوسترمیا
اکر بو معنیده سهل نسنه واقع اولورسه کرك کیم تکلف
برله صبر ادوب بهادرلق کوستره دین اجنده نتاکه خواجه علیه
السلام بیوردر من تصبر صبره الله یدنج مجاهده در کرك نفس توسنی
مجاهده بندیله محکم بغلیا انوکله البته هیچ دفق ایتمیا الا ضرورت
مقداری ایده و بر وجهله مرادنه خوش کلور نسنه آکا ورمیه
که نفس شول ارسلان کبیدر اول وقت که آج قو یاسن اسیر اولور
و اکر طویورسك سنی هلاك ایدر پس آنی دین مجاهده سنه
مشغول ایتمك کرکدر زیرا که اکر سن آنی ایتمیجك اولورسك
اول سنی کندو اشنه مشغول قلور سکزنج شجاعتدر کرك کیم
مردانه و بهادر اولا تا که نفس برله مقاومت ایلیو بله وهم شیطانك

ملری
مکری و حیلسی بله اندیشه قلمیا که بو یول اوزره انس و جن جرا
اکثردر پس دفع ادوب قهر ایتمك اولو بهادرلقدر طقوزنجی
بذلدر کرك کیم انده ایثار اوله زیرا که بخل اولو قید و عظیم
حجابدر و بعضی مقامانده شیله اولا که دنیا و آخرت ترك ایلیا
وکاه اولا که جاننده واز کله اونجی فتوتدر کرك جوامرد اولا
شیله که هر کشنوك حقنی کرك کبی کنده و مقامنده طاقتی
یتدوکجه اداقله و هیچ کمسنوك حقنه طمع ایتمیا و کندو منصف اولا
کمسندن دلمیا اون برنج صدقدر کرك کیم معامله سنوك بناسی
صدق بنیادی اوزره بیا پس حقله و خلقله راستلقیله قله
یلاندن و افترادن اراق اولا خلقه خوش کلمیجك ایش اشلمیا
و نظرین خلقدن برکزدنکسه اون ایکنج علمدر کرك کیم فرایض
حقنی ادا ادجك قدر علم اولا انکندویه واجب بله نماز حکمی
کبی و اوروج و زکوة و حج و سایر ارکان لرکیبی پس محتاج اولدوغی
دکلو حقنی برنه کتوره زیاده طلب ایتمیا که بولدقن قلمیا مکر
که کامل مقصوده ایرشمش اولا و هم خلقه مقتدا و مرشد اولا پس

اول وقت کتاب وسنتدن علمنوک تحصیلی فایده قلور زیان ایتمز
اما هیچ حالده فایده دیرمز علمه مشغول اولمایجه **اون اوجنجی**
اولدرکه هر وقتده نیاز الدن قومیا اکرچه ناز مقامنه
دخی دوشسه کندوی تکلیف برله نیاز عالمنه کتوره زیرا که نیاز
عاشقلک خوش مقامدر و ناز معشوقلک خاص مرتبه سیدر **اون دردنجی**
عبادتلق درد کرکدر کیم بو یولده عبادت صفت اولا تاکه تنی فرقولو
ایشدن هرچه عالم غیبدن وشهادتدن اکا ایرشه لاابالی وار
کندوی اکا اوره وهیچ صوکره اندیشه قلمیا وهم جانندن اوشنمیا
برکونده کندو باشنی بیک کره قدمه التنده قویا **بیت**

در عشق یار بین که چه عیار می روم ∴ سر زیر پا نهاده چه شطار می روم ∴
در نقطه مراد دوید دو ما دسیم ∴ زین باره همیشه چو پرکار می روم ∴
جانی که هستمان فدای یار کرده ایم ∴ در حکم میکند بسر دار می روم ∴
مرگ ار کسی بجان نفروشد همی خریم ∴ عیار وار رند بر یار می روم ∴
ما را ز دوزخ چه غم با خلد ما نجه کار ∴
دل داده ایم ما بر دلدار می روم ∴

ترجمه یار عشقنده بزی کور نیجه اولدق عیار ∴
باش ایاغ الته الوب نه خوش اولدق سیار ∴
اشبو دوراجنده مراد نقطه سنه بز وز ایران ∴
انوک جون باش اوزره وار ورز هیچو پرکار ∴
جانمز یار یولنه جون ایندوک بز نثار ∴
کر بیزه حکم ایدیسه هم اولاوز بر دار ∴
الومی کور صاتلر جانیله صاتون الون ∴
چونکه ایرولغ اولدی ایشموز ای دلدار ∴
غم دوزخ بزه یول بولمیه امید بهشت ∴
چونکه یار الدی کوکل شهرین کندی اغیار ∴
اون بشنجی ملامتدر کرک کیم ملامت صفت و قلندر سیرت اولا
شیله اولمیا که شرع رعایت ایتموب الدن صالیوره پس ملامت اولق
شریعت ترک ایتمک دکلدر بلک اول شیطان اغواسیدر و انوک
دلالتدر و اکا اهل اباحت دیرلر انلری بو مذهبلندن جهنمه ایلتر
بلک ملامتی اول معنیه اولا که نام و ننگ و مدح و ذم و خلقک رد

وقبول انوك قاتنده بكسان اولا وخلقوك دوستلغنه ودشمنلغنه
سبب اوله قلبيه وبو دردلو دردلو دنك لري بك دنك بله حقوك مجموع
خلقيله صلح بر له دلك ايده اما نفسله جنكده اوله اون التنج عمل در
كه كيم عمل تصرفيله انوك جميع حركات مضبوط ومحفوظ اولا
بر حركات اتميا كه شيخوك رضاسنه وحقوك امرينه مخالف اولا كه
جميع روزكارده جكدوكي رنج شيخوك خاطرينه طوقنغيله ضايع
اولب هباي منثور اولميا پس اول زحمت جكوب حاصل ايتدوكي
عمل تصرفيله صقليو دوتا اون يدنج ادب دركه كيم مؤدب اولا
وهم اخلاق مهذب اولا لطيفه وانبساط قوس بغليه شيخوك
حضرتنده وقار وسكونت وتعظيم بر له اولا شيخ سوز صوز منجه
سويلميا سويلدكي وقت آكل اكل سويليا سكونت بر له ظاهرده
وباطنده شيخوك اشارتنه منتظر اولا واكر شيخدن بر عيب وير
قصور ظاهر اولجق اوله رسه بشريت جهتندن وباطنده وظاهرده
در حال استغفار ادوب احسن طريق بر له انوك عذرين دليه و
عزلتن جكاكه نيچون انده عيب مشاهده قلدي اون سكزنج حسن

خلق دركه كيم متصل طبيعتي آجوق دتوب خوي خوب اولا و
يارانلر بر له دلشتك اولميا وهم تكبردن وعجب فخردن ودعوي
وطلب جاه ودي ياستدن بعيد اولا وهم دايم تواضع وشكسته
لكله اولو يارانلره زندكاني قله وانلركه كندودن كچيدر
رحمت وشفقت بر له ديله كندونوك يوكني اصحاب اوزرنه قومايا
بلك يوكي كندو چكوب تحمل ايليا دايم اصحابه موافقت قله
مخالفتدن ساقنه وهم نصيحت ايدجي ونصيحت دوتجي اولا معارضه
ومجادله وجنك وجوجلك اتميه حرمت وارادت بر له يارانلارنه
نظر ايليه حقارت بر له هيچ بر كمسيه بقميا خدمتيله كوكللرن
كرمكله حق تعالي حضرتنه ياقنلق استيه وصفره اوزره كندو
نصيبني ايثار ايليه وكمسنوك نصيبنه اتروب طمع قلميا
سماع وقتنده كندوي ديرشوره حال يوغيدن وجده كلوب
حركت اتميا حالي يوندوكي وقتده اصحابه زحمت اتمكدن احتراز
ايليا كوجي يتدكجه حالين اجنده كزليه آشكاره قلميا وقتيكه
وجد غالب اولسه ضرورت مقداري حركت ايليا زياده قلميا وجونكه

اول حال ساكن اولا اول داخي كندو تمكين اده وتكلف بله
وجد وحالت صنميا واكر بر كشي بويله بلسه كه تواجد نفسده
هم بر ذوق وار دربلي اما فايده سي آزدر اتمدوكنوك منفعتي اكوشدر
واختيارله نعره وچغرمق اتميا تاكه يارانلري دخي قلميا
وقلرين تلخ ومكدر اتميه واهل وجد واهل حاله دايم نياز ايله
تقرب ايدوب تواضع بله انلروك كوكللرينه كيره وفنيكه
باشي بر كشنوك قدمنه قومق اسنسه تواضعدن اترو سقناكه
سجده شكلي اولميا اول حرامدر پس اكي الن ادقيني اوزره دتوب
يوزين يرده قويا اما الين يره دوقنميا حاصلي كوچي يتدوكجه صحبت
اجره كمسنوك كوكلني دخي قلميا اون طقزنجي تسليمدر
كركدركم ظاهرده وباطنده كندوي شيخوك ولايتنه تسليم ايليا
وتصرفيني كندونوك كندودن كوتوره شول الوكيبي كيم
يوجي نوك الينده يا توربجه كر اكسه اول آن دندورر اول داخي
بويله اولا وباطنده متصل شيخ ولايتنوك درگاهنه صغنا اكر
حضرتده وغيبتده هر نسنه شيخوك باطنندن اجازت بولسه اشليه

واكر

واكر ترك بولسه اشلميه وداخي شيخوك احوالنه ظاهرده اعتراض
ايدوب قرشو كلميا وهر نسنه كه انوك نظرينه اكري كلسه اول
اكريلكي كندونوك نظري اكرلكنه حواله ايليا اكرچه
شرعا مخالف اشلماز انوك نظري بوبابده كاملدر هر نه كيم اشلا — دسه
كندو نظريله اشلار وهم انوك عهده سندهدر كلي بيلور ديوب
اعتقاد ايدا تاكه موسى وخضر عليهما السلام انلروك حكايت
واقع اولديكه خضر عليه السلام اوچ درلو حركت ايلدي بر كمي
دلدي وبر اوغلان دپلدي وبر داخي ديوار ياپدي موسى پيغمبر
عليه السلام شرعه مخالف كوردوندي اما مخالف دكولدي وخضروك
شرط موسى بله اولديكه فان اتبعتني فلا تسئلني عن شيء حتى
احدث لك منه ذكرا يعني هر نسنه كيم بن اشليم سن آني بكا
قرشو كلوب صورمه كه نيچون اشلدوك ديو تا بن سكا ديمنجا هيچ
دنما اكر صلاح وار ايسه بن ديم چونكه موسى اعتراض ايتدي اوچ
كرت عفو ايتدي خضر ايتدي هذا فراق بيني وبينك ديوب
جواب ويردي تا معلوم اولاكه قرشو كلوب اعتراض ايتمك مفارقت

حقیقتنه سبب دن اکرچه صورتا مفارقت دکلسه دخی پس اعتراض
یولن کندونک اوزرینه بغلودر تا هر حالده دایم تسلیم طریقنه سلوک
ایلیه زیراکه شیخ ارادتنه تسلیم اولمقلق قضا و قدر احکامنه تسلیم
اولمقلغک نردبانیدر مادامکه بوندن صعود ایتمیه تفویض ممکن اولمیه
هرکز احکام الهیه یه تسلیم اولمیه بکر منج شرط تفویض دیدکلرک
کیم مرید همت قدمن و فتیکه طلب بولنه صدقله قوپاروب کندودن
کندو وجودندن الیو یا حق بولنه اوزرین فدا ایلیه و اعتقادله
ایده کیم وافوض امری الی الله دیو عبادت و خدمت بهشت و دوزخدن
انرواقلمیه با خود نقصان کمال عرض اچون اتمیه بلکه خاص قللق
بولندن و ضرورت محبتدن قله و هر نسنکه حضرتدن اکه یتیشور راضی اوله
و خیر و شرکه اکا تعذیب اولمشدر انوک سببیله یوزن حضرتدن
چویرمیه صوچ کندویه حواله قله و هر ایشده انی وکیل قله بیت
وکلت الی المحبوب امری کله ∴ فان شاء احیانی وان شاء اتلفا
بلکه باشته ام مصلحت خویش بدو ∴ که اکر زنده بکذاردم او داند
اصمرلدم بن اشوم محبوبه جلسین ∴ او دیری دوتسه اولدرسه صوابدر

پس عبودیت و خدمت قاعده سنده ثابت قدم اوله شرایطله و طلبده
صدقله دایم و لازم اوله اکر بیک کرت خطاب ایشتسه کیم اسمه
بولمزسین اوده کرک کیم بو ایشده اکسمیه و هیچ ابتلا ایله و تجربیله اوله
طلب ایاغن سیرمدن و همت الن ایشدن فارغ دوتمیه بلکه صدقله متوجه
تا دل دنم عشق تو در جان دارد ∴ شاد است بدان بلاکه بر سر من بارد
جانا بسرت کز تو نکردانم روی ∴ در عشق اکر هزار ازین بر رویم آرد
مادامکه کوکل جان دن دوکه قله محرم ∴
یغمورکبی آفتلر باشمه یغاد هر دم ∴
یارب بو بلالردن یوز دوندرور اولسم ∴
دیبدادکله هرکز اولمیم خرم ∴
و داخی شیخ خدمتنه ملازمت ایتمکدن یوز دوندرمیه اکر
شیخ انی کونده بیک کرت رد ایلیوب قواجق اولورسه هرکز
کتمیه و ارادت برسکدن کم اولمیه هر نه کلو کیم انی مطلوبندن
منع ایدوب قوسه اول کره و کلوب پس ذبابه اندن اوتوردیلر کیم
ذبابدن مشنوذ در شرو لدی کرو واردیدمک اول اکرچه بوبولک

طاوسلرندن اولمادیسه بادی مکسلرندن کم اولمیا کاندرین
ملك طاوس شکار مکس است چونکه مرید صادق کوچی ییدو وکجه بو
شرایط ینه کتوروب و بو اخلاقله متخلق اولسه وهم شیخ داخی اول
مذکور کمالات بوله برنمش اولا نتایکیم بیان اولدی فصل مقدمه
لاجرم مقصود اصلی ومراد حقیقی حرماندن حجابلرندن سهل زمانده
طشره کله وعزت دونوع جمال صمدیت الیندن کتوروب قاصد مقصوده
ومرید مراده وعاشق معشوقه ایرشاکیم الا من طلبنی وجدنی

الفصل الثانی عشر في بیان الاحتیاج الی الذکر واختصاص بکلمة
لا اله الا الله یعنی اون ایکنجی فصل ذکره احتیاج بیان قلور وهم
لا اله الا الله کلمسنوك خصوصیتی بیان قلور، قال الله تعالی
فاذکرونی اذکرکم واذکروا الله لعلکم تفلحون
وقال النبی صلی الله علیه وسلم افضل الذکر لا اله الا الله وافضل الدعاء
الحمد لله بلکل کیم سالکلروك حجاب نسیاندن اولور بدایت
خلقتده چونکه وجوده روح ظهوره کلدی انوك وجودندن اکلك
ظاهر اولدی روحله حضرت عزتدن امدی شیله بلکل کیم روحوك

اول مقامده علم وادیدی معرفت بوغدی زیرا که معرفت مشاهده و
رؤیت بوله حاصل اولور مشاهده خود موجوددن ممکندور روح خود
مشاهده وقتنده فانی اولب معدوم اولور پس نه جهتدن وجود
شهوده کلسون که وجودك ضدی اولدی والضدان لا یجتمعان لاجرم
روح بدنه تعلق دوتدوغندن مقصود اولدی که خلف ونایب
حاصل ایده اوش نفس کبی دوروك که قل جاء الحق وزهق الباطل
بوکا اشادتدر پس دوروك نایب بنلر اولور زیرا که روح فانی
اولدوغ وقت بنلر اولمز روح معرفت خود فنادر لاجرم بنلرانوك
خلف اولما غله معرفتدن نصیب بولورلر ودوروك فناسندن بنلر
خبر ویردی بوبر اولوسردرکه هرکشنوك فهم ایرشماز
وچونکه روح اول عالملری حق کمال وحدانیت بوله تناکه بلوردی
انجلیق اول مقامده شرکتنوز حق ذکراد امزدی زیراکیم
کندونوك وجودی چونکیم حق وجودندن ممتاز اولدی هم کندو
ذاکر اولب وهم حق ذاکر اولدی بوخود عین شرکتدر
واذکر ربك اذا نسیت یعنی بندن اوزکی اونتدوغکدن صکره ذکرات

بیکه ذکرم شوکت سوز اولا و الا شوکتله اولور و اندن کیم
عالم ملك ملکوته سیر ایدوب بو قالبه ینشدی بو آرالقده هر برینه کیم
نظری ایردی آنوك ذکری روحله یاد و همراه اولدی و اول
ذکر مقداری نجه حق ذکرندن کرو قلب آکتدی تا شول مرتبه‌یه ایرشدی
بر نجه جماعته انواع درلو نسنه‌لروك ذکری و فکری هر بری
بر حجاب اولب حقی انوتدی که نسوا الله فنسیهم چون حجاب حق
انسقدن ظاهر اولدی پس خستلغه سبب بو اولدی لاجرم مصالحه
و تسنده العلاج باضدادها حکمیله قرآن دارو خانه‌سندن بو شربت
بیوردلر که واذکروا الله ذکرا کثیرا تا که حق ذکرا تمکله اول
یحد نسیان آفتندن خلاص بوله‌لر اما لا اله الا الله ذکری
مخصوص اولدوغنه صورت بولندن حجت بودر که خواجه علیه
السلام بیوردی افضل الذکر لا اله الا الله اما معنی بولندن حکمت
بودر الله تعالی بیوردی که الیه یصعد الکلم الطیب و کلمهٔ طیبه
لا اله الا الله در یعنی حضرت عزته بو کلمه یول بولوب صعود ایدر
زیرا که بنده نفی اثبات ایکیسی بله وار و نسیان مرضی دخی نفی

اثبات

اثبات معجونیله دفع اولور غیریله دکل زیرا کم مرکبدر نفی و اثبا تدن
بر شربت کرك کیم سرکنکبین صفت اولا یعنی اندن نفی شربت و
اثبات شکری اولا تا که نسیان صفراسنوك مادسی قطع ایدوب
کدره زیرا که لا اله دیمکیله حقدن اوزکی نفی ایدر الا الله دیمکیله
حضرت عزت اثبات قلور چونکم بو علاجوك استعمالنه مداومت
کوسترسه دوحوك اول ما سوی حق قاتنده عارض اولور شربتله زایل
اولب منقطع نسیان علتنوك آفتی منقطع اولور و ذکر صحبت سلطان
لا اله الا الله واسطه‌سیله عزت دونوغنوك ادندن جمال کمالی کوسترور
و بو وعده‌نوك حکمنجا که فاذکرونی اذکرکم در اول وقتن ذکر
حرف صوت لباسندن طشره چقار و نور الهی تجلی‌سنده کل شيء
هالك الا وجهه خاصیتنی آشکاره اولور روحوك ذکری کندو ذاکر
لکیله اذکرکم وجودنوك نهایتسز بحرنده مستغرق اولوب
مستهلك اولور پس اذکرکم وجودی روح ذاکرلکنوك قایم
مقام اولب برینه دوروب بنده ذکر ذاکر مذکور بر اولور وقت شرکت
سوز ذکر اولور ویرور ... تا خود شونده نه آزمن و توه لمن الملك

اليوم لله الواحد القهار وهم سن شهد الله انه لا اله الا هو
بنده ظاهر اولب معلوم اولور وهم يوسف حسين رازي بيوردي كيم
ما قام احد الله الا الله بونوك معناسي بو حالده مفهوم اولور وهم بو
كلمنوك افضليتي معلوم ومحقق اولور وداخ روشن اولور كيم
مسلمانلغوك بنيادي بو كلمه اوزرنه بنا اولدي انوكچون كيم چون
شركك معنويدن خلاص بو كلمه‌دن غيريله نجات ممكن اولميا والله اعلم

الفصل الثالث عشر في كيفية تلقين الذكر وشرايطها وآدابها

يعني اون اوچنج فصل ذكروك كيفيتي وشرايطي وآدابي بيان
قلور قال الله تعالى فاذكروني كذكركم آباءكم او اشد ذكرا
وقال النبي صلى الله عليه وسلم سيروا سبق المفردون قيل ومن هم يا رسول الله
قال الذين اهتزوا بذكر الله حتى وضع الذكر عنهم اوزارهم
فلهم القيمة خفافا بلكل كيم آدابسز وشرايطسز ذكر ايتمك
ارتق فايده ويرمز پس اول آداب وشرايط ترتيب بينه كا تورمك
كرك تا كه ذكر مفيد اوله ايكنج اولدر كه دردبله سلوك
ايتمك داعيسي كندوده موجود اوله اوچنج اولدر كه خدايقدن

وحشت دنوب متفرد اوله كه ذكر له انس دنوب دكلندن يوزين دندوره
وذكروك بناء دوكلتده صغنا دردنج اولدر كيم چون
ذكره مداومت ايتمك استسه انوك بنيادي توبه نصوح ايله بركيده
پس جمله معاصيدن احتراز ايده كيم مذكوره مخالفت ايتمك ذكرك
اثرين كوكلدن محو ايدر كلدوك ايمدي ذكر آدابنوك بري اول
دركه ذكر ايتدكي وقت آبدست الوب تمام طهارت ايله ايده واكر
غسل ايده جك اولورسه داخي اولي دا افضل اوله ذيرا كه دوست ذكر
ايلمك دشمنله مقاتله ايتمك دور وقت كيم سلاح محكم اوليا نيجه محاربه
وجنك ايده بله ايكنج اولدر كيم كيدوكي طون پاك اوله وهم سنت
اوزرنه اوله وانوك طهارتنده درت شرط وار دور اول نجاستدن
پاك كرك ايكنج مظلمه‌دن پاك كرك يعني كسنوك انده بر
وجهله حقي اولميا اوچنج حرمتدن پاك كرك يعني ابريشم اوليا
دردنج دعونتدن پاك كرك يعني طوني قيسارق اوله تا كه سنته
موافق اوله تا كه حق تعالى بيوردي وثيابك فطهر اي فقصر اوچنج
ادب ذكروك اوي قرانكو كرك وهم خالي پاك وهم كيرك اوله

كه جمعيت قلب آل ويره واكر ضايع ايده جك اولورسه داخي اولى اولا
دردنجي ادب اولدركه يوزين قبله طرفنه دوندروب بغدش قورن
اكرچه مربع اوتورمق جميع اوقاتده منهي در اما ذكر وقتنده
جايزدر زيرا كه خواجه عليه السلام صبح نمازين قلدقدن صكره
كندو مقامنده مربع اوتوروردي تا كونش طوغنجه ذكره مشغول
اولوردي اما ذكرك كيفيتي اولدركه ذكر ايتدوكي
وقت ايكي الين ايلوغ اوزرينه قويه وكوكلين حاضر دوته وكوزلرين
يومه وتمام تعظيمله بشليا وكلمهٔ لا اله الا الله ديدوكي وقت تمام
قوتيله ديه كيم او اشد ذكرا دمشدر شويله كيم لا اله الا الله كوكبكي
دبندن كله والا الله كوكلنه دوقنه بو وجهله كه ذكر اثري وانوارى
توكني جميع اعضاسنه يتشه لكن بوجا آوازله چاغرميا كوجي يتدوكجه
آدن اينمكا قصد قيله تا كه بيوردي واذكر ربك تضرعا وخيفة
ودون الجهر بو وجهله متصل ذكري محكم ايده وكوكلنده معناي
ذكري فكر ايليا تا كه نفي خواطر قيله شويلكيم لا اله معنيسنده هر نسنه
كه خاطرنه كلور وكوكلنه دوشر نفي ايده خيردن وشردن اول معنيه

كيم هيچ نسنه دلمزون وهيچ نسنه استمزون الا الله پس جميع خواطر
لا اله بيله نفي ايدوب حضرت عزت مقصودلغن ومحبوبلغن اثبات
ايده الا الله ديمكله ودايم ذكري نفي اثبات بيله كرك دور
وهر وقت كيم كوكلنه نظر ايدوب متعلق اولسه تكلف بيله
كوكلني حضرته دندروب شيخوك ولايتندن همت طلب ايده
ولا اله نفي بيله انوك تعلقتي قطع ايده اول وقت سلطان الا الله
تجليسنوك قدومنه منتظر اولمق كركدر كه فاذا فرغت فانصب
والى ربك فارغب ويقين بيله كيم فايدهٔ كلي اول وقت اولوركه
ذكري شيخ كامل تلقيندن آله زيرا كه اوق بر مملكت حمايت
ايدوب لشكر مضرتندن اول وقت صقلركه سلطان نوكشندن
چقمش اوله تا كه اهل لشكر آني كوروب زحمت ايتميلر اما اول اوق
كيم اوقچي دكانندن المش اوله بو ولايت صقلمغنه نجه يارسون
اما بو قدر فايده سي وار دركم خصمي ودشمني دفع ايده نتكم انوك
شرح بياني اولسر ان شاء الله تعالى الفصل الرابع عشر في بيان احتياج
المريد الى تلقين الذكر يعني دردنجي فصل مريدوك شيخدن

تلقین ذکره احتیاجن بیان قلور قال الله تعالی یا ایها الذین آمنوا
اتقوا الله وقولوا قولا سدیدا یعنی قولوا لا اله الا الله وقال النبی
صلی الله علیه وسلم قولوا لا اله الا الله تفلحوا عزیزمن بلکل که
ذکر ایکی درلو در بری تقلیدی و بری تحقیقی اما تقلیدی اولدر
کیم آتا انا اغزندن اشتمش اولا پس امدی بو قدر فایده ویره تاکه
بنخم تربیت ایتمش اوله آن بره صحبتلر بتمان زیرا که خادم در
هیچ کماله ایرمامشدر اول داخی نجلیندر و برذکر داخی اولدر
کیم صاحب ولایت تلقین تصرفیله مریدک اول قابل کوکلی برینده
اکیله اول وقت کوکلده اثر ایدوب بتر زیرا که صاحب ولایتک
ذکری انوک ولایت شجره سنوک ثمره سیدر هم اول داخی بر صاحب
ولایت تلقیندن داخی المشدر کوکل برنده اکمشدر و شیخ
مددینوک صوی بله و انوک همتی بله تربیت ایتمشدر تاکه
اول تخم بتمشدر و تدریجله ولایت اغاجلغی مقامنه ایرمشدر
و اندن ذکر یمشی اذکر کم جها کلدن ظاهر اولب وجوده
کلمشدر چون مریدک کوکلی ارادت بله نداسن اولسه لاجرم ایمان

160 حقیقی سنره سی ظاهر اولب بتر و کوندن کونه اول تمکا بشلر
تاکه احسان دکمسی اول وداخی تربیت بولسه عرفان شجره سی
اولورکیم ولایت شجره سی هماندر اولدر و اندن صکره
تلقینوک شرطی اولدرکیم مرید شیخ وصیت بله کرک کیم اوچ
کون اروج دوته بو اوچ کونده جهد ایلیه که ابدست بله اوله
و متصل ذکره مشغول اوله اکرچه دوتسه ذکرله دوره
ذکریله اتوره و هیچ کمسه بله اختلاط اتمیه و ضرورت مقداری
سوز سویلیه و طعام یدوکی وقت اروج اچاجق بیله و کچه داخی
ذکره مشغول اوله پس اوچ کندن صکره شیخ امریله غسل ایلیه
اسلام غسلنه نیت قله تاکه ابتداده هرکیشی دلسا که اسلام
دینه کیره غسل اسلام ایدردی اندن خواجه علیه السلام
تلقین کلمه شهادت اکا ادردی پس اول سنت او زره اسلام حقیقی
غسلنی بینه کتوره و صوبه کردکی وقت ایده کیم الهی تنم که
بنوم الوده ید صو بله بن پاک قلدوم اما کوکلوم که سنوک
قدرتک برماغوک اراسنده در عنایتوک نظریله و معرفتوک نوریله

سن پاك و طاهر قیلجون غسل تمام اوله یاتسو نمازین قلدقدن
صكره شیخه واروب زین قیلدن یكادتوب اتوره شیخ اد قاسن قبلیه
دوتا اول وصیت كیم اكا ایرشدی مشایخك اشارتندن مریده اید
ویره و داخی تلقینك فوایدندن و ذكرك خواصندن اكا
برنجا سوز بیان قیله تاكه مرید شوقه كله و كوكلی قاموسندن
كوده اندن مرید ایكی دیزینك اوستنه اتوره الدن ایكی ایلوغ
اوزرنده قویه و تمام نیاز بوله شیخه مراقب اوله كندوبی شیخ
قلبنك مقابلسنده حاضر دوته اندن شیخ بر كرت ایده كیم
لا اله الا الله بلند آوازیله و تمام قوتیله مرید داخی بیله ایده
ایكنجی كرت ایده مرید داخی بیله ایده اوچنجی كرت ایده مرید
داخی كنه بیله اده اندن شیخ دعا قیله مرید آمین دیه جون تمام
اولا طوره كندو خلوت خانسنه واره بو زین بو ذكر تخمین
تربیت اتمكه دوته شیله كه انوك شرح كلسار ان شاء الله و اندن
كروشیله بلكل كیم اول امرده ذكر كیم مریدوك كوكلنه برایلیه
انوك مثال شول اغاجه بكزر كیم دكالو تنا كیم حق تعالی سوزدكیم

ضرب الله مثلا كلمة طيبة كشجرة طيبة امدی مفسرلروك
اتفاقیله كلمه طیبه لا اله الا الله دروجونكه بو شجریه تربیت
ویرمكه ملازمت كوسترة درحال اول اغاجوك كوكلری كوكلدن
جمیع اعضایه ایرشب سین ادب باشدن ایاغادك و داخی درناق
اوجنه وارنجه شیله كه هیچ ذره قلمزكه بو اغاجوك كوكی
اكا ایرمش اولا وقتیكیم كوكل برنده انوك كوكی محكم اولا
اول وقت ذكر اغاجنوك بوداقلری كوكل كوكندن یكه
چكلوب دد بو جلمكا بشلر اصلها ثابت وفرعها في السماء اكا اشارتدر
پس بو مقامده كوكل ذكری دلدن الوب كلمهٔ لا اله الا الله
اول ابدد وهر وقتكیم كوكل ذكره بشلیا دلكك كیم توقف ایلیا
تاكه كوكل ذكردن لذت بوله و دل اكا تشویش ویرمیه
و اول وقت كیم كوكل ذكردن تلسه دلله ذكره مشغول اولا
تاكه كوكل دایم ذكر اجنده اولا پس بو طریق اوزره مدد
ایلیه تاكه ذكر اغاجی پرورش بلوب بو جلمكا بشلیه وقتیكیم
شجره كندو كمالنه ایرشسه لاجرم مشاهده انوادی چیچكلری ذكر

اغاجی بو دقلری اجنده اجلمغا بشلر واول جیجکدن تدریجله مکاشفات
وعلوم لدن یمشلری حاصل اولورکیم تؤتی اکلها کل حین
واکر اولده ذکر تخم تمام سبزه اولب ولایت یمشندن المسایدی
شجره بو مرتبیه ایرشمازدی تتاکه عبد الله بن عمر رضی الله عنهما
روایت قلورکه خواجه خدمتنده جماعت اصحاب بله اوتورمشدم
پس خواجه علیه السلام بیوردی کیم ان من الشجرة شجرة مثلها
کمثل المؤمن لایحات ورقها فاخبرن یعنی اغاجلر اراسنده بر اغاج
واردرکه انوک مثلی مؤمنلر مثلیدر شونکیم همیشه سبزه سی
زایل اولمز پس خبر ویروک بکاکه اول نه اغاجدر اندن
هر بری بر سوز سویلدی اندن عبد الله ایدر بنوم کوکلومه دشدی
که اول خرما اغجدر اندن خواجه بیوردیکه هی النخلة اول اغاج
که صوردم خرما اغاجیدر امدی مؤمنوک مناسبی خرما اغاجیله اندن
درکه خرما اغاجنوک طالنه مادامکه دیشی خرما اشلمیلر خرما
بتمز بو حکایت مشهوردر واکر بله اولمزسه ابو خرما ویرمز پس
مؤمنی داخ جونکه دکلرتاکه ولایت ثمره سی حاصل ایلیه لاجرم

برصاحب ولایت تلقیننه ایی داخ اشلیلر بر وجه مناسبت بودکه
دیدوک بر وجه داخی بودرکه خرمانوک یپراغ دایم یشل وتازه
اولر پس مؤمنوک علامتی اولدرکه دایم ذکر وطاعت سبزه
سیله انوک وجودی اغاجی بشری دره وسبزه سی زایل اولمیاکه
وهم علی صلواتهم دایمون وخواجه دن نقل درکه برکون جماعت
اصحابوک خواصیله براوده اوتورمشدی پس بیوردیکه قپویی
بیدلر اندن صکره اوج کرت لا اله کلمسن بلند اوازله ایتدی
وداخ بیوردی سیز داخ بودمه ایدوک پس انلر داخ ایتدیلر اندن
الن کتوردی اوج کرت ایتدیکم اللهم هل بلغت
اندن بیوردیکیم سزه بشارت اولسونکیم حق تعالی سزه مغفرت
دریاسنده مستغرق ایلدی پس امدی مشایخ تلقین ذکری بو سنتدن
المشلردر سنداخ کزاندن بلکل وصلی الله علی خیر خلقه محمد واله اجمعین

الفصل الخامس عشر فی بیان الاحتیاج الی الخلوة وشرایطها وادابها وصفاتها

یعنی اونبخی فصل مریدوک احتیاجن بیان قلور خلوتده وشرایطن
واداین قال الله تعالی واذ واعدنا موسی اربعین لیلة

وقال النبي صلى الله عليه وسلم من اخلص لله تعالى اربعين صباحا ظهرت
ينابيع الحكمة من قلبه عزيزم بلكل كه دين يولنه سلوك ايتمكوك
بناسي و مقامات غيبه ايرشمكوك بنيادي خلوت و عزلت و خلقدن
منقطع اولمقدر و جميع اوليا و انبيا ابتدايي حالده خلوت و عزلت
ايتمايينجا مقصده و مقصوده ايرمادلر نتكه عايشه رضي الله عنها
روايت قلور خواجه دن عليه السلام و انوك ابتدايي حالدن خبر
ويرركه اول امرده خلوت و عزلت خواجه نك كوكلنده سوكلو
قلندلر تاكه خلقدن كسلوب حقه توجه ايده بلدي و بر روايتده
داخي كلور كه كان يتحنث الى حراء اسبوعا او اسبوعين يعني
حراطاغنده خلوت خانه سن زيارت قلمشم بر مغاره در اول طاغوك
دياسنده غايت قرانكو يدي و داخي موسى پيغامبر عليه السلام چون
حق تعالى كلامني ايشتمك استحقاقيني بي واسطه اذزاني قلسلر كرك
ايديلر آني خلوته يوردلر ايمدي اربعين كه چله در انوك بر خاصيت
واردر ناقصلري تكميل ايتمكدر كه قرق عدده وك اول خاصيت
بقدر و خواجه عليه السلام حكمت چشمه‌لري كوكلندن ظاهر اولب دله

كلمكا

كلمكا قرق صباح اخلاص ايتمكا مخصوص قلدي نتاكه بيوردي
من اخلص لله تعالى اربعين صباحا ايمدي حكمت عددي اربعينده بر
اولدر كه آب كل طلسمني آدموك عليه السلام روحانيتي بندن
قرق كجه و كندوز اچنده بغلدلر كه اول طلسمه قرق بند اوردلر
لاجرم اول طلسم اچلماز الا بر كليدله اچلور كه انوك قرق
دندانسي اولا و اول قرق صباح عبوديت اخلاصله ايتمكدر
يعني عبوديت بر كليددر كه انوك قرق دندانسي دور و هم داخي
حكمت صويني روحانيتده ياسندن كه قلبوك يري انكله كزلودر
اول صوي دل چشمه سنه كتورمك ممكن دكلدر الا قرق كون
اخلاص ايتمكله ميسر اولور كه ايمدي چله و اربعينوك شرايط
الوشدر اما اول كه كركلوسي دور سكزدر شويله كه اكربري
كم اولجق اولورسه خلوتدن مقصود كالي آسانلغله حاصل اولماز
و سكز اولدر غنولك معنيس اندن ارزودرلو كوكل اچماغنوك قپوسي
سكبزدر و خلوتوك هر بر شرط قولروك هر برن اچاجق كليددر
واكر بر شرط مهمل قلورسه بر قپو بغلو قلور اچلماز ايمدي اول

شرط اوده اوتورمقدر یوزین قبله یه قرشو دوتوب مربع اوتوره الی الن
ایلوغ اوزرنده قویه اما غسل ایتمش اولا شول میت غسلی و هم خلوتی
تبرا اعتقاد ایلیه و اندن طشره جنبا الا مکر که دست نماز ایچون
وقضای حاجت ایچون چقه کرك کیم خلوت خانه سی قرکو و کرك
اولا و دخی اوکنه پرده اصاتا که هیچ ایدنلق کرمیه و هم
کرك کیم آواز اشیده لمیا خلوتنده تاکه بش حواس اشدن قلا
کورمکدن و اشیتمکدن آزاد اولا زیرا که روح حواسه مشغول اولب
ومحسوساته نظر ایتمسه عالم غیبه مطلع اولور و داخی اول حجابلر
و اول آفتلرکیم روحه بو بش حواسدن یتیشور ایچون حواس
اشدن قله ذکر نصرتیله و نفی خواطر استعمالیله اول آفتلر محو
اولور و روحك غیب عالمیله انسی ظاهر اولب خلقدن وحشت دوت
یور حقه دوندورر که بیورر قال الله تعالی وتبتل الیه تبتیلا
ایکنجی شرط دایم دست نماز برله اولمقدر کیم آبدست شیطان یولن بغلر
مؤمن اوزرنده شیله کیم آنوك اوزرنده مظفر اولا زیرا که
آبدستسوزلك نوری واردر بدندن اثر ویوردی که الوضوء سلاح المؤمن

اوچنجی شرط لا اله الا الله دور و اکا مداومت ایتمکدرکه الذین
یذکرون الله قیاما وقعودا و بو اشارتدر دوام ذکره و ذکرك
خاصیتنی شرح ایلدوك دردنجی شرط اولدر که نفی خواطر مداومت
ایتمکدر یعنی هر نسنه که خاطره کلوکله کلور اکر خیر اکر شر
کرك که جمله سن لا اله بر له نفی ایلیا اول معنیه که دیلمزون الا
خدای وحق تناکه بیورر وان تبدوا ما فی انفسکم او تخفوه یحاسبکم
به الله نفی خواطره اشارتدر که حقیقتده هر خاطر که کوکله
دشوا اندن بر نفس ظاهر اولور یا خیر یا خود شر و اول نسنه کوکلوك
صفاسن منع ایدر قومز که غیب نفسلرین قبول ایلیه زیرا که کوکل
عالم شهادت نفسلرندن خالی اولمینجه مشاهدات غیبی و علوم لدنی
نفسلرینه محل اولب و مکاشفات روحانی و تجلیات ربانی انوارینه
هرکز قابل و لایق اولماز تاکه مریم حقنده بیورر فنفخنا فیه
من روحنا بشنجی شرط صوم درکرك کیم دایما صایم اولا کیم
صومك عظیم خاصیتی واردر تعلقات بشری ماده سین قطع ایدوب
وصفات حیوانی تبدیل ایتمکده التنجی شرط دوام سکوتدر کرك

که کمسیله سوز سویلمیه الا شیخله ضرورت مقداری سویلیه واقعه سن

کشف ایتمکیچون من صمت نجا حکمیله عمل ایلیه و ذکردن

اوزکه دلنی دپرتمیه یدنجی شرط اولدر که شیخ قلبنی مراقبه ایلیه

پس دایم کوکل شیخه مقابل دتوب مدد دلیه که غیبدن تجلیات و نفحات

الطاف ربانی نیسیلری اول امرده کوکل دریچه‌سندن مریدک کوکلنه

ایرشور کیم ذیرکیم مریدک اول امرده حجاب اکثر دور و توجه

حق حضرتنه کرکی کبی اداامز انوکیچون کیم اول عالم شهادته اولکمش

دور وقت که ارادت بیله مرید کندوی شیخه اولشدورمه و توجه

شیخ قلبنه اسانلغله ادابلسه شیخوک قلبی خود دایم حضرته متوجه‌در

و عالم غیبدن یر ورده اولمشدر و هر لحظه غیب عالمندن شیخوک قلبنه

فیض ربانی ایرشور اندن صکره شیخ قلبندن مریدوک قلبنه غیب

عالمندن مددلر ایرشور تا که کوکل اول واسطه‌یله غیبدن مدد

دتماغیله خو لنور پرورش بولور تا اکا ایرشور کیم تدریجله فضل حق

فیضنی واسطه‌سز قبول ایتمکه باشلر که وسقیهم ربهم شرابا طهورا

اولدر اکرچه همان بو شراب ایدی اچدوکی لکن ولایت شیخ جانبندن

ایرشوردی که شمدی محمد علیه السلام که حق شرابنوک ساقیسی در

پس شراب طهور انوک جانبندن ایچر واسطه‌سز که بیت

زان می خوردم که روح پیمانه اوست ٭ زان مست شدم که عقل دیوانه اوست ٭
دردی بمن آمد و آتشی در من زد ٭ زان شمع که آفتاب پروانه اوست ٭

ترجمه شول می ایچدم که اکا بو روح اولدی پیمانه ٭
اندن اولدوم مست که عقل اولدی دیوانه ٭
بر قیغ ایردی بکا یقدی بنی سر تا سر ٭
اول شمعوک که کنش اولدی اکا پروانه ٭

متصل دایم شیخوک همتنی بو یولده کندویه دلیل قله و چون برآفت

یا بر خوف ظاهر اولسه هیبتلو در حال شیخ ولایتنه پناه ایده و

شیخوک باطنندن همت طلب قله تا که همت مددی ولایت نظری

برکاتنده اول نسنه مندفع اوله کرک شیطانی کرک رحمانی

اولا ٭ سکزنجی شرط ٭ ترک اعتراضدر یعنی قرشو کلمیه هم حقه

و هم شیخه اما حقه قرشو کلمدوک اول معنیه‌در که هر نسنه که

غیبدن اکا ایرشه قبض و بسط دن و رنج و راحتدن و صحت و مرضدن

آگاه اولمغی اولب تسلیم اوله و بوندن حقا دوندوره بیت

در دل ما چو شراب وصل می ریزی ۞ باید چو خمار آیدت نگریزی

با وصل منت اگر نیستی باشد ۞ با هر که نشسته مگر بر خیزی

ترجمه وصلوڭ شرابنی دوکیجك گوگلومه ایاز

پس قچمق گرك باشوکی دو تجق خمار ۞

صحبت قلوب بر وجهله که جمع اولسین ۞

جمعیتوك سن اداسین جمله تار و مار ۞ و دخی شیخ اوزرینه

قولدن و فعلدن و صفتدن هر نکم گورسه اعتراض اتمیا و انوك

تصرفاتنه کندوی تسلیم ایده ظاهرده و باطنده و شیخوك احوالنده

و معاملسنده نظر ارادت بله کندونوك عقلیله تصرف اتمیا

که شرایطوك اولوسی ولایت شیخه تسلیم اولمقدر بوندندر که

اگر بر مریدی شیخ ترك ایلسه هیچ کمسه مشایخدن آنی کماله

یتشدرمز مگر که بر مرید شیخوك عذریله خدمتندن گرو

قلمش اوله دخی اعذین شیخه یتشمك اگه دشوار اوله یا خود شیخ

فوت اولسه یا مرید اداق سفر اتسه شیخه و مغاطاقتی یتیسه چونکه

بر شیخه اولشه مقبول اوله و شیخ همتنوك تصرف ممکندر که آنی

قوشلق مقامنه ارشکره زیرا که مرید وجودی یمرده اسنوك قابلیتی

هنوز فاسد اولمامشدر بر صاحب ولایتوك تصرفیله امدی عزیز

من آداب خلوت داخی چوقدر اما شرایطوك سکزدر دردی و

ادا ایندن بری داخی تقلیل طعامدر اول قدر بیا که ضعیف اولمیا

مثلا یوز درهم مقداری یا خود یوز اللی درهم مقداری بیه

الحاصل گوچی یتدوکجه سعی ایلیا تا که لجه خفیف اوله که اویقو

غلبه قلمیا آن یمکله و چوق یمکله و داخ ذکرله و حضوریله

بیه و هم لقمه چیرك گتوره و نفس آرزوسنه یمیا بلکه عبادت نیتته

بیا و غایت حیثیا اما گوکل ذکره مشغول اولا تا که ذکر

نوریله شهوت ظلمتی گتوره و چونکم یاروسن بیه الی طعامدن

گتوره و طعاموك لذتلوسنده تکلف گوسترمیه و اندن احتراز اتمیا

مثلا هر هفتده بر کرت یا خود ایکی کرت بیه هر کرتده اللی درهم

اولا باقی چرنبه طعام یشورده و داخ ارنبه گوچی یتدکجه بهلوس

بر قومیا مگر که ایتوغلبه قله اندن دوشا دفتی که اوینا ادرق

كلوب آبدست آلا و ایکی رکعت نماز قیله و ذکره مشغول اولا و اکر تمام بولسا شیلکم اتوز مغاطاقیتی اولمسا بر ساعت یاتب بر اوزره قویه یاخود باشن دزی اوزره قویه تاکه طبیعتدن و حواسدن کلن ملالتی کوتوره و هر وقت کیم ذکر ملالتدن دل قلسا بر ساعت کوکلی ذکره مشغول قیله و قلبنه مراقبه ایدوب منتظر اوله و هر نسنه که انوک نظرینه کلور و هیبتلو خیالات که کورنور یاخود اشدور قورقمیا و کوکلن محکم دوتادر رجال شیخوک ولایتنه پناه ایلیا آندن دله کتوره و همتندن مدد طلب قیله تاکه حق تعالی کندو لطفیله دفع ایده و هر وقت که دست نمازه مشغول اوله یا جماعتیله نمازه اقدام ایتسا شیله کرک کیم بیانه نقمیا و دلن و کوکلن ذکره مشغول قیله تاکه متفرق اولمیا وصلی الله علی سیدنا محمد و آله اجمعین

الفصل السادس عشر فی بیان بعض الوقایع الغیبیة والفرق بین الرؤیا والواقعة

یعنی اون التنجی فصل آن بیان قلور که غیبدن وقایعن بعضنی وهم فرق ایدر واقعه و رؤیا معناسین عن یرمن بلکل که چون سالک مجاهده و ریاضت نفسه و تصفیه قلبه شروع قلسه انوک ملک و ملکوت اوزدنه سیری و سلوکی ظاهر اولب و هر مقامده آکا مناسب وقایع کشف اولمغه باشلر و وقت اولور که رؤیای صالحه صورتنده غیبی واقعه اولور اما فرق بو ایکینک آراسنده بودر ایکی وجهله بری صورت یوزندن و بری معنی یوزندن اما صورت یوزندن اولی اولدر کیم خیال حجابندن طشره چقمش اولا و غیبی صرف اولا شیله که روح تجرید مقامنده یعنی بشریت صفاتندن خلاص بولا خلاص بولدوغ وقت آن ادراک ایدر اول نسنه مطلق روحانی اولور و کاه اولور که روحوک نظری مؤید اولور نور الهی بله اول وقت صرف واقعه ربانی اولور که المؤمن ینظر بنور الله ورؤیا اولدر که حواس بالکلیه اشدن قلمش اولا و خیال اول وقت ایشا شروع اتمکه باشلر یس حواس مغلوب اولدوغ حالده بر نسنه خیالوک نظرینه کلور اول داخی ایکی در اولدر بری اولدر که اضغاث احلامدر و اول دوشلردر که القاء نفس واسطسیله خیال ادراک ایدر شول شیطان وسوسلری و نفس

دغدغه‌ری اصل خمیرمایه‌سی نفس اولمشدر و خیال آن بر مناسبت
تقشیله تغلیب نفسوك تظرینه كتوردر و آنوك تعبیری اولماز
و كلمیه دمك وجه دكلدر الحاصل دوشدركه رؤیای صالحه
دیرلر و هم خواجه علیه السلام بیوردی كه اول پیغامبرلرك
قرق آلتی بلوكندن بر بلوكیدر كه بعض ائمه بیله تفسیر اتمشلر
دركه خواجه‌نك نبوة ایامنك مدتی یكرمی اوچ ییلدی اول
یكرمی اوچك آلتی آی دوشده وحی اولدی اندن یكرمی اوچ ییلی
بسط ادجك قرق آلتی كرت آلتی آی اولور لاجرم بو حسابجه
رؤیای صالحه نبوتك قرق آلتی بلوكندن بری اولدی و داخی چوق
پیغامبرلر وار ایدی كه وحی انلره دوشده اولوردی و كاه اولوردی
یقظده اولوردی یعنی اویانق ایكن اولوردی نتاكه ابرهیم
پیغامبره علیه السلام دوشده وحی اولدیكه اوغلوك قربان قیل پس
امدی بو وحی اولدوغنه دلیل اولدركه اوغلی دیدیكم **یا ابت**
افعل ما تؤمر یعنی آنكه بیوردلر ایشله پس اكر وحی دكلسه
بویله دمیدی و خواجه علیه السلام بیوردی كه **نوم الانبیاء وحی**

وهم ابرهیم پیغامبره علیه السلام بیناء اولدوغ حالده داخی وحی
اولدی نتاكه بیوردی **فخذ اربعة من الطیر فصرهن الیك**
بو واقعه مشهوردركه درت قوش بوغزلیوب اتلرین بر بیرینه
قرشدردی دوكدی پس حق تعالی كروآن احیا قلدی لاجرم بو
نسنه وحی اولدی و اندن كرو شیله نهم ایله كیم رؤیای صالحه
اوچ نوع اوزره دربری اولدركه تأویله و تعبیره حاجت اولماز
الحاصل اولدركه بعضی تأویله محتاج اولور و بعضی اولماز نتاكه یوسف
پیغامبره علیه السلام واقع اولمشدی كه اون بر الدز و آی و
كونش سجده ایلدی تأویله محتاج ایدی كه اتاسی و اناسی ایدی اما
سجده واقع اولدی بعینه اوچنجی اولدركه تمام تأویله محتاج اولا
نتاكه ملك مصره واقع اولدی جملسی تأویله محتاج ایدی و حقیقتده
داخ اول یوسفله زندانده غیلره واقع اولان دوشكی كه جمله‌سی
تأویله محتاج ایدی و حقیقتده رؤیای صالحه مطلقا اولدركه
انوك طغرو تأویلی اولا و هم اثری ظاهر اولا امدی بو دوش هم
مؤمنه واقع اولور هم كافره نتاكه مصر ملك كوردی و هم دشاقلر

اول رؤیا نفس نظرندن اولور روح تأییدیله اولور نور الهی
تأییدسز و اول دوشکیم مؤید اوله نور الهی ایله اول پیغمبر
یا ولیه یا مؤمنه واقع اولور اوزکیه واقع اولمز تا که رؤیای
صالحه اوله وهم بونتدن برجزء اوله و بو معنونک مؤکدی
اولدر و کافرلوک خود بونتدن برجزء نصیب یقدر اقرار ایتمدوکی
جون خواجه‌نک بونتنه شیخ قدس الله روحه رؤیایی ایکی نوع
اوزره قیلور بر صالحه و بری صادقه رؤیای صالحه اولدر که یا
نبی یا ولی یا مؤمن اوله آن کورور راست تأویلی اولور و صادقه
اولدر که تأویلی اوله و باشدن بعینه واقع اوله و اول روح قلبندن
اولور لیکن بو معنی مؤمنه و کافره اولور بو رسمه واقعه دخی ایکی
نوع در بری اولدر که احتمال الغاد رهبانلره و فلاسفیه و قلن بدن
دین له داخی اولا جوق ریاضت چکمکده و نفس تزکیه ایدوب
و قلب تصفیه قلوب و روح تحلیه ایتمکدن تا حدی اکا یتشورلرکه
عوام نظرندن کزلو اولان نسنلره انلروک خبرلری آلوب انلره
کشف اولور شویله که انلرک احوالنه مطلع اولورلر و دنیادی

ایشلوک کلمجه کندن خبر و یررلر و داخی بین النوم و الیقظه انلره
واقعه حاصل اولور و اول واقعه که مطلق بیدارلقده اولور لیکن اول
داخی انلره حاصل اولورکاه اولورکیم حق ریاضت ایتمکدن
روحانیت غلبات آشکاره اولور و اکثر صفت بهیمی و حیوانی محو
اولور و داخی روح خیال حجابندن بر یاره خلاص بولور و تجلی
قلوب روحانیت انواری انوک نظرینه منکشف اولور اما انلره
سبب نجات اولمز و انوکله مقرب اولوب مقبول اولمزلر الخ اول
درکه حق تعالی آفاق نفوس آینه‌سنده کندونوک آیات بینات
جمالنی موحدلروک نظرینه کتوررلر و موحدلره حق واقع و ظاهر
اولمغنه سبب اولور و الهام الهی ایله تجرد و تقوینوک معرفتی
سالکلروک کوکلنه ایرشور اندن حواس معلوم اولدوغی حالده قلبوک
نظری نفس نقش مشغولکدی بر کرت خیال تصرفنی واسطه ارادن کوتورب
اول الهامانوک حقیقتنه نظرلری واقع اولور اندن سالک کندو
نفسنوک صلاحنه و فسادنه مرتب اولور هرکز صفات احدیت
انوارنوک مطالعه‌سندن خبری اولمز زیرا که بو معنی عین الیقین

تعلق قادر در علم الیقین حاصل اولدقدن صکره اولور وحدانیت
نوریله موحد اولب شرکت حجابنوك ظلماتندن بر کره ن خلاص
بلمانیجه میسر اولماز پس اول وقتکه بو معنی الوریه لاجرم
انانیت ایکیلکی صفت احدیت انوارینوك تجلیسنده محو اولور اندن
صکره سالك مقام وحدتدن نصیب بولور و بنلك وسنلك شرکنوك
بندندن خلاص بلور امدی کافر بو واقعه ده حاصل اولورکه
کی بو دم ماز ماجدا ماند :: من و تو رفته وخدا ماند ::
پس زمانکه دار مطلق کنته :: داست بیدا کرده وانا الحق کنته
ترجمه :: قچان بو بزوم بزلکمزدن اولا جدا
:: که سان بن کدو بن ملکده حاکم اوله خدا
پس آشکاره اولب دار مطلق که ::
ندای سری انا الحق بودم کلورسه ربا :: ودخی شیله بلکه که
سالکه کشف وقایع اولمقده ایکی فایده وار اول فایده اولدرکه
کندو احوالنه واقف اولب خبردار اولور مثلا زیاده نقصان
دن وسببن قوردن و وجدشوقدن وخشتلق وسستلقدن وایرماك

172 دایر ما ملکدن بن تمیز ادر اکلر و داخ منازل ومقاماتدن ودرجات
درکاتدن وعلوی وسفلیدن زیراکه بو معاینوك هر برن بر مناسب
تمثیله بغلیوب سالکوك اکینه کتورر شیلکه اکر صفات ذمیمه
نفسانی اکا غالب اولسه حرصدن وشرهدن وبخلدن وحقد وغضب
وشهوتدن داخ نه وارسه خیال بلورك هر برین بر حیوان صورتنده
که اول صفت اول حیوانده غالب در نفس بغلیجق بغلیجی اولوب اکه
کوسترر مثلا حرص صفتی غالب اولسه صچان وقرنجا صورتنده
کسترور واکر بخل صفت غالب اولسه ایت صورتنده کوسترور و
اکر شره صفتی غالب اولسه خنزیر وآیو صفتنده کسترر
واکر سبعیت صفت غالب اولسه پرنجی صورتنده کوسترر واکر
عداوت صفت غالب اولسه ایلان صورتنده کوسترر واکر غضب
صفت غالب اولسه پارس صورتنده کوسترر واکر صفت بلادن
غالب اولسه اول کودنلك دراشك صورتنده کسترور واکر
شیطنت صفت غالب اولسه شیاطین و ابالیس صورتنده کوسترور
واکر بنلری مغلوب ومسخر کورسه بلسونکه اول بو صفاتنوك ازرینه

قادردر و اكر كورسه بنلري اولدوغوب فهم ايلمز بلسون كه بو
صفاتدن كچوب خلاص بلور و اكر كورساكه بنلروك صورتلرين بر
نجاسوده تبديل ايدر بلسون كه بو صفات تبديل ايتمك الويرسه و
اكر كورساكه بنلروك الهجنك ايدوب جدال ايدر بلسون كه انلروكله
جنك و تبديله درغافل اولماسون كه انلروك زخمندن امين اولا
و اكر اقاردصافي صولر كورسا چشمه‌لر و حوضلر و نفيس نسنه‌لر آي
الدزلر و كوك بودو كلسين كورساكو كل مقاما تنوك صورتلري
در كه اكا قلبده دوك و اكر نهايتسز انوار كورسا دوكنمز عالملر
و اوجماق و اغماق حاصل اولسه و هم طي زمين و آسمان اولسه
و هوا ازره سير ايلمك حاصل اولسه و داخ دنكسوز و نتالك سوز
عالملر كورسه و معاني علوم كشف اولسه و بي آلت معارف كشف
اولسه و داخ اجسامدن مجرد اولمقلق ال ويرسه و تجلي روحانيت
حاصل اولسه بو جمله‌سي روحاني صفتندندر كه آن روح كسترور
و اكر ملكوته مطالعه قلمق و ملايكه‌يه مشاهده ايتمك حاصل
اولسه داخي هاتفدن آواز ايشتسه و اچمق و طامو عرض اولسه

و افلاك و عرش و ملكوت كورنسه پس سلوك ايچنده صفت ملك
كسب ايدوب اخلاق حميده حاصل اولمقدر و اكر غيب انواري
مشاهده اولنسه و صفات الوهيت كشف اولب و الهامات و
اشارات و تجليات صفات ربوبيت حاصل اولسه داخ فنا و بقا
حاصل اولسه بلسونكه اول كوردوكي ديجاندر و حق اخلاقيله
متخلق اولب و هم وصلت حاصل اولماغنه علامتدر دروش امدي
وقايعوك هر نوعندن بعضي بيان اولدي باقيسي داخي بو انزره هم
معلوم اولا كلدوك امدي كشف وقايعدن الخ فايده اولدر كه
قلبدن و روحدن و ملكدن اوله وقايع غايت ذوق باغشليجي
اولور لاجرم نفسه انلردن ذوق و شوق و قوت حاصل اولور
كه اول ذوق و شوق برله نفس بو خلقدن انسي قطع ايدر و طبيعته
خوش كلن لذتلردن و نفساني لذتلردن كسلور اندن اول روحاني
مكاشفات و انوار غيبي و اسرار و لطايف حضرتدن بشر انلروكله
انس حاصل اولور و حاصل قلور اندن صكره بالكليه طلب عالمنه
توجه ايدر عالم غيب مشربندن شراب وحدت ايچر كه حقيقتده

طریقت اهلنوک الطافنی اول امرده غیب وقایعوک سوندن غیری
نسنیله تربیت ادوب بسلمک ممکن دکلدر وهم طالب جاننوک
غذاسی معنی بوندن واقع اولور بیلورتا که برکشی خواجه
یوسف ایدرلر کون شیخ احمد خذ متنده یدم اصحاب جمع اولب
سفره اوزرنده طعام یرلردی اراده برس برساعت غایب اولدی
چونکه کندویه کلدی دیدی کیم بن شندی پیغامبری کوردم بر
لقمه بنوم اغزومه قویدی خواجه یوسف دیدی که یعنی اول ارادت
درکه اهل طریقت اطفالن انونکله بسلرلر اندن اوجنجی فایده
اولدر کشف وقایعدن که بو یولوک بعض مقاملرنده واردر اول مقام
غیبدر وقایع تصرفندن اوزکه نسنیله کچمک ممکن اولماز ورکن
اعظم خود پیغامبره محتاج اولمغه بو سردن اترزوردرکه تا سالک
سیری کندو وجودنده قلدوانوک سلوک نفس وروح صفاتنده اولا
امدی بو نسنه لرده ممکن درکه غیره محتاج اولمیا اما چونکه
روحانیت سرحدنه ایرشه اول وقت کندو کندولکیله اول
مقامدن کچه بلماز زیرا تصرف که سالکدن قوپر اول بر وجود وبر

وارلقدرکه بندن قوپر انوک خود یول یوقلق عالمنه ایرشدی پس
امدی غیر تصرفنه محتاج اولدی لاجرم اکا وقایع شیخی ولایتدن
یا حضرت نبوتدن یا خود حق تعالینوک فنابخش تجلیاتندن حاصل
اولورتا که فنای بلوب بقای حقیقیه ایرشه که سلوکدن مقصود
بودر والله اعلم امدن کرو بر نوع وقایعدن که کشف ومشاهدیه
وتجلییه ووصوله تعلق دوترهر بری کندو مقامنده بیان اولسردر
ان شاء الله تعالی وصلی الله علی خیر خلقه محمد واله اجمعین

الفصل السابع عشر فی بیان مشاهدة الانوار ومراتبها

یعنی اون یدنجی فصل انوار مشاهده سنوک مراتبن بیان قلور
قال الله تعالی ما کذب الفؤاد ما رای افتمارونه علی ما یری عزیزمن
بلکل که چون کوکل اینسی تدرجیله کلمه لا اله الا الله مصقالنوک
تصرفیله صفا بولا وطبیعت زنکی وبشریت ظلمات اندن محو اولا که
اول امرده اول انواروک اکثری برق مثالنده اولور وبعض
لوامع وبعض لوایح مثالنده ظاهر اولور وهر برنده بیلک دلو
شوق صفا وجوده کلور ونیجا کیم قلبده صفا زیاده اولا انوار داخ

قوتلو اولا بوكز انوارده چراغ مثالنده كورنور و اندن صكره آي
صورتنده كورينور و اندن كونش مثالنده كورينور انوار جلال و
جمال ظاهر اولور بو جمله سنوك شرح ايدرز اما هر برنده بر چاشني
بيان ايده‌لوم ايمدي شويله بلكل كه انوارك منشاي يعني قپدوغي
يري درلو درلودر مثلا روحانيت سالك كبي ودخي شيخ و نبوة
خواجه وار ودخي اوليا و انبيا و مشايخ كبي ودخي حضرت عزت
وذكر كلمهٔ لا اله الا الله ودخي انوار اذكار مثلا قرآن و ايمان
و احسان و اسلام و انواع عبادات كبي كه هر بر مخصوص نور وار
در و هر منشادن بر درلو نور ظاهر اولور كه اول نور اول منشا
مناسبدر و هر برينوك بر ذوقي و بر لوني واردر كه برندن اول
بولنماز چونكه بر كزدن حجابدن طشره كله كه خيالك اندن تصرف
قلميا اول وقت پس بي رنك اولور صورتسوز و هيئتسوز و مكان
سوز مشاهده حاصل اولور اما مختلف اولور انوارك هر بري قنغي
منشادن مشاهده اولورلر بلكه اول برق صورتنده ظاهر اولان
وقت اولور كه ذكر نوري و ابدست نوري اولور و كاه اولور كيم

روحك انواري غلبه قلوب صفات بشري حجابلرين برتر شول بلوت
كبي برتلور اندن بر نور ظاهر اولور روحانيتدن يلدرم صورتنده
تاكه شيخ ابو سعيد ورك رحمة الله عليه مريدلرندن برسي بر وقت
ابدست المشيدي چون خلوتنه كيردي بر نور ظاهر اولدي پس
نعره اوروب طشره كلدي ايدردي كه بن حق مشاهده قلدم شيخ
انوك احوالن بلدي پس چاغروب ايتدي كه اي ايش كورمدك
مسكين ابدستوك و نمازوك نوريدرسن قندن هنوز حضرت
قندن ديدي اما لوايح صورتنده ظاهر اولان نوردر اما نماز
نورندن ياخود قرآن يا اسلام منشاندن ظاهر اولور پس بروق
ولوامع ولوايح اراسنده فرق اولدر كه برق تيز كيدر و لوامع
اول الدرامقدر كه متعاقب اولور يا بر ياده اكلنور و لوايح
شول كنش نوري كبيدر كه صو عكسندن بر يره دوشنور بر مقدار
انده توقف ايدوب قرار ايدر و كرو حجاب الشده پنهان اولور
لاجرم نماز يا قرآن يا ايمان نوريندن بر عكس كلور اينسندن
دوشنور لوايح ظاهر اولور پس نيت و اخلاص مقداري ودخي كوكل

آینه‌سی صفا بولدوغی مقداری لوایحک نورانیتی و ذوق ارتر اکلنور
اما اول نور که چراغ صورتنده و شمع صورتنده کورینور اول بر
نوردر که شیخ ولایتندن یا حضرت نبوتدن اولور یاخود استفادهء
علومدن یا قرآندن یا ایمان نورندن ظاهر اولور و اول چراغ و شمع
کوکلدر که اول مقدار نوریله منور اولمشدر بو منشألردن که
دیدک و اکر مشکاة و قندیل صورتنده کورینورسه اول عرفان
نوریدر که مقام احساندن ایرشور اولور کوکل نورانیت
مقداری و حق نوری معرفتی اول درجه‌یه بکزر که انوکله تمثیل
اتمشدر مَثَلُ نُورِهِ كَمِشْكَاةٍ فِيهَا مِصْبَاحٌ یعنی نوری معرفت اول
درجه‌یه بکزر که ایچنده چراغ اولا بو نورک تقریبی الحق فصلده
کچمشدر و اکر علویات صورتنده کورنورسه مثلا الدوزلر و آیلر
و کنشلر کبی بو حالیت انواردندر اولور که کوکل کوکندن
طلوع ایدر کوکلک صفا و صفالت مقداری ظاهر اولور مثلا
چون کوکل آینه‌سی الدز مقداری صفالت بولسه روح نوری انده
کوکب اولور و کاه اولور که کوکب آسمان اوزره کورور و کاه

اولور آسمان کورور کوکبسوز امدی آسمان کوکل جرمیدر
و کوکب روح نوریدر که کوکل صفاسنده کلوب ظاهر اولور اکر
کلجی و اکر اولو کوکب کرسه آسمانسوز اول کوکل نورینک
عکسیدر عقل نوریله یاخود ایمان نوریله کم سینه صافی هواسنده
ظاهر اولور و کاه اولور که نفس شعله صفا بولوب تزکیه حاصل
ایدر که کوکلک کوکی نوری و کوکل انده آی کبی کورینور و
چونکه کوکل آینه‌سی تمام صافی اوله آی تمام کورینور و اکر
کدورتدن بعض قلمش اوله آی داخی ناقص کورینور و چونکه کوکل
آینه‌سی کمالده صفا بولوب روح نورینه قابلیت کسب ایلسه اول
وقت کونش مثالنده مشاهده اولور و نیجاکه کوکلده صفا زیاده
اولا همه کونشک نوری زیاده برق اورور و اکر آی و کونش
اکیسین بیله کورسه آی کوکل اولور که روح نورینک
عکسندن منور اولمشدر و روح کونش اولور که مشاهده
اما کونش هنوز حجاب ارندن طلوع ایدر زیرا که خیال آنی
کونش صورتنده مناسب نقشله صورت بغلمشدر تا که عالم کبریکه

مجموع دنیادر کنش نوریله منور اولمشدر انوك اثری جمیع
اعضایه ایرشور که حس وحرکت ظاهر اولور پس خیال بومثال
برله کنش صورتن روحك حقیقت اوزره نقش بغلیجی اولدی
والاخوذ روح نوری بی شکل وبی لون وبی صورت اولور وکاه
اولور که کونش وآی حوض ایچنده یا ارماق ایچنده یا آینه ایچنده
مشاهده اولور بو جمله که واردر روحانیت انوارندندر که
کوکلك مختلف منزللرنده اولور شبله که خیالات بو جهله نقش
بغلمشدر وکاه اولور که ایمان وطاعات وتسبیحات واذکار
نورلری کوکلده اولور پس اول صورت مختلفه برله مشاهده اولور
وتجلین کاه اولور که صفات حق انوارینك پرتوی ظاهر
اولور وحجاب قلب آردندن عکس اورر کوکل آینسنه پس
کوکل صفاسنه مقدارسه اوده کلو مشاهده اولور نتاکه ابراهیم
پیغامبرك علیه السلام ابتدای حالنده اولمشدیکه فلما جن علیه
اللیل رای کوکبا چونکه کوکل آینسی کوکب مقداری صفا
بولمشدی پس حق نوری کوکبده کلو مشاهده اولدی وچون کوکل

آینسی طبیعت زنکندن تمام خلاص بولدی پس آی صورتنده مشاهده
اولدی که فلما رای القمر بازغا وچون آینه کمال مرتبه صفایه ایردی
کنش صورتنده مشاهده اولدی فلما رای الشمس بازغة وحقیقتده
اول نسنه خلیل جانبنك نظرینه مشاهده اولوردی صفات ربوبیت
پرتوینك انواری پرتوی عکسیدی کیم کوکل آینسنده ظاهر
اولردی ولیکن حجاب روحانی آردندن اولوردی که تلوین
مقامنده غروب ایدردی واول ایدردی که لا احب الافلین ایدی
تلوین مقامنده غروب ایدردی شیله معلوم اولسون که بو مقامده
اوچ نسنه واردر بری اولدر که حجاب آردندندی وبر داخ اول
کیم مقام تلوینده ایدی وبری داخ اول که صفات حق انوارینك
پرتوی ایدی اما اول که حجاب آردندن ایدی دیدوك زیرا که
مختلف صورتلریله کوریندی وحضرت خود منزه در صورتدن
واول کیم مقام تلوینده ایدی زیرا که افول قبول ایدردی واول
خود منزه در افولدن واول که انوار حق صفاتنك پرتوندی
مشاهده اولوردی زیرا که حق تعریف وتعلیم برله مشاهده ذوقن بلوردی

وانوك حقيقتنده كوكل حاكم اولدي كوكل خود بر حاكم دركه كوردوكي
نسنه ده خبط و خطا اكه يولداش اولمز و فتيكه كوكل اولا بر مزور
يكلش كورمز و هم هذا ربي حاكم اول پرده دن قوپركه قلبه مشاهده
الوب آشكاره اوله امدي اول انواردنكه قلبه مشاهده اولور همان
اول معرفت نوردي اول بعينه و كندونك حالني كندويه تعريف
ايدوب بلدورر امدي اول داخي درلو درلو در شويله كه حق معرف
و دليل اولب شمع قپوسندن كيرجك اولورسه شول موسايه اولن
كبدركه اني انا الله ديدي و مادامكه معرف حجاب اردندن كله
واسطيله كلور و چون حجاب كوترولهبي واسطه ايشدركه وكلم الله
موسى تكليما واكر معرف نظري قپوسندن ايچرو كيرجك اولورسه
وهم حجابلر باقي دورورسه واسطيله كلور نتاكه خليل پيغمبره كلدي
فلما راى الشمس بازغة مادامكه حقيقتده جان لجنده بر ذوق
ظاهر اولميا انا ربك تعريفندن هيچ دل ترجمان ايدمزكه
و چون حجاب بركزدن كترولهمعرف بي واسطه كله نتاكه خواجه
اولمشدركه ما كذب الفؤاد ما راى وهم عمر رضي الله عنه بو چاشيدن

دوتمشدي كه ديدي راى ربي قلبي و خواجه عليه السلام احسان مقامني
بيان ايتدوكي وقت بو ذوقك حصولنه اشارت ايدوب ديدي كه كانك تراه
واكر بركيشي سؤال ايدوب ايتسا كه ابراهيم عليه السلام بو وقتده
الدوندوراي و كونش مشاهده قلدي عالم باطنده مدي يه عالم
ظاهرده مدي جواب ـــــ ايدوروزكه تفاوت يقدور بونلرك
اراسنده چون كوكل آينسي صاف اولسه كركي كبي بو مشاهده
غيب عالمنده كورور كه اول كوكل عالمدر خيال واسطيله
و كاه اولوركه عالم شهادتده كورور ظاهر يوزدن حس ادراك
ايتدوكي كبي شول نسنيكه مناسبت وار آنوكله و هم حق انوارينوك
ظهورنده اولور بيلور بونلر حق انواري پرتونك عكسنه قابلدر زيراكه
حقيقتده آن كوروجي كوكلدر و كوسترجي حضرت عزتدر
چون معرفت حق اولا و كوكل اول ذوق بولمغا لايق اولا پس
غيب شهادة و ظاهر و باطن هب بر اولور كوسترمسي ظاهر اولور
اكر كندوده نظر ايليا هر ذره ده حق مشاهده قلور نتاكه
اول عزيز بيوردي ما نظرت في شيء الا رايت الله فيه و چون

جابلمز بر كزدن كوزتوله نظرنه مشاهده مقامي بي واسطه يتشور
پس اول دم ابدركه ما في الجنة سوى الله واكر مشاهده ده باشنده
مستغرق اولسا كه ظاهر وجودي لاشئ اولب منظور وجودي
قلسا همان شيخ دده دوكي اولوركه هذا ربي بو مقامده منظورك
جمال مشاهده سي انسان آينه سندن كوركده وناظره حاصل اولور
نتاكه شيخ دمشدر

بيت

عمريست كه در داه تو يا يست سرم ٥ خاك دره تو بديدكاني بسترم
از ديده تو بروي تو بي نكرم ٥ زان روي تو هم آيت روي تو آم
باشوز آيق اولدي اوش يلوك كاخه دم دردر ٥
٥ كزدن آقتی صنمه یاش بلك عینی دم دردر
شهاجون يوزوك آينه اولدي يوز موز اينه ٥
٥ پس كوزن كوزنده سن خوز قلبني عدم دردر
اما انوار دوك الوان هر بر مقامده كه مشاهده اولور بردر لو دركه
اول مقام مقتضاسنجه رنكي آلوب ظاهر اولور واول انذن دركه
روح نوري يا ذكر نوري نفس ظلمتيله قارشور روحك شعاعندن

كوك نور ظاهر اولور يس مبتدي بلمز بو اهل تصوفدن كه كوك طوتلر
كيورورلر بو مقام نشانندن دور وبو مرتبيه اشارت قلورزيرا
بو طايفنوك لباس بو وقت مقام وصفات رنكنده اولوردي وچون
نفس ظلمتي آزرق اولسه وروح نوري زياده اولسا نيل نور ظاهر
اولور وچون روح نوري غلبه ايده ظلمت اوزره صاري نور ظاهر
اولور وچون نفسده ظلمت قلمسه آق نور ظاهر اولور وچون روح
نوري كوكل صفاسيله جمع اولور قارشور ياشل نور ظاهر اولور
وچونكه كوكل تمام صاف اولسه شول كنش كبي بر نور مشاهده
اولور وچون كوكل آينسي صفا كمالنه بولسا كنش نوري كبي بر نوركه
تمام شعاعله صاف قلبوك آينسنده مشاهده اولوركه البته
انوك نظري قوتندن دونمز شيله كه كلدي

بيت

بصر ز نور تو ظفر نيابد ٥ نراجنانكه تو بي ديده در نيابد
ز تو چو نه صبر كند دل مانا ٥ كه دل ز طرا تو از تو خبر نيابد
ترجمه ٥ بصر بو نوركه هر كز ادامز اوش نظري
سني بعينه كورمك كوزوك دكل نظري

عجب صبر نیجه اولدی کلکل که لطفکدن ⁂ بو تاس کوکلوك سندن ایلمز اول خبری
وجونکه حق نوری عکس اوره روح نورینوك اوزرینه بر مشاهده
حاصل اولورکه شهود ذوقیله جمع اولمیوب   وجون نور حق روح
و قلب نجا بنسون مشاهده اولا اول وقت دکلسون و نتا لکسون و حد
سوز و نهایتسوز و بی مثل و بی ضد و بی ند آشکاره اولورکه
تمکن اکه لازمدر پس اندن نه طلوع بولنور نه غروب نه صاغ
نه صول نه جهه نه کندوز بونده نه عرش قلور نه فرش نه دنیا نه آخرت
نورت بداء و اذا بدا و استمکن ⁂ شمس طلعت و من رآها امن
والقوم رضوا بظلمة دار حزن ⁂ کم قلت اقول لکن مع من
بر نوردرکه کوردیور عیان ⁂ کو کل منزل ایچره دتدی مکان
بو بر شمس دردور کریجك آنی ⁂ موحد اولور اهل آخر زمان
ولیکن بو خلق تا ضدر ظلمته ⁂ که زیرا کوکل لری دتدی دخان
نجابن بو سری بیان ایلیم ⁂ نجابن بو سری دیم دایکان
اشیدردوتن ولی کمسه یوق ⁂ خدایا امان الامان الامان
پس اول امرده صفات جمالوك انواری که حق تعالینوك لطف عالمندن

در اول مشاهده اولور لاجرم بر نوع تصرفلری که فنا بخشودر آن
الهام ایدر نتاکه ذکر اولدی اما اول انوارکم صفات جلالوك
در حقوك قهری عالمندندر اول امدی آن اظهار ایدر شبلکه
بیان بو احوالوك شرحندن عاجزدر زیراکه کورمکله بلنوردما کله
معلوم اولمز و عینی در آینی دکل پس اول بر نوردر محرق ظاهر
اولورکه لا تبقی ولا تذر خاصیتنی آشکاره قلورکه حقیقتده یدی
طامو اول نوروك برتوندندر و داخی شیله بلمکل که صفات
جمال انواری مشرقدر محرق دکل و هم عقل بو معانی فهم ایدامز
واکر فهم ایدرسك اول اشارتکه خواجه علیه السلام بیوردی که
طامو نیجه بیك ییللر قزل اولدی اندن کرو ییللر آق اولدی
کرو ییللر قره اولدی شمدیکه حالده سیاه و ظلمانیدور دکلی همان
بو نیدیلدن اولدی و عقل خود قره اولدی نیجه ادراك ایلسون که
آق نورکی در پس اندن حقیقت وحدتدندر نظر ایدجك اولورسك
الهی عالمندن هر نکه ظلمت و نوروار انوك لطف و قهری صفاتوك انوار
برتوندندر نتاکه بیوردی الله نور السموات والارض و بو معنیدندر

انرو نوردي وظلمتي جعل لفظيله كتوردي كه جعل الظلمات والنور
خلق لفظيله ذكر ايتمادي كه خلق السموات والارض دردي خلقتين
اورتكه قلدي بو ايكيسنوك اراسنده فرق اولدركه نجان حق
تعالى دلساكه انوك معناسندن خبر ويره اول وقت لفظ خلق برله
ذكر ادر نتاكه سوردي اني خالق بشرا ونجان دلساكه انوك
صورتندن خبر ويره اول وقت لفظ جعل استعمال ادر پس خلقت
عالم معنابدن در وخلقت عالم صورتندن در وبو اشادنوك تحتنده
اوكش معاني واردركه هم فهمه لا يوقدر كلدر اما صفات چونكه
فنا الفناء مقامنه ايردي جملهسي اظهار اده پس بر قره نور ظاهر
اولوركه اول فنا قلج دتجدر وهم محيي ومميت در شيله كه
انوك سطوتنه طلسم اعظم شكسته اولب رسم ورسوم مبهم آشكاره
اولور خواجه عليه السلام دعا ايتدوكيكه ارنا الاشياء مقصودي لطف
قهري صفاتنوك انواري ظاهر اولمق ايديكه صفات ذات دردر
وهر شيئوك كه عالمده وجودي واردر نتاكه
سوردي هو الاول والاخر والظاهر والباطن واندن غيري نه كيم

وار انو كلدر بيت دل مغز حقيقتست تن پوست ببين ؛ در كسوت روح صورت
هر چيز كه او نشان هستي دارد يا سايه نور اوست يا اوست ببين
ترجمه كوكل مغز حقيقتدر تني هم پوست بل زنهار
؛ ولي جان كسوتنده كوردندي صورت دلدار
جهانده هر نكه موجود اولب صورته كلدي ؛
يا انوك كولكاسي دورت يا كندو ذاتي بل وار ؛ وصلى على محمد واله اجمعين

الفصل الثامن عشر في بيان المكاشفات وانواعها

يعني اون سكزنجي فصل مكاشفات انواعيله بياننده در قال الله تعالى
فكشفنا عنك غطاءك فبصرك اليوم حديد وقال النبي صلى الله عليه وسلم
حجابه النور لو كشفها لاحترقت سبحات وجهه ما انتهى اليه
عزيزمن بلكل كه حقيقتده كشف اولدر كه برنسنه حجابدن
طشره كله بر وجهله كه كشفا آني ادراك ايليا بر صفتله كه انذن
اوك آني ادراك ايتمامشدي نتاكه سوردي فكشفنا عنك يعني سنوك
نظروكدن حجاب كوتردوك اول نسنه كه شمدي يا دركن كوزمزدوك
آني سكا مكشوف ومعلوم قلدوك وحجاب اول موانع دركه قللروك

کوزن جمال حضرت مشاهده سندن منع ایلمی امدی اول حجاب جمله
دنیا وآخرتدرکه بر روایتده اون سکز بیك عالمدر بر روایتده یتمش
بیك عالمدر اما اولکم انسب واصوبدر یتمش بیك عالمدرکه
حدیثده کلمشدر تاکه بیوردی سبعین الف حجاب من نور وظلمة
وبو یتمش بیك عالم انسان نهادنده موجوددر وهم عالم حسابنجه
انسانوك کوزی واردرکه اول عالمی اکا مناسب کوزیله مطالعه
قلور عالم کشف اولدوغ حالده وبو یتمش بیك عالم ایکی عالم ایچنده
مندرجدرکه اکا نوردر وظلمتدرلر یعنی ملك وملکوتدر وهم
جسمانی وروحانیدرلر وداخی دنیا وآخرتدرلر جمله سی بردر اما
عبارات واسما مختلفدر وانسان بو ایکی عالموك مجموعندن عبارت
درکه یتمش بیك کوزکه یتمش بیك عالمی ادراك ایدر انسانوك اول
عالموك مدرکاتی ایچنده آنی جمع ایلمشدر مثلا بش حواس کبکه
جسمانیه تعلق واردر وجمیع جسمانیات عالمدرین بو بش حس برله ادراك
ایدر وداخی مدرکات باطنی کبی قوای بشری دن وبش حواس
باطنیدن که انسانوك روحانیتنه تعلق دوتن اول مدرکاتوك بری

180 عقل وبری قلب وبری سر وبری روح وبری خفی اما اهل سلوك اصطلاحنده
مکاشفه اول معنیا اطلاق ایدرلرکه بش حواس باطنی برله ادراك
اولور آکه اطلاق ایتمزلرکه بش حواس ظاهری واسطه سیله
ادراك اولور یاخود قوای بشری برله که حواس تابعدر پس جونکه
سالك صادق ارادت جذبه سیله بو زبن طبیعتنوك اسفل سافلیندن
شریعتوك اعلای علیینه بولنده وصدق تندمیله طریقت جاده سنه
مجاهده وریاضت قانونی اوزره متابعت قولوزی بناهنده سلوك
اتماکه بشلیا اول یتمش بیك حجابوك هر برین که لحه لاجرم انوك
برکوزی اچلمش اولورکه اول مقامه مناسبدر واول مقاموك
احوالی انوکله بیان ایدر پس اول انوك عقل کوزی آچلور دفع
حجاب مقداری وهم عقل صفا بولدوغ وصقالت بولدوغ دکلو معانی
معقول اکا یوزکسترر ومعقولات اسرارندن خبردار اولور
واکا کشف نظری دیرلر بونوك اعتمادی زیاده اولماز زیراهر نکیم
نظره کلور اکه قدم ایدمز وهم اکه کرمز وهم اعتماده یرامز
اکثری حکماء فلاسفه بو مقامده قلدلر وهمتلرین تجرید عقلده

معقولاتوك ادناکنه صوف ایدلر اذون عمرلرین خرج ایدلروان
مقصد حقیقیه ایرشوب مقصود اصلی بیلدیلر و قالان فوایددن که
اوزکه مذکوردکاتله حاصل اولور محروم قلدیلر و انکار ادوب ضلالت
بیابانینه یورودیلر وهم خلقی کمراه ایتدیلر ابلیس کبی کندولرك
ضلالتنه راضی اولمایوب قالان خلایقی دخی ضلالته براقدیلر که
فضلوا من قبل واضلوا كثيرا وجونکه کشف معقولاتدن کچه مکاشفات
قلبیه ظاهر اولا و اکا کشف شهودی دیرلر انوار مختلف کشف تاکه
انوك بعض مشاهده فصلنده شرح اولندی و اندن مکاشفات سری
آشکاره اولور اکه کشف الهی دیرلر که برادلمشوك اسراری و هرشیئك
وجودینوك حکمت ظاهر اولور تاکه کلدی **بیت**

ای کرده غمت غارت هوش دل ما ٭ درد تو ز تو خانه فروش دل ما
سری که مقدسان ازان بی خبرند ٭ عشق تو فرو گفت بگوش دل ما
ای یار غمك سنوك عقلوم قلدی بیهوش ٭ دردك بو لکل ملکنی یغمایه ویردی اوش
اول سر که مقدسلر بیلمشدر بلز اکا ٭ هردم بو بنوم کوکلم او نغمه ادر کوش

اندن مکاشفات روح ظاهر اولور و اکا کشف روحانی دیرلر انوك

اوایلنده معراجلر حاصل اولور و جنت و جهنم عرض اولور ورؤیت
ملك حاصل اولور وجون روح بشر کدردن صفا بولسه و جسمانی کدورت
لردن پاك اولسه لاجرم نهایتسز عالملر کشف اولور و ابد دایره سی
کوزی اکلینه دوردادر بونده حجاب کوترولر اول که زمان ماضیده
اولمشدی انده ادراك ایدر تاکیشی اولورکه موجودات برادلدوغنوك
ابتداسندن و انوك مراتبندن کشف اولور انوك نظرینه تاکه
حارثه رضي الله عنه ایدردی که كأني انظر الى اهل الجنة يتزاورون
والى اهل الجنة يتعارضون وخواجه علیه السلام بیوردی که
عرضت علي الجنة فرأيت اكثر اهلها المساكين وعرضت النار
فرأيت اكثر اهلها النساء جون زمان و مکان کتورلجك دنیادن دولور پس زمان
اخروی کشف اولور وهم بو مقامده جهانوك حجابی الیندن کتورلور
تاکه خواجه علیه السلام ایدردی که يا ايها الناس اني امامكم فلا تسبقوني
بالركوع ولا بالسجود ولا ترفعوا رؤوسكم فاني اريكم من خلفي كما اريكم
یعنی ایدردی کیم بندن اول باش کوزی رکوعدن سجوددن کتورملکوز
که بن اوکومدن اردمدن کوردوکوم بردر و اکثر خرق عادت که

اکا کرامت دیرلر بوندە ظاهر اولور مثلا کوکلەدە شی بلمك کبی
ودخی غیب اکلمق کبی وصو اوزرندە یورمك کبی ودخی غیرندە
وارسە کە بونلرە مناسب واقع اولور نتەکە خواجە علیه السلام یوردی
ابن صیاددن کە ما تری اندن اول ایتدی کە اری عرشا علی الماء
فقال النبی ذاك عرش ابلیس یعنی خواجە ایدر اول ابلیس عرشیدر ودخی
بو جنس خرق عادت هم دجالە دخی اولسر تا حدیثدە کلمشدرکیم
دجال بر کیشی اولدوروب کرو دیرلدە اما خفی بر روحدر کە خاص حق
حضرتندن حاصل اولور خاصلر ایچون انجق نتەکە بیوردی کتب فی قلوبهم
الایمان وایدهم بروح منه وبر یردە داخی بیوردی یلقی الروح من امره
وخواجە حقندە هم بیوردی وکذلك اوحینا الیك روحا من امرنا ما کنت
تدری ما الکتاب ولا الایمان ولکن جعلناه نورا یعنی اول روح
نورانی کە خاص حضرتندن دون ایلە اولور کە حضرتندە خاص
لردر هر شخصە ویرلمز نتەکە خاصلرك واسطەسیلە بزوم صفا
عالمنە یول بولا کە رخت دشتم راهم رخش دشتم کشد
اما شویلە بلکل کە نتەکە عالم جسمانی وعالم ملکوت ارەسندە کوکل

واسطە اولمشدر شویلە کە بر یوزی ملکوتە وبر یوزی جسمەدر
تا اول یوزیلە کە ملکوتەدر طوتمشدر عقل وروح فیضانی قبول ایدر
وبو یوزیلە کە جسمە طوتوبدر روحانیت ومعقولات انوارینك
آثارنی نفسە وبدنە ایرشدورور پس انجلین سر داخ کوکل
عالمیلە روح عالمینك ارەسندە واسطە اولمشدر بر یوزی روحە
در وبر یوزی کوکلەدر اول یوزی کە روحەدر انوکلە روح
فیض استفادە ایدوب قبول ایدر واول یوزیلە کە کوکلەدر اول
فیضی کە روحدن المشدر کوکلە ایرشدورور وکرو انجلین خفی
دخی واسطە اولمشدر حق تعالینك صفاتنە واندن اول صفات
اخلاقنك عکسین روحانیت عالمنە ایرشدورور نتەکە تخلقوا باخلاق الله
شرفیلە مشرف اولا وبو کا کشف صفات دیرلر بو حالدە اکر عالملق
صفتیلە کورنسە خطاب ظاهر اولب استماع کلام حق حاصل اولا
واکر بصیرلك صفتیلە کورنسە رؤیت حاصل اولا واکر صفت جلال
بلە کشف اولنسە فنای حقیقی ظاهر وباقی قلان صفات هم بو
قیاس اوزرە فهم ایلە اما کشف ذاتی بو مرتبەدن غایت بدیع شریف مقامدر

تا بر سر کوی عشق تو منزل ماست ۞ سر دو جهان بجمله کشف دل ماست ۞
آنجا که قدمگاه دل مقبل ماست ۞ مطلوب همه جهانیان حاصل ماست ۞
تنها عشقوک مقامنده دو تالی جانمز منزل ۞ ایکی جهانوک اسراری اولو کوکلمزه نازل ۞
بو مقبل قلبموزدر قدمگاه ایدیجی عز ۞ اولوبدر بیزه مطلوب بو جمله عالمک حاصل ۞
بو رمزوک تمام بیانی تجلی فصلنده بیان اولنسه ان شاء الله تعالی ۞

الفصل التاسع عشر في بيان التجلي الذات والصفات

یعنی اون طقوزنجی فصل تجلی ذاتی وصفاتی بیانندادر قال الله تعالی
فلما تجلی ربه للجبل جعله دکا وخر موسی صعقا وقال النبی صلی الله علیه وسلم
ان الله خلق آدم فتجلی فیه عزیزم بلکل که تجلی عبارتدر اندن که
حق تعالینک ذاتی وصفاتی الوهیتی ظاهر اوله تا که کلسر شیله
بلکل که روحک ذاتی تجلیسی اولور بو معنیده سالکلر غلط ایتدیلر
وکاه اولور که روحک صفات ذاتیله بیله تجلی ایدر پس سالکه ایله
کمان ایدر که تجلی حق ذوقیدر و نیجه لر بونده مغرور اولوب صندیلر
که تجلی حق حاصل اولدی اکر بر شیخ کامل متصرفی اولمازسه
بو ورطه دن خلاص دشواردر واکرچه مشایخ قدس الله ارواحهم

بو حجابی کشف ایتمکده اوتوق اقدام ایتدیلر و کوچلری یتدوکجه اغیاردن
نظرلرندن اورتدیلر اما مؤلف مرصاد رحمة الله علیه اول نظره
بنا ایلدی که نیجه بی معنی مدعیلر بو طایفه اراسنده ظاهر اولمشدر
که شیطان غروریله و نفس مکریله مغرور اولوب بر نیجه حروف حرف
اغزدن اکرنمشلردر و انلر که کمال مقصده و مقصوده ایرشمشدندلر
وکندولری مملکت اجرمه جایزة التصرف بلمشلردر و زندقیه دوشمشلردر
پوشیده مرقعند ازین خامی چند ۞ بکرفته ز طامات الف لامی چند ۞
نا رفته ره صدق صفا کامی چند ۞ بدنام کننده نکو نامی چند ۞
ترکوکه نه خوش کیمش بو خرقه هر عام ۞ انلر هدن المشلر بر نیجه الف لام ۞
بو صدق وصفا یولنی ورمدلر هرکز ۞ بر نیجه نکونامی لیک ایلدلر بدنام ۞
لاجرم دلدی که بو مدعیلره محک اولماغ ایچون سلوک مقاماتندن
شمه سن بیان ایلیه تا که کندولری بو محکه اوروب ایکی کندولردن
نسنه بیان بولمیالر پس شیطانک غروری جوالندن و نفسک مکری
دوزاغندن طشره چقوب خلاص بولالر یوزلرین صراط مستقیم اوزره
دوتلر که جاده متابعت رسولدر و اکر انلرده درد و طلب باقی

تلودسه پس اللرینی بر صاحب دولت اتکینه اوردالر که انوك دولت
پناهنده مقصد و مقصوده یتشالر نته که بیورر وأتوا البيوت من ابوابها
تا زاغ صفت یحیفه آلابه ٭ کی جون شاهین در خورد شاهان آئی
جون صعوه اکر غدای بازی کردی ٭ بازی کردی که دست ملك داشانی
زاغ کبی نجسه تا که اولسین آنبانز ٭ هیچ شاهینلر له اولمایسن همراز
کرسرچه کبی طعمه شاهین اولسین ٭ شاه قولنه مناسب اولسین شهباز
و بر داخ بوندن اتروکه صادق طالبلره و عاشق مریدلره دلیل اولا صوابه
وهم مشوق اولا مرجع مآبه پس امدی شروع ایدهروز تأیید ربانی
و توفیق یزدانی برله تجلینوك شرحنه وهم فرق ایتکار روحانی و ربانی
آراسنده امدی عزیزم بلکل که جون کوکل آینسی ماسوای
حق وجودینوك کدورتندن صفابولسه وصفالت کماله ایرسه
اول وقت جمال حضرت کنشی اکا اشراق ایدر پس جام جهان
نمای حضرت اولور یعنی بر آینه اولور که حق ذاتی وصفاتی انده
کرور اما شوله صنما که هر کشیه صفا وصفالت دولتی الور
اکا تجلی حاصل اولب بو سعادت برله مسعود اولا ذلك فضل الله

یؤتیه من یشاء اول حقوك عنایتدر که دلدوکنه ویرور لیکن بو دکلو
وارکه بو سعادت برله صافی کوکللر مسعود اولور ملکدر کوکللر
بندن محروم در نتاکه بیورر رحمة الله علیه ٭ تجلی حق ناکاه
آید ولی بر دل آکاه آید ٭ یعنی حق تعالینوك تجلیسی ناکاه کلور
اما اول کوکله کلور که آکاه اولا وهم شیخ علی یونانی روایت
ایلدی ابو بکر دن که فرد مرکه بد و بدکو ذکر فتم یعنی هر سکردن
قولان دوتمان اما اول کشی دوتر که ارد نجا اولب سکرده
و برداخی اولورکه اول امرده کوکل آینسی بشریت صفاتندن
صافی اولسه پس صفات روحانیتنوك بعضیسی کوکله تجلی ایدر واول
انوار روحانیت غلباتندن اولور و داخی اولورکه ذکر و طاعت
نوری روح انوارینوك اوزرینه غلبه ایدر اندن روحانیت دریاسی
موج اورمغه باشلر پس کوکل آینسنوك صفای صفحسنده تجلی ظاهر
اولور وکاه اولورکه روح تجلیسی مختلط اولور وکاه اولورکه
ذات روح که حقوك خلیفسیدر تجلی ایدر واول خلافت برله دعوی لمن
انکا باشلر وکاه اولورکه جمله موجودات روحوك خلافت

تختنوك الینده سجده ده بلورپس غلطه دشوب ظن ایدركه مكرن
حضرت حقم دین بوحدیثا قیاس ایدوب كه اذا تجلى الله لشيء خضع له
لاجرم بوجنسدن غلطلر اكثر واقع اولور وهم نفس اول غرور
شربتن ایچر مشربنه موافق اولدوغیچون وهر سالك حقله باطل
اراسنده تمییز ایدامز الا انلر ایدركه حقك عنایت نظریله محفوظ
اولب امین اولمشلردر كه انه لا یأمن مكر الله الا القوم الخاسرون اما فرق
تجلی ربانی ایله تجلی روحانی اراسنده اولدركه تجلی روحانی حدوث
صفتیله موصوفدر انوك اول قدر قوت اولمازكه اثناینده اكر
جه ظاهر اولدوغ وقتده صفات بشری زایل قلور اما اثنا ادامز
وقتیكه تجلی حجابه كیره پس صفات بشری كرو عودت ایدركه
عاد المشؤم الى طبعه تا وقت اولور كه نفسه روحانیت تجلی
سندن بر آفت داخ حاصل علم ومعرفت كبی كه مكر وحیلت ایچون
دكندو هواسی مقصودلرین حاصل قلور پس بو آفت برله كه انذن اولكن
یوغدی وحق تجلیسنده بو آفت بولنماز زیرا كه حق تجلیسنه لازم
نفس طوری یاره یاره اولمقدر وباطل صفتی زایل اولمقدر كه

قل جاء الحق وزهق الباطل وبرداخی فرق اولدر كه تجلئ روحانیدن
كوكله اطمینان حاصل اولمز وشك وریب شوایبندن خلاص بولمز
وتمام معرفت ذوقن ورمز اما حق تجلیسی شونك خلافنجه در
نته كه كلمشدر كه حقا وقطعا وبرداخی اولدر كه
تجلئ روحانیدن وارلق وغرور وعجب وپندار ظاهر اولب اثر
وطلب دردی ناقص اولور وبنیازی اكسلور وكستاخلق بغشلر
وحق تجلیسندن بودكلو كوترولور وارلق یوقلوغا مبدل اولور
وطلب دردی ارتر وصوسزلوغ زیاده اولور بیت

سوزدل خسته از وصالش ننشست ∴ وین تشنكی از آب زلالش ننشست
نیرنك وجود نقش هستی برخاست ∴ وز هوس عشق جمالش ننشست
كتمادی كوكل سوزی دلدار وصالینه ∴ هم بو عطشوم كتمادول یار زلالینه
بووارلغموك نقشی محو اولدی وجودمدن ∴ باشمده بو عشق ارتر وارد قجه جمالینه

پس امدی تجلی ربانی ایكی درلودر بری ذاتی وبری صفاتی وتجلی ذات
داخی ایكی درلودر بری ربوبیت وبری الوهیت اما ربوبیت موسی
پیغامبره حاصل اولدی علیه السلام وطاغ انوك طفیلی ادی نته

بیوردی فلما تجلی ربه للجبل جعله دکا وخر موسی صعقا تجلیدن
طاغوك نصیب اولشمقدر وموسی نصیب صاعقه در جون حق تعالی
ربوبیتیله تجلی ایلدی پس موسی نوك وطاغوك وارلغی قلمدی
شویله که پاره پاره اولدی اما جون ربوبیت بسلیجی وباقی دوتجیدر
پس انلروك وجودی باقی قلدی اما تجلی الوهیت محمده اولدی تا
که محمدلك وجودینوك وارلغی بالکلیة یغمایه واردی وانوك
عوض ذات الوهیت وجودن اثبات قلدی تا که بیوردی ان الذین
یبایعونك انما یبایعون الله الایه بو سعادتوك کمالی انبیادن غیری
هیچ کمسنه یه ورمدیلر اما محمدوك خرمندندن خوشه جین اولنلری بو
تشریفله مشرف قلدیلر اول خرمندن بو غله یی کوتوردیلر که لا یزال العبد
یتقرب الی بالنوافل حتی احبه فاذا احببته کنت سمعا وبصرا و
لسانا بی یسمع وبی یبصر وبی ینطق یعنی حق تعالی ایدر قولوم
قجان نوافل عباداته مداومت ایتسه بنم محبوبم اولور اولجاق
بن انوك ایشیدر قولاغی کورور کوزی دوتر الی وسویلر دلی اولورم
ایمدی بو سعادت تجلی ذات الوهیت اولور اما تجلی صفات داخی ایکی

نوعدر بری ذات وبری صفات فعلی وصفات داخی هم ایکی نوع
در بری نفسی وبری معنوی اما صفات نفسی اولدر که دلالت
ایلیا ذات باری انجق مثلا موجودلق وواجدلق کبی وداخی
کندو نفسیله دایم اولمق کبی بنلر غیریه دلالت اتمز پس اکر
ذات باری موجودلق صفتیله تجلی ایلسه آن اقتضا ایدرکه جنید
قدس الله روحه دیمشدر ما فی الوجود سوی الله واکر واجدلق
صفتیله تجلی ایتسه آن اقتضا ایدرکه ابو سعید دیمشدر ما فی الجبة
سوی الله واکر قایم بنفسه صفتیله تجلی ایتسه آن تقاضا قلور که
ابو یزید بسطامی رحمة الله علیه دیمشدر سبحانی ما اعظم شانی
ابو یزید
وصفات معنوی اولدر که دلالت ایلیا که ذاتوك اوزرینه زاید
در مثلا صفت عالم وقادر ومرید وسمیع کبی داخی بونلردن اوزکه
نه وارسه بو جنسدن جمله صفات معنویدر تا که بیوردی که
انك علمی وقدرتی وسمعی وارادتی وحیاتی وکلامی وبقائی
واردر پس بو معنی زایددر ذات باری نوك اوزرینه ایمدی
قجان حق تعالی عالملق صفتیله تجلی ایدوب ظاهر اولسه بی واسطه

علوم ودقایق حاصل اولورتا که آدمه اولمشدی علیه السلام که
وعلم آدم الاسماء کلها واکر صفت قدرت بوله تجلی قلسه انجلین
اولور که خواجه اولمشدی علیه السلام که بربر مغیله اشارت
ایدوب آی ایکی پاره قلمشدی وداخی براوچ طپراغیله بر لشکری
صیدی که وما رمیت اذ رمیت واکر مریدلك صفتیله تجلی ایتسه
انجلین اولور که ابو عثمان حیریه حاصل اولمشدی ایتدی که
اوتوز ییلدر که بن نه دلرسم حق آنی دیلمدی بونسنه ارادت
صفتیله تجلی اولجق ظاهر اولور واکر سمیعلك صفتیله تجلی
ایدجك اولورسه انجلین اولور که سلیمانه اولمشدی علیه السلام
قرنجه اونی ایراقدن ایشدردی که قالت نملة یا ایها النمل ادخلوا
مساکنکم واکر بصیرلك صفتیله تجلی قلسه انجلین اولا که حق
مشاهده من نبیسی حاصل اولا تا که کلمشدر ما رأیت شیئا الا ورأیت الله
فیه واکر حیات صفتیله تجلی قلسه انجلین اولا که خضر والیاس
اولمشدی که حیات باقی بلوب فانی اولمدلر واکر کلام صفتیله
تجلی قلسه موسی پیغامبره اولن کبی اولا که وکلم الله موسی تکلیما

واکر بقا صفتیله تجلی قلسه پس انسانیت وارلغن محو ایلمك تقاضا
قله وهم صفات ربانی اثبات ایده که یمحو الله ما یشاء ویثبت وحسین
منصور رحمة الله بندن دم اوردی که بیت
بینی وبینك انی ینازعنی ۰۰ فارفع بجودك انی من البین
اما صفات فعلی داخی مثلا رازقلق وخالقلق واحیا واماتت وقتی
که رازقلق صفتیله تجلی قلسه انجلین اولور که مریمه اولمشدی
قورو اغاجدن اکا حق تعالی یاش خرما بتوردب اول سلکر ایدی
واکر خالقیت صفتیله تجلی قلسه انجلین اولا که عیسی پیغامبره
اولمشدی علیه السلام واذ تخلق من الطین کهیئة الطیر فتنفخ فیه
فتکون طیرا باذن الله بالچقدن قوش دوزوب حق امریله اکا
جان ویروردی وچون احیا صفتیله تجلی قلسه انجلین اولور که
ابرهیم پیغامبره اولمشدی علیه السلام که رب ارنی کیف تحیی الموتی
وهم انجلین عیسی پیغامبره داخی اولدی که واذ تخرج الموتی باذنی
یعنی اولو دیرلتمك صفتیله موصوف اولا ابرهیم وعیسی کبی واکر
امانت صفتیله تجلی قلسه که اولدرجی دمك اولر انجلین اولا که

بايزيده اولمشدي كه ابي تراب نخشبينك بر مريدي آنكله كلدي
بايزيد بر كرت نظر قلدي در حال نعره اوروب دوشدي اولدي
امدي بونك كبي هر كيمه كه قهر صفتيله نظر ايلسه هلاك
اولوردي و بو اماتت صفتي اگرچه صفات فعليه‌دندر اما صفات
جلاله تعلق دوتر و جلال داخي ايكي درلودر بري صفات ذاتي
و بري فعلي مثلا اماتت صفتي كه ذكر اولندي اما صفات ذات
اول داخي ايكيدر بري جبروت و بري عظموت پس قچان صفات
جبروت تجلي قلسا بر نور بي نهايت ظاهر اولور شويله كه اول نورك
وبي صورتدر اول امرده اول نوردن بر برق لمعان مشاهده
اولوركه در حال انسانيت صفتني افنا ايدوب بو وارلق اثريني
محو ايلر وقت اولوركه فناي بلمكه داخي علمي قلماز شويله فاني
اولور اندن صكره وسقيهم ربهم اگر تجلي جامندن بر قطره جلال
شربتي سالك درويشه قدرتندن زياده اچه‌جك اولورسه پس
اول شرابك سطوتي انوك ولايتني شويله تاراج ايدوب فناي وجوده
كيم كندو وجودنه و فناسنه علم داخي قلميا لاجرم وجود رختن كوتوره

پس صعقه ديو بو حالته ديرلر نيتكه بيورور بيت
زان باده نخورده ام كه هشيار شوم ٭ وان مست نيم كه باز بيدار شوم ٭
يك جام تجلي جلال تو بسم ٭ تا از عدم و وجود بيزار شوم ٭
اول شراب اجمدم اي ياركه اولم هشيار ٭
ايله مست اولمدوم كيم اولم بيدار ٭
بكا بر جام تجلي جلالك بس دور ٭
تاكه وارلقدن يقلقدن اولام بيزار ٭
و صفات عظموت داخي ايكي نوعدر بري حي قيوم صفتدر و بري
متكبر و عظيم و فتها صفتدر اگر حي قيوم صفتيله تجلي قلسه
فنا في الفنا ظاهر اولوب بقا في البقا يوز كوستره و اول نورك حقيقي
ظاهر اولوركه بيورردي يهدي الله لنوره من يشاء بر ظهوركه
هركز مخفي اولمز و بر طلوع كه غروبدن اميندر پس صفات جمال
تجليسنده كاه ظهور اولور كاه ستر زيرا كه تلوين مقامدر اما بوندكه
تجلي صفات جلالدر دايم ظهوردر هيچ غروب ستر يوقدر و ايلك
كوترولور وحدت صرفدر زيرا كه مقام تمكيندر امدي بو مقام پس

نادردر تناکه بر وقت شیخ ابوسعید شیخ ابوعلی دقاق مجلسنده حاضر
ایدی رحمة الله علیهما پس ابوعلی دقاق تجلی مقامنده سوز سویلردی
شیخ ابوسعیده وقت غلبه ایدوب طوروکلدی پس ایتدی ای شیخ بو
حال اولورمی پس ایتدی اولور که دایم اوله بر ساعت اوتوردی یا کلین
دردی و ایتدی که ای شیخ دایم اولورمی ایتدی اولماز اکر اولسا
نادر اولور دن دردی پس بو مقامده اولک ایمان ایدی عیان اولور
کفر و ایمان دن امین اولر کتورولر و هم وصال و فراق دنکی بر اولوب
ایکیلک کتورولر تناکه شیخ بیوردی قدس الله روحه العزیز بیت

با بوی تو روی کفر و ایمان ننماید ۞ با نور تجلیت دل و جان ننماید
چون ما بی و منی ما تجلی بستد ۞ امید وصال و بیم هجران ننماید

ترجمه
قوخوک ییتشدی روان کتدی کفر له ایمان ۞
یوزوک چون اولدی عیان نور وادری دل جان ۞
بزلیکوزی بزدن تجلی چون الدی ۞ امید له حسرت کتدی خشیت هجران ۞

فاعلم انه لا اله الا الله حقیقتی بنده ظاهر اولور شویله که الوهیت
سلطنتی ولایت تمام دوتوب بکلی وجودی اوتنه دن کتزوری بندن

استغفار اول وقت میسر اولورکه واستغفر لذنبك ای لذنب وجودك
دیرا که وجود کناه بر کناه درکه اکا بکزر بر کناه اولمیا تنا
که دیمشلردر خواجه علیه السلام وانی لاستغفر الله فی کل یوم
سبعین مرة یعنی بن استغفار له اول وجودی یتمش کره کوندن نبی ایدرم
تناکه وجود کناهلری مرتفع اولور خواجه نک کلامی بو اشارت
وقتی که کبریا و عظمت و قهارلق صفتیله سالکوک ولایتنه تجلی
قلسه پس اول درویش شد یادکن بلدوغن کرویا و قلور دهشت
انوک قایم مقام اولور و بو بر جهل درکه علم مرتبسندن عالی در
خواجه بونده وقل رب زدنی علما مرتبسندن صکره یا دلیل المتحیرین
زدنی تحیرا فیک دعاسندن الن کتوردی پس سالک بو مقامده دریا
صفت اولور وجودی بو حدیث مستغرق اولور صوسزلقدن
دودقلری کوزی یاش اولور تناکه کلدی بیت

ای لعل لبت بخون دلها تشنه ۞ جون چشم تو بد بیدار توجون ما تشنه ۞
هردم چشم بروی تو تشنه تر است ۞ این طرفه که در دریا شد دریا تشنه ۞
ای که لعلوک بوجکرلر قانینه ایلادی نوش ۞ کز لرقوم کوکلم کبی یوزوکا تشنه او

لبکی اوتشنه ۞

ایکی کوزم تشنه دردیدار دوکا بو طرفه کیم ، بحر درکندوس تشنه اولباندی جوش ،
اگر بو صفتیله تجلی عام ایتسه موجودات اوزرینه پس قیامت کبری
آشکاره اوله زیرا که قهارلق تجلیسنوك اثری ظاهر اولیجاق كل شيء
هالك الا وجهه نقشنی موجوداتوك الننده نقش ایدالر و اندن لمن
الملك نداسنی ایدالر هیچ داعی و مجیب بولنمایه پس کرو کندو
صفت الوهیتی برله خطاب عزت جواب ویره که لله الواحد القهار
و داخی بلکل که حقیقتده حقوك ذات و صفات آینسی در چون آینه
صافی اولسه هر صفتله که حضرت عزت اکا تجلی ایده اول آینده پس
حضرت اول صفاتله ظاهر اولور تا هر صفتله آینه دن کورنور و
هر تصرفکه آشکاره اولور تجلیسنوك در زیرا قجان آینه صافی
اولسه آنوك الندن کلن بودر همان و داخی بلکل که مشاهده و مکاشفه
و تجلی بلوروك اراسنده فرق غایت دقیق در شیله که هر سالك کامل
اکا مطلع اولماز اما بز بو قدر بیان ایدروز که مشاهده تجلی در
تجلیسز اولور و تجلی داخی انجلین اما مشاهده و تجلی بی مکاشفه
اولمز و مکاشفه و مشاهده تجلیسز اولور اما اول حدیث که خواجه

١٩٥ بیوردی ان الله خلق آدم فتجلی فیه اول تجلی بودر که آدمده
حق تعالی ذاتیله و صفاتیله تجلی ایلدی اما بو قدر وارکه اظهار
معنسنه بدی ظهور معنسنه دکلدی لاجرم مشاهده بولب آدم شعور
تجلی حاصل ایتمدی لیکن ذاتن و صفاتن اظهار ایتمك ایدی آدمده تا
که پیر هری ایدر حق تعالی جون دلدی که قدرتن آشکاره قیلا
پس بری کوکی برتدی و جون دلدی که کندوی آشکاره قیلا آدم
برتدی و اول وقتکه روح نفخ ایتدی که و نفخت فيه من روحي درآدموك
نهادنده اکی کرامت تعبیه قلدی که بر سری تجلی و بری علم اسماء درکه
و علم آدم الاسماء كلها لا جرم و لقد كرمنا بني آدم اشارتی بو اکی تخموك
اختصاصنه قلدی که آدموك بلجوغنده امانت قومشدی و اولکه
لما خلقت بيدي دیدوکی اشارت درهم بو اکی اصله وهم خدانوك
حقیقتی بو معنیدندر که اندی ذاتیله و صفاتیله تجلی قیله تاکه
آدمده جمله صفات موجود اوله پس ملائکه سجود ایتدوکلنوك سری
بندن ایدی زیرا حق تعالی آدمده تجلی ایدجك حقیقتده سجود آدمه
اولماز اگرچه تجلی تخم آدموك بلجوغنده تعبیه اولمشدی اما

موسی ولایتنده ارنی انظر الیک سبقه سی ظاهر اولب ایشردی و محمد
علیه السلام ولایتنده الم تر الی ربک کیف مد الظل ثمرسی ایرشب
وجوده کلدی شیله که عالم دوکنجه بو دولت خرمنندن متابعت
برکاتنده سعادت ثمراتن بیلرکه وجوه یومئذ ناضرة الی ربها ناظرة
وصلی الله علی سیدنا محمد وآله اجمعین الفصل العشرون فی بیان الوصول الی
الحضرة العالیة عز اسمه یعنی یکرمنجی فصل حق تعالی حضرتنه واصل
اولماغ بیانن قلور اتصالسوز وانفصالسوز قال الله تعالی دنی فتدلی
فکان قاب قوسین او ادنی وقال النبی علیه السلام عن لسان الحق تجوع
ترانی تجرد تصل عزیزم بلکل که حق تعالی حضرتنه واصل اولمق
اول جنسدن دکلدرکم جسم جسمه و علم معلومه یا عقل معقوله یا شیء
شیئه یتشدوکی کبی اولا بیله دکل و داخی شیله بلکه تلوك یتشمسی
اول حضرته کندو طرفندن دکل که کوشش و زحمت برله واصل اوله
بلکه عنایت بی علت و تصرفات حقدندر و شیخ ابو الحسن خرقانی رحمة الله
علیه بیورر که حضرت عزت یولی ایکیدر بر اولدر که قولدن حقه
و بر اولدر که حقدن قوله در اما اول که قولدن حقه در اسر تاسر

اول ضلالت بر ضلالتدر و اول که حقدن در باشدن باشا اول
هدایتدر موسی علیه السلام کندو یولندن واردی که ولما جاء
موسی لمیقاتنا لاجرم جونک ارنی دیدی یعنی کوستر تا کورایم دیسی
ایتدی لن ترانی یعنی ای موسی سن کندو یولکدن کلدوک بو دولتی
اولکسیه ویرمزلرکم کندو یولندن کله بن کندو یولندن کلمسنه ویررلر
با عشق جمال ما اکر هم نفسی ۞ یک حرف بس است اکر بدین در نکسی
تا باتو تویی تست در دما نرسی ۞ در دما کی بوسی جو در دما نرسی
ترجمه اکر بو عشقمو ذوق داد ایله بیر اولسن
کرکله تا بو ده بر حرف ایله آسیو اولسن ۞
تا که سنده سنوک سن دکوک اوله موجود ۞
بو دم بو بزلکومز دن نجه خبر اولسن ۞ اما خواجه علیه السلام
حضرتی بو یولدن الندلرکه سبحان الذی اسری بعبده وهم قاب
قوسین دن کجوب او ادنی منزلنه ایرشدیلر و هر نکه محمدلک
طونیدی انوک وجودندن صویب جقردیلر که ما کان محمد ابا احد
من رجالکم اندن صفت رحمت خلعتن اکه کیدردیلر و بو صورت

رحمت خلقه كوندردلر اول وقت كه كيدردي آدي محمد ايدي واول
وقت كه كلوردي آدي رحمت اولدي كه وما ارسلناك الا رحمة
للعالمين لاجرم كمال وصوله ايكيلكي كوتوب برلكي اثبات ايتمكيله
آني اول ايتقدي سنوق امته دخال ايرشدردلر واكر هر كشينوك
همت براق بشريت اشكينوك سده سندن روحانيت سدره سنه ايرشجك
اولورسه تاكه حضرت تموزه واصل اولب ديدار موزدن برخوردار
اولا پس وارسون باشين همين خواجه حضرتنوك اوزرنه قيوب خدمت
كمرين بيلنه بغلسون كم انده برلك تلمشدر هر كه آن بولدي بزي بولدي بيت

اي سلسلهٔ زلف تو دلها بسته ۰ وز غمزهٔ خونخوار تو جانها خسته
يارب منم اين چنين بتو پيوسته ۰ برخاسته من زمن و توئي بنشسته

ترجمه
اي كه زلفوك دام اولوب كوكلي تلدي اسير ۰
غمزوك اوخي جان خسته قلدي جان بيلود نفير ۰
يارب ايله حاصل ايدم قربتي بن سا كا كيم ۰
ايكلك كوترلدي بندن شمدي بولك دتدبير ۰ پس تمغي صاحب دولتكه
آخر امرده مرجع معادي آنوك حضرتي اولسه پس مبداء اولكه

الست بربكم عهديدر انده انوك اول روحانيت بلجمنوك خمير
مايه سيني نور الهي دن بخش ايدوب قودلر كه ان الله خلق الخلق في ظلمة
ثم رش عليهم من نوره پس الست جامندن ميثاق شربتن اچوردوق
وقت انلروك جاننه بر ذوق بغشلدلر كه انوك اثري هركز انلروك
جاندن كتمزودر لكي انوكله در و اول نوروك قصدي كندو
معدننه در پس اندن اترو مرداني خداي بو عالمه الفت دوتب
قرار ايتمزلر و بردم ترك ايتمزلر تنكه كلمشدر بيت

عشاق تو از ازل مست آمده اند ۰ سرمست ز باده الست آمده اند
مي مي نوشند ونزدك مي تند بيشند ۰ كاينان ز الست مي پرست آمده اند

ترجمه
شها عشاقوك ازلدن مست وشيدا كلدلر ۰
شربت جام الستدن بي سر و پا كلدلر ۰
دايم ايچرلر شرابي دكلمزلر وعظ هم ۰
جونكه اندن مي پرست ودندور سوا كلدلر ۰ تاكه بر باغ اكر دكين
اچنده بلجقده تعبيه اولسه اول باغ كرو ايرلمق ايستر و اول دكين
صو سيله الفت دوتوب ترشماز تا جونكه فرصت بلوب خلاص بولسه

بر ساعتدن دکین اوزرینه چقادر و جمله دنیایی و انوک ایچنده
واردیغی ایاغ آلتنه آلور و اول نیجه غریب جواهر و عجیب خلایق که
دکیزده واردر انلره التفات ایتمز و اکر بر قطره یاغ داخ بولسه
یوزن اکا دوتوب درحال اولشور و اکر خود او دوقغلری نوک دولق
وصالنه ایریجک اولورسه اکلنمدین کندو وجودن انوک وجودنه
بذل ایدر و اکر اول جمله دنیایی او دوک الینه قورسک نه اود
دکیزه قرشودنه صو او دلده هم صحبت اول بلک کوجی یتدوکجه
بحاینه نجاد ابتجلین نفوس انسان داخ شول بلچق کیبی دنیا آرزو
سنوک صوینه ترشوب بیلک جان و دلیله صارمشور امّا اول ارواح
که حضرتندن یاغ صفتنده اولب کلمشلردر هرکز دنیا آرزولی سوک
صوینه قادشمزلر و دنیاوی شهوت ایاقلری آلتنه الورلر و لذات
نفسانیه یه التفات ایتمزلر امّا چون بر قطرهٔ آخرت یاغندن بلوب
وهشت بهشت نعمتلری الوریرسه درحال توقف ایتمدین اکا قادشورلر
زیرا که اول داخ هم روحانیت عالمندندر و اکر خود تجلّی جلال
حق او دنوک قو غلرندن نصیب بولجق اولورسه دوکلی صارمشورلر

و کندو وجودلرین انوک وجودنه بذل ایدرلر پس وجود مجازیدن
آزاد اولب وجود حقیقی غنیمت صانورلر نتکه شیخ بیورمشدر **بیت**

هرکرا این عشق بازی در ازل آموختند
تا ابد در جان او شمعی ز عشق افروختند

آن دلی را کز برای وصل او پرداختند
همچو بازش از دو عالم دیدکان بر دوختند

پس درین منزل چو نه تاب هجر آرند باز
بی دلانی کاندرین منزل بوصل آموختند

لاجرم چون شمع کاه از هجر او بکداختند
کاه چون پروانه بر شمع وصالش سوختند

در خرابات فنا ساقی چو جام اندر فکند
هرچه بود اندر دو عالم شان بمی بفروختند

ترجمه

ازل کوننده کم اول یاره اولدسه همراز
ابد کوننده دکین شیله اولسر جان باز

جمالینه شوکوکل که نظر قیلسه آنوک
غیردن اکی کوزن دیکدلر جو جشمی بان
بو منزل ایچره نجابی فراقه صبر ایدلر
شولر که انده وصالیله اولدلر دمساز
فنا شرابیله ساقی قلدی بنلری مست
ابقای سرمدی سرنه ایتدلر آغاز

هر کوك که عنایت کمندی بوبیته دشدی اول کون دوشدی و قهر زنجیری بوبینه اول کون کجدی السعید من سعد فی بطن امه والشقی کذلك کفر نقشی ابلیس النده اول کون بزلدی که وکان من الکافرین ولعنت طاغ انوك جهرسنده هنوز ظاهر اولمدین اولمشدی که وان علیك لعنتی الی یوم الدین ازلدن حضرت عزت بو کلامیله متکلم ایدی شمدی اولمدی و اول قوشلر که محبت دامنوك دائره سنده طواف ایدوب جولان ایدرلر امدی عزیزمن بو دزاغه لجان بوین بر عالمدن داخ درر شناکه شیخ بیوردر قدس الله روحه بیت
اصل هر عشق زکانی دیکرست
منزلکه عاشقان آشیانی دیکرست

وان مرغ که دانه غم عشق خورد
بیرون ز دو کون وانجهانی دیکرست
ترجمه
عشق گوهری اصلنوك بر کورد که نه کان وار
عشق منزل یولنوك بر اورنکه نشان وار
اذل قوش که بو عشق ایچره غم دانه سن دیرر
کونین دن اوته انوك ایرقش جهان وار

عشق قوغنی عاشقلروك اول سنك صفت کوکلنده نور بخش اولدوغ وقت تعبیه ایتدلر اما اول قوغ بو طاشدن اظهار ایتمکده دموره محتاج اولدی پس لا اله الا الله دمورین کتوردلر و بیوردیلر که اذکروا الله ذکرا کثیرا نصرتیله اول قدر بو آهن صفت کلمه کوکل طاشنه اوردیلر که اول عشق اودنوك قوغ که انسانده تعبیه اولمشدر بر کوب ظاهر اولا پس اندن صکره اماده نفسوك ظلمتنه حقارت نظریله بقما اندن اتر و که جون عشق اودنوك قوغی کوکل طاشندن و کلمه اخلاص دمورندن ظاهر اولا اکا بر قاو کرك کیم اودی کندو یه الا و کندوی اکا ویره امدی اول اوده روح قاو اولمز زیرا روحانیت اطلسی آغر بهالودر و شریف قماشدر اما غایت لطافتدن اول

قوغا قابل اولب تحمل ایدامز لاجرم بوندہ اول سوخته سیاه دویکه
نفس انسانی دردکرك اولدی تا که اکلمدین درحال جان دل برله
اول قوتی که وحملها الانسان داول غیب عالمندن کلمش اودکه
سائر ادی آن قونقلیوب عالم شهادتده مقیم دعنا بشریت صفاتندن
هیچ کمسنوك الندن کلمازکه فاذکرونی اذکرکم انوك غداسی در
اکر بردم بوذکر غداسنی یمیجك اولورسه اول غیب قنق ایروق
کلمازکه نسوا الله فنسیهم وهردقتکه انسان شجره سندن صفات
بشرینوك بر بداغ باش کتوروب تجاوز ایلسا یس عاشق صادق کرك
کیم صدق ایله لا اله تلییسن کتوروب اول بداغی دبندن کسا اندن
الا الله اودنه اتا تا که اول اود اذکرکم تضیتسنجه اکا سرایت
ایلیوب وجودنده ظاهر اولاونده کلوا انوك اودونلغی وجودندن
اول قدر اوده اکا عوض ورور تا که شجرهٔ انسانینوك جملسین
اول بشری بدقلریله واول روحانی کوکلریله بالکلیه یوب اود
ایلریس اول اود شجرهٔ وجودینوك جمیعسین روشن قلور شیله که
شجرهنوك وجودی صرف اود اولور اکر شمدیادکین شجره اولسا

اندن کرو اود اولدی لاجرم وصال حقیقی بنده الدی برور بیت
از عشق مهوت جو برآب شد جانم ۞ کفتم تکنی بوصل خود درمانم
کفتا اکرت وصال ما سی باید ۞ رو هیچ ممان نو تا همه من مانم
هجرندن اول برینك حلقوم ایرداوش جان ۞ دیدم که وصلو کلیله ایله بودرده درمان
دیدی کرکسه بنی وار یقلوغی تولات ۞ تا باکه قاله وارلق دونم وجودی یکسان
جون نفس انسانینوك اول صفات بشریله یشرمش اغاج آتش حقیقیه
نیدی اولدی که الذی جعل لکم من الشجر الاخضر نارا اندن صکره
اغاجوك دلندن نداکلور که ای بیخبرلر بن اودم بنی اغاج
صنما که مسکین حسین منصورك وجودی اغاج جون یاندی تمام
یمادی انا الحق شعلسی اندن ظاهر اولدی اول اغیارلر که
انوك جودسنده دورمشلردی انا الحق شعلسندن یانسرلردی اما
دوبیت حق لطف ادوب انلره دستکیر اولدی لاجرم ایندی بو
اودوك خاصیتی اولدر که بونوك هر کیم انجنده اولا و هر که
بو دسنده اولا اکسنه داخ مبارك اولا ان بو[illegible] فی النار
ای حسین بو اوده سکا مبارك وانلره که سنوك جودکنده در

مصراع بر دوست مبارکیم و بر دشمن شوم بو اود عوددن دخی کم اولجاق
دکل چون اود عودک اجزاسنه سرایت ایلسه خوش قوقمغا باشلر
پس اول عود مبارک اولدی که انک اولکزلو رایحه سی آشکاره
اولدی اکر اود اولمسا فرق اولمزدی عود ایله تالان آغاجلر آراسنده
لاجرم عودک عزت اود واسطه سیله ظاهر اولدی چون اود
عوده مبارک اولدی انک شکرانی عود وجودی اوده تیاقودی
پس ایتدی بن تمام وجودم اوده یاقیم تا که اود بنوم جودمده دونلو مبارک اولا

بر آتش عشق تو بسوزم ** کر سوختن منت بسازد
کفتند بباز جان چو مردان ** عاشق چه کند که جان نبازد
عشقک چونکه دتدی شکل ناری ** محو اولدی وجود یاندی واری
دردک بولومدن جانک اوتی ** جان اوینمیم ندم یه باری

حسین منصورک داخ صوفیانه استغفاردن قدمنک اوزرینه طوردی
وجود بشری خرقسینی اورتدی قودی پس ایتدی بر شجره وجودنی
بر کزدن عود کبی عشقک اودینه قودی تلدک دلرو زکه
کندو لطفکیله بو سعادته سعی ادنلرک مشاملرینه بو اودک

جور سنده دودلر طیب رحمتله معطر ایلیاسین تا که اود اندره
داخ مبارک اولا ای حسین اکرچه بزوم عشقمز اودی سنوک
وجودک شجره سنه مستولی اولدی لاجرم بن داخی حجاب نقابنی
سنوک جمالکدن کتوررن تا که تنک لسونکز صو ازره اود
وجودی ظاهر اولا انا الله دیو جلوه ایده پس بزوم علتمز عنایتمز
جهانده عام وخاص معلوم اولا که ان الله لا یظلم مثقال ذرة
اول پروانه صفت عالم عشق جانبازلری که الوهیت جذبه لرنک
کمندی اندروک لوکلرک بوینه الست عالمنده الست عهدنده
دوشدی بو کون اول قدر درد وطلب پر و بالیله جدال حضرت
شمعنوک جمال پرده لرنوک جور سنده پرواز ادرلر که من تقرب الی
شبرا قضیه سنجه اول شمعک شعله لرندن ونحن اقرب الیه انوار
استقبال ادر جذبات آنی وصال کنارنه چکرکه یا ایتها النفس
المطمئنة تا نجبادکن وخلق الانسان ضعیفا پروانه لکنوک تنا ترلیله بزوم
جمالمز سرا پرده سنوک چور سنده طواف ایلیسن بو پر و بالیله هویت
هوا سنوک فضاسنده طیران ادامز سین کل پر و بالی والذین جاهدوا

میدانینده اوده اودتا که لنهدینهم سبلنا طریقنجه کندو انوارمزدن
سکا بر وبال اذان ادلوم که یهدی الله لنوره من یشاء بیت
ای دل این راه بقیل وقالت ندهند ، جز بر در نیستی وصالت ندهند ،
وانکاه دران هوا که مرغان ویند ، تا پر وبالی بر وبالت ندهند ،
ای کل بو یول الله کرمیه قیل قال الله ، هیچ اولکه وصلنه ایرمزسن اوزلکه حال الله ،
اولهواده انوك قوشلری اوجرسنلخ ، نیتیه پرواز ایلیاسن اشو پر وبال الله ،
شمدی یادکین کندو پر وبالو کیله اوچادیدوك بن پروانه دیوانه
ایدوك امدی بن بوم پر وبالومر یله اوچار سین یکدانه بیکانه اولدوك
سن شمدی بزدن اولدوك بیکانه دکولسن بلکه جمله بز سنسن کتور
ارادن بهانه ، هم درسن هم دردانه ، هم جانسن هم جانانه بیت
توجانی وبندا شتستی که شخصی ، تو آبی وبندا شتستی سبوبی ،
شمدیدن کروس سنو کله دکولسین دیرا سندن و سنوك
اوزکدن بر آد قلدی انجاق تناکه کلمشدر بیت
عشق آمد وشد خون دلم در رك وپوست ، تا کرد مرا تهی وپر کرد ز دوست ،
اجزای وجودم همه دوست کرفت ، نامیست ز من بر من باقی همه اوست ،

عشق کلدی قانم طمرومده دتدی مقام ،
بولشدی هفت اقلیمی طولدردی یادیله تمام ،
شمدی وجودم ملکینی اولدوست ایله دتدکیم ،
بر آد باقی قلدی بنده بس والسلام ،

الباب الرابع فی بیان نفوس السعداء والاشقیاء وهی مشتملة علی
اربعة فصول یعنی دردنجی باب اهل سعادت واهل شقاوت نفوسی
بیان ایدر اول باب مشتمل در دردت فصله الفصل الاول فی بیان
معاد النفس الظالمة التی هی اللوامة یعنی اولکی فصل نفس ظالمه که نفس
لوامه در آنوك معادن بیان ایدر قال الله تعالی کما بدأکم تعودون
فریقا هدی وفریقا حق علیهم الضلالة وقال النبی صلی الله علیه وسلم
کما تعیشون تموتون کما تموتون تحشرون عزیزمن بلکل که حقیقتده معاد
دیو نفس انسانی حضرته رجوع اتمکه دیرلر اختیار ایله تناکه نفوس
سعدایه اولور یاخود اضطرار ایله تناکه نفوس اشقیایه اولور ودخی کلی
نفوس انسانیتوك رجوع اول حضرته درکه ان الینا ایابهم کما
بدأکم تعودون وبو محلده نفوس انسانیدن مراد ذوات درکه روحوك

وقلبوك مجموعیدر پس روح لفظیله ذکر اولنمادوغ انده نارتور
دركه حق تعالی مراجعت وقتنده آن نفس لفظیله ذکر ایدر
زیرا نفس اطلاق اولوب ذات دلرلر که **نفس الشیء ذاته** پس ایکی
بر اولور و حق تعالی کندو ذاتنی نفس لفظیله ذکر ایلدیکه
تعلم ما فی نفسی ولا اعلم ما فی نفسك یعنی فی ذاتك اما
محققلر و ارباب سلوك اراسنده خلاف واردر اندنکه هر نفس
ابتداده حاصل اولورمی یا خود اولمازمی بعضیلر مشایخ دیرلر که
تربیتله ترقی بولوب روح اولکی مقامندن کچمك ممکندر و بعض مشایخ
دیرلر کندونك معلوم مقامنه ایرشه اندن قلور و بر مقامه دخی
که اندن استعدادی اولمیا کچماز تا که بغدای تخمی تربیتله کندو
مقامندن کچوب نخودلق مقامنه ایرمز و هم اندن اشاغا اینمز نا که
اربه اولا و اربه بغدای اولمز تربیتله و اگر تربیتده تقصیر بولوب
نقصان بولورسه پس کماله ایرشماز یا اوفاق اولور یا چوردار اولوب
اما شیخ مؤلف مرصاد بیوردی بن ضعیف نظری یتشدوکی اولدرکه
بعضی نفوس واردرکه اولکی مقامندن پرورش بولورلر بر مقامه دخی

واررلر امدی انوك تحقیق بودرکه ارواح یارادلدوغی وقت درت صف
اولدیلر اولکی انبیا ارواحی ایدی و هم اولیانوك خواصی ایدی ایکنجی
صف اولیانوك عوامی و هم مؤمنلروك خواصی ایدی اوچنجی صف مؤمن
لروك عوامی و عاصیلروك خواصی روحی ایدی دردنجی صف عاصیلروك
و کفار و منافقلروك ارواحی ایدی پس امدی دردنجی صف اهلی
اوچنجی صف اهلنه لما انلروك مقامنه ایرشماز و اوچنجی صف ایکنجی
صف مقامنه ایرشماز و ایکنجی صف اهلی اولکی صف مقامنه ایرشماز
اما اولکی صف اهلی که واسطه بوغدی انلر که حضرت عزت
اراسنده حجاب پرورش بولسلر حضرت الوهیت صفاتنوك انواری
تابنده لاجرم جذبات الوهیته مستحق اولورر و روحانیت عالمندن
صفات الوهیته مقامنه ایرشورلر نته که کلمشدر **بیت**
بار دیگر آتش زده در دل من :. در سوخته آتش زدن آسان باشد :.
پس سوخته صفت جان شوق دلیله جذبات اودنوك سرینه ندا ایلرکه
ام :. تندرسوز توجه دا تندشها مشی خام :. همرا سوز که صد بار دگر سوخته
چون اول اشتیاق اودنه یتمش سوخته لر بشریت فراقنوك بریه لرنده

خلاص بولسلر اندن وصال كعبسنوك سرحدنه وارسلر پس كندو
كلكلريله اول ارادن كچمازلر اما اول مقبوللر كه لطف وكرم
بولندن جذبات الهي صودشنده الرووارلر شول استعداد برله
كه انكروك نهادنده تعبيه اولمشدي انوك مناسبتيله كروانوك
دولتنه پناه ادرلردي سبعة يظلهم الله في ظله بو معنيدن اثرو
سوررد وهم جذبة من جذبات الحق توازي عمل الثقلين بوكا اشارتدر
كه جميع ملايكه وجن وانس ايتدوكلري عبادات وانلروك معاملاتني
اكر جمع اتسلر برينه وبر قوللكه حضرت عزتدن تجلي نصيبن
بولمشدر آني هم بونلره مقابله ايلسلر پس انلروك معاملاتندن
حاصل اولاندن بونوك بر تجليدن اولان ادنوق اولا وافضل اولا
زيرا كه حقوك جذبسي قول قرب بساطنده او ادني مقامنده دوترلاجرم
بر جذبه يكرك ادلاجمله خلايقوك طاعات عبادتندن كيم انلروك
كندو كندو كلكلرندن خلاص بولمشلردر وجذبات تصرفيله
الوهيت عالمنده سير ادامزلر بلك اهل تجلينوك برسي بو اكي عالمه
اهلنوك معاملتنه ايرشور هنوز داضي اولمز بيت

عاشقان در دمي دو عيد كنند ، عنكبوتان مگس قديد كنند ،
هردم صوفيا يكي وجود حاصل اولور زيرا جذبات تصرفيله محو
اولور واول محودن بر قدم داخ سير ادر الوهيت عالمنده هم جذبه
تصرفيله كه يمحو الله ما يشاء ويثبت پس هردم اكا بر محو وبر اثبات
حاصل اولور شيله كه صوفي اول دمده اكي عيد ايلر بري محودن و
بري اثبات وبو بر مقامدر كه سالك وجودي كلمهٔ لا اله الا الله
وجودي اولور هين نفي اثباتده اكر اكا بنده روح الله وكلمته
ديو اطلاق اتسلر هم بوطون انوك قدينه راست كلور يراشا
لاجرم قلن اهل بوندن محرومدرلر كه بو مرتبيه ايرمزلر اما
كندو مقاملرنده چونكه پرورش بولالر هر طايفه كرو مقامنه
ايرشور وهم كمال حاصل قلور مثلا بغداي تخم كبي كه اول آن
اكسلر اكرچه ضعيف اولسه چونكه تن بيت كمالنه بولسه شرا يبطله
برسي بدي يوز دانه اولور دانسي طوق اولور اندن ان ابناده قومارلر
تجلين قلن صف اهلنوك هر برسي چونكه استعدادي خوب اولب
صفا حاصل ايتمش اولسه اندن اول صف كه اندن يقارودر اكا مقابل

دشسه پس اول صنفوك كمالاتی بنلره عكس اوردی اگرچه انلردن
اولمزسه اما انلر وكله بله اولور تناكه بیوردی اولئك الذين انعم الله
عليهم من النبيين والصديقين والشهداء والصالحين
وحسن اولئك رفيقا يعنی بنلر وكله بله اولمق مرتبسی انلرك
فطرتنده واستعدادنده بو غدی بلك عين فضل الهیدر كه كرامت
قلدی انلره وهم للذين احسنوا الحسنى وزيادة بوكا اشارتدر
كه حسنى احسان نعمتلريدر كه احسنوك تحسنوك ثمره سيدر اما
اول دولت كه مشاهده ورؤيت حاصل ايدوب بنوم صفاتموز عالمنه
يول بولالر پس اول زياده فضل وكرامتدر كه بز انلره ايدرز
لاجرم حق تعالى بو درت صنف اهلینی درت صنف اجده بيان ايتمشدر
اوچ نوع اهل اصطفا واهل قبولدر وبر نوع اهل شقاوتدر دوردنتا
كه ثم اورثنا الكتاب الذين اصطفينا من عبادنا ايمدی بو اوچ اهل قبولدر
زيرا كه انلری اصطفا ذكريله اكدی يعنی بز انلری ايرلدوك
اختيار ايلدوك ديمك اولور پس حق تعالى بو اوچ طايفه يه كتاب وقرانی
ميراث ويردی قلن قوللر اراسنده اگرچه انلرك بعضی كندو

نفسنه ظلم ايدوب ومعصيت سببيله ملوث اولمشلردی اما قرآن برله
عمل ايتمشلردی اگرچه گناه ايتدلر اما گناهه اقرار ايدرلردی
كه وآخرون اعترفوا بذنوبهم ومردودلری بر سلكه چكدی كه
لا يصليها الا الاشقى الذی كذب وانلر كه بعضی كافر وبعضی منافق
در انلروك مرجعی ومعادی جهنمه ايلدی كه ان الكافرين والمنافقين
في جهنم جميعا وچون شخص انسانی كه عالم روحانينوك و
عالم جسمانينوك مجموعيدی اولدی شويله كه ايكی عالمدن هر نه وارسه
اندن بر چاشنی انساندن بولنلور بيله اولجاق چونكه عالم ارواحده
صف درت اولمشدی شخص انسانی عالمنده داخی نفسوك مرتبسی درت
اولدی بری نفس اماره وبری نفس لوامه وبری نفس ملهمه وبری نفس
مطمئنه تا هر نوع اول ارواحدن كه هر بری بر صفده ايدی بونده
نفسدن هر برينوك بر مرتبسی اوله اولكی صف اهلنه نفس مطمئنه اولا
ايكنجی صف اهلنه نفس ملهمه اولا اوچنجی صف اهلنه نفس لوامه اولا
دردنجی صف اهلنه نفس اماره اولا وهر بری كندو مقامندن تجاوز
ايدامز زيرا كه اول تخمده بو استعداددن ارتق نسنه قومدیلر تا كه

تاکه مقامندن او تاکه الاصف اول اهلی دکل تاکه شرح ایتمشوز
انلرک زیاده اول استعداد واردر که مقاملرندن تجاوز ادا بلورلر
اکر سؤال ایلسک که چون اول کلدوکی مقامه کرو واریجاق اندن
تجاوز ایتمجک پس کلدوکنه سبب نایدی دیسک جواب ویرورز که
بلی همان اول مقامه کرو وارور اما کلدوکی کبی وارماز پس
بعضی درجهٔ سعادت بلوب وارور و بعضی شقاوت بلوب کیدر که
والعصر ان الانسان لفی خسر بونک مثالی شول تخم کبیدر که بر صحرا
لرپس اول نساده دروب یوق اولور اندن صکره بعضی تخم که پرورشنی
کرکی کبی کمالده بولسه بر یوز اولور تا یدی یوزه وارنجه و داخی
شیله بلکل که تخملر درلودر بر نجه تخم اولدر که چون پرورش
بولسا اندن حاصل اولن ثمره همان اولور بعینه مثلا بغدای و ارپه
و مرجمک کبی داخی نه وارسه و برنجه تخم اولدر که بعینه بتر اما
ارتق قاب اولور مثلا توز و فندق و بادام کبی داخی نه وارسه و برنجه
تخم اولدر که بعینه بتر و قاب داخی اولور که انک یمشی قابی اولور
وهم چکردکی اولور بی لذت خرما و الکدا و زیتون داخی نه که وارسه

و برنجه تخم اولدر که بعینه بتر و یمش ویرور تخم دخی بیور مثلا ارزد
آلو و ازوم و انجیر کبی پس مجموع یمش بو درت نوعدن طشره
دکلدر امدی ارواح انسانی که انده درت صف اولمشلردر دی
وقتی که تخم اولب بدن یرنه دوشسلر درت درلو یمش ویرورلر
امدی اول تخمونک بری ارواح کفار تخمیدر که اماره استدر تبا
که دیدک نه قاب وار نه چکردکی بغدای و ارپه کبیدور الخ ظالم
مؤمنلر ارواح تخمی که نفس لوامه استدر قاب لوامه لک اما
لذت یقدر فوز و فندق و بادام کبیدر چکردکی لذیذ اولور
اوجنج مقتصد مؤمنلر ارواح تخمیدر که ملهمه استدر قاب وار کیم
الهامات ربانیدر لاجرم لذیذدر خرما و زیتون کبیدر اما چکردکی
لذیذ اولمز دردنج سابقلر ارواح تخمیدر که نفس مطمئنه استدر
قاب لذیذ و چکردکی داخی لذیذ ازوم و انجیر کبی تا که هر
برینک احوال ذکر اولسه هر بر فصلده امدی بو فصلده نفس لوامه
حالن بیان ایدرز تا که حق تعالی اول آیتده ذکر ایلدیکه
فمنهم ظالم لنفسه دیدوکی انلر اهل لوامه در امدی شیله بلکل که

ظالم اولن اوچنجی صنف اهل دردر عالم اروا حده و بو عالمده هم اوچنج
مرتبه‌ده دوشمشلردر وهم قرآنده اوچنجی درجه‌ده ذکر اولنمشدر زیرا که
سابقدن مقتصددن کچجك ظالم دردر امدی اول مؤمنلر عوامنوك
وعاصیلر خواصنوك نفسدن ظالملوق آدی اکا اندن ارزو اولدی
که اول ایمان که کوکللرنده وار دردر انوکله کفر معامله‌سن ایدرلر
صورتده لاجرم ظالم اولدیلر زیرا که حقیقتده الظلم وضع الشیء فی غیر
موضعه یعنی ظلم بر نسنه‌یی کندو یرنده استعمال اتمملکدر بونلر داخی
ایمانی یرنده استعمال اتمدکلرندن اترو ظالم اولدیلر وبر سبب
تسمیه داخی اولدر که ایمانه معصیت ظلمنوك طونن کیوردیلر
لاجرم ظالم اولدیلر نتکه بیورر الذین آمنوا ولم یلبسوا ایمانهم بظلم
وقتی که ایمانلرنه ظلم طونن کیورمیلر اول وقت ایمان پاك اولور
بدن تلوثندن قورتلور پس عادل اولور وحقیقتده بلکل که
مقبوللر صنفلرینوك هر بری اوچ صنف اولور بری اهل یمین دردر وبری
اهل شمال دردر وبری اهل قلب دردر نتکه ایمان وهر صنفده اول صنفه
مناسب اصحاب یمین بولنور وهم اصحاب شمال وهم سابقلر بولنور

که اهل بصیرته معلوم دردر کلدوك امدی اصحاب یمین انلردر که اولروك
روحانیت تخمی چون بدن یرنه یتشب تعلق دوتدی اکرچه ترتیب کمالده
بولمدی تا که بر تخم یدی یوز اولیدی بادی بدن یرنده صفات
بشری تصرفیله بغلنوب چورمادی بلك اول تخمدن آغاج بتدی
ویمش بتدی کرو تخملغی مقامنه ایرشدی اکر زیاده اولمدیسا
نقصان داخی قبول اتمدی بو طایفه ملکیلك غالب اولدی پس بونلر
طاعت اهلی اولورلر وانلروك کوکلی معصیت آزادرلر نجات
بولورلر سعادت توك صاغ طرفندن بهشت یولن دتوب کدرلر وکندولرو ك
روحانیت مقاملرینه ایرشرلر وبر داخی اصحاب شمالدر وانلر
اولردر که اولر روحانیت تخمی که انلروك واردی اکا زیان
دکدی اکرچه بر کزدن باطل اولوب ضایع قلمادیلر اما بو قدر
وارکه معاملاتده صفات بشری تصرفیله خلل ونقصان ظاهر اولدی
تخمده امدی بو طایفه نوك میلی اکثر معصیته اولور لاجرم بتدی
تفاوت سبیله صول طرفندن طاموبه الدورلر واول نقصان مقدارنجه
عذاب ویررلر واندن صکره کندولروك معلوم مقاملرینه ایرشرلر

وبر داخی اهل قلب در که سابقلردر انلر اولوردر که روحانیت تخمینه
پرورش و پروب کمال مرتبسنه ایرشدوردیلر تا که بریندن یوز ویدی
یوز اولنجا امدی بنلر داخی اکی نوع در بری اولدر که اولدن آخره
دکن روحانیت صفت انلروك اوزرنه غالب اولمشدی هرگز معصیت
برله ملوث اولمدیلر و داخی نفس موافقتندن و هوا متابعتندن ایراق
اولدیلر و ایکنجی نوع اول طایفه در لر که اگرچه ابتداده نفس
مرادنه موافق برنجه قدم قودیلر اما اکلین عنایت گلمندی و الوهیت
جذبیسی برله یوزین اول بهیمیت و حیوانیت اتلاغندن دوندردیلر و
و شریعت کیمیاسیله اول طبیعتلر بوك بقر صفت معامله لرن خالص
عبودیت التونن قلدیلر اولئك يبدل الله سيئاتهم حسنات بو ایکی
طایفه نك رجوعی کندو مقاملرینه اول صفتلردن که کلمشلردی سلوك
تدبیله اولور حال حیوتنده پس سابقلر آدی انلردن اتروا اولدی که
انلر آخرته انتقال ایتدکلرندن صکره کرو مقاملرینه یتشبلورلر اما
سابقلر حال حیوتنده یتشورلر تا که خواجه بیورر سيروا سبق المفردون
ایدی مفردلر سابقلردر اما نفس لوامه اهلنوك اوجنجی صف

خلقدر نجات اهل اولورلر که فاما من ثقلت موازينه فهو في عيشة راضية
و اصحاب شمالوك اوزرنه معصیت غالب اولور طاعتدن چون هوایه
متابعت قلدیلر لاجرم مرجعی هاویه اولور که فامه هاوية لفظ ام
برله بیوردی یعنی انوك آنسی هاویه در اما طفل ایمانله حامله در
اگر بو کون آنادن اولمشلرمسایدی یارن خلاص بولسه لر گرکدی
یارن هاویه آنی یقا که بن جنت اولدم محق اولا که يخرج من النار
وكان في قلبه ذرة من الايمان ایمان دلسلر که فاسد اعماللردن ایروب
جفالر برنجه مقامخ اورلر قات قابنه عمل فاسددن ایمان خلاص
بولور پس قابن اوده غذا ایلرلر او دآنی بر تا که بیورر كلما نضجت
جلودهم بدلناهم جلودا غيرها و ایمان توزاجی کبیر در که حق تعالینوك
لطایف تطایفنه صررلر و اجماق طباقلرینه قورلر اندن صکره
اول یادنلر که اخوانا على سرر متقابلين صفتیله موصوف در
انلروك خوانند قورلر امدی بو صفت اول طایفه مخصوص در که
حق تعالی انلردن خبر ویرور که وآخرون مرجون لامر الله اما يعذبهم
واما يتوب عليهم و اگر فضل ربانی و تایید آسمانی اکا ایرشجك اولورسه

داولمزدن اوك بر نفس نفحات الهي نسيملرندن انوك جاننه ايرجك اولورسه
انوك اول شكسته كوكل وخسته جان بوورد تكرار ايده كه **بيت**

باد آمد وبوي زلف جانان آورد ۞ وين عشق كهن ناشده را نوكرد ۞
اي باد تو بوي آشنايي داري ۞ زنهار بكرد هيچ بيكانه مكرد ۞

ترجمه يل اسدي دوست زلف نفحه سن كتوردي خوش ۞ اول اسكي عشق يكيلنوب بينه ايتدي جوش ۞
اي يل سنوك نفحه كده بيلشلك نشان وار ۞ زنهارا جنبي كوريجك اسمه اول خموش ۞

بو حالده درحال انوك نهادنده بردرد ظاهر اولور ندامت اودي انوك خرمني تارومار ايدوب يقار واول هوا كه هاويه صفتي ايدي وهم بونوك آتشي اولمشدي شويله كه اندن طوغب خلاص بولمازدي اول وقت انوك رحمندن خلاص بولوب طوغر كه **الندم توبة** واول توبه نصوح ايله بر دمده پاك ايدركه **التائب من الذنب كمن لا ذنب له** جون جهنم نصيب قلمدي پس اوزرندن كچركن قريادركه **جز يا مؤمن فقد اطفأ نورك لهبي** بو كا اشارتدركه حقيقتده جهنم سنده موجوددر

نفس امارەنوك صفتيدركه اول جهنم دركاتنوك منشأيدر وهم معرفت جنت محفوف ومحفوظدر اول صفات ذميمه ايله نتكه سوزدر **حفت الجنة بالمكاره** وصفات ذميمه يديدر بري هوا وبري شهوت وبري حرص وبخل وغضب وعجب وكبر فجان بركيشي بونلره كله مبتلا اولسه جهنمنوك يدي دركاتيله مبتلا اولمش اولور وقجان حق تعالينوك عنايت نسيمي انوك اوزرنه اسسه بو ذميمه صفاتلرندن اثر قلماز وهيچ ايدر وتوبه نوردي **تواب** صفتندندركه **ان الله يحب التوابين** ومحبوب بلره سكز اجماق طول عرض ايله صغمغايا مايحق تله سوزدر

عشاق توازهشت بهشت شاد تنك آيد ۞ وزهرجه برون نست شان ننك آيد ۞
اندردهن دوزخ اذان سنك آيد ۞ كز پرتو نور نار بي رنك آيد ۞

ترجمه شها عاشقلروك سنوك ايدر هشت بهشتي تنك ۞ اذوكدن اوزكه انلر بجاسي اولور هم ننك ۞
دخي طامونوك اغزنه اولرسنك ايدر جنك ۞ اكر كشف اولسه اندازه شو نادنور يريرنك ۞

ايمدي نفس لوامه اكرچه اوجخ صفتده دوشمشدي اول عالم اد واحده اما فضل حق

فیضانك شراب طهور آثارندن وسقيهم ربهم شرابا طهورا
تا تپسنوك طولو قدحلرين انس مجلسندن انبيانوك واوليانوك ارواحنه
صف اولده چون اچورلردی انلر جمال صمدی مشاهده سندن نوش
ایدرلردی انوك جرعه سنی الكن صف نعال ارواح اوزرنه دوكرلردی
كه بيت شربنا واهرقنا على الارض سورنا ؛ وللارض من كاس الكرام نصيب
اما اول جرعه كه الكن صف اهلنه دكلوردی انوك نحوسی وحخ صف
داغ ارواحنه ایرشوردی وانوك رایحه سندن سرمست اولورلردی كه بيت
بوی بمن آمد بو مست شدم ؛ بوی دكر اربشنوم از دست شوم
پس اول نحو یله بو عالمه اولشدلر اول فقوی بیلیو دنیا خراباتنی
كشف ایدوب طواف ایدرلردی ولذات جسمانی وشهوات نفسانی كوب
لرندن اول رایحه كه انده بولمشلردی انوك امیدنه هر كوبدن بر
جاشنی الوب طدرلردی چون اول فقونوك ذوقنی بولمادیلر بو
كوبلرده بولكن طاعت خم خانلرندن طواف ایتدیلر پس عبودیت وخدمت
كوبلرندن جاشنی الدیلر واول طلب ایتدكلری فتوحی بونلرده بولدیلر
لاجرم ایتدیلر اكر بیزه اول ذوق یوز كسترورسه هم بوندن كوستررور

دیلر مشغول اولدیلر طاعته وعبودیته كلدوك ایمدی ایمان ٥
حقیقتده اول فقوی بولمقدن عبارتدر كه انلر بولدیلر واول
رایحه دن نور ایمان حاصل اولدی وایمان داخل انلری قومدی كه
دنیا شهوات كوبلرندن بر كز دن مست اولهلر وهم انوك لذتیله
قرار دوتب آرام ایدلر قلنغ بیخبرلر كه دنیا بزكلری بر له مغرور
اولدیلر بو بش كون دنلكنه دنیانوك راضی اولدیلر وانوك اول
فانی نعمتلریله آرام دتوب قرار دوتدیلر تا كه بیوردی رضوا بالحیوة
الدنیا واطمانوا بها وقت اولوردی كه نفس مرادا تیدن بر جام اچرلردی
وكاه اولوردی كه طاعات كوبلرندن بر سغراق شراب محبت نوش
ایدرلردی اما هر وقت كه شهوات دنیاوی كوبلرندن بر قدح اچارلردی
نفس آپی ملامت اوردی بر له قیندردی اول قدحوك خماری انلروك
باشن دنیا ایشلرنده سر كردان قلوردی واول سر كردانلقده
یوزلرن آخرته دترلردی تا كه حق تعالینوك علتسوز عنایت كمال
مرحمتندن بر اغوردن انلروك الن الوب دستكیر اولوردی بیت
غم بالطف تو شادمانی كرده ؛ عمر از نظر تو جاودانی كرده

کرباد بدوزخ برد از کوی توخاک ∴ آتش همه آب زندگانی گردد ∴

ترجمه لطفوکیله بوغم لروم عین صفایه یوز دوتر ∴

∴ عمری ابد بقا بولور چونکه سن ایده سن نظر ∴

طبراغنی محله کوک یل ایلدوبسه طاموبه ∴

آب حیات اولا اودی هر قطرات اوله شرر ∴ وصلی الله علی محمد وآله اجمعین

الفصل الثانی فی بیان النفس المتنصدة هی الملهمة

یعنی ایکنجی فصل متنصدلر نفوسنی بیان ایدر   قال الله تعالی

كيف تكفرون بالله وكنتم امواتا فاحياكم ثم يميتكم ثم يحييكم ثم
اليه ترجعون وقال النبي عليه السلام موتوا قبل ان تموتوا

عزیزمن بلکل که نفس ملهمه اولدر که مشرف ومزین اولمش اوله حق تعالینک الهامات بله امدی اول نفس شول نفسدر که عالم ارواحده ایکنجی صفده اولمشلردی امدی متنصدلق آدی آکا اول یوزدن اولدی که اول متوسط اولمشدر عالمیان اورتاسنده که بری سابقلر عالمدر وبری ظالملر عالمدر نه برکن بک جهت اولب سابقلر عالمندن اولدی که صف اولده یدیلر ونه برکندن بک جهت

اولب ظالملر عالمندن اولدی که اوچنجی صفده ایدی امدی اول حق شرفنی اول استعداد برله بولدی که عالم ارواحده انوکله حضرت عزت اراسنده واسطه اولن ارواح انبیا وخواص اولیا ارواحیدی حق طرفندن فیض ربانی که اول صفده ارواحه ایرشدی اول بنفسک یتنوی ایکنجی صف اهلنه اولشدردی پس اندن برنصیب بولوردی

ولست حدیث العهد شوقا ولوعة ∴ حدیث هواکم فی حشای قدیم ∴
وما دمت حیا لست انسی ودادکم ∴ وفی اللحد میتا والعظام رمیم ∴
هرکز نشو ذای بت بکز یده من ∴ مهرت زدل وخیالت از دیده من ∴
کر از پس مرک من بجویی یابی ∴ مهرتو درا ستخوان پوسیده من ∴
نه روادر که خیالک اوله کوزدن زایل ∴ یه نه سوزدر که بوقلبم اوله غیره مایل ∴
بن البتخاک اولجاق سینم کر استرسک ∴ بولسین مهرونکی سن سکو کمدن سایل ∴

پس اول شوقک اثریله کیم اندروک روحانیت تخمنده باقیدی کوکللرن جهان فانیه قومدلر وطبیعتوک اسفل سافلیندن یوزلرن عبودیتوک اعلای علیینه دوندردلر واندن قد افلح من زکیها قضیسنجه ترکیه نفسه دوشدلر واول تخمک تربیت اتملکه اعمال صالحیه شروع ایتدک

صوی بر له صورت وطبیعت قوت بر له تقویت ایدرلردی تا که
تربیتك اثری اول نفس نخستنده ظاهر اولدی وشریعت نوری نفس
ظلمتی اوزرینه پرتولر صچدی واول تخم که خرما نسبتنده قوه مشدود
ایکن فصلده حرکت ایدوب بتدی وبتل بیرق اولوب باش طشره
چقاردی چون کندو حجاب بندندن آزاد اولدی لاجرم ایندی
چون کوچك وطاقتوك یترکه تربیت وتزکیه بر له بو زنداندن
آزاد اولاسن نیچون اتمیاسن امدی بنده اکا نفس لوامه دیرلر
امدی بیلکل که اول عنا بیوك تأثیری آن خدمت وقوللق
اوزرینه هردم جدن واجتهادن ادن مغابشلر واتوك شوقنی
ومحبتنی زیاده قلور واول غلبات شوقیله ورغبات ذوقی بر له
چون اخلاص ادنورد لاجرم حرکتکم ادر قانون شرع اوزرینه
قلور اندن نور وجوده کلور هردم وهر کون بر طراوت وبر رنك
داخ دورن وعالم سفلیدن عالم علویه ترقی ایدر تا اکه دکن که
بر کزدن ظاهر اولور که سن اولیدو کوندیی قلدی بو معنیه
اوزن اولمش بر دانه یدی جون سبزه ظاهر اولدی اندن فاحیاکم

یرندن لیذی ثم یمیتکم کبی اولدردانه بر کزدن انجق محو ایدر
شویله که فانی اولور ثم یحییکم یعنی اکلبن بیجك صوردنده انجذن
طشره کتورورکه بداق سنبلدن باش کتوررد وکتوروب جقدی شول
حالده که جکلی کفن ادوب جکنته المشدی بیت
نه داکه مقدسان خاکی مسکن ؛ چون روح شوند زاکب مرکبتن
اذ خاك سر کوی تو بر خیزم من ؛ چون لاله بخون جکر آلوده کفن
چون روح پاك هر بریه تدبیری وطن ؛ سواد اولسه قیامتده برمرکبتن
جاکر قانیله بو بتمش کفن جلسنده دنوب ؛ سزوك محله مزادندن اروردم بن
نفس بو حالده کندو نوك مقام اصلسنه یتشمش اولور اولدی که جك
کبی عبودیت اغاجنوك بداغ اوجنه کلدی اما کماله ادشماشدر
هنوز اول قدمن انجلوق مقامنده دعشدر که اندن غذی جاکر کندوی
کماله ادکومکجون وبر قدمن یمشلك مقامندن خطرده دتوب دور زیرا
قورقوده دکه شاید ازاجق صوغیله یا قات بیلله فجعلناه هباءً منثورا
آیتنی اتوك اول بنجه بیلوق دخ یدو کنوك اوزرنیه اوقیوب اوره
شویله که هیچ اولا واول بو مقامده شول استغنادی بولمشدر که کندونوك

صلاحن و فسادن مشاهده قلور پس دائم خوف صفتیله موصوف اولر
و حق تعالینک الهامات مددی اکا متصل اولور که انوک تقواسن
و فجورن اکا کوسترر و بلدورور بو حالده عظیم خطرده درکه
المخلصون على خطر عظيم بوندن اوکدن که اغجده تعلق دوشمشدی یاخود
انده محبوس ایدی بو بوغدی که هر صوغیله باطل اولیدی بیت
زلف تونه ایم تا بکمند بادی دور :: از رویت شویم دور از رویت ::
اما شمدی که اغاج درختندن طوغدی و لطیف چچک برله صارلدی
پس بر طفل در که تازه طوغمشدر سهل نسنه‌یله باطل اولور پس اکر
انوک احوالنی کوزدوب شرطیله اولمیاجق اولورسه نفس خود بو
مقامده حق تعالینک الهامات ذوقنی بولمشدر و غیب عالمیله
بلشوب اولمشدر لا جرم خوف درکه وسوسه شیطانله یا عجب نفسانی
صوغیله عبودیت اغاجندن بلعم کبی دوشوب زیر و زبر اوله
پس حضرت عزت اون بر اندله یاد ایلدی تأکید اجون تا که
سالک غافل اولمیا و بیوردی نفسه پرورش ویرج یعنی ملهمه لک
چچکندن مطمئنه لک یمشنه ایرشدی و اکر تربیتدن قلسه زیان

اغریا یعنی چچکلکی مقامنده صولوب قله هیچ نسنه یرامیه تاکه
بیوردی قد افلح من زكيها وقد خاب من دسيها و هیچ بر یرده
حق تعالی قرانده بو دکلو قسم یاد ایلمدی الا و الشمس ده ذکر ایلدی
بونک سری اولدر که هیچ نفس انسانیدن شریف مخلوقات اچنده
یوقدر قچان کندو کمالنه ایرشسا و داخی نفسوک بو مقامده بو
نازکلکی و بو خطری یوقدر الا ملهمه لک مقامنده واردر زیرا که
کندودن خلاص بولمشدر و الهامات غیبی ذوقن دادمشدر پس
ممکندر که بو مقام کمال اعتقاد ایلیه نفس دغدغه‌سیله و شیطان
وسوسیله کندویه عجب نظریله باقوب ابلیس صفت اولا اندن
لعنت یلیله چچک کبی تنولیت بداغنوک اوجندن منزلت طپراغنوک
اوستنه دوشه و نفس بنده اوجنج کرت بر داخی طغماق
کرک تا که کماله ایرشه اول طوغدوغ اولدر اغاج کبی
داندن طوغدی و ایکنج اولکه چچک کبی مخلوقات اغاجنوک
بداغندن طوغدی اوجنج اولکی یمش کبی چچکدن طوغماق کرک
زیرا نفسوک ابتداسی واردر ملهمه اولدر که الهامات حق

ذوقن بلور هر تقوی و فجورکه انوك باشنه کلور آنی تانیه شیلکه
حق باطلدن و باطل حقدن سچه اندن صکره حقه متابعت قله و باطلدن
پرهیز قله بو مقامده خواجه علیه السلام دعا قلوردی اللهم ارنا
الحق حقا وارزقنا اتباعه وارنا الباطل باطلا وارزقنا اجتنابه
ابتداده حق و باطل کورمك و بلمك دد و نهایتده توفیق و قوة
بلمقدر امدی نفس صفات ذمیمه دن پاك اولمانجه و کوکوك
صفات حمیده بزله دزلینجه بو میسر اولمز تا که بیوردی موتوا قبل
ان تموتوا و مرید صادقه بو مقامده حال اولور دد پلره و اول قولدن
الست خطابنوك ذوقن کرو بلور و اول صوتیله و شعریله حقدن
یکا شوق آتی جوشه کتورب جنبش قلور و اول مالوف وطننه و معروف
اتلاغنه توجه ظاهر اولور پس انوك روحانیت قوشی اول وطن
اصلیسنه و حقیقی یواسنه قصد ایلر و چون دلسه پرواز قیله بدن
قفسی قیو ومزجون روح خطاب بولمشدر هیچ آرام اتمز و قرار
اتمز پس اضطراب و حرکت قلورکه قفص صیا تا که کندونوك
اول معروف عالمینه یتشه نته که کلمشدر بیت

آن بلبل محبوس که نامش جانست ۞ دستش بشکستی قفص بی نرسد ۞
پس بدن قفص روحه تابع اولب حرکته کلور رقص ادر امدی رقص حالی
بو طائفه اول اضطراب ادوب حرکت اتمکدر تا که دمشلردر بیت
رقص آن نبود که هر زمان برخیزی ۞ بی درد چو کرد از میان برخیزی ۞
رقص آن باشد کز دو جهان برخیزی ۞ دل پاره کنی از سر جان برخیزی ۞
ترجمه شول کردی درد کبی که دود اده کوکلك بورسین ۞
۞ رقص اول دکلدر کیم هر زمان سن دورسین ۞
پس رقص بر حالتدر دوران کا علامت بودرور ۞
کوبنی فوق اله اتوب جسمله جاندن او تسین ۞ چون مرید صاحب
ریاضت بو مقامده اولسه وقت اوله که انوك خاطری دف و نی
استماعنه اوله اول شرطله که شیخ خدمتنده اوله یا خود بر صحبت
راحت اوله هم درد یارانلر جمع اولمش اوله و اغیار صحبتندن پرهیز
ایلیا اولکشلر که بنیانله و تمام اعتقاد بزله حاضر اولر و صحبتده
ادب و حرمت رعایت ادالر هم روا در و مرید کرك کیم سماعده
حرکت تکلف بزله اتمیا معنی کزلو دتوب دعوی ترك ایلیا و هر

احواله حقوق الهامانه منتظر اولا تا هر نه کیم اشلیا الهام نور
برله اشلیا طبیعت ظلمتیله اشلمیا و اول امرده بو مقامده احوالنوك
صلاحنی و فسادنی اول الهام واسطسی برله بلور و واسطه حقوك
اشارتیله بیلور و آخر نهایتده حقوك کلامیله بلور پس فرق بودر
که الهام بر ذوقلو خطابدر که حقدن قلبه یتشور اما آنی بلمازکه
حق طرفندندر و اشارت بر خطابدر که ذوقلو کوکله ایرشور و هم
آنی بلور که حقدندر و لیکن رمز برله اولور صریح اولماز و کلام
بر خطابدر که هم آنی بلور و هم صریح اولور اما شویله بلکل که
نفسوك ملهمه لکی مقامنده کلام ظاهر اولماز بلك مطمئنه لکی مقامنده
اولورکه **یا ایتها النفس المطمئنة** بو بر صریح خطابدر نهایتده
اولور و هم ملهملك مقامنوك نهایتده اولور و نهایت اولدر که
حق تعالینوك نوری کوکلده متمکن اولب قرار دوته تا هر نیاکه
بقا حق تعالینوك نوری کوکلده متمکن اولب قرار دوته که هر نیاکه بقا
حق نوریله بقا اول و قتدن بروکه الهام ظاهر اولا اول مؤمنلر خواص
مرتبه‌سیدر که **الله ولی الذین آمنوا یخرجهم من الظلمات الی النور**
جون

بنده ایرشدی پس بو طایفه‌نوك کمال معادی در که مقتصدلردر
شویله که عالم ارواحده الی صفده اولمشلردی تا حدی که حق
تعالینوك الطاف انواری و فضلی فیضانی اول صف اغریوب کیم
انبیا و خواص اولیا ارواح ایدی پس انلردن حجب حجاب اریدندن
هم بونلره داخ ایرشدی لاجرم الی صفدن هر کشیه نه دکلو
نور یتشمش ایسه انده بونده هم اول مقدار متابعت ایدوب انبیایه
و اولیایه سعی و طلبی و جدی ظاهر اولور و تا که هر صفده اراقلق
و یقینلق و صاغلق و صیرولق و اختلاف وار ایدی بعضی ارواحوك
بعضی اوزرینه پس انوك داخ اثری هر کشینك سعینده و طلبنده
اولور و منزله ایرشوب ایرشمامسنده هم اثر ادر و جون الی صفده
هر روح که بر روحه مقابل دوشمش اولا اول صفدن و انوکله
مناسبت بولمش اولا پس بونده داخ اول مناسبتله بو کشینوك اول
پیغامبره ارادت ایدوب محبت زیاده اولور تا که خواجه علیه
السلام بیوردی **الارواح جنود مجندة** هر که انده بری برین بولمش
ایسه اول مناسبتجه محبت ظاهر اولور و آکر بعینه بو مسایل اولور

که دوشنده یا واقعه‌سنده کورر و اندن مدد ایرشور بو کالاجرم مریدلرك
ارادتلری مشایخه بونك نتیجه‌سیدر که انده اولمیشدی بنده ظاهر اولدی
اما بو طائفه اکثر صف اهلیدر مثال مذکورده امدی بوکا اشارت ایدر
که بو طائفه‌نك مراجعی اکرچه بهشتك اعلای علیین اولسه که
اولئك الذین انعم الله علیهم من النبیین والصدیقین والشهداء والصالحین
لیکن بعینه انلردن اولمزلر زیرا که انلر عندیت مقامنده اولورلر
که خواجه علیه السلام مصاحبت شرفنی مریدلره اثبات ایتدی که
المؤمن مع من احب یعنی کیشی نی سوسه انوکله هم صحبت اولور
بیله اولسه اما اهلیت اختصاصنك دولتنی سلمان سوخنیه اثبات
قلدی که السلمان منا اهل البیت یعنی سلمان بزدندر و بزوم اهل
بیتموزدندر دیدی خواجه‌یه مجرد محب اولمق قتنده و انوك اهل
بیتندن اولمق قتنده بونك شرفی و هم انوك اهل بیتی بیان اولنسن
وصلی الله علی محمد وآله اجمعین الفصل الثالث فی بیان النفس السابقة التی هی
المطمئنة یعنی اوچنج فصل سابقلر نفوسنك معادن بیان قلور که
اول نفس مطمئنه‌دندر قال الله تعالی یا ایتها النفس المطمئنة ارجعی

الی ربك راضیة مرضیة ۝ وقال النبی صلی الله علیه وسلم جذبة من جذبات الحق
توازی عمل الثقلین عزیز من بلکل که نفس مطمئنه دیو انبیانك
وخواص اولیانوك نفوسنه دیرلر که عالم ارواحده صف اولده
ایدیلر امدی حقیقتده نفس اماره‌نوك مقامندن مطمئنه مرتبه‌سنه ایرمزیتاکه
بیوردی ان النفس لامارة بالسوء پس اول امرده جمیع نفوس اماره‌لك
صفتیله موصوف اولورلر اندن صکره شریعت تربیتی برله اطمئنان
مقامنه ایرشورلر که جواهر انسان استعدادنوك نهایتی اولدر اندن
صکره ارجعی خطابنه لایق اولورلر اکرچه ابتداده روح عالم
ارواحدن عالم اجسامه کنده سلوک کردی تاکه تعلق ایتدی
اندن اول جمیع ملك ملکوته آنی سبب ایتدردی تاکه عناصره اوغرادی
کچدی و اندن داخی اوتلق و حیوانلق مقامنه ایرشدی انسانیت مرتبه
سیکه اسفل سافلیندر اکا ایندی تاکه شرح اولنمشدر و هم اول بو
مغنیه مشیردر پس اکلین نور ایمان واسطه‌سی برله بیزن اول مقامه
دوندردر که اعلای علییندر تاکه بیورر الا الذین آمنوا وعملوا
الصالحات اما مادام که ذوقن بلمیا محال اولا که انده نور ایمان ظاهر

اولا یا عمل صالح اشلیوبیله و لیکن بو قدر واركه نفسوك اول خطابه
علم و معرفتی اولمازتا كه اول حجاب حس برله اكلیو بیله
زیرا اول بر خطابدركه سن عالمدن حق جذبسی صودندن حاصل اولر
كلدوك امدی امارلك آدی نفسه اول معنیه دركه بدنده امیر اولا
و اماره لفظی مبالغه صیغه سیدر امردن یعنی غایت امرادیجی
دیمك اولور امدی انوك امری و حكمی كندونوك طبیعتنه موافق
و حق امرنه مخالفدر پس امیر اولدی جمیع اعضانوك اوزرنه حاكم
بوكه جمله اعضا طبیعتنه موافق اش اشلیا و حق فرمانینه باش ایندرمیا
و شرعه مطیع اولمیا هركن امارلك صفتندن خلاص بولمیا و بو ایكی
صفتكه بری اماره و بری مأموره بری برینوك ضدیدر مادامكه
اماره در مأموره اولمق ممكن دكلدر و چون مأموره اولدی امار
لكدن خلاص بولدی پس شریعت بری بودركه حقیقتده طبیعت الجی
لغندن شریعت كسندندن اوزكه نسنیله خلاص بولب ترقی ممكن دكلدر
زیرا كه شریعتده حق جذبسی تعبیه اولمشدر و طبیعت ظلمتدر و شریعت
نوردر پس نجات بولمق نور برله میسر اولور نتكه دیمشلردركه

وبضدها تتبین الاشیاء و هر كلمه كیم شریعت نوریدركه حق جذبه سنوك
صورتیدر و همه رحمتنوك سن یدندن ستنكین اولمدی پس امارلك
بندندن خلاص بولمدی كورمزمسین كه خواجه علیه السلام كمال
نبوتنده و رسالتنده یكن اكا نه دیرلردی كه انك لا تهدی من احببت
یعنی سن طبیعتوك دلكیله هیچ كمسه طبیعت قیوسندن قورترجق
دكلسین پس بر نوم هدایتموز نوریدركه جذبنوك حقیقتدر اولكرك
جاذبه عنایت برله طبیعت اهلینی اول الجغلقدن قیاو قربت بحالكینه
ایرشدوره كه و نفسی بو حالده كه ارجعی جذبسنوك نص قیله كندو
معادنه ایدشدرمك اشتیكو پس اول امرده اول مختلف عالملردن
كه كلوب اغریوب كچمشدی كروانوك جملسنه اغرذوب كچورمك كرك
پس بو كلوب كتمكده حكمت اولدی كه اول اوج یوز التمش بیك عالمی
مطالعه قیلدی و هر عالمدن بر كنج كه تعبیه اولمشدر آن الاو برسركه
انك امانت قونولمشدی آنی بیله كه وعلم آدم الاسماء كلها آدم وقت اولا
كه اكرچه روحانیتنوك ابتداسنده كلیات علوم بیلوردی
اما جزئیات بلمازدی چون بو عالمه اولشدی لاجرم كلیات و جزئیات

بلدي وهم آلت بوغدي بنده كه كلدي وخلافت مرتبه سنوك كمالنه ايرشدي
واول وقت كه مختلف عالملره اوغردي هر بر عالمدن بر نسنه اودنج
الوردي وصفتيله موصوف اولوردي وداخ رهن قوردي كرو دونوب
رجوع ايتدوكي وقت آلوردي نيته كه كلمشدر **بيت**

كوت بايد كزين قفص برهي ٭ بازده وام بخ وجهار ٭

ايمدي عزيزمن اول اغريا جق منزل طپراقلق مقامدر ودنيا منزللرنوك
آخر منزلدر جون نفسي طپراقده قويالر ابد لوكه **هذا آخر منازل
من منازل الدنيا واول منزل من منازل الآخرة** اما بت كوجيله الدورلر اندن پس
اختيار ايله ودان اولدركه سلوك قدميله حال حياتده طپراقلق
صفتيدن كچه اما صورتده كل زيرا طپراغوك صورت ظلمتدر پس
اندن جاهللك كوردن و كدورت كوردن و خاصيتندن متعلق اولب
يا يشمق وهر نسنه يله قوشمق و متفرق اولب طاغلمق ظاهر اولور و
خاصيتندن بي رحملق حاصل اولور ايمدي سالك بو جميع صفات طپراق
دن المشدر اودنج اندن صفت داخ انوك برينه رهن قومشدر
مثلا كرم ومروت وفتوت ورقت ونورانيت وخفتكي پس

سالك طپراقلق مقامندن كچمز تا بو قاموسني رد اتمايينجه و كندونوك
عالمنه يول بولمز تا اول صفاتكه اندن كتوردي بنده رهن قومشدي آني
بيله الماينجه ايمدي اوج عنصر داخ كه اود وصو و يلدر بونلروك هر
بريندن بنجه صفات ذميمه المشدي وانلروك برينه بونجه صفات حميده
رهن قومشدي وداخ كوكلردن واولدزلردن وقلن عالملردن
هم بونوك اوزرينه قياس ايله جون جميع برجيني ورب وقودوغ دنولرن
كرو الا و كندونوك وطن اصليسنه يتشه پس آن خلافت سلطنتنده
نصب ادرلر ونيابت وسيادت منشوري بيله جميع غيب وشهادت
مملكتنوك اوزرينه مالك قلورلر وكاينتنوك زماميني انوك ايليه
ويرورلركه **قل اللهم مالك الملك** جون جميع اقليمه پادشاه اولور هر
نه كه اول وقت اودنج المشدي كرو ويرمك ايجون ملكي اولور واول سالك
اولب اندن تصرف حق تعالينوك نيابتي برله جمله غيب وشهادت
كرو قوللغا دنوب توحد ايشكنده افراد ايتدورور **بيت**

حلقه در كوش جرخ وانجم كن ٭ تا ده هندت ببندكي اقرار ٭
آفرينش نثار فرق تو اند ٭ بر مجين جون خسان زراه نثار ٭

ترجمه چرخ و انجم کوشنه دق حلقه سن ای مرد کار
تا که اقرار ایدلر قولق غکا هر ناکه وار
یاد دلمش فن قوتك اوزره چونکه اولمشدر نثار
دون همتلر کبی قیما نثار ای نامدار
ویبدو لی من الصنعاء برق ویحبسن بها قرب المزار
فلا ارضی لاقامة فی فلاة وفوق الفرقدین رایت داری
وکیف اکون للدیدان عبدا واربعة العناصر لی جواری
بکا بر نور صنعادن ایرشدی اولدم شیدا
یقین اولدی که محجوب بوك مقام اولسه پیدا
پس اینوق بو ایسوز لقده اقامت نیجه دوتم بن
چو فوق فرقدین اوزره قونلدی خیمه زیبا
بو نیجه بن اسیر اولم بو قرد و قورت یواسنده
چو درت عنصر بکا قرنشو ایدرلر بجده برسیا

امدی بو یولا سیر ایدنلر ایکی قسمدر بری سالکلردر و بری مجذوبلر
در پس مجذوبلر انلردر که انلری جذبه کمند ایله قپالر و بو مقاملره

تعجیل ایله اغردوب کچوررلر پس غلبه شوق قدن ارتوق خبرلری اولمز
و بو یولك احوالنه و مقاملرنوك معرفتنه و آنلری کشف ایتمکه و خیر
و شرنه وارسه آنی تمییز ایتمکه زیاده علملری اولماز لاجرم انلر
شیخلغه و مقتدالغه یرامزلر و سالکلر انلردر که انلری الدلر اما
سکونت و دلکلك ایله الدلر تا که هر مقامك دادن دادوب انده
خطرن الالر و خیر و شر و صلاح و فساد بلالر و قتا ولا که بو کجه
و یول سوزن الدلر تا که بو ایکسنه خبرلری اولا امدی شیله بلکل
که سالکلوك اول امرده که سیری بیشرطیر اقلون صفاتنه واقع اولب
کچر و نیجه واقعه کورور مثلا اینش و قیون و دیالر نکه وارسه
الکنج مرتبده صولق صفتنه اوغریوب کچر اندن نیجه واقعه کورور
مثلا سبزه و مرغزارلر و چشمه لر و حوضلر داخی نه وارسه اوچنجی
مرتبده که هوا صفتلودر نه اوغریوب کچر یورمك و اوچماق و دره لردن
کچمك کبی داخی نه وارسه دردنج مرتبه که ایرولق صفتلرینه
اوغریوب کچر مثلا شمعلر و چراغلر کبی نسنه لر کورور بشنج مرتبه
ده که کوکل صفاتنه اوغریوب کچر پس کوکلر اوزره یرکوکدن یرکوکا

جقمق و جرخ دوندرمك نسنلر كورور بدرخ مرتبه جون حيوانيت و سبعيت
صفتلرنه اغربيت لكن و كذلك قلور اوتلجي و بنجي اول نوع برله حيوان
كورور بو مختلف حيوانلردن اكر كندوي غالب كوررسه
پس اول صفات اوزره غالب اولب كچمك علامتدر و اكر كندوي
اسير كورسه اول صفات نفسنه غالب اولمقدر امدي بو قدر كه
بيان قلدق هنوز اول مختلف عالملردن بر عالمدر باقي نيجه بيك
عالم داخ وار كه سالك لر درويش اندن كچمك كرك و هر عالمده
اكا مناسب مشاهده لر وار ذكر نور و كاه اولور كه بر واقعه غير اولور و هر برده
اول مقامه مناسب بر معنيه داخ اشارت اولور و بو اختلافلري
هر كشي فرق ادامز شيخ كاملدن غيري و جون سالك واقعه
تانيمسا واقعه اغرسا بغلنور يول بولمز شيخه محتاج اولور تا كه
اندن كچر مثلا اوله كه سالك نيجه مقامده مشاهده قيلور و هر
مقامده برابرق معنيسي اولور اول مقامه مناسب امدي وقت اولور كه
اغربوب كچمك نشان اولور و كاه اولور كه طالب كرم للكنوك نشان
اولور و كاه اولور كه هدايت اودي اولور تا كه موسى پيغمبره اولدي

عليه السلام كه آنس من جانب الطور نارا وكاه معرفت اودي اولور
وكاه ولايت اودي اولور وكاه مشاهده اودي اولور ان بورك من في النار
بنلردن غيري اودلر داخ اولور پس بنلري فرق اتمكا بر شيخ كرك
كيم صاحب ولايت اولا تا كه علامتلري و دلالتلري ايله انلري
تميز اده اما جون انسانوك نفوسي بو مقاملره كذر قلمغه بشليه هر
نفس كندو استعدادنجه اول بر مقامه ايرشر كه اكا مستحق ادي
و بر مرتبه اولشور كه عالم ارواحده اكا اهليت بولمشدي و جون
نفس لوامه بغلنب قلسه ايدور كه لو دنوت انملة لاحترقت يعني
بر برمق يا قين وارورسم يانرم زيرا كه هر قشوك مقام قاف طاغ قلسي
اولمز اما بر سيمرغ كرك كه انده قرار دوته و هر مردار يسي بادشا
لق قوللنده مقام دوتمز اكا بر شاهين كرك طاوس اكرجه جمال
كمالده در و بلبل بيك دلو داستان اوقور بنلر شاه اجون هنر ادامزلر
ولكن تفرجه يرورلر پس پروانه كرك كه اشه يرايه تا كه شيخ قدس الله روحه بيوردر
درد دام ميا كه مرغ اين دام نه ٭ با شمع مباز جو نكه پروانه نه ٭
ديوانه كسي بود كه كرد د بر ما ٭ كم كرد بكرد ما جو ديوانه نه ٭

ترجمه دشما بو دوزاغه که مستانه دکلسن سن
دو داغه بو اودی که پروانه دکلسن سن
بیندوم حرمه محرم دیوانه اولوهردم
چق طشره حرمدن که دیوانه دکلسن سن ای جان وجهانم
انلری انس مجلسنده ندیم وعشق بستاننده مقیم اولمغچون بر تدلره
ایدی اصحاب وصول وصال انلردن بوندن عزت قبلرنوك التنده
کزلنمشلردکه اندن اوتق کمسه انلری بلمز انلروك حاللری قرار
سوزدر وسوزلری اعتبار سوزدر تناکه کلمشدر بیت
ایشان دادند دل ما ایشان دارند ایشان که سر زلف پریشان دارند
انلردن انلق لرن المشلردر جذبات کمندیله الشلردر وجمله
لذات نفسانی وشهوات حیوانی ومراد [illegible]فسانی انلردن المشلردر
در بن مشربدن جاشنی دادردمشلردرکه بیت
ماکه از دست تو قوت خوریم کی غم سود عنکبوت خوریم
انلروك کوکلی هر نسنیله که کوینی خافقینده واردر هرکز دولنب
اکلنماز یس کرو انوك ذکریله دلنور کرمز مسین که سبحی ادمش

کشی هم کروسوجی ایار الست شرابنوك ذوقیله سرمست قلمشلردر
قل الله ثم ذرهم ایتنی جمله کائناتوك اوزرنه اقیوب اورمشلردر بیت
ما مست ز باده الستیم هنوز وز عهد الست باز مستیم هنوز
در صومعه با سجاده ومصحف ورد دردی کش ورندومی پرستیم هنوز
ترجمه ازلده بزم الستدن خمار اولب کلروز
اوساز وسوزله اوش زار اولب کلروز
چون انده ایشتدوك شاهدله جمعیت
انوك نتیجه سی اوش تادما اولب کلوروز
نجاسی کوشه نشین اولاوز بو صومعه ده
جومست بی سر وپا قرار اولب کلروز
تودوق بو ورد و [illegible]ده و تسبیح
جو می پرستلریله دست یار اولب کلروز انلروك مقام همیشه
وجود خرابات در و انلروك جام مدام شهود شرابیله مالامالدر
هر نکه سکن احماق نعمتدر بو مجلوسك نقلی اولماز و انوك جلیسی
نفس ملهمیه و نفس لوامه علف قلمشلردرکه لكم فيها ما تشتهي الانفس

ومطيته انوكلن دولنماز واول حوانه التفات اتماز كه اكا
ابيت عند ربي خواندن ارجعي الى ربك نواله سن كندرورلر
بازي كه هيچ دشت ملك را شايد ؛ منقار بمردار كجا لايد ؛
بر دست ملك نشسته آزاد زخويش ؛ در بند اشارتي كه او فرمايد ؛
ترجمه شو طوغان كه قولنه بوب قايق اولا ؛
نته منقاري انوك هر نجسه لا اولا ؛
شهسوار اولبني غيره نظر قلميا هيچ ؛
ايجي بغلو دروب امرنه كي عاشق اولا ؛ اول حضرتوك قوشلري
طوغانلق مرتبسنه داخل راضي اولب باش اندرمزلر زيرا كه اكر
چه طوغان كه سپيد بازدر قنده يتشر پروانيه كه جان بازدر طوغانلوك
ايشي اكرچه شكاري جاندر پروانيه كه جان بازدر بط چه كار
جاندر جبرئيل وميكائيل اول حضرتوك شاهينلريدر اوبرندن تنزيه
وتقديس قوشلرن آوادرلركه ونحن نسبح بحمدك ونقدس لك چون او
اكا يتشديكه جمال صمديت شكارا الى يا دانداري كه لو دنوت انملة
لاحترقت پس انلره ديدلركه بن اوجلغي ازل اوي برنده يحبهم

طورناغيله قونمشوندر شويلساركه تا سن كوسترورز اوجلق بنجه اولور
پس جمله ملائكه ايتدلر اكر بو اوقلماقده بزدن اكوزدجك
اولورسه جملموز خدمت كمرن جان بلنيه بغليلوم ودل وجاندن
اليندن سجده عبوديت ادلوم پس حضرتدن خطاب اردي كه زنهار
انوك اول ضعيف تنتلرينه باقوب اكا حقارتلريله اجمل ديو
نظر ادوب منكر اولمالكوزكه حضرتموزدن اراق دشماسزكه
انوك يرو بالحقيقته بزوم بزدن اوزكه انوك قنادي يعقدركه
اول بزوم برو بالمرتبله پرواز ايتدكجون يتشور بزوم حضرتموزه نتا
كه شيخ حضرت قدس الله روحه العزيز بيورر بيت
جز دست تو زلف تو نتوانست كشيد ؛ جز پاي تو سري نتوانست دويد ؛
از روي تو ديده ام طمع زان نبرد ؛ جز ديده تو روي تو نتوانست ديد ؛
ترجمه الوكدن اوزكه الجانا سنوك زلفوكا ارمز هيچ ؛
اياغوك اولمسا ازكه ايقلر ساكا وارمز هيچ ؛
كزوم يوزوك كرما كا طمع قلماز انوكچون كيم ؛
سنوك كوزوكدن اوزكه كوز سنوك يوزوك كرمز هيچ ؛

چون نفس مطمئنه ارجعی اون اولمقدن اتروبر واز ایتدردلر کائنات

طوافن ادوب جولان ایدردی بو یدی اقلیمک صحراسنده بر آهو بولمادی

که جگالنه بر آیه وهم سکز اجماغوک هواسنده بر کلك کورمدی که اکا لایق اولا

بازی بودم پر بنه از عالم ناز ۞ تا بوك برم ز نشیب صیدی بفراز ۞

اینجا چو نیافتم کسی محرم راز ۞ زان در که در آمدم بدر رفتم باز ۞

بر شاهینیدم عالم قدسدن ایرشدم ۞ اولمك ایچون انده بو صحرایه یتشدوم ۞

رازم دمکا بولمدم کیسنه محرم ۞ اول یولجه که کلدم کرو اصلومه قوشدم ۞

شول پروانه دیوانه کبی جمیع کائناته اغربوب کجدی و یوزن جمال

صمدیت شمعنوک وصاله اودنه دتدی و کندونوك مجازی ورلغنه باش

اندرمدی کندونوك وجودندن ملول اولوب عجاشدن طویوب ایدوردیکه

هردم ز وجود خود ملالم گیرد ۞ سودای وصال آن جمالم گیرد ۞

شد نیست چو پروانه کم سر گیرد ۞ شمعش بهزار لطف در بر گیرد ۞

پروانه نهد نخست جان بر کف دست ۞ پس قصد کند که شمع در بر گیرد ۞

ترجمه هر زمان کندو وجودمدن الوردم دلتنك ۞

دلرم اوله وجودم آنوکله یك رنك ۞

کرد پروانه که شمع پر و بال اولدی حجاب ۞

واردی یقمغا شمع اوزره پس ایتدی آهنك ۞

بن ده پروانه کبی اوزمی شمعه یاقیم ۞

تا که اول نار صفت نوردله اولم هم رنك ۞

اول همان لاابالی صفت اولوب کیدردی تا که یدی فلکلدن و سکز

اجماغدن اوتا کجدی جمله ملائکه تعجب برماغنی تحیر دیشیله ایروب

ایدوررلردی عجب نه قوشدر بو که بو دکلو ضعفله کندویه ظلم اختیار

قلدی و اول حال دلیله انلره دیردی بن اول قوشم که هنوز بوادن

اوجوب بدن قفصنه کرفتار اولماشدم که سز بکا ملامت کمانندن

کمان اقلرن اتوب ایدردکوز که اتجعل فیها من یفسد فیها وکندو

اوجلغوکز تکیه قلوب دعوی قلوردکوز شمدی تماشا قلوك که بن

درویش قاندن کچی بسم اول قانی دکرم دوست اشکی اوزره واکر

فساد ادیجسم کندو وجودمی حضرته فدا قلوردم بیت

آن روز که دوختی مرا دلق وجود ۞ کفتند بطعنه ترا خلق وجود ۞

خون ریزی ما چه میکنی راست بدان ۞ من خود ریزم ولکن از خلق وجود ۞

او زمان كه قلدك بنى بو وجود خلعت ٭

سكا طعن اوروب ديدلر ندر بو صنع حكمت ٭

داخ بكا قان دوكجي ديدلر اكرچه بن لبك ٭

اورم وجود بوينى دوكلور بو خون خلقت ٭

داول همان جولان ايدردي جون لامكان سرحدنه يتشدي ايتدلر اول مكانه اوكرنمشدر لامكانده سير ايدامز لاجرم بنده انوك باش عجز ديوارنه دوقنب دوشنا كرك نا جاري پس حضرت عزت انلروك سرنه ندا ايردي كه الم اقل لكم اني اعلم ما لا تعلمون هنوز انكار قلجن قننه قتما مشسز و عجز قلقانني الكوزه الماشسز واولجان باز پروانه ايدردي كه انلري دن دتما كه الجاهل معذور ودخي كلمشدركه بيت

در عشق از ملامتم ننكي نيست ٭ با بي خبران بدين سخن جنكي نيست

اين شربت عشق همه مردان داشت ٭ نا مرد انا درين قدح رنكي نيست

ترجمه عشقوك اچنده هر كشي باكا كلرسه غم دكل ٭

طعنه سي بي خبرلروك كوكلومه هيچ الم دكل ٭

شربت عشق نوش ادن هم بنه اهل درد اولا ٭

دردلي اولمينلروك شربت غير سم دكل ٭

جون پروانه شمع جلال پرده لرنوك حوالسنه يتشدي پس بر شعله حاجب دكب پروانه كندردلر تا كه منع ايليه پروانه جون حاجب كوردي هيچ پرواسي قلمادي في الحال اني حاجبك بو بيننه برتدي اول مجازي قتنلري حاجبه بخشش قلدي حاجب داخ اني قبول ايدوب تصرف اوديله يقدي يجدي جون يجدي اكا اولشدي و انوك يوقلغي وارلغنه قرشدي لاجرم طموقو قرقسي واوجماق اميدي اول يردن كوجدي ننه كه كلمشدركه بيت

اين هفت سپهر در نوشتيم آخر ٭ وز دوزخ و فردوس كذشتيم آخر ٭

هم شد فدا تو بي تو بماي ما ٭ اي دوست تو ما وما تو كشتيم آخر ٭

ترجمه نه فلكدن هفت سيادن اتدوك سيران ٭

سكز اجماق يدي طامودن اوردوق جولان ٭

بو سنوك سنلكيله بو بنوم وارلغوم اوش ٭

محو اولدي آردن سن بن بن سن لا ان ٭

پس جذبنک خاصیتی وادخلی اشارتی بو معنیه یوز کستردی
شویله بلکلکه بو صفت اول طائفه صفتیدرکه صورت اولمزدن
اول موتوا قبل ان تموتوا اشارتی بوله اولدردلر جون اولدلر پس حق
تعالی حشردن اوک دیرلتدی انلروک مرجعین کندونک حضرتی
قلدی صورتده عالم ایچنده اوتمشلردر ومعنیده مسکن اجاقدن
کچمشلردرکه وتری الجبال تحسبها جامدة . بودر نفس
مطمئنه‌نوک معادی ومقام وارجعی اشارتنوک معناسی وصلی الله
علی محمد وآله اجمعین الفصل الرابع فی بیان نفس الاشقیاء وهی
النفس الامارة بالسوء یعنی دردنجی فصل اشقیانوک نفوسن بیان
ایدرکیم انلر نفس اماره‌لریدر قال الله تعالی فاما من طغی وآثر
الحیوة الدنیا فان الجحیم هی المأوی وقال النبی صلی الله علیه وسلم
حفت الجنة بالمکاره وحفت النار بالشهوات عزیز من بلکلکه آخرت
یولنه کیدنلر ایکی طائفه‌در بری سعدا وبری اشقیا وهر طائفه
نوک بر قدم وار در بر یوللری وطریقلری واردر وبر معادی وار
در اول قدم بوله اول طریق اوزره سیر ادوب اول معاده ایرشه

اما سعدا ایکی طائفه‌در بری خواص وبری عوام اولکه عوامدر
نفسه مخالفت وهوای شهوات ترک ایتمکله وسنت وشریعت
طریقنجه اجماق معادینه وانلرک درجاتنه ایشورلرکه فاما من
خاف مقام ربه ونهی النفس عن الهوی فان الجنة هی المأوی وخواص
یحبهم تدمیله ویحبونه طریقنجه سیر ایدرلر فی مقعد صدق معادینه
ایرشورلر عندیت مقامندەکه ان المتقین فی جنات ونهر فی مقعد صدق
عند ملیک مقتدر نتاکه انلرک شرح کچمشدر واما اشقیا
هم انلر داخی ایکی طائفه‌در بری شقی وبری اشقی اما شقی امتدن
عاصیلرنوک بعضیسیدرکه هوای نفس موافقنجه ثابت اولب حقک
فرمانینه مخالفت ایتمکده مصر اولمشلردر وشهوات نفسانیه قدمیله
معصیت طریقنجه سیر ایدرلر تاکه طامو معادنه ایرشلر وانلرک
درکاتنه اولشورلرکه فاما من طغی وآثر الحیوة الدنیا خواجه علیه
السلام بیوردیکه حفت النار بالشهوات وبر یرده داخی هم
بیوردیکه اکثر ما یدخل امتی فی النار الاجوفان الفم والفرج
یعنی امتمک محطاسیه ادنت تبوجی ایکیدر بری آغزدر وبری فرجدر

آغزی بر له حرام لقمه یرلر وهم اسراف ایدرلر و فرج بر له حرام
شهوت ایشلرلر و شهوات دن اتور انواع ظلملره کرفتار اولورلر
واما اشقی کافر و منافق صفتدر که بر کرزدن دنیا طلبنه و
انوک خوشلغنه دندر مشکلدر شول بهیمه کبی جمیع همتلرن
لذتلره و شهوتلره و نفسانی تمتعاته خرج ایتشلردر بیت
مرکب همت سوی اسباب راند ٭ از مسبب لاجرم محروم ماند ٭
وارتلرن دین ایشلرنه و آخرته قلمشلردر واول باقی نعیمی فانی
تنعموک یولنه فدا قلمشلردر تمام دنیا داخ اللرنه کرمدی و
آخرتدن داخ قلدلرکه من کان یرید حرث الدنیا نؤته آیة امدی
نوق شقیله اشقی آراسنده اول درکه شقینوک اکرچه نفس شقاوته
وعاصی اولمغه مجبولدر اما کوکلی ایمان قبول ایتمک سعادتیله قرار قلمشدر
کرجه بس کوی تو بر نکذشتیم ٭ هرکز ز سر کوی تو در نکذشتیم ٭
وهم اقرار لسان و تصدیق جنان دولتی حاصل ایتشدر اکرچه
عملده نقصان واردر و فتی که حق وعید بر له طامویه کیره که
فاما الذین شقوا ففی النار لهم فیها زفیر وشهیق اما کلمه لا اله الا الله

وشفاعت محمد رسول الله انده قومیانکه بیوردر الا ما شاء ربك واندن
خاص معادنه و مقام اصلیسنه ایرشه که بهشتدر و حدیثده کلوردر
کیم بر جماعت طامودن چقرلر شول قدر کمور کبی کوینمش اولا
واندی نهر الحیوة ایدما غنه طلدرلر اتلری بتاوا لنلرنده یازلمش
که هؤلاء عتقاء الرحمن یعنی بنلردر اوددن آزاد اولمش قوللری
اما اشقی اولدر که ابدی قله وانده لا اله الا الله کلمسنوک نوری اولمیا
که انوک سببی بر له جفا مؤمنه ورود اولا که اغربیت لحکدرتاکه
بیوردی وان منکم الا واردها وهر طایفه نوک اهل فسقدن واهل کفردن
طامودن انوک عملنه مناسب بر مقام اولور بر نجسنوک عذاب
ادنتی اولور و بر نوک آز اولور تاکه خواجه علیه السلام ابو طالب
حقنده بیوردی ان ابا طالب لفی ضحضاح من النار یعنی ابو طالب
طامونوک اوتی دکلنده اولا اودا اوزره همان الی و ایاغ اولا
و آز عذابلو اولکشیدر که الذن وایاغندن ادنی عضو اود
اوزره اولمیا اما بینسی قینیا و منافقلر حقنده حق تعالی بیوردرکه
ان المنافقین فی الدرک الاسفل یعنی کفرلوک بعضی اوزرنده اد تعلوغی

اولور وهر برینوك بر معین یولی وار مثلا مقلد کافرلوك بر درلو
مقام وار محقق کافرلوك بر درلو داخی امدی کافر مقلد اولدر که
آتادن انادن اشتماکله بلمشدر و کافر محقق اولدر که اول که
تقلید برله بلدی آتادن انادن اکا قناعت اتمدی بلك دخی
جکوب واده وایل طلب ایلیوب کده انوك اوزرنده عمر خرج اده
کفر علملرن اوکرنه و تصفیه نفسه مشغول اوله تا که فکرن
خوش اده عقلی و دلیللر اراسنده اکا ایرشه که صانعی نفی اتمکده
شبهلو دلیللره ینشلر یا خود صانع ناقص اثبات ادلر که اول
مختاردر کلدر و جزئیات بلمز و موجبدر که جهان انوك اثری
در وانوك تقدم ذاتیدر زمانی دکلدر بر لر بندن
مقصودلری اولدر که جهان قدیمدر فانی اولجق دکلدر دیرلر
وحق تعالی جهانی یوق ایلمکه قادر دکلدر دیرلر تعالی الله عما
یقول الظالمون و بیجه داخی کفر ادرلر اول تقلید اهلندندر
نابینادر دیرلر تا حدی که انبیایه تقلید ادنلره دیل اوزادرلر
که انبیا حکما ادی وهر برنه کیم دیدیلر حکمت دیدیلر اما انلروك سن

جاهللر حوصله سنه کوره فهم ادردوکنجه دیدیلر کیم بن تکرینوك
رسولیوز و جبرئیل بزوم قتمزه کلور حقدن خبر کتورر حقدن
بزه کتاب ینشدرور اما کتابلر خود انلروك سوزلری و شرع
احکامی خلقوك دنیا مصالحیچون حکمت قانونی اوزره انلر
درنشلودر و انلر هر نه که خلقه دیدیلر رمزادی و انلر اوزکه
معنی قصد ادرلردی دیو بیله تلقین ادرلردی و جبرئیل عقل
فعالدن عبارتدی و میکائیل عقل مستفاددن عبارت ادی
یعنی عقل کلدن استفاضه ادوب معانی معقول استفاده ادرلر
و نفس مدرکیه و ناطقیه خبر ویرورلر بنجلین بنجه فاسد خیالات
و شبهات قویرلر و فلانلرینوك قپارمسنی دخی قبول ادرلر
زیرا کندو هوالرینه موافقدر و نفس خود اصل خلقتده کافر
صفتدر که ان النفس لامارة بالسوء چون شبهات و دلایل برله خدای
اشتسلوجانلو کل برله قبول ادرلر بیجه که بو کفرلره اقرار
زیاده اولالیس دینی اوزره انکار زیاده اولور امدی بو آفت
بوکن اراسنده اکثر ظاهر اولمشدر که خبیث نفسلو بدکهرلر

بو علوموك تحصيلنه مشغول اولمشدر واكا علم اصولدر ديو آد اورمشلر
دركه كيشه آنلروك جركين اعتقادلرينه مطلع اولمبلر اي بنجه طالب
علملر كه كونسوزلر دردين علومنده ياخوذ زياده انوار يقيندن
نورلري يقدر علم طلب آرزوسنده ظفر ادرلر وجكر كوينديررلر
جركين اعتقادشومندن پس اول نوع علومدن انلروك الينده عرض
ادرلر وشبهلري اول بيچارهلروك نظرينه كتوروب بزرلر وانلروك
كوكللرنده اول علم تحصيلني اولكفره اعتقاد اتمكي كه آدني
حكمت واصول قومشلردر لذيذ ومحبوب قلورلر اول ايش كورمدوك
مسكينلري كه حقايق دينيدن واهل بعتينوك مقاملرندن بي خبر
لردر بلمدن آكا مبتلا قلورلر وانلروك نفس آكا معذور اولب
آكا اعتقاد ادرلر كه بز محقق اولسوز وتقليددن نجات بولساوز
وجهان اجره خواصدن اولسوز بلكي داست در محقق اولسرلر اما
كفرده اولسرلر اما ابليس خواصندن اولسرلر وهر بيچاره عامي
كه انلروك بريله صحبت اتسه بنلروك اول اولمش نفسندن اول
مسكينوك ايماننده بيك درلو خلل ظاهر اولور وجوقلر وادكه

نفسلري اولكفره مستعد اولب مجرد تقليد له اول كفرلري قبول
ادرلر هيچ دليل سوز واسلام داير سندن چقرلر وهيچ پادشاهوك
دين دردي جان آتكن دتماركه بو آفتلري دفع اتمكده
جهد ايلسلر وبو آفتلر واقع اوللي سهل زمان درلكه شايع اولدي
والا اوللكي وقتلرده هيچ كمسنوك اول طايفهدن زهره سي
يوغدي كه بو جنسين آشكاره قلبدي وكزلو دوترلردي زيرا
كه منع ادجي متقيلر ومتدينلر جوقدي وهم پادشاهلر دين ادردي
دين بونك كبي جبارلردن سقنلردي تا بو وقته دكين بلك
بوقاج مشهورلرين بنلروك دبلدلر وآلي جهاد اكبر ديو اعتقاد
قلدلر شمدي متقيلر وزاهدلر آز قلدي تا كه دين غصهسين
يبلردي لاجرم قورقودركيم بو اغزده تلاان قيل قال داخ اولتا دن
كتوديله جهان طيطلو كفر او لامسلمانلوق حقيقتي كوكللرده
قلميا الا ما شاء الله اما نفاق داخ الكي درلو دربري اسلامده نفاق
در وبري كفرده اسلامده نفاق اولدركه خواجه عليه السلام
حديث صحيحده بيان قلدي كه اوج خصلت واردركمده كيم اول

اوج بلنسه منافقلغوك اوج نخشنده بري انده بولنور بو صفتله موصوف
در اگرچه اولکیشی نماز قلب اوروج دوتسه وایدرسه که
مسلمانم واول خصلتلر اولدرکیم نجان سویلسه یلان اوله و نجان
وعده قلسه خلاف ایده و نجن امانت قوسلر خیانت ایده و بر
روایتده ایکی نسنه دخی نفاقدن عد ایتمشلردر یعنی اگر عهد
اتسه اول عهد بوزه و اگر بر کمسنیله خصومت قلسه فحش
سویلیوب سوگا و بنلر اهل اسلام نفاقندن در حقیقتده ایمدی بو
حدیثلر تمام وعید در تهدید بابنده اهل اسلامه زیرا که آز
کیشی بو صفتلردن خلاص بولور خواجه علیه السلام بیوردرکه
اللهم اني اعوذ بك من الشقاق والنفاق وسوء الاخلاق پس بزه
واجبدرکه بونلردن دورلوب ملازمت ایداوز اما کفرده نفاق
نتکه بو فلسفیلر ودهریلر و طبایعیلر و اسماعیلیلر اهل اسلام
آراسنده اولورلر و درلرکه بز مسلمانوز اما اعتقادلری اول
کفرلر اولورکه حق تعالی انلروک احوالندن خبر ویروب که
واذا لقوا الذين آمنوا قالوا آمنا واذا خلوا الى شياطينهم قالوا

انا معكم انما نحن مستهزئون ۞ و هر کافرکم کفرن کزلیاو اسلام
دعوسن قلادیلیله هم بو جملدندر ایمدی منافقلوك معادی
و مقامی اولدرکه حق تعالی بیوردی ان المنافقين في الدرك الاسفل
پس اسلام دولتنوك قدرن کیم بلور و شکرن کیم ایده بلور بیت
ای قبله مقبلان برسرکوی ۞ روی همه مجتبیان بر سوی ۞
امروز کسی کزتو بگرد اندروی ۞ فردا بکدام دیده بیند روی ۞
ترجمه ای که مقبل قلدره سنوك محلك درمزار ۞
۞ جمله بخت اهل یوزین ساکا دوتر لیل و نهار ۞
اول کیشی که دونده سندن بنی بوکون اوش ۞
یارن اول ناگوزیله یوزوك گوروبدوتا قرار ۞ بو دکلو آفتلر
که آدمینوك بولنده قومشلردر و نیجه بلالر که آن مبتلا قلمشلردر
اگر عنایت حق دستکیر اولمیاجق اولورسه اول دنیادر ذاغ که
زین للناس بزه کلوریله بزنمشدر و داخ حب الشهوات بندیله محکم
بغلنمشدر اندن نیجه خلاص بوله خصوصا که باشده بشا بو دزاغ
قرولمشدرکه اندن احتراز ممکن دکلدر نتاکه بیوردی من النساء والبنين

والقناطير المقنطرة من الذهب والفضة والخيل المسومة والانعام
والحرث آدم پيغامبري عليه السلام بو دكلوشش فيله ومونبسيله بودانه
دن اوتعنددن منع ايتدلركه ولا تقربا هذه الشجرة جون يغلمناق توفيق
اكا رفيق اولمادي پس عصيان ونسيان دوزغنوك اجنده كرفتار
اولدي كه فعصى آدم ربه فغوى وقتي كه آدمه توفيق رفيق اولدي
دنياكه اكا دوزاق ادي اندن بر كلمه سببله كه ربنا ظلمنا درخلاص
بولدي اندن اجتباه مقصدنه ايرشدي بر ساعت حقوك لطفندن دوري
آزاولديدي اول بهشت كم كاه ادي دامكاه اولدي زندانكن بوستان اولدي

از لطف تو هيچ بنده نوميذ نماند ؛ مقبول تو جز مقبل جاويد نماند ؛
لطفت بكدام ذره پيوست كه او ؛ بهتر ز هزار ماه خورشيد نماند ؛

ترجمه
هر بنده قلمدي هيچ لطفكدن اميد نوميذ ؛
كمكه ايتدي سكا اقبال مقبول قلدي جاويد ؛
نه ذره يه كه لطفوك نوري يتشدي شاها ؛
دشك ايتدي اكا جمله ستاره مه وخورشيد ؛

وحقيقتده هر زنجير وهر بندكه شقي واشقيالري دنيا دوزاغنده وابو كله بغلولر دنيانوك

تندن

بدي متاع دركه ذلك متاع الحيوة الدنيا وهر دركه طامو دركا
بوطايفه ايچون دونولمشدر دوكلسي زين للناس حب الشهوات دركا شونك
ماسيدر كه بدي قپو اولمشدر طامويه نتكه بيورر لها سبعة
ابواب واول يدي يول كه انواع شهوات دن قوپر بو دركات
اندر وكله قپلدركه حفت النار بالشهوات امدي بو يدي شهوتوك
تخمن انسانوك يدي اعضاسنده اكدلر دبيش حس اول تخمي تربيت
ايتمكيچون انوك اوزرنده قودلرتا اونبيش يلدكين هر تخموك
اغاجي اوزره بر هوت يمشي ظاهر اولدي اندن صكره صاحب شرع
كندردلرتاكه هر اغاجوك حاصلندن عاشر اولب عشرن
الاوهر بر عضوه بر سجده خراج قويه نتكه بيورر امرت ان اسجد على
سبعة لاجرم يدي عضوك اوزره يدي سجده واجب ايتدي ويوردي
كيم اول بيشدي آخرت تخمن ادنوك وعبوديت بنده شريعت
البله صچوك كه الدنيا مزرعة الاخرة امدي حق تعاليوك علتشن عنايت
بر طايفه يه يردلدوغ وقتدن درجات طرفنه سردي وسيق الذين
اتقوا دماميله فاما من خاف مقام ربه طريقنجه ونهي النفس عن الهوى

قدمیله فان الجنة هي المأوى ایشددی وهم بو طائفه عزت متعالی
سطوتندن بی باك اولوب هم بو دلدغ و تنوك اولندن درکات
جهنمه سوردی وسیق الذین کفروا قهرینوك تجیسی بر له فاما من طغی
یولنجه فان الجحیم هي المأوى مقامنه یتردی تاکه بیوردی هؤلاء في الجنة
ولا ابالي وهؤلاء في النار ولا ابالي بو طائفه اجمالقلق اولدوغندن
بکا نه اصی و طامولق اولدوغندن نه زیان اکر آنوك عنایت
دکلمسه پس قهر کمندندن و مکری زنجیرندن نجا نجات بولنیدی
وآنوك طلسم اعظمنوك بغلری فتق قوتی بر له شتیلدی بیت

سیر آمدم زخویشتن بی باید ٭ بر خاسته زجان و تن می باید
در هر گامی هزار بند افزونست ٭ زین گرم روی بند شکن می باید

ترجمه سن کرك کیم اشبو یولده کندوکلکدن طویسین ٭
٭ جان و تندن واز کلوب دلبر یولینه قویسین
هر ادمده بر دزاق ادتق اولا بو یولده پس ٭٭
بندلری مردانه اوزتا بنده سرلو طویسین ٭ امدی عزیزمن
بلکل که سلوك اتمك تمناسنوك سوداسی یاد شاهلر و مالکلر باشنه

لا یقدردی براکه هر کدا و بی نوانوك الینه بو طلسم اعظم فتح ایدجك
مفتاح ویرمزلر اما بو دکلو وادکه اکر ابلیس نصرتندن
خلاص بولماق اولورسه بنوکله اولور که اسلام لباس بر له و ایمان
خلعتی بر له بوجهاندن جان الدوب تنتاسن شیطانه ویرمیاسن
پس بو تمام نعمت ومستدام دولت اولا اللهم اختم لنا بخاتمة الايمان و

ختم اسلام

کوردوز پسین چراغ عهدم نکسی ٭ جانی بدهم براحت خوش منسی ٭
کر جامه اسلام زما بر نکشی ٭ هر که دیا سلام بود اینت خوشی ٭

ترجمه اکر صولك دمده ایمانوم چراغن اتمسك باطل ٭
٭ صفا و ذوق شوقیله ویرم بن جانی الحاصل ٭
و کر بو خلعت اسلام اچنده بن اولورسم ٭٭
یتر بو منزلت باکا خوش اولدی مرتبتم کامل ٭ اما حکمت بیدی
اولدرمکده حیاتدن صکره و کرو احیا اتمکده اولدوکدن
صکره نتکه اول غافل سرکشته که دمشدرکتابوك اولنده کلام
قبیح اولدوغیچون تکرار قلمدوق امدی عزیزمن بلکل که
آدمینوك بیش حالی وادردر اول حالی بو قلقدن نتکه بیوردی

هل اتى على الانسان حين من الدهر لم يكن شيئا مذكورا
يعني كه عدمده انسانوك حق علمنده وجودي علمسي واردي اما
كندو وجودن بلمازدي و كندوي ذاكرده كلدي ايكنجي حالت
بودر كم عالم ارواحده موجود اولمشدر تنكه بيوردي الارواح
جنود مجندة يعني جون عدم دروازه سندن عالم ارواحه يتشدي
بر موجود داخي انده حاصل اتدي بوكز كندوزن بلدي وهم ذاكر
ومذكور اولدي اوچنجي حالتي روح بدنه تعلق دتدوغ حالدر تنكه
بيوردي كل نفس ذائقة الموت بشنجي حالت روحي بدنه كندروب
اكلبن دردي قلدوغ حالتدر تنكه بيوردي كما بدأكم تعودون
بو بيش حالت انسانه ضروري كركدر تاكه حقوك ذاتن وصفاتن
بلمكده كندو كمالنه ايرشه بيله وحق تعالينوك حكمتي بو موجودات
خلق اتمكده اكا حاصل اولا كه كنت كنزا مخفيا فاحببت ان اعرف
پس اول بيلنمك كركدر تاكه عالم ارواحده اكا بر وجود حاصل اوله
ظاهر اولا پس كندوزن بيله ايله اولسه لازم كلور كه كندونوك
قديم لغن بلوب عارف اولا اندن ايكنجي ارواحده وجود لروك تاكه

اجساد عالمنه اولشا اول حقوك مشاهده سي ذوقن واسطسز بيله
الست بربكم خطابنوك استماعنه لايق اولا بلى جوابنوك سعادت تيله
مسعود اولاجون مكالمه دولتنه بولا بس حضرت ربوبيت عالم
اجساده كروب بيله اول صفتلركه ذاتيدر يعني حقوك ذاتنه
مخصوصدر مثلا مريدلك ومتكلملك وسميعلك وبصيرلك كبي
وداخي نيچه وار واكر وجود اولماسيدي بدنه كلمزدن اول
بنده اول ذاتي صفتلروك تمام معرفتي حاصل اولمزدي وداخي روحانيت
صفاسنه ايرمزدي تاكه مكالمه حق مرتبسي اكا حاصل اوليدي بنده
زيرا ثمراتيدر اول تحملروك اكر اول عالمده كه بدايتدر بو
تحملي اكلمسيدي بنده نهايتده حاصل اولمزدي اوچنجي حالت
روحوك بدنه تعلقدر تماسي كركدر تاكه كمالات معرفت آلتلرين
كسب اده كه بو ايكي عالموك كلياتن وجزئياتن حاصل اده بيلور اول
آلتلر بوله وحق دانلق صفتيله ورحمانلق ورحيملق وغفارلق و
ستارلق صفتيله بيلوب وروح تربيت اتمكده بنلر بوله بنشو معرفت
تعاملرنه شونوك كبي تعاملركه عالم ارواحده بو آلتسز حاصل

اولمازدي مثلا مشاهده كبي ومكاشفات وعلوم لدنيه كبي انلر
بندن حاصل اولوردي دخي روح بدندن مفارقت ايتمك حالنده هم
كرك ايكي وجهدن بن اولدم كه روح بدنه ياد اولمقدن اول
١ انس كه جسماني نسنه بر له بولمشدي اندن زايل اولور واكلين
روحانيت صفاسنه ايرشور اما بو معني سعيدلر اوزاجنه اولور
كه انلر برادلمشوك خلاصيدر واندن صكره اول صفتلر كه
قالب سببيله حاصل ايتمشدي بو كرت قالب زحمتسز اول صفتلري
كسب ايدوب برخوردار اولور وهم خلقتن كدورتندن آزاد اولور
الحجي اولدر كه اول آلتلر بر له كسب ايلدوكي معارفدن بر ذوق
داخ حاصل قيله آلتلر زايل اولدقدن صكره شبله كه اول ذوق
بلمامشدي زيرا اول عالمده آن ادراك ايتمكا الت يوغدي زيرا كه
اكا برادرش ذوق معرفتي بدن حجابنوك اده ندن حاصل اولور
دي شمدي بدن زحمتسوز بر ذوق داخ حاصل اولور شول ايش كبي
كه آغاج اوزره اولا بر درلو ذوقي واردر وجون آغاجدن
كسلر كنشا قويلر اول ياش اوزوم قزي مويز اولا وزرده الوري

نزده اول وقت انوك بر داودي داخ اولور كه اوكدن يوغدي اكرجه
آغاج اوزره كنش نظري بولب تربيت ايرشدي اما بو دكلو
واركه مادام كه قدمن آغاج اوزره بشمشدي اول آغاجلق خاصيتندن
كنش حرارتيله بركوب اذمه وهم زرداولوده في الجمله اكشلك
وياشلق واردي شمدي كه آغاج تصرفي اندن زايل اولدي وكنش
حرارتيله قوردي بر لذت داخ اولدي زيرا كنش تربيتي آغاج
زحمتسوز حاصل قلدي اولكه آغاجه محتاج ايدي شويله كه اكر
آغاج اولمسا اوزوم اولمزدي وجون اوزوم آغاج اوزره كنندي
يمش مويزلك مقامنه ايرشمامشدي امدي اوزومي آغاجدن كسمك
كرك تاكه طتلو مويز اولب كندو مقامنه ايرشه امدي بو رسمه
قياس قل روحي كه اولكه يمش كبي ظاهر اولمقده بدن آغاجنه محتاج
ايدي وجون يمشلك يرنه ايرشدي ومعرفت وقربت حاصل ايلدي
٢ اما بو دكلو واركه مادامكه روح قدمن بدن آغاجنوك اوزره
شنده بشمشدر اكرجه حقك عنايت كنشنوك نظرن بولوردي
اما بدن آغاجنوك خاصيتندن هر وقت بر انانيت بلوردي زحمت

ایدردی که انه لیغان علی قلبی اکا اشارتدر وبر ذوق اکر
چه اول معارف غیبیه‌دن بولوردی اما بدنک صفاسنک اکثی
لکبیله بلوردی شمدیکه روح یمشکی بدنک اغاجندن سلکلر
وبر قاچ مدت حقک کنسی نظرنک تصرفنده تربیت بولجاق
شوله که بدنک اغاجنک اورته واسطه اولمیا پس اکابر
ذوق وبر معرفت حاصل اولورکه اوکدنه بو هدی زیرا که اوکده
جونکه انسانیتک یمشنک کمال مرتبه‌سنه ایرشمامشدی لاجرم
عالم ارواحده حق تعالی نظرلرینک تصرفاتنه قابل ولایق اولمادی
ودخی تجلیلر هم حق تعالینک مبتلکی صفت اکا معلوم اولمزدی
زیرا که روح بدندن مفارقت اتمانجه بو رسمه معرفت حاصل اولمز
وبونده اسرار وده قایو جوقدر انونک شرحنه کتابلر تحمل اتمز
بلشخ حالت روح بدننه عودت اتمک حالنی کورک اول سببدنکه
که انسان انونک ایچنده درکه جمیع غیب شهادت مملکتنه دنیا و
آخرتده حقک خلیفه‌سی اولب تصرف اده واول انواع درلو
خوشلقلرکه بوکی عالمده انونک جون بیرا قلنمشدرکه بیوردی

اعددت لعبادی الصالحین ما لا عین رأت ولا اذن سمعت ولا
خطر علی قلب بشر پس اول تمتعاتدن بر خوردار اولب نصیبی کامل
اولا ایمدی بو خوشلقلرک بعضی روحانی وبعضی جسمانیدر انده
تصرف ایلمک ممکن دکلدر الا اول جسمانی آلتلر واسطه‌سیله ممکن
اولور پس اول جسمانی قالب که دنیاویدر هم فانیدر آن آخرت
دنکی بیله احیا اولوب دنک ایدرلر که اول نو بالغ وباقیدر
نتکه بیوردی یوم تبدل الارض غیر الارض اکرچه همان اول
بدندر همین اول صورت بیله اما اول صفتیله دکل زیرا دنیاوی
قالب درت عنصردندر اود یل صو طپراق در اما طپراغله
صوانک اورته غالب ایدی که من طین لازب دیدی وبو ایکیسی
کثیفدرکه کوزله کورنور واود یل هم ایکیسی لطیفدن محسوس
دکلدرکه کوزیله کریله وطپراق صو مغلوب اولور وهم متمکن
اولب قرار دوتن ایمدی بیله اوجه غایت لطافتده اولور بدن وهم
مؤمننک اول نوری که قرار اولوب درانک صورتنده غالب اولدر
که یسعی نورهم بین ایدیهم ودخی یوم تبیض وجوه وتسود وجوه بو معنیه

اشارتدر یعنی انلرک که کوکللری نور ایمانیله منور اولدی بو
کون بنده یادن اول برله هم یوزلری منور اولور و انلرک که
کوکللری کفر سوادیله قرار دی بنده یادن اول سواد برله یوز
لری قراره پس قالب جون لطیف و نورانی اوله ایرق داخ بدن
روحه زحمت ویرمز زیرا اول زحمت ظاهر اولجق نسنیدر ونزعنا ما في
صدورهم من غل نصی نیله جقاردلر ننکه سرجانوک جوهرن طپراق
دن و کدورتدن طشره چقاردوقلری ان صافی و شفاف ایدر تاشیله
اولور که انوک ایجی طاشی بیک دنک اولور ظاهرندن باطنی کورنر
و باطنندن ظاهری کورنر که یوم تبلی السرائر بو معنیه اشارتدر
که اول باطنندن کزلو نسنه لر ظاهر اوله بیت

رق الزجاج ورقت الخمر ** فتشابها وتشاکل الامر
فکانما خمر ولا قدح ** وکانما قدح ولا خمر
خمرله جون زجاج باد شدی ** باد شوب بر بر یله الشدی
کویا که جام دردکلدر می ** یاخود میدر قدح دکلدر می

تا حدیثده کلور که اجماق اهلنوک الکی و ترکی طشره دن کرینه

غایت لطافتدن پس قالب بو لطافت برله حشر اولدقلرنده که سکز
اجماغوک تنعماتندن کندو حظن تمام ایده و اندن هیچ کدورت
حاصل اولمیا که روحک مشاهده سنه زحمت ایلیا و هم داخی
حقوک محبیلکی صفتنی تمام عارف اولب بلمازدی مادام که
صورتا انی احیا اتماینجاکه قل یحییها الذی انشاها اول مرة
و روح اندن صکره که قالب صحبتنده پرورش بولمشدی و معرفت
التلرن تمام حاصل قلمشدی و بدندن مفارقت بولب نجه مدتلر
عنایت نظریله تربیت بولمشدی و جسمانی تلوثلردن تدریج
برله قورتلمشدی و حق فیضندن بی واسطه رزقلر ایرشردی که
یرزقون فرحین بما اتیهم الله من فضله و تمام قوت حاصل ایتمشدی
پس کمالات برله انی بو قالب عالمنه کرو کندرورلر تا که
اول جسمانی التلر واسطه سیله جمیع مملکتنده مالک اولب
ملکنده تصرف ایلیا و اول واسطه سزلق مقامنده تنعمات
روحانیدن في مقعد صدق عند ملیك مقتدر مقامنده حظنی تمام
بولا شویله که نه روح جسم کندوا شندن قوبب مشغول ایلیه و نه

جسم روح مشغول ایلیه لاجرم حق تعالی نامه سنوک عنوان اکا
بو اولدی که من الملك الحي الذي لا يموت اما فرق عبد ایله
حق آراسنده اولدر که حق سبحانه وتعالی بنده استقلال ایله
تصرف ایدر وهم آلته احتیاج یقدر ولکن قول انوک خلافنی
ونایبی واسطسی ایله تصرف ایدر بس بو قدر یتر والله اعلم واحکم

الباب الخامس في بيان سلوك الطوايف المختلفة وهو مشتمل
على ثمانية فصول یعنی بشنجی باب درلو طوایفوک سلوکی بیان ایدر
داخی مشتمل در سکز فصل

الفصل الاول في بيان سلوك السلاطين
واهل الحكم قال الله تعالى يا داود انا جعلناك خليفة في الارض فاحكم بين
الناس بالحق وقال النبي صلى الله عليه وسلم السلطان ظل الله في الارض يأوي
اليه كل مظلوم عزیزمن بلکل که پادشاهلق وسلطنت حقوک نائبی
اولمقدر وخواجه علیه السلام سلطان حق تعالینوک کلکسی دردی
هم اول داخی خلافت معنیسنه در زیرا صورتده برکشی بر طام اوزره
دورسه وانوک کلکسی بره دوشسه اول کولکه انوک خلیفه سی
اولور واول کولکه اول کشی آدیله ذکر اولور واول شخصوک

ذاتنوک وصفاتنوک اثری کولکسنده عکس اوروب ظاهر اولور وبو
بر اولوسی دردر وهم ان الله خلق آدم على صورته بو معنیه
اشارتدر کورمزمسن اول هما قوشی که بر ضعیف قوشدر اننک
حق تعالینوک اسرارندن نه نسنه تعبیه اولمشدر انوک کولکسی
کمسه‌یه ایرشه اکر کدای داخی اولورسه صاحب مملکت اولسه
کرک حق تعالی کمال عنایتندن جون بر قولی جمیع خلق
آراسنده اختیار قلسه وکندونوک ذاتن وصفاتن اظهار قلسه
کوزکل که نه دولت اقبال اول مشرف ذاتده ومکرم جوهرده
تعبیه اولمش اولا امدی ادنجق خاصیت اول ذات شریفده ولطیف
ده اول اولا کم هر اهل ونا اهل جون انوک عنایت نظریله
منظور اولسه پس جمله جهانده مقبل ومقبول اولور وهر کمکه
قهر نظریله بقسه الکی جهانده مردود اولا حکایتده کلور که پادشاهلروک
کرسی‌سی دمشکه نحن الزمان من رفعناه ارتفع ومن وضعناه اتضع
یعنی زمان بزوم درشیله که هر کیمی بز قلدرسوز عزیز اولور
وکیمی ایندرسوز حقیر اولور دوشر امدی بو سوزه اکرجه معنی دار

سوزدر اما نظری کامل دکلمش اکر کامل اولسه کندوی
بلیدی پس نحن خلقنا الرحمن دیسه غایت کرکلو اولوردی امدی
شویله بلکل که پادشاهلر ایکی طایفه در بری دین پادشاهلریدر بری
دنیا پادشاهلریدر انلر که دنیاویدر پس حقک انلر لطف قهری
صفاتنک صورتیدر اما کندولردن بیخبرلردر و حقک صفت
لطف قهری انلرو کله وجوده کلور لیکن انلره معلوم اولماز شول
خوبلرکبی اما حسنندن اوزکلر برخوردار اولب نصیب بولورلر
خوش باشد عشق خوب روی ؛ کز خوبی خود خبر ندارد ؛
وانلر که دین بکلریدر انلر هم حقک صفت قهری ولطف مظهری
درلر پس انلر درکه صورت عالمنک طلسم اعظمنی شریعت کلید
یله وطریقت صنعتیله اجدلر واحوالک خزاینی وصفاتنک دقایقن
که کندولردن کزلنشلردر وقف مشلردر حقیقت کزیله مطالعه قلدلر
اندن صکره من عرف نفسه فقد عرف ربه سر حدنه ارشدلر واذا رأیت ثم
رأیت نعیما وملکا کبیرا مملکتنک ابدی تخت اوزره پادشاه اولب اوتردلر
نتکه شویله کلمشدر ان لله ملوکا تحت اطمار بیت

هر کجا شهر بیست آن اقطاع ماست ؛ که بنو دانکه با یاران میرویم ؛
صد هزاران ترک دادم در ضمین ؛ هر کجا خواهیم چو سلطان میرویم ؛
بو یدی اقلیم ملکمدر بنوم ؛ که پیاده وار ورم بن که سوار ؛
صد هزاران اوله بانم لشکرم ؛ تنده دیلرسم وارورم شاهوار ؛
اما اولو دولت انده درکه بر صاحب دولتی دین ودنیا مملکتنده
پادشاه اوله تا که حقک خلیفه سی اولب وان لنا للآخرة والاولی
قضیه سنجه بو ایکی مملکتده تصرف قیلا نتکه داود پیغامبره بو
مرتبه ارزانی قلدی که یا داود انا جعلناک خلیفة فی الارض
امدی حق جل جلاله بونده اثبات ایتمشدر و پادشاهلره تنبیه قلمشدر
جهانکیر اولمقدر واهل حکومت اولب سلطنت ادبلرن رعایت ایتمکده
ومعدلت قاعده سن صقلمقده اولا اول اولدر بیوردی که انا جعلناک
خلیفة یعنی بن سنی خلیفه قلدق بوکا اشارتدر که پادشاهلرک که
کندو بکلکلری حقک عطاسن بیله و سلطنتی انک فضلن بیله که
تؤتی الملک من تشاء ایندن الخ اولدر که انتباه اولا بر کسدن الذی
سکا ویردی بوکون سندن دخی الا بر کشیه داخ ویره وتنزع الملک ممن تشاء

پس جهد ایدوب دوردیش که بو عاریتی ملک فانی واسطه‌سیله اول
ملک حقیقی که باقی دار آلله کتوره و کندو ذکر جمیل و ثواب
جزیلدن محروم قلمیا اوجنجی اولکه شیله بله که پادشاهلر حق تعالی
نوک خلیفه‌سی و نایب اولمغدر بیربرنده هم بو اشارت بوله دردنج
یوردی که فاحکم بین الناس بوکا اشارتدر که پادشاه کرکدر
که حکومت کندوسی ایلیا دکلی نیدوکنجه کیسیه اصمرلمیا زیرا که
حضرت نوابنوک و دولت ادکانوک اول قدر شفقت بقدر پادشاهوک
داودر تا که دشلردر تمام شفقت بیش کشنوک واردر بیش کشی
اوزرنده بری حق تعالی نوک رحمتدر تنزللری اوزرنده ایکنج
پیغامبر حضرتنوک دانیدر امتی اوزره اوجنج پادشاه شفقتدر
رعیتی اوزره دردنج انا محبتدر اغول قز اوزره بشنج شیخ غیرتدر
مرید اوزره امدی بو دشمه شفقت اوزکلرده بقدر بو معلوم اولدیسه
کلدوک بشنج حکم آیتده بودر که حکومتی حقیله اده یعنی که داستلقله
وعدل بوله کیسیه میل ایدوب ظلم ایتمیا التنج اولدر که جون حکومتی
یرنه کتوره پس حق امریله اشلیا واشی حق اجون اشلیا خلق اجون اولمیا

تا که خلق عادل ایشدر دیسنلر دیو نیت ایتمیا یدنج یوردی که
ولا تتبع الهوی یعنی هوایه متابعت ایتما که هر کیشی که هوایه
متابعت قله حق امریله اشلیو بله کندو مملکتنده زیرا که جون
هوا بر کیشی اوزره غافل اولسه انوک امری و نهی هوا اولور
و هوا اخوذ حق امرنوک خلافن یوردی و هیچ نسنه مخالفت
بوله حق حضرتنه قرشو کلمدی الا هوا کلدی و هیچ احد تکرلق
دعویسن قلمدی الا هوی بوله ایتدی که افرأیت من اتخذ الهه هویه
کورمزمسن که فرعون که تکرلق دعویسن قلدی پس هوا شومی لعنته
بوله ایتدی و هم بنی اسرائیل که بزاغویه طپدلر و اول جماعت که
بتلری تکری ایدندلر هم هوا بوله ایتدلر و خواجه یوردی که
ما عبد اله ابغض علی الله من الهوی وحقیقتده هوادر که تکرلق
دعویسن قلور اندن غیری نسنه دکلدر سکزنج یوردی که
فیضلک عن سبیل الله و هم کرو کستردی که هوایه متابعت ایتمک حق
یولندن دشمکدر تا که یوردی و نهی النفس عن الهوی فان الجنة هی المأوی
اندن صکره یوردی ان الذین یضلون عن سبیل الله لهم عذاب شدید

اشارت بو معنیه درکه هر که حق تعالی بولنه هوا سببیله سر حرب
دشسه انوك اوزره اصرار ایلسه آخر اول آنی کفره یتشدورر
زیرا کفر آخرتی اونتمقدن عبارتدر که نسوا الله فنسیهم
اوچنج حق تعالی کندودی که پادشاهلغ پیغمبرلك مرتبه‌سیله
رعایت ایلمك ممکندر اونکه نسنه برله ممکن دکلدر و آسوز
آتانك دکلدر که جهانك کیر اولاهم عدل اشلیوبله وهم
رعیتلری رعایت ایده بیله وهم دینی یولنه سلوك ایلمك حقنی
و شریعت معاملاتنك حفظنی بر بنده کتوره پس ولایت رسملرین
و نبوت شرطلرین بر بنده کتورمك کرك تا که حکم آیسی
پادشاهلره عذر قلمیا و بهانه قلمیالر که بز مملکتی دنیا صورتنه
و خلایقوك مصالحنه مشغول اولمغیله دینی منفعتلرندن و سلوك
فایده‌لرندن محروم قلدق دیمیلر بلکه پادشاهلق حضرت عزتنه
عبادت ادوب و انوك حضرتنه قربت حاصل اتمکوك تمام آلتی
دربندن اترو سلیمان علیه السلام ملك طلب ایلدی پس علم و
نبوت طلب قلمادی که رب هب لی ملکا لا ینبغی لاحد من بعدی

دیدی امدی بلکل که بو ملك طلب اتمکده نیجه حکمت وار درر
اول اول درکه چون پادشاهلق تمام اولسه پس نبوت و علم
انده موجود اولوب داخل اولمشدور تا که آدم پیغمبره اولمشدی
علیه السلام چون اکا خلافت مملکت حاصل اولدی علم خود
موجود ایدی پس حق تعالی بیوردی که انی جاعل فی الارض خلیفة
یعنی بن بو یر یوزنده بر خلیفه کتوررم و جهانی مملکتنده
بر نایب دیکرم دیدی دیمدی که بر پیغمبر یا بر عالم زیرا که بو
نسنه‌لر خلافتنده حاصل ایدی و داخل ایدی بو روشه هم داود پیغمبر
علیه السلام بیوردی که انا جعلناك خلیفة یعنی سنی بر خلیفه قلدم
دیدی ایشتدی که بن سنی نبی قلدم دیمدی زیرا که خلافتنده بو
جملسی داخل و حاصل ایدی کلدوك امدی ایکنجی حکمت اولدر که
پیغمبره و عالمه چون سلطنت قوت یار اولسه پس انوك بر
نصرتنوك اثری بیك اولور و داخی لشکر الوش اولور امدی دینوك
خود عزت و عظمتی لشکر سبب برله اشکارا اولدی خواجه علیه
السلام بندن بیوردی که اللهم اعز الاسلام بعمر او بابی جهل

ونبوت هم قلیجه نسبت ایدردی که انا نبی سیف دیردی پس
لشکرلرك و قلیجلرك دخلی اولدی دینلرك عزتنه اوچنج حکمت اول
در که چون پادشاه جهانگیرلیکله و عدلله رعیتلر برله زندگانی
قلسه و ظالملری ظلمدن و فاسقلری فسقدن منع ایلسه و ضعیفلره تقویت
قلسه و قویلره تربیت ویرسه و علمایه حرمت قلسه تا که شریعت
علمنی کسب اتمکه حریص اولالر و صلحا برله تبرك و تیمن ایتسه
تا که امر معروف و نهی منکری اقامت ایتسه رعیتلری آسوده و
فارغ دوتسه تا که طاعته مشغول اوله بیلهلر و یوللرده حرامیلری
دفع ایدوب مملکه یوللری امین دوتسه پس هر خیر و عبادت و تعلم
و فراغت و امن و راحت که انوك مملکتی خلق ایدر و بلورز حق
تعالی بو جملهسنی انوك خیری و معاملکی دیوانینه یزار و اول ظلمدن
و فسقدن که خلایق منع ایدوب و سیاست برله انلری یغلینلر بو جمیع
انوك حضرتنه یاقین اولماغنوك وسیلهسی اولور بلك هر بر قدم
اولور اکر اوزکلر بر قدمیله حضرتنه سیر سلوك ایدر پادشا
هولك سلوك نیجه بیك قدمیله اولور حق حضرتنه ایمدی بو برسعادت

درکه دکمیه دیرمنلر ذلك فضل الله یؤتیه من یشاء و اکر بنلری
مهمل قویوب بنلر کله که ذکر قلدق خلافن ایدجك اولورسه نعوذ
بالله هر بری بیك قدم اولور اکا حقوك قهرینه و عذابنه یتشمك
لکه پس ایرقلر بر قدمیله سیر ایدرسه جهنمه وارسه اول قدمیله
جهنمه یتشه اللهم اجرنا من النار کلدوك ایمدی دردنج حکمت
سلطنتده بو ایدی که پادشاهلق نفس مرادن حاصل اتمکه تمام آلت
و کامل قوت دوتشیدکه درلو درلو لذتلره و انواع شهواتلره
قدرت تمام یتشور و اول کیشنوك که نفس هواسن سرمکا قوت
و قدرت یتشمسه اکر طاعت و عبادت قلسه اکرچه اول ثواب
بلور اما انوکم کبی قنده اولورکه هر اسبابن انواعیله جمیعن
قدرت یتشا اما قدم طشره بصمیب خالصا مخلصا حق ایچون حقه
یقینلق ایتسه و انواع شهوات و لذات ترك ایدوب نفسنوك هوا
سنه متابعت قلمسه پس اول کیشیه هر آلت ساغشنجه کم هواسن
سرمکا و لذات سرمدی بلك حق حضرتنه بو مخالفت برله تقرب
و توسل ایتدی پس هر بر بینه بر درجه و بر قربت و بر رفعت

ومنزلت حضرتنده حاصل اولور حدیث صحیحده کلمشدر که اصحابک
فقیرلری خواجه حضرتنه علیه السلام کلوب ایتدیلر یا رسول الله
یعنی **ذهب اهل الدثور والاموال بالفوز التام والنعیم فی الدنیا والآخرة**
یعنی بایلر ثواب نصیبنی والکی جهان نعمتلرین آلوب اکوتدیلر
بز قالدق پس خواجه علیه السلام ایتدی نته ایدرسز اندن ایتدیلر
بز نماز قلورز انلر داخی قلورلر واروج دوترز هم انلر داخی دوترلر
اما انلر زکات ویررلر بزوم کوجمز یتمز ورمکه وهم حج
وغزا ایدرلر وقول قرواش داخی آزاد قلورلر وبزوم الومزدن
کلمز اندن خواجه بیوردی سزه بر نسنه اوکردیم که قچن آنی
قلسکز اول بکرک اولا اندن که دنیا سزوک اولا وآنی حق
بولنه خرج قلسز هیچ کمسنوک طاعتی سزه ایرشمیه مکر اول
کشینوک که هم اول داخی بونی ایشلیه پس ایتدیلر بلی یا رسول الله
اندن بیوردی هر فریضه نمازوک صوکنده اوتوز اوچ کز **سبحان الله**
واوتوز اوچ کز **الحمد لله** واوتوز اوچ کز **الله اکبر** واندن صکره
بر کرت **لا اله الا الله وحده لا شریك له له الملك وله الحمد وهو**

علی کل شیء قدیر دیکوز جملسی یوز اولور پس بونی اوکرندیلر
اندن صکره انصاریدن بر صحابه دوشنده کوردی ایتدیلر اکر یکرم
بیش کرت سبحان الله ویکرم بیش کرت الحمد لله ویکرمیش
کرت لا اله الا الله ویکرم بیش کرت الله اکبر دیسه هم
روادر پس انصاری خواجنوك حضرتنه کلوب دوشنی دیو وردی
پس ایتدی انصاری دیدوکی اشلکوز روادر دیدی اندن فقیرلر
وددی ویشلو بو اذکاری هر فریضه نمازوك صوکنده ایدوب
مداومت ایدرلردی اندن بو خبری بایلر داخی اشتدیلر پس انلر داخی
بودشمه مشغول اولدیلر بو اذکاره اندن فقرا خواجه حضرتنه
کلوب ایتدیلر یا رسول الله اول بیز ایتدکموز ذکرلری هم بایلر
داخی ایدرلر وانلر اشلدوکی بز ایشلیمزوز لاجرم خواجه بیوردی
ذلك فضل الله یؤتیه من یشاء یعنی اول نسنه حق تعالینوك فضلدرکه
انلره اولمشدرکم هم نفس بله خدمت ایدرلر وهم مال بله ایدرلر
پس امدی سلیمان داخی علیه السلام دلدی که نفسله ومال ملك
رعیت بله جن انسدن وهم وحوش طیوردن وداخی مملکت الدی

بیله وسلطنت اسبابی بیله حق خذمتنی و عبودیتنی دیلدیکه برینه
کتوره بو جمله سیله حق حضرتنه تقرب و توسل ایستیا زیرا ندکلو
اسباب تقرب زیاده اولسه پس قربت و منزلت زیاده اولور بس نیجه
حکمت اولدر که پادشاهلق صفات حمیدیه و صفات ذمیمه تربیت و
پرورش ویرمکک کامل آلتی دردر زیرا فجور نفس بو آلت بیله تربیت
ویرجک اولسه صفات ذمیمه بس نفس بر مرتبه یه ایرشاکه تکبرلق
دعوی سن قیله و بو خود صفات ذمیمه نک نهایتی دردر امدی بو درکه
هیچ ایرشمک ممکن دکلدر پادشاه اولمینجه زیرا که هیچ درویش عاجز
تکبرلق دعوی سن قلمدی کوردیمیسن جون فرعونک آلتی کماله
ایردی پس تکبرلک و انانیت صفتی ویرجک آلتی تمام واردی
لاجرم بو کماله ییتشدیدی که بو ثمره ظاهر اولدی که فحشر فنادی
فقال انا ربکم الاعلی پس مملکت و سلطنت بیله تمسک ایلدی دیدی که
الیس لی ملک مصر وهذه الانهار تجری من تحتی بو تجلیس نفسی اکر
بو آلتلر بیله صفات حمیده ده پرورش ویرسه پس بر مقامه ایرشه که
حق تعالینک اخلاق بیله متخلق اوله و صفات ربوبیت بیله متصف اوله

و بونک صفات حمیده نک نهایتی دور و کمال دینی بودر تا که
خواجه علیه السلام بیوردی بعثت لاتمم مکارم الاخلاق امدی بو
نسنه اخلاقنک کمالدر بونکا پادشاهلق آلتندن اوزکه نسنه ایله
ایرشمک ممکن دکلدر و اکر بیرکیشی دیلسه سخاوت و کرم صفتنی
تربیت ایدوب کماله ایرکوره کیم حق تعالی صفتیدر و آنوکله خلق
لنماق ایسنه بو خطابک مقتضاسنجه که بو بر امردر که دوکلی امردن
واجبدر قدر بلک انبیا علیهم السلام شرع و کتابلری کلدوکی بو
معنیدندر اون ودرنکه بیوردی تخلقوا باخلاق الله پس اولکیشی که کرم
صفتنی تربیت ایتمک استنی اکا جاره اولدر که مالدرن و منصبدن
ترک ایتمک بیله پرورش ویره زیرا که اندن اوزکه نسنه بیله پرورش بیلمز
اولمز و اکر حلم صفتنی دیلسه که پرورش ویره کرک که قوت و شوکت
و پادشاهلق کمالنده اوله اندن صکره خلقک ایذاسنه تحمل ایدوب
تجلدن کتوره تا که حلم اکا غالب اوله زیرا اکر قوت و قدرت
اولمیوب تحمل ایدجک اولورسه ناچاری حلم اولور اختیاری اولمز
پس اکا حلم دیمزلر بلکه عجز دیرلر پس حلم حق صفتیدر کرک که قدرت

وقوت تمام اولاسعلولردن انتقام ایتمکه طاقتی کمالده ایرشه تا
که انلردن عفو ایدوب کچمکله حق صفتیله صفتلنه اندن الله محبوب
اولاکه ان الله عفو یحب العفو امدی بنلرکه ذکر ایلدوک
حق تعالینک لطف صفتلرندندر که انلروکله صفتلندی واکر
دلسه که حق تعالینک قهری صفتیله صفتلنه پس مملکت و پادشاه
لغی الیتی تمام کرک تاکه کافرلری قهر ایدوب نفاق اهلنه و بدعت
اهلنه جزا و عذاب ایتمکده قدرت و قوت کمالده اولاکیم انلرک
حقندن کلیبله که اول داخ صفت حقدر تاکه سوردر لیعذب الله
المنافقین والمنافقات والمشرکین والمشرکات امدی بو معنی غزالر ایدوب
کفار شهرلرین فتح ایتمکده در و حرامیلری و اغریلری قطع
ایتمکده در و کلشکر چکوب اهل ظلم و اهل فسق و فسادی دفع
ایتمکده در و صحلولره حد اجرا ایتمکده در و قصاص ایتمکده در
پس بو نسنلر اول دمک کرک تاکه حقوک صفتی بر له موصوف
اولیبله و اکر دلسا که رحمت و شفقت صفتیله متصف اولا
پس اکا مملکت و سلطنت کرک تاکه حوق دعتلر اولاوهر

طائفه‌یه استحقاقنه کوره شفقت ایدوره تاکه بو صفتلرده کماله
ایرشا و اول نسنه که بو آلتلروک یکرکیدر حق تعالی حضرتنه
خدمت ایدوب درجات حاصل قلمقده و مقاماته ایرشمکده
اول نددر امدی اول انسانوک همتدر انوک واسطه‌سیله حضرته
اچوب یتشور و قلن صفتلرله سبب ایدوب یوریو ایشور تاکه دمشلر
در المرء یطیر بهمته کالطیر یطیر بجناحیه یعنی مردان حق حق یولنه
همتی برله اچب سیر ایدرلر تاکه قوش قنادیله اچار امدی همت
صفتینه تمام یر ویرش اولماز تا پادشاه اولمیه زیرا که مال
و نعمت برله نفسوک مرادلرنه و درلو درلو نعمتلرنه انوک قدر
ایرشور و فتی کو بیله التفات ایتمسه و هیچ بشریت خوشلغندن و جبوا زینت
و شبیت تمتعندن فاید دتمسا و هیچ طبیعت مقتضاسنجه و هوا امریله
اش اشلمسا بلک یوزن بو جمله‌دن دوندرسه و جملسین حق یولنه
صرف ایلسا شریعت امریله و متابعت طریقت برله و همتی بو جملسنه
التفات ایتمکدن خالص قلسه تاکه ابرهیم پیغامبر علیه السلام
دمشدر که انی بری مما تشرکون و عداوت نظریله بوکا نظر ایلسه

كه انهم عدو لي الا رب العالمين وهمتي عالي دوشا وحق تعالى حضرتنه
بو همتي بغلشا كه اني وجهت وجهي للذي فطر السموات والارض حنيفا
وما انا من المشركين چون همتنه پرورش كمالده ديرسه
حق تعالينوك غناسي اكا يوز كوستره كيم اهل سلوكك مقاملرينوك
افضلي وكزيده سي غنا مقامدر مادام كه خواجه عليه السلام علو
همتده ما زاغ البصر وما طغى صفتيله موصوف دكلدي پس غنا مرتبه
سنه مستحق اولمامشدي كه فوجدك عائلا فاغنى پس سليمان عليه
السلام بو وجهله پرورش ويرمكچون بو دكلو آلتدن بر له سلطنت
ومملكت ونعمت دوتردي مبارك اليله زنبيل اوردي وانوك
بهاسنه بي تكليف لقمه حاصل ايدردي وبر شكستنه درويش بوليب
انوكله بيله يردي مسكين جالس مسكينا اكر بر كشي سؤال
ايلسا كه چون مملكتوك وسلطنتوك بو دكلو نوايه يي واردر وهم
حقه ياقين اولماغ واجب قلور پس خواجه نيچون اول كمالده مملكت
ويرمدي كه سليمانه ويردي تا كه انوكله تقرب ايستدي وصفاته
واخلاقنه پرورش ويردي جواب بو كالكي وجهدن ويرورز

اذل اولكه حق تعالينوك خاصلري الكطابنه دربري اهل نازوبري..
اهل نيازدر امدي بلكلكه اهل نازدن مقصودن ويرز
بنوك مثالي شيلدر كيم بر كشي اوق ياي اسنركيم آوه واره چون
اوق ياي حاصل ايتسه آوه چقر بر نيجه اوقلري آتر تا كه بر قوش
صيد ايده وبر كشيه داخ بر كشي قوش باغشلر اسبابسز ورنج و
مشقتسز كوندرمدين خواجه عليه السلام اهل نازدن ايدي شيله كه
حضرت عزت انوك جانينه آند اچردي كه لعمرك ديردي پس اولك
مقصودي پادشاهلقدن وسلطنت دنيا ويردن اكا اليمينت ورحمت
حاصل اولوردي ديلمدين كه وكان فضل الله عليك عظيما امدي اول
ديلكي مقصود حق تعالينوك اخلاقيله خلق لنمقدر وخواجه عليه
السلام بو معني كمالده اول يرشدي وبيك دكلو نازيله اني تواخت
ايدرلردي كه وانك لعلى صراط مستقيم وانك لعلى خلق عظيم
وصل قوشني موسي پيغامبر عليه السلام ديلدي كه ارني انظر اليك
اوقي وياس بركه اولمايدي اوليمادي لاجرم عزت وكبريا
هواسندن لن تراني شكارين ايده بلدي اما بيك دكلو لطف بر له خواجه

عليه السلام اول وصل قوشنی بخشیش قلدی که الم تر الی ربك كيف
مد الظل یوق بلك حقیقتده خواجه علیه السلام هم صید ایدی وهم
صیاد ایدی اول بر قوش ایدی کیم انا من الله یواسندن اجوب او وحی
صودنده کایناتنوك جو دسنده پرواز ایدردی جو دسنده انوك
جون طواف قلوردی کیم انوك پر و بال کایناته قنده مغصون
هم اول قوشدی هم اول شمعدی هم اول پروانه بیت

تا درغم عشق غمکسار خویشیم ٭ شوریده و سرکشته کار خویشیم
محنت زده کان روزکار خویشیم ٭ صیادیم هم صید شکار خویشیم
عشقوك غمنده هیچ بر غمکسار یوق ٭ سرکشته اولب اوش یوروز بر قرار یوق
محنت زده بزی قلدی زهی روزکار ٭ که صیدمو ز غم اولدی براوزکه شکار یوق

سلیمان علیه السلام اوکده بیك درلو نیاز له طلب قلدی که
رب هب لی ملکا لاجرم بو نجه منت برله مملکت یولادن انوك
الته ویردیلر و اندن صکره و سطوه طلب تختنه کرفتار ایتدیلر
والقینا علی کرسیه جسدا شیوه سنجه و آخرده هم انی احببت حب الخیر
آفتیله مبتلا قلدیلر بونه اشارتدر بلکی اهل نیاز ایدیدکلی قوسندن

ایجرو قیدلر و نیجه عقبه که اول طلبدن قیدی آنی اغردوب
کجردیلر و خواجه علیه السلام جون اهل ناز دن ایدی شیله که
اسری بعبده صفتیله موصوف ایدی پس مقام سدرده الی جهان
مملکتین و سلطنتین اکا عرضه قلدیلر اول همتی کوزنی قیو غیله
نازدوب و کرشمه برله اکا التفات ایتدی که ما زاغ البصر وما
طغی لاجرم دیلمدن اول که الی جهان مقصودیدر انوك الینده
قودیلر که لقد رای من آیات ربه الکبری پس بر جواب بودر که
دیدوك بر داخ اول که خواجه سیری غایت سرعت برله ادردی اول
مقاملرکه جمیع انبیا علیهم السلام اوزون عمرلرده ایرشب کجردیلردی
تا انوك هر بری بر مقامده قلدیلر آدم صفوة مقامنده و نوح
دعوتده و ابراهیم خلتده و موسی مکالمده و عیسی رجاده و داود
خلافتده و سلیمان مملکتده اما خواجه بو جملسین بو جملسنوك
اوزدنه عبور ویردلر سهل زمانده که اولئك الذین هدی الله
و بو مقاملروك قاموسندن کچردیلر که ونحن الآخرون السابقون
و بر مقامه یتشدردیلر که هیچ کمسه ایرشمامشدی و اول فضیلتدی

وردلرکه هرکز کمسنایه ویرمامشلردی نتکه بیوردی فضلت علی
الانبیاء بست لاجرم بو شرعت سیر ایچنده خواجه علیه السلام هیچ
بر مقامده توقف ایدوب بکلنمدی دائما هر بریندن کچردی
مندکت مقامین خوذ اکا ویرمشلردی نتکه بیوردی خیرت بین
ان اکون نبیا ملکا وبین ان اکون نبیا فقیرا فاخترت ان اکون نبیا
فقیرا اجوع یوما واشبع یوما یعنی بیوردکه بنی مخیر قلدیلر
ایتدیلرکه دیلرسک پیغامبر اول امیر اول دیلرسک نبی اول
فقیر اول پس بن اختیار ایلدم که پیغامبر اولم فقیر اولم و بر
کون آج اولم و بر کون طوق وهم بیوردیکه اوتیت مفاتیح خزائن
الارض یعنی بکا اندکلو کزلو خزاین واریسه بر یره کلیدلرن
الومه ویردیلر پس ایتدیلر دیلرسک سنکله طاغلرن التون قلالوم
هر قنده وارورسک بله وارسون ودخی بیوردیکه انا سید ولد آدم
ولا فخر یعنی اولو پادشاهلق بنده اولا که بنی آدمک سیدی اولا
واول اندن استغنا کوسترمه فخر ایلمیه اما مملکتدن مقصود اول
درکه اکا سلطنت ال ویره اما اندن لکا بیله و جملسین حق یولنده

صرف ایده بیله واول که انوک مغزی وخلاصه سیدر آنی الاو
اولکه قابیدر بیانه صلا ایمدی خواجه علیه السلام تجلیلر قلدی
پس اکا پادشاهلق میسر ایکن اندن کچدی و جملسین حق یولنه
صرف ایلدی خلاصه سین الوب قابن بیانه صالدی بوندن اوزکه
جوابلر داخی اکثردر اما بو قدر اکتفا اولوم تاکه طول
دراز اولمیا لاجرم محقق اولدیکه سلطنت و مملکت اولو وسیله
در حق حضرتنده قربت کسب ایلمکه وهم حقوک خلیفه سیدر
بندن دورکه السلطان ظل الله زیراکه هر نسنوک کولکسی انوک
خلیفه سی اولور اما خلیفه اولمق و کولکه اولمق اول خلیفه
لکنوک صفتلرندن بونده بولنا بو معنی تفسیرنده ظل دیدیکه
تأوي اليه كل مظلوم یعنی جمیع مظلوملرک پناهی اولا تاکه اندن
اوزرینه ظلم و حیف اولمیا و یول بولمیا هیچ بر ظلمدن اما هر وقت
که ظلم و حیف کندودن ظاهر اولسه پس انوک کبی خلیفه نیتا اولا
دارو سبب درد سر اینجا چه آمدنست ۵ زاید شدن عارضه حجت بیار ۵
ایمدی مقصود اولکه چونکه پادشاه حق تعالینوک فرمانینه مطیع اولا

وهوا متابعتندن صقنا و رعيتلري دولت پناهندن خوشدل اوله وهم
سيادة كنفنده و سلطنت جوارنده رعايت قلنه و اول سلطنت
اجره قوللغن خدمتن بيرنه كتورسه لاجرم حق تعالينوك خليفه
سي اولمغا لايق اولا كه إني جاعل في الأرض خليفة واكر نعوذ بالله
ظلم وجوديله وهوايه متابعت ايتمكله حق فرمانينه مخالفت ايليا
پس اول حقوك قهري صورت اولور وابليس وقت اولور اول
عصرده و ابدي لعنت كندويه واجب قلور كه الا لعنة الله على الظالمين

الفصل الثاني في بيان حال الملوك وسيرتهم بكل طائفة

يعني ايكنج فصل بكلروك حالن بلدرور ورعايادن هر طائفه
بله نيدكلرني سن وخلق اوزره شفقتن بيان ايدر قال الله تعالى
إن الله يأمر بالعدل والإحسان وإيتاء ذي القربى وينهى عن
الفحشاء والمنكر والبغي ٥ وقال النبي صلى الله عليه وسلم
إن أفضل عباد الله منزلة يوم القيامة عزيز من بكلكه پادشاهوك اوچ
حالي واردر اول كندو نفسي بله ايكنج رعيتلر بله اوچنج حق
تعالى بله امدي اول حالده حضرتدن مأموردر اوچ نسنه بوله

ومنهيدر اوچ نسنه دن اول كه امر اولنمشدر بري عدل وبري
احسان وبري ايتاء ذي القربى واندن كه نهي اولنمشدر بري
فحشا وبري منكر وبري بغيدر انلروك هر حالنده بر اوزكه
معنيسي اولور شويله كه اول حالده مناسبدر اما اول كه حالكه
نفسيله اولور اول عدلدر وعدل بونده توحيد حاصل ايتمكدر
كندو نفسنه واحسان داخي بونده فرايض حقين ادا قلمقدر
وإيتاء ذي القربى بونده خلقلري وعضولري رعايت ادوب صقنمقدن
ونفس بله عداوت ادوب كوكلن مراقبه ادوب كوزتمكدر
وهم حواس ظاهريسي وباطنيسي سلامت بولمقدر تا كه هر برني
امر اولديسه انده استعمال قله وندن كه نهي اولنمشدر اندن منع
ايليا پس فحشا افعالده ومنكر اقوالده اولدي وبغي احوالده
اولدي كه شرعه موافق اولميا لاجرم انلردن ظلمت وحجاب
وقرانقلق حاصل اولور وهم صفات ذميمه وجوده كلور كذب كبي
وتهمت وبهتان وزنا وفسق وظلم وجور داخي نيجه وارسه امدي
پادشاه مادام كه پادشاهلق حقين بيرنه كتورمسه عام پادشاهلغه

التزام و اقدام ایلمك اكا ممكن در كل اكر اتسازیان ادر ابدی
خسرانه كرفتار اولور بلك چوق كیشلر وار در خاص پادشاهلق
خفی بونه كتورر اما عام پادشاهلق اكا حاصل اولمز زیرا كه
اول نسنه حق تعالینك خلیفه سی و نایبی اولمقدر اول نسنه
پیغامبرلغه تابع در اندن اولو نسنه یقدر نتكه خواجه علیه السلام
بیوردی كه ان افضل عباد الله منزلة یوم القیمة امام عادل
حق تعالی عادل پادشاهك طاعتن كندو طاعتی ایله برابر ذكر ایدوب
بله تلدی كه اطیعوا الله و اطیعوا الرسول و اولی الامر اما حقیقتده
شویله در كه مادامكه خاص پادشاهلق عهده سندن طشره كلمیا هركز
عام پادشاهلق مقامنه ایرجك دكلدر بونك مثلی بركیشی دكیزده
یزمك بلماز تا كه كندوی غرقدن خلاص قله بس اكر دلسا
كه آنی غرقدن قورتره بیجه ممكن اوله اما خاص پادشاهلق اول
در كه اول اعضاسن و نفسن و كوكلن و حواس ظاهری و باطنی
بو جمله سنی شریعت فرمانی ایله مقید قلا كه حقیقتده انوك رعیتلری
در و هر برین حق فرمانلغنده بر خدمته دكا كه اكا امر اولمشدر و شریعت

سیاستی ایله منهیاتدن یغا و نفسی شرع اكسیری ایله اماره لك
مقامندن مأموره لك مرتبسنه ایرشدره شول رسم كه تزكیهٔ
نفس فضلنده شرح اولمشدر و كوكلن هم طبیعته خوش كلور نسنه
لردن و آز كتوره هوادن اعراض قله پس یوزن حقه یونلده كه
حق فضلندن فیضانینه لایق اوله و هم مؤید اوله تأیید ربانی ایله
اندن قوت یزدانی و تأیید آسمانی واسطه سی ایله پادشاهلغه شروع
قلا و حقوق خلافتی و نیابتی ایله انوك قوللرنده تصرف ایده
مملكت و سلطنت احكامی حق فرمان قانونی اوزره سوره تا كه
هر حركت و جهد و سعی كه بو یولده كسترر هر بر نه بر قربت و
رفعت و بر درجه حضرت عزتدن اكا حاصل اوله اما اكر پادشاهك
كه كندو سیله رعیت اراسنده دری شویله بلكل كه بنده عدل اولدركه
انصاف ایدوب جور قلمیا و رعایا اراسنده برابرلق سقلیا تا كه
قویسی ضعیفی انجدوب ظلم اتمیا و باقی یقسوله تعدی قلمیا و احسان
بنده كرم و مروت آثارین رعایایه ایدشكدر و ایرشدرمك
در شویله كه ضعیفلره تقویت ایده و یا فقرا قوم قبایلنه عیال كوشنه

صدقه و نفقه برله دستگیر اولا و علمایه حرمت قلب انلروك
مؤنتلرینه کفایت قله و طلبه علمی تحصیل علمه قندوره و انلره مدد
ومعاونت ایلیا اول نسنه که ضروری محتاج اولرلر و صلحایه
و عباده و زهاده حرمت ایدوب و انلروك احوالن تفتیش قیله اگر
محتاج اولسلر دفع حاجت قله و انلرکه گوشه لرده خلوت
اختیار اتمشلردر انلری طلب قله اگرچه انلر استمزلرکه طلب
اده پس حلال وجهلردن انلره مدد قیله و انلروك گوکللرین فارغ
دوتا تاکه حق حضرتنه فراغت و جمعیت بر تدن مشغول اولالرکه
جهان انلروك انفاسی و اخلاصی برکات برله قایمدر امدی بو جمله
نوك بیت المالده نصیب و حقی واردر پس انلره حقلرین ارشدرمکی
واجب بیله و اگرچه انلر طلب اتمزلر هستلری بجاسندن اما گندوسی
حق مستحقه دگوره و داخ ظالم و طاغی اولمیا و داخ ایتاء ذی
القربی بونده قلان عام رعیتلر حقی اوده مکدور زیرا که رعیت
پادشاهه حشم قوم منزلسنده در بلکه اهل و عیال ومثللردر اکا
خواجه‌نوك آخر حیاتنده وصیتی بو ایدیکه الصلوة وما ملکت ایمانکم

یعنی نمازه ملازمت گسترمك و داخ اولوكن النده عیلری خوش دتوك
دردی پس هر انعام و احسان و انصاف و معدلت و رعایت که
پادشاهدن ظاهر اولب وجوده گلور سلطنت و مروت رحمندن
لاجرم انوك مملکت دایم و ثابت اولماسنه سبب الور خواجه علیه
السلام بیوردکه العدل والملك توأمان یعنی عدل ایلمك و پادشاهلق
اکیسی قرنداشلردر و دخی هر سنت حسنه که رعیتلری تخفیف
اتمکده و خلایق راحتدن تمقده پادشاهدن وجوده گله و هر بدعت
سیئه انی گتوره هم بو فواید اچون لاجرم هر پادشاه که اول
سنت حسنه برله عمل ایلیا و بدعت سیئه دن احتراز ایلیه قمو
سنك ثوابن اول پادشاهك عملی دیوانده یزرلر و اگر خلافن
اشلیجك اولورسه العیاذ بالله ظلم و بدعت کبی داخ بردرلو قانون
وضع ایدجك اولورسه که اندن اوك یوغدی یا بر پادشاه کتوردو کی
قانون اولکره قورسه تا عالم دوکنجه هر کیشی که اول بدعت
اشلیا و اول قانون برله عمل ایلسا بو جملسنوك عقابن اول ظالم
مبتدعوك دیوانده یزارلر نتاکه خواجه علیه الصلوة والسلام بیورر

من سن سنة حسنة فله اجرها واجر من عمل وحقیقتده پادشاه
عادلك اوزرینه واجبدر كه اوّلكی وقتده فاسد قانونلر كه قومشلر
لردی وحیفلر كه وضع ایتمشلردی وظلملر كه رعیته قلمشلردی
یا آغر خراجلر كه وضع ایتمشلردی آنی تخفیف ایدوب كتوره
واكر بهانه طلب ایتسه كه بن بیله بولدم انوك وبالی انوك اوزرینه
كه بونلری دوزدیلر پس هر كز بو عذر مقبول اولماز واول وبال
هم انوك اوزرینه اولور زیرا كه اول ظلم وبدعت مقرره دیماغله اكا
راضی اولمشلردر وبو داخی پادشاه چوبان كبیدر پس واجب بودر
كه چوبان قیونی صقلیا قوردلوك شرندن دفع ایده واكر سروده
بعضی بیننلو توج اولسا وبعضی قیون بیننسز بیننلوسی ایدلسا كه
اكا حیف ایدوب تعدی قلا پس آنی قومیا كه اكا ظلم ایده بلك دفع
ایده امدی اسلام سروسنوك تردی كافرلردر پادشاهلره و
بكلره وانوك لشكرینه واجبدر كه جان دلدن دوشلر وهم
آش ایتمك انلره اول وقت حلال اولور كه كافرلره قلیچ اورلر و
انلروك شرن مسلمانلردن دفع ایدلر اكرچه كافر مسلمانه غلبه

ایدوب زحمت ایتمزسه داخی پادشاه واجبدر كه غزایه وده وكفار
شهرلرن فتح ایده واسلام آشكاره قله ودین كلمسنی اعلا
ایتمكده دوشه كه ليكون كلمة الله هي العليا وانجلین اول
بیننلو توج ظالملردر بكلر لشكرندن واهل مناصبدن ونایب
لردن وقاضیلردن قوتنه كوره والبته كوره هر بری بر مسكینی
اسیر ایدوب زحمت ویرر پس امدی انلروك احوالندن وانلروك
خیر وشرندن پادشاهدن صورسكر كرك نتكه خواجه علیه السلام
بیوردر كلكم راع وكلكم مسؤل عن رعيته اما فحشا ومنكر
ونهی كم پادشاه بوله رعیت اناسنده اولورلر كه پادشاه انلروك
اناسنده فسق فساد بوله زندكانی قله وهم انلری فساد اوزره
دوتا وخاندانلری بدنام ایلیه وامر معروف ونهی منكر ایشن باطل
قلا وهیچ لمشنوك زهرهسی اولمیا واهل دین وعلم بازاری كساد
اولا واهل فسق فساد دوران اولا وعوانلر وبی اصل كشیلر وغمازلر
ومفسدلر وظالملر پادشاه حضرتنده مقرب اوللر وظلم ایدوب
فساد ایتمكلی پادشاهه مصلحت صوردسه بن یوب كوستلر وفاسد عرضلر

بوله کندولرن پادشاها مشفق و محب کوسترلر و مملکتده بدعتلر
وزشت عادتلر دوزلر وهم خراجلر ارتورلر و عملره طمعلر
قویارلر ویکی عملر ارتورلر وکیشیلره بهانه ایدوب مال اشیالر وبی
گناهلره تهمت ایدوب جنایتلر وفسقلری ناحق ایدرلر و میراث
مال لوندن و بیتملر حقنده فاسد تصرف ایدرلر گاه گاه صلغونلر صالرلر
مسلمانلره وداخی ایمکلرک و بیتلرک ایدرلرن کسب طمع ایدرلر
وصلحایه و فقرایه طعن ایدوب طنزلر ایدرلر و خیرلری باطل قلمقده
سعی ایدرلر و حاجت اهلنی درگاهدن ایراق سورلر انلرک حالی غرض
ایتمکلر و پادشاهک خیراتنی و صدقاتنی مستحقلردن قطع ایدرلر
ایمدی بو جمله سی پادشاهک دیننی و دنیاسینی بدنام قلور و داخی
ظلم و فسق فساد آوازی اطرافه ینشدرر و خلق اراسنده ظالملغه
و جرکین سیرت بله مشهور اولور تا عالمده کنجه بو آدانوک اوزرنده
قلور و بد دعالر و داخی خلقک لعنتی درلکنده و اولدوکندن صکره
اکا متصل ایرشور و اول مفسدلر که اکا فاسد غرضلر بله کندولرن
دوست کوسترمشلردی انلر هرنه که اشلمش ایسه یارن قیامتده کنی

که عرض اکبر اولسار جملسنوک حسابنی نقیر قطمیردن اندن صورر
سورلر نعوذ بالله من غضب الله پس پادشاه مقبل اولدر که بو مفسدلردن
و بدنسیلردن هیچ برنه یولدن دنیا که حضرتنه ورده اما بونیا شلر
آز بولنور بلکه غایت دنیا و مال حرصندن بو درسمه عوانلری کندولر
حضورنده مقرب دتلر و اهل هنر و معنی و ارباب فضل و اصحاب
نصیحت محبتندن محروم قلورلر و اکر بو درسمه کسلر انوک حضورنده
اولسا التفات اولماز و سوزلری مقبول دشمان ذیرا انلر بر نسنه
سوررلر که انلروک ده ابلرمنیه موافق دکل اما پادشاه عاقل و صاحب
سعادت اولدر که فراست نوری بله نظر ایلیا بو زمان احوالنه که
فلک دواروک ابتداسندن تا انتهاسنه دکین هیچ کمسنه یه بو عجوزه
غدار و بویی وفای مکار کمسنه یه وفا ایتمش دکلدر کیمی که دوست
دوندی بر الیله نیجه بیک نازله کندو یه جکردی و بر الیله قهر
خنجرینه دوست هر باشکه یستوغ اوزره بلوردی کسردی نیچه دوست
اقودی که صکره دشمانلق قیوسندن سورمدی و نیچه عزیزه حرمت
ایلدی که آخر مذلت بله جانن ایتمدی و نیچه بیچاره اسیر قلدی که

آسیش ایتمدی چون پادشاه اعتبار کوزیله دنیانوك احوالنه مشاهده
قلسا لاجرم غرور ایله تبون چاهنه دوشماز و یقین بلور که اوزکلره
وفا قلمدغی کبی هم آکا دخی وفا قلماز پس کندویه وخلقه بو غدار
مملکتدن اثر و ظلم وجود ایتماز ایمدی عزیزمن بو دنیا باشدن
باشا بر قنجه ایچنده ملکه دکمز پس عاقل اولدر که انی خلق ایچنده که
کاوان وخران بار بردار به ز آدمیان مردم آزار
اما اوچنجی حال پادشاهوك حق تعالی بیله در بو حالده عدل بودر
که کندونوك ظاهرین حق تعالی بیله راست دوتمقدر کزلو و
آشکاره سنی حقله دوتمقدر و ایتمکدر و سلطنت همان بیلنه
خدمت کمرین باغلمق کبی اولا شیله که پادشاهلغی حقدن اثر
دوتا شیله دکلکه عکس اوله و احسان بو حالده اولدر که
خواجه علیه السلام سویلدی الاحسان ان تعبد الله کانك تراه
فان لم تکن تراه فانه یراك و پادشاهوك عبادت اولدر که
نافله عبادتنه مشغول اوله و صوم صلواته وخلوتدن عزلت ایده
وخلقوك مصالحن مهمل قویا و حاجت اهلن محروم قله و مملکتك

صلاحندن و فسادندن بیخبر اوله و رعیتی ظالملر الینه کرفتار
ایلیه ایمدی بو خود بر معصیتدر که جمیع کناهلردن زیاده در
ولیکن پادشاهك عبادت اولدر که فرایضی و سنتی ادا قلدقدن
صکره یوزن مملکتوك مصالحنه و عبادوك احوالنه تفتیش ایلیه
و مسلمانلق حقلرین رعایت ایتمکده التزام کوستره و حقوقلری
ایچنده تصرف ایدرکه کانه حق تعالایی کرورکبی اوله واکر
اول قوت و اول نظری یوغسا باری یقین اعتقاد ایدرکه حق تعالی
انی خود کرور هر نکه ایدرسه انوك امری بیله ایده و طمع حکمیله
ایتمیا تا که انوك هر بری بر قدم اوله حق یولنه سلوك ایتمکده
و بر قربت و بر درجت حاصل ایده و دخی ایتاء ذی القربی بنده عبودیت
خصایلیدر که طرفة العین کرك که باشنی قوللق و خدمتدن ایشکلیدن
قلدرمیا و دنیا مجازی پادشاهلغنه الذنوب مغرور اولمیا که
فلا تغرنكم الحیوة الدنیا ولا یغرنكم بالله الغرور و دخی عجب
نظر ایله مملکتنه و کندویه بقمیا شول فرعون کبی بلك عجز
و انکسار و مذلت و افتقار بیله عبودیت عتبسنه ملازمت ایده

زكویش ای پسر اندر دیای بازمکش ۞ اکرچه دائم این بادیه بپای تو نیست
بر آستانهٔ او سر انداز دبر زمینی زن ۞ که بادکاه سرای جلال جای تو نیست

ترجمه ایاغوك اغرماغیله بو یولدن قلمغیل زنهار ۞
۞ اکرچه بو ایاغیله واریمزسین بو یولی ناچار ۞
اشکی طپرغندن باش اوروب درغل بو حضرتدن ۞
سرای حولسنده جون سکا یرت ودمدی نا نکاه دلدار ۞

سلطان محمود ذکر سلطنة تکیه قلمیا بلك ایاز کبی اول عجزی
کرکنه و مذلت چاروغنه دائم نظر ادادوره کلدوك امدی فحشا
و منکره و بغی بو حالده پادشاهوك اول تکبری و سلطنت برله
تفاخری درکه بی اختیار دماغنده ظاهر اولور امدی اول انوك
نتیجه سیدرکه کندوده استغنا کورونه خلق کندویه محتاج کوره
و بو خستلقدر که جانه عارض اولور اکا طبیب حاذق کرکدرکه
علاج اوله جان و لوکل مرضنه اده اکر بو آفته علاج اولمسا
بو مرضدن طغیان و ضلالت وجوده کلور نتکه حق تعالی بیوردکه
ان الانسان لیطغی ان راه استغنی و بر یرده دخی بیوردکه ولو بسط الله

الرزق لعباده لبغوا في الارض ۞ و بیین بله که شول وقت که قول غنا
و استغنا کوزیله خلقه نظر قلسا بو حالده اول حقك عنایت نظرندن
دوشار نتکه خواجه علیه السلام بیوردی که لا یدخل الجنة من کان
في قلبه مثقال ذرة من الکبر یعنی کیمك که کوکلنده ذره
دکلو کبر اولسا اول اجمغه کیرمیه پس صوردیلر که یا رسول الله
کبر ندر اندن بیوردی که کبر اولدر که حقارت کوزیله خلقه
بقا و حقی کرمکدن کودر اولا امدی بو آفتك علاج اولدرکه
طاوس کبی هر وقت که کندو نوك سلطنتی و مملکتی برو بالنوك
نقشنه بقسا و اول خوش کلبدلسه که تکبرلك عالمنوك هوا
سنده پرواز اوره پس اول عجزی و آیاغی قناسنوك قراکولغنه
نظر ایلیا که اوّل اول ندن ادی که الم نخلقکم من ماء مهین
پس بله که اوّل خوذ طپرق ادی آخری هم اول اولسادر و بو حالده
بر حالده بر لقمه اتمکه و بر اجم صویا اسیر و محتاج درو هم کرو
اول لقمه و اول صوی بغازندن کچورمکدن عاجزدر اکر اول
بیت اجدوکی اکلنسه چقمسا داصی درکه اکی جهان ملکن وره اندن

قوتله كه انه على جمعه لقادر بونكله داخی هر لحظه منتظردر اكا كه اجل
سیلی یتیشه و انوك عمری اوینوك نشاسنده گردش افلاك كیجه كندز
الیله بر بر گذر بوجن اول بنیادنوك الور بر گذردن خرابه ویرولی
نشان قله پس سنوك گبی یرده بنك گبی عادتی مملكته و دولتنه مغرور اولا
عاقل بجه امید دربن شش سرای ؛ بر دولت او دل نهد از بهر خدای
جون راست خواهد كه نشیند از پای ؛ كیوذ اجلش بشكند بالا سیمای
عاقل بوداد فانیده دمغل قرار ؛ یا دولتینه غره اولب قلمه زینهار
جون راست دركه سنی اجل قلسه شكار ؛ دذ كوثلروكی هم ایدسر جمله تار مار
اما پادشاهك سیرتی هر طایفه برله و شفقتی خلقوك احوال اوزره
شیله بلكل كه پادشاه جهان اجنده كوكل مثالنده دشمشدر
تنده جون شاه صلاحده كلسه جهان صلاحده ورور و اكر فساده
ورسه فساده ورور نتكه خواجه علیه السلام كوكل حقنده بیوردیكه
ان فی جسد ابن آدم لمضغة اذا صلحت صلح بها سائر الجسد واذا فسدت
فسد غیره وهی القلب و داخی پادشاهوك وزیری عقل مثابسنده در
كه وزیر دشمشدر تنا كه كوكله بر عقل گركدر تا كه انوك

مشورتیله تصرف ایلیه و بدنوك مصلحتن رعایت ایلیه انجلین
پادشاه داخی بر وزیر عادل و عالم امین گركدركه صاحب همت
و صاحب رای اولا و پاك اعتقاد و پاك مروت اولا و هم خوش خلق
و دیندار اولا تا كه جمله احوالده انوكله مشورت قله و اركان
دولتوك جمله سی و عوام رعیت اكا مراجعت ایده لر مشورتده
جون وزیر بیله اولسه پادشاه داخی فراغت و رفاهیت برله سلطنت
ادینه مشغول اولوبیلور و الا مملكت احوال مختل و مهمل اولور
خواجه علیه السلام بیوردیكه اذا اراد الله بملك خیرا جعل له وزیرا صالحا
جون وزیر شایسته اولسه پادشاه گركدركه اكا حرمت ایده و انوك
حكمنی مملكتده اولوجی بیله اكر بر واقعه اولسه پادشاه
گركدركه توقف ایده وزیر برله مشورت قله جون وزیر عقل مثابسنده
اولدی بدنده اكا قیاس ایله قلن اركان دولت داخی مشرف كبی
و حاجب و خزینه دار و منشی و ناظر كبی امدی بو جمله سی بیش حواس
كبیدر بدنده قلق و كوز و دل و بورون و ذوق و لمس كبی كه
قوای ظاهردر و داخی فكر و خیال و وهم و حافظه و ذاكره كبی كه

قواي باطنيه‌در و بگلر اعضاي رئيسه مثابه‌سنده‌در مثلا باش و ال
و اياق و جگر و اوكن كبي و عاملر و نايبلر و نقيبلر بوما قولر
و منصبلر بونده‌در و قولق عام لشكر و رعيت پرطوار و سكولر
و سكلر و قيللر و داخ بدنوك قولان اجزاسي مثابه‌سنده‌در نتكه
شخص انساني بونك جمله‌سنه محتاج‌در پادشاه دخي بنلره محتاج‌در
و اگر بنلردن برسي اولمسا سلطنت داخ ناقص اولور پس پادشاه
گرك كه هر بري اصحاب مناصبدن اهليت و امانت و ديانت اهل
اولدقدن صكره كندو منصبلري مقامنده نصب ايليه و انلروك
احوالندن دايم خبردار اولا تاكه خرابلق اولوب و رعيت اوزره
بهادرلق اتميكر و طمع قلمايلر و انلروك وظايفن بونه گيوره
شيله كه انلروك احتياجي ضروري دكلو مندفع كنوله تاكه خيانت
و طمع قلميلر و اگر بر مخلصدن بر سهل خطا واقع اولسا كه زياده
خلل اولميادر حال عفو اولوب اندن كچه و هر نسنه‌يله غضبه گلميا و
سياستي حددن كچا قلميا و اگر بر گناه اولسه كه عفو اتمك لايق
اولمسا وجزاء سيئة سيئة مثلها اتينله عمل ايليا و داخ والكاظمين

250

الغيظ والعافين عن الناس ۝ اشارتن نصب عين قلا اما بو قدر وار
كه ايله حلم ايلميا كه سست مزاج لغه نسبت ايداله و فتنه و فساد ارته
خلق ايچنده بلك پادشاه گرك كه سياست و انتقام برله و رجوليت
و حميت صفتيله موصوف و مشهور اولا و اگر جرملري آز اولجاق
اولورسه زياده تخويف و تاديب ايدا حلم گوسترميا و اگر بر
نسنه اولسا كه اندن گچوب عفو اتميا بلك شرع فرمانن برله تيغ
بي دريغ چكوب برنه گتوره زيرا كه بو معني حاشا شول دنج گبي
درجون بر عضوده ظاهر اولسه البته آني مهمل قومامق گرك
اول عضوي كسمك گرك تاكه اول دنج جميع اعضايه سرايت
ايدوب و اشلو تفريط اتميا خير الامور اوسطها قوليله عمل ايليا
اما سياستده اولقدر مبالغه گوسترا كه خلق دايم خوف و حذر
ايچنده اولا تاكه مكرلر و حيله‌لر اتميالر تاكه نرد جانن
منگلن ميجادكي ۝ كه جانت بوايد بيگبادكي ۝ و سخاوتده اول قدر علو اتميا
كه اسرافه يتشه و اول قدر قتي دتميا كه تبذيره يتشه كه اول داخ
مذموم‌در و حق تعالي بيورر كه ان المبذرين كانوا اخوان الشياطين

شمسا
وداخ بیورر که انه لا یحب المسرفین ومال ستلمقده اول قدر در
کم بخله نسبت اداله ودنیاده وآخرتده زیان اجنده اولا نتاکه
بیورر لا تحسبن الذین یبخلون بما آتیهم الله من فضله هو خیرا لهم
بل هو شر لهم وحق فضلن خلقه دریغ دتمیا که دنیا وآخرتده ابو
آد حاصل اده اندن اول که اجل یتشه آنی مملکتدن قیا واول
نجه رنج چکوب اله کتوردوکی دشمنلر الینه ویره حسرت وندامت
وغرامت اودن انوك اچنده مشتغل قله انوك اجی حق رحمتندن
اوزکه نسنیله اولمیا که الحکم لله انا لله وانا الیه راجعون
پس کموك که بصیرة کزی نور الهی بر له منور در مال منصب وجاه
فانی ترك اتمك هر دم اکا متصور در باقیات الصالحات که
مؤمنوك دستکیر در انوك اول بدننده حاصل اولن عمللر در
وخواجه علیه السلام بیوردی که اذا مات الانسان انقطع عمله الا من
ثلاث صدقة جاریة او علم ینتفع به او ولد صالح یعنی بیورر که
نجان آدمی السه انوك عملی کسلور الا اوچ نسنه دن دکل
بر اول صدقه که دایم جاری در بر داخ اول علم نافع که برکشیه

اکرندی انوك ثواب کسلماز بر داخ اول ولد صالح که دایم
اکا خیر دعا ادر زهی دولت که بر کشی کور اچنده یته مجموع عمل
لردن فارغ اولا اما هر نفس وهر لحظه که رحمت طبقلری وکرامت
خلعتلری حضرت عزتدن مقرب فرشتلر اکا ایشدرلر بو اول
لقمه نوك ثوابی در که سنوك مدرسکده ویا خانقاهوکده فلان
فقیه وفلان درویش یدی ویا خود استراحت دکلملنوك ثوابدر
سنوك عمارتکده فلان قوله یتشدی وفلان کبر یدن فلان کچدی
انوك ثواب در دیلر پس هر پادشاه کندو ایام دولتنده کرك
کیم بو درسمه سعادتلردن کندوی محروم قلمیا بادی اکر بو
سعادتدن محروم قلور سا ذ نهار ورنهار کندوی اشقیا زمره سندن
قلب ایوقلر خیرن ضایع قلمیا ومثقاله ذره دکلو اوقاف تبدیل و
تغییر اتمکده دورشمیا وعودتلر رایندن وبدسیرتلر وفاسد
عقیده لردن بو معنیلری قبول اتمیا که انلر غفلت اچنده ملوث
اولب مبتلا قلمشدر انوك جانبنه وایمانبنه قصد ادرلر تنوعها قل
اولا که بنجه مستحق مظلوم که اهل خیر واهل صلاح در انلروك خیر

الکرندی

دعاسین شته تبدیل ایده امدی بو نسنه مردانه لك دكلدر وهم
سلطنته لایق دكلدر بلك بلورك دعاسن بر كاشده اكا حق تعالی
حضرتنده قربت حاصل اولور بندن یوز جورمك علامت خیر دكل
در واندن كرو كندو مظلمسنی دایم اول حضرته عرضه قلوب
ایده كه الهی بن كندو مالمی نفسمدن یغدوم واولادمی محروم قودوم
وسنوك رضاك ایچون سنوك قوللروكا وقف قلدوم دیا امدی فلان
ظالم بنوم اول خیرمی باطل قلورد وسنوك قوللروكی محروم قلورد وهم
حضرتوكه بها درلو قلور خصوصا كه اوقاف اكثر وطالبلری بی
حد اولا نعوذ بالله من عذاب الله زنهار اكر بر جاهل یا بر عالم
مداهن رخصت ویرب دیچك اولورسه كه اوقاف مالن بر یره
داخ صرف ایلمه یا لشكره ویرك انوكله غزا ادلر یا یقلمش عمارتلری
مرمت ایت یا بر سد بنیاد ایت دیو اغوا اتسه انوك سزیله مغرور اولمیا
حاشا كه بو نسنلر روا اولا الا هر وقف كندو مصرفنه صرف
اتملك كرك تا كه یارن انوك مستحقلری اكا خصم اولب حقلرن
طلب اتمیلر پس پادشاهك اوزرنه واجبدر كه هر وقف كه انوك

مدكنده وارددر واقف شرطیله مقرردر دوته اوقافوك اوزرنه بر امین
كیشیله كه صاحب دیانت اولا اكا اصمرلیا تا كه اوقافوك عادتیندن
دورشه ومستناكله منع ایلیا وحق مستحقه ادشدره وقت كه
بیله ایده پس اول واقفه نه دكلو ثواب كه حاصل اولور حق تعالی
اول پادشاهه اول مقدار ثواب ویره شیخ بیورر كه بو وقت شامده
شیله اشتدم كه صلاح الدین هر شهری كه السه انوك عادتی اول
ادی كه بر بنا ادردی خیر ایچون وقتی كه مصری الدی انوك
وزیری بر قاضی واردی انوكله مشورت ایدب ایتدی دلرم كه
بر خانقاه بنیاد ادم قاضی ایدر بن دلرم كه مصر اقلیمنده ملك
اسلام بیك بقعه بنا اده خیر ایچون ملك ایتدی بو نیجه ممكن دردی
پس قاضی ایتدی كه مصر اجنده بیك ادنق خیر ایچون بقعه وار اولا
كه هر برنده نیجه درلو خلل اولمشدر ملك اسلام بیوررسه كه انی
عمارت ادالر مستناكله الذن نرتولر بر امین ومتدین كشیه
تسلیم ادالر اول جمیع اوقافوك ثواب پادشاهوك اولا وهم اول
جملسین ملك بنا قلمش اولا پس ایله اتدی نقدر خلل ادشمش وقف

وارسه عمارت قلدی ویقین بلمك كرك كیم هر خلل كه بر پادشاهك
عصرنده اوقانده ظاهر اولا جملسین حق تعالی اندن صورسه كرك
لاجرم بو ایشی خود تمیا اتوك وبالذات اناذ ایلیه وبجلین خلقه شفقت
ایتمكچون پادشاهوك درگاهنده بر حاجب یا بر قاضی كه دیندار وخوب
اعتقاددر آنی نصیب ایده تاكه مظلوملروك احوالنی وحاجتمندلروك
حاجتن عرضه قله یا خبرله یا خود كندوسی شرح ایده و پادشاه انلروك
حوایجین قضا ایتكی مهم بیله واولو غنیمت صیا وهم پادشاهوك اوزرنه
واجبدر كه هر قنده كه كافر اكلنجك یرو وارسه بر بك كه
بهادردر ومرداندر كرك تمام لشكرله اندن آنی نصب ایده
واكثر اقلیم ومملكت ویره اندن صكره یوره كه بر كیجه ایو میا وهر
كون سكردمده وغزاده اولا واگر مدده محتاج اولسه مدد
ایلیه تاكه دایم النی قوتلو وكوكلی خوش ومملكتی وافر اولا
وهر فتح كه اتوك الندن میسر اولا اكا تشریف استمالت نامه یازه
كندره تاكه اول داخ اتوك یولنه جانی فدا قله ودایی دشمنلری
وكافرلری قهر ایتكده دورشه غافل اولب مهمل قومیا كه كافر

غالب اولمیا واسلام اقلیمنه سكردم ایتمیه كه هر وقت كه كفار
خذلهم الله تعالی مسلمانلری قتل ایلیسه اهل عیاللرن واطفاللرن بوجمله
سنوك مظلمسی پادشاه اوزرنه اولور تجن مهمل قوسه تیلروك جوابنی
اول ورسه كرك حضرتده ودائی واجبدر كه تجان بر شهر السه
یا بر ولایتی فتح ایلیسه پس دلسه كه اول ولایته بر بك كندره وبر كسنی
كندره كه عاقل ومستمر ودیندار اولا انده هم دیانت ومروت برله
اقامت حدود ایده بر ظالم كندرمیا كه رعیتوك قانی دوكب فساد
ایتمیا وغافل كندرمیا تاكه رعیتوك مصالحین برنه كتورمیه و
داخ تجان پادشاه بر شهره وبر ولایته بر قاضی كندره سالك كه
عالم وعاقل ودیندار وصالح اولا كه النی بیتیملر مالندن ومیراث
لردن چكا وهم قاضی داخ مصلحت متكارلر كه دیننده اعتمادلری
اولور انلره كرك كیم خدایك ازره انلری محض ومعین دكه تاكه
دعویلرده حیف ومیل قلمیلر امدی بو معنی بورودنكا راخذه دشوار
در زیرا اكثری قاضیه قضای خدمت اجون ویرمزلر فی الجمله نسنه
هر پادشاه احوالنی تفتیش ایده وهر معامله كه صاحب علم وصاحب معامله

قلور خبردار اولسه و مسلمانلق دردي انوك جاني آتاكن دوغش اولسه
تا كه مملكتنده ظلم اولميا كه الناس على دين ملوكهم واكثر عمرين
غفلت ايله كچورجك اولورسه وهوا وشهوت بندنده اسير اولب كرفتار
اولورسه و رعيت غمن يميجك اولورسه وظالملر مستولي اولورسه
ومنصب اهل اللهه ويرورسه ومستحقلر محروم قلورسه وكافر غلبه
ايدوب اهل اسلامه تشويش ويررسه وناحق يره قان ركلسه وفسق و
فساد آشكاره اولسه بو جملسنوك وبال ظالم پادشاه بوينينده اولور كه
ان شر عباد الله منزلة يوم القيمة امام جائر پس كدانوك بر اسكي
يمالو قفتني بيك كي پادشاه اوزرينه فضيلتي وحرمتي واردر زيرا
خواجه عليه السلام بيورور ما من راع لا يحفظ رعيته بنصيحة الا
اكبه الله بمنخره الى النار يعني هر پادشاه كه رعيتن نصيحت ايله
صقلميه رعايت قلمسه البته حق تعالى آني يوزن سوري جهنمه
براغه امدي عزيزمن هر بيغمبرك انجلين بر انيسي دخ اولور پس تا
كه هيچ بر مرتبه پادشاهلقدن يجادك وشريفرك يقدر قجان
كندو وجهيله قلمسه اصبي اولمنته كه بيورور وما من احد افضل منزلة

من امام ان قال صدق وان حكم عدل يعني حق حضرتنده منزلت ومرتبه
اجهتدن افضل ايلكسه يقدر پادشاهدن كه قجان سوز سويلسه طغرو
سويليه وقجان كيم حكم ايلسه عدل ايله وقجن اندن رحمت وشفقت
استيالر رحمت وشفقت ايليه اشده اصبي بودر اما زيان داخ بوكا
كوره وار قياس ايت والله اعلم الفصل الثالث في بيان سلوك الوزراء و
اصحاب القلم والنواب يعني اوچنجي فصل وزيرلرك واهل قلمك ونايبلرك
سلوكن بيان ايدر قال النبي عليه السلام اذا اراد الله بملك خيرا جعل
له وزيرا صالحا فان نسي ذكره وان ذكر اعانه عزيزمن بلكل كه وزير ملك
سلطنته ايشن وبلداشدر وهم مملكتنوك ركن اعظمدر وهر
پادشاهه بر وزير صاحب راي ومشفق وكافي وعالم وعاقل كركدر
پس مطلق پادشاهلق حق تعاليدر كه هيچ وزيره محتاج دكلدر
زيرا كه انوك شبهي ومثل وندي وضدي يقدر تلان انبيادر حضرت
دن وزير دلكه واجعل لي وزيرا يعني موسى عليه السلام ايدركه
يارب بكا بر وزير وير كرامت قل كه ادقم محكم اولب قوت دوته
خواجه عليه السلام بيورركه لي وزيران في السماء ووزيران في الارض

فاما وزيران في السماء جبرائيل وميكائيل واما وزيران في الارض ابو بكر وعمر
يعني بيوردركه بنم ايكي وزيرم كوكده در بري جبرائيل وبري ميكائيلدر
يردكي ابو بكر وعمردر وچون مملكتده بر وزير كامل ومحترم
كيم حاكم اولمسه مملكتك زين وصفاسي اولماز امدي پادشاهلغك
مثالي چادرك كبيدر وانك ديركي بر وزير صاحب رايدر وطنابلري
بكلردر نتكه طنابلرك بعضسي اولو وبعضسي كچي اولورهم بكلرك
داخي بعضسي اولو وبعضسي كچي اولور وداخي نايبلر وعاملر وقلان
اصحاب اول طنابلردركه چادرك شو حسنده خلقة اولمشلردر
وحقيقتده اول چادرك ميخلري پادشاهك عدليدركه چادر
انوكله قايم وثابتدر اكرچه بكلر ووزيرلر ولشكر چوق
اوله اما سلطنت قوت دتميا عدلسز نتكه خيمهنك ديركي طنابلر برله
تمام اولور وليكن ميخسز قرار دتماز مادام كه بو طرفده بر ميخ الكسك
اولسه انوك نقصان خيمهده ظاهر اولور خواجه عليه السلام بيوردي
الملك يبقى مع الكفر ولا يبقى مع الظلم يعني سلطنت باقي قلا
كفرله تجن عدل ايلسه اما ظلم برله باقي قلماز عدل ايليمنجه جون

وزير سلطنت خيمهسنك ديركي يرنده در پس نده كلوكه اول بچارك
وشفقتك اولسه مملكت داخي زينتلو وهيبتلو اولور وليكن
وزيره كركدركه ديدكلري درت خصلت كندويه يار اده امدي
بري طغرولقدر وبري بجالكدر بري ثابت اولب قرار دوتمقدر
وبري تحمل ايدب يوك كوترمكدر نتكه بو نسنلر ديركده حاصل
در انده داخي اولمق كركدر امدي وزيرك اوج حال واردر
اول حقله كندو ارا سنده در ايكنج پادشاهله كندو ارا سنده
در اوچنج حال لشكرله ورعيتله كندو ارا سنده در بو اوچ
حالك هر برنده كركدركه اول درت خصلتي صقليا وانوكله
عمل اده هر بر حاله مناسب معنيلا مثلا اول حقله كندو ارا سنده
طغرولقدر واول بو معنيدركه حق تعالينك بيورغنده مستقيم
اولا نتكه بيوردر فاستقم كما امرت يعني راست اولغل شويلكه
سكا بيورلمشدر يعني هر كون طغرو اوله كه صراط مستقيم
اولدر نتكه بيوردر وان هذا صراطي مستقيما وهر نه اشده كه اولا
حق طرفن رعايت قله واندن احتراز اده كه صورتده خلق برله اما

حق طرفنی مهمل قویاکیم جمله اکرلکوک باش بودر ولکن حقله
ایشی راست اوله اکر خلق طرفنده اکرلک بولنرسه هیچ اندن
غم یمیکه من کان لله کان الله له واما بحالک خصلتی اولهنشده
اوله یعنی همت بجا اوله تا که دنیانوک بزکلرنه وجاه ومال
منصبنه الدنمیا بو دنیاء جیفیه باشنی اندرمیا والتفات اتمیه بیت

جیفت دنیا و خلق استظهار ٭ خاکدانی پر از سک مردار
درغرورش توانکر درویش ٭ شاد همچون خیال کنج اندیش
دنیا ندر بلورمیسن ای یار ٭ مزبله در ایچ هب مردار
بای ودرویشک انده شادلغی ٭ بر خیالات وحیله در نهار
کنج واردیب اکا بنج یمکل ٭ لیس فی الدار غیرکم دیار
تن یره کرور اکا نه جبه ٭ باش بیله وارر اکا نه دستار
نه کرک باشده نخوه باد غرور ٭ چونکه خاک اولسرسن آخر کار

پس بیله اولسه دنیانوک جاه مالنی یول یراغن بیه که زاد راحله در
وعمری کونلرنوک مدتنی حج آیلرن بیله واجلنی وقفه عرفات بیله
وکندوی بیت الله که کعبه در اکا قاصد بیله وزایر بیله ویقین بیله

که زاد راحله اکا اول جهته ورمغا انوک اچون ویرلدی که تا نفس امارهٔ
صفاتنک بریتنی انوکله قطع اده که کندسیله اول قصد ایدوکی
کعبنک اراسنده حجاب اولمشدر پس اکر اول طبیعت بغداده ده
آرزولر کنارنده قرار ایلسه وهر کون دوه لرن دوزب قوشسه
وسفرا لتلرن جمع ایدوب دیرشسه وهم شهوات شرابندن وکندوی
مست وغفلات ایلسه بو کیشی بو حالده ایکن حاجیلر کوچ ایلسه
واولی خبر قلسه تاکه حج موسمی ایرشب حجاج حج ایدوب کروا
دونسلر ناکاه اول داخ بو غفلتدن اویانسه پس اول وقت اول
کیشینه کرورلاجرم کرورکه الندن حرمان یلیکی واشنده غفلت
طیرغ وکوزنده حسرت سوی وکوکلنده ندامت اودی قلمش همان
پس امدی بو واقعه انوک درکه دنیانوک جاه ومالکه سعادت ابدیه
وسیله ایدی اول کیشی آنی مهمل قویه وضایع ایلیه واندن بو نفسانی
خوشلغا قانع اوله اما انلرکه نعوذ بالله دنیانوک اسبابنی که
سکزاجماعوک درجاتنه وحق تعالی قربنه وسیله ایدی وارد لو
بو کزا آنی هوای نفسانی هندستانوک سفرنه زاد وراحله دوزدلو

وشهوات حیوانیه وسیله ایتدلر لاجرم مقصد ومقصود بولمدن ایراق
دوشدلر وهرگز وصال کعبه‌سنه ایرشمك دکلدرکه **اولئك كالانعام
بل هم اضل سبیلا** مرتبه‌سنده بغلنب قالدیلر پس انلروك نصیبلری بو
اولدیکه **ذرهم یأکلوا ویتمتعوا ویلههم الامل فسوف یعلمون**
پس چون کشی همتی عالی دوشه بو فانی نرکلره مغرور اولمز و
نظری آخرت درجاتنه و عالی مقاملره ایلر و دنیانوك جاه ومالینی
حق حضرتنه قربت بولمسنه وسیله دوزر واما ثبات خصلتی اول معنی
درکه دین اچنده یقینی درست اوله و قدم ثابت اوله و اول ایش کیم
حق تعالی اچون قلور خلق اچون قلمیا و خلق آنی ملامت ایتدوکیچون
اول ایشدن یوزین چویرمیا و کمسه‌دن قورقمیا که حق خاصلرینوك
صفتی درکه **یجاهدون فی سبیل الله ولا یخافون لومة لائم** و بر خصلت تحمل
در و اول بو معنیه درکه شریعت تکلیفاتنوك امانت یوکین
چکمکده تحمل ادب قیلنه زیرا که یر وکوك اهلی انی کوترمکده
عاجزلر درنتکه بیورر **انا عرضنا الامانة علی السموات والارض
والجبال فابین ان یحملنها** پس صبر ادوب بهادرلق کوستره واماننده خیانت قلق

ایتمیا تا که انوك قدم حقی بولنه سلوك ایتمکده محکم اولا تا که
خطاب ایریشه که **ان الله یأمرکم ان تؤدوا الامانات** پس امانت دد ایلمك
بهانه‌سیله حق تعالی حضرتنه یول بولب ایچرولره تاکه کلدی **قطعه**

بار امانتش بدل جان کشیده‌ایم ⁂ در بارگاه عزت بردبار میرویم
با ظلمت نفوس طبایع در آمدیم ⁂ در جان هزار گونه از انوار میرویم
زین پیش بوده‌ایم بسی در جحیم جهل ⁂ وین فضل بین که محرم اسرار میرویم
عمری اگرچه در ظلمت هوا بدیم ⁂ آب حیوة خورده خضروار میرویم
گرچه چو چرخ گرد و کبود آمدیم لیك ⁂ با صد هزار دیده فلك سار میرویم
در نقطه مراد درین دور ماییم ⁂ زیرا چو پرگار همیشه بسر کار میرویم

ترجمه

امانتی یوکینی جسم بجانله چکوبن ⁂ انوك حضورینه اوش بردبار اولب وارورز
بو جسم ونفس طبیعتله کدورتله کلب ⁂ هزار نور ایله اوش نکار اولب وارورز
اگرچه جهل ایله بیاذه قالمشدوق ⁂ بو دم نور علومه سوار اولب وارورز
اگرچه شمدیه دك ظلمت اچره کلدك ایسه ⁂ حیات صوین اچب خضروار اولب وارورز
بویرده گرچه قرار ایلمیبن دردوق ⁂ اوش امدی چرخ کبی بی قرار اولب وارورز

تكلفله نجه مانحضوره جمع ایتدوك ۞ كور امدی عشقله تادماز اولوب دورورز
مراد نقطه‌سنه دو یاخذ بن دیران ۞ باش اوزره جوبكاه اولوب دورورز
اما اكنجی حالكه وزیر ایله پادشاه آراسنده در همان كرو اول
درت خصلتدر كه انوكله عمل ایدر اول طغرولقدر بو معنیه
كه ظاهری وباطنی پادشاه برله بر اوله وایچی خیانتدن وغل
غشدن صافی دوتا وپادشاه خدمتنده نفاقله زندكانی قلمیا
نتكه حضورنده كندوی خوش كوستره انجلین اردنجه
دخی كندوی خوش كوستره وجون طشره جقسا مساوینی دیمیه
ویاخود كمسنیه انوك بهانه‌سنه ظلم اتمیه كه تا انی خلق دلنه
بر قمیه جون دلسا كه طمعدن اوتری بر كشیه حیف ایده پس پادشا
اوزرنه بهانه قلمیا كه پادشاه بیله بیوردی دمیا وكندویی
كناه كوسترمیا زیرا كه بونسلر جمله نفاقدندر وهم خیانتدر
پس طغرولق اولدر كه شول نسنه كه پادشاهك صلاحنه بیه
وهم صواب رای اوله انی انوك حضرتنده بر دیباجه قلب عبارت
بیله سلطنت آدابنی صقلدقدن صكره فرصت وقتنده انی عرضه

قله اكر پادشاه انوك سوزن اعتراض یا استدراك ایلسه كه انی
نهی اتمیه و پادشاه تخطیه اتمیا كه پادشاهوك فراستی كامل اولور
دیشلردر پس سوزنه كوستره و كندونوك كلامنه محب و معتقد اولمیا
اكر انوك كلامنده خلل بولسه تا انی برله عرضه قله وعنف برله رد
اتمیا كه فی الجمله حق كلسن كیجورمیا اما پادشاهوك وقتن و
فرصتن كوزلیه كه ملالت یا غضب وقتنده دمیا تاكه سوزی
مقبول دوشه واول نسنه كه حقدر وصلاح وصواب انده در پس
لطیف حیلدر برله اعلام ایده تاكه اخلاص وطغرولق طریق زیاده
اولا اما اكنجی خصلت كه بیجالكدر كرك كه پادشاه حضرتنده
عالی همت اولب زندكانی قیله وركیك لكله وطبیعت خستی برله
فاسیطمع اوله قلمیا ونظرن هیچ بر نسنیه بر قمیا ودوده لودرلو
طلبلر اتمیا وكندوی عزیز النفس وقانع القلب دوتا كه پادشاه
جونكه فراست نوری برله بو اخلاق انده مشاهده قلسا انوك نظرنده
مقبول ومحبوب اولور وهم حرمتی وكرامتی انوك حضرتنده
زیاده اولور وایو آدی جهانده منتشر اولور وهرنه كه مقصودی ایسا

اندن ادتوق احسن وجهله حاصل اولور وهم یوزی صوی زیاده اولور
اما اوچنجی خصلت که ثبات دخی کرک که پادشاه خدمتنده وفادار
اوله وخوب عهد اوله قدم ثابت وقایم اوله واکر پادشاهك
معارضلری ومعاندلری دلسا که آنی دوندورلر اسباب ایله
الدیله پادشاه حضورندن ایراق دوشورلر کرک هیچ نسنه برله
الدنمیا اکرچه اکا چوق مال عرضه قلسلر هر بر نه التفات ایدوب
وفا وثبات طریقندن قدمن ایروب زایل قلمیا اما دردنجی خصلت
که تحمل دخی کرک که یوله کتوردیجی وصبر ایدیجی وغیرتلو
اوله واکر پادشاه غضب حالندن تیزلك ایتسه انوك الیندن
تملق ایده واول کلمات ایداکه انوك غضب اودن تسکین ایده
اول سوز که خشم وغضب اوتن دانددن احتراز ایده وچون پادشاهه
بر واقعه بنشه وبر حادثه واقع اولسه دشمنلردن الر صبر وسکونت
وصلح تدبیرله آنی دفع ایتمك ممکن اولورسه که جنکه وقتاله اقدام
ایتمیا پس ایله ایده که الصلح خیر واکر علاج اکا بو تنسلر برله
اولمیجاق اولورسه بلك قلج برله اولورسه هم آنی ایتمك کرك پس

پادشاه حربدن منع ایتمیا خصوصا که کفار برله جنك اولسه وزیر
کرک که اول قتاله پادشاهی قندرده وحریص قیله واکر پادشاه
قورقسه انوك قورقوسین کوکلندن کتوره وآنی امیدوار قله حق
تعالی طرفندن فتح ونصرت ایله تمکیده تیاکه بیورر الا ان حزب الله
هم الغالبون واکر خصمی آز اولسه انوك کوکلنه بو آیت برله تقویت
ویره که کم من فئة قلیلة غلبت فئة کثیرة باذن الله والله مع الصابرین
وهر احوالده کرک که دینه وملکه ورعیت احوالنه یارار نسنلری
پادشاهك الینده قویه ومداهنه وتکاسل کسترمیه وخیراته دلالت
واعانت قله بو حدیث قضیه سنجه که ان نسی ذکره وان ذکر اعانه
اکا مدد قله وچون وزیر بو آداب برله وبو اخلاق برله بزنمش اوله
پس پادشاهوك ادفسی انوکله قوتدن وانلردن اولور که حق
تعالی منت قلدی موسی پیغامبره علیه السلام بیوردیکه قال سنشد
عضدك باخیك ونجعل لکما سلطانا اما اوچنجی حالت که وزیر له رعیت وحشم
وخدم ارا سنده دخی پس کرک که همان کرو اولدر تخصلی سقلیوب
رعایت قله اول طغرولقدن رعیت وحشم برله اول معنیه که انلروك

احوالنه مشغول اولا و دایم انلرك غمین یمكا مشغول اولا شیله كه
انلر هردم راحت اولالر و انلرك اوزرینه اغر یوك اورمیه و بو
معنی اول وقت الوریر كه وزیر ولایتك عمارتنده دورشه
و پادشاهه مال جمع ایتمك غمنده اولمیا كه اگر پادشاهك
نهادنده مال جمع ایتمك حرص ظاهر اولسه ناچاری ظلم و بدعت ایتمكه
باشلرلر و لشكرلرك طونلوغی اذلمغه باشلر لاجرم لشكر بی برك
الور و هم رعیت خراب اولور پس ولایت داخی خراب اولور و چون
لشكر بی برك اولا اقلیم دایم زلزله ایچنده اولور و آفتلر و عظیم
فتنلر و چوق خلل ظاهر اولور شیله كیم اندن صكره بر بینك خزینه
لری برله قطع ایتمك اولمز پس ولایتك تیغوسنده اولا و هم وزیر
گرك كه ملك ایچنده بدعتلر وضع ایتمیا كه اول دوستلق دگلدر بلك
كوچی یتدكجه دورشه كه ادرارلر و عطالر و صدقه لر ارتره و بی
زیاده ایلیا كه علمایه و زهاده و عباده و اهل دینه پادشاهك عطات
ایرشه كه بونلر دایم سلطنتی زیاده دلر و آخرتده قربات و درجات
واجب قلورلر و زیر كندونك خاصه سندن بوبله گرك كه خیرات

ایچره دورشه و درگاهنی حاجت اهلنه دایم اچوق دوتا و طادفلو
و كدادكولكلو اولمیا و خلقه تكبر و ترفع ایتمیا بلك كرمله
و خلقله و مروتله خلقله زندگانی قله اما ایكنج خصلت كه
بچالك دربس گرك دركه رعیت و حشم و خدم برله همتی یجا
دوتب زندگانی قله شیله كه رشوت و خدمت طمعن انلردن
قلمیه و متصل كرمن و مروتن انلره ایرشدره و اوچنج هم
ثبات در گرك كیم حشم و رعیت برله ثابت قدم اولا و سوزنده
دوره اول وقت كه بر بكی نصب ایتسه یا بر عامله بر ایش اوزره
نصب ایتسه یا بر منصب بر كشیه ویره آنی تبدیل ایتمیه و صاحب
غرض كشلرك سوزیله عمل ایتمیا طا نقشونتا كه بیورور
یا ایها الذین امنوا ان جاءكم فاسق بنبا فتبینوا ان تصیبوا قوما بجهالة
فتصبحوا علی ما فعلتم نادمین وچون بر كشیه اهمال ایتمیه دایم
گزده كه لكسه رشوت و خدمت سبب برله یولدن منع ایتمیلر كه
انلر حق ادجلر در و داخی وزیره واجب دركه چون بر كشی
بر شغله یا بر عمله یا بر منصبه نصب ایتمك استسه پس احتیاطایده

وانوك استحقاقنه كوره ايش بيوره كه دنيا ودين مناصبنك جميعي
سنده خلل ونقصان بو وجهدن حاصل اولوركه اشلري ومنصب لري
مستحق لرينه ويرميالر بلكه شول كشيه ويرلركه انلر خدمت و
رشوت بيله بر نسنه مرتبي ايلدرمشلر كه انلره اهليت لرن واستحقاق
لري هيچ نظر ايتمزلر وانلركه استحقاقلري واهليت لري واردي
اما همت لري يحالكندن وعز نفسلرندن ودينندن اوتري هر بكوك
دركاهنه ورب طواف ايتمدلر وهر اهله نا اهله خدمت ايتمادلر لاجرم
حق مستحقنه ايرشمدي ووبال ومظلمه پادشاهوك وهم وزيروك
اوزره اولدي پس پادشاهلره واجبدر كه هر ايشوك اهليني طلب
ايدلر واستحقاقلرنه كوره ايش بيورلرتا كه دين منصبلري نا اهل
كشيلره دشميا وحاجلوك ونايبلروك هر نه نقصيركه واقع
اولسه آني پادشاه تفتيش ايدوب صوره واهل هنري وديانتي طلب ايده
وهنرمندلري بو جغلرده ضايع قوميا كه فاسد طمعلر شويله اشلري
ومنصبلري نا اهل كشيلره ويرميلر اما دردنجي خصلت تحمل كركدر
كه وزير شول خيمه دن اولكه جميع خيمنوك يوكن چكر پس اولداخ

رعيتوك ولشكروك ومملكتوك يوكني همتي وشفقتي اردقسنده
جلوب كموده ورحمت نظريله رعيته نظر ايليه واكر انلردن نيجه
خرده وات وجوده كلورسه درحال عفوف صفتني پيشدوته وحلم و
تحمل كستره مكر اول نسنده كه ملكه زيان ده كه پس انوك
تداركي وجزاسي واجبدر وهم شويله كركدر كه طبيعته ملالت
بيله يول ويرميا كه انوك سبب بيله بي وجه ايش قيله كه دوست دشمن
انوك احوالن كوزادوب صررلن صكره شرمسارلق واقع اولمزدن
اوكدن انوك تداركنه مشغول اولاكه واقع اولحاق انوك تداركي
دشوار اولور وهر ايشده نيتني خالص قيله بو دكلو پادشاهوك ورعيتوك
خدمتي حق رضاسيچون وحضرتنه يقين اولمغچون ايشليا كه تا بر راحتلق
بندن بر مؤمنه يتشه ديو اعتقاد ايليه ياخود بر ظالمي ظلمدن منع
ايدايم وانوكله حق حضرتنه تقرب كسب ايديم ديو نيت ايداتا كه
خواجه عليه السلام بيوردكه انصر اخاك ظالما او مظلوما قيل يا
رسول الله انصره مظلوما فكيف انصره ظالما قال تمنعه من الظلم
يعني بيوردنصرت ايدوب معاونت قيل قرداشكا كرك ظالم اولسون

كرك مظلوم پس ايتديلر يا رسول الله مظلوم اولسه نصرت ايدرز اما
ظالم اولسه نيجه نصرت ايدالوم انلدن بيوردي كه هم اني ظلمدن منع
ايلكوز كه انوك نصرتي همان اولدر پس هر تحمل وصبر وراستلق
وثبات وامر ونهي وعدل وخدمت وتواضع ورنج ومشقت وخرج
ودمك واشمك دوست ودشمن برله خاص وعام بركه بندروك هر
برن اشلمشدر لاجرم حق حضرتنده هر بري بر قربت وبر درجه وبر
منزلت واجب قلودر اول شرطله كه هوايه متابعت ايتمكدن خالص
اولا وكبر وعجبدن محفوظ اولا تا كه حق حضرتنده مقبول اولا
ان الله طيب لا يقبل الا الطيب بو درسه قلمن نا بيلر وعالملر واهل قلم
داخ هر بري كندو اشلرن ديانت وامانت برله بيرينه كتورسلر
وحق تعالى طرفن رعايت ايلسلر ورعيت رعايت دتسلر هر بري بر
قربت وبر منزلت اولور حضرتنده امدي وزيره وبو جماعته ايله
كرك كه انلر داخ اورادي واوقات اولالجلر درماقكي ذكره
مشغول اولمقكي صباحده وعصرده ومغربده تا انلردن اوللر
كه حق تعالى مدح ايدر يدعون ربهم بالغدوة والعشي يريدون وجهه

واكثر كونوك تماميني لا اله الا الله ذكرنه مشغول اولوبلرسه كلمكده
وكيتمكده ودرمقده اوترمقده پس تمام دولت حاصل ايده وكمال
سعادت حاصل ادوب وايرشه وانلردن اولا كه بيورركه
الذين يذكرون الله قياما وقعودا وعلى جنوبهم الفصل الرابع
في بيان سلوك العلماء من المتقين والمنكرين والانصاد
يعني دردنج فصل علمانوك سلوكن بيان ايدر مفتسلردن و
منكرلردن وقاضيلردن قال الله تعالى والذين اوتوا العلم درجات
وقال انما يخشى الله من عباده العلماء وقال النبي صلى الله عليه وسلم
علماء امتي كانبياء بني اسرائيل بلكل كه علم حق حضرتنه يقين
اولمقلغوك الو وسبليدر وشريف التدر وهم حق صفتدرو
علم واسطسيله درجات عاليه بنشلور اما اول شرطله كيم علمله
خوف وخشيت يار اولا يلكز علم اولميا زيرا كه علملروك باشي
حق تعالى حضرتندن قورقمقدر وهم حق تعالى اولكشيه عالمدر
كه انده خوف وخشيت داخ زياده اولور نتاكه خواجه عليه السلام
بيورركه بن الله حضرتندن سزدن اكثر بلدوم وسزدن اكثر

قورقوم ایمدی خشیت اولدر که علمیله عمل ایده و آن آخرتده درجاته
وسیله قله بس مال جمع ایدوب و دنیا و جاه و تمتعات بهیمی حاصل
اتمکا وسیله قلمیا هر کیشی که علم تمتعات بهیمی کسب اتمکا
وسیله قلسه اول حقیقتده جاهلدر عالم دکل فتنی عالم که علمی
معلومه تبلیغ ایتمدی زنهار اول عالمی سن صنمکوز که جاهلدر
وحق انوك مثلنی شول اشکه تمثیل ایدر امدی علم انبیانوك میراثی
در علیهم السلام نتاکه خواجه علیه السلام بیورر علماء ورثة الانبیاء
یعنی عالملر پیغامبرلروك وارثلریدر یعنی میراثلری انلره دکوردی
امدی انبیا داخی ایکیدر لودر که علم میراث قودیلر بری علم ظاهری
وبری علم باطنی امدی ظاهری اول علمدر که نافع اوله شنجلین
علم که صحابه خواجه‌نوك علیه السلام قوللندن و فعللندن المشلردر
وهم عمل اتمشلردر مثلا علم کتاب کبی که قرآندر و علم سنت
و علم تفسیر و علم فقه بنلر ظاهر علملردر اما باطنی بو اول معانیک
معرفتیدر که جبرئیل واسطه اولمدن غیب الغیب دن او ادنی
مقامندن لی مع الله وقت حالتنده خواجه‌نوك روحندن اخذ ایدوب الدیلر و نبوت

ولاینتدن برجعه اول مالا مال قدحلردن سنت کرام طریقنجه اول
طلب عالمنده جکرلری یمش جانلروك اوزرنه دوکرلردی نتاکه
بیورر ما صب فی صدری شیئا الا وصببته فی صدر ابی بکر
یعنی بیورر که حق تعالی بنوم قلبمه نسنه فیض قلمدی الا قلدوغین بن
داخی ابی بکر قلبنه دوکدم پس نتکه ظاهر علملوك انواعی
اکثردر علم باطنك داخی انواعی اکثردر مثلا علم ایمان و اسلام
و احسان و علم ایقان و علم عیان و علم عینه و علم توبه و علم زهد
و علم ورع و علم تقوی و اخلاص و معرفت نفس و صفات نفس و تزکیه
نفس و تصفیه قلب و علم الفرق بین الخواطر النفسانی و الشیطانی
و القلبی و العقلی و الملکی و الروحانی و الفرق بین الاشارة و الالهام
و الخطاب و النداء و کلام الحق و التهذیب الاخلاق و الصفات و علم
التخلق باخلاق الحق و علم المشاهدات و انواعها و علم المکاشفات
و تفاوتها و علم التوحید و تفاوته و علم صفات الجمال و علم صفات
الجلال و علم معانی و علم تجلی صفات و علم تجلی ذات و علم احوال و علم
قرب و وصول و علم فنا و علم بقا و علم شکر و علم صحو و علم معرفت

انواع بله داخی بندن غیری غیبی علملر واردر که انوك حسابی طول
دراز در بو جمله ذکر ایلدوك شول علوم در که بو یوله سلوك ایدن
کشیه استاذ نوك تعلیم بله حاصل اولور اما انلر که بو سعادتدن
محروم قلمشلردر چون بو علومدن بر نسنه اشدلر در حال انکار
ایدرلر نتاکه خواجه علیه السلام بیورر ان من العلم كهيئة المكنون
لا يعلمها الا العلماء بالله فاذا انطقوا بها وهم ابو هریره
رضی الله عنه بندن بیوردی که بن خواجه دن ایکی قاب طولدردم
علملردن بریسن تا بدم خلقه اکر برن داخی یایسم اموکمی
کسرلردی بو رسمه نقل ایدردی اوزندن شیله بلکز که
علما اوچدر بری اول که علم ظاهری بیلور ایکنجی اول که باطنی
بیلور اوچنجی اول که ایکسین بیله بیلور امدی بو آز بلنور اکر
جمیع جهان اچنده بیش کیشی داخی بولنور سه داخی چوقدر بلکه
انلردن برنوك برکتی مغربه مشرقه یتشور که اول وقت اچنده قطب
اولور و جمیع عالم انوك دولت پناهنده و همایون سایه سنده اولور
و اول شولدر که خواجه علیه السلام فخر ایدر دیکه علماء امتي

كانبياء بني اسرائيل و پیغامبرمزك میراثن بیلنلر شونك کبی عالملردر
که حقیقتده علم ظاهر و علم باطن میراث انلره دکمشدر که
ان العلماء ورثة الانبياء و علماء ظاهر اوچدر بری مفتیلردر و بری
مذکرلردر و بری قاضیلردر اما مفتیلر دیانت اهلی و فتوی
و نظر اهلیدر بنلر داخی ایکی طایفه در بری اول که هم کوکلی و هم
دلی عالم اوله پس انلرده خشیت اولور که علم لریله عمل ایدرلر
فتوا ایله تقوایی جمع ایدرلر و علم تحصیلنه مشغول اولب انی خلقه
یایمق اچون سعی ایدرلر تا که نجات بولب درجات حاصل اولب
و نظرلرین دنیانوك مالندن مناصبندن قطع ایدرلر انلردر که
بیوردر که انما يخشى الله من عباده العلماء ایکنجی اول عالملردر که دلی
عالم اما کوکلی جاهل اوله انلروك کوکللری خوف و حیا اولمیا
حقدن و علم اوکرنوب نشر ایتمکده نیتلری آخرت ثواب اولمیا
و حق تربیتی اولمیه بلکه غرضلری جاه و مال و خلق قاتنده مقبول
دشمك و منصب اله کتورمك اوله پس بو درلو درلو علملری
اشتیو ایدی بو لاجرم انلر اوزره هوی غالب اوله شیله که علم

هوایه اویدورالر وهر نه اشلسه هوا ایله اشلیالر وعلمیله عمل اتمیلر وعلمای متقی اولندن نه حسد ایدلر وانلروك اردنه دوشب انلره طعن ایدالر وبحثده جدل ایدالر وسوزلرینی وجه اوزره سویلیلر وحق سوزه بیوندیمیالر مرادلری بوکه حق باطل اید باطلی حق صوده شکسترلر وکندولروك فضلن اظهار ایدلر امدی بنلر انلردرکه خواجه علیه السلام بیوردکه اتقوا کل منافق علیم اللسان جاهل القلب قورقوك هر منافقدن که دلی عالم کوکلی جاهل اوله شیله که بلدکوکز حقی سیلر و انکار ایتدکوکز باطل اشلر وحقیقت اول آفات که دینی اجنده وامت اراسنده بو درتده عالم جاهل و زاهد فاجر سببیله که ظاهر اولور هیچ انوکله نسبله اولماشدر نتکه امیر المؤمنین علی کرم الله وجهه بیوردکه ما قطع ظهری فی الاسلام الا رجلان عالم فاجر وناسك مبتدع فالعالم الفاجر یزهد الناس فی علمه والمبتدع یرغب الناس فی بدعته یعنی بیوردکه اسلام اجنده بنوم بلوم بوکمدی الا ایکیشی بری اول عالم که فاجردر وبری اول که مبتدعدر زیرا فاجر خلق اینی عملدن اکدور انوك جونکه فسقن

کورورلر وعالم مبتدع خلق بدعته دعوت ایدر لاجرم علمای سوء وم‍رایی زاهدلر ودلنجی دروشلر غایت حرصلرندن دنیایه دیلرن صترلر دایم بکلر قپوسنه ودورلر خوارلغیله وزبونلر قپوسنه دورورلر انلره اهانت ایله خدمت ایدرلر ومدح ایدرلر انلری اکرلر وانلرده اولمدوق نسنه ایله مدح ایدرلر وانلروك باطل اشلرینه ومهمل سوزلرینه مداهنت ایله صدق الامیر دیرلر وفاسد طمعلر ایله امر معروف ونهی منکری ترك ایدرلر تا که بر قاج حرام اقجه انلره یتشه یا بر رشوت ویرالر بر منصب الالر پس بو نسنلر ایله بکلروك وخواجلروك وپادشاهلروك اعتقادلرن فاسد قلورلر لاجرم بنلر ایله قیاس ایدرلر که جمیع علما ومشایخ همان بر طریق اوزره کیدرلردی وبو مذموم صفتلر که موصوف اولمشلردی پس حقارت ایله حقوك خاطرنه نظر ایدرلر وبر کزن یرلرن بنلردن جورلر انلروك خدمت وصحبت فوایدندن محروم قلورلر وعلم نورندن واولروك ولایت برکتندن محروم قلورلر روایتده کلمشدرکه بنجلین عالم که انوك غرضی دنیا اوله علمدن

پس نصیب انوڭ اندن ارتوق دكلدر كه دنیاده جاه حاصل اده
وآخرده جهنم اودنوڭ دترغ اولا بونوڭ كبی علمدن كه نفع
اولمیا استعاذه واجبدر تاكه خواجه علیه السلام بیوردی كه
نعوذ بالله من ذلك العلم لا ینفع یعنی سكا صغنورم اول علموڭ شرندن
كه نفع اولمیا امدی علم لا ینفع داخی اكیدر لودر بری علم شریعت
درڭ انوكله عمل اتمسا نافع اولمز اكرچه اول فی نفسه
نافع ایسه اما صورتا كلیجك نافع اولمز اكنجی نجوم علمیدر
وكاهنلك علمدر وانواع علوم كه فلاسفه تصنیف اتمشلردر كه
اكا حكمت دیرلر وبعضسن كلام ایله خلط اتمشلردر اكا اصول دین
دیو آد ورمشلردر تاكه بو ابو آدله ضلالت كفری اول عاجز
خلقوك بیونلرینه براغلر امدی بو علم نافع دكلدر فی نفسه واكر
انوكله عمل اتسلر مهلك ومغوی ومضل اولورلر ای بنجه سركشلر
بو علمله دین یلندن واستقامت جاده سندن دوشمشلردر اكا مغرور
اولب كه بو علم معرفت حقیقی حاصل ادرلر وبلمزلر كه معرفت
قراءت وروایت ایله حاصل اولمز الا خواجه‌نوڭ علیه السلام ظاهرنه

وباطنه متابعت اتماینجه تاكه حق تعالی بیورر وان هذا صراطی
مستقیما فاتبعوه ولا تتبعوا السبل فتفرق بكم پس مفتی ومتقی وپرهیزكار
كرك كه بو علموك انواعندن وآفاتندن احتراز ایلیا ونیتین
خالص اتمكده دورشه تاكه فتوی ویره بیله ودرس ایده بیله و
بحث ایده بیله پس نیت آخرت ثواب اوله وحقه قربت كسب
اتمكده اولا وهم دین تفویت ایدوب وحرص وطمعدن نفس
خلاص اتمك ایدا بلا وعلمانوك حرصی وطمعی خوارلق اوردر

آلوده شد بحرص وطمع جان عالمان ❊ زین خوان كران هیچ بدیشان نمی رسد
دردا وحسرتا كه بپایان رسید عمر ❊ وین حرص مرد دیك بپایان نمی رسد
تجان كه حرص طمع اهل علمه اولدقرین ❊ صفای علم عمل گیدی هم حلاوت دین
زهی فراق زهی حسرت زهی خجلت ❊ كه عمر آخر اولدی طمع یرنده همین

وهم فتوی ورمكده تمام احتیاط ایده تاكه نفس میلی ایله ومفعل غرضلر
ایله فتوی ورمیا واكر بر وقف انوك الندن اولسه انده فاسد تصرف
ایلمیا وحرام المیا چون لقمه پریشان اولسه اندن حرص حسد طمع
وشهوت طوغر اما مذكرلر اهل نصیحتدر انلر داخی اوچ طائفه‌در

بر اولکه بر نجه فصللر که دروغلشدردی معنی سوزلر برله از برلر
شیله که دیلر نسنه اولمیا ودیللردن دوان ایدرلر شول غرض
برله که خلق ایچنده مقبول دوشلر یا مال جمع ایدالر ویوزدرلو صنعت
ایدوب سالوسلق کسترلر وبو العجب ایشلر ایدرلر تاکه دنیای
نه وجهله جمع ایدالر ومنبرلر اوزره مدح برله ومداخلنه بکلری
وسلطانلری و وزیرلری پیغامبرلره تشبیه ایدرلر بنجه یلان سوز
لر وبدعت کلجکلر ایدررلر وظالملردن مال الوب الورلر کاه اولور
که بخسولطایفه دن حکم برله الورلر انلروك کوکل خوش اولمدن
واکثر اولدر که اوزرینه زکوة واجبکن زکوة الورلر وحرام برله
ویلان حکایتلر افترا ایدرلر وموضوع ومطعون حدیثلر روایت
ایدرلر حدیث صحیحدر دیو وخدایقه مذموم وجهدرلر وانلره
خوش کلور سوزلر نقل ایدرلر وخلق بدعته وضلالته برغورلر
وکاه اولورکه تعصبلر و فتنلر قپاردرلر وعوام تعصب اوزره
قندرر امدی بونلر اول عالملردر که دلری عالم وکوکللری
جاهلدر که جهنم اودن بنلر تردردلر ایکنج ایمه صلحادرکه

سزی حق ایچون وآخرت ایچون سیلرلر وبر عندن احتراز ادرلر
وتفسیر واخبار وآثار صلحادن نقل ادرلر سنت اوزره وخلق
وعظله ونصیحت برله وحکمتیله حق حضرته وشریعت یولنه
وتوبیه وزهده وتقوایه دلالت ادرلر تاکه بیوررکه
ادع الی سبیل ربک بالحکمة والموعظة الحسنة وخلق قرقمقدن
حق تعالینوك کرمندن نومید اتمزلر که اول مذموم دروا وزلرن
حرص وطمع برله ملوث قلمازلر وکوجلری یتدکجه حق کلمسن
دلرلر طمع سوزن سوز اثر ادیج اولور کوکللرده اماجون طمع
برله قرشمش اولسه سوزدخی ملوث اولور ونفس یوزندن کلور
پس حق سوزکبی اثر اتمز اکرچه دیدوکی حقسه اما حقدن
کلمز بلکه هوادن کلور عزیزلر دیمشلردر ما ینفع القلب الا ما یخرج
من القلب اول نسنه که کوکلدن کلور هم کوکله اثر ادر اول سوزکه
دلدن کلور قلقده قلور کوکله کیمازدیوانیده کلمشدرکه حق
تعالی یه داود پیغامبره علیه السلام وحی اتدی که ای داود بنی اول
عالمدن صورماکه دنیا محبتی انی اسرمشدر پس انلر حرامیلردرکه

انسان بولن اوردلر قوملر که حضرتمه ینشلر وهم عبد الله بن
عباس رضی الله عنهما روایت قلورلر خواجه دن علیه السلام که
علماء هذه الامة رجلان رجل آتاه الله علما فبذله للناس ولم یأخذ
علیه طمعا ولم یشتر به ثمنا فذلك علیه طیر السماء وحیتان الماء
ودواب الارض والکرام الکاتبین یقدم علی الله سیدا شریفا حتی یوافق
المرسلین ورجل آتاه الله علما فی الدنیا فضن به عن عباد الله فاخذ
علیه طمعا واشتری به ثمنا یعذب به حتی یفرغ من حساب الخلق
یعنی بویوردی که بو امتوک عالملری ایکی درلودر بری اولکه
حق تعالی اکا علم ویردی آنی خلقه بیلدردی انوک اوزرنه تقدم
ایدوب نسنه المدی اولکشنوک اوزرنه کوکده کی قوشلر و
دکزده کی بالقلر و یرده کی جانورلر وهم کراما کاتبین
صلوات کتورورلر پس اول حق حضرتنه تقدم ایدوب اوکرندی
عزت وحرمت برله تاکه مرسللره ینشدلر و بر داخی اولکشی که
حق تعالی علم ویردی و آنی حق قوللرندن منع ایدوب بخل ایتدی بلکه
طمع ایدوب نسنه الدی اولکشی عذابه مبتلا اولسار تا اکا دک که

حق تعالی خلایقوک حسابندن فارغ اوله وهم قوت القلوب رساله
سنده شیخ ابو طالب کرم الله وجهه کتورمشدر که عذاب
دشوار اشد کوم کسنی اولدرکه علمیله دنیا صتونه الا وهم عبید
بن واحد روایت ایلدی عثمان بن سلیماندن که بر کشی واردی
موسی پیغامبر زماننده علیه السلام که خدمت ایدردی دایم اندن
حدیث نقل ایدردی که حدثنی موسی صفی الله حدثنی موسی نجی الله
تا اکا ینشدی که مال چوغلدی بو حالده ایکن بر کون موسی علیه السلام
اولکشی یوقلدی دایم صوردی هیچ آنی بولمزدی و خبرن بلمازدی
که نه اولدی اکا ناکاه بر کشی کلدی النده بر خنزیر بر قزه ایله
بوینی باغلو اول دوتمش آنی موسی علیه السلام اولکشیه صوردی
که فلانی بلورمیسن ایتدی که اوش بو خنزیردر اول صوردوغوک
دردی اندن موسی علیه السلام ایتدی الهی سندن دلرم که آنی
کرو دیلداسن پس حق تعالی وحی ایتدی که یا موسی اکر بیك بیل
دعا ایدرسك اولوروسك احیا ایتمزم لکن خبر ویریم نچون ایله
قلدم اندن ایتدی یا موسی اندن اتروا اندم که اول دنیایی دین برله

طلب ایدردی و اول عزیز گوهری بر خسیس دنیایه ویردی پس بو
حکمت حقیقتی بلب علمای دین دنیا حرصندن امین اولالر بوند وعید
اکشدر و بو مقدار کفایتدر جون مذکر و ناصح دنیا طالب اولمیه
واول شرایط و آداب که معتبرلر ایجون شرح اولنمشدر اکا اقدام
ایلیه مداومت کوستره پس انلردن اولا که بیوردی یرفع الله
الذین آمنوا منکم روایتده کلور ابن عباسدن رضی الله عنه
علمانوک مؤمنلر اوزرینه بیش یوز درجه فضیلتی واردر شول که
هر نصیحت و هر وعظ که بونک کبی عالم عالم خلقته بیوره هر
حرفنه اکه بر قربت و بر منزلت حاصل اولا حق حضرتندن و هر
کشی که انوک وعظیله توبه کلب طاعته مشغول اولا و یوزین
خلقدن دندره پس واعظوک حسنات کفسنده اولا یارین قیامت
کوننده اوج مشایخدر که حقک عنایت جذباتیله دین عالمنه سلوک
ایدوب و یقین عالمنه سیر حاصل اتمشلردر و انواع درلو کشفلردن
حق تعالینوک علوم لدنی دولتی بولمشلردر و تجلی صفات انوارینوک
پرتونده حقایق و معانی کسب ایدرلردی و حضرت عزتدن وهم مشایخ

قبلندن خلق حقه دعوت ایدوب تربیت ویرمکا امر اولنمشدر بونلرنه
لر اندن صکره حاصل اولدی که بر نجه مدت کندو نفسلرینه وعظ
ایتدلر و هم نفسک حیلدرین بلمشلردر و فرمان حکمیله خلایقوک
دعوتنه مشغول اولمشلردر و خلق دنیا خراباتندن و شهوات
زنداننده و غفلات اسرکلکندن قدس بوستاننه و شراب
طهور میخانه سنه و سافینوک جمال تجلیسنه اقودکه وذکرهم بایام الله
پس انلر داخ انلرا جدکی مشربدن صفا بولورلر و هر کشیه عقلی
و فهمی و شوقی مقداری نجه شریعتدن و داخ حقیقتدن بیان ایدرلر
تاکه هر کشی همتی مقداری حظنی و نصیبنی الاکه قد علم کل
اناس مشربهم و اکر برجان قستی که بوا سندن اوچمشدر نجان ارادت
دناغنه دشسه دانستدن اتروبو بلاسنوک قیدینه کرفتار اولسه
پس اول شهبازی که غریب دردنب خلوت بر کنی باشنه اوردرلر
وهوای نفسندن کوزلرین الکی جهان مرادانندن دکولر اندن نفس
طعام برله اکا پروریش ویررلر تا اکا بتشورکه حقدن اوزکدن
التفات کسلور و انس مقامی حاصل قلور و اول استحقاق کسب ایدر

که پادشاه قوللرنه اوترمغه لایق اولور امدی بو طائفه مخلوقاتک
خلاصه سیدر و حقک خلیفه سیدر و انبیانک وارث و اقرباسیدرکه
علماء امتی کانبیاء بنی اسرائیل هرکشنک کوزی انلرک جمالنه
کمالنه دوشمز که حق تعالی انلری غیرت قبه لرینک التنده کزلمشدر

مردان رهش زنده بجانی دگرند ** مرغان هوایش ز آشیانی دگرند
منگر تو بدین چشم بدیشان کایشان ** بیرون ز دو کون و از جهانی دگرند

ترجمه

دیرلکی یول ادنلرک بر داخ جاندن داخدر **
** عشق هواسی قوشی بر اوزکه مکاندن داخدر **
پس بو کوز ایله نظر قلما او لاداکم اولر **
دو جهاندن اوتابر اوزکه جهاندن داخدر **

خلایق همان انلرک صورتن کورورلر انلرک احوالن کندولره قیاس ایدرلر انلری قلان علمادن بر عالم دترلر بلمازلرکه لا یقاس الملائکة بالحدادین یعنی دمرجلر قندن و فرشتلر قندن که بربرینه بکزیه اما قاضیلر داخ اوچ دورلودرکه خواجه علیه السلام بیوردی که قاضیلر اوچ درلکی بلوکی جهنمده در بری اولدرکه قضا علمنی بلمز جاهللدن

و هوای نفس شومندن قاضیلق ایدر لاجرم انوک کبی قاضی جهنمده بیله در ایکنجی اولدرکه قضا علمن بلور اما علمیله عمل اتمز بلکه جهل و هوا ایله عمل ایدر و خلق طریقین حق طریقندن اوزدنه ترجیح ایدر و رشوت الور و بیکلره و بکاخلره قبله قور و انلردن مال و خدمت الور و کندونک خدمتکارلری خلق اوزره مستولی و غالب اولورلر تاکه رشوت الورلر و حقلری بلمزلر و میراثلرده و یتیملرده فاسد تصرف ایدرلر و تزویرلر دوزرلر و مساجدی و مدارسی علتلر و رشوتلر ایله و انواع غرضلر ایله نا اهللره و مستا
کلیه
ویررلر و اهل دینه تقویت اتمزلر و احتساب اشن و امر معروف و نهی منکر قضیه سن مهمل ایدرلر اما اول قاضیلرکه بهشتیدر بو جمله حقوقی رعایت ایدر احسن وجه ایله و بو وقتده ممکن دکل بلکه محالدر خواجه علیه السلام بندن اوتری بیوردی که من جعل قاضیا فقد ذبح بغیر سکین یعنی هر کیمسه که قاضی دکدلر تحقیق در که انی بچقسز بغزلدلر شیخ وقت مؤلف مرصاد قدس الله روحه العزیز بیورر که بن ضعیف شرق و غرب اقلیمنده انوز ایله یقین اوله

که طواف ایدرم هیچ بر قاضی گورمدم که بو آفتلردن بری اوله اگر
قاضی بو بیان اولنان صفتلردن پاک اولسه و صفات حمیده ایله که انوک
ضدیدر متصف اولسه و شریعت و طریقتده اول سیرت سیر ایدرله
که شرح اولنمشدر عالم عادل ایچون اول داخی خلقلنه و اوقاتن
اول اورادله آراسته دوتسه و اهل اچنده حکومت سنت اوزره و
سلف صالحین طریقنجه ایلسه لاجرم اول حق خاصلرندن اوله
هر حکومت شریعت امریله بینه کتوره و هر شفقت که خلقوک
احوالنه مناسب ایده و هر جهد و سعی که شریعت اجره قله و هر حد که
اقامت ایده هر بری بر درجه و بر قربت و بر منزلت اوله و رحضرتده
و تجلین قاضی مناسب اولمق واجبدر وصلی الله علی خیر خلقه محمد واله اجمعین

الفصل الخامس في بيان سلوك ارباب النعم واصحاب الاموال

یعنی بشنجی فصل ارباب نعم و اصحاب اموال و اهل نعمت سلوکن
بیان ایدر قال الله تعالی وابتغ فیما آتیك الله الدار الاخرة ولا تنس
نصیبك من الدنیا واحسن كما احسن الله الیك وقال النبي عليه السلام
من اصاب مالا حلالا وكف فيه وجهه ووصل به رحمه وقضى به دينه

واقام به على جادة لقي الله يوم القيمة ووجهه على ضوء القمر ليلة
البدر ومن اصاب مالا حراما وكان مكاثرا ومفاخرا عین من بلکل
که دنیانوک مال نعمت و جاه دولت نردبان کبیدر شیلکه انوکله
نیجه مقاملره چقلور و هم کیرو انلور پس مال نعمت و جاه و دولت
اوچماق درجاتنک وسیلسی و داخی حضرته قربت اولقلغوک نردبانی
اولور و هم جهنم درکاتنک وسیلسی و داخی حقدن ایراق
دشمکلوک آلتیدر نتکه حق تعالی اکا اشارت ایدوب بیوردیکه
وابتغ فيما آتيك الله الدار الاخرة یعنی اول نسنه که ویرمشوردر مال دنیادن
پس انوکله آخرت طلب ایله و اول نسنه که نصیبوک دنیادندر
آن انتما بو اکا اشارتدر که دنیا مالندن سزوک نصیبکوز اولدر
که حق یولنه صرف ایداسز اولدکل که هوا ایله خرج ایداسز
باقی یاسن که ما عندکم ینفد وما عند الله باق امدی حق یولنه
صرف ایتمکوک شرط و علامت اولدر که خواجه بنده بیان ایلدی
که هر کیموک که حلال مال نصیب اولسه و انوکله یوزن صوین
صقون الوب و دین مصلحتن کوروب هم صلسه و هم انوکله خلقدن

استغنا وطمع کورمسه وهم قناعت عزتن و زینتن دوزسه ایمدی
انی باداخ ایکی دردلودر بری دنیاوی پس انلره مالله مدد قیله و
معاونت انلره واجب بله نتکه بیورر وآتی المال علی حبه ذوی القربی
و بر یر داخی بیوردی که وآت ذا القربی اکنجی دین خصلری در
نتکه بیوردی انما المؤمنون اخوة ایمدی دین اقرباسنه داخی صله
رحم واجبدر وانوک فضیلتی بیان ایدوب بیوردی که وقضی به دینه
یعنی اول مالی بوله برجلرن و حقلرن اودیه اکر بر کشینک
انوک مالنده حق اولسه اودیه ومستحقلره زکوة ویره شویلکه
دیانتندن صقنه و تفاخر و تکبر وهم ثنا طلب ایتمیا وشهرت
ایچون اولمیا که بنلر زکوة منع ایدر باطل قلور نتکه بیورر
یا ایها الذین آمنوا لا تبطلوا صدقاتکم بالمن والاذی وهم حدیثده
بیوردی که وأقام علی جاره یعنی مالله قونشیلر حقنی داخی یرینه
کتوره که بنلرک حقی اکثردر اوزرنه خواجه علیه السلام بیوردی
که متصل جبرئیل علیه السلام بکا وصیت ایدردی قونشیلردن
اتروتا شویله صندم که قونشی قونشیدن میراث بره و بریرده داخی بیوردی

که هر کیمکی حق حضرتنه و قیامت کوننه ایمان کتوره اکرام ایلسون
قونشیسنه ایمدی حقیقتده شویله بلکه دنیانوک مال و نعمت شول
اکسیر کبیدرکه باقری التون ایدر وقتیکه برکشی کیمیا علمی
حاصل ایتسه بیله که بقری چوق اولسه التون چوق ایدر ایمدی
علم اکسیر اولدرکه قره بقردن قره لغن کیدرور و کدورتن
و خفتن و ثباتسزلغن کیدرور وانوک یرینه قزللق و صافیلق و
ثبات صفتلرن انده اظهار ایدر وقتیکه بو صفاتلرله صفتلنسه
پس بقر التون اولور بوری یدی یوز اولور داخی ارتق بخیلین
دنیانوک مال نعمت داخی انده بنجه یرامز صفتلر قونلمشدر شویلکه
کدرجک الورسه بو صفتلری کیدررجک اولورسه کیمیاگرلک
ایتمش اولا که سعادت ابدی و دولت سرمدی التون حاصل اولا کلدوک
اول یرامز صفتلرکه دنیا مالنده و جاهنده واردر اول نسنه درکه
طغیان ایدر نتکه بیورر ان الانسان لیطغی ان رآه استغنی ایمدی طغیان علت
در و حقدن ایراق دوشکدر اکنجی بغی در نتکه بیوردکه
ولو بسط الله الرزق لعباده لبغوا فی الارض و بغی فساد و ظلم ایتمکدر

بلاد اچنده اوچنجی اعراضدر دینلکه بیورر واذا انعمنا علی الانسان اعرض
ونا بجانبه اعراض حقدن یوز دوندرمکدر وهوایه مشغول اولب
حقوق نعمتلرنه کفران ایتمکدر دردنجی کبردر دینلکه بیورر
الیس لی ملک مصر وهذه الانهار تجری من تحتی پس مصر پادشاهلغیله
تکبر ایدوب عجب کوستردی بشنجی تفاخردر اوکنمکدر دینلکه
بیورر وتفاخر بینکم وتکاثر فی الاموال والاولاد یعنی اقران
اوزرینه کشلب و فرزنداشلق حقنده اسقددر التنجی تکاثردر دینلکه
بیورر الهیکم التکاثر تکاثر مال چقلوغیله لاف اورمقدر و حقدن
غافل اولمقدر یدنجی شغلدر دینلکه بیورر سیقول لک المخلفون من
الاعراب شغلتنا اموالنا واهلونا امدی مشغوللق عمری ضایع قلمقدر
ودنیا مرادلرن حاصل ایتمکدر سکزنجی بخلدر دینلکه بیوررکه
ولا تحسبن الذین یبخلون بما اتیهم الله من فضله هو خیرا لهم بل هو شر
لهم امدی بخل مالک حقلرن منع ایتمکدر زکوة صدقه کبی و فقرن
داشلره مدد ایتمامکدر وصله رحم یارانن کورمامکدر وهم سایل
محروم قلمق و قونشیه اکرام ایتموب واهل عیال اوزره نفقسی

طاردر تعقددر وعلمائی وصلحایی کوز تملمکدر و داخی نکه وار ایسه
طقوزنجی تبذیردر دینلکه بیورر ان المبذرین کانوا اخوان الشیاطین
وتبذیر نفقده حددن کچوب اسراف ایتمکدر حق رضاسنوک
خلافنجه و مال ضایع قلمقدر جاه و منصب طلبنده وهم سخاوت
کسب ایتمکده تاکه شهرت بولا خلق اچنده وجومردلغله ومدح ثنا
کسب ایتمکله و داخی سفیهلره و ظالملره و فاسقلره نفقه ایدوب
خرج ایتمکدر و داخی یمکده و کیمکده واو ترجق اوده وسرای
عمارتنده باغ و ایوان و درکاه محتشمده مال تلف قلمقدر و فرش
وازار و قلن منا علو واو آلتلرنده خرج ایتمکدر و داخی قللر
و قرواشلر و دوت ایقلو لرکه حاجتندن ارتوغ اوله انلره خرج
ایتمکدر و داخی نه که وار ایسه واونجی غروردر دینلکه بیوررکه
فلا تغرنکم الحیوة الدنیا ولا یغرنکم بالله الغرور امدی غرور
کشینک دنیایه دوی لذتمکدر وانوک بن کلورنه الذنب قلمقدر
وآخرتدن غافل اولمقدر وحساب و ترازو و ثواب و عقاب و عذاب
بو جملسین انسقدر و حقوک عظمتندن و قهار و جبار لغندن و صبار
لغندن

بی خبر اولمقدر وحقوك كرمنه ولطفنه ورحمتنه مشغول اولمقدر
وطاعت ایتمدین وكناهدن توبه ایتمدین ایمدی بو جمله كه ذكر ایلدوك
جمیع مالدن حاصل اولور وجاهدن وبنلردن وجوده كلور وصاحب
مالوك فتنه‌سنه سبب اولور نته كه حق تعالی بیورر انما اموالكم و
اولادكم فتنة عجب بودر كه حق تعالی مال واعولله قرنه فتنه دیدی
مسكین بنی آدم اول فتنه‌یه آلدنمق ایستر پس فتنق صاحب دولت
كه سعادته مساعد اولب یاری قلسه وتوفیق رفیق اولب الن السه
شویله كه شریعت كیمیاسن طریقت آلتنه دوكب اول مال وجاه
كه بقر صفتدر آنی بو اوندن آفتدن كه ذكر ایلدوك خالص قلسه واول
خاصیت كه بو آفتلردن ضدیدر آنلری حاصل ایلسه لاجرم اول بقر
صفت جاه جملسی خالص آلتون اوله وهم حضرتده قبول وقربت و
منزلت ورتبت وكرامت اولا كه اول اون خاصیت كه وار انوك
اول علو همتدر تا اكر جمله جهان انوك ملك اولسه انوكله
واكا التفات ایتمیه وجمله‌سن حقدن بیله وحقوك بیله واكا خوش
نظر قلمیه تا كه طاغ و باغ اولمیه وهم خواجه علیه السلام منا نعت

ایتمش اولا كه ما زاغ البصر وما طغی ایكنجی عفتدر یعنی پرهیزكار
اولا ایمدی اول وقت كه نفس ظلم وفساد ایتسه كندویه واوزكیه
اول وقت عفت اولور اوچنجی حقا توجه ایتمكدر نته كه بیورر
انی وجهت وجهی للذی فطر السموات والارض پس كندوی ومال
ملك جملسن حقوك بیله وبنلردن یوز دوندروب حق دوستلغنه
دوتا و قاموسن دشمان بله ودشمن دوست یولنه فدا قله ابراهیم كبی
علیه السلام ایتدی كه فانهم عدو لی الا رب العالمین دردنجی شكردر
نته كه بیوردی واشكروا الله ان كنتم مؤمنین ایمدی بو اشارتدن
معلوم اولدی كه مجرد الحمد لله دیمك شكر دكلدر پس شكر حقیقی اولدر
كه مالنی حق یولنه صرف ایده حق فرمانی برله وهم توفیق كوزی برله
حق طرفندن تا كه اول شكر اولا بشنجی تواضعدر نته كه بیورر
من تواضع لله رفعه ایمدی تواضع كندویی بلمكدر پس كندونك
اولكی حالنه نظر ایده كه ماء مهین ایدی هر نسنه كه بو قطره‌نك
اوزرینه آرتوق كوره فوقیتدن وشوكتدن ومال ونعمتدن وجاه
وحرمتدن وعقل وكیاستدن وعلم ومعرفتدن بو جملسین حقوك

تفضلن وكرمن ورحمتن ونعمتن بله وانوكله فخرلنبه وكبر
كستمیا خلق اوزره تاكه بو نعمتی اندن كتزان نعمت اولوق
لغله كرو الميالركه ولئن كفرتم ان عذاب الله لشديد اما سخاوت در
تاكه بیوردی السخاء شجرة تنبت وحقیقتده جومردلق اولدر كه كندو
مالنی كندودن دریغ دتمیا امدی انوك مال اولدر كه وینه
اول دكلدر كه یغاوب دتمیا تنكه كلمشدر بیت

منه مال فراوان كان نزانیست ∴ تراكردد جو دردادن شتابی
اكر خواهی بنه تا بازیابند ∴ وكر خواهی بده تا بازیابی
دیرش مالی تلمزسكا باقی ∴ تلور باقی قلورسك آنی فانی
دلرسك قوكه ایرتلر بلالر ∴ دلرسك ویركه سن بولاسن آنی

وخواجه علیه السلام بركون اصحابه خطاب ایلدی كه قنقكوز
كندو مالن ازتوق سوروارث مالندن پس جمیع دیدلر كه بز
كندو مالموزی ازتق سوارز وارثموز مالندن پس خواجه علیه
السلام دیدی كه سزوك مالكوز اولدر كه آخرته كوندره سز
ووارثلروك اوز مال اولدر كه بنده قوده سز پس صكره مال

ازتوق سومیه عاقل اولن كشی یدنجی فراغتدر حق تعالی
بیوردی كه رجال لا تلهیهم تجارة ولا بیع عن ذكر الله فراغت
اولدر كه ملك ومال النده دوته وكوكلنده دتمیا وكوكلن
خاص قلب حق محبتنه وذكرنه دوته تاكه خقدن محروم
قلمیا امدی انلركه سلطان عشق غیرتندن بر پاره ذوق بولدلر
وكوكلن جرسن خاص انوكچون دزوب ماسوا محبتندن پاك ایلدلر
زمان مكاندن انوك اول هواس قوشلری كجدلر پس نیازلق
هواسنده یوالر یاپدلر امدی مال جاه اسی مسكین الر تعلق
اجندن وتلوثندن شومندن بو مقامته وبو درجاته ایرشمازسه بادی
مالله وجاهله معاونت قلسونلر اول طائفیه كه انلر بو مقاملره
سلوك اتمشلردر وانلروك جمعیتنه وفراغتنه مالن وجاهن
سبب ایلسون تا بر ذره جه كه انوك مددیله انلر حاصل ادیلر
انوك ثواب اول كشنك دیوانته یازلور وانلره خدمت و
محبت ایلدوكی بركاتنده آن داخ انلردن قلورلر وانلروكله
بیله اولورلر كه المرء مع من احب سكزنجی تقوادر تقوی اولدر

كه حرام مالدن وشبهه‌لو لقمه‌دن وحرام آرزولردن ويرامز
خلقلردن وحق امرينه مخالفت ايتمكدن احتراز اده وحقوقك
يرتلرين وواجبلرين وفرضلرين ادا ايتمكده تمام دوردشه
ونيتي خالص ايتمكده سعي ايليا هر نيه ايشلرسه ريادن وسمعه‌دن
پاك قيله كه اكر اويله‌ماز ايسه پس همان بتلردن املى قلور عند الله
مقبول اولمز طفرنج قوام دوتناكه سوردى والذين انفقوا اولم
يسرفوا ولم يقتروا وكان بين ذلك قواما امدى قوام اولدركه
اعتدال صقليا تاكه خرج وقتنده اسراف ايتميه اسراف اولدركه
حق خلافنه خرج ايده پس هر لقمه جهد ايداكه حق فرماني
وحق رضاسيله نفقه ايده وتمام قوام اولدركه وارلغن بر
كزدن حق يولنه نفقه ايتمكده مبالغه تام كوستره ابو بكر
صديقكي رضي الله عنه كه وارلغن بركزدن حق يولنه فدا
قلدي اول قدركه كندونوك حاجتنه كركلو دركيمكده
ويمكده ومسكننده واو آلتنده اورتنه دركلى كوزده تاكه
آنوكله حقدن ايرودشب محروم اولميا اوينج تسليم ورضادر

امدي رضا وتسليم اولدركه نفس ومالن تاكه الست وقتنده
حق حضرتنه صاتوب اجماق المشدي آن تسليم ايتدوكي وقت
بوكوندن دوتاكه باين حق تعالى اكه بشريت تسليم اداكه
الذين انفقوا من المؤمنين انفسهم واموالهم امدي نفسن مالن تسليم ايتمك
شول وجهله اولاكه نفس ومالن كندونوك بلميا بلك حقوك
بيله ولكن خرج ايتمكده خلق حقوك قوللرينه بله پس لكجي
يندكجه نفسيله وقوليله وفعليله انلروك مصالحنه قايم اولا
ومال انلروك اوزرنه حق امريله نفقه ادا وحقارت كوزيله
كمسيه نقميا وكندوي انلره تابع بله وحق قللرندن بربنده
لكمنه بله وكمسيه منت يكلتميه وهركيشي كه انوك احسانن
الوب قبول ادركندويه عظيم منت بيله وهر حكم كه حق
انوك نفسنه امر ايلمشدر صبر ايده وكوكلن جهانه بغلميا ونفس
شيطان غروريله مغرور اولميا وجانن تسليمده دوتاكه هرنه وقت
طلب قلسلر درحال تسليم ادا وجهد اده كه كندودن صكره قلن
مالن وملكن وقف قله كه هرطاعت وخيركيم اولور انوك ديوانده

بو الرسول دنلكي اولدوغي كبي و كمكه حال حيوتنده انوك طاعت
يقدر اول همان اولودر اندن خير كلمز وهر كوكه الدوكدن
صكره طاعت اولور پس اول همان ديدي دن اولمدي امدي مال
وجاه ايسي نجان دنيا مالني بو اون آفتلردن پاك قلسه و اونك
خاصيتله تربيت ايتسه پس كيمياي سعادت ابدي النده كيره واول
دنيانوك مال اكابر كان اولا كه برينه يوز يوز نه بيك درجات
زياده ثواب حاصل اولا وحق حضرتنده قربات حاصل اولا نيته كه
الذين ينفقون اموالهم في سبيل الله الآية

الفصل السادس

في بيان سلوك الرؤساء والدهاقين واهل الزرع

يعني النجي فصل رئيسلروك و دهقانلروك و اكنجلروك سلوكن بيان
ايدر قال الله تعالى من كان يريد حرث الآخرة نزد له في حرثه وقال النبي
صلى الله عليه وسلم من زرع زرعا او غرس غرسا فما اكل منه الطيور و
الدواب يكتب في ديوان حسناته عزيز من بلكل كه دهقانلق و اكنج
لك حق بوله بازره كانلودر وجميع كسبلروك وصنعتلروك بكركي
دنچن وجهله اشلسه و اكر بركشيه عنايت نظرين ويرسكز
وبصيرت كوزين اچسلر اول كشيه محقق اولور كه بو نسنه حقوك
همان خلافتدر دار ذلك صفاتنده وچون بو نظرله بواشه مشغول
اولسه انوك ثوابنوك نهايت اولمز امدي بو طائفه درلو درلودر
وهر برينوك برادب واردر شويله كه نجان انلري برنه كتورسلر
صديقلر وشهيدلر وصالحلر درجسنه ايرشورلر اول دهقانلردر
كه انلروك مال ملكي اولودر و محتاج اكنجلر وشاكردلر
انلروكچون مزاد عنه مشغول اولورلر انلروك اداب وشرايط بودر
كه اولكركه كندولروك مال ملكنه مغرور اولميالر و كوكل
لرين اكا دولندرميالر والرنده كي عاديته بلالر وجمع ادوب
ذخيره بغلماق اردنجه اولميلر وحقارت كوزيله شاكردلرينه
وكچيلرنه و دروبشلره بقميالر و كندونوك اكنجيلكنده نظرلري
آخرت نظرنده اولا كه الدنيا مزرعة الآخرة پس چون دهقان تخم انبارندن
چقاروب ويرسه اول نيتده ويره كه آخرت تخومن اكرم ديه دنيا
تخومن دكلدر بو وير يعني مجرد شويله نيت ايتميا كه نجان حق تعالى
بتورسه واندن دخل حاصل اولسه هر كمكه بندن ويرسه كرك ادم اولسون

كرك غيري اولسون جملسن اكا احدال ایتدم دیوب قومیا بلك
بيله اداكه حق تعالينوك خلق قوته محتاجدر كرك انسان كرك
حيوان پس انلره قوته مدد اولماغ اچون اكرم دیبه امدي هر
كيشي اكنجيلكي بتشا رمن پس بن حق رضاسيچون انلروك خدمتنه
مشغول اولوردم تاكه صورتا خلق خدمتنه مشغول اولمقلغه
حق يولنه بيل بغليو بيلم ديو نيت ايليا وداخ شاكرده وكريجيه
حيف ايتميا وانلروك اجرتلرن ونصيبلرن تمام ويره واول كه مالندن
واكيندن وباغندن نسنه حاصل اولدي ونصاب تمام اولدي
زكوة خرماننده اكن چقاره وآن بناوده ايروجه قويه وردن
حال آن مستحقلره ينشدوره شرع قانون اوزره واكر زكوتندن
انوك مالنده نسنه قلسه جمله شبهلو اولور وزكوتن وردكدن
صكره قلانيني ذخيره ادوب يغميا وتوكلن طغرو قله حقاكه
دهقانلق عين توكلدر زيراكه حاصل كنودمكده اميدي حقدن
غيريه يعقدر وداييم كرك كم قتوسين كلانه وكدانه درويشه
وبايه اچوق دوته ويوزي اچوق وكوكلي خوش واعتقادي خوب

ونيت خالص اولاكه حق تعالي خلقنه خدمت قلور امّا انلره منت
ايتميا بلك منت كندويه قويا واكر بيل تنقو اولسه يا خوذ
مانع اوجندن دخل اولمسه ايله كرك كه غم يميه وحرص شومندن
حقا كفران اولميا ودليله وكوكليله انكار ايتميا وقنشو كلميا
حق ايشنه بلك انده حكمتلر واردر ديو تسليم اولا ورزق حقدن
بيله اسبابدن بلميا چون دهقانلق ادن اكنجيلكي بو وجهله قلسا
وتخومن بو نيتله صچسا وباغ بوا خلاصله دكسه وكمسه برنده
وصوينده فاسد تصرف ايتمسه وشرعوك امرين برينه كتورسه پس
هر دانه وهر لقمه وهر يمشكه انوك مالندن وملكندن واكيندن
وباغندن بني آدم يا خوذ بر حيوان يسه جمله انوك حسنات ديوانته
يازلور وهر بري اكا بر قربات ودرجات اولور وقتي كه بوا اولسه
بو ايشي مسلمانلردن ارتو ادرم كه انلر بندن بر فايده بولالردسه
وهر دانه ويمشكه انوك زحمت چكوب حاصل ايتدوكندن خلايقه
ايرشه اكرچه بهاسن وروب الورلرسه داخ اندن ثواب حاصل اولا
وعزيزلر ديمشلردر كه بر اعتكك اودنينه بشجه اوج يوز آلتمش كيشي.

ال اياق اروب ايشلر وقتيكه اول لقمه حقوق اولياسنوك
رزق اولسه جمله ايشلبنلري حق تعالى اول وليه بغشلر جهنم اودندن
آزاد اولورلر ان شاء الله تعالى كلدوك ايمدي ايكنج طايفه
ديسلر و متقدملردر و انلروك شرايطي اولدركه بو جمله ذكر
ايلدكموز نسنلر بله عمل ايدلر و داخ رعيت اراسنده عجي برابرلغ
كوزدب سقليالر و قوتلوس ضعيفلر اوزره دشميلر و دشوغ الميلر
وحق اوزره يادم ايدلر و دين تقويت ايدلر و رعيتلري فارغ
دوتالر و انلردن ظلم دفع ايتمكده سعي بليغ ايدلر و رعيتك مال
ملك اسبابندن طمع لرين كسلر و قانع اولب صلاحيت بوله درلك
ايدلر و فساددن ايراق دوشلر و امر معروف و نهي منكر قيلالر
واكر رعيتدن بريسي فضوللق و فساد قلسه آني تاديب ايدلر و
يقين بيلالركه هرنكه رعيته يتشور خيردن و شردن جملسن اندن
صورسلردركيم كلكم راع وكلكم مسئول عن رعيته
جون بوني يرنه كنورسلر لاجرم حق تعالى هر طاعت اوزره خير
وصلاح و داخلق كه انلروك اوجندن رعيته ايرشور ير بيلسلره

ونقدملره هر بيري بر درجه و بر كرامات اولور اوچنج طايفه
شاكردلر و كرجيلردركه انلروك مال ملك اولمز اما انر قلر
ملكنده ايش ايشلرلر انده داخ كرك كه كوجلري يتدكجه اولكي
شرطله عمل ايدلر اما ينه صفتله موصوف اولب فاسد تصرفلردن
احتراز ايدلر و شفقتلردن دريغ ايتميالر اوكنجه اودنجه لمسنوك
مالنه اكريلك ايتميالر و عمارتده و زراعتده سعي بليغ ايدلر و
جانورلره ظلم ايتميالر و آغر يوك اورميالر و اغر ايش ايشلتميالر
كه يارين قيامت كوننده حق تعالى صورسا كرك والله عزيز ذو انتقام
وچون ايش ايشلمكا وجفت سورمكا مشغول اولسلر كرك كه
ذكر ايدلر وچون وقت اولا نماز قلالر اذان اوقيب جماعت
ايدلركه ثواب بولالر و هيچ وجهله ترك ايتميلر و حقيقتده اكنج
الله بلالركه ءانتم تزرعونه ام نحن الزارعون وچون ال اياق و
كورمك و ايشتمك و قدرت و قوت جملس حضرت عزتدن دورتاكه
تخوم اكا بلالر و اندن صكره تخمده هيچ كمسنه تصرف ايدامز
حق تعالى كندو كمال قدرتيله ير اچنده آني يوغ ايلر اندن صكره

تجاروزکادر بونده آنی وجوده کتوب برینه یوز تا یدی یوزه دکن
داخ زیاده ویرر پس حقیقتده اکنجی حضرت عزت اولدیکه قول
لروك رزقن یر الننده کزلمشدر و تناکه خواجه علیه السلام خلق
آنوك طلبنه بیوردی که اطلبوا الرزق فی خبایا الارض پس اکنج
کرکه نیابتله کندوی حق تعالینوك ایش اوزرنه خلیفه بیله
و حقیقتده اکجی و رزق ویجی آنی بیله و دوزکادن اول اوراد برله
که فصل مقدمده شرح اولنمشدر معمور و من یندوته هر زراعت
اوزرینه تاکه انوك فایده سی بر آدمه یه بر حیوانه ایرشور و
بر حسنات و مرتبه و بر کرامت ادیوره تناکه خواجه بشارت قلدی
که من زرع زرعا او غرس غرسا الی آخر الحدیث وصلی الله علیه وسلم
یدنجی فصل اهل تجارت سلوکن بیان قلور و اکوالن الفصل
السابع فی بیان اهل التجارة وسلوکهم وقال النبی صلی الله علیه وسلم
التاجر الصادق الامین فی الجنة مع الانبیاء والمرسلین معنیسی بلکل که تجارت
اکی دورلودر بری دنیا بری آخرت دنیاوی داخ اکی دورلو بری اولکه
دنیا فایده سی ایچون بر داخ آخرت فایده سی ایچون اولا دنیا خود اکا

تابعدر تناکه بیوردی من کان یرید حرث الآخرة نزد له فی حرثه
اما اولکه مجرد دنیا فایده سیچون اولا اول مذمومدر حاصلی
حاصل لقدر و زیاده سی بر کزدن نقصاندر اصیی عین زیاندر
و حق تعالی بنوك کبی تجارته لهوی یولداش قلدی تناکه بیوردی
قل ما عند الله خیر من اللهو ومن التجارة پس اکی بر مرتبده اولدی دنیا
تاجرلری که انده تقوی و تصدیق و احسان اولمیه انلر تاجرلر و
فاسقلردر دیر و حق تعالی بیوردرکه وان الفجار لفی جحیم یعنی
فاجر جحیم طاموسنده اولورلر و اما اول تجارت که آخرت فایده سی
ایچوندر اولدر که حق تعالی بیوردی رجال لا تلهیهم تجارة
و بو آیت مفسرلر اکی وجهله تفسیر ایتمشلردر بری اولدرکه آخرته
تعلقدر یعنی دمك اولور بر نجه کشیلر اولورکه ضروری دنیا
تجارتنه که بیع شرادر مشغول اولمادلر تاکه حقدن و ذکردن
قلمیلم دیو پس آخرت تجارتنه مشغول اولدلر تاکه نفسلرین بر
کزدن حق یولنه بذل ایتدلر و بر کز دنیادن اعراض ایتدلر تناکه
بیوردر یا ایها الذین آمنوا هل ادلکم علی تجارة تنجیکم من عذاب الیم

ایکنجی معنی اولدرکه دنیا تجارتندن تعلقدن اما بر تجارت که آخرت
فایده‌سی یوقدر اولا بعنی دیمک اولور برنجه کشیلر واردرکه بیع
شرا تجارتنوک صورتی انلروک صورتنده ظاهر اولا اکرچه ظاهر
اولا ولیکن کوکللرین حقک ذکرندن قومیالر امدی آیت
بو معنیه مناسبدر دزیرا که شکره بیورر بو آیتده که نمازدن
وزکوة‌دن شکره انلری اول تجارت منع ایتمزدی بن امدی زکوة
اول وقت ممکندر که دنیا تجارتنه مشغول اولالر والا بر کز
دن ترک ایدجک اولورسه حق بولنه ودنیادن اعراض ایدرلرسا
انلکی معنیاکه کچدی پس اول وقت زکوة ویرمز زیرا که نسنلری
قلمدی ندن ورسونلر کلدوک امدی اول تجارت که آخرت فایده
سی یوقدر اولا انوک شرایط اولدرکه تقوای کندویه حوالیا
ومال حقوقک بیله وانی بیله که حقوک قوللریچون حق امریله تصرف
ایدادم دیه واول اصحکیم حاصل اولر انی حق قوللرنه خرج ایدادم
دیه وکندوم واهل وعیالوم انلردن بری قلورم دیه اعتقادی بنوک
اوزرنه محکم قله وهیچ امانت ودیانت اخلاقندن بر نفوت ایمیه

والمفکه وصنفده عدل صقلیا وقاتلغله باناد ایتمیه بلک سهل باز ادلو
البیع
اولا بیع شراده نتکه خواجه علیه السلام بیورر **رحم الله امرا سهل**
اندن بلاکی بره اند اجمیا البته حق تعالی آند اجنا بایع دثمن دتار
ودخی از اجق اصبه قناعت ایدکیم برکت انده در قناعتله بولداش
در و محروم حرصله بولداش در **الحریص محروم** وامانت اجنده دورشه
وخیانتدن سقنه که خواجه علیه السلام بیورر **الامانة تجر الرزق و**
الخیانة تجر الفقر ومتاع الدوغ وقت خوارلمیه وصتدوغ وقت اوکمیا
وهم عیبنی کزلمیه وانده اولمدق نسنی کوسترمیه که خواجه
من غشنا
علیه السلام بیوررکه **من غشنا فلیس منا** وقل قراوشن الصمیا
که آفت وتهمت کتورر عزیزلر دمشلردرکیم **اتقوا مواضع التهم**
وکرک کیم هر شهره که وارجق مزارلر ومبارک مقاملر صوره
پس انده وارب زیارت قله زاهدلردن وعابدلردن وکوشه
نشینلردن وائمه‌دن وعزیزلردن هر شهرلردن اشتیا ایرد
یاهر قنده اشتسا انلروک خدمتلرینه ایرشه هر برینه ازاجق
تبرکدن تاوراده وانلروک صحبتن وخدمتن کندویه اولو غنیمت

بيله انوك مقابلنده هيچ نسنه اكا فايده لو يقدر و ضعيفلره هر بر
شهرده مدد ايليه و كرك كه سفرده و حضرده اتدوكي بيع شرانوك
ربحني خيراته صرف اده لا كندويه و اهل و عيالنه نيجك نفقه
قويه و هركز مال جمعيتنه دوشميه و يعوب ذخيره قوميا كه
حق تعالى بيورر الذين يكنزون الذهب والفضة ولا ينفقون في سبيل الله
پس شيله زندگاني قله كه آخرته سفر اتدوكي وقت جمله اصيغ و
سرمايه كندرمش اوله تا كه مال ادنجه كندونك داخ
وار مغابنل اوله شول بازركان كبي كه مالني برين كندرمش اوله
اول بر شهرده قنار اتمز دايم مالي وار دوغ يره كتمك دلر اول
وقت كه كادبان اولطرفه سفر ادوب كوچ قلسه هيچ اكا اندن و
اول دقندن يكرك و سوكلو وقت اولميا كه مالندن يكه سفر اده
پس بو كيشي انجلين فله شيله كه كندودن صكره قلان اولادنه
كفاف دكلو نسنه قويه باقسني وقف قويه كه اولردن صكره
دايم جاري اوله انوك ثواب اكا يتشه دوره و اكر بيله اولمازسه
دريغ اوله كه انوك نيجه بلوب الكدردوكي مالدن اير قلر فايده دوتالر

حديثده كلور خواجه دن عليه السلام كه قيامت كوننده اول حسرت
و ندامتكه دوزت كشيه اوله عرصه عرصاتده هيچ اولين آخرين
دن بر كشيه داخ اولميا اول بر عالم اوله كه بر جماعت انوك
علميله عمل قلالر و كندونوك علميله عمل اتمامش اوله
پس عرصه عرصاتده كه انلري اجماعه الدالر و اني جهنمه لاجرم
آه ادوب ايدا كه بنلر بنوملا بنوم علموميله عمل ايلدلور بن اتمدم
جهنمه كردم ايكنج اول خواجه دركه بر قولي اوله خواجه فساده
مشغول اوله و قولي صلاحه پس عرصاتده كوره كه قولي اجماعه
الدالر و بوني طامويه پس آه ادوب ايده كه قولوم اجماعه كردي
بن جهنمه قولوم طاعت قلوردي بن فاسقلق قلوردم ديه اوچنج
اول كشيدر كه طاعتي چوق قلمش اوله هر نوع دن اما بر كشيه
ظلم اتمش اوله و بر كشيه سوكمش اوله و بر نسنوك حقني المش اوله
و بوني داخ اوزمش اوله عرصاتده بونلر حاضر كلوب اكا يا پشالر
بريسي نمازني الا و بري زكاتني الا و بري حجني الا انلري اجماعه الدلر
اني جهنمه لاجرم آه ادوب ايده كه بن چوق طاعت اتمشكن بني جهنمه

الدولو اولچوق كناه ايمش اكن اجماغه الدولر دوزدخ بر
مال ايش كه چوق زحمتله مال الده كتورمش اولا كند ويميه
داخ وارثلره قويه پس وارثلر اول مال ايله خيرلر وصدقه لر
ايمش اولالر لاجرم ايكيسي عرصاتده كاتورالر ايسته حساب
صورالر آنلري اجماغه الدلر آني جهنمه الدلر پس مال ايچون آه ادوب
ايده كه بن نجه ييل زحمت چكوب قزندوغم مال اوجندن كه
حلالدن جمع ايدردم بني طاموية الدولر فايده سي ايرقلره
اولدي كه اجماغ بولديلر هيچ قومه دخي غايت حسرت اولميا
كه بودونت طائفه اولا پس امدي سعي بليغ ايتمك كرك تاكه
بو آفتلردن امين قله وشويله كه بازركانلر تجن قولده راست و
عملده راست اولسلر لاجرم آنلر داخ صديقلرله بله اولالر تنكه
خواجه بيوردي التاجر الصدوق الامين في الجنة مع الانبياء
امدي قوله طغرولق اولدركه كوكلي ونيتي حقله اوله وهرنه
كه ايشلسه حق اچون ايشليا وشريعت اوزرنه ثابت اولا وهم طريقت
سير سلوكندن بيخبر اولميا ودايم جهد ايداكه دنيا مصالحين آخرت

مصالح اوزره ترجيح ايدوب يشلميا وهيچ بر حالده دنياوي ايشلرن
آخرتدن قلميا وهر حالده آخرت ذاكري اولا تا شول جماعتدن
اولاكه حق تعالى بيوردركه رجال لا تلهيهم تجارة ولا بيع عن ذكر الله
حق آنلري مدح ايلدي بو ذكر ادريعني دمك اولوركه بو
رسمه اولسه وبو صفاتله موصوف اولمسا هركز اول ادكلدر
امدي هركموك كه عقلي ودين تمام اولسه اولكشي ارلك
مقامندن اوزكه يره باش اندرمز تنكه كلمشدر **بيت**

عاقل جو سيرت جهان دربنكرد ۞ اقبال زمانه را ببك جو نخرد ۞
پيوسته بود كه تا آخر كار ۞ زين دام بلا جكونه بيرون ببرد ۞

ترجمه
عاقل چون كه عالمك سيرتنه قيله نظر ۞
جيفه داخ الميا جمله جهان سر تا سر ۞
همت متصل اشبو اولا كه عاقبت انوك ۞
فتنه دام دانه دن نته بوله اول ظفر ۞ وصلى الله على محمد وآله اجمعين

الفصل الثامن في بيان سلوك المحترفة واهل الصنايع

يعني سكزنجي فصل اهل حرفت واهل صنعت سلوكن بيان

قلور قال الله تعالى يا ايها الذين آمنوا انفقوا من طيبات ما رزقناكم
وما كسبتم وقال النبي صلى الله عليه وسلم ما يأكل الرجل من كسبه
عزيز من بلكل كه حرفت وصناعت روحك علم وقدرت نتيجه
سدر كه عالم ارواحده انده موجود ايدي شمدي بادكن ظاهر اولمامش
ايدي اما شمدي عقل بيروغيله كه وزيري ونايبيدر آلات جسماني
وادوات نفساني استعمال ايتمك واسطه‌سيله اول صنعتلر قوتدن
فعله كلور وعالم غيبدن عالم شهادته كلورلر پس قنغي عاقل كه
بصيرت اهلدر بو دريجه‌دن حقوك صنعنه وصانعنه دوشرر
شويله كه روح بو صفتيله ازلده موصوف بلمك لكن حق تعالى ازلده
بونكله موصوف اولدوغي معلوم ايدر مثلا بلدي كه انوك روح بر
نسنه‌يله داخ خلاص بولبدي اولمشدر زيرا اكر ديدي دكلسه
ايدي هركنادن فعل صادر اولمزدي وداخ بلدي كه انوك روح
عليمدر زيرا اكر عالم دكلسا بو لطيف صنعتلر بو مناسبتله
وجوده كلمزدي وداخ بلدي كه مريددر زيرا كه بي ارادت هيچ
نسنه وجوده كلمز خصوصا كه بر زمانده فعل صادر اوله بر زمانده

اولمامق همان فاعله اختيار وارادت اثبات ايتمك اولور شول
دهري كبي دكلدركه ايدر عالمه صانعوك ارادت واختياري
يوقدر بر فعل ايجاد ايتمكده ديركور انلري كه بو رسمه صريح كفر
اعتقاد ايدوب بو عظيم جهله اعتماد ايدوب حقا بونك كبي جرأت
ايدوب بونجه اصرار ايتدلر وداخ بلدي كه روح سميع وبصير ومتكلمدر
زيرا بو صفات ايله موصوف اولماسيدي انده شمدي قالدي وجوده
كلوب ظاهر اولمزدي وداخ بلدي كه قادردر قدرتسز فعل صادر
اولمز وداخ بلدي كه باقيدر زيرا كه بدنوك بقاسي روح بقاسنوك
نتيجه‌سيدر چونكه روح صفات ذاتنسن بلدي واثرن كندوده
مشاهده قلدي وبونك نتيجه‌سندن كندونوك بدننده متصرف
ومتحرك كوردي كه نتيجه درلو انواع لطيف صنعتلر وظريف حرفتلر
اندن وجوده كلور وروحك هر زمان علم زياده اولور پس بللوري
وقتي كه يقين بلسه لاجرم روحك علمي اولور كه اكابر مكمل
كركدر كه آني بو كماله ايركوره وكندونوك وجودي كندو بله
قايم دكلدر بلكه انوك وجودي بله قايمدر كه روح اول ايجاد ايلمشدر

امدی موجود حق تعالی دور لاشك ولا شبه وحق تعالی كرك كه
بو سكز صفاتله كه صفات كمالدر موصوف اوله تا كه موجودات
ایجاد ایتمك الندن كلبیله وداخی كرك كه كندو سیله هم ابدی
هم ازلی اوله والا محتاج تسلسل لازم كلور و بو صفتلر كرك كه
انوك ذاتیله قایم اوله والا قبل اعراضدن اولور انوك ذاتی محل
حادث اولب متناهی اولمق لازم كلور بو خود ذات باری اوزره روا
دكلدر پس بیله اولسه حق تعالی مطلقا فاعل وصانع بلب اعتقاد
ایلیه وداخی حقوك خلافت بر لا عالم صغراده كه بدندر ایش اوزرنه
قونلمش بیله وداخی بلكل كه حقوك افعال ایكی درلودر بری شخص
انسانی واسطه سیله در كه خلیفه سیدر حقوك وبری واسطه سزدر
واسطه بر له اولن ایكی درلودر بری عالم صغراده وبری عالم كبراده
اولن افعالكه عالم صغراده اولور اول بدندر پس اول روحك
واسطه سی بر له اولور وداخی روحك آلتی واداوات برله واسطه سی
برله اولور مثلا نفس نامیه كبی نفس حیوانی ونفس طبیعی وقوای
بشری كبی اما اول افعالكه عالم كبراده اولوركه اول جهاندر

اول داخی روح واسطه سیله وداخی انوك اول نفسانی آلت واسطه سیله
اولن نیتاكه دیدك وداخی جسمانی آلتی واسطه سیله اولور مثلا
حواس خمسه وجوارح واعضا كبی وداخی صنعتلر وحرفتلر كه
ظاهر اولور انساندن و اول افعالوك نتیجه سیدر اما اول كه
شخص انسانی واسطه سیله اولمیا حقوك افعالندن شولدر كه آفاقده
وانفسده اولور اما آفاقده اولن مثلا كوكلر كبی كه بحا المشدد
وانواع درلو یلدزلر بله بزنمشدر كه وزیناها للناظرین اندن اول
الدوزلروك عكس بو قره طپراغه یتشب اندن نجه كللر ولالهلر
ونسرین وصاف صولر ودرلو درلو اغجلر وچچكلر ویمشلر واوتلر
وحیوانلر وعناصر مفرده ومركب ومعادن داخی بندن غیری
نه وارسه بو جمله ظهوره كلور نیتاكه بیوردی ان فی خلق السموات والارض
واختلاف اللیل والنهار لایات لقوم یتفكرون اما اولكه
انفسده ظاهر اولور مثلا بر قطره صودن شخص ظریف كه اشدر
وكوزلر وسیلر وداخی نازك جوارح اعضایله پس بو لطفله ظهوره
كتورر مشددر نیتاكه بیورمشدر انا خلقنا الانسان من نطفة امشاج

نبتليه فجعلناه سميعا بصيرا پس چون دولت آيسى حق
كوستورسى نوربرله حق آيتيني كه انوك افعال نتيجه سيدر كندو
نفسى آيينه‌سنده مشاهده قلسا كه سنريهم آياتنا في الآفاق وفي انفسهم
وبوكچى جهان كه قالبدر آن حقك دوزلمش كارخانه‌سى بلسا و
روح انده ايش اوزرنه قونلمش حقوك نايبى بلسا وداخ كرسا
كه روحك تصرف اندن كسلسه بو قالب كندو فنادنده قلمز
بلك خراب اولور لاجرم اكا يقين حاصل اولوركيم بو دنيا كيم
اولو عالمدر بس انده بر صانع كرك كه ايش اوزرنه اولا
تا كه انوك افعال نتيجه سندن بنجه مختلف احوال وانواع درلو
آثار ظاهر اولور ولطيف صنعتلر وظريف حرفتلر آشكاره اولور
كه اكر بر قادر متصرف وكامل حكيم انده ايش اوزرنه اولمه
سيدي بو درشمه فنادن تمزدي وهر وقت كه اول قادرك قدرتنك
تصرف اندن كسلسا درحال خراب اولب لا شيء اولوركه
كل شيء هالك الا وجهه لاجرم من عرف نفسه معرفتندن
فقد عرف ربه سري انده كشف اولور وداخ وفي انفسكم افلا تبصرون

حقيقتي اكا يوز كوسترور پس معلوم اولوركه اهل حرفت و
اهل صنعت انوك وقتيكه بصيرتلرى اچلمش اوله كندولروك
صانعلغى انلروك نظرلرينه كشف اولورتا كه يورومشدركه
ما نظرت في شيء الا ورأيت الله فيه امدي انلروك بصيرت
كوزلرى اندن صكره اچلوركه نفس كوزن دنيا بزكلرينوك
مطالعه‌سندن ونفسلرينك لذتلردن وحيواني شهوتلردن بغليا شيله
كه بنلرى كورمسلر وحقيقتده بلالركه جهانوك مثال بر خانقاه
مثالنده در وحق تعالى انوك شيخ مثالنده در وخواجه عليه السلام
خادم بونده در بندن يورودي خواجه عليه السلام كه سيد القوم
خادمهم وقلان خلايق اكي قسمدر يا خدمتكارلردر
يا مخدوملردر تا كه خانقاه اهل بو اكيدن خالي اولمز يا خانقا هوك
خدمتكارلريدركه انوك مصالح انلروك اوزرنده در يا طالبلر
جماعتيدر كه شوق غلبه‌سيله ومحبت داعيسيله ودرد طلب سوداسي
ايله هيچ بر اشه يروالري يوقدر وخلقدن وهواي نفسدن اعراض
ايدوب يوزلرن مجاهده ورياضت ديوارنه قلمشلردر بيت

بو دل چو شکفته گشت اسرار غمش ٭ ندهم بکل همه جهان خار غمش ٭
ما پشت سوی شادی جهان کردیم ٭ زین پس رخ زرد ما و دیوار غمش ٭
ابلدی جون کوکلک غمینک اسراری ٭ جهانک کللری مات ایتدی اول غمک خاری
جهان شادلغنه ایلدوک بز ارقمزی ٭
٭ اولکی یوزومزه قبله حزن دیواری ٭

امدی بو ایکی طائفه‌یه شیخ خادمه اصمرلنشدر تاکه هر بری
کندو مقامنده بر ایش اوزرنه دوته و هم مدد کستره و انلره
دلالت و هدایت بیوره تا انلرکه بو خانقاهده خدمتکارلردر
انلردن عمل و خدمت طلب ایلیا تاکه انلرکه طالبلردر
فراغت و طاعته مشغول اوله پس اکر خانقاه دکی جمله طالبلر
توجه عبودیتدن کرو دورشلردی زیرا که بو ایش فارغلر اشیدر
در عشق تو برخاسته ام از همه کار ٭ کین کار کسی نیست که کاری دارد
امدی بو دنیا خانقاهندن داخ خلقک دردلودر بری اول مخدوم
لردر که یولن عالم آخرته و حق خدمتنه ایلمشلردر و حق تعالی
کیم بو خانقاهوک شیخ مثابه‌سنده در دنیایه و انوک اچنده کنه

بیوردی که بو طائفه‌یه خدمت ایده‌لر یا دنیا اخدمی من خدمنی
ایکنجی اهل دنیادر که انلر خدمتکار برنده‌درکه هر بری بو خا نقاه
ده بر خدمت اتو کلمشدر مثلا پادشاهلردن و بازرکان
لردن و اهل بازاردن که اهل حرفت و صناعتدر و داخ دیو
و پری جمله انلر داخ ایش اوزره‌در تاکه حقوک خاصلری
فراغت بلوب حقه عبودیت قیلالر تاکه بیورر وما خلقت الجن و
الانس الا لیعبدون بلکه انبیای داخ بنلره خادم اولمغچون نصب
ایتمشدر تاکه حق تعالی داود پیغامبره علیه السلام وحی قلدی
که یا داود اذا رایت لی طالبا فکن له خادما و تاکه خانقاهده
خدمتکارلر طالبلر خدمتنه مشغول اولورلر و آیا حق تعالی
تربیتنه وسیله ایدرلر شیله که حق تعالی اول طالبلره
ویردوکی الطافدن و نعمتدن بر نصیب دخی انلره ینشدورر
انلروک صدقنه و ارادتنه کوره پس انلر داخی بی نصیب قلمازلر
شیخ وقت مؤلف مرصاد بیورر که بر وقت خراسانده بن ضعیف بر
جماعت درویشلردن خلوته قونمشدوم و بن اول درویشلردن

انلروك خدمتنه قومشدوم اندن بعضی مكاشفاتده شویله كوردم
كه خلق تعالی حضرتندن امداد لطف بو اهل خلوتك هر برنه ایرشدر
اندن هر برینوك نصیبندن اول درویشه كه خادمی هم اكه
ایرشدی اول داخی بی نصیب قلمزدی امدی اهل دنیا داخی
نجلبندر هر بری بو خانقاهوك اشن اشلرلر پس كندولروك
اول حرفتلرنده و صنعتلرنده نیت شویله ایدرلر كه بو ایشی
بر حقك قللری چون اشلروز زیرا كه انلر محتاج اولورلر بو اشلره
پس انلروك حاجتلرن قضا اتمك چون بو حرفتلری پیشه دندق
تا كه بر مخلص فراغتله مشغول اوله بلادین اشندن قلبا زیرا
اگر بو حرفتلر اولمسیدی عالمك نظامی اولمزدی و دین ایشی
مهمل و مختل قلوردی و هیچ كمسنوك طاعت و جمعیت قوتی
یتشمزدی و دنیا داخی خراب اولوردی بیله اولسه حق تعالی كمال
حكمتندن و غایت قدرتندن هر بر كیشی بر دورلو حرفته دكدی
شویله كه اللی بیل و یوز بیل اول خدمته مشغول اولور زهره سی
یقدرر كه بر كون ترك ایده و چون بو اهل حرفت و صناعت بو دنیا

خانقاهنده هر بری بر ایشه مشغول اولورلر شویله كه شیخ فرمانیله كه
حضرت عزتدندر انوك امریله ایشلیلر و داخی حضرت رسالتكه
خادمدر انده دلالت و ارشادیله عمل ایده و كندولروك كسبی
حرامدن و شبهه‌دن صقنیلر شویله كه زیاده اولب اكسك ویرمیالر
داولكیشنك كه حرام مال واردر انوكله بیع و شرا اتمیه مكر
كه بولمیا و هیچ كمسه مغبون اتمیا و عدل صقلیا و هیچ متاعنه ارتوق
بها كرتمیه الا كندو بهاسنه ویره و غل و غشدن و خیانتدن
غایت صقنا خواجه علیه السلام بر كون بازاره واردی بر بغدای
كوردی دوكلمش اندن مبارك الن بغدایه اوردی بغدای
اچنده الی یاش اولدی ایتدی كه بو ندر ایتدیلر یا رسول الله
یغمور ایرشدی دیدیلر پس ایتدی یاشنی نیچون طشنده دوتمدوك
كه هر كیشی كوره یدی پس خواجه علیه السلام بیوردی كه هر كه
بزومله و بزوم امتمله خیانت ایتسه بزوم امتمزدن دكلدردی
و اندن كرو شویله سعی ایده كه انوك كسبندن بر درویشه نصیب
ایرشه روایتده كلور كه داود پیغامبر علیه السلام مناجات اچنده

حق تعالایه دیدیکه یا الهی دیلرم بنوم اجماقده یلداشی کورم پس
حق تعالی بیوردی یا دینك شهردن طشره وار اول اغرادغونك
سنوك یلداشوكدر دیدی چون داود پیغامبر علیه السلام شهر
دن طشره چقدی کوردی بر کشی ارقسنه اودون اورمش کلور
پس اکا واردی سلام وردی و انوك احوالندن صوردی سنوك
حقله معاملك نه درکه بکا اوجماقده مرافقت مرتبه سن بولدوك
اندن اول ایدر هر کون بر ارقه یوکی اودون کندورورم بله جمع
ایدرم و ارقمه اوروب شهره کتورورم و آنی بر اقچه‌یه صاتارم
بر اقچه‌یی انام و اردن اول اقچه‌نك ایکی دانکن اکه خرج ایدرم و
ایکی دانکن کندو عیالموك نفقه‌سنه خرج ایدرم و ایکی دانکن محتاج
درویشلره صرف ایدرم اندن داود علیه السلام ایشتدی وارکه
سکا خضردر که بکا رفیق اولسین و داخی ایشتدی که کل بنوم قاتمده
اول هر کون سکا بر اقچه ویرین که اجماقده رفیقم اولجق سن
داود نباده داخی یلداش اولمق دیدی اندن درویش دیدکه بن
سنوکله اجماقده یلداش اولمق مرتبه‌سن کندو کسبم یدوکوم

برله و دست رنجم برله بولمشم و قتیکه اندن الهی چکم آنجه
بلوردم دیدی پس بو طریق اوزره بو ییلی چکرم و حقوك خدمتن
وهم قوللری خدمتن ایدرم تا کیم اجل ایرشه بنی بو حالده بولا
دیدی حق تعالی داخی کندو لطفندن قوللرن همان بو مرتبه‌یه
دلالت ایدی و بو وظیفه انلروك الینه قودی که یا ایها الذین
آمنوا انفقوا من طیبات ما کسبتم یعنی بیورر که اول کسب ایتدکوکز
حلال مالدن صدقه ایدوکز دیر و بو معنینك تاکیدن هم بر
یرده داخی بیورر که وکلوا منها واطعموا البائس الفقیر
و خواجه علیه السلام بیورر که کسب مالدروك و کسب ایلروك
یکوکن و صلاحن دمشدر تا که بیوردی ان اطیب ما یاکل الرجل
من کسب یده امدی صنعت و حرفت اهل بو دنیا خانقاهنك خدمتکار
لریدر و قیتی که بو ذکر اتدکوز شرطلری یرینه کتورر لر
پس حضرت ذو الجلال اول کندو خاصلرینه وردوکی درجه و
مرتبه‌دن که اولر انبیا و اولیادر علیهم السلام هم بر نصیب
اول جماعته داخی انلروك خدمتکارلیدر و محبلیدر ویرور

وهر برنج كه انلر كوردیلر و زحمت كه چكدیلر و هر لقمه كه یردیلر بیله
وردیلر اول دردو لیش انوكله قوت بولدی و آن حق بولنه
سلوك ایتمكده اذوق ایدندی وانوكله بر تربت و بر درجه بولمش
ادی انلری داخ بنلروكله بله حشر ایدالر و انلروكله هر نسنه
شریك اولكلر تاكه بیوردی اولئك الذین انعم الله علیهم من النبیین
والصدیقین والشهداء والصالحین وحسن اولئك رفیقا
اما بو طوایف مختلفه جماعتی كه بو كتابده بو ضعیف ذكر
ایلدوك وهم سكز فصلده انلروك سلوكنوك شرحن بیان
ایلدوك پس هر وقت كه انلر داخ دلسكلر كه بو ارنلر مشایخندن
ومقربلر مقاماتندن نصیبلری اوله غرق اولالاجرم كركدر كه
طاعت وعبادت اجرء اولالر و اذ یمكده داخ نكه وارسه اذ اوله
وداخ اوچ فصل كه انده تزكیه نفس وتصفیه قلب وتحلیه
روح بیان ایلدوك وهم انلره اقدام والتزام كستره طاقتی
یتدكجه ویقین بلاكه هر نكه زحمت اتوق چكر اندن فایده اتوق
الور نتكه خواجه علیه السلام بیوردی اجرك بقدر تعبك بیت

برنج اندرست ای خردمند كنج نیابد كسی كنج نابرده رنج
واكر اتفاق دشبه دولت الی ودخی اولورسه كه بر شیخ كامل
كطبیب حاذق دور انوكله مشرف اولا تاكه دینی معالجه لرین
انوك صواب نظریله بولداش ایلیه وانوك همتی پناهنده ودولتی
جناحنده بو خونخوار نفس اماره نوك بریتی قطع ایده پس دولت
ابدی وسعادت سرمدی حاصل ایلیه زیرا كه هر منزلده وهر مقامده
بو فیرتك صادق صدیق چون دلیل سن كتدلده نا دینی جاندرین بیله
وردیلر ومقصود كعبسنك جمالنه هركز یتشمدیلر امدی
بونكبی حاذق طبیبلر اكرچه هر وقتده عزیز الوجود
وعدیم النظیر ایدیلر اما بو روزكارده بركزدن كبریت احمر
وعنقای مغرب اولمشلردر داخ عجب اندهدركه اول كبریت احمر
بواز لغیله اكر بولنسه شول یرده بولنورلركه قره طپرقدن اول
داخ قدرسوزدر واول عنقای مغرب غراب دخی غریب دوشمشدر
قندن
یقدرندن اهل روزكارك كوزلكلندن وخلقوك دنیایه استغرا
وآخرته اشندن واولمدین یخبر اولمقدندر وداخ حساب وترازوی

وصراط وعقاب ومرجع معادي اشتغندندر كه يعلمون ظاهرا من الحيوة
الدنيا بس كوردكشنك قتنده كحل غبره نه قيمت كتوره وكنشوك
جمال اكرچه كوكلودر اما صاحب سبل انوك مشاهده سندن محروم
ومغبوندر بس كحال جابك دولتنه ايشيجك اولورسه شيله كه
انوك سبلني كتوره حرمان كندو طرفندندر وهم زيان اكادر
اندره دكلدر مصراع بط راجه غم است اكر جهان كيرد آب
يعني اول دكانه زيان اكرچه جهاني طوتسه امدي بيله يكن
حق تعالى بونكله داخ قومدي بلكه كندونوك خاصلري اوزرنه
غايت اولدوغندن اتدو اول كذاب مدعيلر كه بو زمانده كندو
لرن طبيب حاذق كوسترلر اندروك واسطيسله عزت شوغني كندو
خاصلري يوزنه دتمشلردر تاكه نامحرملر نظرندن ستلنمش اولا
كه بيورمشدر اوليائي تحت قبائي لا يعرفهم غيري قطعه
مدعي بسيار داري اندرين صنعت ولي ؞ زيركان دانند سير از سوسن خاد اذ ثمن
بي جمال يوسفي وبي عشق يعقوب از كزاف ؞ نوتباتي نايد از هر بادرو نهي پيرهن
ترجمه اشبو صنعت اجره كرچه مدعي چقدر ولي

؞ سيري سوسندن سمندن خار بر كلدر بلوردر ؞
حسن يوسف حزن يعقوب جاشنيسندر تميان ؞
؞ نوتبا يلدن نخو كوكلدن اول تبعته بلوردر ؞
وليكن هر صاحب سعادتكه عنايت ميل برله هدايت سرمدانيدن
درد وطلب كحلني انوك جان كزينه چكمك استيلر لاجرم
مرحمت يلن شفقت صحراسندن حاجبلغله ويبكين تاكه غيرت
پرده سن عزت دركاهندن كتوره اندن اول طبيب حاذق كه
دليل دين ومرسل عالم يقيندر انوك جمال كمالني انوك نظرينه
عرضه قله بس جان ودلدن اكا عاشق اولب قابلسه اكر طالب
مشرقدن وطبيب مغربده دخي اولسه يا بودر كه طالب مطلوبه
ينشدورر يا خود مطلوب طالبه ينشدورر قطعه
كر دولت درد دين ترا داست دهد ؞ يا باد ارادت ز طلب در تو جهد ؞
يا موي كشان بخدمت شيخ برد ؞ يا او بدو اسبه دوي سوي تو نهد ؞
ترجمه دولت درد دين سكا يار اولسه اي همام ؞
؞ درد طلب يلي اسب ساكه اردسه صبح شام ؞

یا سنی شیخ قاتنه الـتدر کشان

یا آنی ساکه کوندروب ایدلر ایشکی تمام

اللهم اجعلنا من عبادك الصالحين الطالبين السالكين وخواصك المقربين وانزل لنا خطيرة قدسك مع اهل انسك من الانبياء والمرسلين واختم لنا ولامة محمد عليه السلام بخاتمة الفائزين وصلى الله على حبيبك ونبيك وخير البرية من خلقك وآله واصحابه وعترته اجمعين وازواجه امهات المؤمنين آمين يا رب العالمين واغفر لنا وارحمنا وانت ارحم الراحمين

بحمد الله که بو کتاب تمام اولب مشحون اولدی حقایق علوم مکنون برله خدای بیچون توفیقیله وقادر کن فیکون تفضیلیله وهم دولت میمون وهمت همایون بر وبالنده که اول پادشاه دین پرور سلطان عدل گستر کهف الثقلین مراد الخافقین اعلی الله شانه واوضح فی العالمین برهانه وافقر عباده واحقر اهل بلاده که قاسم بن محمود قره حصاری در غفر الله له ولوالدیه واحسن الیهما والیه انوك الیله تمام اولب قلمه کلدی محرم اینك

یکرم ایکسنده آدینه کن هجرتنوك سکز یوز یکرم ایکسنده ختم اولدی بعون الله وحسن توفیقه امدی امیدم حق تعالینوك بی علت عنایتندن وبی نهایت کرامتندن بودر که توسل تقرب برله بو ضعیف ماجور اوله مهجور اولمیه وبو کتاب سلطانوك منظور کاهی اولا غیر مذکور شبله که خلوت یرلرده وفراغت ساعتلرده نیات الینه اخلاص کلیدن اله وبو اسرار خانهء الهینك تبوسن آچا که حقوق نهایتسز عطاسنوك نقدلریله طوبطلودر اول ابواب فصول که پر جواهر ثمین وحقایق کزیندر انوك اصولنه مطلع اولا وبصیرت کوزیله خالص عقیده بوزندن اکا نظر ایده وانوك نکاتی عامل اعماله ووکیل استعماله دکوره تا که اول روحانی وجسمانی مستحقلرینه که زکوة صدقنك مصارفدور صرف ایلیب تا بو بیچاره که شمدی یادکین تقریبا تدوکی پادشاه نظرنده مفهوم اولا وانوك فوایدی جمیع اهل عالمه یتشا که بو معنی عظیم وسیله اولا وهم بو ضعیف سلطان حقیقی حضرتنده ندامت وخجالت برله ماخوذ ومعاقب اولمیا ان شاء الله تعالی واندن کرو سلطانم شاهانه شفقتندن وبی کرانه کرامتندن

بودردنیا نه تحفهٔ رضاکوزیله منظور دوته و بو مخلص دعاکونك

زلاتنه عفو و هفواتنه عفو ملوکانه بیوره وان کلام العشاق

یطوی ولا یروی تیبلندن بله جون آخره ایردی بو کتابك کلام

لرن دعای منظوم و ثنای موزون بر له اولدی تاکه هر مشکله

اولا ختام که وختامه مسك والحمد لله رب العالمین

صاحبه ومالکه ادریس بن ابرهیم ٥

وقع الفراغ من تحریر هذا الکتاب فی تاریخ یوم الجمعة اوایل شهر مبارک

ربیع الآخر سنة اثنین وسبعین وثمانمایة علی ید عبد الضعیف النحیف المذنب المحتاج

الی رحمة الله تعالی وشفاعة نبیه محمد صلی الله علیه وسلم محمد بن سیف ... المعروف

بالفاسی غفر الله له ولوالدیه ولجمیع المومنین و

المومنات والمسلمین والمسلمات

برحمتك یا ارحم

الراحمین

یا رب

متولد محمد [illegible] ١٠٢ [illegible]

روز یکشنبه [illegible] تسع وتسعین وثمانمائة

٨٩٩

متولد عزیز [illegible] ١٠٢ [illegible]

روز شنبه [illegible] احدی وتسعمائة

٩٠١

متولد مراد [illegible] ١٠ جمادی الاول

روز [illegible] چهارشنبه [illegible]

[illegible]

متولد رمضان بن خضر [illegible]

[illegible] شوال [illegible] تسع وتسعمائة

